

ΟΜΗΡΟΥ ΑΠΑΝΤΑ

H. E

HOMERI

OPERA OMNIA

EX RECENSIONE ET CVM NOTIS

SAMVELIS CLARKII, S. T. P

ACCESSIT

VARIETAS LECTIONIS

EDD. VETERVM

CVRA

IO. AVGVSTI ERNESTI

QVI ET SVAS NOTAS ADSPERSIT

VOL. IV

LIPSIAE

IMPENSIS GOTTH. THEOPHILI GEORGII

IMPRESSIT VDALR. CHRISTIANVS SAALBACH

CIƆIƆCCLXI

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ξ'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Ξ'.

Ξενισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμαίῳ· καὶ ποικίλη τις ὁμιλία.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσέως πρὸς Εὔμαιον ὁμιλία.

Ἄλλως.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισσεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας· ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα

LIB. XIV.

At hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per iuga; qua ei Minerva
Designaverat eximium subulcum, qui ei victum maxime

Ver. 1 Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη *etc.*] Laudat hic Poëtam *Dionysius Halicarnassensis*, quod sententiarum membra ita intersecuerit, periodosque ita disposuerit, ut ad orationem solutam quam proxime accedat narratio. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μέρει κατορθοῦν τὰ τῆς λέξεως μόρια, δεῖ πολυειδῶς στρέφειν τε καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ κῶλα ἐν διαστήμασι ποιεῖν συμμέτρως, μὴ συναπαρτίζοντα τοῖς στίχοις, ἀλλὰ διατέμνοντα τὸ μέτρον, ἄνισά τε ποιεῖν αὐτὰ καὶ ἀνόμοια· πολλάκις δὲ καὶ εἰς κόμματα συνάγειν βραχύτερα κώλων, τάς τε περιόδους μήτε ἰσομεγέθεις, μήτε ὁμοιοσχήμονας τὰς γοῦν παρακειμένας ἀλλήλαις ἐργάζεσθαι. Ἔγγιστα γὰρ φαίνεται λόγοις τὸ παρὰ τοὺς ῥυθμοὺς καὶ τὰ μέτρα πεπλανημένον. — Αὐτὰρ ὅγ' ἐκ λιμένος *etc.* *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, §. 26. Vbi de hoc loco fusius.

Ibid. Ὁ ἐκ] Apud *Dionysium*, ὅγ' ἐκ.

Ibid. Τρηχεῖαν ἀταρπὸν, Χῶρον ἀν' ὑλήεντα] Οἵαν διὰ πλειόνων σημαίνει Κραναὴν [τὴν Ἰθάκην] καλῶν. *Strabo, Geograph Lib.* X, *pag.* 697. *al.* 454. Vide supra ad *l*, 21.

Ibid. Τρηχεῖαν] Vide ad *Il.* β', 633.

Ver. 3 Πέφραδε] Vide ad *Il.* β', 314; et ξ', 500.

Ibid. Δῖον ὑφορβὸν] Fidelitate nimirum, et in rebus domini sui curandis studio eximium. *Barnesius* et propter Generis nobilitatem δῖον appellari existimat. Vide infra ad *ver.* 22; item δ, 412.

Ibid. Ὁ οἱ] *Al.* ὅς οἱ. *Clark.* Apud *Eustathium*, quod est ad vitandum hiatum mollius:

Κήδετο οἰκήων, ὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε, μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο

Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Vlyffes.
Eum autem in veſtibulo invenit ſedentem, ubi ei caula
Alta aedificata erat, undique-conſpicuo in loco,
Pulchraque, magnaque, vacuis-ſpatiis-circumdata; quam ſcilicet ſubulcus
Ipſe aedificaverat ſuibus, abſente rege,
Sine domina, et Laërte ſene,
Advectitiis lapidibus, et cinxetat ſepe-ſpinoſa;
Paloſque extra adegerat prorſus hinc atque illinc,
Denſos et crebros, nigra roboris parte circum-fiſſa;
Intra vero caulam ſuilia duodecim fecerat
Prope invicem, cubilia ſuibus; in ſingulis autem
Quinquaginta ſues humi-cubantes concludebantur

mollius: ſed illud, ὃ οἱ uſitatius *Homero*. *Ern.*

Ver. 4 Κήδετο οἰκήων] Apud *Heſychium* in οἰκείας legitur: κήδετο δ' οἰκήων, male. *Ern.*

Ibid. Κτήσατο] Vide ſupra ad ξ, 296.

Ver. 6 Περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ] *Euſtathius* in commentario citat, κατωρυχέεσσι λίθοισι. Minus recte, propter ſequentem Ῥυτοῖσιν λάεσσι, *ver.* 10. *Clark.* Eſt e ξ, 185. huc tractum, ubi eſt ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι. Et ipſe *Euſtathius* mox tradit codices accuratiores habere περισκ. ἐ. χ. *Ern.*

Ver. 7 Περίδρομος] Περιοδευτὴ, γείτονας μὴ ἔχουσα τοὺς ἐμποδίζοντας τῷ βουλομένῳ περιδραμεῖν καὶ περιελθεῖν αὐτήν. *Schol.*

Ver. 8 Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν] Τὸ δὲ αὐτὸς δείματο, κατ' ἐξοχὴν ἔχει τὸ Αὐτός — ὡς αὐτὸς δαπανήσας. *Euſtath.* *Al.* Αὐτὸς δείματο οἶος. *Clark.* Sed illud οἶος iam eſt in νοσφὶν δεσποίνης etc. i. e. *inſciis domina et Laërte ſene.* *Ern.*

Ver. 10 Ῥυτοῖσιν λάεσσι] *Schol.* Ἑλκυσταῖς, μεγάλοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χειρῶν βασταχθῆναι λίθοις. *Euſtathius* et ed. Amſt. 1650 habent ῥυτοῖσι λάεσσι, quod verum eſt. *Ern.*

Ibid. Ἐθρίγκωσεν] Ἐχαράκωσεν· θριγκὸς δὲ λέγεται ἡ ἐπὶ τοῖς τοίχοις στεφάνη. *Schol.*

Ibid. Ἀχέρδῳ] Ἄχερδός ἐστιν ἀκανθῶδες φυτὸν, ἐξ οὗ τὰς αἱμασίας ποιοῦσιν. Ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν τὴν ἀγρίαν ἄπιον· ἀκανθώδης γὰρ ἡ αὐτὴ εἴωθεν εἶναι. *Schol.*

Ver. 11 Σταυροὺς] Τὰ ὀρθὰ καὶ ἀπεξυσμένα ξύλα. *Schol.*

Ver. 12 Θαμέας] *Al.* μεγάλους, apud *Euſtath.*

Ibid. Μέλαν δρυὸς] Ἤτοι δάσος, ἢ τὴν ἐντεριώνην, τὸ ἐγκάρδιον τοῦ δρυός· μελάνδρυον γὰρ λέγεται διὰ τὴν χροιάν· ἢ τὸν φλοιὸν τῆς δρυός. *Schol.* Ἀρίσταρχος δὲ τὸν φλοιὸν οὕτω νοεῖ. Κράτης δὲ τὴν δασύτητα καὶ πολλὴν πυκνότητα τῶν φύλλων μελάνδρυον καλεῖ. *Euſtath.*

Ver. 15 Σύες χαμαιευνάδες] Ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος αὐτοῖς· πολλὰ γὰρ τῶν ἄλλων τετραπόδων ὀρθὰ κοιμᾶται καὶ ἑστῶτα. *Heſychius.* Παχύνεσθαι δὲ τὸν σῦν ἀκούω μὴ λουόμενον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ διατρίβοντά τε καὶ στρεφόμενον —. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἔοικε ὑποδηλοῦν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ κυλινδεῖσθαι αὐτὸν καὶ φιληδεῖν τοῖς ῥυπαρωτέροις τέλμασι, λέγων σύες χαμαιευνάδες. *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 45.

Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,
Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων·
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες, αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
Τάμνων δέρμα βόειον, εὔχροες· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤιχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες, κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.

Foeminae genitrices; mares autem foris dormiebant,
Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
Eximii proci; quippe mittebat subulcus
Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
Hi vero trecentique et sexaginta erant.
Iuxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bubulam, bene-coloratam: caeteri autem iam
Ibant alio alius; cum congregatis suibus
Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
Suem ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
Vt sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.

24 'Εὔχροον] R. at *Eustath.* εὔχροες.

Ver. 16 Θήλειαι τοκάδες] *Eustathius* ex epitheto isto τοκάδες colligendum existimat, praeter has, alias fuisse *steriles*. "Ορα δὲ (inquit) καὶ ὡς μεταξὺ ἀρσένων συῶν καὶ τοκάδων ἐκ ἔθετο μὲν τὰς στείρας, ἐνέφηνε δὲ ὅμως καὶ ταύτας, διὰ τοῦ εἰπεῖν, θήλειαι τοκάδες· διὰ τὸ εἶναι καὶ ἑτέρας θηλείας αἳ μὴ τοκάδες εἰσί. Cui tamen observationi vix ullus videtur locus.

Ver. 18 'Αντίθεοι μνηστῆρες] Male *Scholiastes*; Νῦν, οἱ ἐναντίοι τοῖς θεοῖς. Quo sensu vox 'Αντίθεος nusquam apud Poëtam usurpatur. Rectius *Eustathius*; Τὸ δὲ, 'Αντίθεοι μνηστῆρες, — εἰ τοὺς ἰσοθέους λέγει, διά τε γένος τυχὸν, καὶ κάλλος καὶ πλοῦτον καὶ ἀνδρίαν, 'Ομηρικώτερόν ἐστι. Vide ad *Il.* γ', 16; et δ', 88.

Ver. 21 Πὰρ δὲ κύνες θήρεσσιν ἐοικότες], "Οτι καὶ τοῖς σμικροτάτοις καλά τινα παραπλέκων ὁ Ποιητὴς, πλάττει ἐνταῦθα καὶ ὅτι ἐκινδύνευσεν ἂν μικροῦ ὁ 'Οδυσσεὺς ἐκ τῶν κυνῶν τοῦ Εὐμαίου, εἰ μὴ οἷα σοφὸς ἐφυλάξατο. *Eustath.*

Ibid. Αἰὲν ἴαυον] *Eustathius* in commentario citat, ἐκτὸς ἴαυον. Ex versu (ut videtur) 16.

Ver. 22 "Ορχαμος ἀνδρῶν] Νῦν ἔξοχος ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ. *Schol.* Aliter *Eustathius*; "Οτι σεμνύνων τὸν Εὔμαιον, — λέγει — ὄρχαμον ἀνδρῶν, ἤγουν ἀρχικὸν ἄνδρα· ἢ καὶ ἄρχοντα δηλῶν ἑτέρων, ὡς καὶ μετὰ ταῦτα φανεῖται. Videtur autem Epitheto hoc apud Poëtam, ut et Epitheto δῖος supra *ver.* 2, et similibus, homo quavis de causa eximius denotari. Similiter *Philaetius* bubulcus, ὄρχαμος ἀνδρῶν appellatur infra υ', 185. Vide supra ad *ver.* 2.

Ver. 24 Τάμνων] *Al.* Τέμνων.

Ibid. 'Εὔχροές] *Al.* ἔϋχροον.

Ibid. Οἱ δὲ δὴ ἄλλοι] "Ων δηλαδὴ ἦρχεν ὁ Εὔμαιος. *Eustath.*

Ver. 26 'Αποπροέηκε] Vox ἀποπροέηκε hoc in loco non est *Perfectum*, sed *Aoristus* ex ἀποπροΐημι. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad *Il.* α', 37.

Ver. 28 Κορεσαίατο θυμόν] *Al.* κορεσαίατο θυμῷ.

Ἐξαπίνης δ᾽ Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κερδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν
Ἔσσυτ᾽ ἀνὰ πρόθυρον· σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός·
Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλῃ
Πυκνῇσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καί κεν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.

Extemplo veto Vlyssem viderunt canes latratores:
Hi quidem clamantes accurrerunt; at Vlysses
Sedit astutia; baculumque ei excidit manu.
Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,
Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus
Ruit per vestibulum; corium vero ei excidit manu:
Canes quidem increpans pepulit alio alium
Crebris lapidibus; ipse vero affatus est dominum;
" O senex, certe propemodum te canes disperdiderunt
" Repente; et mihi opprobrium offudisses.

32 Ἐῷ] R. et mox *Eustath.* παρ᾽ σταθμῷ. 35 τοὺς τὴν] A. 2. 3. 36 πυκνοῖσι λ.] edd. vett. bene.

τε θυμῷ. Quae forte et verior lectio. Maxime enim propria ista vocis *mediae* significatio; *Vt se ipsi satiarent animo.* Atque ita infra *ver.* 46, κορεσσάμενος κατὰ θυμόν. Vide supra ad ι, 491; et ad *Il.* τ', 167. Caeterum *Eustathius* hoc mala in parte accipit, Procisque a Poëta vitio datum existimat. Τὸ δὲ κορέσασθαι, (inquit) ὅτι [illegible] ἀγαθοῖς ἀνδράσι, πολλαχοῦ ἐδηλώθη. Sed minus recte. Nam eandem phrasin usurpat Poëta infra *ver.* 46, de *Vlysse*; aliisque permultis in locis, ubi isto sensu accipi nullo modo potest.

Ver. 29 Κύνες ὑλακόμωροι] Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, ὀξύφωνοι· κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι, οἱ περὶ τὸ ὑλακτεῖν μεμωρημένοι, ὅ ἐστι πεπονημένοι. *Schol.* Simili ratione voces ἐγχεσιμώρους, ἰόμωροι exponuntur τοὺς περὶ τὰ ἔγχεα μεμωρηκότας· et, οἱ περὶ ἰοὺς καὶ τόξα μεμωρημένοι· *Iliad.* β', 692; δ', 242. Quod autem addit *Eustathius*; ἢ καὶ οἱ περὶ ὑλακὴν καὶ φυλακὴν ὄντες, παρὰ τὴν ὥραν, τὴν φυλακήν· plane ridiculum.

Ver. 30 Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον] Sic apud *Theocritum*; Τοὺς δὲ κύνες προσιόντας ἀπόπροθεν αἶψ᾽ ἐνόησαν, — Θεσπέσιον δ᾽ ὑλάοντες ἐπέδραμον ἄλλοθεν ἄλλος. *Idyll.* XXV, 68, 70.

Ibid. Κεκλήγοντες] Vide ad *Il.* β', 314; et γ', 31. *Al.* κεκληγῶτες.

Ibid. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἕζετο κερδοσύνῃ] Φυσικόν φησιν βοήθημα πρὸς ἀποτροπὴν κυνῶν, τὸ καθεσθῆναι καὶ προέσθαι τὴν ῥάβδον, ὡς μὴ ἐπιτιθέμενον. *Schol.* et *Eustath.* Similiter *Plutarchus*; Ἡμέρου μὲν ἔμφασιν ὁμοῦ καὶ ὑψηλοῦ φρονήματος ποιοῦσιν οἱ κύνες, ἀποτρεπόμενοι τῶν συγκαθεζομένων· ὥς που καὶ ταῦτα εἴρηται· Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἕζετο κερδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός. Οὐκέτι γὰρ προσμάχονται τοῖς ὑποπεσοῦσι καὶ γεγονόσι ταπεινοῖς τὰς ἕξεις ὁμοίοις. *De Solertia Animalium.* Et *Plinius* de canibus; Impetus eorum (inquit) et saevitia mitigatur ab homine considente humi. *Nat. Hist. Lib.* VIII, *cap.* 40. Notandum tamen apud Poëtam neque ista ratione tutum fuisse Vlyssem, nisi Subulcus etiam canes vi abegisset; *ver.* 32, 35.

Ver. 31 Σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός] Οὐ διὰ φόβον, ἀλλὰ ἑκὼν ἔρριψεν αὐτόν. *Schol.*

Ver. 35 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας] Sic apud *Theocritum*; Τοὺς μὲν ὅγε λάεσσιν, ἀπὸ χθονὸς ὕψοσ᾽ ἀείρων, Φευγέμεν ἂψ ὀπίσω δειδίσσετο· τρηχὺ δὲ φωνῇ Ἠπείλει μάλα πᾶσι, ἐρητύσασκε δ᾽ ὑλαγμοῦ. *Idyll.* XXV, 73.

Ibid. Ἄλλυδις ἄλλῃ] *Al.* ἄλλυδις ἄλλον.

Ver.

Καὶ δέ μοι ἄλλα Θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε, ϛοναχάς τε·
Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς, ὁππόθεν ἐσσὶ, καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
Ἐϛόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅττι μάλιϛ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔϛ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες

" Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque:
" Deo-parem enim ob-herum lugens et dolens
" Sedeo; aliis autem sues pingues nutrio
" Ad-comedendum: at ille egens alicubi cibi
" Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque;
" Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.
" Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut et ipse
" Cibo et vino saturatus in animo,
" Dicas, unde sis, et quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad casam praeivit nobilis subulcus;
Collocavitque *illum* introductum; virgulta autem substravit densa;
Instravitque pellem villosae agrestis caprae,
Ibidem cubile-*ut-esset*, magnum et densum: gaudebat autem Vlysses,
Quod ipsum sic exciperet; verbumque dixit, et compellavit;
" Iupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii
" Quodcunque maxime velis, quia me lubens excepisti.
Illum autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
" Hospes, non mihi fas est, neque si peior te venerit,
" Hospitem indigne-tractare; a Iove enim sunt omnes

Ver. 43 Δῆμόν τε, πόλιν τε] Vide ad *Il.* β', 547.

Ver. 46 Σίτου καὶ οἴνοιο] *Al.* Οἴνου καὶ σίτοιο.

Ver. 48 Ὣς εἰπὼν, κλισίην δ' ἡγήσατο] Virgil. *Dixit et angusti subter fastigia tecti Ingentem Aeneam duxit; stratisque locavit, Effultum foliis et pelle Libystidis ursae. Aen.* VIII, 366.

Ver. 50 Ἰονθάδος] Δασείας, ἴονθοι γὰρ αἱ ῥίζαι καὶ ἐκφύσεις τῶν τριχῶν. *Schol.* Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν γράφει ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης — περὶ ἰονθάδος Ὁμηρικοῦ, — ὅτι ἐφ' ἡλικίας τινὸς καὶ μεγέθους αὐτὸ φησιν ὁ Ποιητής. *Eustath.* ad ι, 221.

Ver. 54 Ὑπέδεξο] *Al.* ὑπεδέξω.

Ver. 56 Ἔλθοι] *Al.* ἔλθῃ.

Ver. 57 Πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες Ξεῖνοι] Vide supra ad ζ', 207; et ι, 269, 270.

Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη· ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐςίν,
Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι· ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόςον ἔδησαν,
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει·
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἔπι μίμνω.
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
Ἀλλ' ὄλεθ'. ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Καὶ γὰρ κεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν, ζωςῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα·

" Hospitesque, pauperesque; munus vero exiguumque, charumque
" Est nostrum: hic enim servorum mos est,
" Semper timentium, cum dominentur heri
" Iuvenes: certe enim illius quidem Dii reditum impedierunt,
" Qui me studiose dilexisset, et possessionem dedisset,
" Qualia scilicet suo famulo Dominus benignus dederit,
" Domumque, et facultates, et multum-ambitam uxorem;
" Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incremento adiuverit:
" Vt et mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor.
" Ideo me multum iuvisset dominus, si hic senesceret;
" Sed periit. utinam Helenae genus periisset
" Funditus; quoniam multorum virorum genua solvit.
" Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
" In Ilium aptum-equis, ut Troianos oppugnaret.
Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam:

59 Γίνεται] R. contra est 157. 60 ἐπικρατέωσιν] F. ut *Eustath.* quod praetulerim. 71 εὔπωλον] edd. vett. bene.

Ver. 58 Δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε] Vide supra ad ζ', 208; et ad *Il.* ά, 167.

Ver. 60 Ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες Οἱ νέοι] *Eustathius* per istud ἄνακτες νέοι Procos intelligit. Τὸ δὲ ἐπικρατέωσιν ἄνακτες εὐφήμως περὶ μνηστήρων ἔφη. Dna *Dacier* autem hoc de *Telemacho* accipiendum contendit: ut opinor, minus recte.

Ibid. Ἐπικρατέωσιν] Apud *Eustathium*, ἐπικρατέουσιν.

Ver. 61 Τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόςον ἔδησαν] Id est, Κατέδησαν τούτου τὸν νόςον· Vt recte notavit *Barnesius*.

Ver. 62 Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν] *Barnesius* male vertit, *Qui me valde* diligebat, *et possessionem proculdubio* dedisset. Ac si particula κεν utrumque vocabulorum ἐφίλει et ὄπασσεν non aeque respexisset.

Ver. 65 Ἀέξει] *Al.* ἀέξῃ. *Clark.* Vid. ad ν.

Ver. 66 Ὡς ἔπι μίμνω] *Al.* ᾧ ἐπιμίμνω.

Ver. 68 Ἀλλ' ὄλεθ'· ὡς ὤφελλ'] Καὶ ὤφειλε μὲν ἐνταῦθα εἰπεῖν ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην· ὁ δὲ ἄλλως διὰ λύπην ἄκραν σχηματίσας τὸν τοιοῦτον λόγον εἰς ἀρὰν, φησίν· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης etc. *Eustath.*

Ver. 69 Πρόχνυ] Νῦν, παντελῶς. *Schol.* Quod autem de hoc versu annotat *Eustathius*; Τὸ δὲ ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε δοκεῖ ἀντιθέτως εἰρῆσθαι πρὸς τὸ Πρόχνυ, ἵνα πως λέγῃ, ὡς ἐπὶ γόνυ πέσοι τὸ τῆς Ἑλένης φῦλον, ἐπεὶ πολλῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε· id vero subtilius videtur.

Ibid. Ἔλυσεν] *Eustath.* ἔλυσε. Recte. *Ern.*

Ver. 72 Συνέεργε] *Al.* ἐπέεργε

Ver.

Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
Εὗσέ τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν·
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum;
Illinc sumptos duos attulit, et ambos mactavit;
Vstulavitque, conciditque, et verubus infixit:
Assata autem omnia, ferens apposuit Vlyssi,
Calida ipsis in-verubus; farinamque albam inspersit:
In poculo autem miscebat dulce vinum:
Ipse vero ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est;
" Comede nunc, o hospes, qui utique servis adsunt,
" Porculos; at pingues sane sues proci comedunt,
" Non ultionem-divinam habentes in mentibus, neque misericordiam.
" Haud quidem improba opera Dii beati amant,
" Sed iustitiam honorant, et aequa opera hominum.

75 Εὗσεν, μ.] edd. praeter R.

Ver. 75 Εὗσέ τε, μίστυλλέν τε] *Al.* Εὗσεν, μίστυλλέν τε.

Ver. 76 Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα] Vide supra ad β', 300; et ad *Il.* ά, 466.

Ver. 77 Πάλυνεν] Vide ad *Il.* ά, 309, et 338.

Ver. 78 Κισσυβίῳ] Ἀγροικικῷ ἐκπώματι. *Schol.* Vide infra ad *ver.* 112.

Ibid. Κίρνη μελιηδέα οἶνον] Ἤγουν συνέμιξεν ὕδατι. *Eustath.* *Al.* κίρνα.

Ver. 81 Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας] Ὅτι διαφορά τις εἶναι δοκεῖ χοίρων καὶ συῶν, ὡς ἐμφαίνει ὁ Εὔμαιος. — καὶ ἴσως ἡ καθ' ἡλικίαν ἡ διαφορὰ τοῖς χοίροις καὶ τοῖς σιάλοις· ἢ κατὰ τὸ ζατρεφέας μὲν εἶναι τοὺς σιάλους, — ὀλιγοτρεφεῖς δὲ τοὺς χοίρους. *Eustath.* Ἦ δὲ καὶ παλαιὸς νόμος, ὥς φησιν Ἀνδροτίων, τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν θρεμμάτων, μὴ σφάττειν πρόβατον ἄπεκτον ἢ ἄτοκον· διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἤσθιον· — ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. *Athenaeus, Lib.* IX, *cap.* 4.

Ver. 82 Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες] Ὄπιδα, τὴν εἰς τὸ μέλλον τῶν θεῶν ἐπιστροφήν. *Schol.* Ita infra ύ, 215; Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν —. Et φ', 28; Οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσατ'. Virgil. *At sperate Deos memores fandi atque nefandi.* *Aen.* I, 547. Vide et ad *Il.* π', 288.

Ibid. Φρονέοντες] *Al.* τρομέοντες.

Ver. 83 Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν] Ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδ' οἱ δαίμονες. *Sophocl. Trachin. ver.* 283. Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν. *Euripid. Helen. ver.* 909. *Nec facta impia fallacum hominum Coelicolis placent.* Catull. *Carm.* XXX. *ver.* 4. Τῆς δὲ προνοίας τῶν θεῶν ἴδιόν ἐστι τὸ βούλεσθαι δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βιοῦν· καὶ τοῦτό φησιν ὁ Ποιητὴς ἐναργέστατα, Οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 14. Vbi notandum, pro οὐ μὲν σχέτλια, legisse hic *Dionysium*, Οὐ γὰρ σχέτλια etc.

Ver. 84 Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων] Versus hic (notante *Duporto, Gnomolog. Homeric. ad hunc locum*; itemque *Barnesio*,) apud *Grotium* in *Stobaei Excerptis* legitur hoc modo: Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ ἴσασιν ἔργ' ἀνθρώπων. Quod ferri non potest: Nam vox ἴσασιν mediam necessario producit. Nisi forte legas (conjectante *Barnesio*) καὶ ἴσασ' ἔργ' ἀνθρώπων.

Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ,
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
Οἵδε δὲ καί τι ἴσασι, Θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,

" Etiam hostes quidem et inimici, qui terram
" Alienam invaserint, et ipsis Iupiter praedam dederit,
" Impletisque navibus redierint domum unusquisque;
" Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
" Hi vero etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
" Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt rite
" Ambire, neque redire ad sua: sed tranquilli
" Bona absumunt immodice, neque amplius *est* parsimonia,
" Quotquot enim noctesque et dies a Iove oriuntur,

86 *Δοίη*] R. 87 *οἰκόν δε νέεσθαι*] eaed. vid. *not.* 89 *οἶδε δέ τι*] edd. vett. *ἴσασι*] R. 92 *οὐδ' ἔπι φειδῶ*] edd. vett. *Eustath.* qui tamen et alteram memorat.

Ver. 85, 88 Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, — Καὶ μὲν τοῖς] De huiusmodi Syntaxi ἀνακολούθῳ, vide ad *Il.* β', 353; et γ', 211. Σημείωσαι δ' ἐνταῦθα τὸ ἀκατάλληλον τῆς συντάξεως καὶ σολοικοειδὲς ἐν τῷ Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι· Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος. Ἐχρῆν γὰρ εἶναι κατὰ δοτικὴν πτῶσιν, Καὶ μὲν δυσμενέεσσι καὶ ἀναρσίοις ὄπιδός ἐστι δέος. Μιμεῖται δὲ ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα θυμούμενον ἄνδρα τὸν Εὔμαιον. *Eustath.* Aliam autem deinceps huius loci explicandi rationem addit: Ἴσως δὲ καὶ ἄλλως δύναται ὀρθῶς ἔχειν, εἴπερ τὸ δεύτερον μὲν ληφθείη ἀντὶ τοῦ ἀλλά· ἵνα εἴποι μὴ ἐκκρεμῶς ἀλλὰ ἀπολύτως, ὅτι καὶ μὲν ἀνάρσιοι ἄνδρες πλήσαντες δὴ τὰς νῆας, ἀπῆλθον· ἀλλὰ καὶ τούτοις δέος ἐστὶν ὄπιδος. Quod est valde inficetum. Ita tamen accepisse videtur *Meric. Casaubonus*: "Procorum" inquit "iniquitatem Eumaeus Subulcus exaggerans, ait eos esse peiores piratis hostibus, qui, facta in terram aliquam impressione, contenti naves suas spoliis implevisse, quasi divinam ultionem aliquatenus reveriti, alio se conferunt; nec terris, quas semel spoliaverunt, incubant et incumbunt; quod contra fiebat a Procis, quotidianis hostibus et spoliatoribus domus Vlyssis." *De nupera Homeri editione, Dissertat.* I. Eandemque interpretationem secutus videtur *Barnesius*; ac si istud Πλησάμενοι δέ τε νῆας etc. ver. 87, sententiae esset ἀπόδοσις. Sed errant viri eruditi; hoc enim ait Poëta; nempe, "*Terrae alienae populatoribus, etiam si praedam feliciter nacti fuerint, domumque incolumes redierint; metum tamen in posterum ultionis animo incidere; Procos autem omni vindictae metu carere.*"

Ver. 86 Βῶσιν] Ἐπέλθωσιν ἐπὶ βόσιν. *Schol.*

Ibid. Βῶσιν — σφιν Ζεὺς] *Eustathius* recte βῶσι et σφι. *Ern.*

Ibid. Δώῃ] *Al.* δοίη.

Ver. 87 Οἰκόνδε ἕκαστος] *Eustathius* in commentario citat, οἰκόνδε νέεσθαι. Atque ita in duobus MSS. scriptum repperit *Tho. Bentleius.*

Ver. 89 Οἵδε δὲ καί τι ἴσασι] Ita edidit *Barnesius.* Vulgati habent, οἶδε δέ τι ἴσασι. Quod est valde durum.

Ver. 90, 91 Οὔτ' ἐθέλουσι δικαίως Μνᾶσθαι — ἀλλὰ ἕκηλοι Κτήματα δαρδάπτουσιν] Hinc Horatius: *Venit enim magnum donandi parca iuventus. Nec tantum Veneris quantum studiosa culinae.* Vel, uti emendavit eruditissimus *Bentleius*; *Venit enim (indignum!) donandi etc. Sermon.* II, v. 79.

Ver. 92 Οὐδ' ἔτι φειδώ] *Al.* οὐκ ἔπι φειδώ. Sed ita scribendo, (ut recte *Henricus Stephanus*,) esset asyndeton. *Al.* οὐδ' ἔπι φειδώ.

Οὔποθ' ἓν ἱερεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω·
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔς' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δὲ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνηται ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τὸν ἄριστον εὖ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον

« Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas;
« Vinum vero consumunt immoderate exhaurientes.
« Certe ei victus erat copiosus: nulli tantus
« Virorum heroum, neque continentis nigrae,
« Neque ipsius Ithacae, neque simul-viginti virorum
« Sunt divitiae tantae; ego vero tibi recensebo:
« Duodecim in continente armenta *sunt*; tot greges ovium,
« Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
« Pascunt hospitesque, et ipsius pastores viri.
« Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
« In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
« Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
« Saginatorum caprorum, quicunque appareat optimus.
« At ego sues has custodioque, tueorque,
« Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto.
Sic dixit: ille autem intente carnes comedebat, bibebatque vinum

104 Ὄρονται] F. A. L.

Ver. 94 Οὔποθ' ἓν ἱερεύουσ'] *Al.* ἱρεύουσ'. Vt infra υ', 3, ἱρεύεσκον. Atque eodem modo fortasse et ἱερεύουσ' pronuntiabatur.

Ibid. Ἱερήϊον] Vide ad *Il.* χ', 159.

Ibid. Δύ' οἴω] *Al.* οἶα. Quod perinde est. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ver. 96 Ἤ γάρ οἱ] *Al.* Ἦ γὰρ τοῦ.

Ver. 97 Ἠπείροιο μελαίνης] Τῆς κατ' ἀντικρὺ Κεφαλληνίας νῦν λέγει· μέρος δέ ἐστι τῆς μελαίνης Ἠπείρου αὕτη καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιφέρεται, Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι. *Schol.* Vide *Strabonem, Geograph. Lib.* X, *pag.* 695, *al.* 453.

Ver. 100 Ἀγέλαι] Βοῶν δηλαδή· ἴσως δὲ καὶ ἵππων· ἐπ' ἀμφοῖν γάρ φασιν ἡ ἀγέλη κυριολεκτεῖται. *Eustath.*

Ibid. Πώεα οἰῶν] Apud *Strabonem*, loco supra citato, πώεα μήλων.

Ver. 101 Συβόσεια] Ita edidit *Barnesius*; atque ita apud *Veteres* legi annotat. *Vulgg.* συβόσια.

Ver. 103 Ἕνδεκα πάντα] Vide supra ad ί, 244; et ad *Il.* κ', 560.

Ver. 106 Ζατρεφέων αἰγῶν] *Henricus Stephanus* legendum coniicit Ζατρεφέων τ' αἰγῶν.

Ver. 108 Εὖ κρίνας] Ita *Barnesius*. *Al.* ἐκκρίνας.

Ἁρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,
Οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς, ὡς ἀγορεύεις;
Φῂς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἴ κε ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ὦ γέρον, οὔτις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.

Avide, tacitus; mala autem procis moliebatur.
At postquam coenasset, et refecisset animum cibo,
Etiam ei impletum dedit *Eumaeus* poculum, quo scilicet bibebat,
Vino plenum: is vero accepit, gaudebatque animo,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
" O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
" Ita valde dives et fortis, ut praedicas?
" Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
" Die mihi, si forte norim, talis cum-fuerit.
" Iupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,
" Si de-eo viso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi.
Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum;
" O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit
" Nuncians persuaserit uxorique et dilecto filio.

115 Σ' ἐπρίατο] R. 120 ἐπὶ πολλὰ] ead. 122 οὔτις κεῖνον] F. A. L. recte.

Ver. 111 Δείπνησε] Vide supra ad γ', 535.

Ver. 112 Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧπερ ἔπινεν] Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος φησὶν, ὅτι τῷ σκύφει καὶ τῷ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ, ὡς ὁ Εὔμαιος πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧπερ ἔπινεν. *Athenaeus, Lib.* XI, *cap.* 14. Vide et supra ad ν', 57. Caeterum *Eustathius* hoc de *Vlysse* intelligit, qui, postquam ipse biberit, poculum *Eumaeo* tradat. Ἰστέον δὲ (inquit) ὅτι Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα δίδωσι σκύφον τῷ Εὐμαίῳ, δεξιούμενος κατὰ τὸν τοῦ προπίνειν λόγον. Atque hanc veram omnino explicationem contendit Dna *Dacier*. Sed minus recte. Primo enim istud ᾧπερ ἔπινεν non est, (uti illi accipiunt,) *ex quo ipse iam biberat*; sed, *ex quo ipse bibere solebat*: (vide ad *Il.* ά, 37:) quod de *Vlysse* dici vix potuit. Deinde, si illud ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ, (quod volunt *Eustathius* et Dna *Dacier*,) de *Eumaeo* intelligatur; etiam sequens Καί μιν φωνήσας *etc.* de eodem intelligendum erit. Rectius itaque *Athenaeus*, loco iam supra citato, itemque *Barnesius*, istud πλησάμενος δῶκε σκύφος, de *Eumaeo* accipiunt.

Ibid. Σκύφος] *Aristarchus* apud *Athenaeum, Lib.* XI, *cap.* 4, legit σκύφον. *Clark.* Etiam *Eustathius* hanc lectionem memorat: et sic est in edd. quibusdam recentioribus, ut Amst. 1650. *Ern.*

Ver. 115 Ὦ φίλε, τίς γάρ σε] *Barnesius* legendum coniicit, τίς κ' ἄρ σε. Vide autem supra ad κ', 174, 190; et ad *Il.* ϛ, 201.

Ver. 117 Φθίσθαι] *Al.* φθεῖσθαι. Vide et supra ad β', 183.

Ver.

Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὃς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται·
Αἶψά κε καὶ σὺ, γεραιὲ, ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴτις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα δοίη.
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω·
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι

" Sed aliter receptionis indigentes viri errones
" Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
" Quicunque enim errans Ithacae in populum venerit,
" Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:
" Haec vero benigne exceptum diligit, et singula inquirit;
" Et ei lugenti palpebris lacrymae decidunt;
" Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit.
" Statim et tu, senex, fabulam fabricares,
" Si quis tibi laenamque, tunicamque, vestimenta daret.
" Illius autem iam oportet canes velocesque alites
" Cutem ab ossibus traxisse; anima vero destituit:
" Vel illum sane in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius
„ Iacent in littore, arena involuta multa.
" Sic ille quidem illic periit; amicis vero dolores pone
" Omnibus, mihi autem maxime, effecti sunt: non enim amplius alium
" Mitem adeo domioum inveniam, quocunque profectus fuero;
" Neque si *ad* patris et matris iterum ivero

125 οὔτε θέλουσιν] F. A. L. male. vid. infra *δ*, 316. 126 ὅς τε κ' ἀλ.] F. A. L., quod praemlerim. 131 περὶ τεκτήναιο] A. L. male. 134 ἐρύειν] F. quod et ipsum rectum. 136 εἰλυμμένα] edd. praeter R. quod non necessarium est. rectum est v. 479.

Ver. 126 Ὃς δ' ἂν ἀλητεύων] *Al.* Ὃς δέ κ' ἀλητεύων.

Ibid. Ἰθάκης ἐς δῆμον] Vide supra ad *ά*, 103.

Ver. 131 Ἔπος παρατεκτήναιο] Παρατεκταίνεσθαι est *fraudulenter fingere*; nam simplex etiam in bonam partem dicitur: fraudem praepositio indicat. *Eustathius* bene interpretatur per παρατεχνᾶσθαι, quod eodem sensu et modo dicitur. *Ern.*

Ver. 133 Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες] Virgil. *Heu! terra ignota, canibus data praeda Latinis Alitibusque iaces.* *Aen.* IX, 485.

Ver. 134 Ἐρύσαι] *Al.* ἐρύειν.

Ver. 135 Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ] Virgil. *Aut gurgite mersum Unda feret; piscesque impasti vulnera lambent.* *Aen.* X, 559.

Ver.

Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῆσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,

« Domum, ubi primum natus sum, et me educaverunt ipsi.
« Neque omnino *ob*-hos amplius tantum lugeo, dolens licet,
« Oculis ut-videam, existens in patria terra;
« Sed me Vlyssis desiderium capit absentis.
« Hunc quidem ego, o hospes, etiam non praesentem nominare
« Revereor; valde enim me diligebat et curabat in-animo:
« Sed ipsum fratrem-maiorem voco, etiam longe absentem.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Vlysses;
« O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omnino dicis
« Illum venturum esse, animus vero tibi semper incredulus:
« Verum ego non temere loquar, sed cum iuramento,
« Quod redibit Vlysses; munus-laeti-nuntii vero mihi sit,

142 Οὐδέ νυ] edd. praeter R. A. 2. 3. L. 146 κήδετο θυμῷ] F. male. 151 αὔτως]

Ver. 141 Αὐτοὶ] Apud *Eustathium* οὗτοι.

Ver. 142 Οὐδέ τι] *Al.* Οὐδέ νυ· et Οὐδ' ἄρα.

Ibid. Ἀχνύμενός περ] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἱέμενός περ· Quod et aptius congruit cum sequente, Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.

Ver. 145 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν Αἰδέομαι] Φησὶν, τὸν Ὀδυσσέα φιλοφρονηματικῆς προσηγορίας ὀνομάζειν αἰδοῦμαι· πρεσβύτερον δὲ ἀδελφὸν καλῶ. *Schol.* Τὸ δὲ ὀνομάζειν αἰδέομαι, ἀντὶ τοῦ αἰδοῦμαι Ὀδυσσέα νῦν καλεῖν πρὸς ὄνομα δίχα τινὸς προσρήσεως φιλόφρονος. *Eustath.* Ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ μηδένα τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζειν Πυθαγόραν, ἀλλὰ ζῶντα μὲν ὁπότε βούλοιντο δηλῶσαι, καλεῖν αὐτὸν θεῖον· ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησεν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα. Καθάπερ Ὅμηρος ἀποφαίνει τὸν Εὔμαιον ὑπὲρ Ὀδυσσέως μεμνημένον, Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο λίην. *Iamblichus de vita Pythagorae, cap.* 35. Nescio tamen annon simplicius fuerit ita locum hunc intelligere; nempe *Eumaeum Vlyssis*, propter eximiam eius benignitatem et mansuetudinem, etiam absentis mentionem facere nisi cum reverentia non posse. Caeterum *Spondanus* istud οὐ παρεόντ', ut et οἰχομένοιο versu superiori, non *absentem*, sed *defunctum*, vertendum contendit. Minus recte.

Ver. 146 Περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ] Vel περὶ, (inquit *Henricus Stephanus*) iungendum cum θυμῷ, ut sit, ἐφίλει γάρ με καὶ κήδετό μου περὶ θυμῷ· Vel, ἐφίλει θυμῷ, pro ἐν θυμῷ, πέρι id est περισσῶς.

Ver. 151 Οὐκ αὔτως] *Al.* οὐχ αὔτως. *Clark.* Οὐκ in MSS. olim constanter lectum restatur *Eustathius*, qui, hinc intelligi, ait, sequens verbum spiritu leni, more Ionico, pronunciandum. Vnde, ut hoc obiter notem, patet, spiritus tum in libris scripros nondum fuisse: alias ineptum fuisset, istud notare. *Ern.*

Ver. 152 Εὐαγγέλιον] Ἀγαθῆς ἀγγελίας δῶρον. *Schol.* Sic infra *ver.* 166; — οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω.

Ver.

Αὐτίκ', ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται·
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, ὅτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴσω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱςίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τῦ δ' αὐτῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

" Statim, postquam ille reversus suas ad-aedes pervenerit;
" Indue mihi laenamque, tunicamque, vestimenta pulchra:
" Ante autem, etiam licet valde indigens, nequaquam acciperem.
" Inimicus enim mihi is aeque ac Orci portae
" Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.
" Sciat nunc Iupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
" Larque Vlyssis eximii, quem adveni;
" Certe quidem haec omnia perficientur, sicut dico:
" Hoc autem ipso anno veniet huc Vlysses;

154 Vid. *not.* 157 γίγνεται] F. A. L. ut 59. 159 ἱςίη] F. A. 2. 3. L.

Ver. 154 Ἕσσαι με χλαῖνάν τε] Deest hic versus in duobus MSS. a *Tho. Bentleio* collatis; neque eiusdem *Eustathius* in commentario meminit. *Clark.* Versum hunc pro spurio reiicere non dubitem. Abest etiam ab ed. Flor. et in ed. R. notatus asterisco. Fictus est ex *v.* 132. *Ern.*

Ver. 156 Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος etc.] Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει *Iliad.* ι, 312.

Ver. 158 Ξενίη τε τράπεζα] Sic apud *Horatium*; *Vmbram hospitalem. Carm. Lib.* II, *Ode* iii, *ver.* 10.

Ver. 159 Ἱςίη τ' Ὀδυσῆος] Ita ex MSS. veterumque Editionum Scholiis ex *Eustathio*, et ex *Etymolog. Magn.* edidit *Barnesius.* Atque ita (uti et ipse annotat) in omnibus scriptum occurrit infra τ', 304. Ita etiam legitur apud *Porphyrium*, *Quaest. Homeric.* 2. *Vulgg.* hoc in loco, Ἑςίη τ' Ὀδυσῆος. Caeterum *Scholiastes* explicat, Ὁ βωμὸς τῆς ἑςίας. Vide et *Porphyrium*, loco iam citato. *Clark.* Ἱςίη habent etiam A. 1. et Rom. Atque hanc esse veram lectionem, Ionismus docet, qui usurpat ἱςίη potius quam ἑςία. Sic H. in Ven. 22. *Hesiodus* Theog. 454. *Callim.* H. in Del. 325. *Anacr.* III, 19. *Ern.*

Ver. 161 Τῦ δ' αὐτῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται] Λυκάβας δὲ καὶ νῦν ὁ ἐνιαυτός· ὁ μόνον διὰ τὸ λυγαίως, ὅ ἐςι λεληθότως, καὶ οἷον σκοτεινῶς παρέρχεσθαι· ἀλλὰ καὶ διότι αἱ κατ' αὐτὸν ἡμέραι, καθ' ὁμοιότητα διαβάσεως λύκων, ἀλλήλοιν ἔχονται. Πιςεύεται δέ, φασι, τὰς λύκους διαβαίνοντας βίαιον ποταμὸν, ἐνδακόντας τὴν κέρκον τῶν ἀεὶ προηγουμένων τὰς ἑπομένους ςιχηδὸν διανήχεσθαι, καὶ ὅτω μὴ παρασύρεσθαι τῷ ποταμῷ ἄλλον ἀλλαχῦ, ὡς καὶ Αἰλιανὸς [*de Animal. Lib.* III, *cap.* 6.] ἱςορεῖ. *Eustath.* Aliter tamen de voce Λυκάβας ipse *Aelianus*: Λέγουσι δὲ φίλον ἡλίῳ εἶναι αὐτὸν [λύκον] καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τῦ ζώου κεκλῆσθαι καὶ τὸν ἐνιαυτὸν Λυκάβαντα εἰσὶν οἳ λέγουσι· χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λόγος. *De Animal. Lib.* X, *cap.* 26. Et *Macrobius*: "Annum quo-"que vetustissimi Graecorum λυκάβαντα "appellant, τὸν ἀπὸ τῦ λύκου, id est Sole, "βαινόμενον καὶ μετρούμενον. Λύκον autem "Solem vocari etiam Lycopolitana The-"baïdos civitas testimonio est; quae pari "religione Apollinem, itemque Lupum, "hoc est Λύκον, colit; in utroque Solem "venerans." *Saturnal. Lib.* I, *cap.* 17. *Clark.* In hac lectione hi duo versus referuntur ad praecedentia, τάδε τελείεται, ὡς ἀγορεύω. Sed *Eustathius* ait, τὰς ἀκριβεςέρους scribere τῦ δ' αὖ τῦ λ. *Hoc rursus, porro, anno redibit Vlysses*: Ita versus praecedens referendus ad id, quod in genere de reditu Vlyssis dixerat *v.* 152. *Ern.*

Ver.

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυμαι, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπεια,
Λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,

" Hoc quidem exeunte menſe, iſto autem inſtante,
" Domum revertetur, et ulciſcetur, quicunque illius
" Hic probro-afficit uxorem, et illuſtrem filium.
Hunc autem reſpondens allocutus es, Eumaee ſubulce;
" O ſenex, neque profecto ego munus-laeti-nuncii hoc ſolvam,
" Neque Vlyſſes amplius domum veniet: ſed quietus
" Bibe, et alia praeter-haec memoremus, neque mihi haec
" In-mentem-revoca: certe enim animo in pectore meo
" Doleo, quando aliquis meminerit honorandi Domini.
" At ſane iuramentum quidem omittamus: verum Vlyſſes
" Veniat, ut ipſum ego volo, et Penelope,
" Laërteſque ſenex, et Telemachus deo-par.
" Nunc rurſus nati-cauſa in-perpetuum lugeo, quem genuit Vlyſſes,

163 Νοστήσας] F. A. L. vid. *not.* 168 πῖνε, κἄλλα] eaed.

Ver. 162 Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο] Περὶ τριακάδα καὶ νουμηνίαν. *Schol.* "Homerus quoque cum ait; Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο· quid aliud "niſi illum φθίνοντα dicit, cuius paulatim deficientis ſupputatio in nomen "deſinit ſecuturi; et ἱστάμενον illum qui "praecedit numerum ſucceſſurus priori "in defectum meanti." *Macrob. Saturnal. Lib.* I, *cap.* 16. Συνιδὼν δὲ [ὁ Σόλων] τοῦ μηνὸς τὴν ἀνωμαλίαν, καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης, οὔτε δυομένῳ τῷ ἡλίῳ πάντως, οὔτ' ἀνίσχοντι συμφερομένην, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσαν καὶ παρερχομένην τὸν ἥλιον, αὐτὴν μὲν ἔταξε ταύτην, ἕνην καὶ νέαν καλεῖσθαι· τὸ μὲν πρὸ συνόδου μόριον αὐτῆς, τῷ παυομένῳ μηνὶ, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη τῷ ἀρχομένῳ προσήκειν ἡγούμενος· πρῶτος (ὡς ἔοικεν) ὀρθῶς ἀκούσας Ὁμήρου λέγοντος, Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο. Τὴν δ' ἐφεξῆς ἡμέραν νουμηνίαν ἐκάλεσε *Plutarch. in vita Solonis.* Vide et *Dionyſ. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 13.

Ver. 163 Νοστήσει] *Al.* νοστήσας. Atque ita in duobus MSS. ſcriptum repperit *Tho. Bentleius.* Quae et potior videtur lectio. *Clark.* Νοστήσας ſane libri plures et meliores habent. Sed ſi haec lectio praeferatur, poſt erit ſcribendum ἀποτίσεται pro καὶ τίσεται. *Ern.*

Ibid. Ὅς κεν] *Al.* ὅστις.

Ver. 168 Πῖνε, καὶ ἄλλα] *Al.* Πῖνέ τε, κἄλλα.

Ver. 169 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν Ἄχνυμαι] *Euſtathius* in commentario, citat, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν Ἄχνυται.

Ver. 171 Ὅρκον μὲν ἐάσομεν] *Al.* κεῖνον μὲν ἐάσομεν Vt infra *ver.* 183: Sed hoc in loco minus recte, propter ſequentem Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς *etc.* Ὅρκον δὲ φεῦγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς. *Menander, citatus a Duporto, in Gnomologia ad hunc Homeri locum.*

Ibid. et *ver.* 183 Ἐάσομεν] *Barneſius* ſcribendum contendit ἐάσσομεν. Sed male. Vide ad *Il.* δ', 42.

Ver.

Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἶσον,
Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγητόν·
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐΐσας,
Ἠέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουὴν,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώη,
Ἤ κε φύγοι, καί κεν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων·
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιὲ, τὰ σαυτοῦ κήδε' ἔνισπε,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Εἴη μὲν νῦν νωϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ,

" Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantae similem,
" Et ipsum putabam fore in viris haud peiorem
" Patre suo charo, mente et specie admirabilem;
" Eius utique aliquis immortalium laesit mentem intus aequam,
" Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,
" In Pylum divinam: ei vero proci superbi
" Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat
" Sine-nomine ex Ithaca Arcesii deo-paris.
" Sed sane illum quidem sinamus, sive opprimatur,
" Sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius:
" Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius aerumnas enarra,
" Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
" Quis? unde es virorum? ubi tibi urbs, et parentes?
" Quanam autem in nave venisti? quomodo te nautae
" Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
" Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses;
" Enimvero tibi ego haec valde accurate enarrabo.
" Esset quidem nunc nobis in *longum*-tempus et cibus,

181 Ἑόντα] F. male. 183 ἀλφῃ] F. A. L. 184 φύγῃ — ὑπέρσχῃ] F. A. 2. 3. L. 185 ἔνισπες] F. A. L.

Ver. 176 Χερείω] *Al.* χέρεια, vel χερῆα.

Ver. 177 Φρένας καὶ εἶδος] *Eustathius* in commentario citat, δέμας καὶ εἶδος.

Ver. 182 Νώνυμον] Vide ad *Il.* ν', 227.

Ver. 183 Ἤ κεν] *Al.* εἴ κεν.

Ver. 184 Φύγοι — ὑπέρσχοι] Apud *Eustathium*, φύγῃ — ὑπέρσχῃ.

Ver. 185 Σαυτοῦ] *Barnesius* edidit τ' αὐτοῦ.

Ver. 190 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν] Vide supra ad ά, 173.

Ver. 193 Νῶϊν] Apud *Eustathium*, ἡμῖν, vel ἧμιν.

Ver.

Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν, κλισίης ἔντοσθεν ἐῶσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν;
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμῦ,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένο̄ εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρο̄ ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχυ· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακὶς, ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα.

"Et vinum dulce, casam intra manentibus,
"Epulatique quietis, alii autem opus obirent;
"Facile postea et in annum integrum
"Neutiquam perficerem narrans meos dolores animi,
"Quotquot utique iam omnes deorum voluntate pertuli.
"Ex Creta quidem genere glorior *me esse* lata,
"Viri divitis filium: multi vero et alii
"Filii in aedibus et educati sunt, et nati,
"Legitimi ex uxore; me autem empta peperit mater
"Pellex; sed me aeque ac legitimos honorabat

195 Τ'] abest R. *ibid.* ἕποιεν] F. A. L. et ἔργα τράποιντο] R. 201 υἷες ἐνὶ] R. 202 ἀλόχων] R. A. 2. 3.

Ver. 195 Ἐπὶ ἔργον ἕποιεν] Id est, ut recte *Eustathius*, ἔργον ἐφέποιεν. *Al.* ἐπὶ ἔργα ἕποιεν, et ἐπὶ ἔργα-τράποιντο.

Ver. 196 Καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα Οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα] Virgil. *Si prima repetens ab origine pergam, Et vacet annales nostrorum audire laborum; Ante diem clauso componet vesper Olympo.* *Aen.* I, 378.

Ver. 199 Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων] "In hoc versu," inquit *Barnesius*, "*Rhythmus* insignis, ut *Odyss.* ά, *ver.* "40; Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο· et *ver.* 397; Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο. Item θ', *ver.* 224; Οὔθ' "Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ. Et μ', *ver.* "70; Ἀργὼ πασιμέλυσα, παρ' Αἰήταο πλέυσα. Talis ille *Simmiae* in *Gorgo*, apud "*Athenaeum*, *Lib.* XI, *fol.* 491; Αἰθέρος "ὠκεῖαι πρόπολοι πίλναντο πέλειαι. Item "*Antholog. Lib.* I, *cap.* 13, §. 16, *fol.* 19; "Πειράζοις τὸν Νεῖλον· ὁ δ' ἐν δίναις κροκόδειλον. Item; Τῦ πολυκώθωνος τῦτ' ἠρίον "Ἀρκαδίωνος. Hac Rhythmi dulcedine "capti Neoterici, praesertim *Orientalibus* "et *Septentrionalibus* Linguis ὁμοιοπτώτως cadentibus, sonum semper sibi "similem in versibus condendis captabant; quod in *Anglica* nostra Lingua, "*Gallica*, et *Germanica* aptius quam in "*Graeca* aut *Latina* conveniet. Veterum "nec *Ovidius* nec *Virgilius* hanc rem intactam reliquerunt, praesertim in ὁμοιοτελεύτοις." Vide ad *Il.* ζ', 236. Caeterum de tota hac narratione *Eustathius*: Εἰδὼς δὲ [ὁ Ποιητὴς] ὡς οὐκ ἄν τῶν τις ἐσύτερον ἀνθρώπων ἐπιγραφείη λόγων, οὕτω ψευδῶν, ἀρτύει αὐτὰς ἐν τῷ μέσῳ ἱστορίαις τε ἀληθέσι καὶ τοπογραφίαις καὶ ἑτέροις οὐκ ὀλίγοις χρησίμοις καὶ λόγυ ἀξίοις. Ὡραΐζει δὲ καὶ ῥητορικῶς καλλιγραφίᾳ τὴν διήγησιν. Καὶ ὅλως πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν ἐντίθησι καὶ τῷ τοιούτῳ λόγῳ, ἵνα μὴ διὰ τὴν ψευδῆ πλάσιν ἐξαθερίζοιτο.

Ibid. Εὐρειάων] Νῦν — μακρᾶς· στενὴ γὰρ ἡ Κρήτη. *Schol.*

Ver. 201 Υἱέες ἐν μεγάροις] *Al.* Υἷες ἐνὶ μεγάροις, et Υἱέος ἐν μεγάρῳ.

Ver. 202 Ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ Παλλακὶς] Virgil. *Maeonio regi quem serva Lycimnia furtim Sustulerat.* *Aen.* IX, 546.

Ibid. Ὠνητὴ] Ἐξ ἀγορασίας δήλη. *Schol.*

Ver. 203 Ἰθαγενέεσσιν] Τέκνοις γνησίοις. *Schol.* *Al.* Ἰθαιγενέεσσιν. *Clark.* Ἰθαιγ. quidam apud *Eustathium*, et *Schol.* in MS. *Aloys. Alemanni* apud *Barnes.* Ex analogia *Etym. M.* sic deberet esse, et forte sic scribendum apud eum. vid. Χαιρέκακος· ubi ait composita e barytonis dissyllabis abiicere tertiae personae iota, ut in χαιρέκακος:

Κάςωρ Ὑλακίδης, τȣ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι·
Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς, τίετο δήμῳ,
Ὄλβῳ τε, πλȣ́τῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρȣσαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμȣς· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρȣς ἐβάλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν.
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ ȣ̓κ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
Ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε

" Caſtor Hylacides, cuius ego genus glorior *me* eſſe:
" Qui quondam in Cretenſibus, Deus veluti, honorabatur populo,
" Fortuniſque, divitiiſque, et filiis glorioſis.
" Sed ſane illum fata iverunt mortis ferentia
" In Orci domos: facultates vero diviſerunt
" Filii magnanimi, et ſortes iecerunt:
" At mihi valde pauca dederunt, et aedes tribuerunt.
" Duxi autem uxorem locupletiſſimorum hominum
" Gratia meae virtutis; quia non deſpicabilis eram,
" Neque fugax-in-bello: nunc autem iam omnia defecerunt:
" Sed tamen ſtipulam ſaltem te arbitror intuentem
" Cognoſcere; profecto enim me calamitas tenet cumulaté multa.
" Sane quidem omnino audaciam Marſque dederunt et Minerva,
" Et vires-bellicas: cum legerem ad inſidias

205 Ὅς τότ'] F.R.

ῥίκανος: in hyperdiſſyllabis abiicere ultimam ſyllabam, ut μιαίνω, μιαίνει μιαιφόνος, ἰθαίνω, ἰθαίνει, ἰθαγενής. Sic ſcr. non μιαίνεις, ἰθαίνεις. Sed ultima ſyllaba tantum abiicienda, fit ἰθαιγενής. *Ern.*

Ver. 205 Ὅς ποτ'] *Al.* Ὅς τότ'.

Ibid. Κρήτεσσι] *Al.* Κρήτησι.

Ver. 208 Ζωὴν] Περιȣσίαν. *Schol.*

Ver. 209 Καὶ ἐπὶ κλήρȣς ἐβάλοντο] Δῆλον γὰρ ὡς κλήροις διενέμοντο οἱ παῖδες τὴν πατρικὴν κτῆσιν· ὅθεν ἡ κληρονομία λέγεται. *Euſtath. Clark.* Ἐβάλοντο, ut *Il.* ψ' 352. Sic *Homerus* et antiquiores conſtanter. Poſteriores etiam ἔβαλον dixere, ut Matth. XXVII, 35. *Ern.*

Ver. 214 Καλάμην γε σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα Γινώσκειν] Πιθανῶς τῷ παραδείγματι· ὡς γὰρ πρὸς ἄγροικον ὄντος τȣ̃ λόγȣ· ἔτι δὲ ȣ̓δὲν ἧττον ἐναργές· ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης ἔνεςι νοῆσαι τὸ κάλλος τῶν τεθερισμένων καρπῶν, ȣ̈τως καὶ ἐκ πρεσβυτικȣ̃ σώματος τὴν ἀρχαίαν ἕξιν κατανοῆσαι. *Schol.* Hinc apud *Eraſmum*, Proverbium, *Ex ſtipula cognoſcere.* "Ἐκ τῆς καλάμης γινώσκειν — dicitur, quoties e veſtigiis quibuſdam in "ſenecta reliquis coniecturam facimus, "cuiuſmodi quis fuerit in adoleſcentia; "translata metaphora a ſegetibus." *Eraſm. Adag. Sect. de Coniecturis.* Sic apud *Lucianum*: Ὡς ἐνῆν ἀπὸ τῆς καλάμης τεκμαίρεσθαι. in *Pſeudomanti*, *haud longe ab initio.* Caeterum laudat hanc Metaphoram *Ariſtoteles*: Τὸ γὰρ μανθάνειν ῥᾳδίως, ἡδὺ φύσει πᾶσίν ἐςι —. Ἡ δὲ μεταφορὰ ποιεῖ τȣ̃το μάλιςα. Ὅταν γὰρ εἴπῃ τὸ γῆρας καλάμην, ἐποίησε μάθησιν καὶ γνῶσιν διὰ τȣ̃ γένȣς· ἄμφω γὰρ ἀπηνθηκότα. *Rhetoric.* *Lib.* III, *cap.* 10.

Ver. 215 Δύη] Κακοπάθεια, καὶ ἡ ἐξ ἐνδείας δυςυχία. *Schol.*

Ver. 217 Καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε] Ἐς λόχον· ἔνθα μάλις' ἀρετὴ διαφαίνεται

Ἄνδρας ἀρίστηας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων, ὅ, τε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες ἐΰξεστοι, καὶ ὀϊστοί,
Λυγρὰ, τά τ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.

« Viros optimates, mala inimicis ferens;
« Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,
« Sed multo primus insiliens hasta occidebam
« Virorum inimicorum, quicunque mihi cederet pedibus.
« Talis eram in bello; opus vero mihi haud gratum erat,
« Neque rei-familiaris-cura, quae scilicet nutrit claros filios:
« Sed mihi semper naves remigio-instructae gratae erant,
« Et bella, et tela bene-polita, et sagittae;
« Tristia, quae utique aliis horrenda sunt.
« At mihi ea grata erant, quae scilicet Deus in animo posuit:
« Alius etenim aliis vir delectatur operibus.

220 Ἔλεσκον] F. ὄλεσκον] R. 222 τοῖος ἔα ἐν] F. A. L. *ibid.* ἔσχεν] eaed.

φαίνεται ἀνδρῶν, Ἔνθ' ὅ, τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαάνθη. *Iliad.* ν', 277.

Ver. 218 Φυτεύων, οὔποτε *etc.*] Post φυτεύων debet esse punctum, ut est in edd. vett. In οὔποτε est initium novae sententiae et, ut multis aliis locis, intelligendum δε. *Barnesius* mediam distinctionem habet. *Ern.*

Ver. 219 Προτιόσσετο] *Porphyrius*, *Quaest. Homer.* 16, exponit προεμαντεύετο *Scholiastes* autem, προέβλεπεν, προσεδέχετο *Clark*. Intelligam: *cogitabat, intuebatur* mortem. Non veniebat mihi in mentem de morte, non obversabatur animo periculum mortis, unde timor nasci solet. *Liv.* I, 25. *nec bis, nec illis periculum suum — obversatur animo. Ern.*

Ver. 220 Ἔλεσκον] *Al.* ὄλεσκον.

Ver. 221 Ὅτε μοι εἴξειε πόδεσσι] Vertunt: *Qui mihi cederet pedibus*, i. e. qui fugeret; nam aliter intelligi non potest. Quae autem virtus, persequi fugientem? Verterim: qui mihi confideret pedibus, qui fretus pedum robore et celeritate mecum concurreret. Sic infra 262 εἴξαντες ὕβρει, *propter insolentiam. Ern.*

Ver. 222 Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ] *Barnesius* legi posse coniicit, Τοῖος ἔην πολέμῳ. Sed nihil opus; quum vox ἔα hoc sensu alibi apud Poëtam occurrat: nempe *Iliad.* δ', 321; ε, 887; et infra *ver.* 352 huius libri. *Clark.* Et exprimitur in edd. vett. ἔα. vid. Var. Lect. *Eustath.* habet τοῖος ἔον ἐν πολέμῳ. *Ern.*

Ibid. Ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν, Οὐδ' οἰκωφελίη] Εὖ δὲ καὶ Ὁμήρῳ πεποίηται, — Ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἦεν, Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα· Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες *etc.* ὡς τοὺς αὐτοὺς ἀμελοῦντας οἰκίας, καὶ πορίζομένους ἐξ ἀδικίας. *Plutarch. in Catone Maiore, haud longe a fine.* Vbi notandum pro φίλον ἔσκεν, legisse hic *Plutarchum*, φίλον ἦεν. Caeterum nonnulli, notante *Eustathio*, ἔργον hoc in loco κατ' ἐξοχὴν accipiunt τὴν γεωργίαν μόνην. Atque ita exponit *Scholiastes*.

Ver. 223 Οὐδ' οἰκωφελίη] Οἰκουρία, οἰκονομία, ἐπιμέλεια. *Schol.* Σοὶ δ' οἰκωφελίη μελέτω, μέγαρόν τε φυλάσσειν. *Naumach. Gnom. ver.* 20.

Ver. 226 Τά τ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ] *Eustath.* ἄλλοισι γε. Recte. *Ern.*

Ibid. Καταριγηλὰ] *Al.* κατὰ ῥιγηλὰ, et καταῤῥιγηλά.

Ver. 228 Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις] Ἐν τούτοις καὶ γνωμικὸν παροιμίας

Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα, καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς· καί μοι μάλα τύγχανε πάντα·
Τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα
Δεινός τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
Νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς·
Μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
Κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα

« Ante enim quam in Troiam profecti sunt filii Achivorum,
« Novies viris imperavi, et velocibus navibus,
« Viros adversus externos; et mihi abunde contigerant omnia;
« Ex quibus eligebam quae-placebant; multa autem post
« Sortito-obtinebam: statim vero domus augebatur; et deinceps
« Gravisque reverendusque inter Cretenses factus-sum.
« Sed cum iam hoc odiosum iter late-sonans Iupiter
« Decrevit, quod multorum virorum subtus genua solvit;
« Vtique tunc me iusserunt et inclytum Idomeneum
« Naves ducere in Ilium; neque ulla ratio
« Erat denegandi, gravis nempe premebat vulgi vox.
« Ibi quidem novem-annis belligerabamus filii Achivorum,
« Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
« Domum-versus cum navibus; Deus vero dissipavit Achivo.
« At mihi misero mala struebat providus Iupiter;
« Mensem enim solum mansi delectans *me* filiis,
« Virgineaque uxore, et facultatibus: at postea

231 Καί μοι μάλα τύγχανε πολλὰ] R. quod melius puto, et aptius sequenti: πολλὰ δ' ὄπισσω λάγχανον. 238 ἡγήσεσθαι] R. male. 240 πτολεμίζομεν] F.A. L. 242 ἐκέδασεν] eaed. male.

παροιμίας ἐκτίθεται τῆς λεγούσης, "Αλλα παρ' ἄλλοις καλά. *Eustath.* 'Αλλ' ἄλλος ἄλλῳ καρδίην ἰαίνεται. *Archilochus* apud *Clement. Alexandrin. Strom.* VI; ubi et hic *Homeri* locus adducitur. 'Αλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἥδεται τρόποις. *Euripides* apud *Eundem, ibid.* Καὶ γὰρ ἑτέροις ἑτέρων ἔρως "Εκνιξέ γε φρένας. *Pindar. Pythior. Ode* X, *ver.* 93. *Denique non omnes eadem mirantur amantque. Horat. Epist. Lib.* II, ii, 58. *Castor gaudet equis; ovo prognatus eodem, Pugnis: quot capitum vivunt, totidem studiorum Millia. Id. Serm. Lib.* II, I, 26. *Trahit sua quemque voluptas. Virgil. Eclog.* II, 65. Vide et supra ad ϑ', 167.

Ver. 231 Πάντα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, πολλά. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 235 Τήνδε] Apud *Eustathium*, τήν γε.

Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
Νῆας ἐῢ σείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας σεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον,
Θεοῖσίν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ,
Ῥηϊδίως, ὡσεί τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋῤῥείτην ἱκόμεσθα·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.

« In-Aegyptum me animus impulit navigare,
« Navibus bene-adornatis cum eximiis sociis.
« Novem naves adornavi; cito autem coactae sunt copiae.
« Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii
« Convivabantur; at ego victimas multas praebebam,
« Et Diis ad-sacrificandum, et ipsis ad epulas parandas.
« Septimo autem navibus-conscensis a Creta lata,
« Navigavimus Borea vento puro, bono,
« Facile, veluti secundo flumine: neque ulla adeo mihi
« Navium laesa est, sed sospites et incolumes
« Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.
« Quinto-die autem ad Aegyptum pulchre-fluentem venimus:
« Statui vero in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas.

247 Νῆας ἐϋσειλ.] edd. 250 ἐγὼ ἱερ.] F. A. L. quod sequente adspirata et alibi reperitur, et ferri potest. 251 ῥέξειν] eaed. male. 254 κατάῤῥοον] eaed. 258 ἀμφιλισσας] eaed.

Ver. 246 Αἴγυπτόνδε] Vide infra ad *ver.* 257, 258.

Ver. 247 Ἐῢ σείλαντα] Ita *Barnesius.* *Vulgg.* ἐϋστείλαντα. *Clark.* At *Eustath.* νῆας εὖ σείλαντα. *Ern.*

Ver. 250 Ἱερήϊα] Θρέμματα. *Schol.* Vide ad *Il.* χ', 159.

Ver. 251 Θεοῖσίν τε ῥέζειν] Pronuntiabatur Θεῖσιν· ut recte notavit *Barnesius.* Vide ad *Il.* ά, 18.

Ver. 254 Ὡσεί τε κατὰ ῥόον] *Al.* ὡς εἴτε κατάῤῥοον.

Ibid. Οὖν] *Proinde.*

Ver. 256 Τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆταί τ' ἴθυνον] Virgil. *Fugimus spumantibus undis, Qua cursum ventusque gubernatorque vocabant.* *Aen.* III, 269.

Ver. 257 Πεμπταῖοι] Τῶν δὲ ἄκρων [τῆς Κρήτης] — τὸ δ' ἑῷον τὸ Σαμώνιόν ἐστιν — Ἔστι δ' ἀπὸ — τοῦ Σαμωνίου πρὸς Αἴγυπτον, τεττάρων ἡμερῶν καὶ νυκτῶν πλοῦς. *Strabo, Geograph. Lib.* X, *pag.* 727, 728; *al.* 474, 475.

Ibid. Αἴγυπτον ἐϋῤῥείτην ἱκόμεσθα] « Ita « appellatur Aegyptus propter Nilum a « quo certis temporibus irrigatur. » *Spondan.* Pessime. Recte enim *Barnesius* hic per Αἴγυπτον non *Terram Aegypti*, sed fluvium *Nilum* intelligit, qui in sequenti versu et alibi saepe apud Poëtam Αἴγυπτος appellatur. « Patet » inquit « hic ex « *Masculino* Epitheto, *Aegyptum* hic non « dici de *Terra*, sed de *Fluvio* —. Prae- « terea hoc *Epitheton* semper de *Fluvio* « apud *Homerum* dicitur: » Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας. *Iliad.* ζ' 34. Similiter *Eustathius*: Δηλοῖ δὲ, ὡς καὶ πρὸ τούτων, καὶ ὅτι Αἴγυπτος καὶ ὁ Νεῖλος ἐκαλεῖτο· φησὶ γάρ· Αἴγυπτον ἐϋῤῥείτην ἱκόμεσθα· Καὶ, Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας. Vide ad *ver.* 258.

Ver. 258 Στῆσα δ' ἐν] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Στήσαμεν.

Ibid. Αἰγύπτῳ ποταμῷ] Ὅμηρος — τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ὀνόμασιν —, καθότι καὶ Αἴγυπτον

Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.

" Ibi quidem ego iubebam charos ſocios,
" Illic apud naves manere, et naves tueri;
" Speculatores autem per ſpeculas hortabar ut-irent:
" Hi autem inſolentiae cedentes, ſequentes impetum ſuum,
" Statim admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros
" Populabantur, mulieresque abducebant, et infantes liberos,
" Ipſosque interficiebant; cito autem ad urbem pervenit ſtrepitus:
" Illi autem clamorem audientes, ſimul cum aurora apparente,
" Venerunt: impletus eſt vero totus campus peditibusque et equitibus,
" Aerisque fulgore: Iupiter autem gaudens-fulmine
" Fugam meis ſociis malam immiſit: neque quiſquam ſuſtinuit
" Confiſtere contra: circum enim mala undique ſtabant.
" Ibi noſtrum multos quidem interfecerunt acuto aere;
" Alios autem duxerunt vivos, ſibi operaturos ex-neceſſitate.

Αἴγυπτον τὸν ποταμὸν εἶπεν, ὁ Νεῖλον. *Pauſanias, Lib.* IX, *cap.* 40. Vide *Plin. Nat. Hiſt. Lib.* V, *cap.* 9; item ſupra ad γ', 300; et δ', 581; et λ', 638.

Ver. 262 Ὕβρει εἴξαντες] Νικηθέντες ὑπὸ τῆς ὕβρεως. *Schol.*

Ibid. Μένεϊ σφῷ] Apud *Euſtathium*, μένεϊ σφῶν.

Ver. 263 Αἰγυπτίων] Similiter infra *ver.* 286; Αἰγυπτίους· Vbi *Barneſius*; Duae inquit ultimae Syllabae coaleſcunt in unam. Sed nihil opus. Vide ſupra ad δ', 127; et ad *Il.* β', 537.

Ver. 264 Ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα] Ἄγον, ἀντὶ τοῦ, εἰς αἰχμαλωσίαν ἀπέφερον. *Schol.* Sic *Iliad.* ι, 589: Ἄνδρας μὲν κτείνουσι —: Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.

Ver. 265 Αὐτούς τ'] Viros, maritos et patres. Vide ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Ver. 266 Βοῆς ἀΐοντες] Vide ad *Il.* ί, 252.

Ver. 267 Πλῆτο δὲ πᾶν πεδί[illegible] πεζῶν τε καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς] L[illegible] [illegible]r. *Praeterea magnae legiones cum loca* [illegible]*ſu, Camporum complent —: Fulgur ib*[illegible] *coelum ſe tollit; totaque circum Aere renideſcit tellus. Lib.* II; *ver.* 323, 327. Virgil. *Vt ſaepe ingenti bello cum longa cohortes Explicuit legio, et campo ſtetit agmen aperto, Directaeque acies, ac late fluctuat omnis Aere renidenti tellus. Georgic.* II, 279. *Campique armis ſublimibus ardent. Aen.* XI, 602.

Ver. 270 Περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη] Sic *Iliad.* π', 111; Πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

Ver. 272 Ἄγαγον] MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati, ἄναγον. Quo modo et in Vulgatis legitur infra ρ', 441, ubi repetitur hic locus. *Clark.* Sed ἄγειν in hac re proprie dicitur et in altero loco MS. *Bentleii* habet ἄγαγον. *Ern.*

Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ποίησ', (ὡς ὄφελον θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γάρ νυ με πῆμ' ὑπέδεκτο·)
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα,
Καὶ σάκος ὤμοιιν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
Καὶ κύσα γούναθ' ἑλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν·
Ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν,
Ἱέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λίην·)
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε Φοίνιξ ἦλθεν ἀνήρ, ἀπατήλια εἰδώς,

" At mihi Iupiter ipse in mente hoc cogitatum
" Effecit; (ut debui mori, et fatum assequi
" Illic in Aegypto; adhuc enim me malum excepit!)
" Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
" Et scutum ab humeris; hastamque proieci ex manu:
" At ego regis obviam ivi equis;
" Et osculatus-sum genua prehensa: hie autem servavit, et mei misertus est;
" In currum vero me locatum duxit domum lachrymas-fundentem.
" Profecto me valde multi adoriebantur fraxineis hastis,
" Cupientes interficere, (iam enim irati erant valde;)
" Sed ille arcebat: Iovis nempe veritus est iram
" Hospitalis, qui utique maxime indigne-fert mala opera.
" Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi
" Divitias inter Aegyptios viros; dederunt enim omnes.
" Sed cum iam octavus mihi revolvens annus venisset,
" Tunc demum Phoeniceus venit vir, fallacia doctus,

273 φρεσὶν ὧδε νόημα] F. A. L. *Eustath.* quod praetulerim. Vulgatum glossae similius. 276 εὔτυκτον] edd. omnes vett. et *Eustath.* recte, ut saepe de similibus dictum.

Ver. 273 Ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα] *Eustathius* in commentario citat, ἐνὶ φρεσὶν ὧδε νόημα. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 278 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον] Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ ἐν τῷ, βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον, ὅτι ὁ Σέθως ἐβασίλευεν Αἰγύπτου τότε. *Eustath.*

Ver. 279 Καί μ' ἐλέησεν] *Eustathius* in commentario citat, καί μ' ἐσάωσεν.

Ver. 283 Ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε] Suos nimirum a vi *Vlyssi* inferenda arcuit. Ita infra σ', 104; — κύνας, σύας τ' ἀπερύκων. Et *Iliad.* δ', 542; ρ', 562; — βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν. *Barnesius*, Versionem Editionis *Didymi* secutus, male reddit, *ille eripuit.*

Ver. 286 Χρήματ'] *Al.* Κτήματ'.

Ver. 287 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι] Pronuntiabatur ὄγδουν. Vt recte notavit *Barnesius.*

Ver. 288 Δὴ τότε Φοίνιξ ἦλθεν ἀνήρ] Ἐπεὶ ᾔδει καὶ τὸν Εὔμαιον ὑπὸ Φοινίκων πεπραμένον. *Schol.*

Ibid. Φοίνιξ] *Barnesius* edidit Φοῖνιξ· Sed minus recte. Nam Φοινίκην infra *ver.* 291, et alibi apud Poëtam *mediam* producit. Vide ad *Il.* β', 267.

Ver.

Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
Ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ᾗσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο,
Ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσησι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
Τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηὸς, ὀϊόμενός περ, ἀνάγκῃ.
Ἡ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ,
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μήδετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη

" Veterator, qui iam multa mala hominibus fecerat:
" Qui me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus
" In Phoeniciam, ubi eius scilicet domus, et possessiones erant.
" Ibi apud ipsum mansi integrum in annum:
" Sed quando iam mensesque et dies exacti essent,
" Iterum se-circumvolvente anno, et supervenissent tempora;
" In Libyam me navi imposuit pontum-transeunti,
" Mendacia meditatus, ut secum onus portarem;
" Illic autem me ut venderet, et magnum pretium acciperet.
" Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex necessitate.
" Illa vero currebat Borea vento puro, bono,
" Per-medium supra Cretam: Iupiter autem eis moliebatur exitium.
" Sed cum iam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia

289 Ἀνθρώπους ἐώργει] R. sic videtur habuisse *Hesych*. Nam ἰώργει apud eum non est loco mota glossa, ut visum Cel. *Alberto*, sed corrigenda ἐώργει, quippe post ἐεχ. posita. 297 περάσειε] F. *ibid.* ἄροιτο] ead. vid. *not.* 300 δέ σφισι] R. suavius.

Ver. 289 Τρώκτης] Πανοῦργος, ἀπατεών. *Schol.*

Ibid. Ἀνθρώποισιν ἰώργει] *Al.* ἀνθρώπους ἐώργει.

Ver. 290 Ἧισιν φρεσὶν] Consentiunt in hac scriptura edd. vett. sed ed. Amst. 1650. recte habet ᾗσι φρέσιν. *Ern.*

Ver. 294 Περιτελλομένου ἔτεος] *Al.* ἐπιτελλομένου ἔτεος] Virgil. *Volventibus annis. Aen.* I, 238.

Ver. 297 Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσησι] Vox περάσησι *antepenultimam* corripit, quippe ex πιπράσκω, non ex περάω, deducta. Vide ad *Il.* ά, 67. *Al.* περάσειε et πράσησι. *Clark.* De verbo supra dictum. περάσειε magis conveniret cum ἕλοιτο, sed non est necesse. *Ern.*

Ibid. Ὦνον ἕλοιτο] Editio *Florentina*, notante *Barnesio*, habet ὦνον ἄροιτο. Quam et veram omnino lectionem contendunt nonnulli. "Il faut certainement lire "ἄροιτο, avec l'Edition de *Florence* de "1488 —., C'est qu'ἕλοιτο ne se trouve "du tout point, en ce sens-là, dans *Ho*-"*mére:* Au lieu qu'ἄροιτο s'y trouve "souvent dans le sens d'*auferre, repor*-"*tare,* [nempe *domum*,] qu'il doit avoir "ici; car le *Phénicien* en question, après "avoir vendu Ulysse en Lybie, devoit "en reporter l'argent chez lui. Vid. *Il.* "*ί*, 3; *κ'*, 307; *ύ*, 247. *Odyss.* *ν'*, 422 etc." *Histoire Critique de la Republique des Lettres, Tom.* VIII, *pag.* 41.

Ver. 299 Ἡ δ' ἔθεεν] Virgil. *Vastumque cava trabe currimus aequor. Aen.* III, 191. *Currit iter tutum non secius aequore classis. Aen.* V, 862.

Ver. 300 Ζεὺς δέ σφιν] *Al.* Ζεὺς γάρ σφισι.

Ver. 301 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν

Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
Ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρῴροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθεὶς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,

« Apparebat terrarum, sed coelum et mare;
« Tum vero atram nubem statuit Saturnius.
« Nave super cava, obscuratus autem est pontus sub ipsa:
« Iupiter vero crebro tonuit, et iniecit navi fulmen.
« Haec autem contorta est tota, Iovis percussa fulmine,
« Sulphureque impleta est; ceciderunt autem ex navi omnes.
« Hi vero cornicibus similes, circum navem nigram
« In fluctibus ferebantur: Deus autem auferebat reditum.
« At mihi Iupiter ipse, habenti licet dolores animo,
« Malum longum navis coeruleam-habentis-proram
« Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.
« Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosis ventis;
« Per novem dies ferebar, decima autem me nocte nigra
« Terrae Thesprotorum appulit magna unda volvens.
« Ibi me Thesprotorum rex excepit Pheidon
« Heros gratis; huius enim dilectus filius cum-supervenisset,
« Frigore et labore afflictum duxit in domum,

315 Πέλασε μέγα] F. A. L. recte. 316 ἐκομίσατο] eaed. male.

μεν etc.] Ἀφηγεῖται δὲ καὶ κινδυνεῦσαι, καθὰ καὶ πρὸ τούτων ἔφη μετὰ τὰς τοῦ ἡλίου βόας. *Eustath.* Vide supra ad μ', 403 *etc.*

Ibid. Οὐδέ τις ἄλλη φαίνετο γαιάων *etc.*] Virgil. *Postquam altum tenuere rates, nec iam amplius ullae Apparent terrae; coelum undique et undique pontus; Tum mihi coeruleus supra caput astitit imber, Noctem hyememque ferens; et inhorruit unda tenebris.* *Aen.* III, 192.

Ver. 308 Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι] Virgil. *Apparent rari nantes in gurgite vasto.* *Aen.* I, 122.

Ver. 309 Κύμασιν ἐμφορέοντο] Pro φορέοντο ἐν κύμασιν. Nam alias ἐμφορεῖσθαι est *repleri, ingurgitari*, sed cum genitivo. *Ern.*

Ver. 315 Γαίῃ Θεσπρωτῶν] Θεσπρωτία, πόλις περὶ τὰ ἔσχατα τῆς Θεσσαλίας. *Schol.*

Ver. 316 Θεσπρωτῶν βασιλεὺς] *Thesproti* apud *Thucydidem*, *Lib.* II, ἀβασίλευτοι dicuntur; uti notavit *Barnesius*.

Ver. 317 Ἀπριάτην] *Al.* ἀπριάδην.

Ver.

Χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσεν.
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκεν,
Ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι, ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἦε κρυφηδόν.
Ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,

" Manu sublevatum, donec pervenisset ad aedes patris:
" Mihi vero laenamque, tunicamque, vestimenta induit.
" Ibi de Vlysse ego audivi; ille enim dicebar,
" Hospitio *se illum* excepisse, et amice tractasse euntem in patriam terram:
" Et mihi bona ostendit, quot collegerat Vlysses,
" Aesque, aurumque, et multum-elaboratum ferrum.
" Et sane in decimam generationem alium adhuc aleret;
" Tot ei in aedibus res-pretiosae iacebant regis.
" Ipsum autem in Dodonem dicebat iviffe, ut Dei
" Ex quercu alto-vertice Iovis consilium audirer,
" Quomodo rediret Ithacae in opulentum populum,
" Iam diu absens, an palam, an occulte.
" Iuravit autem coram me ipso, libans in domo,

322 Ξείνισσ'] R. v. 351. 329 ὅπως] F. A. L.

Ver. 319 Χειρὸς ἀναστήσας] Verbum ἀναστήσας est recipientis supplicem, eoque hic respici puto. Mox 321 scr. ἔφασκε. *Ern.*

Ver. 322 Ξενίσαι ἠδὲ φιλῆσαι] *Al.* Ξείνισσ' ἠδὲ φιλῆσαι.

Ver. 324 Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον] *Eustathius* in commentario citat, Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφάντην· Vt supra ν', 136; et infra π', 231.

Ver. 326 Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις] Apud *Eustathium*, Τόσσα ἐνὶ μεγάροις.

Ver. 327 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι] Τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον τοῦτο [τὸ ἐν Δωδώνῃ] νενόμισται ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἕλλησι χρηστηρίων εἶναι. Καὶ ἦν τὸν χρόνον τοῦτον μοῦνον. *Herodotus, Lib.* II, §. 52. Ἡ Δωδώνη τοίνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν καὶ τὸ ὄρος ὁ Τόμαρος, ἢ Τμάρος, (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται,) ὑφ' ᾧ κεῖται τὸ ἱερόν· καὶ οἱ Τραγικοί τε καὶ Πίνδαρος Θεσπρωτίδα εἰρήκασι τὴν Δωδώνην· ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολοττοῖς ἐλέγετο. *Strabo, Geograph. Lib.* V, *pag.* 505, *al.* 328. Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα, Τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα Μαντεῖα θῶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς, Τέρας τ' ἄπιστον αἱ προσήγοροι δρύες. *Aeschylus, Prometh. Vinct. ver.* 827. Ἔνθα τε Δωδώνη τις ἐπ' ἐσχατιῇ πεπόλισται· Τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε καὶ ὃν χρηστήριον εἶναι Τίμιον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμένι φηγοῦ· Ἔνθεν ἐπιχθόνιοι μαντήϊα πάντα φέρονται. *Hesiod. apud Scholiasten in Sophocl. Trachin. ver.* 1174.

Ver. 328 Ἐπακούσῃ] *Al.* ἐπακοῦσαι. Atque ita citat *Strabo, Geograph. Lib.* VII, *pag.* 506, *al.* 329. Idem tamen, *Lib.* XVI, *pag.* 1105, *al.* 762, citat ὑπακούσῃ. *Al.* ἐσακούσῃ.

Ver. 329 Νοστήσῃ] *Al.* νοστήσει.

Ibid. Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον] Vide supra ad α', 103.

Ver. 331 Ὤμοσε] Apud *Eustathium* in commentario, Ὄμνυε· Vt infra τ', 288.

Ibid. Ἀποσπένδων] *Al.* ἐπισπένδων.

Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
Ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοὶ, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
Ἐκ μέν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅρηαι.
Ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο·
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ,
Ὅπλῳ ἐϋστρεφέϊ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,

« Navem deductam, et paratos esse socios;
« Qui iam ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram.
« Sed me prius dimisit: contigit enim ut iret navis
« Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem.
« Tunc ille me iussit mittere regi Acasto
« Accurate; illis autem malum in animo placebat consilium
« De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem inciderem.
« Sed quando a-terra longe progressa est pontum-transiens navis,
« Statim servilem diem mihi moliebantur:
« Exuerunt quidem me laena, tunicaque, vestimentis,
« Circumque me pannum alium malum iecerunt, et tunicam,
« Lacera, quae et ipse in oculis vides.
« Vespertini autem Ithacae amoenae ad culta pervenerunt:
« Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtris-instructa in navi,
« Fune bene-torto arcte; ipsi vero egressi
« Festinanter ad littus maris coenam sumpsere.
« At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi
« Facile; capiti autem panno obvoluto,

334 Ἀλλά με] R. 339 πολλὸν ἐς πέπλω] F. A. L. vitiose. 341 χιτῶνα τ' εἵματα] R. A. L. male. 345 ἐυσέλμῳ] edd. vett.

Ver. 333 Πέμψουσι] *Al.* πέμψωσι.

Ver. 335 Ἐς Δουλίχιον] Τὸ δὲ Δουλίχιον, νῆσος δὲ αὕτη μία τῶν Ἐχινάδων. *Eustath.*

Ibid. Πολύπυρον] *Al.* πολύμηλον.

Ver. 336 Ἀκάστῳ] *Al.* Ἑκάστῳ.

Ver. 338 Δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην] *Scholiastes* interpretatur, Ἐπὶ ταῖς συμβεβηκυίαις τιμωρίαις ἄλλην βλάβην ὑπομείναιμι. Videtur itaque is legisse δύης ὕπι.

Ver. 340 Ἐμοὶ περιμηχανόωντο] *Al.* ἐμοὶ πέρι μηχανόωντο· et ἐμεῦ πέρι μηχανόωντο.

Ver. 341 Ἐκ μέν με] *Al.* Ἐκ μέν γε.

Ver. 343 Ῥωγαλέα] *Al.* Ῥωγαλέον, et Ῥωγαλέην.

Ver. 348 Ἀνέγναμψαν] *Al.* ἀνέγναψαν.

Ver.

Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρῃσι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
Ἔνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
Κείμην πεπτηώς· οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
Φοίτων· ἀλλ' ὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
Ἀνδρὸς ἐπισταμένυ· ἔτι γάρ νυ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τάδ' ὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, ὐδέ με πείσεις,
Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς,
Νόστον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι

" Laevigatum per clavum delapsus applicui mari
" Pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus
" Natans; valdeque cito foris eram seorsum ab illis.
" Tunc cum-ascendissem, ubi utique quercetum erat floridae sylvae,
" Iacebam stratus: illi autem valde gementes
" Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse
" Inquirere ulterius; hi quidem retro iterum ibant
" Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi
" Facile, et me stabulo appulerunt ducentes
" Viri prudentis; adhuc enim iam mihi fatum vivere.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
" O miser hospitum, certe mihi valde animum commovisti,
" Haec singula dicens, quot scilicet passus, et quantum vagatus es.
" Sed ea non pro decenti *dicta* arbitror, neque mihi persuadebis,
" Locutus de Vlysse: quid te oportet, talis cum-sis,
" Temere mentiri? ego autem certe novi et ipse
" De-reditu mei domini, quod odio *is* haberetur omnibus diis

351 Διήρεσσ' ἀμφ.] R. non male. 352 θύρηθ'] R. Hoc habuit *Hesych.* vid. θύρηθεν, ἔξω ἥμην, quod hinc ductum consentiunt viri docti, an corrigendum sit θύρηθ' ἔα, ambigunt. vid. Cel. *Albertum*: nec hanc lectionem *Homero* confidenter cum *Barnesio* abiudicaverim.

Ver. 350 Ἐφόλκαιον] Πηδάλιον. *Schol.*

Ver. 352 Θύρηφ'] *Al.* θύρηθ'. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 353 Δρίος] Δρυώδης καὶ σύσκιος τόπος. *Schol.* *Al.* δρύος.

Ver. 355 Ἀλλ' ὐ γάρ σφιν] Vide supra ad κ', 190. *Eustathius* autem in commentario citat, ἀλλ' ἐπεὶ ὐ σφιν.

Ver. 358 Σταθμῷ] Σταθμὸν δὲ καὶ νῦν τὸν ἀγροτικὸν οἶκον λέγει.

Ver. 361 Ἆ δειλὲ] *Al.* Ὦ δειλέ.

Ver. 363 Οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι] Ἡγῦμαι ἄκοσμα νομίζω. *Eustath.*

Ver. 364 Τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα Μαψιδίως ψεύδεσθαι] Μὴ ψεῦδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν. *Iliad.* δ', 404. Caeterum minus recte hic *Eustathius*: Καὶ ὅρα τὸ Μαψιδίως ψεύδεσθαι, δηλῶν ὡς τὸ μὴ μάτην ψεύδεσθαι, ὐ πάνυ ψεκτόν. Istiusmodi enim distinctioni nullus hic videtur locus.

Ver. 366 Ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι Πάγχυ μάλ',

Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
Ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἠδ' οἳ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι, καὶ ἔρεσθαι,
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεὶς,
Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον, τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·

" Omnino valde, quia ipsum non inter Troianos domuerunt,
" Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.
" Tunc ei tumulnm quidem fecissent omnes Achivi,
" Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum:
" Nunc autem ipsum inglorie Harpyiae abripuerunt.
" At ego apud sues semotus; neque ad urbem
" Eo; nisi quando forte prudens Penelope
" Venire iubeat, quaodo nunrius alicunde venerit.
" Sed illi quidem singula assidentes interrogant,
" Tum qui dolent diu absente rege,
" Tum qui gandent victum impune edeotes.
" Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare;
" Ex quo scilicet me Aetolus vir decepit sermone;
" Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus,
" Venit meam ad casam: ego autem ipsum amanter-complectebar.
" Dixit autem eum *se* inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
" Naves reficientem, quas ei confregerant procellae:

367 Ὄττι] F. A. L. male. 370 ὀπίσω] edd. vett. 377 χαίρουσι βίοτον] edd. vett. bene. 380 ὅς ῥ' ἀνδ.] R. 381 ἤλυθ' ἐμὰ πρὸς δώματ'] F. A. L. Vulgatum melius, quod et interpretatur *Eustathius*.

μάλ', ὅττι μιν οὔτι etc.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὔτ' ἤχθετο δύναται νοηθῆναι καὶ ἀντὶ τοῦ ὅτι ἐμισήθη ὁ νόστος δηλαδὴ, ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. *Eustath.* Pro posteriori accipiendi ratione plane faciunt sequentia.

Ver. 369 Τῷ κέν οἱ] *Barnesius* edidit Τῷ κᾆν οἱ· Sed et ferri potest vulgata Lectio. Vide ad *Il.* ά, 51; item κ', 212.

Ver. 370 Ὧι παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ'] *Filio suo magnam gloriam comparasset,* nempe *Vlysses.* Ita *Iliad.* γ', 373; σ', 165; — καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος. *Barnesius* aliique male vertunt, *suo filio magna gloria crevisset.* Quod cum vocis ἤρατο significatione nullo modo congruit.

Ver. 374 Ἔλθῃ] *Al.* ἔλθοι.

Ver. 380 Ὅς τ' ἄνδρα] *Al.* Ὅς ῥ' ἄνδρα.

Ver. 381 Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν] *Al.* Ἦλθεν ἐμὰ πρὸς δώματ'.

Ver. 383 Ἀκειόμενον] Θεραπεύοντα, ἰώμενον. *Schol. Al.* ἀκειάμενον.

Ver.

Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθὲς, ἐπεί σε μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε·
Οὐ γὰρ τοὔνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλέησας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὕπερθε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
Ἕσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς, ὡς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,

" Et dixit venturum, vel in aestatem, vel in autumnum,
" Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis.
" Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
" Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce:
" Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
" Sed Iovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses;
" Certe valde quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
" Quod te neque vel iuratus induxi, neque tibi persuadeo.
" Sed age nunc sponsionem faciamus; at desuper
" Testes ambobus Dii *sint*, qui Olympum habitant.
" Si quidem redierit herus tuus in hanc domum,
" Indutum me laenaque, tunicaque, vestimentis, mitte
" Ad Dulichium ut-eam, quo mihi gratum est animo:
" Sin non venerit herus tuus, ut praedico,
" Famulis incitatis, deiice magna de rupe,

387 Μήτε τί μοι] A. male. 388 αἰδήσομαι] edd. vett. *Eustath.* 389 ἐλεαίρων] R. 393 ὄπισθεν] F. A. L. ὕπερθεν est verbum in hac re ordinarium *Homeri.* conf. v. 476. 398 τεὸς ἀγορεύω] A. L. 399 ἐπισσεύας] F. A. L. quod placet.

Ver. 387 Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο] Μηδέ μ' οἰκτίσας ξύνθαλπε μύθοις ψευδέσι. *Aeschyl. Prometh. Vinct. ver.* 685.

Ver. 388 Αἰδέσσομαι] Ita ex MS. et ex *Schol. Vett.* edidit *Barnesius.* Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* αἰδήσομαι. Quae vox alibi apud Poëtam non occurrit. Vide ad *Il.* ι, 04, 636; et χ', 419.

Ver. 389 Ἐλεήσας] *Al.* ἐλεαίρων, Atque ita in commentario legit *Eustathius.*

Ver. 392 Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον] "Nullum enim vinculum ad astringendam fidem iureiurando maiores arctius esse voluerunt." *Cicero, de Officiis, Lib.* III, §. 31. Ὅστις γὰρ ὀμνύντι μηδὲν πείθεται, Αὐτὸς ἐπιορκεῖν ῥᾳδίως ἐπίσταται. *Amphis apud Stobaeum*, §. 27.

Ver. 393 Ῥήτρην] Τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁμολογημένοις συνθήκην. *Schol.*

Ibid. Ὕπερθε] *Al.* ὄπισθε.

Ver. 397 Δουλίχιον] Πόλις τῆς Κεφαλληνίας. *Schol.* Aliter *Eustathius.* Vide supra ad *ver.* 335.

Ver. 399 Ἐπισσεύσας] *Al.* ἐπισσεύας.

Ver.

ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφωνεε δῖος ὑφορβός·
Ξεῖν', οὕτω γάρ κεν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα, καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
Αὖθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην·
Πρόφρων δή κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί·
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.

" Vt et alius mendicus caveat decipere.
Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus;
" Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,
" Esset inter homines simul nunc, et deinceps,
" Qui te postquam in casam duxissem, et xenia dedissem,
" Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem:
" Promptus sane deinde Iovi Saturnio supplicarem.
" Nunc vero hora coenae: citissime mihi intus socii
" Fuerint, ut in casa lautam apparemus coenam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant.
Prope autem suesque et viri venerunt subulci;
Has quidem deinceps incluserunt in sua-claustra ad-cubandum:
Strepitus vero ingens ortus est suum stabulantium.

403 τ'] abest F. A. L. male. *ibid.* καὶ μετόπισθεν] R. 405 φίλον τ'] ead. 406 πρόφρων κεν δ' ἔπειτα] F. A. L. quod praetulerim, ut usitatius *Homero*. 411 ἔρξαν] F. A. L. rectius.

Ver. 400 Ἀλεύεται] *Al.* ἀλεύαται· Vt infra ώ, 29.

Ver. 402 Οὕτω γάρ] Refertur istud γὰρ ad id qnod eleganter reticetur: *Ne mihi istiusmodi pactionis auctor sis; Ita ENIM etc. Clark.* Ironice ista dicuntur. *Enimvero ita me bella fama virtutis sequeretur* etc. nec opus est ista ellipsi. *Ern.*

Ver. 403 Μετέπειτα] *Al.* μετόπισθεν.

Ver. 405 Αὖθις δὲ κτείναιμι] Male hic *Eustathius*: Ἐν δὲ τῷ Αὖτις δὲ κτείναιμι, περιττὸς ὁ σύνδεσμος, ληφθεὶς συνήθως ἀντὶ τοῦ Δή. Quidni enim (si oportuisset) et scribere potuisset *Homerus*, Αὖθις δὴ κτείναιμι *etc.* Vide autem ad *Il.* ά, 57; et κ', 490.

Ibid. Κτείναιμι] *Al.* κτείνοιμι.

Ver. 406 Πρόφρων δή κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην] Ἄτοπον γὰρ ᾤετο ὁ Εὔμαιος ἄνδρα τινὰ φόνῳ καὶ αἵματι κεχραμμένον, καὶ ὅλως ἐναγῆ, προσελθεῖν τῷ θεῷ. *Kyriac. Stroz. de Republ. Lib.* X. Porro aliam huius loci interpretationem affert *Eustathius*: Διπλῆν (inquit) ἔννοιαν ἔχει. Ἢ γὰρ λέγει βαρέως καὶ εἰρωνικῶς κατ' ἀντίφρασιν, ὡς οὕτω πρόφρων ἂν εὐξαίμην θεῷ ξενίῳ, φονεύσας ξένον· ἢ καὶ ἄλλως κατὰ συναλοιφὴν, [legendo nimirum Δία Κρονίων' ἀλιτοίμην,] ὅτι οὕτως ἂν πρόφρων, ἤτοι ἑκούσιος καὶ μετὰ ῥήτρης, ἀλίτοιμι ἤγουν ἁμάρτοιμι εἰς θεόν. Verum posterior haec accipiendi ratio cum isto δή κεν ἔπειτα parum apte convenit. Caeterum *Barnesius* edidit cum nota interrogationis, Δία Κρονίωνα λιτοίμην; Sed et hoc minus recte.

Ibid. Δή κεν ἔπειτα] *Al.* κὲν δ' ἔπειτα.

Ver. 411 Ἄρα ἔρξαν] Vide ad *Il.* ά, 51.

Ibid. Κατὰ ἤθεα] Τὰς συνήθεις κοίτας. *Eustath.* Fuerunt, teste *Barnesio*, qui exposuerint, *De more*; Quo sensu haec vox nullibi apud Poëtam usurpatur. Vide ad *Il.* ζ', 511; et ό, 268.

Ver.

Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·
Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ ὀϊζὺν
Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ·
Οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον·
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,)
Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑὸς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή· τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν·
Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,

Verum suos socios hortabatur nobilis subulcus;
" Ducire suum optimum, ut hospitis-*gratia* mactem
" Longioqui: una autem ipsi recreabimur, qui utique aerumnam
" Diu habemus, patientes suum gratia albis-dentibus;
" Alii vero nostrum laborem impune edunt.
Sic locutus, scidit ligna acuto aere:
Illi autem suem adduxerunt valde pinguem quioquenoem:
Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus
Oblitus est immortalium, (mente enim utebarur bona;)
Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem iecit
Albis-dentibus suis, et precabatur omnes Deos,
Vt-rediret Vlysses prudens suam in domum.
Percussit autem manu-sublata, segmine quercus, quod liquerat findens;
Hunc vero reliquit anima: hi autem iugularunt et ustularunt;
Statimque ipsum diviserunt; frusta autem cruda pooebat subulcus,
Vndique auspicans a membris, in pinguem adipem:
Et alia quidem in ignem iecit, conspersa farinae flore;

418 Κέασεν] F. A. L. male. 419 εἰσάγαγον] R. magis poëtice.

Ver. 415 Ὀνησόμεθ'] Ὀνήσεως καὶ ὠφελίας μετάσχοιμεν. *Schol.*

Ver. 419 Εἰσῆγον] *Al.* εἰσάγαγον.

Ver. 421 Λήθετ'] Vide supra ad λ', 101.

Ver. 422, 425, 427 Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος — Κόψε δ' ἀνασχόμενος — ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης] Ταῦτα δὲ Ῥωμαίους ἔτι καὶ ἐμὲ πράττοντας ἐπὶ ταῖς θυσίαις ἰδὼν ἐπίσαι· καὶ μιᾷ πίστει τῇδε ἀρκούμενος, οὐ βαρβάρους ἐπείσθην εἶναι τοὺς οἰκιστὰς τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ἐκ πολλῶν τόπων συνεληλυθότας Ἕλληνας. *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. Lib.* , *sub fine.*

Ver. 425 Κόψε δ' ἀνασχόμενος] *Dionysius*, loco iam allato, citat Κόψε δ' ἀπαρχόμενος. Ex versu (ut videtur) 422. Ipse autem alibi, ut recte annotat *Sylburgius*, citat Πλῆξεν ἀνασχόμενος. Περὶ Συνθέσεως, §. 5.

Ver. 426 Τοὶ δ' ἔσφαξαν] Apud *Dionysium*, τοὶ δὲ σφάξαν. *Clark.* Ἔσφαξαν, gulam absciderunt, ut sanguis effunderetur, εὗσαν ustularunt pilos. *Ern.*

Ver. 427 Ὠμοθετεῖτο] Ὠμῶν ὄντων τῶν κρεῶν, ἀπήρχετο τοῖς θεοῖς. *Schol.*

Ver.

Μίςυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπ]ησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συβώτης
Ἵςατο δαι]ρεύσων· (πέρὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη·)
Καὶ τὰ μὲν ἔπ]αχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἷι,
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάςῳ·
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδον]ος ὑὸς· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακ]ος·
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' ὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πα]ρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοὶ, ὅ]ι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
Οἷα πάρεςι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαν]α.

Minutatim dein fecuerunt caetera, et verubus infixerunt,
Affaveruntque fcite, detraxeruntque omnia:
Pofuerunt autem in menfis fimul-omnia: fubulcus vero
Surrexit divifurus; (valde enim mente aequa norat;)
Atque illa quidem feptifariam omnia partitus eft dividens;
Partem quidem unam Nymphis et Mercurio, Maiae filio,
Pofuit precatus; caeteras vero diftribuit fingulis:
Tergo autem Vlyffem perpetuo honorabat
Albis-dentibus fuis; laetificabat vero animum domini:
Et ipfum compellans allocutus eft prudens Vlyffes;
« Vtinam fic, Eumaee, dilectus Iovi patri fieres,
« Vt mihi; fiquidem me, talis cum-fim, bonis honoras.
Hunc autem refpondens allocutus es, Eumaee fubulce;
« Comede, eximie hofpitum, et delectare hifce,
« Qualia adfunt; Deus autem hoc quidem dabit, illud vero finet,
« Quodcunque fuo animo voluerit; poteft enim omnia.

435, Ὕτι] F. A. L. 436 ἑκάςοις] R. 444 τὰ μὲν — τὰ δ'] R.

Ver. 432 Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν] Ἐλεὸς δ' ἐςὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. *Athenaeus*, *Lib.* IV, *cap.* 22.

Ver. 434 Διεμοιρᾶτο] Pronuntiabatur forte διεμμοιρᾶτο. Vide ad *Il.* ά, 4. *Clark.* Vt ἄμμορος. *Ern.*

Ver. 435 Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ] Δωρεῖται δὲ μοῖραν ὁ Εὔμαιος Νύμφαις μὲν, ἵνα γῆθεν ἀναδιδοῖεν τροφὰς τοῖς ζώοις, ὡς ἐπιςατοῦσαι κρήναις καὶ ἄλσεσι καὶ ἱεροῖς ποταμοῖς, ὡς προδεδήλωται· [*Odyff.* κ', 350:] Ἑρμῇ δὲ ὡς καὶ αὐτῷ νομίῳ, καὶ αὐξητικῷ τῶν θρεμμάτων. *Euftath.* Καὶ Σιμωνίδης θύειν αὐτούς φησι Νύμφαις καὶ Μαιάδος τόκῳ· Οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν αἷμ' ἔχουσι ποιμένων. *Schol.*

Ibid. υἷι] *Al.* υἱεῖ.

Ver. 436 Ἑκάςῳ] *Al.* ἑκάςοις.

Ver. 437 Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι] Virgil. *Vefcitur Aeneas — Perpetui tergo bovis, et luftralibus extis. Aen.* VIII, 182.

Ver. 443 Δαιμόνιε] Vide ad *Il.* β', 190.

Ibid. Τέρπεο τοῖσδε, Οἷα πάρεςι] Τέρπεο πᾶσιν ὁμῶς, οἷα δίδωσι θεός. *Diog. Laërt. Lib.* I, *in vita Periandri.*

Ver. 444 Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει] Sic *Iliad.* π', 250; Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε. Similiter et apud *Pindarum*; Τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω. *Pythior. Ode* XII, *ver. ult.* Caeterum apud *Euftathium* legitur hic, τὰ μὲν δώσει, τὰ δ' ἐάσει.

Ibid. Ἐάσει] Vide ad *Il.* δ', 42.

Ver. 445 Ἐθέλει] *Al.* ἐθέλῃ.

Ver.

Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι·
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ.
Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος.
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην·

Dixit, et primitias sacrificavit diis sempiternis:
Libatoque nigro vino, Vlyssi urbium-vastatori
In manibus posuit; hic autem sedebat suam iuxta partem.
Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
Ipse *sibi*-comparaverat solus, absente domino,
Seorsum a domina et Laërte sene:
Ipsum nempe a Taphiis emit possessionibus suis.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Panem quidem eis abstulit Mesaulius; illi autem ad cubitum,
Pane et carnibus saturati, properabant.
Nox vero deinde supervenit mala obscura; pluebat autem Iupiter
Tota-nocte; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
Inter hos vero Vlysses locutus est, subulcum tentans,
Si quo-pacto sibi exutam laenam praeberet, vel aliquem sociorum
Alium *dare*-hortaretur; siquidem ipsius curam-gerebat valde:

455 Κοίτην] F. A. L. 461 ἐποτρύνειε] eaed. male.

Ver. 446 Ἄργματα] Τὰς ἀπαρχάς. *Schol.* Ἀπάργματα αἱ μεγάλαι ἀπαρχαὶ τῶν θυσιῶν τῶν τελείων· παρὰ τὸ ἄρχω, ἀπάρχω, ἄργμα καὶ ἄπαργμα, ὡς Ὅμηρος· ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι. *Etymolog. Magn. in voce* Ἀπάργματα.

Ibid. Θῦσε] Ἤγουν, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἐθυμίασεν· οὐδέποτε γάρ, φασι, παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ θῦσαι, ἀντὶ τοῦ σφάξαι ἱερεῖον λέγεται. *Eustath.*

Ver. 447 Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ] Vide supra ad ά, 2; et infra ad χ', 230.

Ver. 450 Αὐτὸς κτήσατο οἶος] Nempe κτεάτεσσιν ἑοῖσιν, *ver.* 452. Vide supra ad *ver.* 8.

Ver 455 Κοῖτον] *Al.* κοίτην.

Ver. 457 Δ' ἄρ'] *Al.* γάρ.

Ibid. Σκοτομήνιος] Ἀσέληνος, σκοτεινή· ἢ καθ' ἣν ἡ σελήνη ἀπεσκότωται τῇ πρὸς τὸν ἥλιον συνόδῳ· μήνη γάρ, ἡ σελήνη. *Schol.* Similiter *Eustathius*; Σκοτομήνιος δὲ νὺξ οὐχ ἁπλῶς ἡ ἀσέληνος, ἀλλὰ καθ' ἣν ἡ σελήνη ἀπεσκότωται, φασιν, ἐγγίσασα ἡλίῳ πρὸς σύνοδον. Fortasse tamen rectius per Νὺξ σκοτομήνιος idem intelligas quod supra depingitur; Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι. Ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη Οὐρανόθεν προὔφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσι. *Odyss.* ί, 143.

Ver. 459 Συβώτεω] Vide ad *Il.* ά, 1.

Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω·

" Audi nunc, Eumaee, et alii omnes focii,
" Gloriabundus aliquod verbum dicam; vinum enim iubet
" Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valde cantare,
" Et ad molliter ridendum, et saltandum incitavit,
" Et aliquod verbum emisit, quod scilicet non-dictum melius.
" Sed postquam sane primum garrulus-esse-coepi, non celabo:

Ver. 463 Οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε *etc.*] Οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ, Ἐσθλόν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς, Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε, Ἐν δὲ χοροιτυπίης *etc.* *Panyasis*, εἰς ἀκρατίαν, *ver.* 11. *Quid non ebrietas designat? operta recludit; Spes iubet esse ratas; ad praelia trudit inermem; Sollicitis animis onus eximit, etc.* Horat. *Epist. Lib.* I, v. 16.

Ver. 464 Πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι, Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι] Τὸν γὰρ οἶνον Ὅμηρος, οὐκ ἠλεὸν ὥσπερ ἠλίθιον καλεῖ, καὶ ματαιόφρον· οὐδὲ κελεύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ᾄδοντα μήτε γελῶντα, μήτ' ἐνρύθμως ποτὲ καὶ πρὸς ὄρχησιν τρεπόμενον· οὐχ' οὕτως ἀγροῖκος οὐδ' εὐαριστερός ἐστιν· ἀλλ' ᾔδει τούτων ἑκάστου καὶ ποσότητος καὶ ποιότητος διαφοράν. Ὅθεν οὐκ εἶπεν ὡς ἄρα τὸν πολύφρονα ὁ οἶνος ποιεῖ ᾄδειν ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, τουτέστιν ἀμέτρως καὶ ἐπὶ πλεῖον ὥσπερ προσοχλεῖν. Οὐδ' ἔτι γελάσαι, μὰ Δί', οὐδ' ὀρχήσασθαι· κοινὸν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων λαβὼν τὸ ἁπαλόν, τὴν ἄνανδρον εἰς τοῦτο πρόπτωσιν ἐπιτομίζει. Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. *Athenaeus, Lib.* IV, *cap.* 27. Οἶνος καὶ φρονέοντας ἐς ἀφροσύνας ἀναβάλλει. *Sthenelus, Poëta, apud eundem Athenaeum, Lib.* X, *cap.* 7.

Ver. 465 Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι] Ovid. *Cura fugit multo diluiturque mero; Tunc veniunt risus. Art. Amator.* I, 238. Caeterum de voce γελάσαι, vide ad *Il.* ά, 67.

Ibid. Καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν] Sic apud *Athenaeum*; Οἶνος ἄνωγε γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντα χορεύειν. *Lib.* X, *cap.* 7. Et apud Ovidium: *Ebrius incinctis philyra conviva capillis Saltat. Fast. Lib.* V, *ver.* 337.

Ibid. Ἀνῆκεν] *Eustath.* ἀνῆκε, quod verum est. *Ern.*

Ver. 466 Καί τι ἔπος προέηκεν] Τῆς δὲ μέθης οὐδὲν οὕτω κατηγοροῦσιν, ὡς τὸ περὶ τοὺς λόγους ἀκρατὲς καὶ ἀόριστον. Οἶνος γάρ τ' ἐφέηκε *etc.* (supra *ver.* 464:) Καί τοι τὸ δεινότατον, ὡς δὴ καὶ γέλως καὶ ὄρχησις οὐδὲν ἄχρι τούτων· Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον. *Plutarch.* περὶ Ἀδολεσχίας. Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτι κεῖνος Τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερός, οὐδὲ νόου· Μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα. *Theogn. Gnom. ver.* 479.

Ver. 467 Πρῶτον ἀνέκραγον] "Quaedam praeterita media (inquit *Phil. Labbe*) ego notavi penultimam ancipitem habere longam. Cuius rei rationem siquis a me repetat, fatebor ingenue hac in parte inscitiam, aut amplius cogitandum pronuntiabo. En igitur ea verba, quae primus, quod sciam, observavi a reliquorum, quae ab aoristo secundo profecta eius quantitatem referre solent, natura ac conditione desciscere. Ἔρριγα a ῥίγω, πέπραγα a πράττω, τετριγυῖα a τρίζω, βέβριθα a βρίθω, μέμυκα a μύκω, (nam ἔμυκον penultimam breviat, ut et ἔκριγον et similia;) κέκριγα a κρίζω, κέκυφα a κύφω." *Prosod. pag.* 44, 45. Nempe non advertit vir eruditus *Praeterita Media* non *unam* habere *omnia* formandi rationem. Alia enim *Aoristi secundi* sequuntur analogiam; ut τύπτω, ἔτυπον, τέτυπα· λέγω, ἔλεγον, λέλογα. Alia autem aut ex *Aoristo primo*, aut ex *Praesenti* retinent vel *diphthongum*, ut φαίνω, ἔφηνα, ἔφανον, πέφηνα· πείθω, ἔπιθον, πέποιθα· vel syllabam *positione longam*, ut δέρκω, ἔδρακον, δέδορκα· πέρθω, ἔπραθον, πέπορθα· vel *vocalem longam*, ut τρίζω, ἔτριγον, τέτριγα· ῥίγω, ἔρριγον, ἔρριγα· πράττω, ἔπραγον, πέπραγα· κράζω, ἔκραγον, κέκραγα· *etc.* Vide ad *Il.* β', 314.

Ver.

Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες·
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
Ἂν δόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαο πεσόντος,
Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ', ἠΰτε πάχνη,
Ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον, ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.

" Vtinam sic pubescerem, viresque mihi integrae essent,
" Sicut quando sub Troia insidias duximus instructas:
" Duces autem erant Vlyssesque, et Atrides Menelaus;
" Cum his vero una tertius dux-eram ego; ipsi enim iubebant.
" Sed quando iam venissemus ad urbem, altumque murum,
" Nos quidem circa urbem per virgulta densa,
" In arundinibus et palude sub armis prostrati,
" Iacebamus: nox autem supervenit mala, Borea orto,
" Glacialis; at super nix facta est, veluti pruina,
" Frigida, et scutis circum accrescebat glacies.
" Ibi alii omnes laenas habebant, et tunicas,
" Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros:
" At ego laenam quidem profectus sociis reliqueram
" Stultitia; quoniam non putabam me frigus valde passurum:
" Sed sequebar, scutum solum habens, et cingulum nitidum;

469 Ὑπὸ Τροίην] R. 471 ἐγὼν] R. quod h. l. melius est. vid. ad 250. 476 αὐτὰρ ἔπειτα] F. A. L. v. 393. 480 ἐγὼν] A. L. non bene. 481 ἀφραδίως] F. A. L.

Ver. 473 Περὶ ἄστυ] *Al.* ποτὶ ἄστυ· et παρὰ ἄστυ.

Ibid. Κατὰ ῥωπήϊα πυκνὰ] Virgil. *Hic inter densas corylos. Eclog.* I, 14.

Ver. 474 Ἀνδόνακας] *Al.* Ἂν δόνακας.

Ibid. Πεπτηῶτες] Vide ad *Il.* β', 818; et ζ', 261.

Ver. 476 Πηγυλὶς] Ἤγουν παγετὸς κατὰ τοὺς Παλαιοὺς, ἢ παγετώδης. *Eustath.* Caeterum apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, legitur Πηλυγίς. *Clark. Sylburgius* non dubitat, Etym. sic legisse, ob adpositam derivationem, παρὰ τὸ πήσσω, πηλὺς, ὡς πλήθω, πληθύς. Sed a πήσσω non potest fieri πηλὺς, verum πηγὺς, unde πηγυλὶς. unde suspicari licet scripturam in *Etym. M.* esse vitiosam. *Ern.*

Ibid. Ὕπερθε] *Al.* ἔπειτα.

Ver. 477 Περιτρέφετο] Πέριξ ἐπήγνυτο, ἐπαγετοῦτο, συνίστατο, ἐστερεοῦτο. — Οὕτω δὲ καὶ γάλα θρέψας Κύκλωψ [supra ι, 246] τυροποιεῖται, *Eustath. Al.* περιστρέφετο. Vide ad *Il.* ε, 903. *Clark.* Simile illud *Aristophanis* in *Nub.* 150. κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν περσικαί, ubi valde laborant interpretes. *Ern.*

Ibid. Κρύσταλλος] Τὸ πεπηγὸς ὕδωρ. *Schol.*

Ver. 479 Σάκεσιν εἰλυμένοι] *Al.* σακέεσσ' εἰλυμένοι.

Ver. 481 Ἀφραδίαις] *Al.* Ἀφραδίως, et Ἀφραδίῃ.

Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,
Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·)
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν· ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,

" Sed quando iam tertia pars noctis erat, astraque transierant;
" Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, prope existentem,
" Cubito pungens; (is vero prompte audivit;)
" Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses,
" Nequaquam amplius vivis interero; sed me hyems
" Domat; non enim habeo laenam: decepit me deus,
" Sola-cum-tunica ut-essem; nunc vero non amplius effugium est.
" Sic dixi; is autem deinde sententiam habebat hanc in animo,
" Qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum:
" Locutus autem summissa voce, me sermone affabatur;
" Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
" Dixit, et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem;
" Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium;
" Valde enim a navibus longe venimus; sed aliquis eat
" Nunciatum Atridae Agamemnoni, pastori populorum,
" Si plures a navibus iusserit venire.
" Sic dixit: surrexit autem deinde Thoas, Andraemonis filius,

489 Ἔμεν] F. A. L. 491 οἷον] R. perperam.

Ver. 485 Ἀγκῶνι νύξας] *Barnesius* legendum coniicit, Ἀγκῶν' ἀννύξας. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 487 Οὔτι] *Al.* Οὔτοι.

Ver. 489 Ἔμεναι] *Al.* ἔμμεν, ἴμεναι, et ἴεναι.

Ibid. Φυκτὰ] *Barnesius* scribendum contendit φευκτά· Rationibus haud satis idoneis. Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 490 Νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ] Τὸ δὲ νόον σχέθεν, ἀντὶ τοῦ, ἔκρυψε τὸν μυστηριώδη λόγον κατὰ νοῦν. *Eustath.* Rectius, ut opinor, interpreteris: *Cogitatum hoc concipiebat in animo.*

Ver. 491 Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι] Γράφεται δὲ καὶ, Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε. *Eustath.*

Ver. 494 Σχέθεν] *Al.* θέτο.

Ver. 496 Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν] Vide *Strabonem*, *Geograph. Lib.* XIII, *pag.* 894, *al.* 599.

Ibid. Ἀλλά τις εἴη] *Eustath.* Τὸ δὲ εἴη οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοι κεῖται, ἀλλὰ καὶ μόνον ἀντὶ τοῦ πορεύοιτο, ὡς ἀπὸ τοῦ εἴω ἐνεστῶτος, ὅθεν καὶ εἴσατο ἀντὶ ἐπορεύθη etc. *Ern.*

Ver. 498 Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι] Ἤγουν ὅπως πλείους στρατιώτας πέμψει ὧδε. *Eustath.*

Ver.

Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὣς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος·
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις·
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα δώσει,

" Confestim, laenamque deposuit purpuream,
" Perrexitque currere ad naves: ego vero in vestimento illius
" Iacui libenter; illuxit autem-aureo-solio aurora.
" Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integrae essent;
" Daret aliquis laenam in stabulis subulcorum,
" Vtrumque, amicitia ac reverentia viri boni:
" Nunc autem me despicatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.
Hunc autem respondens, allocutus es Eumaee subulce;
" O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti;
" Neque quid adhuc praeter decorum verbum inutile locutus es:
" Ideo neque veste indigebis, neque ulla alia-te,
" Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,
" Nunc; at mane quidem tuis te pannis amicies;
" Non enim multae laenae, mutatoriaeque tunicae
" Hic ad-induendum; una autem sola viro cuique.
" At postquam venerit Vlyssis dilectus filius,
" Ipse tibi laenamque tunicamque, vestimenta dabit,

500 χλαῖναν βάλε] F. A. L. 501 βῆ δ' ἰέναι] eaed. 509 ἔνισπες] eaed. 514 ἕννυσθαι] eaed.

Ver. 500 Θέτο] *Al.* βάλε.

Ibid. Φοινικόεσσαν] Pronuntiabatur φοινικάεσσαν. Vide ad *Il.* β', 267; et κ', 133.

Ver. 501 Βῆ δὲ θέειν] *Al.* Βῆ δ' ἰέναι.

Ver. 508 Αἶνος μέν τοι ἀμύμων] Δῆλον δὲ ὁ αἶνος παρὰ τοῖς Παλαιοῖς οὐ μόνον ἔπαινος, ἐξ οὗ πολύαινος Ὀδυσσεύς, ὡς αἱ Σειρῆνες [supra μ', 184] εἶπον, ἀλλὰ καὶ λόγος συμβολικὸς ἐκ μύθου ἢ ἱστορίας περιπέτειαν ἔχων ἑρμηνευτικήν. *Eustath.* Ita *Hesiodus* fabulam *Accipitris* et *Lusciniae* αἶνον appellat; ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 200.

Ver. 509 Οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες] Οὐ γὰρ παρὰ τὸ πρεσῆκον τὰ κακὰ ὕβρευσας. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 16.

Ibid. Ἔειπες] *Al.* ἔειπας· et ἔνισπες.

Ver. 511 Ἀντιάσαντα] Vide supra ad ζ', 193; et ad *Il.* α', 67.

Ver. 512 Τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις] Ἀντὶ τοῦ, διὰ χειρὸς ἕξεις, ἀμφιέσῃ, συῤῥάψεις· ἢ περιτινάξεις, περιτρίψεις. *Etymolog. Magn.* in voce Δνοπαλίζω.

Ver. 513 Χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες] Χλαῖναι, χλαμύδες, τὰ ἔξωθεν περιβλήματα —. Χιτῶνες, τὰ ἔσωθεν ἀνδρεῖα ἱμάτια. *Schol.*

Ver. 515, 516, 517 Αὐτὰρ ἐπὴν etc.] Desunt hi tres versus in MS. a *Tho. Bentleio* collato.

Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἐν δ' οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς,
Ἕννυσθαι, ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνὴν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

" Mittetque, quo te cor animusque iubet.
Sic locutus surrexit; ponebat autem ei prope ignem
Lectum, oviumque et caprarum pelles iniiciebat.
Ibi Vlysses decubuit; iniecit autem laenam ipsi
Densam et magnam, quae ei praebebat copiam-mutandi,
Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.
Sic ibi quidem tunc Vlysses decubuit; apud ipsum vero
Viri cubuerunt iuvenes: non autem subulco
Placuit illic lectus, ut a suibus seorsum cubaret:
Sed is extra profectus armabat-se: gaudebat vero Vlysses,
Quod scilicet sibi facultatum curam-habebat, dum *ipse* abesset.
Primum quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros;
Laenam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valde densam;
Ac pellem sumpsit caprae bene-nutritae magnae:
Sumpsitque acutum iaculum, canum propulsatorem et virorum.
Pertexit autem ire decubiturus, ubi scilicet sues albis-dentibus
Rupe sub cava dormiebant, Boreae sub tegmine.

519 Ἐν δ' αἰγῶν τε καὶ οἰῶν] eaed. 521 μαλακὴν] eaed. hoc epitheton laenae aptius.

Ver. 517 Θυμὸς τε κελεύει] *Al.* καὶ θυμὸς ἀνώγει.

Ver. 521 Μεγάλην] *Al.* μαλακήν.

Ibid. Παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς] Παρεῖχε τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἐναλλαγάς. *Schol.* Caeterum *Barnesius* edidit, legendumque pronuntiat, παρεκέσκετ' ἀμοιβάς· ut sit παρέκειτο ἀμοιβαίη· uti infra φ', 41, Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροις· verum, ut opinor, auctoritate haud satis idonea. Porro vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. scriptum reperit παρέχεσκεν ἀμοιβάς.

Ver. 527 Νόσφιν ἐόντος] *Al.* νόσφιν ἐόντι.

Ver. 528 Ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις] Virgil. *Tum lateri atque humeris Tegeaeum subligat ensem. Aen.* VIII, 459.

Ver. 529 Χλαῖναν ἑέσσατ'] Vide supra ad ξ, 296. *Al.* χλαῖναν δ' ἕσσατ'. Minus recte.

Ver. 530 Νάκην] Δέρμα αἰγὸς δασύμαλλον. *Schol.*

Ver. 533 Βορέω ὑπ' ἰωγῇ] Ἰωγὴ, ἡ σκέπη· — καὶ ὑπωγαὶ δὲ, αἱ ὑπαγωγαὶ καὶ σκέπαι. *Etymolog. Magn.* Κυρίως οὖν ἰωῆς τῆς πνοῆς οὔσης, καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλᾶσθαι, ἰωγὴ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς ἂν εἴη κλάσις. Ἔφη οὖν πῶς, εὗδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ, ὅπου ἄγνυται ἡ τοῦ Βοῤῥᾶ πνοή. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 29. *Al.* ὑπ' ἰωγῆς.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ο'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Ο'.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν λῃσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ· καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος· Μνηστήρων λόχος· Τηλεμάχου πρὸς Εὔμαιον ἄφιξις.

Ἄλλως.

Οὖ, ἐπέβη Ἰθάκης Λακεδαίμονος ἐξ Ὀδυσείδης.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤιχετ', Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν

Lib. XV.

In ſpatioſam vero Lacedaemonem Pallas Minerva
Ibat, Vlyſſis magnanimi illuſtrem filium
De-reditu ſubmonitura, et hortatura ut-rediret.
Invenit autem Telemachum et Neſtoris inclytum filium

Ver. 1 Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα] Connectitur cum *Odyſſ.* ν', 439, 440.

Ibid. Εὐρύχορον Λακεδαίμονα] Sic Oraculum apud *Herodotum*; Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο. *Lib.* VII, §. 220. Caeterum nonnulli *Spartam* εὐρύχορον appellatam exiſtimarunt propter *Choreas*, quarum meminit *Plutarchus* in libro *de inſtitutis Laconicis*. Alii vero εὐρύχορον exponunt ſimpliciter *latam*. Εὐρύχορον, φασὶ, λέγει — γῆν, τὴν εὔχωρον καὶ μεγάλην. *Euſtath.* ad *Odyſſ.* μ', 4. Quod et eo veriſimilius videtur, quod aliis terris idem epitheton ſaepe tribuat Poëta. Vide ſupra ad δ', 635; ζ', 4; et λ', 255. Vir tamen eruditus *Iſaacus Caſaubonus* alteram ſententiam amplectitur, reprehenditque *Athenaei* Latinum Interpretem, quod εὐρύχορον *agri ſpatioſi* reddiderit. *Annotat. in Athenaeum, Lib.* IV, *cap.* 3. *Clark.* Vid. ad *Il.* β', *Ern.*

Ver. 3 Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι] Φρονεῖ γὰρ ὡς εἰκὸς ὁ Τηλέμαχος, ἐκ τῆς κατ' αὐτὸν Ἀθηνᾶς, καιρὸν εἶναι ἤδη τοῦ ἐπανελθεῖν αὐτόν. *Euſtath.* Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι. Infra ver. 66. Vide ad *Il.* ά, 194.

Ibid. Ὀτρυνέουσα] Vide ad *Il.* ά, 338; κ', 55.

Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγουσι,
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς·
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας

Cubantes in vestibulo domus Menelai illustris;
Nestoridem quidem molli domitum somno;
Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed *eum* in animo
Noctem per placidam curae de-patre excitabant.
Prope autem stans allocuta est caesia-oculis Minerva;
" Telemache, non amplius bene a *tua* domo diu aberras,
" Possessionibusque relictis, virisque in tuis aedibus,
" Ita superbis; *cave* ne tibi omnia comedant,
" Possessionibus divisis, tu autem inane iter feceris.
" Sed hortare citissime bello-strenuum Menelaum,
" Vt *te* dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias:
" Iam enim paterque fratresque iubent
" Eurymacho nubere; is enim superat omnes

8 Ἄγειρε] F. ἔγειρε] A. L. sine ν. non bene. 10 τῆλ'] R. vid. *not.* 12 φάγωσιν] edd. male.

Ver. 5 Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ] Quoniam infra *ver.* 7 legitur, Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς· ideo vocem Εὕδοντ' hoc in loco non Εὕδοντε, (uti exponit *Scholiastes*,) sed Εὕδοντα intelligendam contendit *Barnesius*: scilicet ut ad *Pisistratum* solum referatur. Sed nihil opus. Primo enim vox εὕδειν de eo qui ad somnum captandum decubuerit, (ut opinor,) satis recte dici potest: Deinde istud, Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, *ver.* 7, non impedit quin paululum dormierit *Telemachus*, etsi non, (ut *Nestoris* filius) μαλακῷ δεδμημένος ὕπνῳ. Similiter de Iove dicit Poëta, *Iliad.* ά, 611, Ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς· de eodem autem statim deinceps, β', *ver.* 2, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.

Ver. 8 Μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν] *Barnesius* aliique vertunt, *curas de patre excitabat*. Sed ad vocis ἔγειρεν significationem rectius (ut opinor) interpreteris, *curae de patre* eum e somno *excitabant*; sive, *insomnem reddebant*. Vide supra ad ζ', 48; et ad *Iliad.* ψ', 234; ῶ, 344.

Ver. 10 Ἄπο δὴν ἀλάλησαι] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι. Atque ita in commentario citat *Eustathius*. *Clark.* Sic et ed. Rom. idque mihi propter τὸ ἔτι melius videtur, cui τὸ δὴν non satis aptum est. *Ern.*

Ver. 13 Κτήματα] *Al.* Χρήματα.

Ibid. Τηϋσίην] Vide supra ad γ', 316.

Ver. 16 Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε] Hinc Ovidius: *Me pater Icarius viduo discedere lecto Cogit, et immensas increpat usque moras. Heroid. Epist.* I, 81. Vide *Strabonem*, *Geograph. Lib.* X, *pag.* 708; *al.* 461.

Ibid. Πατήρ] Ἰκάριος ὁ Οἰβάλου. *Schol.*

Ver. 17 Γήμασθαι] Vide supra ad λ, 272.

Ver.

Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
Μή νυ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνȣ βȣ́λεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι,
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κȣριδίοιο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότ☉, ȣ̓δὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμωάων, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
Ἄλλο δέ τοι γε ἔπ☉ ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' ȣ̓κ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει

" Procos donis, et exaugere solet sponsalia:
" Nequod, te invito, ex aedibus bonum efferatur.
" Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris:
" Illius vult domum augere, qui duxerit;
" Filiorum autem priorum, et mariti-cui-virgo-nupsetat dilecti,
" Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.
" Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
" Famularum *ei*, quaecunque tibi optima videatur esse,
" Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
" Aliud autem tibi verbum dicam; tu vero repone animo:
" Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
" In freto Ithacaeque, Samique asperae,
" Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
" Sed ea scilicet non *futura* puto: prius etiam aliquem terra detinebit.

18 Ἔεδνα] edd. vid. *not.* 26 φαίνωσι] R. 27 τοι ἔπος] F. A. L. male.

Ver. 18 Ἔεδνα] Ita *Barnesius*. Nempe ut ἥλιος, ἠέλιος· ἔρση, ἐέρση· ita ἕδνον, ἔεδνον. *Vulgg.* ἔεδνα. *Clark.* Recte *Barnes.* Edd. vulgg. aliis locis pariter ἔεδνα habent, sed parum constanter. *Ern.*

Ver. 22 Παίδων δὲ προτέρων καὶ κȣριδίοιο φίλοιο Οὐκέτι μέμνηται] Euripid. Ἀπέπτυσ' αὐτὴν, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος Καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ' ἄλλον φιλεῖ. *Troad. ver.* 662. Παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων. *Id. Medea, ver.* 76. Vbi *Scholiastes* hunc *Homeri* locum citat.

Ver. 23 Τεθνηότος] Vide ad *Il.* β', 818. *Al.* τεθνειότος.

Ver. 26 Σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ] Virgil. *Tu condita mente teneto. Aen.* III, 388.

Ver. 28 Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς] Vide supra ad δ', 842 *etc.*

Ver. 29 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης] Πορθμός ἐστι στενὴ θάλασσα ὑπὸ γῆς περιεχομένη· ἰσθμὸς δὲ στενὴ γῆ ὑπὸ θαλάσσης περιεχομένη. *Schol.*

Ibid. Σάμοιό τε παιπαλοέσσης] Σάμον δὲ, τὴν νῦν Κεφαλληνίαν· ὡς καὶ ὅταν φῇ. Ἐν πορθμῷ τ' Ἰθάκης τε, Σάμοιο τε παιπαλοέσσης. Τῷ γὰρ ἐπιθέτῳ τὴν ὁμωνυμίαν διεσταλται, ὡς ȣ̓κ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσȣ, τιθεὶς τȣ̓́νομα. Τετραπόλεως γὰρ ȣ̓́σης τῆς νήσȣ, μία τῶν τεττάρων ἐστὶν ἡ καὶ Σάμος καὶ Σάμη καλȣμένη, καθ' ἑκάτερον τȣ̓́νομα ὁμωνυμȣ̃σα τῇ νήσῳ. *Strabo, Geograph. Lib.* X, *pag.* 695, *al.* 453. *Apollodorus* autem, notante *Strabone, ibid.* insulam non Σάμην, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide supra ad ά, 246. Caeterum quod hic ait *Scholiastes*, Τὴν Σάμην εἴρηκε Σάμον διὰ τὸ μέτρον· plane nihili est. Alibi enim occurrit vox Σάμȣ· Μεσσηγὺς δὲ Σάμȣ τε καὶ Ἴμβρȣ παιπαλοέσσης· *Iliad.* ω, 78:

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
Ἀθανάτων, ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', οὔπως ἐστὶν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,

" Virorum procorum, qui tibi victum devoraot.
" Sed longe ab insolis abstioe beoe-fabricatam navem,
" Cumque nocte simul naviga: mittet autem tibi ventum-secundum
" Immortalium, quicunque te custoditque, tueturque.
" At ubi ad primum littus Ithacae perveoeris,
" Navem quidem in urbem mitte et omnes socios:
" Ipse vero primum subulcum adi,
" Qui tibi suum custos *est*, simulque tibi bene-vult.
" Illic autem noctem perage; eum vero mitte in urbem
" Nuncium laturum prudenti Penelopae;
" Quod ei salvus sis, et ex Pylo veneris.
Haec quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.
At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit
Calcitrando pede motum; et ei verbum dixit;
" Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos
" Iunge currui subducens, ut conficiamus iter.
Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est;
" Telemache, nequaquam licet, festinaotes quamvis ad-iter,

32 Οἵ τε βίοτον] F. A. 1. R. 39 ὑστ' ὑῶν] R. male. 47 πρήσωμεν] R.

ω, 78: Vbi facile scribere potuisset Poëta Σάμης, si ita oportuisset.

Ver. 39 Ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν] Vide supra ad ν', 405.

Ver. 43 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη] Virgil. *Sic fatus, nocti se immiscuit atrae. Aen.* IV, 570.

Ver. 44 Ἔγειρεν] Scr. videtur ἔγειρε, quia sequitur λάξ. *Ern.*

Ver. 47 Πρήσσωμεν ὁδοῖο] In vulgatis editum est πρήσωμεν. Verum cum in omnibus editiooibus legatur πρήσσωμεν, πρήσσησιν, *Iliad.* ω, 264; *Odyss.* γ', 476; ο, 219; ubi idem fere hemistichium occurrit; etiam hic πρήσσωμεν edidi. *Clark.* At πρήσσωμεν est in edd. Flor. Aldd. Lov. item Amst. 1650 etc. Πρήσωμεν est ex ed. R. unde in alias fluxit, etiam Barnesianam. Schol. min. tameo agnoscunt hanc lectionem, et ioterpretantur περάσωμεν. Infra *ver.* 219 omnes, etiam Rom. habeot πρήσσωμεν ὁδοῖο. *Ern.*

Ver.

Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείη
Ἥρως Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως· βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·

" Noctem per tenebrosam aurigare; cito autem aderit Aurora.
" Sed mane, dum dona ferens in currum posuerit
" Heros Atrides, hasta - inclytus Menelaus,
" Et verbis mitibus compellatum dimiserit.
" Etenim hospes recordatur dies omnes
" Viri hospitalis, qui amicitiam praebuerit.
Sic dixit: statim autem aureo - solio venit Aurora.
Prope autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,
Vbi - surrexit e lecto, Helena a comas - pulchra.
Hunc autem postquam animadvertit Vlyssis dilectus filius,
Festinans utique tunicam circum corpus splendidam
Induit, et magnum pallium fortibus iniecit humeris
Heros: ivit autem foras, astansque allocutus est
Telemachus, dilectus filius Vlyssis divini;
" Atride Menelaë Iovis - alumne, princeps populorum,
" Iam nunc me dimitte dilectam in patriam terram;

63 Versus hic abest ab ed. R.

Ver. 50 Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν] Conjicit Dna *Dacier* hoc eadem accidisse nocte quam supra depingit Poëta; Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, *etc.* ξ', 457; ideoque hoc in loco noctem δνοφερὴν appellatam existimat: scilicet ut dicat *Pisistratus, nocte tam obscura et intempesta iter nullo modo instituendum esse.* Sed male. Neque enim Epitheton δνοφερὴ omnino noctem intempestam, aut solito obscuriorem denotat; sed omni nocti in universum tribuitur; neque, ut de eadem ipsa nocte haec intelligantur, ulla videtur ratio. Revera hoc dicit *Pisistratus, noctem,* (*non* istam *utique, sed* omnem,) *ad iter faciendum, tempus esse omnino inidoneum.*

Ver. 51 Ἐπιδίφρια] Ἐπὶ τὸν δίφρον τιθέμενα, ἢ τὸ ἅρμα. *Schol.*

Ver. 60 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα] Virgil. *Consurgit —, tunicaque inducitur artus. Aen.* VIII, 457.

Ver. 62 Παριστάμενος δὲ προσηύδα] *Al.* παριστάμενος δ' ἔπεα ηὔδα.

Ver. 63 Τηλέμαχος] Deest hic versus in nonnullis editionibus, itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato. Ac certe, inquit *Henricus Stephanus*, malim abesse, quod supervacaneus videatur. *Clark.* Recte *Stephanus*. Nam Telemachus iam nominatur *ver.* 59. *Ern.*

Ἤδη γὰρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', ὄτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ.
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξὶν,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

" Iam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem respondit deinde bello ſtrenuus Menelaus;
" Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo
" Cupientem reditus: ſuccenſeo autem et alii
" Viro hoſpitali, qui immoderate quidem diligat,
" Immoderate autem oderit; meliora nempe aequabilia omnia.
" Aequale ſane malum eſt, qui et nolentem redire
" Hoſpitem impellat, et qui ire-feſtinantem detineat.
" Oportet hoſpitem praeſentem amice-tractare, volentem autem dimittere.
" Sed mane, dum dona ferens in currum poſuero
" Pulchra; tu autem oculis videris: dicam vero mulieribus
" Ientaculum in aedibus ut-parent abunde ex intus exiſtentibus.
" Vtrumque, gloriaque et ſplendor, et utilitas *eſt*,
" Paſtos ire multam ſuper immenſam terram.

Ver. 69, 70 Νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ Ἀνδρὶ *etc.*] Apud *Dionyſium Halicarnaſſenſem*, περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως §. 19 *ſub initio*, contrahuntur haec in unum verſum, hoc modo; Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσῶ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν. Vide ad *ver.* 70.

Ver. 70 Ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν, Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν] Τῆς δὲ Ὁμήρου σοφίας κἀκεῖνα καταμαθεῖν ἐστι δείγματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφθέγματα προανεφώνησεν· οἷον τὸ — Μηδὲν ἄγαν· Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσῶ, ὅς κ' ἔξοχα *etc. Dionyſ. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 19. *Euripides:* Χρῆν γὰρ μετρίας ἀλλήλους φιλίας θνητοὺς ἀνακίρνασθαι, Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς. *Hippolyt. ver.* 253.

Ver. 71 Ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα] Ἐγγύς ἐστι τοῦ εἰπεῖν, ὡς πάντων μέτρον ἄριστον. *Euſtath.*

Ver. 73 Ἐποτρύνῃ, — κατερύκῃ] *Al.* ἐποτρύνει, — κατερύκει.

Ver. 74 Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν] Sic apud *Theocritum:* Μηδὲ ξεινοδόκον κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ τραπέζᾳ Μειλίξαντ' ἀποπέμψαι, ἐπὰν ἐθέλωντι νέεσθαι. *Idyll.* XVI, 27. Ovid. *Ne ſit mora; mitte volentem. Faſt. Lib.* IV, *ver.* 269. Καὶ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν [χελιδόνα] κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὃς κελεύει καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον ἀποπέμπειν. *Aelian. de Animal. Lib.* I, *cap.* 52.

Ver. 76, 77 Γυναιξὶν Δεῖπνον] Scr. γυναιξὶ, ut *ver.* 93 κέλευσε· Δεῖπνον. *Ern.*

Ver. 78 Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ, Δειπνήσαντας ἴμεν] Τουτέστι τὸ τοὺς ξένους δειπνήσαντας ὑποχωρῆσαι εἰς ὁδὸν, ὄνειαρ μὲν τῷ ξενοδοχηθέντι διὰ τὸ φαγεῖν· — κῦδος δὲ καὶ ἀγλαΐα τῷ ξενοδοχήσαντι. *Euſtath.* Atqui utrumque videtur τῷ ξενοδοχηθέντι tribuendum. Caeterum *Scholiaſtes* κῦδος hic exponit παράστημα ψυχῆς.

Ver. 79 Δειπνήσαντας] Vide ſupra ad δ', 535.

Ver.

Εἰ δ᾽ ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν᾽ Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
Ἄστεα δ᾽ ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων, ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ᾽ ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ᾽ ἡμέτερ᾽· (οὐ γὰρ ὄπισθεν
Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·)
Μὴ πατέρ᾽ ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ᾽ ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ᾽ ἄρ᾽ ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε,

" Sin vis divertere in Hellada, et medium Argos;
" Vt te ipse sequar; subiungam autem tibi equos,
" Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
" Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum;
" Aut aliquem tripodum bene-aeratorum, aut lebetum,
" Aut duos mulos aut aureum poculum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Atride Menelaë Iovis-alumne, princeps populorum,
" Volo iam redire ad nostra; (non enim pone
" Custodem discedens reliqui apud possessiones meas:)
" Ne patrem deo-parem quaerens, ipse peream,
" Aut aliquod mihi ex aedibus supellectile pereat.
At postquam hoc audiisset bello strenuus Menelaus,
Statim suam uxorem et famulas iussit,

84 Εὐχάλκων] edd. vett. recte.

Ver. 80 Ἀν᾽ Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος] Ποιητικῷ δέ τινι σχήματι συγκαταλέγειν τὸ μέρος τῷ ὅλῳ φασὶ τὸν Ὅμηρον ὡς τὸ ἀν᾽ Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος. *Strabo, Geograph. Lib.* VIII, *pag.* 524; *al.* 340. Vide autem supra ad ά, 344; et ad *Il.* β΄, 528.

Ver. 81 Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι] Τὸ δὲ ὄφρα ἕπωμαι ἀπὸ κοινοῦ ἔχει χρεωστικῶς τὸ μένε εἰσόκε· [supra *ver.* 75;] οἷον, Ἀλλὰ μένε εἰσόκε δῶρα φέρω καλά· εἰ δ᾽ ἐθέλεις, μένε δηλαδὴ, ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι. *Eustath.*

Ver. 83 Αὔτως ἀποπέμψει] Ita omnes. Quod tamen, ut opinor, ferri non potest. *Barnesius* quidem *Anapaestum* quovis in loco pro *Dactylo* adhiberi posse contendit. Verum eius rei exemplum alibi apud *Homerum* non occurrit. In versu enim isto quem hic citat vir eruditus, *Odyss.* β΄ 289, Ὁπλισσόν τ᾽ ἤια καὶ ἄγγεσιν —, pes tertius ἴα καὶ non est *Anapaestus*, sed *Dactylus*; quippe vox ἤια *mediam* natura producit. Et in aliis locis a *Barnesio* ibi (ad *Odyss.* β΄, 289) citatis; Βορέης καὶ Ζέφυρος — *Iliad.* ί, 5; Νέα μέν μοι κατέαξε — *Odyss.* ί, 283; Ἱέρευον δὲ σύας — ρ΄, 181; pedes isti Βορέης, Νέα μέν, Ἱέρευ, non sunt *Anapaesti*, sed *Spondaei*: pronuntiando nimirum, Βόῤῥης, Νᾶ μέν, Ἴρευ. Ideoque hoc in loco errorem aliquem latere crediderim. Vide ad β΄, 289. Quaenam autem vera demum sit lectio, non liquet. *Clark.* In receptioribus quibusdam, ut Amst. 1650 est: αὔτως ἀμπέμψει, nescio qua auctoritate. Ipsa quidem haec lectio non absurda. *Ern.*

Ver. 85 Ἠὲ δύ᾽ ἡμιόνους] Ἐν δὲ τῷ, δύ᾽ ἡμιόνους, δύο μὲν λέγει διὰ τὴν ξυνωρίδα. Οὐ γὰρ ἐκελήτιζον οἱ ἥρωες τότε. *Eustath.* Atqui equos celetes tunc in usu fuisse liquet ex *Iliad.* ί, 679 etc.

Ver.

Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεὺς,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ᾽ αὐτοῦ·
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ᾽ ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγ᾽ Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθ᾽ οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε᾽ ἄνωγεν
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ᾽ ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
Τῶν ἕν᾽ ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ᾽ ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ᾽ ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο

Ientaculum in aedibus parare abunde ex intus existentibus:
Prope autem ad ipsum venit Boëthoedes Eteoneus,
Vbi surrexisset e lecto; quippe non procul habitabat ab ipso:
Hunc ignem accendere iussit bello strenuus Menelaus,
Assareque carnes; is vero non inobsequens fuit, ubi audivisset.
Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
Non solus; simul cum ipso Helena ivir et Megapenthes.
Sed quando iam pervenissent, ubi ei bona - recondita iacebant,
Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
Filium autem craterem portare Megapenthem iussit
Argenteum: Helena vero astitit arcis,
Vbi erant ei pepla omnigeno - artificio - varia, quae elaboraverat ipsa.
Horum unum sublatum Helena ferebat, praestantissima mulierum,
Qood pulcherrimum erat ornatu - versicolori, et maximnm;
Stella autem veluti resplendebat; iacebat vero ultimum omnium.
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent

101 Ὅθι οἱ] edd. vett. vid. *not.* 109 εἵως] R.

Ver. 97, 98 Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε — Ὀπτῆσαί τε κρεῶν] Mallem hic, inquit *Barnesius* legere Ὀπτῆσαι κρειῶν, ut sensus sit, *Ignem iussit accendere, Ad assandum carnes.* Sed male. *Clark.* Ὀπτῆσαι κρεῶν, attice dixit, ut monet *Eustath.* *Ern.*

Ibid. Κῆαι] *Al.* καῖαι.

Ver. 101 Ἵκανον ὅθ᾽ οἱ κειμήλια κεῖτο] Ita edidit *Barnesius.* *Vulgg.* ὅθι οἱ. Quod versum petimit: nam ἵκανον *mediam* semper producit. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet ὅθι κειμήλια κεῖτο. *Clark.* In ὅθι οἱ, aut est διττογραφία, duabus lectionibus in unam contractis, aut, quod magis placet, ὅθι plene sctiptum est, ut multa multis locis similiter, de quo iam passim admonuimus, pronunciandum ὅθ᾽ οἱ, ut recte a *Barnesio* editum est. *Ern.*

Ver. 102 et 120 Ἀμφικύπελλον] Κατὰ τὸν Δειπνοσοφιστὴν, [*Athenaeum*, *Lib.* XI, *cap.* 9,] ἀμφικύπελλον οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, ἢ ὅτι ἦν ἀμφίκυρτον. Σεληνὸς δὲ, τὸ μὴ ἔχον ὦτα. *Eustath.* Vbi plures huius vocis interpretationes affert. Vide et ad *Il.* ά, 584.

Ver. 104 Φωριαμοῖσιν] Τοῖς κιβωτοῖς. *Schol.*

Ver. 109 Διὰ δώματος] *Eustathius* videtur legisse διὰ δώματα.

Ibid.

Τηλέμαχου· τὸν δέ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι·
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

Ad-Telemachum: hunc autem allocutus est flavus Menelaus;
" Telemache, sane reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
" Sic tibi Iupiter perficiat, altitonans maritus Iunonis.
" Donorum autem, quotquot in mea domo recondita iacent,
" Dabo, quod optimum et pretiosissimum est:
" Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem
" Est totus, auro vero labra munita sunt;
" Opus vero Vulcani: donavit autem illum *mihi* Phaedimus heros,
" Sidoniorum rex, quando eius domus suscepit
" Illic me in-reditu-profectum: tibi autem volo hoc praebere.

114 Ἐστιν] F. male. 119 ὀπάσσαι] edd. vett.

Ibid. Ἕως ἵκοντο] En, inquit *Barnesius*, *Amphibrachyn* in *Sexto* loco. Minus recte. Pronuntiabatur enim ac si scriptum fuisset ὥσε ἵκοντο vel ὥσ' εἵκοντο. Vide ad *Il.* 6, 559. *Al.* εἵως ἵκοντο. Quod vix ulla ratione ferri potest.

Ver. 115 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον] Virgil. *Ipsius Anchisae longaevi hoc munus habebis, Cratera impressum signis, quem Thracius olim Anchisae genitori in magno munere Cisseus Ferre sui dederat monimentum et pignus amoris. Aen.* V, 535.

Ibid. Κρητῆρα τετυγμένον] Quoniam *Menelaus Telemacho* δέπας, ἀμφικύπελλον ipse tradere dicatur, infra *ver.* 120; ideo per κρητῆρα τετυγμένον hoc in loco poculum istud intelligit Dna *Dacier*. "Homère" inquit "donne ici le même "nom à la coupe que Menelas met "entre les mains de Telemaque, et à "l'urne que Megapenthes met à ses "pieds; car il appelle l'une et l'autre "κρητῆρα." Quod nullo modo ferri potest. Apertissime enim apud Poëtam distinguitur Poculum a Cratere permultis in locis, praesertim autem hic *ver.* 102, 103, et *ver.* 120, 121.

Ibid. Τετυγμένον] Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 117 Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο] Δεῖ δὲ δέξασθαι πρὸς ὑπερβολὴν εἰρημένον τὸ, Ἡφαίστου ἔργον, ὡς λέγεται Ἀθηνᾶς ἔργα, τὰ καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν· ἐπεὶ ὅτι γε οἱ ἄνδρες [Σιδόνιοι] ἦσαν καλλιτέχνοι, δηλοῖ τὸν κρατῆρα ἐπαινῶν ὃν ὁ Εὔνεως ἔδωκεν ἀντὶ Λυκάονος· φησὶ γὰρ, [*Il.* ψ', 742;] — κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν Πολλὸν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν. *Strabo*, *Geograph. Lib*, I, *pag.* 70; *al.* 41.

Ibid. Πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως, Σιδονίων βασιλεὺς] Vide supra ad δ', 617.

Ver. 118 Ἀμφεκάλυψεν] Scr. ἀμφεκάλυψε. *Ern.*

Ver. 119 Κεῖσέ με νοστήσαντα] *Barnesius* vocem νοστήσαντα hoc in loco non *reversum*, sed *profectum*, vertendam contendit. Νοστῆσαι, ἐπὶ τοῦ οἴκαδε ἐπανελθεῖν εἴρηται· κεῖται δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς ἐλθεῖν· Κεῖσέ με νοστήσαντα. *Phavorinus a Barnesio citatus.* Idque ex eo porro confirmari existimat *Barnesius*, quod cum vocula κεῖσε coniuncta sit. Verum cum νοστέω isto sensu nusquam alibi apud *Homerum* occurrat, rectius fortasse *Eustathius*; Ἴσως δὲ (inquit) καὶ αὐτὸ [νοστῆσαι] ἐπὶ τοῦ οἴκαδε ἐπανελθεῖν εἴρηται. Εἰ γὰρ καὶ μὴ εἰς Σιδόνα ἐνόστησεν ὁ Μενέλαος, ἀλλ' ἐν τῷ οἴκαδε παλιννοστεῖν ἐπλανήθη ἐκεῖ. Quin et alibi occurrit vox νοστήσαντα etiam cum vocula κεῖσε coniuncta, ubi sensu vulgato plane usurpatur; Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρείδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτῷ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.

Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum
Heros Atrides; craterem vero splendidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum: Helena autem astitit genas-pulchra,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, et compellabat;
" Donum tibi et ego, fili dilecte, hoc do,
" Monumentum Helenae manuum, optabilium in nuptiarum tempus,
" Tuae uxori gestandum; interim vero dilectam apud matrem
" Iaceat in domo; tu autem mihi gaudens perveneris
" Domum ad bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.
Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens.
Et haec quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accepta; et omnia suo admiratus est animo.

γαῖαν. *Iliad.* ψ', 145. *Clark.* Pro *Barnesii* ratione, quam et *Eustath.* sequitur, est, quod et composita huius verbi sic dicuntur, ut νοστέω pro *eo* accipiatur, ut περινοστεῖν et ὑπονοστεῖν. Ios. A. l. XVI, 10, 8. ὑπονοστεῖν ἔκ τινος dixit; pro abire ab aliquo, tec.dere a partibus eius. *Ern.*

Ver. 120 Χερσὶ] *Al.* χειρί.

Ver. 123 Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος, Πέπλον ἔχουσ'] Virgil. *Nec minus Andromache, digressu moesta supremo, Fert picturatas auri subtemine vestes, Et Phrygiam Ascanio chlamydem. Aen.* III, 482.

Ver. 124 Ἐν χερσὶν] *Al.* ἐν χειρί.

Ver. 125 Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, — Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν] *Al.* Δῶρόν τι καὶ ἐγώ. Virgil. *Accipe et haec, manuum tibi quae monumenta mearum Sint, puer, et longum Andromachae testentur amorem. Aen.* III, 486.

Ibid. Τέκνον φίλε] Vide supra ad λ', 90, 91.

Ver. 126 Πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην] Τὸ δὲ, πολυηράτου, ἀμφιβολίαν ἔχει. Ἄδηλον γὰρ εἴτε πολυηράτου Ἑλένης ῥητέον, εἴτε γάμου πολυηράτου. *Eustath.* Verum prior ista accipiendi ratio ad vocis πολυηράτου significationem multo minus apta; ad sententiam cum de se ipsa loquatur *Helena*, plane absurda. Vide infra ad *ver.* 365; et ψ', 354. Caeterum deducta vox πολυήρατος non ex ἐρῶμαι, (penultimam enim tum necessatio produceret;) sed ex ἔραμαι. Vide ad *Il.* ά, 67.

Ver. 127 Σῇ ἀλόχῳ φορέειν] Non, uti male reddit *Barnesius, Vt tuae uxori portes*; sed, ut recte versio *Westeniana, Tuae uxori gestandum.* Aptius nimirum congruit haec interpretatio et cum reliqua sententia, et cum ipsius vocis φορέειν significatione: Eodem enim sensu alibi apud Poëtam usurpatur haec vox: Τὰ μὲν ὅτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν Ἄνδρεσσιν φορέειν. *Iliad.* κ', 440; Τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν Ἧ κεφαλῇ φορέειν. π', 799.

Ver. 128 Κείσθω] *Al.* Κεῖσθαι.

Ver. 130 Χερσὶ] *Al.* χειρί.

Ver. 131 Πείρινθα] Κιβώτιον τῆς ἁμάξης. *Schol.*

Ver.

Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατα κλισμούς τε, θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·
Ὠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Τοὺς δὲ μέτ', Ἀτρείδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.

Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt verò deinde in ſedibuſque, ſoliiſque.
Aquam autem famula guttutnio infudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad-lavandum; iuxtaque politam extendit menſam.
Panem vero veneranda proma appoſuit ferens,
Ferculis multis impoſitis, gratificans de praeſentibus.
Iuxta autem Boëthoedes carnes dividebat, et diſtribuebat portiones;
Vinum vero fundebat filius Menelai inclyti:
Hi autem ad cibos paratos appoſitos manus extendebant.
At poſtquam potus et cibi deſiderium exemiſſent,
Vtique tunc Telemachus et Neſtoris illuſtris filius
Equoſque iunxerunt, curruſque variegatos conſcenderunt:
Exegerunt autem e veſtibulo et porticu ſonora.
Cum his vero Atrides ivit flavus Menelaus,
Vinum habens in manu dulce dextra,
Aureo in poculo, ut ubi-libaſſent proficiſcerentur.

137 Πὰρ δὲ] F. A. L. quod uſitatiſſimum *Homero*. vid. *ver.* 188. *ibid.* ἐτάνυσε] edd. vett. male. 144 δὴ τότε] R. A. 2. 3. bene. 145 Ἵππους τ' ἐζεύγ.] F. A. L.

Ver. 139 Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα] Deeſt hic verſus in MSS. duobus a *Tho. Bentleio* collatis. *Clark.* Sed abeſſe hic verſus non poteſt. *Ern.*

Ver 140 Κρέα δαίετο] Συστέλλει δὲ τὸ κρέα τὴν λήγουσαν ἐνταῦθα, ὡς ἀποκοπὴν παθὸν ἐκ τοῦ κρέατα. *Euſtath.*

Ver. 141 Ὠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου] Ὠνοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες, ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός. Ὠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο. Καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐν παισὶν ᾠνοχόησε. *Athenaeus, Lib.* X, *cap.* 6.

Ver. 144 Καὶ τότε] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 146 Αἰθούσης ἐριδούπου] Ita ex Editt. Vett. recte reſtituit *Barnesius*; ita enim in omnibus legitur *Iliad.* ω, 323; *Odyſſ.* γ', 399, 493; quin et ita hic habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* ἐριγδούπου. Quod verſum perimit.

Ver. 149 Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα] Nulla analogia produci poteſt ultima vocis δέπαϊ.

Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δὲ προσηύδα·
Χαίρετον, ὦ κῦρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὥς, ἤπιος ἦεν,
Εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Νοστήσας, Ἰθάκηνδε κιὼν, Ὀδυσεῖ ἐνὶ οἴκῳ
Εἴποιμ', ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰΰζοντες ἕποντο
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν

Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est;
" Valete, o iuvenes, et Nestori pastori populorum
" Dicite *salutem*; certe enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
" Quamdiu in Troia pugnabamus filii Achivorum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Et omnino illi, Iovis-alumne, sicut dicis,
" Omnia haec profecti narrabimus: utinam enim ego sic
" Reversus, in Ithacam ubi-venero, Vlyssi in domo
" Dixero, ut a te potitus amicae-tractationis omnigenae
" Veniam, afferam autem supellectilia multa et bona.
Sic ei locuto supervolavit dextera avis,
Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
Mansuetum e corte; clamantes autem sequebantur
Viri et mulieres: haec vero ipsos prope cum-venisset

53 Εἴως ἐνὶ] edd. vett, ἕως ἐνὶ ferri possit, quae forma frequens apud *Homerum*. vid. *ver.* 109. 157 κιχὼν 'Οδυσῆ'] F. A. L. vid. *not.*

παῖ. Vi... ad *Il.* ά, 342; et ώ, 285. Caeterum fc·ciffe legendum 'Εν δέπαϊ χρυσείῳ, ὄφρα *etc.* scilicet ut χρυσείῳ (uti saepe fit) pronuntietur χρυσῷ. Ita certe alibi Poëta; 'Εν δ' οἶνον ἔχευεν 'Εν δέπαϊ χρυσείῳ. *Odyss.* ύ, 260. Καὶ δέπαϊ χρυσείῳ δειδίσκετο σ', 120. *Clark.* Sed vid. dicta ad *Il.* ώ, 285. *Ern.*

Ver. 151 Καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν Εἰπεῖν] Nempe Εἰπεῖν, χαίρειν.

Ver. 152 Πατὴρ ὣς, ἤπιος ἦεν] Vide supra ad β', 47, et 234.

Ver. 153 Εἴως ἐν Τροίῃ] *Al.* Ἕως ἐνὶ Τροίῃ. Vide supra ad *ver.* 109.

Ver. 157 Κιὼν, 'Οδυσεῖ ἐνὶ οἴκῳ] *Al.* κιχὼν 'Οδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet 'Οδυσῆϊ. *Clark. Eustathius* sic explicat: αἲ γὰρ ἐγὼ νοστήσας, τοῦτ' ἐστὶ 'Ιθάκηνδε κιὼν, 'Οδυσσεῖ (vitiose editur 'Οδυσσοῖα) ἐνὶ οἴκῳ εἴποιμι. Sed illud τοῦτ' ἐστὶ durum est. Quid enim opus illa exegesi, qua alibi opus non fuit, ut ά, 268. Longe profecto melius est, *utinam ego redux Ithacam reperiam Vlyssem domi, ut dicere possim* etc. Nam alibi accusativum loci iungit verbo νοστεῖν, ut νοστῆσαι δόμονδε ά, 83. Itaque lectionem alteram librorum veterum non damnarim. *Ern.*

Ver. 160 'Επέπτατο δέξιος ὄρνις, Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων] Virgil. *Namque volans rubra fulvus Iovis ales in aethra, — Cycnum excellentem pedibus rapit improbus uncis.* Aen. XII, 247, 249.

Ver. 162 'Ιΰζοντες] Vide supra ad ί, 394; et ad *Il.* δ', 455.

Ver. 163 'Ο δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν] Ita ex Editt. Vett. ex ex *Eustathio* recte restituit

Δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
Φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦε σοὶ αὐτῷ·
Ὣς φάτο· μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
Κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε·
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·

Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
Gavisi - sunt; et omnibus in mentibus animus laetatus est.
His autem Nestorides Pisistratus exordiebatur sermonem;
« Considera iam, Menelaë Iovis - alumne, princeps populorum,
« An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi.
Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
Quomodo ei rite responderet meditatus.
Hunc autem Helena stolata praeveniens dixit verbum;
« Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
« Immortales suggerunt, et sicut perfectum - iri puto.
« Sicut haec anserem rapuit, nutritum in domo,
« Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque;
« Sic Vlysses mala multa passus, et multum vagatus,
« Domum redibit, et ulciscetur; aut etiam iam
« Domi *est*; quinetiam procis malum omnibus serit.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
« Sic nunc Iupiter faciat, altitonans maritus Iunonis;

178 Κακὰ] edd. vett. quod ego non repudiarim. Non est necesse, *Homerum* duobus locis eodem modo dixisse: κακὸν magis redolet correctionem, quam κακά.

restituit *Barnesius:* Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Al.* ὁ δέ σφιν ἐγγύθεν ἐλθών.

Ver. 164 Οἱ δὲ ἰδόντες Γήθησαν] Virgil. *Tum vero augurium Rutuli clamore salutant. Aen.* XII, 257.

Ver. 168 Εἰ νῶϊν] *Al.* Ἢ νῶϊν.

Ver. 170 Ὑποκρίναιτο] Vide ad *Il.* ά, 309, 338.

Ver. 171 Τὸν δ'] *Al.* Τόν γ'.

Ibid. Ὑποφθαμένη] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 178 Ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει] Ita edidit *Barnesius* ex *Odyss.* ρ', 159, ubi in omnibus ita scriptum occurrit, et ex *Eustathio*, qui in commentario hunc versum hoc modo citat; Οἴκοι ἐστὶ, μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύων Cum *Barnesio* porro facit ex MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει. Quod et ipsum ferri posset. Vide ad *Il.* ά, 51.

Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, θεῷ ὥς, εὐχετοῴμην.
Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιϊν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διάμπερες εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων φιλότητος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές ἐσμεν·

" Ita tibi et illic, deo tanquam, vota-fecerim.
Dixit, et equis flagellum incussit: hi autem valde celeriter
Ruerunt ad-campum per urbem prompti.
Ii vero toto die quatiebant iugum utrinque habentes:
Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.
Ad Pheras vero pervenerunt, Dioclei ad domum,
Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
Illic vero noctem peregerunt: is vero eis hospitalia apposuit.
Quando vero mane-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Equosque iunxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
Exegerunt autem e vestibulo et porticu sonora:
Flagellavit vero *Pisistratus*, ut inirent-cursum; ii autem non inviti volarunt.
[St]atim vero postea venerunt ad Pyli altam urbem;
Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium;
" Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris
" Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse
" Ex patrum amicitia; atqui et aequales-aetate sumus:

185 Δύσσετο] edd. vett. ut alibi, et mox *ver.* 295. at δύσετο omnes *ver.* 47. 188 ἐνθάδε] eaed. praeter R. 191 ἐριγδούπου] A. 2. 3. perperam. 192 μάστιξε] F. A. L. 197 εἶμεν] eaed.

Ver. 182 Μάστιν] Vide ad *Il.* ψ' 500.

Ver. 185 Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί] Virgil. *Vertitur interea coelum, et ruit Oceano nox, Involvens umbra magna terramque polumque. Aen.* II, 250. *Sol ruit interea, et montes umbrantur. Aen.* III, 508. Caeterum vulgari hic habent Δύσσετό τ' ἠέλιος *etc. Barnesius* autem edidit Δύσετο· recte. Primam enim producit.

Ver. 186 Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο] *Al.* Ἐς δὲ Φερὰς ἵκοντο· uti infra *ver.* 296, Ἡ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλεν:

Ver. 187 Ὀρσιλόχοιο] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ὀρτιλόχοιο· Atque ita in pluribus editionibus legitur supra γ', 488, et infra φ', 16.

Ver. 188 Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν] *Barnesius* sensum postulare existimat, ut scribatur Ἐνθάδε. Sed minus recte. Vide ad *Il.* θ', 160.

Ver. 191 Ἐριδούπου] *Al.* ἐριγδούπου. Vide supra ad *ver.* 146.

Ver. 197, 201 Φιλότητος — φιλέειν] Vide ad *Il.* α', 338; et ι', 304.

Ibid.

Ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἱέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼν θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὣς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε·
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι·
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὔ σε μεθήσει·
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ σε φημὶ

" Hoc autem iter magis concordia *nos* coniunget.
" Ne me praeter navem agas, o Iovis-alumne, sed relinque illic;
" Ne me senex invitum detineat sua in domo,
" Cupiens amanter-tractare; mihi autem opus *est* cito *domum*-pervenire.
Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,
Quomodo ei rite pollicitus perficeret:
Sic vero ei cogitanti visum est satius esse:
Vertit equos ad navem velocem, et littus maris:
Navis autem in puppi deptomebat pulchra dona,
Vestes, aurumque, quae ei Menelaus dederat:
Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est;
" Festinanter nunc conscende, iubeque omnes socios;
" Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni:
" Bene enim ego hoc novi in mente et in animo,
" Qualis illius animus vehemens: non te dimittet,
" Sed ipse invitaturus huc veniet; neque te puto

198 Ὁμοφροσύνῃσι ἀνήσει] F. male. 200 μή μ' ὁ γέρων] R. 201 χρεώ] ead. 202 συμφράσατο] edd. vett. 213 οὐδέ ὁ φημί] R.

Ibid. Ἐσμέν] *Al.* εἰμέν.

Ver. 198 Ἥδε δ' ὁδός] *Al.* Ἡ δὲ ὁδός.

Ver. 199 Μή με παρὲξ ἄγε νῆα] Μή με παρὰ τὴν φέρουσαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἐπ' ἄλλην ὁδὸν ἐπάγῃς. *Schol.*

Ver. 200 Μή με γέρων] *Al.* Μή μ' ὁ γέρων.

Ver. 201 Ἐμὲ δὲ χρεὼν θᾶσσον ἱκέσθαι]. Vide ad *Il.* κ', 43. Caeterum *Eustathius* in commentario citat χρεώ. Atque ita e pluribus codicibus scriptum repperit *Cl. Bentleius*. Quae forte et verior lectio; quia vox χρεὼν alibi apud *Homerum* non occurrit.

Ver. 204 Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι] Virgil. *Haec alternanti potior sententia visa est. Aen.* IV, 287.

Ver. 205 Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν] Vide *Strabonem*, *Geograph. Lib.* VIII, *pag.* 538, 539; *al.* 350.

Ver. 206 Ἐνὶ] *Al.* ἐπί.

Ver. 209 Ἀνάβαινε] *Al.* ἔμβαινε· ut infra *ver.* 219. Caeterum *Eustathius* exponit ἀνάπλει. Minus recte; ut liquet ex *ver.* 219, 221.

Ibid. Κέλευέ τε] *Al.* κέλευε δέ.

Ver. 213 οὐδέ σε φημὶ] *Al.* οὐδέ ὁ φημί. *Clark. Eustathius* utrumque habet. *Ern.*

Ἂψ ἰέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππυς
Ἂψ Πυλίων εἰς ἄςυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὔχετο· θῦε δ' Ἀθήνῃ
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ
Τηλεδαπὸς, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα κατακτὰς,
Μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
Ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εἶχε βίῃ· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο

" Retro iturum vacuum: valde enim irascetur omnino.
Sic utique locutus impulit pulchros-iubis equos
Retro Pyliorum in urbem, celeriterque domum pervenit.
Telemachus vero sociis hortans praecepit;
" Ordinate arma, socii, in nave nigra;
" Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter.
Sic dixit: illi autem ei maxime quidem auscultarunt, et paruerunt.
Statim vero ingrediebantur, et in transtris-sedebant.
Atque is quidem haec properabat, et supplicabat; sacraque faciebat Minervae
Navis ad puppim; prope autem ad eum venit vir
Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,
Vates; at genere Melampodis proles erat,
Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,
Dives inter Pylios valde egregias aedes habitans:
Tunc demum alium ad populum pervenit, patriam fugiens,
Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
Qui ei opes multas integrum in annum
Tenebat vi: ille vero tamdiu quidem in aedibus Phylaci

215 Καλλίτροχας] A. 2. 3. corrupte. 221 Ἔμβαινον] R.

Ver. 215 Ἔλασεν] MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus, Ἵμασεν. *Clark.* Scr. ἔλασε καλλ. ut alibi reperitur. *Ern.*

Ver. 218 Τεύχε'] Τὰ τῆς νεὼς ἐργαλεῖα. *Schol.*

Ver. 219 Πρήσσωμεν ὁδοῖο] Vide supra ad 47. *Ern.*

Ver. 221 Εἴσβαινον] *Al.* ἔμβαινον.

Ver. 226 Ὃς πρὶν μέν] *Melampus.*

Ver. 227 Μέγ'] *Al.* μέτ'.

Ver. 228 Ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων] Τυτέςιν εἰς Ἄργος ἦλθε, τὴν Πύλον φυγών. *Eustath.* Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus, hic legit ἄλλων δῆμον· uti infra *ver.* 238.

Ver. 231 Τέως μὲν] Ἕως τῦ τελειωθῆναι τὸν ἐνιαυτόν. *Schol.* Pronuntiabatur autem τῶς μέν.

Ver,

Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις Ἐριννύς.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἴσιμον ἦεν
Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα, καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα,
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον·
Αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσσόον Ἀμφιάρηον,
Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων

Vinculo in gravi ligatus erat, duros dolores patiens,
Gratia Nelei filiae, noxaeque gravis,
Quam ei in mente posuit dea gravis Erinnys.
Sed is quidem effugit mortem, et abegit boves mugitibus-praestantes
In Pylum ex Phylace, et ultus est factum indignum,
Deo-parem Neleum, fratrique uxorem
Duxit ad domum; ipse vero aliorum venit ad populum
In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis:
Ibi autem duxit uxorem, et altam posuit domum,
Genuitque Antiphatem et Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum;
At Oicleus populi-concitatorem Amphiaraum,
Quem ex-animo diligebat Iupiterque Aegiochus, et Apollo

234 Ἔρινυς] F. 244 Οἰκλῆος] F. A. I. *ibid.* Ἀμφιάραον] F. A. L. sic et ver. 253. Ἀμφιαρήονα] R. male.

Ver. 232 Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ] Vide supra ad λ', 292.

Ver. 233 Εἵνεκα Νηλῆος κούρης] Πηροῦς. *Eustath.* Vide supra ad λ', 286.

Ver. 234 Δασπλῆτις Ἐριννύς] Δυσπροσπέλαστος. *Schol.*

Ver. 236 Καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς, Ἀντίθεον Νηλῆα] Vox τίομαι apud Poëtam, voce *media*, saepe de iniuria, saepe de iniuriae auctore *ulciscendo* usurpatur: Vide *Iliad.* γ', 208; χ', 20; *Odyss.* γ', 306; ψ', 31. Hic autem videtur ἐτίσατο ad utrumque simul referri. Caeterum *Scholiastes* sententiam ita exponit. Καὶ ἐτιμωρήσατο τὸν Νηλέα, ὑπομείνας ἔργον χαλεπόν. *Clark.* Ordinaria σύνταξις est τίσασθαι τινά τινος, v. c. φόνου, ἀδικίας: sed locum habet etiam accusativus, et τίσατο Νηλῆα ἔργον ἀεικὲς est, *ab Neleo sumsit poenam iniuriae. Ern.*

Ver. 237 Κασιγνήτῳ τε] Τῷ Βίαντι. *Schol.* ad λ', 289 supra. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus, hic legit κασιγνήτῳ δέ.

Ver. 240 Πολλοῖσιν ἀνάσσοντ'] *Al.* πολλοῖσι τ' ἀνάσσων.

Ver. 241 Ἔγημε] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 242 Μάντιον] *Al.* Φήμιον. Atqui eiusdem iterum meminit Poëta infra *ver.* 249, Μάντιος αὖ τέκετο etc.

Ver. 245 Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων] Τὸν δὲ Ἀμφιάραον φιλεῖν ὁ Ζεὺς μὲν λέγεται, ὡς βασιλικὸν ἄνδρα καὶ διὰ τοῦτο διογενῆ καὶ διοτρεφῆ· Ἀπόλλων δὲ, ὡς μάντιν. *Eustath.*

Παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε, Κλεῖτόν τε·
Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠώς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρηος·
Ὅς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς,
Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο· τὸν δ' ἐκίχανε

Omnigeno amore: neque pervenir *is'ad* senectutis limen;
Sed periit Thebis, muliebrium gratia donorum.
Huic autem filii nati sunt Alcmaeon, Amphilochusque.
Mantius rursum genuit Polyphidemque, Clitumque:
Sed sane Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora,
Pulchritudinem ob ipsius; ut immortalibus interesset.
Ar magnanimum Polyphidem vatem Apollo
Reddidit hominum longe optimum, postquam mortuus est Amphiaraus:
Qui scilicet in Hyperesiam migravit, patri iratus;
Vbi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
Huius quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen *ei* erat,
Qui tunc prope Telemachum stetit: hunc vero deprehendit

Ver. 246 Παντοίην φιλότητ'] Apud *Platonem*, loco iam infra citato, Παντοίῃ φιλότητ'.

Ibid. Οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν] Θεὸς γὰρ πεπρωμένης οὐκ ἀπολύει, ζῶντι δὲ ἀγαθῶν αἴτιος γίνεται· ἢ κατὰ τὸ Μενάνδρειον, Ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος. *Schol.* Secundum posteriorem interpretationem *Plato* in *Axiocho*; Οἱ θεοὶ (inquit) τῶν ἀνθρωπείων ἐπιστήμονες, οὓς ἂν περὶ πλείστου ποιῶνται, θᾶττον ἀπαλλάττουσι τοῦ ζῆν. Ἀγαμήδης γοῦν καὶ Τροφώνιος οἱ δειμάμενοι τὸ Πυθοῖ τοῦ θεοῦ τέμενος, εὐξάμενοι τὸ κράτιστον αὐτοῖς γενέσθαι, κοιμηθέντες οὐκέτ' ἀνέστησαν. — Τὸν δ' Ἀμφιάραον, — Τὸν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων, Παντοίῃ φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν. Et *Plutarchus*: Οὐχ ὁ μακρότατος βίος ἄριστος, ἀλλ' ὁ σπουδαιότατος· — τὸ γὰρ καλὸν οὐκ ἐν μήκει χρόνου θετέον, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ καὶ τῇ καιρίῳ συμμετρίᾳ· τοῦτο γὰρ εὔδαιμον καὶ θεοφιλὲς εἶναι νενόμισται. Διὰ τοῦτο γοῦν τοὺς ὑπεροχωτάτους τῶν ἡρώων καὶ φύντας ἀπὸ θεῶν, πρὸ γήρως ἐκλιπόντας τὸν βίον οἱ ποιηταὶ παρέδοσαν ἡμῖν. Ὥσπερ κἀκεῖνον, Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων Παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν. *De Consolat. ad Apollonium.* Mihi autem videtur istud οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν· minime ab ipso Poëta felicitati tribui; sed ex historia scilicet acceptum simpliciter memorari. Vti exponit *Eustathius*: Τὸ δὲ οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν ἁπλῶς οὕτω καὶ ἀφελῶς εἰπεῖν δοκεῖ ὁ Ποιητής, — αὐτὸ τὸ ὂν διηγήμενος. *Clark.* Oratio structa est more veteris simplicitatis. E periodica ratione est: Quem vehementer quidem amarunt Iupiter et Apollo: neque tamen ad senectutem pervenit: sive, quem quamquam vehementer etc. tamen ad senectutem non pervenit. *Ern.*

Ver. 247 Γυναίων εἵνεκα δώρων] Τὸν ὅρμον ἐπὶ τῷ Ἀμφιαράῳ ἀκουστέον. *Schol.* Vide supra ad λ', 326.

Ver. 250 Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον] *Ammonii* libri in ἡμέρα habent ἀλλ' ἤτοι τοῦτον, quod vix a librario est apud *Amm. Ern.*

Ver. 251 Οἷο] *Al.* εἷο.

Ibid. Ἀθανάτοισι] Vide ad *Il.* ά, 398.

Ver. 254 Ὑπερησίηνδ'] Τουτέστιν εἰς Ὑπερησίαν, πόλιν Ἄργους. *Eustath.*

Ibid. Πατρὶ] *Mantio*, *ver.* 249.

Ver. 256 Ἄρ'] *Vt supra dictum est* — *ver.* 223.

Ver.

Σπένδοντ᾽, εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νηΐ μελαίνῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ᾽, ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ᾽ ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ᾽ ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ᾽ αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἵ τοι ἕπονται,
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ᾽ ἐπικεύσῃς.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
Εἴ ποτ᾽ ἔην· νῦν δ᾽ ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Ἄργος ἀν᾽ ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,

Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
" O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco,
" Oro per sacra et deum, at deinde
" *Per* tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,
" Dic mihi interroganti vera, neque celes.
" Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, et parentes?
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Equidem tibi hospes, valde accurate dicam:
" Ex Ithaca genere sum, patet autem mihi est Vlysses,
" Si quando erat: nunc vero iamiam periit tristi morte.
" Propterea nunc sociisque assumptis et nave nigra,
" Veni interrogaturus de-patre diu absente.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
" Sic tibi et ego ex patria, viro interfecto
" Tribule: multi autem fratresque sodalesque *sunt*,
" Argos per equis-pascendis-aptum; multum autem pollent Achivi:
" Ab his elapsus mortem et fatum attum,

274 Ἀχαιῶν] R. sic et *Eustath.* Ἀχαιῶν ἤγουν Ἀργείων. idque verum puto. κρατέουσιν refer ad fratres et propinquos.

Ver. 261 Ὑπὲρ θυέων] *Per sacra.* Θυέεσσι habuimus *Il.* ι, 495; ζ', 270. Hinc porro recte apud *Hesych.* θυσῶν, corrigunt *Iensius* et Cel. *Hemsterh.* θυέων. *Ern.*

Ver. 261 Αὐτὰρ ἔπειτα] *Al.* ἠδὲ τοκήων.

Ver. 266 Ἀγορεύσω] *Al.* καταλέξω.

Ver. 268 Εἴ ποτ᾽ ἔην] Vide ad *Il.* γ', 180.

Ibid. Λυγρῷ ὀλέθρῳ] *Al.* λυγρὸν ὄλεθρον.

Ver. 272 Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν] Ὡς ἐρῶ, μόνος φεύγω. *Schol.* Male. Refertur enim istud οὕτω ad id quod dixerat *Telemachus*, *ver.* 267, 270; nempe ex Ithaca patria se illuc profectum: Vt hic dicat *Theoclymenus, Ita se quoque e patria illuc venisse.*

Ibid. Οὕτω τοι] *Al.* Οὕτω δή.

Ver. 274 Ἀχαιοί] *Al.* Ἀχαιῶν.

Φεύγω· ἐπεί νυ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπȣς ἀλάλησθαι.
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακ]είνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλον]ά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης·
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι, οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης.
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσα]ο ποντοπόροιο.
Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζε]ο· πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπ]εσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθον]ο.
Ἱσὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋςρέπ]οισι βοεῦσι.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον ȣ̓ρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιςα
Νηῦς ἀνύσειε θέȣσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·

„ Fugio: quippe mihi fatale *eſt* inter homines vagari.
„ Sed me navi impone, quia tibi fuga-capta ſupplicavi,
„ Ne me interficiant: perſequi enim *eos me* puto.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt;
„ Non quidem iam te *conſcendere*-volentem depellam a navi aequali:
„ Sed ſequere; at illic amice-excipieris *de talibus* qualia habemus.
Sic utique locutus, ab-eo accepit aeream haſtam;
Et hanc ſuper tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatae:
Conſcendit autem et ipſe navem pontum-tranſeuntem.
In puppi vero deinde ſedit; iuxtaque ſeipſum
Sedere-fecit Theoclymenum: illi autem rudentes ſolverunt.
Telemachus vero ſocios hortatus iuſſit
Arma capeſſere: illi autem feſtinanter obediverunt.
Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum
Statuerunt erectum; funibuſque colligarunt;
Traxeruntque vela alba bene-tortis loris.
His autem ſecundum ventum miſit oculis-caeſia Minerva
Vehementem, ingruentem per aërem; ut citiſſime
Navis emetiretur currens maris ſalſam aquam.
Occiditque ſol, obumbrabanturque omnes viae.

284 Ἐβήσετο] edd. vett. 292 τοῖσι δ'] F. A. L. 295 δύσετο] edd. vett.

Ver. 280 Ἐθέλοντα] *Barneſius* ſenſum poſtulare exiſtimat ut legatur ἀέκοντα. Sed nihil opus.

Ver. 283 Τόδ'] *Al.* τόγ'. *Clark.* Poſt τάνυσε νεὸς ſcribi debebat. *Ern.*

Ver. 284 Ἐβήσατο] *Al.* ἐβήσετο. Vide ad *Il.* β', 35; et ι, 109.

Ver. 292 Ἵει] Vide ad *Il.* ι, 24; et π', 762.

Ver. 295 Δύσετό τ' ἠέλιος] *Strabo, Geograph.*

Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·
Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώη.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μεῖναί τε κελεύοι
Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνειε πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι

Illa autem Pheras appellebat, impulsa Iovis vento-secundo;
Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc vero rursus insulis immisit *eam* acutis,
Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.
Diversa autem parte in casa Vlysses, et nobilis subulcus
Coenabant; apud vero ipsos coenabant viri alii.
At postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Inter hos Vlysses locutus est, subulcum tentans,
An ipsum amplius studiose curaret, manereque iuberet
Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem *ire*;
" Audi nunc, Eumaee, aliique omnes socii;
" Mane ad urbem cupio discedere

graph. Lib. VIII, *pag.* 539, *al.* 350, hunc locum citat, alio adiecto versu, quem inseruit *Barnesius:* Βὰν δὲ παρὰ Κρουνὸς καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον· Δύσετό τ' ἠέλιος *etc.* Qui versus, uti ad *Strabonis* locum annotat *Casaubonus*, in Vulgatis nusquam reperitur; neque eius omnino meminit *Eustathius*. Eundem autem iterum citat *Strabo, Lib.* X, *pag.* 687, *al.* 447; ubi pro Χαλκίδα καλλιρέεθρον, legitur Χαλκίδα πετρήεσσαν.

Ver. 296 Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν *etc.*] Vide *Strabonem, Lib.* VIII, *pag.* 539, *al.* 350.

Ibid. Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν] *Al.* Ἡ Φηρὰς δ' ἐπέβαλλεν. Caeterum de voce ἐπέβαλλεν ita *Porphyrius*; Ἐπήβολος (inquit) σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ καὶ ἐγκρατῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. — Λύσεις ἐντεῦθεν, Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ· μετῆκται γὰρ ἀπὸ τῶν πόῤῥω τὴν ἐπιβολὴν ποιουμένων, ὥστε τυχεῖν. Ἡ ναῦς οὖν ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο, ὥστε τυχεῖν τῶν Φερῶν. *Quaest. Homeric.* I. Eandemque explicationem affert *Scholiastes* ad β', 319 supra.

Ibid. Ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ] Apud *Strabonem*, loco supra citato, ἀγαλλομένη Διὸς οὔρῳ.

Ver. 297 Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν] Vide supra ad ν', 275.

Ver. 298 Νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν] Ταῖς λεγομέναις Ὀξείαις, μεταληπτικῶς ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξέως, ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. *Schol.* Θοὰς δὲ εἴρηκε τὰς Ὀξείας· τῶν Ἐχινάδων δ' εἰσὶν αὗται, πλησιάζουσαι τῇ ἀρχῇ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχελώου. *Strabo, Lib.* VIII, *pag.* 539, *al.* 351. Similiter exponit *Dionysius Halicarnassensis*, περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 7; itemque *Heraclides Ponticus*. Vide etiam *Strabonem, Lib.* X, *cap.* 702, 703; *al.* 458; et supra ad ι, 327.

Ver. 299 Φύγοι] *Al.* φύγῃ.

Ver. 300 Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ] Redit Poëta unde digressus est supra ξ', 533.

Ver. 303 Τοῖς Ὀδυσεὺς] *Al.* Τοῖς δ' Ὀδυσεύς.

Ver. 306 Νῦν Εὔμαιε] *Al.* νῦν μ', Εὔμαιε.

Ver. 307 Ἀπονέεσθαι] Vide ad *Il.* ά, 398.

Ver.

Πτωχεύσων, ἵνα μή σε καταῤῥύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴ κεν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅ, ττι θέλοιεν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἑρμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,

"Mendicaturus, ut ne te atteram et socios.
"Sed me bene mone, et simul ductorem bonum praebe,
"Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate
"Vagabor, siquis forte poculum et panem porrexerit.
"Et profectus ad aedes Vlyssis divini,
"Nunciom dixero prudenti Penelopae,
"Et procis superbis me immiscuero,
"Si mihi forte coenam dederint, cibum copiosum habentes.
"Statim bene perfecero inter ipsos, quicquid voluerint.
"Etenim tibi dicam, tu autem attende, et me aodi;
"Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium
"Hominum operibus gratiam et gloriam praebet,)

Ver. 309 Καὶ ἅμ' ἡγεμόν'] *Al.* καί μ' ἡγεμόν'.

Ver. 311 Κοτύλην] Ἐκπώματος, ἤτοι ποτηρίου εἶδος τοιούτου, καὶ μέτρον. *Schol.*

Ibid. Πύρνον] Πύρινον ἄρτον. *Schol.*

Ver. 314, 315, 316 Καί κεν μνηστήρεσσιν —, Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν —. Αἶψά κεν etc.] "Malim" inquit *Henricus Stephanus* "hunc locnm ita interpungere; Καί κεν "μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην· Εἴ μοι "δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες, Αἶψά "κεν εὖ δρώοιμι etc. — quia non est rationi consentaneum, ut ille dicat se tum "demum coetum procorum aditurum, "si illi coenam porrigant; sed necesse "est, ut eos adeat antequam ab iis quicquam accipiat." Ita ille. At recte se habet volgata interpunctio. Sensus enim istios Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν hoc in loco huiusmodi est; *Vt videam, ut experiar, an mibi coenam dent:* Vel, *Ea spe, ut mibi coenam dent.* Quod et ipse deinde addit vir eruditus: "Sed potest," ioquit, "sequendo alteram interpunctionem, ita "exponi εἰ, ut subauditum habeat participium ὀψόμενος, vel aliquod huius"modi." Atque ita alibi saepe Poëta: Ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις. Supra δ', 317. Et superius paulo *ver.* 310 huius libri: Κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ Πλάγξομαι, αἴ κεν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ. Vide et supra ι, 229.

Ver. 316 Ὅ ττι θέλοιεν] "Hinc quidem" inquit *Barnesius* "apparet, Veterum observationem de *Homero*, quod "nusspiam utatur voce θέλω, falsam esse, "nec satis firmo niti fundamento." Arqui MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic babet ὅττ' ἐθέλοιεν. Quin et ipse *Barnesius* supra θ', 336, et infra ρ', 19, restituit, δεσμοῖς, ἐθέλοις, et ὅς κ' ἐθέλῃσιν· quum in vulgatis editum erat, δεσμοῖσι θέλοις· ὅς κε θέλῃσιν. Vide et ad *Il.* α', 277.

Ver. 318 Ἑρμείαο ἕκητι] Ἐπειδὴ κῆρυξ· καὶ παρὰ τοῖς ἥρωσι δὲ κήρυκες, οἱ ταῦτα ὑπουργοῦντες. *Schol.*

Ibid. Διακτόρου] Vide sopra ad θ', 338.

Ibid. Ὅς ῥά τε] *Qui utique* —. *Qui scilicet.*

Ver.

Δρηστοσύνῃ ἐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι·
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὤ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τἔτο νόημα
Ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον ἐρανὸν ἵκει·
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἱμένοι, ἠδὲ χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώωσιν· εὔξεστοι δὲ τράπεζαι

" Officio - servili non mihi contenderit mortalis alius,
" Ad ignemque bene cumulandum, lignaque sicca diffindenda,
" Adque - carnes - dividendas, et ad - assandum, et ad - vinum - fundendum;
" Qualia scilicet optimis praestant inferiores.
Hunc autem valde indignatus allocutus es, Eumaee subulce;
" Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum
" Fuit? certe omnino cupis illic perire,
" Si revera procorum vis ingredi coetum,
" Quorum iniuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit,
" Nequaquam tales sunt ministri illorum;
" Sed iuvenes, laenas bene - induti, et tunicas,
" Semperque nitidi capitibus et pulchris vultibus,
" Qui ipsis subministrant: bene - politae autem mensae

320 Δρηστοσύνη δ' ἐκ] F. A. L. ἐρίσσειεν] edd. vett. 321 ξύλα δ' ἀνακεάσαι] F. A. L. pessime.

Ver. 320 Δρηστοσύνῃ] Τῇ ἐν τῇ διακονίᾳ ἐνεργείᾳ. *Schol. Al.* Δρησμοσύνῃ.

Ibid. Ἐρίσσειεν] Ita recte *Barnesius*; atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Al.* ἐρίσσειεν. Quod antepenultimam corripit. *Clark. Eustath.* quoque ἐρίσσ. habet: sed sine ν in fine; quod verum est. *Ern.*

Ver. 321 Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι] Ξύλα σωρεῦσαι, ἕνεκεν τἔ πῦρ ποιῆσαι. *Schol. Al.* Πῦρ τε κατ' εὖ νῆσαι. Τινὲς δὲ πῦρ εὐνῆσαι γράφουσιν· ἤτοι φυλάξαι, κατευνάσαι, ζωπυρῆσαι ἐν σποδιῇ. *Eustath.*

Ibid. Ξύλα δανὰ] Παρὰ τὸ δὴν, τὸ ἐπὶ πολὺν χρόνον, γίνεται δανὰ, τὰ διὰ τὸν χρόνον ξηρά· ἢ παρὰ τὸ δαίω, τὸ καίω, τὰ εἰς καῦσιν ἐπιτήδεια, εὔκαυστα, θερμά. *Etymolog. Magn.* ad vocem δανά. Caeterum legitur et ξύλα πολλὰ, notante *Eustathio*.

Ver. 323 Παραδρώωσι] *Al.* παρὰ δρῶωσι.

Ver. 328 Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον ἐρανὸν ἵκει] Dna *Dacier* ita explicat: " Dont la violence et l'insolence sont " si grandes, qu'elles ne respectent pas " les Dieux, et qu'elles attaquent le Ciel " même." Male: Hoc enim dicere vult Poëta; nempe, "*Tantam fuisse Procorum* "*superbiam, totque indigna facinora; ne* "*eorum fama ad omnium aures perve-* "*nisset.*" "*Quorum* (uti reddit *Sponda-* "*nus*) *tanta sit protervia, et iniurias aliis* "*inferendi consuetudo, ut eius fama etiam* "*ad coelum usque pervenerit.*" Sic *Iliad.* Θ', 192, Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος ἐρανὸν ἵκει. *Clark.* Ne hoc quidem opus est. ἐρανὸν ἵκειν est formula exprimens magnitudinem inusitatam, ex eo, quod maxima mensura magnitudinis est spatium a coelo ad terram, ut bene *Longinus* de Eride Homerica. *Ern.*

Ver. 331 Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ] Pro δὲ inquit *Barnesius* potius δὴ legendum videtur. Minus recte.

Ver. 332 Τράπεζαι Σίτε καὶ κρειῶν, ἠδ' οἴνε βεβρίθασιν] Virgil. *Dapes et plenae pocula mensae.* *Aen.* XI, 738.

Ver.

Σίτου καὶ κρειῶν, ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Ἀλλὰ μέν· οὐ γάρ τις τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
Οὔτ' ἐγώ, οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων, οἵ μοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσει,
Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διῒ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοί, ὅτι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἰζύος αἰνῆς·
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
Ἀνέρες, ὅν κεν ἵκηται ἄλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναί τε με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴπου ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.

“ Pane, et carnibus, et vino, oneratae sunt.
“ Sed mane; non enim quisquam te molestatur praesente.
“ Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt.
“ At postquam venerit Vlyssis dilectus filius,
“ Ille te laenaque, tunicaque, vestimentis induet;
“ Mitterque, quo te cor, animusque iubet.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Vlysses;
“ Vtinam sic, Eumaee, dilectus Iovi patri fieres,
“ Vt mihi, quod me cessare-fecisti ab errore et aerumna gravi:
“ Errore enim non est peius aliud hominibus:
“ Sed propter perditum ventrem malas curas habent
“ Viri, quemcunque invaserit vagario, casusque, et dolor.
“ Nunc vero quoniam detines, manereque me illum iubes;
“ Dic age mihi de matre Vlyssis divini,
“ Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine;
“ An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,
“ An iamiam mortui sint, et in Plutonis aedibus.

344 Ὧν τιν'] F. A. L.

Ver. 333 Βεβρίθασιν] Vide ad *Il.* β', 314.

Ver. 334 Ἀνιᾶται] Vide ad *Il.* ε, 24.

Ver. 342 Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον] Euripides: — Μόχθων δ' οὐκ ἄλλος ὑπερθεν, Ἢ γᾶς πατρίας στέρεσθαι. *Medea, ver.* 651.

Ver. 343 Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς] Νικᾷ δὲ χρεία μ', ἡ ταλαίπωρός τε μου Γαστήρ· *Diphilus, Fragm.* 1, *ver.* 2.

Ibid. Κακὰ κήδε' ἔχουσιν] *Al.* κακὰ μήδε' ἔχουσιν.

Ver. 344 Ὅν κεν ἵκηται] *Al.* ὧν τιν' ἵκηται.

Ibid. Ἄλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος] Vide supra ad λ', 611.

Ver. 345 Μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας] *Barnesius* vertit, *Meque manere, talem quem vides iubes.* Sed potius vertendum crediderim, *Manereque me illum* (nempe *Telemachum*) *iubes.* Vide supra ad *ver.* 334, 336, 337; item ad *Iliad.* ε, 535; θ', 561; φ', 609.

Ver. 346 Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος] Περὶ τοῦ πατρὸς βουλόμενος μαθεῖν ὑποκρίνεται τὸν μὴ εἰδότα τὰ περὶ Ἀντικλείας. *Schol.*

Ver.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διῒ δ' εὔχεται αἰεὶ,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα
Ἤκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λευγαλέῳ θανάτῳ· ὡς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων·
Τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τι μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
" Equidem tibi, hospes, valde accurate narrabo:
" Laërtes quidem adhuc vivit, Iovi autem supplicat semper,
" Vt anima *sibi* a membris pereat suis in aedibus:
" Vehementer enim de filio dolet absente,
" Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente; quae ipsum maxime
" Tristitia-affecit mortua, et in cruda senectute posuit.
" Illa autem dolore de suo filio periit glorioso,
" Tristi morte: sic ne moriatur, quicunque mihi
" Hic habitans amicus sit, et amica faciat.
" Quamdiu quidem igitur illa erat, dolens quantumvis licet,
" Tamdiu aliquid mihi dilectum erat sciscitari et interrogare,
" Quoniam me ipsa nutrivit, una cum Ctimena stolata,
" Filia eximia, quam minimam-natu peperit liberorum;
" Cum hac simul nutriebar; paulo autem me minus honorabat.
" At postquam *ad* pubertatem optabilem pervenissemus ambo,

Ver. 350 Ὄρχαμος ἀνδρῶν] Vide supra ad ξ', 3 et 22.

Ver. 353 Φθίσθαι] *Al.* φθεῖσθαι.

Ver. 356 Καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν] Πρὸ ὥρας γηρᾶσαι ἐποίησεν, διὰ τὴν ἐπ' αὐτῇ λύπην. *Schol.* Caeterum *Eustathius* in commentario citat, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῶκεν. *Clark.* Non bene vertitur: *in cruda senectute.* Nam *cruda senectus* est vegeta, quae vires et alacritatem retinet, quae opponitur *effoetae*: unde ὠμογέρων apud *Homerum Il.* ψ', 791. senex, qui adhuc validus est. Sensus est: et ante tempus senem fecit, senectutem maturavit. *Ern.*

Ver. 357, 358 Ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο —, Λευγαλέῳ θανάτῳ] Λύπῃ γὰρ τακεῖσα διεφθάρη κατά τινας. Ἕτεροι δὲ, ὡς καὶ προεῤῥέθη, ἀγχόνῃ φασὶν αὐτὴν μεταλλάξαι τὸν βίον. Διὸ καὶ τὸν Εὔμαιον ἀποεῦξασθαι τὸν τοιοῦτον θάνατον. *Eustath.* Vide supra ad λ', 329.

Ibid. Ἄχεϊ οὗ] Vide ad *Il.* ε, 51.

Ver. 358 Ὡς μὴ θάνοι] Ita edidit *Barnesius*, quod vocula ὡς hoc in loco non sit *Optantis*, verum ad τὸ θάνοι pertineat. Quo modo et accipit *Eustathius* loco supra citato. *Al.* ὦς μὴ θάνοι.

Ver. 362 Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν] *Al.* Οὕνεκ' ἄρ' αὐτὴ θρέψεν.

Ibid. Κτιμένῃ] Κυρίως ἡ Ὀδυσσέως ἀδελφή. *Schol.*

Ver. 363 Παίδων] Apud *Eustathium* in commentario, παῖδα.

Ver. 365 Πολυήρατον] Vide ad λ', 274. et supra 126.

Ver.

Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρί' ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δῶσα,
Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλά μοι αὐτῷ
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω·
Τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκοῦσαι
Οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι·

« Hanc quidem postea in Samum nuptum-dederunt, et infinita acceperunt:
« At me laenaque tunicaque, vestimentis illa
« Pulchris valde ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
« Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
« Nunc vero iam his indigeo; sed mihi ipsi
« Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor:
« Ex-his comedique, bibique, et venerandis-*hospitibus* dedi.
« Ex domina autem haud dulce licet audire,
« Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit domui,
« Viri superbi: valde vero famuli indigent
« Coram domina loqui, et singula interrogare;

366 Σάμηνδε δόσαν] F. A. L. 372 τῶν δ' ἔφαγον] eaed. 376 φάσθαι] F. A. 1. 2. L. vid. *not.*

Ver. 366 Καὶ μυρί' ἕλοντο] Ἕδνα δηλαδή. *Eustath.*

Ver. 370 Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι] Ὧν ἡ Ἀντίκλεια ἐχαρίζετο, τούτων ἐνδεής εἰμι. *Schol.* Porro MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati hic habent τούτων ἔτι δεύομαι.

Ve[illegible] Τῶν ἔφαγον] *Al.* Τῶνδ' ἔφαγον. *Ibi*[illegible] αἰδοίοισιν ἔδωκα] Ἀντὶ τοῦ ἀνδράσιν αἰδοῦς ἀξίοις· ξένοις δηλαδή, καὶ ἱκέταις. *Eustath.* Sic supra η, 165 et 181; Ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. Et ι, 271; Ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. Caeterum nonnulli (notantibus *Barnesio* et *Eustathio*) vocem αἰδοίοισιν hic ad sententiam minus honestam detorserunt. In eandemque sententiam concessisse videtur *Conradus Ritterhusius, de interpretatione quorundam locorum Oppiani; ad Cyneg. ver.* 36. Quod *Eumaeo* (qualem eum depingit Poëta) omnino indignum; cumque de se ipse loquatur, plane absurdum. *Clark.* De pudendis accipit etiam *Scaliger* ad Fest. in *affatim*, et Cel. *Hemsterh.* ad *Luciani Nigrin.* T. I. p. 54, qui *Barnesium* imprudenter ab illa interpretatione recessisse ait. Recte. Non potest doceri αἰδοίοισιν simpliciter positum, aliter quam de pudendis dici. Atqui id erat docendum, si volebat refellere hanc interpretationem. Clarum porro est, hunc versum esse fundum sententiae in epitaphio Sardanapali. *Ern.*

Ver. 373 Οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκοῦσαι Οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον] Dna *Dacier* ita exponit; *Ce n'est pas une douceur pour moi: Non dulce est.* « Car (inquit) il ne faut « pas joindre μείλιχον avec les mots ἔπος « et ἔργον du vers suivant. » Quam explicandi rationem in versione secutus est *Barnesius*. *Eustathius* autem aliter; Ἐν δὲ τῷ οὔτ' ἔπος ἀκοῦσαι, οὔτε τι ἔργον, προσυπακουστέον τῷ ἔργῳ τὸ ἰδεῖν, ἤ τι τοιοῦτον· ἵνα λέγῃ, ὡς οὔτε ἔστιν ἀκοῦσαι μείλιχον, οὔτε τι ἔργον ἰδεῖν ἢ μαθεῖν ἢ γνῶναι μείλιχον. Quae sententia et cum sequentibus, et cum ipsius vocis μείλιχον significatione aptius congruere videtur. *Clark.* Sine dubitatione posterior interpretatio vera est: prior contorta, quae vix intelligi potest, quomodo in mentem cuiquam potuerit venire. *Ern.*

Ver. 376 Φάσθαι] *Barnesius* edidit φᾶσθαι· sed minus recte. Vide ad *Il.* ξ, 471.

Ver.

Καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε· ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν, Εὔμαιε συβῶτα,
Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἧι ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤ σε γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν,
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασσαν
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
Ἥμενος· αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὕδειν,
Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν· οὐδέ τι σε χρὴ,
Πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.

" Et comedere, bibereque; deinde autem et aliquid portare
" Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis laetificant.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses;
" Papae! ut parvulus existens, Eumaee subulce,
" Multum iactatus-es-seorsum a tua patria et parentibus.
" Sed age mihi hoc dic et accurate narra,
" An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
" In qua habitabat pater et veneranda mater;
" An te solum relictum apud oves, vel apud boves,
" Viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint
" Huiusce viri ad aedes; hic autem dignum pretium dederit.
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps viror
" Hospes, quoniam iam haec me percontaris et interrogas,
" Silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum
" Sedens; hae autem noctes immensae: licet quidem dorm'
" Licet etiam sese-oblectantibus audite; neque omnino te oportet,
" Ante horam, cubitum-ire: nocumentum *est* et multus somnus.

383 Πόλις] F. 384 ναιετάασκε] R. 385 οἴεσιν] A. L. male. 386 ἐπέρασαν] edd. vett. vid. *not.*

Ver. 380 Ἄρα] Non hic vacat istud ἄρα, sed vim habet in connectenda sententia cum eo quod praecessit *ver.* 362; Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν *etc.*

Ver. 386 Ἐπέρασσαν] Ita recte edidit *Barnesius* ex *Il.* φ', 78, 102, ubi in Vulgatis ita legitur. Cumque *Barnesio* facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hoc in loco ἐπέρασαν· Quod penultimam corripit, quippe ex πιπράσκω, non ex περάω deductum. Vide ad *Il.* ά, 67. Πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες. Infra *ver.* 427. Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε. *ver.* 452. *Clark.* Vide ad *Il.* φ', 40. Hic quoque *Eustath.* cum simplici σ. Etiam *Hesych.* περάσαι, περάσας hoc sensu habet. Caeterum in h. v. scr. νηυσὶ λάβον, ut v. s. ἔδωκε. *Ern.*

Ver. 391 Αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι] Τουτέστι πάνυ μακραί. *Eustath.* Ita supra λ', 372, Νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος —.

Ibid. Εὕδειν] MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus, ἧδειν.

Ver. 393 Καταλέχθαι] Vide ad *Il.* β', 515.

Ibid. Ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος] Τὸ πέραν καθεύδειν τοῦ πρέποντος, τοῖς τεθνηκόσι μᾶλλον

Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὑδέτω ἐξελθών· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἐπέσθω.
Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
Μνωομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
Ὅςις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
Τῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἴπυ ἀκύεις,)

"Caeterorum autem quemcunque cor et animus iubet,
"Decubet egressus: simul autem atque aurora illuxerit,
"Pastus, simul sues heriles sequatur.
"Nos autem in casa bibentesque comedentesque,
"Doloribus altet - alterius delectemur tristibus,
"Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir,
"Quicunque sciliceт valde multa passus fuerit, et multum erraverit.
"Hoc autem tibi dicam, quod me percontatis et interrogas.
"Insula quaedam Syria vocatur, (sicubi audis,)

394 Ὅντινα] A. 2. 3. 398 λευγαλέοισιν] edd. vett. male.

λον ἤπερ τοῖς ζῶσιν ἁρμόδιον. *Aeschines apud Stobaeum, Serm.* 69 *de Somno.* Ὕπνος γὰρ δὴ πολὺς ὔτε τοῖς σώμασιν ὔτε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, ὐδ' αὖ ταῖς πράξεσι ταῖς περὶ ταῦτα πάντα, ἁρμόττων ἐςὶ κατὰ φύσιν· καθεύδων γὰρ ὐδεὶς ὐδενὸς ἄξιος, ὐδὲν μᾶλλον τῦ μὴ ζῶντος. Ἀλλ' ὅςις τῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τῦ φρονεῖν μάλιςα ἐςὶ κηδεμὼν, ἐγρήγορε χρόνον ὡς πλεῖςον, τὸ πρὸς ὑγίειαν αὐτῦ μόνον φυλάττων χρήσιμον. *Plato, de Legibus, Lib* VII.

Ibid. Ἄνιη] Vide ad *Il.* ν', 103; et ο, 24

Ver 394 ὅτινα κραδίη] *Al.* ὅν τε κραδίη.

Ver 396 Δειπνήσας] Vide supra ad δ', 535.

Ibid. Ἀνακτορίῃσιν] Ταῖς δεσποτικαῖς, ἢ βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις· ὁ δὲ Ἡλιόδωρος, ταῖς ὑπὸ ἀνακτορίας· Δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω. *Hesychius* in voce ἀνακτορίῃσιν. Ἀνακτορίας δὲ ὗας Ἀρίςαρχος μὲν τὰς δεσποτικάς φησιν· Ἀριςοφάνης δὲ, ὧν ἕκαςος βόσκων ἀνάσσει, ὅ ἐςιν ἄρχει. *Eustath.*

Ver. 399 Μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ] *Al.* μετὰ γὰρ καὶ ἐν ἄλγεσι. Seneca: *Quae fuit durum pati, Meminisse dulce est. Herc. Fur. v.* 656. Habet enim praeteriti doloris secura recordatio delectationem. *Cicero ad Familiares, Lib.* V, *Epist.* 12. Τὰ μὲν ὖν μνημονευτὰ ἡδέα ἐςὶν, ὀ μόνον ὅσα ἐν τῷ παρόντι, ὅτε παρῆν, ἡδέα ἦν, ἀλλ' ἔνια καὶ ὐχ ἡδέα, ἂν ᾖ ὕςερον καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸ μετὰ τῦτο. Ὅθεν καὶ τῦτ' εἴρηται· Ἀλλ' ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων· καὶ, — μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ. Τῦτυ δ' αἴτιον, ὅτι ἡδὺ καὶ τὸ μὴ ἔχειν τὸ κακόν. *Aristot. Rhetoric. Lib.* I, *cap.* 11. "Quid si etiam iucunda memoria est praeteritorum malorum? — "Vulgo enim dicitur, *Iucundi acti labores.* Nec male Euripides — *Suavis laborum est praeteritorum memoria.*" *Cicero, De finibus, Lib.* II, §. 32. Similiter et *Macrobius*; Pericula quoque praeterita, vel aerumnas penitus absolutas qui evasit, ut referat gratissime provocatur. — Id adeo Euripides expressit; Ὡς ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων· "adiecit enim σωθέντα, ut ostenderet, post "finem malorum gratiam relationis incipere. Et poëta vester [*Virgil. Aen.* I, "207] adiiciendo, *olim*, quid nisi post "emensa infortunia futuro tempore iuvare dicit memoriam sedati laboris? "*Forsan et haec olim meminisse iuvabit.*" *Saturnal. Lib.* VII, *cap.* 2. Vide et *Gatakeri Annotationes in Antoninum, Lib.* VIII, §. 36.

Ver. 400 Ὅςις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ] *Aristoteles*, loco iam supra adducto, versum hunc citat isto modo; Μνήμενος ὅςις πολλὰ πάθῃ, καὶ πολλὰ ἔοργῃ.

Ver. 402 Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται] Μία τῶν Κυκλάδων νήσων καλεῖται. *Schol.*

Σῦρος

Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος·
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν,

" Ortygiam supra; ubi conversiones Solis,
" Nam ita valde magna; sed bona quidem,
" Fertilis-boum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax;
" Fames vero nunquam populum invadit, neque ullus alius
" Morbus odiosus incidit miseris mortalibus:
" Sed quando senescant in urbe gentes hominum,
" Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Diana,

Σῦρος δ' ἐστὶ μηκύνεσα τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἐξ ἧς Φερεκύδης ὁ Βάβιος ἦν· νεώτερος δ' ἐστὶ ὁ Ἀθηναῖος ἐκείνου. Ταύτης δοκεῖ μνημονεύειν ὁ Ποιητὴς, Συρίην καλῶν· Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴπου ἀκούεις, Ὀρτυγίης καθύπερθε. *Strabo, Geograph. Lib. X, pag.* 746, *al.* 487. Porro corripitur (notante *Casaubono* ad hunc locum *Strabonis*) *prima* vocis Σύριος in *Anthologia, Lib. V, Epigr.* 62; Καὶ Σύριος σελάγιζε σαοφροσύνη Φερεκύδης. Caeterum apud nonnullos haec insula vocatur Σύρα. Vide *Menagium, Annotat. in Diogenem Laërtium, Lib.* I, *haud longe a fine.*

Ver. 403 Ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο] Fuerunt qui *Homerum* hic *Geographiae* omnino ignarum arguerint, quod hanc insulam sub *Tropico* locarit. "Ce porcher [*Eumée,*] dans un recit qu'il fait, parle "d'une isle nommée Syrie, qu'il dit "être sous le Tropique; cependant cette "isle est dans la mer Mediterranée, et "par consequent éloignée du Tropique "de plus de trois cent lieuës. — Je ne "doute point — qu'Homére n'ait ignoré "la veritable situation de l'isle dont "il parle." *Perrault, Parallele des Anciens et des Modernes, Tom.* II, *pag.* 62, 65. Scilicet per τροπαὶ ἠελίοιο *Tropicum solstitialem* intellexit Vir eruditus. *Eustathius* autem τροπαὶ ἠελίοιο *Occasum* denotare arbitratur; Τὸ δὲ ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο, (inquit) ἀντὶ τοῦ, κειμένη πρὸς τροπὰς ἡλίου, ἤτοι πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ὀρτυγίας. *Scholiastes* aliter exponit: Ἔνθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίου σπήλαιον, δι' οὗ σημειοῦνται τὰς ἡλίου τροπάς. Quam in sententiam *Huetium* concessisse testatur *Menagius* in Annotationibus ad *Laërtium*; "Ἡλιοτρόπιον "(inquit) fuit parapegma, quo solstitia "et aequinoctia et siderum orientium "occidentiumque significationes per ali"quot annorum ambitum designaban"tur. — Caeterum P. Huetius, vir inge"nio praestans et doctrina, suspicabatur "ἡλιοτρόπιον illud in insula Syro con"structum, non Pherecyde solum, sed "et ipso Homero fuisse antiquius; id"que ex his versibus *Odyss.* ο, collige"bat; Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴπου "ἀκούεις, Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ "ἠελίοιο. — Sane inepta est *Eustathii* in"terpretatio, qui situm Syriae his verbis "designari contendit: nam τροπαὶ ἠελίοιο "non Occasum potius quam Ortum, "multo etiam minus quam Austrum vel "Boream designant. Iam vero Strabo — "Homerum Syri insulae sub Syriae no"mine mentionem fecisse ait. Non ita"que Heliotropii primus in *Syro* con"ditor, sed restaurator fortasse *Pherecy*"des fuerit." *Annotat. ad Lib. I, in Pherecyde.*

Ver. 406 Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη Νοῦσος etc.] *Sic* apud *Hesiodum*; Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων Νόσφιν ἄτερ τε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο, Νούσων τ' ἀργαλέων, αἵτ' ἄνδρασι γῆρας ἔδωκαν. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 90. Et paulo inferius; Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν, Ὥστε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες, Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ ὀϊζύος· οὐδέ τι δειλὸν Γῆρας ἐπῆν· Θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· *ver.* 111, 116.

Ver. 407 Ἐπὶ στυγερὴ] *Al.* ἐπιστυγερή.

Ibid. Δειλοῖσι βροτοῖσιν] Sic apud Virgil. *Mortalibus aegris. Georg.* I, 237; *Aen.* II, 268; X, 274; XII, 850. *Miseris mortalibus, Georgic.* III, 66; *Aen.* XI, 182.

Ver. 409 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων]

Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
Τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηῒ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον·
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη, κοίλῃ παρὰ νηΐ,
Εὐνῇ καὶ φιλότητι· τά τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·

" Suis lenibus telis aggrediens interficere solet.
" Illic duae urbes; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt:
" His vero ambabus pater meus imperabat
" Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.
" Illuc autem Phoenices re-nautica-inclyti venerunt viri
" Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigra.
" Erat autem patris mei mulier Phoenissa in domo
" Pulchraque magnaque, et splendidorum operum perita:
" Hanc autem Phoenices callidi decipiebant:
" *Cum ea* lavante quidam primum mixtus est, cavam apud navim,
" Concubitu et amore; quae scilicet mentes decipiunt
" Imbecillis mulieribus; etiam si *qua* frugi fuerit.
" Interrogabat autem postea, quaenam esset, et unde venisset:

413 Ὀρμενίδης] R.

Homerus occidi facit ab Apolline et "*Diana* qui morbo moriuntur, praeser-"*tim vehementi* et acuto, ut ab Hera-"*clide Pontico* scriptum est: Hinc illud "*eius*, Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρ-"τέμιδι ξὺν, Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχό-"μενος κατέπεφνεν. Idem aemulatus stu-"diose Valerius Flaccus, libro III Argon. "(*ver.* 311;) — *Triviaeque potentis Occi-*"*dit arcana [illegible]itrix absumpta sagitta.* "A Diis enim illis immitti mortem existi-"mabant, praesertim velocem; et mor-"tis eos auctores putabant." *Adrian. Turneb. Adversar. Lib.* IX, *cap.* 8, *ipso fine.* Vide ad *Il.* τ', 59; et ω, 605. Porro confirmatur haec observatio infra *ver.* 477 huius libri, ubi mulierem, quam a Diana interfectam memorat Poëta, subita morte obiisse liquet ex sequentibus, Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε etc.

Ver. 416 Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ] *Eustathius* Mulierem hanc *Eumaei* matrem fuisse intelligit. Λέγει δὲ καὶ ὅτι Φοίνικες ἐκεῖ ἐλθόντες ἠπερόπευον τὴν τούτου μητέρα· Φοίνισσα δὲ ἦν ἐκείνη Καλή τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα. Et in commentario ad *ver.* 419; Λέγει δ' ἐνταῦθα περὶ τῆς μητρὸς Εὐμαίου καὶ ὅτι Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη etc. Eodem modo accepisse videtur et *Scholiastes*; qui citatis his verbis, πατρὸς ἐμοῖο γυνή, Ταῦτα (inquit) ἴσως οἱ Φοίνικες Λαέρτῃ διηγήσαντο, πολλοῦ ἄξιον αὐτὸν ἀποφαίνοντες. Sed mire admodum errarunt Viri eruditi: Cum, ut recte notavit *Barnesius*, *Eumaei* matris, diversae plane ab hac muliere, ipse meminerit Poëta infra *ver.* 460.

Ver. 418 Φοίνικες πολυπαίπαλοι] Bene monet *Eustath.* Comicum, i. e. *Aristophanem* παιπάλην dixisse de malitia et fraude. Locus est in *Nub.* 259. 261. *Ern.*

Ver. 421 Καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν] *Al.* καὶ ἢ καὶ εὐεργὸς ἔῃσιν. Ex λ', (ut videtur) 443, supra.

Ver. 422 Εἰρώτα] *Al.* Ἠρώτα.

Ibid. Δὴ ἔπειτα] Vide supra ad α, 290.

Ver.

Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ·
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι·
Κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
Ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι, ληΐστορες ἄνδρες,
Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἕποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτοὺς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Σιγῇ νῦν, μή τις με προσαυδάτω ἐπέεσσιν

" Haec autem cito admodum patris indicavit altam domum;
" Ex Sidone quidem abundante-aeris glorior esse;
" Filia vero sum Arybantis ego abunde divitis:
" Sed me abripuerunt Taphii latrones viri
" Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam
" Huiusce viri ad aedes: hic autem dignum pretium dedit.
" Hanc autem rursus allocutus est vir, qui *cum ea* mixtus erat clam;
" Nunquid iam retro rursus una nos domum sequereris,
" Vt videas patris et matris altam domum,
" Ipsosque? certe enim etiamnum sunt, et divites vocantur.
" Hunc vero rursus allocuta est mulier, et respondit sermone;
" Esset et hoc, si mihi velletis, nautae,
" Iureiurando fidem-date, incolumem me domum abducturos.
" Sic dixit: illi autem omnes iurabant, sicut iussit.
" At postquam iurassentque, perfecissentque iusiurandum,
" Inter eos utique rursus locuta est mulier, et respondit sermone;
" Tacite-*agatis* nunc; ne quis me alloquatur verbis

433 Μετέειπε] R. 435 ἀπήμονα δ' οἴκαδ'] F. A. L. 438 ἀμείψατο] R.

Ver. 423 Ἐπέφραδεν] Vide ad *Il.* ξ'. 500.

Ver. 424 Σιδῶνος πολυχάλκου] Στερρᾶς· ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς ὁ γίνεται· ἢ πλουσίας, ὡς πορφύρας ἐν αὐτῇ γινομένης. *Schol.*

Ver. 427, 452 Πέρασαν — περάσητε] Vide supra ad *ver.* 386.

Ver. 431 Ἴδῃς] *Al.* Ἴδῃ.

Ver. 433 Προσέειπε] *Al.* μετέειπε. Ex versu (ut videtur) infra 438.

Ver. 436 Ἀπώμνυον] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐπώμνυον. Quae forte et verior lectio. Vide supra ad β', 377. *Clark.* Ἀπώμνυον vera lectio, ut β', 377. Sic dixit etiam *Xenoph.* Cyrop. VI. pr. ubi Hutchinsonus ex h. l. Popium putat aliter sensurum de loco β', 377, ad quem *Eustathii* notam de discrimine veterum ἀπομ. et ἐπομ. protulerat. Licet etiam ἀπώμνυον referre eo, quod omnes ex ordine, ad unum omnes iurarunt. *Ern.*

Ver. 437 Ῥ'] *Vt dictum est.*

Ver. 439 Σιγῇ] *Al.* Σιγή.

Ὑμετέρων ἑτάρων, συμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυιῇ,
Ἤ πȣ ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' ὀϊσσάμενος καταδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω·
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλȣσά γε δοίην.
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἀματροχόωντα θύραζε,
Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπη περάσητε πρὸς ἀλλοθρόȣς ἀνθρώπȣς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰπȣ̃σ', ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
Ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.

" Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in via,
" Vel alicubi ad fontem; ne quis ad domum seni
" Profectus dicat; is autem suspicatus liget *me*
" Vinculo in gravi, vobis vero moliatur mortem.
" Sed retinete in mente verbum; et properate emptionem viaticorum.
" At quando iam navis plena victu fuerit,
" Nuncius mihi deinde celeriter ad aedes veniat:
" Afferam enim et aurum, quodcunque sub-manus venerit:
" Quin et aliud naulum ego volens sane dedero:
" Filium enim viri boni in aedibus nutrio,
" Astutum iam talem, simul-cursitantem foras;
" Hunc duxero in navim; hic vero vobis infinitum precium
" Comparaverit, ubicunque vendendum-transtuleritis ad alienos homines.
" Haec quidem sic fata, abiit ad aedes pulchras;
" Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
" In navi cava facultates multas emebant:

443 Ἐπιφράσετ'] edd. vett. 445 γένοιτο] F. A. 1. R. L. 447 χ'] abest R. quod et ipsum ferri potest, nec est apud *Eustath.* 452 κατ' ἀλλ.] R.

Ver. 441 Ποτὶ δῶμα] *Al.* πρὸς δῶμα.

Ver. 443 Ἐπιφράσσετ'] *Al.* ἐπιφράσσαιτ'. *Clark.* Nullo modo aoristus hic ferri potest: sed futurum ponitur pro coniunctivo aoristi primi, cuius et alia exempla sunt. *Eustath.* ἐπιφράσαιτ' ὄλεθρον, bene graece, sed contra metrum. *Ern.*

Ver. 444 Ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων] Σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀγορασμὸν τῶν φορτίων. *Schol.*

Ver. 446 Ἐς δώμαθ'] *Al.* πρὸς δώμαθ'.

Ver. 447 Ἔλθῃ] *Al.* εἴη.

Ver. 448 Ἐπίβαθρον] Μισθὸν, ὅ ἐστι ναῦλον, τῆς ἐπιβάσεως τῆς νεώς: *Schol.*

Ver. 450 Ἀματροχόωντα θύραζε] Ἤτοι ἤδη δυνάμενον τρέχειν ἔξω· ἢ δυνατὸν ὄντα ἐπακολουθεῖν. Γράφεται καὶ, ἅμα τροχόωντα. *Schol.* Similiter et *Porphyrius*; Ἀματροχόωντα θύραζε, τουτέστιν, ἤδη μοι ἔξω συντρέχειν δυνάμενον, καὶ βάδην σὺν ἐμοὶ πορευόμενον, οὐκ ἐπικολπίδιον. Ταυτὸν δὲ τῷ ἀματροχόωντα θύραζε τὸ Ἡ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε. [infra *ver.* 464.] *Porphyr. Quaest. Homeric.* 4. Porro legitur hic et ὁμοτροχόωντα, notante *Eustathio*.

Ver. 452 Πρὸς ἀλλοθρόȣς ἀνθρώπȣς] *Eustathius* in commentario citat, κατ' ἀλλοθρόȣς ἀνθρώπȣς.

Ver. 455 Ἐμπολόωντο] *Al.* ἠμπολόωντο.

Ver.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί·
Ἤλυθ' ἀνὴρ πολύϊδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ καὶ πότνια μήτηρ
Χείρεσσιν ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο,
Ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἤτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει·
Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφιπένοντο·
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δήμοιό τε φῆμιν·

« Sed quando iam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,
« Tunc utique nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri:
« Venit vir solers mei ad aedes patris,
« Aureum monile habens; electris autem interfertum erat:
« Hoc quidem in domo famulae et veneranda mater
« Manibus tractabant, et oculis spectabant,
« Pretium pollicitae: ille autem huic innuit tacite.
« Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit:
« Haec autem me manu prehensum aedibus eduxit foras;
« Invenit vero in vestibulo et poculum et mensas
« Virorum convivarum, qui circa meum patrem versabantur.
« Illi quidem in concionem processerunt, populique coetum:

456 Ἤχετο] A. I. R. in *Eustath.* Comm. perperam, et *Eustath.* interpretatur ἤχθετο. 461 χερσὶν] F. A. L. vid. *not.* 462 ὑποσχόμεναι] F. A. L. quod non repudiem. vid. *v.* 195. 203.

Ver. 457 Ἄρ'] *Vti ipsis praeceperat Mulier,* — supra *ver.* 446.

Ver. 459 Ὅρμον] Περιτραχήλιον κόσμον. *Schol.*

Ibid. Ἠλέκτροισιν] *Al.* ἠλέκτροισιν.

Ibid. Ἔερτο] *Al.* Ἔερκτο. *Eustath.* Τουτέστι συνεπέπλεκτο, ἢ συνεκέκλειστο. *Clark.* Ἔερκτο solus *Eustathius* memorat. Estque id verbum elegans et proprium in hac re. Ios. A. I. III, 6. 1. λίθους τε, οὓς ἐνδεδεμένους χρυσῷ καθειργνύντες ἄνθρωποι κόσμῳ χρῶνται πολυτελεῖ. De quo loco alibi dicendum erit. Sed tamen ἔερτο verum est, quo et infra *Odyss.* σ', 295 usus est de eadem re. *Ern.*

Ver. 461 Χείρεσσιν ἀμφαφόωντο] *Al.* χερσί τ' seu χερσίν τ' ἀμφαφόωντο. Caeterum *Eustathius* in commentario citat, χερσὶν ἀμφαφόωντο. *Clark.* *Eustathii* lectio est edd. vett. praeter Rom. Nec spreverim χερσίν τ'. Apte autem expressit cupiditatem spectandi et diligentiam. *Cic.* Paradox. V, 2. *Si L. Mummius aliquem istorum vidisset matellionem Corinthium cupidissime tractantem,* et Verr. IV, 27. *iste unum quodque vos in manus sumere, laudare, mirari.* *Ern.*

Ver. 462 Ὑπισχόμεναι] *Al.* ὑποσχόμεναι.

Ver. 465 Ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας] Ita vulgati. Legitur autem, notante *Barnesio*, et δέπα· Quod rectius videtur. Ita enim Poëta infra τ', 61; Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾖρεον, ἠδὲ τραπέζας, Καὶ δέπα. Et ὁ, 153; Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα. Caeterum Codex unus a *Tho. Bentleio* collatus hic haber δέπατ' ἠδὲ τραπέζας. *Clark.* Δέπα est e Schol. ed. Ald. Estque haud dubie melius. Non enim unum δέπας in mensis pluribus. *Ern.*

Ver. 467 Δήμοιό τε φῆμιν] Ἐκκλησίαν. συνέδριον. *Schol.* Similirer *Eustathius*: Λέγει δὲ καὶ δήμου φῆμιν διὰ τοῦ ἰῶτα, τὴν δημοτικὴν συνέλευσιν ἐπὶ δημηγορίᾳ. Quo tamen sensu haec vox nusquam alibi apud *Homerum* occurrit.

Ἡ δ᾽ αἶψα τρί᾽ ἄλεισα κατακρύψασ᾽ ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι·
Δύσετό τ᾽ ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ᾽ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ᾽ ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νὼ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ᾽ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄντλῳ δ᾽ ἐνδούπησε πεσοῦσ᾽, ὡς εἰναλίη κήξ·
Καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Τοὺς δ᾽ Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ᾽ αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἠμείβετο μύθῳ·

« Haec autem statim tria pocula abscondita sub sinu
« Efferebat; at ego sequebar stultitia:
« Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viae.
« Nos vero in portum inclytum venimus celeriter profecti,
« Vbi scilicet Phoenicum erat virorum velox-in-mari navis.
« Hi quidem deinde nave-conscensa navigabant humidas vias,
« Nobis navi impositis: Iupiter autem ventum-secundum immittebat.
« Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque et die;
« Sed quando septimum diem Iupiter induxit Saturnius,
« Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens:
« In-sentinam vero ea insonuit lapsa, sicut marina fulica:
« Et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram
« Eiecerunt: at ego relictus eram, dolens corde.
« Hos autem Ithacae appulit ferens ventusque et aqua;
« Vbi me Laërtes emit possessionibus suis.
« Sic hanc quoque terram ego vidi oculis.
Huic autem rursus nobilis Vlysses respondit sermone;

472 Ἀνδρῶν ἦν] R. 474 ἀναβιβασάμενοι] edd. vett. unde *Steph.* fecit ἀναβασάμενοι. 476 ἀλλ᾽ ὅτε δ᾽ ἕβδομον] F. A. L. aut δ᾽ est pro δὴ, aut ita forte legendum, ut *Clarkius* coniicit. Nam ἀλλ᾽ ὅτε δὴ est prope solemnis forma Homeri.

Ver. 472 Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν] *Al.* Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν.

Ver. 474 Νὼ ἀναβησάμενοι] Ita restituit *Barnesius* ex *Hesychio*, qui vocem ἀναβησάμενοι exponit ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὴν ναῦν· iisdem fere verbis ac *Scholiastes* in hunc locum. *Al.* ἀναβασάμενοι.

Ver. 476 Ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἕβδομον] MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati habent, Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἕβδομον. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit, Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ῞βδομον. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 477, 478 βάλ᾽ Ἄρτεμις — Ἄντλῳ δ᾽ ἐνδούπησε] Vide supra ad *ver.* 409.

Ver. 478 Ἐνδούπησε] Vide ad *Il.* δ᾽, 455.

Ibid. Ὡς εἰναλίη κήξ] Ὄρνεον θαλάσσιον, παραπλήσιον χελιδόνι. Ἔνιοι δὲ λάρον αὐτὸν λέγουσιν· οἱ δὲ αἴθυιαν. *Schol.*

Ver. 483 Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον] *Schol.* Εἰκὸς αὐτὸν ἀκηκοέναι παρὰ τοῦ Λαέρτου, ὅ

Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
Ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
Ἐνδυκέως· ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἕταροι λῦον ἱστία· κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

" Eumaee, certe valde iam mihi in mente animum commovisti,
" Haec singula dicens, quot scilicet passus sis dolores animo.
" Sed sane tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit
" Iupiter, quippe in viri aedes pervenisti multa perpessus
" Mitis, qui iam tibi praebet cibumque potumque
" Accurate; degis autem bonam vitam: at ego
" Multas hominum per urbes vagans huc venio.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur;
Dormierunt vero non multum in tempus, sed paululum;
Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
Telemachi socii solvebant vela; demiseruntque malum
Confestim; ipsamque navem in stationem subduxerunt remis:
Anchoras autem eiecerunt, ac retinacula alligaverunt:
Ipsique porro egrediebantur in littus maris,
Coenamque parabant, miscebantque generosum vinum.
At postquam potus et cibi desiderium exemissent,
His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem;

τȣ, ᾧ διηγήσαντο οἱ Φοίνικες. *Clark.* In fine scr. ὀφθαλμοῖσι. *Ern.*

Ver. 487 Παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε Ζεὺς] Vide supra ad δ', 237.

Ver. 493 Καδδραθέτην] Ita edidit *Barnesius*; eadem scilicet ratione, ac dicitur κάββαλε, καδδῦσαι *etc.* Vide ad *Il.* π', 106. *Al.* Κὰδ δραθέτην. *Clark.* Καδδραθέτην exhibent edd. F. A. L. *Ern.*

Ver. 494 Ἐπὶ χέρσου] *Al.* ἐπὶ χέρσῳ.

Ver. 496 Προέρυσσαν ἐρετμοῖς] Ita recte edidit *Barnesius*; atque ita in omnibus scribitur *Iliad.* α', 435, ubi idem hic versus occurrit. *Vulgg.* hoc in loco προέρυσαν. Quod penultimam corripit. *Al.* προέρεσσαν. Quo modo et legendum coniicit *Barnesius.* Sed nihil opus: Nam voces ἔρυσσαν, προέρυσσαν eodem sensu alibi usurpat Poëta. Vide supra ad ι, 73; et ad *Il.* α', 435 et 485.

Ver. 497 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν] Virgil. *Anchora de prora iacitur, stant littore puppes. Aen.* III, 277.

Ver. 499 Ἐντύνοντο] Vide supra ad ζ', 31; et ad *Il.* ι, 203.

Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι, ἠδὲ βοτῆρας·
Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·
Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἡδυπότοιο·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Πῆ γὰρ ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
Ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τοι ξενίων ποθή· ἀλλά σοι αὐτῷ
Χεῖρον· ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι·

« Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram;
« At ego agrum adibo, et pastores:
« Vespertinus vero in urbem, visis meis operibus, revertar:
« Mane autem vobis viaticum apposuero,
« Convivium bonum carniumque et vini dulcis.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
« Quonam enim ego, dilecte fili, ibo? cuiusnam aedes accedam
« Virorum, qui in aspera Ithaca dominantur?
« An recta tuam matrem adibo et tuam domum?
Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est;
« Alioquin quidem te ego et nostram-ad-*domum* iuberem
« Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium *esset*; sed tibi ipsi *nunc*
« Peius *erit*: quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
« Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo
« Apparet; sed seorsum-ab his in superiore-aedium-parte telam texit.
« At tibi alium virum indicabo, quem adeas,
« Eurymacbum, Polybi prudentis inclytum filium,
« Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt;

508 Τεῦ δώμαθ'] F. A. R. *in cuius autem domum eam?* quod non displicet.
517 ἵκοιο] R.

Ver. 503 Ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι] *Al.* ἀγρόνδ' ἐσελεύσομαι. *Al.* ἀγρὸς ἐπιείσομαι.

Ver. 505 Ὁδοιπόριον] Τὸν διὰ τὸν πλοῦν δεῖπνον ἢ ἀμοιβήν. *Schol.*

Ver. 506 Οἴνου ἡδυπότοιο] Vide supra ad β', 340.

Ver. 508 Πῆ γὰρ ἐγὼ] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: *Nescio quid mihi faciendum sit; Quonam* ENIM *etc.*

Ver. 513 Οὐ γάρ τοι] *Al.* οὐ γάρ μοι. *Al.* οὐ γάρ τις. *Al.* οὐ γάρ τι· uti infra *ver.* 515.

Ibid. Ξενίων] Τῶν πρὸς ξένων ὑποδοχὴν ἐπιτηδείων. *Schol.* Sic infra *ver.* 545; ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.

Ver. 517 Ἵκηαι] *Al.* ἵκοιο.

Ver.

Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλά τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
Εἴ καί σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·
Ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

" Etenim longe optimus vir *est*, cupitque maxime
" Matrem meam ducere-uxorem, et Vlyssis munus habere.
" Sed haec sane Iupiter novit Olympius, in aethere habitans,
" An et ipsis ante nuptias perficiat malum diem.
Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,
Accipiter, Apollinis velox muncius; in pedibus autem
Vellebat columbam tenens, pennas autem defundebat ad terram,
In medio inter navemque et ipsum Telemachum.
Illum autem Theoclymenus a-sociis seorsum ubi-vocasset,
Inhaesitque ei manui, verbumque dixit, et compellabat;
" Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales;
" Cognovi enim ipsam contra intuitus auguralem esse.
" Vestro autem non est genere regalius aliud
" In populo Ithacae; sed vos potentes semper.
Hunc autem statim Telemachus prudens contra allocutus est;

523 Εἴκε σφιν] R. *Eustath.* vid. *not.* 528 ἄπο νοσφι] R. *ibid.* καλέσας] F. A. I. R. 530 ἤλυθε] F.

Ver. 520 Μέμονέν τε μάλιστα] Vide supra ad *ver.* 16.

Ver. 521 Γαμέειν] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 523 Εἰ καί σφιν] Apud *Eustathium* in commentario Εἴ κέ σφιν. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Quae et proba lectio. *Clark.* Ego haud dubitanter praetulerim. Nam καὶ frigidius h. l. est, nec haber quo referatur. Correctoribus videtur deberi, qui κε hic produci posse non videbant. *Ern.*

Ver. 525 Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος] Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα Ἀπόλλωνι τιμᾶν ἐοίκασι, καὶ τὸν μὲν θεὸν Ὧρον καλοῦσι τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· τὰς δὲ ὄρνιθας λέγουσι θαυμαστὰς, [*Al.* θαυστὰς,] καὶ προσήκειν τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ φασίν. Ὁρῶσι γὰρ ἱέρακες ὀρνίθων μόνοι ἀεὶ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου ῥᾳδίως καὶ ἀβασανίστως βλέποντες, καὶ δυσωπούμενοι ἥκιστα· πορείαν τε τὴν ἀνωτάτω ἴασι, καὶ αὐτοὺς ἡ θεία φλὸξ λυπεῖ οὐδέν. *Aelian. de Animal. Lib.* X, *cap.* 14.

Ver. 530 Οὔ τοι ἄνευ θεοῦ] Virgil. *Non haec sine numine Divûm Eveniunt. Aen.* II, 777.

Ibid. Ἔπτατο] *Al.* ἤλυθε. *Clark.* Ἔπτατο melius est. *Ern.*

Ver. 531 Οἰωνὸν ἐόντα] Τουτέστι σημαντικὸν καὶ μαντευτικόν. *Eustath.*

Ver. 532 Γένευς] *Al.* γένος.

Ver. 533 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης] Vide supra ad ά, 103.

Ver.

Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον·
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
Πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο·
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν

" Vtinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit;
" Ita cito cognosceres amicitiamque multaque dona
" Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Dixit, et Piraeum allocutus est fidum socium;
" Piraee Clytide, tu etenim mihi aliis etiam *in rebus* maxime
" Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt:
" Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in aedibus tuis
" Accurate tracta et honora, donec venero.
Hunc autem rursus Piraeus hasta-inclytus contra allocutus est;
" Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hic maneas,
" Hunc tamen ego curabo; xeniorum autem ei desiderium non erit.
Sic locutus, navem conscendit, iussitque socios
Ipsosque conscendere, et retinacula solvere.
Hi autem statim conscendebant, et in transtris sedebant.
Telemachus vero sub pedibus ligavit pulchros calceos,
Sumpsitque validam hastam praefixam acuto aere,
Navis a tabularis: illi autem retinacula solverunt.
Hi quidem sursum-acti navigabant in urbem, sicut iusserat

548 Εἴσβαινον] edd. vett.

Ver. 542 Τιέμεν] Vide ad *Il.* δ', 257; et ν', 103.

Ver. 544 Εἰ γάρ] *Ne de meo obsequio dubites, si* ENIM *etc.*

Ver. 545 Τόνδε δ' ἐγὼ] *Al.* Τὸν δ' ἔτ' ἐγώ.

Ver. 548 Καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον] Virgil. *Linquere tum portus iubeo, et considere transtris. Aen.* III, 289.

Ver. 550 Ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ] Virgil. *Ferro praefixum robur acuto. Aen.* X, 479.

Ver. 552 Ὡς ἐκέλευσεν Τηλέμαχος] Nempe supra *ver.* 502. *Clark.* Scr. ἐκέλευε.

Ver.

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

Telemachus, dilectus filius Vlyssis divini.
Hunc autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec venit in cortem;
Vbi ei erant sues valde multae, apud quas subulcus
Bonus ut-erat, dormiebat, dominis bene cupiens.

556 'Ενίαυεν] F. A. L.

Ver. 554 Πόδες φέρον] Virgil. *Quo te Moeri pedes? Eclog.* IX, 1.

Ver. 556 'Ενίαυεν] *Al.* ἰαύεν.

ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Π'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψωδίας Π'.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τῇ δεσπότῃ τὴν παρουσίαν. Γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλεμάχου τεταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφή.

Ἐπιγραφαί.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως ὑπὸ Τηλεμάχου.

Ἄλλως,

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὅν.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσεὺς καὶ θεῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,

Lib. XVI.

Diverſa autem ex parte in caſa Vlyſſes et nobilis ſubulcus
Parabant ientaculum ſimul cum aurora, accenſo igne,

Ver. 1 Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς *etc.*] Obſervat hic *Dionyſius Halicarnaſſenſis* quam ſingulari cum venuſtate res etiam tenuiſſimas et vulgatiſſimas depingat Poëta. "Ἐστι δὴ παρ' Ὁμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῷ Συβώτῃ καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, περὶ τὴν ἑωθινὴν ὥραν ἀκρατίζεσθαι μέλλων, ὡς τοῖς Παλαιοῖς ἔθος ἦν· ἔπειτα ὁ Τηλέμαχος αὐτοῖς ἐπιφαινόμενος ἐκ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀποδημίας. Πραγμάτια λιτὰ καὶ βιωτικὰ ἡρμηνευμένα ὑπέρευ. Πῶ δέ ἐστιν ἡ τῆς ἑρμηνείας ἀρετὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατεθέντα αὐτά· Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς Ἐντύνοντες ἄριστον ἅμ' ἠοῖ *etc.* Ταῦθ' ὅτι μὲν ἐπάγεται καὶ κηλεῖ τὰς ἀκοὰς, ποιημάτων τε καὶ τῶν πάνυ ἡδίστων οὐδενὸς ἧττω μοῖραν ἔχει, πάντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσειαν. Περὶ συνθέσεως, §. 3. Ita *Virgilius* (notante *Sylburgio* ad hunc *Dionyſii* locum) agricolarum opera *per ſe et tenuia et pene immunda* pari cum elegantia et iucunditate depingit; *Sed tamen alternis facilis labor etc. Georgic.* I, 79. Vide ad *Il.* ζ', 466.

Ibid. Θεῖος ὑφορβὸς] Apud *Dionyſium*, loco iam citato, et apud *Athenaeum*, *Lib.* I, *cap.* 9. δῖος ὑφορβὸς, uti infra *ver.* 20. Vide ſupra ad ξ', 3.

Ver. 2 Ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ] "Ἄριστον, τὴν ἑωθινὴν τροφὴν, ἣν τινες ἀκρατισμὸν λέγουσιν. *Schol.* MSS. apud *Barneſium*. "Ὅτε τροφαῖς ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὁμήρῳ. πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίσματι, ὃ λέγει ἄριστον, ὃ ἅπαξ μέμνηται ἐν Ὀδυσσείᾳ, Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς Ἐντύνοντ' ἄριστον, κειαμένω πῦρ. — Λέγει δὲ τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα, ὃ ἡμεῖς ἀκρατισμὸν καλοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν καὶ προσίεσθαι ψωμούς. *Athenaeus*, *Lib.* I, *cap.* 9. Vide et *Plutarchum*, *Sympoſiac. Lib.* VIII, *Probl.* 6. Porro *Barneſius* Vulgatique hoc in loco habent, Ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ. *Euſtathius* autem in com-

Ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·

Emiseruntque pastores cum congregatis suibus.
Telemachum vero circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Vlysses
Adulantes canes; circumque sonus venit pedum:
Statim autem Eumaeum verbis alatis allocutus est;
« Eumaee, certe omnino aliquis tibi veniet huc socius,
« Vel et notus alius; quoniam canes non latrant,
« Sed circum-adulantur; pedum autem subtus sonum audio.
Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius
Stetit in vestibulis: perculsus autem prosiliit subulcus;

4 Περίσαινον] edd. vett. quae est antiquissima scriptura, in qua ι fit longum, vel velut e caesura, vel in pronunciando duplicanda litera sequente, ut in aliis. conf. *ver.* 10, ubi rursus omnes libri sic.

in commentario, et *Athenaeus*, loco iam adducto, legunt Ἐντύνοντ' ἄριστον. Quam lectionem Textui inserui, quia ἄριστον (hoc in sensu) primam producit. Vide ad *Iliad.* δ', 42. Caeterum *Dionysius Halicarnassensis*, loco supra citato, legit Ἐντύνοντες ἄριστον. Quod neque ad sententiam recte se habet. De prosodia vocis Ἐντύνοντο, vide ad *Il.* ι, 203. *Clark.* Vide ad ι, 101.

Ibid. Κειαμένω] Apud *Eustathium* in commentario, κηάμενοι. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ver. 3 Ἔκπεμψάν τε] *Al.* Ἐκπέμψαντε.

Ver. 4 Περίσσαινον] Ita edidit *Barnesius*: Eadem scilicet ratione ac dicitur Ἐπισσείησιν, *Iliad.* δ', 167; et ὑποδδείσας, infra *ver.* 425 huius libri: Atque ita etiam in vulgatis scripta occurrit ipsa vox περισσαίνοντες supra κ', 215. Cum *Barnesio* porro facit et MS, unus a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hoc in loco, περίσαινον.

Ibid. Ὑλακόμωροι, Οὐδ' ὕλαον] Ὅρα δὲ ὡς τὸ μὲν ὑλακόμωροι ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν, τὸ δὲ ὕλαον, καὶ τὸ οὐχ ὑλάουσι, (infra *ver.* 9,) συστέλλει αὐτήν. *Eustath.* Cuius rei eadem videtur esse ratio ac in vocibus ἀθάνατος, Πριαμίδης, et similibus. Vide ad *Il.* ά, 398; item supra ad ξ', 29.

Ver. 6 Περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν] *Dionys. Halicarn.* loco supra ad *ver.* 1 citato, legit ὑπὸ δὲ κτύπος. Quam lectionem cum sequentibus ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω, *ver.* 10, melius congruere existimat *Sylburgius*. Praestare tamen videtur hoc in loco vulgata lectio. *Clark.* Nam ὑπάκουειν δοῦπον dicitur non ὑπέρχεται κτύπος, sed περιέρχεται, *circumsonat*. conf. ρ', 261. *Ern.*

Ver. 7 Ἔπεα πτερόεντα προσηύδα] Apud *Dionys. Halicarn. ibid.* προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα.

Ver. 10 Περισσαίνουσι] Vide supra ad *ver.* 4.

Ver. 11 Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε] Virgil. *Vix ea fatus erat, cum.* *Aen.* I, 590. II, 323. III, 90. Caeterum *Barnesius* inter Varias Lectiones retulit εἴρηται· quo modo minime constaret Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglice diceret *he has scarce done speaking*; pro eo quod est, *he had scarce done speaking*. Vide ad *Il.* ά, 37; et δ', 492.

Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο,
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
Ὣς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
Πάντα κύσεν περιφὺς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·

Atque ex eius manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,
Miscens generosum vinum: ipse vero obvius ivit hero;
Osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
Manusque ambas: uber autem ei excidit lachryma.
Sicut vero pater suum filium bene volens amplectitur,
Reversum ex longinqua terrà decimo anno,
Vnicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit:
Sic tunc Telemachum deo-parem nobilis subulcus
Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex motte elapsum:

13 Πέσον] F. A. L. quod et ipsum ferri potest. 14 ἀντίον] eaed. 15 Vid. not. 17 φιλαφρονέων] F. A. 2. 3.

Ver. 13 Ἄρα] *Vt fieri solet re inopinata perculsit.*

Ver. 14 Ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος] Apud *Dionys. Halicarn.* ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος. *Al.* ἀντίον ἤλυθ' ἄνακτος. *Al.* ἀντίος ἔδραμ' ἄνακτος. Quam postremam lectionem et praefert *Barnesius*, quod *servi fidissimi alacritatem melius notet.*

Ver. 15 Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα] Sic apud Catullum: *Iucundum os oculosque suaviabor.* *Epigr.* IX, *ver.* 9. Porro *Eustathius* in commentario hic legit κῦσε; et MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet κύσε. Sed, ut opinor, minus recte. Vide infra ad ρ', 39. *Clark.* Κύσσε habent edd. vert. praeter Rom. Apud *Eustath.* est vitium operarum. nam *ver.* 21 habet κύσε. *Ern.*

Ver. 16 Θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ] *Al.* θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβων. Vt supra λ', 390.

Ver. 17 Φίλα φρονέων] Ita ex *Schol.* MSS. et ex Editionibus compluribus edidit *Barnesius*, quocum faciunt *Eustathius* et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Atque ita in omnibus legitur, *Iliad.* δ', 219; ι, 116; *Odyss.* ζ', 313; η, 15, 42, 75. *Henricus Stephanus* autem aliique hic habent φιλοφρονέων· quae vox alibi apud Poëtam non occurrit. *Clark.* Et est φιλοφρονεῖν benigne excipere et tractare; quod huic loco non est aptum. Φίλα φρ. habent A. 1. Rom. L. *Ern.*

Ibid. Ἀγαπάζει] *Al.* ἀγαπάζῃ.

Ver. 18 Ἐλθόντ'] *Al.* Ἐλθών.

Ibid. Ἐξ ἀπίης γαίης] *Etymologicon Magnum* exponit; Ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου· τὸ γὰρ παλαιὸν ἐκαλεῖτο Αἰγιάλεια ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου τοῦ ἐν Ἄργει ποταμοῦ, καὶ Μελίης τῆς Ὠκεανοῦ· ὕστερον δὲ πάλιν Ἀπία ἐκλήθη ἀπὸ Ἄπιδος τοῦ Φορωνέως παιδός. *Hesychius* autem vocem ἀπίης interpretatur, τῆς μακρὰν ἀποχούσης. Quod et huic loco (notante *Duporto* in *Gnomologia*) aptius convenit.

Ver. 19 Μοῦνον, τηλύγετον] Καὶ Ὅμηρος ἀγαπητὸν υἱὸν ὀνομάζει Μοῦνον, τηλύγετον, τουτέστι μὴ ἔχοντι ἕτερον γονεῦσι, μήτε ἕξουσι γεγεννημένον. *Plutarch.* περὶ πολυφιλίας.

Ibid. Τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ] *Eustathius* interpretatur, παῖδα πεπαιδευμένον· Τοιοῦτος γὰρ (inquit) παῖς ἐφ' ᾧ πολλὰ μογήσει πατήρ. Sed simplicius, ut opinor, et ad vocis ἄλγεα significationem rectius exponas, *filium de quo pater perpetua solicitudine maximisque animi angoribus affectus fuerat.*

Ibid. Μογήσῃ] *Al.* μογήσοι.

Ver. 21 Πάντα κύσεν περιφὺς] *Eustathius* κύσε, recte. *Ern.*

Ibid. Ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα] *Spondanus* istud ἐκ θανάτοιο de Procorum insidiis, quas iam tum evaserat *Telemachus*, dictum intelligit. Verum, ut opinor, non de hoc praecipue iam loquitur Poëta, sed in universum de inopinato Telemachi

Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· ὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε·
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι, ὐδὲ νομῆας,
Ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γάρ νυ τοι εὔαδε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων προσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται ὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκὔσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν· Ὀδυσσῆος δέ πυ εὐνὴ

Et lugens verbis alatis allocutus est;
" Venisti, Telemache, dulce lumen, non te amplius ego
" *Me* visurum putabam, postquam ivisti navi ad Pylum:
" Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo
" Delectet inspiciens recens aliunde - intus existentem,
" Nequaquam enim frequenter agrum adis, neque pastores;
" Sed in - urbe - manes: sic enim tibi placet animo,
" Virorum procorum aspicere perniciosum coetum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Erit sic, pater: tui enim causa huc venio,
" Vt teque videam oculis, et sermonem audiam,
" An mihi adhuc in aedibus mater maneat; an aliquis iam
" Virorum alius *eam* duxerit - uxorem; Vlyssis autem alicubi cubile

31 Σέθεν ἕνεκ' sine δ'] edd. vett.

chi in Ithacam reditu, quem desperabat *Eumaeus.* Atque ita ipse *Eumaeus, ver.* 23; Οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε.

Ver. 23 Οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε] Ita *Barnesius.* *Vulgg.* ὔ σέ τ' ἔγωγε. *Eustathius* in commentario, ὔ σε ἔγωγε.

Ver. 25 Ὄφρα σε θυμῷ Τέρψομαι εἰσορόων] *Vt me ipse animo oblectem, te intuens.* Haec videlicet primaria et maxime propria vocis mediae significatio. Vide supra ad ε, 491, et ι, 296.

Ver. 28 Ἐπιδημεύεις] Ἐν τῇ πόλει διατελεῖς, ἢ διατρίβεις. *Schol.*

Ver. 29 Προσορᾶν] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐσορᾶν. Quae et verior fortasse lectio. Nam infra ψ', 303, ubi idem fere versus occurrit, in omnibus legitur ἐσορῶσ'. Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον.

Ibid. Ἀΐδηλον ὅμιλον] Τὸν ἀδηλοποιὸν καὶ πάντα φθείροντα· ἢ τὸν τῦ φθαρῆναι καὶ ἀπολέσθαι αἴτιον. *Schol.* Similiter *Porphyrius* de *Iliad.* λ', 155, [Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ·] Ἀΐδηλον δὲ πῦρ (inquit) ὐκ ἔςι τὸ μεγαλοδαλλον, ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιὸν, ἐξ ὗ σημαίνει τὸ ἀφανιςικόν. *Quaest. Homeric.* 26. Simplicius tamen et rectius (ut opinor) vocem ἀΐδηλον interpreteris *improbum, iniquum, perniciosum*: Ita enim a Poëta usurpari videtur *Iliad.* ε, 880; Ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον. Et *ver.* 897 eiusdem libri; Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλυ γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος.

Ver. 31 Ἔσσεται ὕτως, ἄττα] *Barnesius* vocem ἄττα, ac si *Hebraica* esset, *Tu* vertendam contendit. At rectius *Scholiastes*; Ἐπίφθεγμα τιμητικὸν νεωτέρυ πρὸς παλαιότερον. Et *Hesychius*; Ἄττα, προσφώνησις φιλοφρονητικὴ νέυ πρὸς πρεσβύτερον καὶ τροφέα, ὡς πάππα πρὸς τὸν πατέρα. Sic *Iliad.* ι, 603, et ρ', 561, Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιέ. Caeterum quod addit *Scholiastes*, εἴρηται παρὰ τὸ ἄππα κατὰ Μακεδόνας, τροπῇ γινομένη τῦ π' εἰς τ', ἄττα· id vero non ita firmo niti videtur fundament

Ver. 34 Ἔγημεν] Vide supra ad α', 272.

Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
Αὐτὰρ ὅγ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·
Ἧσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τῷ δὲ συβώτης
Χεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὕπερθεν·

" Inopia stragularum malas araneas iaceat habens.
" Huoc autem rursus allocutus est subulcus, princeps vitorum;
" Et omoino illa manet patieoti animo
" Tuis in aedibus: luctuosae vero ei semper
" Pereunt noctesque et dies lachrymas-fundenti.
Sic utique locutus, ei accepit aeream lanceam:
At ille introibat, et transivit lapideum limen.
Ei autem sedem ingresso pater cessit Vlysses:
Telemachus vero ex-altera-parte prohibebat, dixitque;
" Sede, o hospes; nos autem et alibi inveniemus sedem
" Tugurio io nostro: adest nempe vir, qui deponet.
Sic dixit: ille autem retrogressus ptoinde sedebat: huic autem subulcus
Substravit viridia virgulta, et pellem insuper;

39 φθινύθουσι] F. A. L. 47 ὑπὸ] eaed.

Ibid. Ὀδυσῆος δέ που εὐνὴ Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα] Στερουμένη τῶν ἐγκοιμωμένων, γέμει ἀραχνίων· ἤγουν ἠμέληται διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσέα· εἰώθασι γὰρ αἱ ἀράχναι ἐνεργεῖν ἐν τόποις ἀμελουμένοις. *Eustath.* Sic *Hesiodus*; Ἐκ δ' ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 93. Et *Theocritus*; Ἀράχνια δ' εἰς ὅπλ' ἀράχναι Λεπτὰ διαστήσαιντο. *Idyll.* XVI, 96. Et *Nonnus Dionysius*; Ἔκειτο δὲ τηλόθι χάρμης.— ἐξαίτηρος ἀραχνιόωσα βοείη. *Lib.* XXXVIII, *ver.* 13. Et Propertius: *Putris et in vacuo texetur aranea lecto.* *Lib.* III, *Eleg.* VI, *ver.* 33. Et Catullus: *Nam tui Catulli Plenus sacculus est aranearum.* *Carm.* XIII, *ver.* 7.

Ver. 35 Χήτει ἐνευναίων] Τῶν συνησομένων, ὅ ἐστι κοιμητομένων· ἢ τῶν περιβολαίων. *Schol.* Pro posteriori interpretatione nonnihil facit quod occurrit supra ξ', 50, 51; Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς Αὐτοῦ ἐνεύναιον. Caeterum fuerunt, notante *Eustathio*, qui hic legerent Χήτει ἐνευναίῳ.

Ver. 37 Τετληότι] Vide ad *Il.* β', 818.

Ver. 39 Φθίνουσιν νύκτες *etc.*] Vide ad *Il.* β', 43. Porro Editiones noonullae, quibuscum facit in commentario. *Eustathius*, hic habent Φθινύθουσιν νύκτες *etc.* Id quod vix ulla potest licentia excusari. *Clark.* Non φθινύθουσιν, sed φθινύθουσι. Et φθίνουσι verum est. *Ern.*

Ver. 42 Τῷ δ' ἕδρης — ὑπόειξεν] Verbum hoc est proprium in hac re, quo et usus est *Xenoph.* Mem. S. II, 3, sed alia constructiooe: λόγῳ ὑπεῖξαι, cui simile ibidem ὁδοῦ παραχωρῆσαι πρεσβυτέρῳ. Ac Homericum plane usurpavit Plut. in Apophth. *Ern*

Ver. 44 Ἧσ', ὦ ξεῖν'] *Al.* Ἧσο, ξεῖν'.

Ver. 45 Πάρα δ' ἀνὴρ] *Eumaeus* videlicet; *ver.* 46.

Ver. 46 Αὖθις] *Al.* αὖτις.

Ibid. Ἄρ'] *Vt iusserat Telemachus.*

Ver.

Ἔνθα καθέζετ᾽ ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
Ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
Σῖτον δ᾽ ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
Ἐν δ᾽ ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ᾽ ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ᾽ ἵκετο; πῶς δέ ἑ ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ᾽ ἱκέσθαι.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ᾽ ἀγορεύσω·
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων·
Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
Πλαζόμενος· ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.
Νῦν δ᾽ αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς

Vbi ſedebat deinde Vlyſſis dilectus filius.
Illis autem carnium lances appoſuit ſubulcus
Aſſarum, quas ſcilicet priori *die* reliquerant comedentes;
Panem autem feſtinanter accumulabat in caniſtris;
Deindeque in poculo miſcebat dulce vinum:
Ipſe vero e regione ſedit Vlyſſis divini.
Hi autem ad cibos paratos appoſitos manus porrigebant.
At poſtquam potus et cibi deſiderium exemiſſent,
Tunc demum Telemachus allocutus eſt nobilem ſubulcum;
« Pater, unde tibi hoſpes hic venit? quomodo autem ipſum
« Duxerunt in Ithacam? quinam ſe eſſe gloriabantur?
« Nequaquam enim ipſum peditem puto huc veniſſe.
Hunc autem reſpondens allocutus es, Eumaee ſubulce;
« Equidem tibi, fili, vera omnia dicam:
« Ex Creta quidem genus gloriatur lata:
« Dicit autem *ſe* multas hominum urbes peragraſſe
« Errantem; ſic enim ei deſtinavit haec deus.
« Nunc autem demum Theſprotorum virorum ex nave elapſus

49 Τοῖσι δὲ αὖ] F. A. L.

Ver. 49 Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας] *Al.* Τοῖσιν δ᾽ αὖ κρειῶν πίνακας. *Al.* Τοῖσιν δ᾽ αὖ πίνακας κρειῶν.

Ver. 50 Ὑπέλειπον] *Al.* κατέλειπον.

Ver. 51 Σῖτον δ᾽ ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν] Virgil. *Cereremque caniſtris Expediunt. Aen.* I, 705.

Ver. 57 Ἄττα] Vide ſupra ad *ver.* 31.

Ver. 58 Εὐχετόωντο] *Al.* εὐχετόωνται. Quod cum praecedente Ἤγαγον minus apte convenit.

Ver. 59 Οὐ μὲν γάρ τι ἑ πεζὸν] Similiterque infra *ver.* 224; Vide ſupra ad ά, 173.

Ver. 62 Ἐκ μὲν Κρητάων] Vide ſupra ad ξ', 199.

Ver. 64 Ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων] Virgil. *Sic fata Deûm rex Sortitur. Aen.* III, 375. *Nam ſaeva Iovis ſic numina poſcunt.* XI, 901. *Clark. Euſtath.* ἐπέκλωσε. *Ern.*

Ver. 65 Ἐκ νηὸς] *Al.* παρὰ νηός.

Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
Ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἢ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,

« Venit meum ad stabulum: ego vero tibi in-manus-*eum*-tradam:
« Fac, quomodo vis; supplicem autem tibi *se* profitetur esse.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
« Eumaee, certe valde hoc verbum triste dixisti:
« Quomodo enim iam hospitem ego suscipiam domi?
« Ipse quidem iuvenis sum, et nondum manibus confido
« Virum propulsare, quando quis prior lacessiverit.
« Matri autem meae bifariam animus in mente cogitat,
« An illic apud me maneat, et domum curet,
« Torumque reverens mariti, populique famam;
« An iam una sequatur Achivorum *eum*, quicunque optimus
« Ambit *eam* in aedibus vir, et plurima dederit.
« Sed sane hospitem, quoniam tuam advenit domum,
« Induam ipsum laenaque tunicaque, vestimentis pulchris;
« Dabo etiam ensem ancipitem, et pedibus calceamenta;

66 Ἐγὼ δέ τοι] R. 67 ἐθέλῃς] R. male. 69 Εὔμαιε] edd. vett. sive ut αι corripiatur ob sequentem vocalem, sive ut pronunciando elidatur ultima. 70 οἴκοι] F. A. 1. L. 73 μητρὶ δέ μοι] F. A. L. 75 αἰδομένη] R. male.

Ver. 66 Πρὸς σταθμόν] *Al.* παρὰ σταθμόν.

Ver. 67 Ἐθέλεις] *Al.* ἐθέλῃς.

Ver. 69 Ἔειπες] *Al.* ἔειπας· Vt alibi saepe.

Ver. 73 Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς *etc.*] Repugnare haec existimat *Spondanus* iis quae supra memorantur *Odyss.* 6, 16; Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι *etc.* « Haec verba Telemachi (inquit) aut oblivionem illius aut ἀπιστίαν indicant. Oblivionem quidem, quod non recordetur eorum, quae a Minerva apud Menelaum audivit de rato iam consilio Penelopae alicui ex procis nubendi: Ἀπιστίαν vero, quia id in dubium revocat, neque de eius veritate quippiam statuit; Ait enim, dubitare adhuc Penelopen, quid factura sit. Ego sane, ut ingenue dicam, hanc ἀσυστασίαν in hac parte excusare hactenus non potui.» Ita vir eruditus: Sed revera nulla omnino hic ἀσυστασία. Non enim nuptias suas cum *Eurymacho* ipsa statuisse ibi dicitur *Penelope*; sed a Consanguineis tantum ad nuptias conficiendas urgeri: id quod huic loco minime repugnat.

Ver. 74 Κομίζῃ] *Al.* κομίζοι.

Ver. 80 Ξίφος ἄμφηκες] Sic apud *Virgilium*; *Sed ferro ancipiti. Aen.* VII, 525.

Ver.

Πέμψω δ', ὅππη μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐθέλεις σύ, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
Ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε καταιρύχῃ καὶ ἑταίρους.
Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι
Ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
Ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
Εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ

" Mittamque, quo ipsum cor animusque iubet.
" Sin velis tu, curato *eum* in stabulis detentum:
" Vestimenta autem huc ego mittam, et cibum omnigenum,
" Ad-edendum, ut ne te atterat et socios.
" Illuc vero haud ipsum ego ad procos siverim
" Ire; valde enim petulantem insolentiam habent;
" Ne ipsum convitiis-proscindant; mihi autem dolor erit gravis.
" Efficere autem difficile quid inter plures existentem,
" Virum etiam fortem; quoniam multo potentiores sunt.
Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Vlysses;
" O amice, quoniam sane mihi etiam respondere fas est,
" Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
" Qualia dicitis procos iniusta moliri
" In aedibus, invito te, talis cum-sis.
" Dic mihi, an sponte succumbas; an te populus

82 Κόμισον] edd. vett.

Ver. 82 Κόμισσον] Ita edidit *Barnesius*: atque ita habet MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus. Recte, ut opinor. *Al.* κόμιζεν et κόμισον. *Clark.* Κόμισσον est in Comment. *Eustathii*. *Ern.*

Ver. 83 Καὶ σῖτον ἅπαντα] Ἐν δὲ τῷ, καὶ σῖτον ἅπαντα, δυσχερὲς ἀρσενικοῦ γένους νοῆσαι τὴν λέξιν: σῖτος μὲν γὰρ, ὁ ἀκατέργαστος, ἐπὶ δὲ βρώματος, οὐδετέρως τὸ σῖτον λέγεται. Ἔστιν οὖν ἴσως θεραπεία, ἢ τὸ εἰπεῖν, εἵματα ἅπαντα πέμψω, καὶ τὸ σῖτον· ἢ καὶ τὸ στίξαι εἰς τὸ σῖτον, εἶτα ἐπαγαγεῖν τὸ ἅπαντα οὐδετέρως, ὡς ἐπὶ ὄψων. *Eustath.* Atqui vocem σῖτον, etiam posteriori in sensu, genere *masculino* effert Poëta infra τ', 61, Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾖρεον. Et χ', 21, Σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο.

Ver. 84 Καταιρύχῃ] *Al.* καταιρύχοι.

Ver. 85 Ἐῷμι] *Al.* ἐάσω.

Ver. 88 Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον] Μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη. *Euripid. Heraclid.* ver. 275. Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος. *Sophocl. Oedip. Tyrann.* ver. 855. Χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς. Infra, *Odyss.* υ, 313.

Ver. 91 Ἐπεὶ θήν] *Al.* ἐπεὶ δή.

Ver. 92 Καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ] Nempe καταδάπτεται ut recte *Scholiastes* et *Eustathius*. *Barnesius* legi posse coniicit κατεδάπτετ' pro κατεδάπτετε, ut ἦτορ sit *Accusativus*. Sed nihil opus.

Ἐχθαίρυσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεῦ ὀμφῇ·
Ἤ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἲ γὰρ ἐγὼν ὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων· (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·)
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,

" Oderint in civitate, obsequentes dei voci:
" An de fratribus quereris; quibus scilicet vir
" Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta fit.
" Vtinam enim ego sic iuvenis essem hoc cum animo,
" Vel filius ex Vlysse eximio, vel etiam ipse
" Venerit errans; (adhuc enim et spei copia *est*:)
" Illico deinde mihi caput abscinderet alienus vir,
" Si non ego illis malum omnibus fierem,

100 Παῖς] edd. vett.

Ver. 96 Ἐπισπόμενοι θεῦ ὀμφῇ] Τυτέςι χρησμῷ· πολλάκις γάρ, φασι, μεθίςασαν τὺς βασιλεῖς, μαντείας ἐπιγινομένης. *Eustath.* ad *Odyss.* γ', 215. *Spondanus* aliam hic affert explicationem; scilicet ut intelligatur de rumore mortui Vlyssis; quo audito, subditi haeredem illius, Telemachum, tanti non fecerint, ut ei auxiliarentur. Sed, ut opinor, minus recte.

Ver. 97 Ἤ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι] Ἤγυν χρήζεις ἀδελφῶν, ὡς μὴ ὄντων σοι δηλαδή· ἵνα λέγῃ ὅτι, Ἢ ὐκ εἰσὶ σοι ἀδελφοί; Καὶ ἄλλως δὲ δύναται καὶ ἐπὶ ἀδελφῶν ὄντων ἐρωτηθῆναι τό, Ἢ κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι; ἵνα λέγῃ ὅτι, Ἢ ἀδελφὺς ἔχων, ἐπιμέμφῃ αὐτοῖς, ὡς μὴ ἐπικυροῦσι σοι, *Eustath.* Priorem explicandi rationem sequitur *Scholiastes*; posteriorem praefert *Eustathius*; quae et potior videtur. Eandem enim phrasin repetit *Telemachus* infra *ver.* 115; ubi ex sequentibus, Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μύνωσε *etc.* liquet priori ista ratione accipi nullo modo posse. Πῶς γὰρ (inquit *Eustathius* ad illum locum) ἂν τῦτο [Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι] εἴποι ὁ χρήζων μάλιςα] κασιγνήτων διὰ τὸ μεμονῶσθαι; Quin et, ut recte observat idem *Eustathius*, secundum istam explicationem dicendum erat non, κασιγνήτοις, sed κασιγνήτων ἐπιμέμφεαι. Vide ad *Il.* α', 65, 93; et β', 225.

Ver. 98 Ὄρηται]. *Al.* ὀρώρῃ.

Ver. 99 Οὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ] Ἤγυν νεάζοιμι κατὰ σέ, ἔχων ὃν ἔχω θυμόν. *Eustath.* *Al.* τῷ δ' ἐπὶ θυμῷ. *Clark.* Τῷδ' ἐνὶ θυμῷ redolet hebraismum, unde nonnulli in ἐπὶ mutarunt. Et sunt alia huiusmodi in poëtis graecis. *Ern.*

Ver. 100 Ἠὲ καὶ αὐτὸς] *Eustathius* versum huic proximum a Veterum nonnullis pro spurio notatum refert; eundemque ipse rectius abesse existimat: scilicet ut vox αὐτὸς, eodem modo ac παῖς, ad praecedentem εἴην referatur. Ὅρα δὲ (inquit) ὡς ἐν εὐχῆς τύπῳ εἰπὼν εἴθε εἴην Ὀδυσσεύς, ὡς ἂν ποιήσαιμι τὰ καὶ τά, λαλεῖ ἐν σχήματι ἀλλοτρίῳ ἐμφαντικῶς ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς ποιήσει αὐτός. — Καὶ ὅμως ἠχρείωσαν τὸ σχῆμα τῦτο τινές, παρεμβαλόντες μετὰ τὸ ἠὲ καὶ αὐτός, τὸ Ἔλθοι ἀλητεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα. Τῦ γὰρ τοιύτυ ςίχυ παρεντεθέντος ἐγκόπτεται ὁ εἱρμὸς τῆς εὐφυῦς ἐμφάσεως. Διὸ καλῶς οἱ Παλαιοὶ ἐπιςήσαντες ἐνόθευσαν τὸν ςίχον ὀβελίσαντες. Ac omisso quidem isto versu aptius cohaerebunt sequentia Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη *etc.* Porro cum similis versiculus occurrat infra υ', 84, Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα· ubi ad sententiam plane necessarius est; verisimile videtur eum inde a minus peritis huc levi cum immutatione translatum. *Clark.* Ipse modus loquendi ἔλθοι ἀλητεύων non satis probus videtur: abest Vlysses ἀλητεύων, sed non venit ἀλητεύων, ut opinor. Itaque et ipse hunc versum spurium puto, qui cum reliqua sententia nullo modo cohaeret. *Ern.*

Ver. 102 Ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι] Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἐμεῖο· sed κάρη ἐμεῖο ἀποτάμοι.

Ver.

Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά·
Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
Μὰψ, αὔτως, ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Οὔτε τι μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται·
Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·

« Profectus in domum Laërtiadae Vlyssis.
« Sin contra me multitudine domarent solum existentem,
« Mallem in meis interfectus aedibus
« Mori, quam haec semper indigna opera videre,
« Hospitesque male - tractatos, famulasque mulieres
« *Illos* violantes indigne in aedibus pulchris;
« Et vinum exhaustum, et cibum comedentes
« Temere, incassum, in - infinitum, incompleto in opere.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;]
« Equidem tibi, hospes, valde accurate dicam;
« Neque omnino mihi omnis populus invisus irascitur,
« Neque de - fratribus queror; quibus scilicet vir
« Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta - sit:
« Ita enim nostrum genus solitarium - fecit Iupiter;

110 Διαφυσσάμενον] A. L. quod tempus Homero in simplici est usitatius.

Ver. 105 Πληθυῖ δαμασαίατο] Pronuntiabatur πληθῦ, sive πληθυῖ duabus syllabis.

Ver. 106 Κ' ἐν] *Al.* κεν minus recte.

Ver. 110 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον] Vide supra ad δ', 359. Porro cum ἀφυσσόμενος et ἀφυσσάμενος semper alibi apud Poëtam sensu *activo* usurpantur; (Vide ad *Il.* κ', 579; π', 230; ψ', 220.) legendum hic crediderim διαφυσσομένους· quod et cum praecedente Ῥυστάζοντας, et cum sequente ἔδοντας, multo aptius congruet. Sed expectandi Codices. *Clark.* Accedit, quod ἀφυσσομένους οἶνον melius convenit cum seq. καὶ σῖτον ἔδοντας. *Ern.*

Ver. 114 Ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει] *Barnesius* vocem ἀπεχθόμενος hic reddit, *odio habens*: Alii vertunt *iratus*, et *infensus*: cui interpretationi favet quidem, quod occurrit supra *ver.* 95, 96. ubi *Vlysses Telemachum* interrogat, — ἦ σε γε λαοὶ Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον —; Verum cum voces ἀπεχθόμενος, ἀπέχθεσθαι etc. nusquam apud Poëtam isto sensu usurpantur, sed semper passive *odio habitus, odio haberi,* significant; etiam hic ἀπεχθόμενος, *invisus* reddidi. Vide *Iliad.* φ', 83; *Odyss.* κ', 74, 75; σ', 164. *Clark.* Haec bene dicuntur: si modo *invisus* satis aptum esset sententiae. Caeterum in hac interpretatione intelligendum est: populus, quia se scit mihi invitum esse, odit: secundum illud *Livii*, de tribunis militum, IV, 46. *contemnere invicem et contemni.* *Ern.*

Ver. 115 Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι] Vide supra ad *ver.* 97.

Ver. 116 Ὄρηται] *Al.* ὀρώρῃ. Vt supra *ver.* 98.

Ver. 117 Ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων] Χρηστοὶ δὲ καὶ δίκαιοι παῖδες οὐ μόνον διὰ τοὺς γονεῖς ἀγαπήσουσι μᾶλλον ἀλλήλους, ἀλλὰ

Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο·
Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ

" Solum Laërtem Arcesius filium genuit;
" Solum autem rursus Vlyssem pater genuit; at Vlysses
" Solum me in aedibus genitum liquit, neque fruitus est:
" Ideo nunc inimici valde multi sunt in domo.
" Quotquot enim insulis dominantur optimi,
" Dulichioque, Samacque, et nemorosae Zacyntho;
" Et quot in aspera Ithaca dominantur,
" Tot matrem meam ambiunt, atteruntque domum.
" Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
" Facere potest; hi autem consumunt comedentes
" Domum meam: cito utique me perdent et ipsum.
" Sed sane haec quidem deorum in genibus posita-sunt.
" Pater, tu vero vade ocyus, prudenti Penclopae

121 Τῶν] edd. practer R. 128 διαῤῥαίσουσι] R.

ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς δι' ἀλλήλους· οὕτως ἀεὶ καὶ φρονοῦντες καὶ λέγοντες, ὅτι τοῖς γονεῦσιν ἀντὶ πολλῶν χάριν ὀφείλοντες, μάλιστα διὰ τοὺς ἀδελφοὺς ὀφείλουσιν· ὡς τοῦτο δὴ κτημάτων ἁπάντων τιμιώτατον καὶ ἥδιστον ἔχοντες παρ' αὐτῶν. Εὖ γέ τοι καὶ Ὅμηρος πεποίηκε Τηλέμαχον ἐν συμφορᾷ τὸ ἀνάδελφον τιθέμενον, Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων. *Plutarch. de Fraterno amore.*

Ver. 119 Αὖ Ὀδυσῆα] *Al.* αὐτ' Ὀδυσῆα.

Ver. 120 Οὐδ' ἀπόνητο] Τουτέστιν οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ ὠφελήθη. *Eustath.*

Ver. 121 Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι] Ita restituit *Barnesius* ex *Eustathii* Editione *Basileensi*, et ex ipsius commentatio, ubi hoc modo explicatur; Διὸ, τουτέστι, διὰ τὴν τοιαύτην μόνωσιν, δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰσὶν ἐν οἴκῳ. Cum *Barnesio* porro facit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* Τῶν νῦν δυσμενέες *etc.* *Clark.* Τῷ est etiam in ed. Rom. *Ern.*

Ibid. et *ver.* 127 Μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ — τοὶ δὲ φθινύθουσιν *etc.*] Ὡς δ' ὁπότ' ὀρφανικοῖο μετ' ἠϊθέοιο μέλαθρον Οὔτι σαοφροσύνῃσι μεμηλότες ἥλικες ἄλλοι Κλητοί τ' αὐτόμολοί τε πανήμεροι ἠγερέθονται, Κτῆσιν ἀεὶ κείροντες ἀσημάντοιο δόμοιο. *Oppian. Halieutic. Lib.* III, *ver.* 358.

Ver. 122 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν *etc.*] Imitatus est hunc locum *Ovidius* in Epistola *Penelopes* ad *Vlyssem*: *Dulichii, Samiique, et quos tulit alta Zacynthos, Turba ruunt in me luxuriosa, proci; Inque tua regnant, nullis prohibentibus, aula. Heroid.* I, 87.

Ver. 124 Κατακοιρανέουσιν] *Al.* κάτα κοιρανέουσιν. *Clark.* Scr. κατακοιρανέουσι. *Ern.*

Ver. 129 Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται] Euripid. Ἀλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν. *Phoeniss. ver.* 712. Ovid. *Exitus in Diis est. Heroid.* XX, 44.

Ver. 130 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον] Ὅτι στέλλει Τηλέμαχος τὸν Εὔμαιον ἀγγελοῦντα τῇ Πηνελόπῃ ὅτι σῶς ἐστὶ καὶ ἐκ Πύλου ἦλθεν. — Ὁμηρικῆς δὲ καὶ τοῦτο δεινότητος οἰκονομία, ἵνα

Εἶφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴῃ ἀπαγγείλας. τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω. πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ', ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων,
Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμώων δ' ἐνὶ οἴκῳ
Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,
Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.

" Dic, quod ei salvus sum, et ex Pylo veni.
" At ego hic manebo; tu autem huc redi,
" Soli ubi-nunciaris; aliorum vero nullus Achivorum
" Audiat: multi enim mihi mala moliuntur.
Huic autem respondens, allocutus es, Eumaee subulce;
" Cognosco, sapio; haec sane intelligenti imperas.
" Sed age mihi hoc dic et accurate narra;
" An et Laërti eadem via nuncius eam
" Infelici; qui eousque quidem ob-Vlyssem valde dolens,
" Operaque inspectabat, et cum famulis in domo
" Bibebat et comedebat, quando animus in pectoribus iuberet;
" At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,
" Nondum ipsum dicunt comedisse et bibisse solito-modo;
" Neque opera inspexisse; sed suspirioque luctuque
" Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus.

139 Ὅς τ' εἴως] F. A. L. 140 μετὰ δμώων τ' ἐνὶ] edd. vett. ut refetatur ad ἔργα τ'.

ἵνα, λείψαντος καὶ τοῦ Εὐμαίου, σχοίη χώραν πιθανῶς ὁ τοῦ πατρὸς ἀναγνωρισμὸς ἐν ἀδείᾳ γενέσθαι. *Eustath.* Vide infra ad *ver.* 168. Caeterum de voce Ἄττα, vide supra ad *ver.* 31.

Ver. 131 Εἶφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ] *Al.* Εἶπε, ὅτι σῶς εἰμί.

Ver. 138 Εἰ καὶ] *Al.* Ἦ ἄρα.

Ver. 141 Ὅτε θυμὸς] *Al.* ὅ τι θυμὸς.

Ver. 142 Σύ γε ᾤχεο] *Al.* σύ γ' ἀπῴχεο.

Ver. 143 Φαγέμεν καὶ πιέμεν] Ita Vulgati. *Barnesius* autem, nullis allatis codicibus, de *suo* edidit φαγέμεν καὶ πινέμεν. "Πινέμεν" inquit "hic omnino legendum, ut supra *ver.* 141, Πῖνε καὶ ἦσθε. *Prior* enim τοῦ πιέμεν corripitur, "ut δ, *ver.* 377; Καὶ φαγέμεν πιέμεν τε. "ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι. Πίνω vero "*priorem* semper producit." Ita ille: Sed tamen mutato nihil opus. Nam et πιέμεν (id quod nec virum ipsum eruditum ex toto fugit) *priorem* natura longam habet; etsi *eandem* nonnunquam propter sequentem vocalem corripiat. Πίομαι δὲ (inquit *Athenaeus*) — λεκτέον, ἐκτείνοντα δὲ τὸ ι. Οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ Ὁμηρικὸν [*Iliad.* ν', 493;] Πιόμεν' ἐκ βοτάνης. *Lib.* X, *cap.* 13. Similiter *Iliad.* π', 825, ἠθέλετον δὲ πιέμεν ἄμφω. Vide et supra ad κ', 160; et infra ad σ', 3: item ad *Il.* δ, 24. *Clark.* Haec recte se habent. Sed *Eustath.* etiam habet φασί. quod et ipsum rectum est. *Ern.*

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενόν περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥα, καὶ ὦρσε συφορβόν· ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα·
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός·
Ἀλλ' ἥγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·)
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
Κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
« Tristius *est*; sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.
« Si enim ullo-pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,
« Primum patris eligeremus reditus diem.
« Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros
« Vagare ad illum: at matri dic,
« Vt famulam oeconomam *ire*-iubeat quam citissime
« Clam; illa etenim nunciaverit seni.
Dixit utique, et excitavit subulcum: ille autem cepit manibus calceos;
Ligarisque *iis* sub pedibus ad urbem ibat: neque sane Minervam
Latebat a stabulo profectus Eumaeus subulcus:
Sed ea prope venit: corpore vero assimilata est mulieri
Pulchraeque, magnaeque, et splendida opera doctae.
Stetit autem e-regione ostii casae Vlyssi apparens;
Neque Telemachus vidit coram, neque advertit:
(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti:)
Sed Vlyssesque, canesque viderunt, et proinde non latrarunt,
Cum-gannitu autem aliorsum per stabulum trepidaverunt.

147 Ἀχνύμενοι περ] F. A. F. 160 ἀντίος] F. A. 2. 3. L.

Ver. 147 Ἐάσομεν] *Barnesius* edidit legendumque contendit ἐάσσομεν. Cum simplici enim σ (inquit) corripi debet, ut *Odyss.* φ', *ver.* 233. Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην. Sed vide ad *Il.* δ', 42.

Ibid. Ἀχνύμενόν περ] *Al.* ἀχνύμενοί περ.

Ver. 151 Μητέρα] *Al.* μητέρος.

Ver. 155 Δησάμενος] Vid. supra ad ι, 296.

Ver. 156 Λῆθεν] Vide supra ad λ', 101.

Ver. 157 Ἥγε σχεδὸν ἦλθε] Vide infra ad *ver.* 166, 168.

Ver. 159 Κατ' ἀντίθυρον] Ἀντικρὺ τῆς θύρας *Schol.*

Ibid. Ὀδυσῆϊ φανεῖσα· Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν] Sic *Iliad.* α, 197; Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα, Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ὅτις ὁρᾶτο.

Ver. 163 Κνυζηθμῷ] Ἤτοι ποππυσμῷ, ἢ μετὰ κλαυθμοῦ ποιᾷ ἠχῇ τῶν κυνῶν. *Schol.*

Vide

Ἠ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν.
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἐς κλισίην· θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός·
Ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,

Illa autem fupeciliis innuit: animadvertit vero nobilis Vlyffes;
Exivit autem domo extra magnum murum cortis,
Stetitque ante ipfam: illum vero allocuta eft Minerva;
" Generofe Laërtiade, folers Vlyffes,
" Iam nunc tuo filio verbum dic, neque cela;
" Vt procis mortem et fatum moliti
" Eatis ad urbem inclytam: neque ego ipfa
" Diu a vobis abero, prompta ad pugnandum.
Dixit, et aurea virga tetigit *eum* Minerva:
Veftem quidem ei primum bene-loram et tunicam,
Pofuit circum pectora; corpufque auxit et vigorem.
Rurfus autem nigro-colore factus-eft, genae vero diftentae funt;
Caeruleique facti funt pili circa mentum.
Illa quidem, ita cum-feciffet, abiit: at Vlyffes
Ivit in cafam: ftupuit vero ipfum dilectus filius;
Territufque aliorfum vertit oculos, ne deus effet,

165 Ἦλθε] edd. vett. recte. 175 γναθμοὶ δ' ἐτάνυσθεν] R.

Vide *Duportum, Praelect. in Theophrafti Characteres, cap.* 4.

Ver. 165 Παρὲκ] *Al.* παρά.

Ibid. Τειχίον] *Al.* θριγκίον.

Ver. 166, 168 Τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη· — Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο] Τούτοις δὲ καιρὸν χρὴ ἐπιστῆσαι τὸν δέοντα· ὧν πάντων ταμίας ὁ ἔμφρων τοῦ Ὀδυσσέως λόγος καὶ ἡ σύνεσις Ἀθηνᾶ, ἣν πλάττει Ὅμηρος ὑποτιθεμένην τὰ ποιητέα τῷ Ὀδυσσεῖ. *Eustath.* Sic infra *ver.* 282. Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη, Νεύσω μέν τοι ἐγὼ etc. Vide ad *Il.* ά, 194.

Ver. 172 Ἐπεμάσσατ'] *Barnefius* edidit ἐπεμάσσετ'. Rationibus (ut opinor) haud fatis idoneis. Vide ad *Il.* ρ', 594.

Ver. 175 Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο] Sic apud Ovidium: *Barba comaeque Canitie pofita nigrum rapuere colorem; Pulfa fugit macies; abeunt pallorque fitusque. Metam. Lib.* VII, *ver.* 288.

Ver. 176 Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες] Ita Vulgati. *Barnefius* autem ex *Ifaaco Cafaubono*, et ex *Euftathio* edidit ἐγένοντο γενειάδες. Quo modo et in nonnullis codicibus fcriptum repperit *Tho. Bentleius. Clark.* Vid. *Cafaub.* Lect. Theocrit. c. 2. *Ern.*

Ibid. Ἀμφὶ γένειον] *Al.* ἀμφὶ γένεια.

Ver.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν,
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκέθ' ὁμοῖος.
Ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
Ἀλλ' ἵληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσομεν ἱρὰ,
Ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα· φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ', (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,)
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Et ipsum affatus verba alata dixit;
" Alius mihi, hospes, appares recens, quam ante,
" Alia autem vestimenta habes; et tibi corpus haud amplius simile:
" Certe omnino aliquis deorum es, qui coelum latum habitant:
" Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
" Et aurea dona arte-elaborata: parce vero nobis.
Huic autem respondit postea patiens nobilis Vlysses;
" Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?
" Sed pater tuus sum, cuius gratia tu suspirans
" Pateris dolores multos, iniurias sustinens virorum.
Sic utique locutus, filium osculatus est; perque genas
Lachrymam mittebat humi: ante autem continuerat-se indesinenter semper.
Telemachus vero, (nondum enim persuadebatur suum patrem esse,)
Rursus ipsum verbis respondens allocutus est;

184 Ἴληθ'] F. A. I. L. *ibid.* δώομεν] F. A. L. recte. vid. *not.*

Ver. 181 Ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης] Versum hunc ad Adulatoris levitatem transfert *Plutarchus*: Τὰς δὲ τοῦ Κόλακος ὥσπερ πολύπεδος τροπὰς ῥᾷστα φωράσειεν ἄν τις. — Ὄψεται γὰρ αὐτὸν οὐδαμοῦ βέβαιον, οὐδ' ἴδιον, οὐδ' οἰκείῳ πάθει φιλοῦντα καὶ μισοῦντα καὶ χαίροντα καὶ λυπούμενον, ἀλλὰ δίκην κατόπτρου, παθῶν ὀθνείων καὶ βίων καὶ κινημάτων εἰκόνας ἀναδεχόμενον —. Εὐθὺς οὖν λέγειν χρὴ πρὸς τὸν τοιοῦτον, Ἀλλοῖός μοι, ξεῖν', ἐφάνης νέον ἠὲ πάροιθεν. *De Adulatoris et Amici discrimine.*

Ver. 184 Ἀλλ' ἵληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσομεν ἱρὰ] Virgil. *Sis felix, nostrumque leves quaecunque laborem: — Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Aen.* I, 334, 338.

Ibid. Δώσομεν] *Eustathius* in commentario citat δώομεν. Atque ita habent MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati. Quae forte et verior lectio. Vide ad *Il.* ή, 299 et 351. *Clark.* Δώομεν habent edd. F. A. L. unde erat haud cunctanter in contextum recipiendum. In ed. Rom. est vitium operarum, unde et in alias fluxit. Huc respexit *Hesych.* δώομεν, ἀποδῶμεν. Conf. *Iliad.* ή, 291, 351 etc. *Ern.*

Ver. 185 Τετυγμένα] Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 187 Οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις] Πρὸς δὲ τοὺς μετρίους οὐκ ἄτοπόν ἐστι χρῆσθαι καὶ ταῖς ἐπανορθώσεσι τῶν ἐπαίνων. — Καὶ τοὐναντίον αὖ πάλιν, ὑπερφυῶν τινων λεγομένων ἐπαίνων (οἷα πολλοὶ κολακεύοντες ἐπίφθονα λέγουσιν) εἰπεῖν, Οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις. *Plutarch. de Sui Laude.*

Ver. 191 Πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί] Τουτέστι πρὶν μέντοι ἐπεῖχεν αὐτό. *Eustath.* Ita infra τ', 212, δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθε.

Ver.

Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμός· ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο
Ὧι αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον, ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλά τ' ἀνατλὰς,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥ τε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ·)
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι.

" Haud tu Vlysses es, pater meus, sed me deus
" Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem:
" Nequaquam enim mortalis vir haec machinatus esset
" Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,
" Facile volens faceret iuvenem et senem.
" Certe enim modo eras senex, et turpiter indutus eras;
" Nunc vero diis similis es, qui coelum latum habitant.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cum-sit,
" Neque mirari supra-modum neque stupere:
" Nequaquam enim adhuc alius venier huc Vlysses:
" Sed ille ego talis, passus mala, multaque toleraris,
" Veni vigesimo anno in patriam terram.
" Verum tibi hoc opus *est* Minervae praedatricis,
" Quae me talem fecit, uti vult; (potest enim;)
" Alias quidem mendico similem, alias autem rursus
" Viro iuveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti.

204 Γάρ τι] edd. vett.

Ver. 195 Στεναχίζω] *Al.* στοναχίζω.

Ver. 197 Ὧι] *Al.* Οἷ.

Ver. 203 Περιώσιον] Περισσὸν κατὰ τὸ προσῆκον· παρὰ τὸ ὕσιον, γίνεται περιώσιον, ἐκτάσει τοῦ ο εἰς ω. *Schol.* Vide ad *Il.* δ', 359.

Ver. 204 Γάρ τοι] *Al.* γάρ τι.

Ver. 205 Πολλά τ' ἀνατλὰς] *Al.* πολλὰ δ' ἀληθείς.

Ver. 206 Ἔτεϊ ἐς] Nulla analogia produci hic potest ultima vocis ἔτεϊ, sequenti neque Consonanti, neque Vocali Aspirata: Neque in his solet esse licentia. Ita tamen in omnibus legitur et hic et infra τ', 484; φ', 208; ψ', 102; ω, 321; ubi idem versus reperitur. Vnde mirum videtur huius versus non meminisse *Athenaeum* inter eos quos λαγαροὺς appellat, sive ἐν μέσῳ χωλότητα ἔχοντας. *Lib.* XIV, *cap.* 8. Vide ad *Il.* α, 342; et ψ', 2.

Ver. 208 Ἐθέλει] *Al.* ἐθέλῃ.

Ver.

Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο· Τηλέμαχος δὲ
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο·
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἤ τ' οἰωνοὶ
Φῆναι, ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεεινὰ γενέσθαι·
Ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
Καί νυ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
Ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τε σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·

" Facile nempe diis, qui coelum latum habitant,
" Et illustrem - facere mortalem hominem, et vilem - reddere.
Sic utique locutus sedit: Telemachus vero
Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.
Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:
Flebant vero stridule, abundantius quam et aves
Aquilae, vel vultures unguibus - aduncis, quibus scilicet pullos
Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:
Sic utique illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.
Et sane lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim;
" Quali enim iam huc, pater, navi te nautae
" Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
" Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Vlysses;
" Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo;

217 Αἰγύπτιοὶ] F. A. L. 218 πετεηνὰ] R. 223 εὐχετόωνται] F. A. L.

Ver. 211, 212 Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι — Ἠμὲν κυδῆναι *etc.*] Ita apud *Hesiodum*: Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει· Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει — Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 5, 6, 8.

Ver. 215 Ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο] Vide ad *Il.* ψ', 108.

Ver. 216 Ἀδινώτερον, ἤ τ' οἰωνοὶ] Virgil. *Qualis populea moerens Philomela sub umbra Amissos queritur foetus, quos durus arator Observans nido implumes detraxit; at illa Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat, et moestis late loca quaestibus implet.* Georgic. IV, 511.

Ver. 217 Οἷσί τε] *Quibus scilicet* —.

Ver. 218 Πετεεινὰ] *Al.* πετεηνά.

Ver. 219 Ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον] Τὸ δὲ ἐλεεινὸν ἀναμεμίχθαι δηλοῖ καὶ τῷ καθ' ἡδονὴν δακρύῳ ἔλεόν τινα, οἷα δι' ἀνάμνησιν προϋπαρξάντων κακῶν. *Eustath.* Vide supra ad ὁ, 399.

Ver. 220 Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο] Virgil. *Et fors omne datum traherent per talia tempus.* Aen. VI, 537. Vide et ad *Il.* ψ', 154.

Ver. 223 Εὐχετόωντο] *Al.* εὐχετόωνται.

Ver. 226 Ἀληθείην] Vide supra ad ή, 297, et ad *Iliad.* ψ', 361.

Ver.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσί·
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
Φράσσομαι, εἴκεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
Μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἦ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ, ἤτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.

« Phaeaces me duxerunt re-nautica-inclyti, qui utique et alios
« Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit:
« Et me dormientem navi velo i super pontum vehentes
« Deposuerunt in Ithacam: dederunt autem mihi splendida dona,
« Aesque aurumque abunde, vestimentaque texta:
« Et haec quidem in speluncis deorum consilio iacent.
« Nunc autem demum huc veni admonitionibus Minervae,
« Vt inimicorum de caede consultemus.
« Sed age mihi procos enumeratos recense,
« Vt sciam, quotque et quinam viri sint:
« Et meo in animo eximio habita-deliberatione,
« Considerem; an nos possimus adversari,
« Soli sine aliis, an et conquiremus alios.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
« O pater, sane tuam magnam gloriam semper audiebam,
« Manibusque te bellicosum esse, et prudentem consilio:
« Sed valde magnum dixisti; stupor me tenet; neque esset-possibile,
« Viros duos cum multis et fortibus pugnare.

Ver. 228 et 475 Σφίας] Pronuntiabatur σφᾶς. Vltima enim vocis σφίας necessario producitur. Similiter εἰδέω, infra *ver.* 236, pronuntiabatur εἰδῶ. Vide ad *Il.* β', 811.

Ver. 229 Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ] Vide supra ad ν', 119.

Ver. 231 Ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν] Sic apud Virgilium: *Textilibusque onerat donis.* *Aen.* III, 485.

Ver. 232 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι] Vide supra ν', 367.

Ver. 233 Ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης] Vide supra ad *ver.* 166: et ad ν', 404.

Ver. 241 Σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον] Indicat Tempus illud *imperfectum* ἄκουον famam atque laudes *Vlyssis perpetuo* celebrari solitas. Similiter apud *Sophoclem* de *Achille* dicitur: Ὅς, μετὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν, Ἤκου' ἄριστα —: *Philoctet. ver.* 1305. Vide ad *Il.* ι, 37; et ν', 84.

Ver.

Μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς, οὐδὲ δύ' οἶαι,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
Κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται·
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν,
Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κήρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδὸς,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ· ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,

" Procorum autem neque fane decas una, neque duae folae,
" Sed multo plures; cito autem fcies hic numerum.
" Ex quidem Dulichio duo et quinquaginta
" Iuvenes felecti, fex vero *eos* famuli comitantur;
" Ex Samo autem quatuorque et viginti iuvenes funt;
" Porro ex Zacyntho funt viginti viri Achivorum;
" Ex ipfa vero Ithaca duodecim omnes optimi;
" Et cum ipfis fimul eft Medon praeco, et divinus cantor,
" Et duo fervi periti epulas - inftruendi.
" His fi omnibus nos - offeramus intus exiftentibus,
" *Vereor,* ne perquam - amate et graviter *eorum* iniurias ulcifcaris reverfus.
" Sed tu, fi poffis aliquem adiutorem excogitare,
" Confidera, qui nobis auxilietur prompto animo.
Hunc autem rurfus allocurus eft patiens nobilis Vlyffes;
" Equidem tibi dicam; tu autem attende, et me audi.

Ver. 245 Οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὰς] *Euftath.* ἀτρεκὰς, ἤγουν ἀληθῶς καταμόνας. Numeris additum vetbum refpondet latino *omnino.* Sicut ἀριθμὸς ἀτρεκὴς eft ἀκριβῶς λεγόμενος, numerus plenus, non qui craffe dicatur. Vid. *Foefii* Lex. Hippocr. in ἀτρεκέως. *Ern.*

Ibid. Οὐδὲ] *Al.* ὅτε.

Ver. 247 Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο] Centum hic et octo procos enumerat Poëta, cum Famulis octo, praeter Praeconem et Cantorem. Vnde totus omnium numerus (uti notavit *Barnefius*) centum atque octodecim.

Ver. 249, 250 Κοῦροι ἔασιν, — φῶτες Ἀχαιῶν] MS. a *Tho. Bentleio* collarus, φῶτες ἔασιν, — κοῦροι Ἀχαιῶν. Quae et verior videtur lectio. Nam κοῦροι Ἀχαιῶν faepe alibi apud Poëtam occurrit; φῶτες Ἀχαιῶν ne *femel* quidem. *Clark.* Nec hic infpectus eft *Euftathius*, qui habet φῶτες ἔασιν, unde clarum eft, eum etiam legiffe κοῦροι Ἀχαιῶν. Idque rectum eft. *Ern.*

Ver. 253 Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων] Virgil. *Totidemque pares aetate miniftri, Qui dapibus menfas onerent, et pocula ponant.* *Aen.* I, 709.

Ibid. Δαιτροσυνάων] Μαγειρικῶν ἔργων. *Schol.*

Ver. 255 Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ] Πολὺ πικρῶς καὶ δεινῶς· λείπει δὲ, δείδω, ἤ τοιοῦτό τι. *Schol.* Similiter *Euftathius*; Ὅρα δὲ τὴν ἔλλειψιν ἐν τῷ, Μὴ πολύπικρα καὶ ἑξῆς. Λείπει γὰρ τὸ, σκόπει, ἢ σκέπου, ἢ δέδοικα, ἤ τι τοιοῦτον. Ita infra σ', 333; Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ. Et *Iliad.* θ', 95; Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ. Vide et infra ad *ver.* 381.

*Ver.

Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διῒ πατρὶ,
Ἀρκέσει, ἦέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
Ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὥτε καὶ ἄλλοις
Ἀνδράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο·

" Et considera, an et nobis Minerva cum Iove patre
" Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Boni sane isti sunt adiutores, quos memoras,
" Alte licet in nubibus sedentes; qui utique et in alios
" Homines dominantur, et immortales deos.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Vlysses;
" Haud quidem illi multo tempore seorsum aberunt
" A-pugna forti, quando procis et nobis
" In aedibus meis robur decernatur Martis.
" Sed tu quidem nunc vade, simul atque autora illuxerit,
" Domum, et cum procis superbis versare:
" At me ad urbem subulcus postea ducet,
" Mendico misero similem, et seni.
" Si autem me ignominia-afficiant in domo, tuum tamen charum cor
" Toleret in pectoribus, male patiente me:

274 Σὸν γε] R. quod rectum videtur: est enim hic consequens. *Eustath.* autem habet δὲ.

Ver. 260 Εἰ καὶ νῶϊν] Apud *Eustathium* in commentario εἴ κεν νῶϊν. Atque ita in pluribus codicibus reperit *Tho. Bentleius.* Quae et proba lectio. Vide supra *ver.* 238.

Ver. 263 Ἐπαμύντορε] *Al.* ἐπ' ἀμύντορε.

Ver. 267 Κείνω] *Eustathius* in commentario citat κεῖνοι. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ver. 269 Κρίνηται] Vide ad *Il.* ά, 309, 338.

Ver. 270 Ἔρχευ] *Al.* ἔρχευ.

Ver. 273 Γέροντι] *Al.* γέροντα. Minus recte.

Ver. 274 Σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω] Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς οὐ μόνον ἑαυτὸν ἀνέχει θυμούμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν Τηλέμαχον ἐκ τοῦ λόγου συνιδὼν χαλεπὸν ὄντα καὶ μισοπόνηρον, ἀμβλύνει καὶ παρασκευάζει πόῤῥωθεν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ἀνέχεσθαι κελεύων· Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω etc. Ὥσπερ γὰρ τοὺς ἵππους οὐκ ἐν τοῖς δρόμοις χαλινοῦσιν, ἀλλὰ πρὸ τῶν δρόμων· οὕτω τοὺς δυσκαθέκτους πρὸς τὰ δεινὰ καὶ θυμοειδεῖς προκαταλαμβάνοντες τοῖς λογισμοῖς καὶ προκαταρτύοντες, ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας ἄγουσιν. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ᾽ εἰσορόων ἀνέχεσθαι·
Ἀλλ᾽ ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι ὐχὶ
Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ᾽ ἔπειτα νοήσας,
Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
Ἐς μυχὸν ὑψηλῦ θαλάμυ καταθεῖναι ἀείρας
Πάντα μάλ᾽· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι

" Etiamsi vel per domum pedibus trahant foras,
" Vel telis percutiant; tu tamen inspiciens, tolera;
" At sane cessare iube ab insipientia,
" Lenibus verbis compellans: illi vero tibi non
" Parebunt; iam enim ipsis adest fatalis dies.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in animo repone tuo:
" Quando abundans-consiliis in mente mibi ponat Minerva,
" Innuam quidem tibi ego capite; tu autem deinde cum-intellexetis,
" Quaecunque tibi in aedibus martia arma iacent,
" In secessum alti thalami depone sublata
" Omnia prorsus; at procos blandis verbis

282 Ὁππότε ἂν] R.

Ver. 276 ποδῶν ἕλκωσι] Sic apud *Ciceronem*: Per me ista *pedibus trabantur. Ad Atticum, Lib.* IV, *Epist.* 16. Et ad *Familiares, Lib.* VII, *Epist.* 32; *Trabantur* per me *pedibus* omnes rei.

Ver. 277 Ἢ βέλεσιν βάλλωσι] *Eustathius*: βέλεσι, recte. *Ern.*

Ver. 279 Οὐχὶ] *Al.* ὅτι.

Ver. 280 Δὴ γάρ σφι] *Al.* ἢ γάρ σφι.

Ver. 282 Ὁππότε κεν] *Al.* Ὁππότε ἄν.

Ibid. Πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη] τὸ δὲ πολύβουλος Ἀθήνη πάνυ συντελεῖ πρὸς τὸ ἀλληγορικῶς Ἀθηνᾶν τὴν φρόνησιν λέγεσθαι. *Eustath.* Vide supra ad *ver.* 166.

Ver. 284 Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα *etc.*] Cum consilium hoc repetat *Vlysses* infra τ', 4 *etc.* Veteres, notante *Eustathio*, hoc in loco versus octodecim a *ver.* 281 ad *ver.* 299 repudiarunt. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἡ περὶ τῶν ὅπλων ἐνταῦθα παραγγελία τῇ τῆς τ' μάλιστα ῥαψῳδίᾳ ᾠκείωται κατὰ τὺς Παλαιύς. Ὧδε γὰρ, ὀβελίζονται, φασὶ, τὰ τοιαῦτα ἔπη, μετὰ καὶ ἀστερίσκων· ἐκεῖ δὲ καιριώτατα κεῖνται, ὅπυ καὶ εἶδεν Ὀδυσσεὺς τὰ ὅπλα. Νῦν γὰρ, φασιν, ἐν ἀγροῖς ὢν, πῶς οἶδεν ὅτι πρόχειρα κεῖνται ὅπλα ἐν τῷ οἴκῳ; *Eustath.* *Barnesius* autem in annotationibus ad τ', 4 (quocum facit et Dna *Dacier*,) versus hosce hoc in loco aeque necessarios contendit: " Non " enim *Vlysses*" inquit "ex praesentibus " tantum prudens erat, sed longe ante " prospexit futura; et absens etiam scie- " bat, quae Arma in sua essent domo, et " ubinam. Quare utrinque *Asterisci* de- " bent appingi sine Obelo; utrobique " enim non sine singulari Artificio a Poë- " ta consummatissimo ponuntur." Ita ille. Attamen neque consilio huic de Procorum caede, quod ultimum erat *Vlyssi* opus exequendum, adhuc videtur tempus; neque in ipsa actione observata memorantur haec omnia praecepta. Vide infra ad *ver.* 295. *Clark.* Accedit, quod hic dicit, se nutu admoniturum, ut faciat, quae hic praecipit: at infra τ', 4. iubet verbis femovere arma. Caeterum, si versus sunt ab h. l. alieni, et e τ' huc translati, ultimi v. 295 — 98 illic exciderunt. Sed videntur tamen omnes hic defendi posse. Arma in aedibus esse, vix dubitare poterat Vlysses, et de nutu, potuit mutari consilium, cum facultas daretur verbis admonendi, absentibus procis, quod futurum, praevidere non poterat. *Ern.*

Ver.

Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατῄκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι·
Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα

" Palpare, quando te percontentur *arma* desiderantes:
" *Dicens*, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia sunt,
" Qualia quondam ad Troiam proficiscens reliquit Vlysses;
" Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor.
" Insuper autem mihi hoc maius in mente posuit Saturnius,
" Ne forte vino-gravati, contentione concitata inter vos,
" Vos invicem vulneretis, foedetisque convivium,
" Et nuptiarum-ambitum; ipsum enim allicit virum ferrum.
" Nobis vero solis duos enses, et duas hastas
" Relinque, et duo scuta manibus sumenda;
" Vt impetu-facto capiamus: illos autem postea

287 Μεταλλῶσι] R. *Eustath.* recte. 291 πρὸς δέ τι καὶ τόδε] R.

Ver. 287 Ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν] *Eustathius* in commentario videtur legisse εἴπερ σε μεταλλῶσιν.

Ver. 291 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον] *Al.* Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον· Vt infra τ', 10.

Ver. 292 Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες] Sic apud *Anacreontem*; Ἄγε δηῦτε· μηκέθ' οὕτω Πατάγῳ τε κἀλαλητῷ Σκυθικὴν πόσιν παρ' οἴνῳ Μελετῶμεν. *Odyss.* LVII, 921. Et apud Horatium: *Natis in usum laetitiae scyphis Pugnare, Thracum est. Tollite barbarum Morem, verecundumque Bacchum Sanguineis prohibete rixis. Carm. Lib.* I, *Od.* XXVII, *ver.* 1.

Ver. 294 Αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος] Πρόχειρος γὰρ ἀνὴρ πρὸς φόνον, παρακειμένου σιδήρου. *Schol.* Ἵνα ὥσπερ σίδηρον ἡ μαγνῆτις, οὕτως αὐτὸς ἐπάγηται τὸν θυμούμενον· καὶ ἀληθῶς, ὅπλον ἀχορηγήτου θυμοῦ, κατὰ τὸν εἰπόντα, πᾶν τὸ παρατυχόν. *Eustath.* Ita apud *Tacitum*; Et visa inter temulentos Arma cupidinem sui movere. *Histor. Lib.* I, §. 80. Τὸ δὲ ἐπιφώνημα καλούμενον ὁρίζοιτο ἄν τις, λέξιν ἐπικοσμοῦσαν. Ἔστι δὲ τὸ μεγαλοπρεπέστατον ἐν τοῖς λόγοις. — Οἷον· Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ' etc. Εἶτα ἐπιφωνεῖ, Αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας. §. 106, 107. Porro hinc apud *Erasmum*, Proverbium, *Ferrum virum attrahit. Adag. Select. de Illecebris mali. Clark.* Αὐτὸς est *sua sponte, suapte vi Ern.*

Ver. 295, 298 Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα etc.] Οὐ γὰρ συνεῖδεν Ὀδυσσεὺς νῦν εἰ καὶ ἄλλων ὅπλων δεήσωνται ἐπέκεινα τῶν δύο φασγάνων καὶ δύο δουράτων καὶ δύο βοαγρίων. Ὅτε μέν τοι προσεπιγίνωνται καὶ οἱ δύο δοῦλοι ἐπαμύντορες, τότε δεηθέντες εὐπορήσουσι καὶ ἑτέρων ὅπλων ὡς τὸ πρᾶγμα δίδωσιν. *Eustath.* Notandum tamen, infra τ', 4 etc. ubi eandem orationem repetit *Vlysses*, versus hosce quatuor non itidem occurrere. Neque, cum consilium hoc de armis auferendis exequantur *Vlysses* et *Telemachus*, (*ver.* 31 eiusdem libri;) ulla relinquunt. Quin et infra χ', 109 non duobus adiutoribus solummodo, sed sibi ipsi etiam patrique, omnibus simul, arma e thalamo asportasse memoratur *Telemachus*. Vnde probabilior videtur eorum coniectura, qui totum hunc locum repudiarunt. Vide supra ad *ver.* 284.

Ver. 297 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα] Versio *Wetsteniana* pessime hoc reddit *Vt facta re divina sumamus.* Nec melius Dna *Dacier*; *Dont nous nous servirons,*

 quand

Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
Μήτε τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
Ἀλλ' οἶοι σύ τ', ἐγώ τε, γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
Καί κε τέο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἠμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ὦ πάτερ, ἤτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω
Γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
Ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὀΐω

" Pallas Minerva debilitabit, et providus Iupiter.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente repone tua;
" Si vere utique meus es, et sanguinis nostri,
" Ne quis postea Vlyssem audiat intus esse,
" Ne quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
" Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope:
" Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium:
" Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus;
" Tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo,
" Quam qui non curet, teque parum-honoret talem existentem.
Hunc autem respondens allocutus est illustris filius;
" O pater, sane meum animum et postea puto
" Cognosceas; nequaquam enim animi-remissio me tenet:
" Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto

306 Νῶϊ] A. 2. 3. 310 με ἔχουσιν] R.

quand nous voudrons les immoler. Et in annotationibus: "Au lieu de ἐπιθύσαν-"τες," inquit, "je crois qu' Homére "avoit écrit ἐπιθύσοντες· car il me semble, "que le sens demande un futur; à moins "qu'on explique cet ἐπιθύσαντες, *quand "la fureur se sera emparée de notre "esprit.*" Mite admodum: Nam vox ἐπιθύω alibi apud *Homerum*, *Impetum facere*; sive, *Impetu dato irruere*, significat: Οἱ δὲ ἐρύσασθαι ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν Τρῶες ἐπιθύουσι —. *Iliad.* σ', 174: Vbi ipsa Versio *Wetsteniana* recte interpretatur, *Trojani recta irruunt.* Porro composita (ut opinor) vox ἐπιθύω, non ex ἐπὶ et θύω, sed ex ἐπὶ et ἰθύω· Qua ratione etiam ex analogia antepenultimam rectissime producet. Vide *Iliad.* ϐ, 281, 353, 661. *Clark.* De tempore, ἐπιθύσοντες, accedo *Daceriae. Hesych.* ἐπιθύω, ὁρμῶμαι. *Ern.*

Ver. 300 Καὶ αἵματος ἡμετέροιο] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 18, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ· Notante *Barnesio. Clark.* Caeterum apte hoc dicitur ad ingenium Vlyssis. Siquid ab calliditate et taciturnitate ingenii mei traxisti natura, quia vere filius meus es. *Ern.*

Ver. 302 Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε] Apud *Dionysium*, *ibid.* Μήτε τι Λαέρτης ἴστω τόδε.

Ver. 304 Ἀλλ' οἶοι σύ τ' — ἰθύν] Sensus est: sed soli hoc nos sciamua, ut facilius cognoscamus ingenium et sensus mulierum etc. *Ern.*

Ver. 305 Πειρηθεῖμεν] *Al.* πειρηθῶμεν, et πειρηθῆμεν.

Ver. 306 τίει] Vide ad *Il.* ν', 103; et ϐ, 24.

Ver. 310 Γέ μ' ἔχουσιν] Apud *Eustathium* in commentario, με ἔχουσιν. *Al.* μέ τ' ἔχουσιν.

Ver.

Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ἀλλ' ἤτοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν·
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργὴς,
Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,

" Nobis ambobus; te vero considerare iubeo.
" Diu enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
" Opera adiens; illi autem in aedibus quieti
" Opes devorant praeter-modum, neque superest parsimonia.
" Sed sane te mulieres ego explorare hortor,
" Quaeque te parum-honorent, et quae inculpatae sint:
" Viros autem non ego per stabula vellem
" Nos explorare, sed postea haec curare,
" Si modo vere aliquod nosti Iovis signum Aegiochi.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ast deinde in Ithacam deducebatur navis bene-fabricata,
Quae tulerat Telemachum a-Pylo, et omnes socios:
Hi vero quando iam portum valde-profundum intrassent,
Navem quidem si nigram in terram traxerunt;

317 Νηλιτεῖς] edd.

Ver. 313 Δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ] Ἀκερδὲς ἐστι τὸ πειρᾶσθαί σε τῶν ἀνδρῶν, ὧν οἱ πλείους ἔξω τῆς νήσου περὶ τὴν ἤπειρον. Ἐν ὅσῳ γὰρ αὐτὸς μετέρχῃ τὰ ἐκείνων ἔργα, ἐν τοσούτῳ οἱ μνηστῆρες τὰ κατ' οἶκον ἐκκενώσουσι. *Eustath.*

Ibid. Εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων Ἔργα μετερχόμενος] Malim ἑκάστου referre ad ἔργα. Ita sensus erit: *Diu enim tentando incassum errabis, facta uniuscuiusque inspiciens.* Saltem id etiam in ἔργα rursus intelligendum est. *Ern.*

Ver. 315 Οὐδ' ἔπι φειδώ] *Al.* οὐδέ τε φειδώ· et οὐδ' ἔτι φειδώ.

Ver. 317 Αἵ τε σ' ἀτιμάζουσι] *Al.* Αἵ σε τ' ἀτιμάζουσι. Minus recte.

Ibid. Νηλητεῖς] Σημαίνει τὰς [forte τοὺς δὲ] ἁμαρτωλούς· — γίνεται δὲ παρὰ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ ἀλιτεῖν, ὃ σημαίνει τὸ ἁμαρτεῖν. Καὶ διὰ τοῦτο, τοῦ ἀλιτεῖν διὰ τοῦ ι γραφομένου, τὸ νηλητὴς γράφεται διὰ τοῦ η, ὅτι οἱ Αἰολεῖς ἔτρεπον τὸ ι εἰς η. *Schol.* Atque hinc edidit *Barnesius* νηλητεῖς, cum Vulgati habeant νηλιτεῖς· quae vox ex analogia *mediam* debet corripere. Vide supra ad δ', 378; ad ι, 108; et ad *Il.* ι, 375. *Clark.* Νηλητεῖς ex h. l. videtur posuisse in Lexico *Hesychius*, quod ordo literarum indicat, cum et suo loco habeat νηλιτέες. Hoc melius quam quod *Sopingio* placebat νηλεγέες, quod non consentit ordini literarum. Νηλήτεις habet etiam Etym. M. in h. v. quamquam locum Homeri non commemorat: quod vid. add. *Suid.* in νηλίτιδες. *Ern.*

Ver. 320 Εἰ ἐτεόν γε τι οἶσθα Διὸς τέρας] Ἐξ οὗ δηλαδὴ ὁρμώμενος ἔφης ἀμύντορα τὸν Δία ἡμῖν ἔσεσθαι. *Eustath.*

Ibid. Αἰγιόχοιο] Vide ad *Il.* α, 202.

Ver. 322 Ἄρ'] *Vt supra dictum est.* ϐ, 552.

Ver. 325 et 359 Ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν] Vide supra ad ϐ, 496.

Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
Ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβὸς,
Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν·
Ἤδη τοι, βασίλεια, φίλος παῖς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
Πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε, μέγαρόν τε.
Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο·
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi;
Statimque ad Clytii *domum* ferebant perpulchra dona.
At praeconem praemiserunt domum ad Vlyssis,
Nuncium dicturum prudenti Penelopae,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem iusserat
Ad-urbem inde navigare; ut ne verita in animo
Potens regina teneras lachrymas funderet.
Occurrerunt autem sibi-invicem praeco et nobilis subulcus,
Eiusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando iam pervenissent *in* domum divini regis,
Praeco quidem mediis in ancillis dixit;
" Iam tibi, regina, dilectus filius venit.
Penelopae autem dixit subulcus prope astans
Omnia, quaecunque ei dilectus filius *ipsum* iusserat loqui.
At postquam omne praeceptum renunciasset,
Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque.
Proci vero tristati sunt, doluerunt que in animo;
Exiverunt autem domo praeter magnum murum atrii,
Et illic ante ianuas sedebant:
His vero Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;

340 Ἀπέειπεν] F. A. L. male. 345 παῖς] edd.

Ver. 332 Εἴβοι] *Al.* εἴβῃ.
Ver. 337 Φίλος παῖς εἰλήλουθε] *Al.* φίλος παῖς ἐκ Πύλου ἦλθεν.
Ibid. et *ver.* 346 Εἰλήλουθε — τετέλεσται] Vide ad *Il.* ά, 37. Caeterum *Barnesius* inter Varias lectiones rettulit εἰληλούθει. Sed praestat hic εἰλήλουθε.
Ver. 341 Ἕρκεά τε μέγαρόν τε] Ἕρκεα intellige *vestibulum*, *aulam* ante aedes regias. Vid. sqq. μέγα τειχίον αὐλῆς. *Ern.*
Ver.

Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι·
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη.
Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι·
Οὔπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
Στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἑτάροισι·
Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἵδε γὰρ ἔνδον·
Ἤ τις σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλων

" O amici, certe magnum opus superbe perfectum est
" Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri.
" Sed agite, navem nigram trahamus, quaecunque optima;
" Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citissime
" Illis nuncient ocyus ut domum redeant.
Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
Versus ex loco, portum profundum intra,
Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
Suaviter autem ridens locutus est inter suos socios;
" Ne quem nuncium iubeamus *ire*; hi enim intus:
" Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi
" Navem praeternavigantem, eam autem non potuerunt assequi.
Sic dixit: illi autem ubi surrexissent, iverunt ad littus maris:
Statim vero navem nigram in terram traxerunt;
Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi.
Ipsi vero in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum

347 φαμὲν δέ μιν μὴ τελέεσθαι] R. A. L. 354 μετεφώνει μνηστήρεσσι] F. A. L. μετεφώνεε] R. 361 ἄλλον] R. vid. *not.*

Ver. 346 Τετέλεσται] *Al.* ἐτελέσθη. Uti et in omnibus legitur supra δ', 663; ubi idem fere versus occurrit.

Ver. 347 φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι] Ita Editio *Florentina* et *Henricus Stephanus*, eosque secutus *Barnesius*. Recte: Ita enim in omnibus legitur supra δ', 664, ubi idem versus occurrit. Editionum veterum nonnullae hic legunt φαμὲν δέ μιν μὴ τελέεσθαι. Pessime: non modo ad prosodiam, sed et ad sententiam; nam vox τελέεσθαι semper apud Poëtam sensu passivo usurpatur. Vide *Iliad.* β', 36; *Odyss.* α', 201; γ', 226; χ', 215. *Clark.* *Eustathius* quoque passive interpretatur: ἣν ἔλεγον μὴ ἂν τελεσθήσεσθαι. *Ern.*

Ver. 352 Στρεφθεὶς ἐκ χώρης] Χώρα est non modo locus, quem quis sedendo, iacendo occupat, sed etiam habitus corporis in sedendo, iacendo: unde *mutare locum* est etiam manentis in loco, sed mutantis habitum corporis, ut h. l. convertendo se. Contra κατὰ χώραν ἔχειν est quiescere, se non commovere. *Ern.*

Ver. 354 Μετεφώνεεν οἷς ἑτάροισι] *Al.* προσεφώνεεν οἷς ἑτάροισι. *Al.* μετεφώνει μνηστήρεσσι.

Ver. 357 Κιχῆναι] *Al.* κιχῆσαι.

Ver. 361 Οὐδέ τιν' ἄλλων] MS. a *Tho.*

Εἰῶν, οὔτε νέων μεταΐζειν, οὔτε γερόντων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός.
Ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας
Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων·
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ· μηδ' ἥμας ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ ὀΐω,
Τούτου γε ζώοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·
Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.

Sinebant, neque iuvenum una-confidere, neque fenum.
Inter hos autem Antinous locutus est Epithei filius;
" Papae! ut hunc virum dii malo liberarunt!
" Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis
" Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,
" Nunquam in terra noctem peregimus, sed in ponto
" Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,
" Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum
" Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit domum deus;
" Nos vero hic ei consultemus gravem mortem
" Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,
" Eo utique vivente, perfectum iri haec opera:
" Ipse etenim peritus consilioque menteque;
" Populi autem non amplius omnino nobis favent.

369 Τηλεμάχῳ] A. 1. e ver. 372. 372 ἡμέας] F. A. L. quod favet lectioni Barnesianae, quae vera est.

Bentleio collatus, οὐδέ τιν' ἄλλον· Atque ita in commentario citat *Eustathius*. *Clark.* Sic et ed. Rom. Idque praetulerim: nullum alium neque de iuvenibus, neque de senibus, qui non esset de numero procorum et sociorum. *Ern.*

Ver. 365 Ἐπ' ἄκριας] Ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα μέρη τῶν ὀρῶν. *Schol.*

Ver. 369 Φθίσωμεν] Vide ad *Il.* ν', 339.

Ver. 370 Τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων] Ὅτι Ἀντίνοος μηδὲν κατὰ Τηλεμάχου ἀνύσας ἐν τῷ λοχᾷν, καὶ ὅμως ἑαυτὸν συνιστῶν ὡς οὐ φαύλως λοχαγήσαντα εἰ καὶ εὐτυχῶς ἀπήλλαξεν ὁ Τηλέμαχος, — δημηγορεῖ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν, ὡς τέως μὲν ἀπήγαγεν αὐτὸν οἴκαδε θεός. *Eustath.* Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit τέως ἀπάγαγεν, omissa vocula μέν. Quod et ferri posset: Eadem scilicet ratione ac ἕως ἐπῆλθε, supra ι, 233; ἕως ἵκοντο, ι, 109 etc.

Ver. 371, 72 Οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον Τηλεμάχῳ] Non bene coëunt οἱ Τηλεμάχῳ, ei *Telemacho*. *Eustathius* Τηλεμάχῳ non refert, sed etiam nihil, quod versum aliter expleat. *Ern.*

Ver. 372 Μηδ' ἥμας ὑπεκφύγοι] Ita edidit *Barnesius*; ne syllaba videlicet circumflexa corripiatur. Mutari accentum, inquit *Henricus Stephanus*, in annotationibus ad hunc locum necesse est, quum α corripiatur, et legere ἡμὰς, vel potius ἥμας· ut infra habes ἥμιν, [ϱ', 376;] — ἦ οὐχ ἅλις ἥμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι; Vide supra ad ϑ', 569; et infra ad υ, 272. Vulgati hic habent ἡμᾶς.

Ver. 373 Ἀνύσσεσθαι] *Eustath.* habet in Comm. ἀνύσεσθαι. *Ern.*

Ver. 375 Ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν] Vide supra ad γ', 164.

Ver.

Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς,
Εἰς ἀγορήν· οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν·
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον,
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν

" Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
" In concionem; nequaquam enim remisse-acturum ipsum puto,
" Sed irascetur, dicetque inter omnes, cum-surrexerit,
" Quod ei caedem gravem struebamus, neque assecuti-sumus:
" Illi autem non laudabunt audientes mala opera:
" *Metuendum*, Ne quod malum faciant, et nos expellant
" Terra nostra, alium autem adeamus populum.
" Verum praevertamus interficiendo in agro procul ab urbe,
" Vel in via; victum autem ipsi, et possessiones habeamus,
" Vbi-diviserimus aequaliter inter nos; aedes autem demum
" Illius matri dederimus habendas, et *ei* quicunque *eam* duxerit **uxorem**.
" Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis
" Ipsumque vivere et habere paterna omnia,
" Ne ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus

Ver. 376 Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον] Vide infra ad *ver.* 381.

Ibid. Ὁμηγυρίσασθαι] Vide ad *Il.* α', 140.

Ver. 378 Ἀπομηνίσει] *Barnesius* aliique vertunt, *ad iracundiam excitabit.* Sed rectius interpretatur *Scholiastes*, ὀργισθήσεται· ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide *Iliad.* β', 772; ι, 230; ι, 426; τ', 62. *Clark.* Vide ad *Il.* β', 772.

Ver. 381 Μή τι κακὸν ῥέξωσι] Τὸ δὲ μή τι κακὸν ῥέξωσι ἐλλειπτικῶς ἔχει· λείπει γὰρ τὸ διὸ δέδοικα· ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Θυμοῦ δὲ σχῆμα τοῦ πολλοῦ μὴ ἐῶντος εἰπεῖν ἀνελλιπῶς· Ὁποῖόν τι καὶ τὸ, [supra *ver.* 376;] Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι εἰς ἀγορὴν Ἀχαιούς. Ἐν γὰρ τῷ, ἄγετε, λείπει ῥῆμα πληθυντικόν· οἷον τὸ ὁλοθρεύσωμεν· ἢ ἀνέλωμεν· ἢ ἑτεροῖόν τι τοιοῦτον. *Eustath.* Vide supra ad *ver.* 255.

Ver. 382 Ἄλλον] Apud *Eustathium* in commentario, ἄλλων.

Ver. 387 Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε] Ita Editi omnes. Quod tamen nulla ratione excusari potest: Nam ut huiusmodi syllabae *natura longae* corripiantur, licentia (ut opinor) nec Comoedis concessa. *Barnesius* pro βούλεσθε, Veteres βόλεσθε scripsisse contendit; et inde, ab obsoleto βόλω pro βούλομαι, fieri βόλω, unde *Latinum* Volo. Nulla tamen allata auctoritate. At vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. βόλεσθε, in duobus βόλεσθαι scriptum repperit. Vide et *Athenaeum*, *Lib.* XI, *cap.* 5, ipso initio. Notandum porro vocem ἀλλὰ hoc in loco non recte se habere. Nam, uti observat *Eustathius*, Τὸ Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε Αὐτὸν ζῆν ἄρσεώς τινος λείπεται· οἷον, εἰ δὲ ἀφανδάνει, καὶ οὐ δοκεῖ καλὸν ὁ φόνος, ἀλλὰ βούλεσθε αὐτὸν ζῆν. Vnde magis verisimile mendosi hic aliquid latere.

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
Ἡγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἥνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
  Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλήϊόν ἐστι
Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς·
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,

" Hic congregati, ſed ex domo unuſquiſque
" Ambiat *eam* ſponſaliis petens; illa vero deinde
" Nupſerit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit.
  Sic dixit: hi autem omnes muti facti ſunt ſilentio.
His vero Amphinomus concionatus eſt et dixit,
Niſi illuſtris filius, Aretiadae regis;
Qui ſcilicet ex Dulichio tritici-feraci, herboſa,
Dux-erat procis: maxime autem Penelopae
Placebat verbis; mente enim utebatur bona:
Qui ipſis prudens concionatus eſt, et dixit;
  " O amici, non ego interficere vellem
" Telemachum; grave enim genus regium eſt
" Interficere: ſed primum deorum interrogemus conſilia:
" Siquidem probent Iovis magni iura,

391 Διζήμενοι] R. 401 ἐστιν] F. male.

Ver. 391 Ἐέδνοισιν] Vide ſupra ad ό, 18. Porro *Euſtathius* in commentario, et MS. a *Tho. Bentleio* collati, hic legunt ἕδνοισι.

Ibid. Ἡ δ' ἂν ἔπειτα] *Al.* ἡ δέ κ' ἔπειτα. Quo modo habent et Editi infra φ', 161, ubi idem verſus occurrit.

Ver. 392 Γήμαιθ'] Vide ſupra ad λ', 272.

Ver. 394 Μετέειπεν] Scr. μετέειπε. *Ern.*

Ver. 396, 397 Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου — Ἡγεῖτο μνηστῆρσι] " Hic ergo Amphinomus " principem locum inter procos obtinuit, " duciſque officio defunctus eſt; quam " autoritatem nunc quoque patefecit, " cum illud Antinoi conſilium refellit et " improbat." *Spondan.* Atqui non *omnibus* Procis praeeſſe dicitur hic *Amphinomus*, ſed iis ſolummodo ducem fuiſſe, qui ex *Dulichio* venerant. Vide ſupra ad *ver.* 247. In univerſum certe Procorum omnium principes et duces depinguntur *Antinous* et *Eurymachus*: Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς, Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι. Supra δ', 628.

Ver. 398 Ἥνδανε] Vide ſupra ad *ver.* 241.

Ver. 402 Πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς] " Quum rerum humanarum maximum " momentum ſit, quam propitiis rem, " quam adverſis agant Diis, —." *Livius*, *Lib.* IX, §. 1.

Ver. 403 Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες] Fuerunt, notante *Strabone*, qui hic pro θέμιστες legerint Τομοῦροι· quo nomine Iovis prophetas a monte *Tmaro* vel *Tomaro*, ubi ei Sacrum erat, appellatos contendant: Βέλτιον γὰρ εἶναι Τομούρους ἢ θέμιστας γράφειν· οὐδαμοῦ γοῦν τὰ μαντεῖα θέμιστας λέγεσθαι παρὰ τῷ Ποιητῇ, ἀλλὰ τὰς βουλὰς καὶ τὰ πολιτεύματα καὶ νομοθετήματα· Τομούρους δ' εἰρῆσθαι ἐπιτετμημένως Τμάρους, οἷον Τμαροφύλακας. Οἱ μὲν οὖν νεώ-

Αὐτός τε κτενέω, τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι·
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

« Ipseque interficiam, aliosque omnes iubebo:
« Sin avertant dii, quiescere suadeo.
Sic dixit Amphinomus; illis autem placebat sermo.
Statim deinde quum surrexissent, iverunt in domum Vlyssis:
Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.
Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,
Procis ut se ostenderet superbam contumeliam iactantibus.
Audiit enim de sui filii in aedibus morte,
Praeco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.
Perrexit autem ea ire in-domum cum famulis mulieribus.
Sed quando iam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus affabre structae,
Genis obtendens nitida redimicula;
Antinoum vero inctepabat, verbumque dixit, et compellabat;

412 Vid. *not.* 417 ἐνένιπεν] R. bene, ut ad Iliad. dictum.

περὶ λέγουσι Τομέρους *Strabo*, *Geograph. Lib.* VII, *pag.* 506, *al.* 326. Ipse autem *Strabo*; Ὁμήρῳ δ' (inquit) ἁπλούστερον δεῖ δέχεσθαι, θέμιστας καταχρηστικῶς καὶ βουλὰς, τὰ προστάγματα, καὶ τὰ βουλήματα τὰ μαντικὰ, καθάπερ καὶ τὰ νόμιμα· τοιοῦτον γὰρ καὶ τὸ, Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακοῦσαι. *Ibid.* Vide supra ad ξ', 327, 328. Caeterum observat *Casaubonus* ad hunc locum *Strabonis*, vocem θέμιστας in *Hymno ad Apollinem*, qui *Homero* vulgo tribuitur, *oracula* denotare, *v.* 394. Καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅ, ττι κεν εἴπῃ, Χρείων ἐκ δάφνης γυάλων ὕπο Παρνησοῖο.

Ibid. Αἰνήσωσι] Apud *Eustathium* in commentario ad ξ', 327, αἰνήσουσι.

Ver. 404 Αὐτός τε κτενέω] Apud *Strabonem*, loco supra adducto, Αὐτός τε κτανέω. *Al.* Αὐτὸς δ' οὐ κτενέω.

Ver. 405 Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα] Apud *Strabonem*, *ibid.* Εἰ δέ κ' ἀποτρεπέῃσι θεὸς, παύεσθαι ἄνωγα.

Ibid. Παύσασθαι] *Al.* παύσεσθαι.

Ver. 408 Ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν. Quae et probabilior videtur lectio; quia ξεστὸς cum λίθος saepe, cum θρόνος nusquam alibi apud Poëtam, coniunctum reperitur.

Ver. 412 Ὃς ἐπεύθετο βουλάς] Post hunc versum in *Eustathii* editionibus sequitur alius, qui in vulgatis non reperitur; Αὐλῆς ἐκτὸς ἐὼν οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον. Eumque huic loco omnino inserendum contendit *Barnesius*, quod Sensui sit necessarius, et repetatur in omnibus, ad δ', *ver.* 678. Potest tamen sine sententiae dispendio abesse.

Ver.

Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον
Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
Δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν·
Τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀποῤῥαῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·

« Antinoë, contumelia-instructe, mali-machinator; atqui te dicunt
« In populo Ithacae inter coaetaneos esse optimum
« Consilio et verbis: tu vero nequaquam talis eras.
« Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque
« Struis, neque supplices curas, quibus utique Iupiter
« Testis? neque pium mala fuere sibi-invicem.
« An non nosti, quando huc pater tuus venit fugiens,
« Populum veritus? iam enim irati erant valde,
« Quoniam praedones comitatus Taphios
« Malo-affecerat Thesprotos; hi vero nobis amici erant:
« Illum nempe volebant occidere, et perdere eius charum cor,
« Et victum consumere dulcem plurimum;
« Verum Vlysses inhibebat, et retinebat, cupientes licet.
« Huius nunc domum ignominiose comedis, ambisque uxorem,
« Filiumque interficis: me vero valde dolore-afficis:

Ver. 422 Οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι] Τοὺς προσδεχομένους ἱκέτας ὠνόμασεν ὁμωνύμως αὐτοῖς τοῖς ἱκετεύουσιν, ὡς ἄν τις εἴποι τοὺς ἱκετοδόχους· ὥσπερ χρῆσται λέγονται οἱ ὀφείλοντες καὶ οἱ δανείζοντες. *Schol.* Similiter *Eustathius*; Μέση λέξις τὸ ἱκέτης, καὶ ὁμώνυμος· καθὰ καὶ ὁ ξένος, ὃς καὶ τὸν ξενισθέντα δηλοῖ καὶ τὸν ξενίσαντα. Eodem porro modo exponit et Dna *Dacier*. Verum cum vox ἱκέτης isto sensu nusquam alibi apud *Homerum* usurpatur, rectius fortasse intelligas *Penelopen* hic per istud ἱκέτας seipsam et filium denotare, *Antinoo* videlicet supplices factos, ne quid ipsis mali struat.

Ibid. Οἷσιν ἄρα Ζεὺς Μάρτυρος] Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε. Supra ι, 270.

Ver. 423 Οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν] Οὐ θέμις ἐστίν. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*. Τὸ δὲ οὐδ' ὁσίη, ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅσιον, ἐλλελεῖφθαι δοκεῖ. Λείπει γὰρ τὸ βουλή, ἤ τοιόνδε τι· ἵνα λέγῃ, ὡς οὐκ ἔστιν ὁσία δίκη, ἢ βουλή, ἢ πρᾶξις, τὸ τοὺς ἱκέτας ῥάπτειν ἀλλήλοις κακά. *Eustath.* Ita infra χ', 412. Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι. Vide *Gatakerum*, *de Novi Instrumenti Stilo*, *cap.* 33.

Ibid. Ῥάπτειν] *Al.* ῥαπτέμεν.

Ver. 425 Ὑποδδείσας] *Al.* ὑπαιδείσας et ὑποδείσας.

Ver. 428 Φθῖσαι] Vide ad *Il.* ν', 339. Caeterum MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati hic legunt κτεῖναι.

Ver. 432 Ἐμὲ δὲ] Apud *Eustathium* in commentario, ἐμέ τε. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus.

Ver.

Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Οὐκ ἔσθ᾽ οὗτος ἀνὴρ, οὐδ᾽ ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει,
Ζώοντός γ᾽ ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται,
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ᾽ οὐκ ἔστ᾽ ἀλέασθαι·
Ὣς φάτο θαρσύνων· τῷ δ᾽ ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον·
Ἡ μὲν ἄρ᾽ εἰσαναβᾶσ᾽ ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

« Sed te cessare hortor, et iubere alios.
Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est;
« Filia Icarii, prudens Penelope,
« Confide; ne tibi haec in meote tua curae - sint;
« Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,
« Qui Telemacho tuo filio maous ioferat,
« Vivente utique me et super terra vidente.
« Sic enim edico, et sane perfectum erit,
« Statim ei sanguis ater fluet circum hastam,
« Nostram; quoniam et mihi urbium-vastator Vlysses
« Saepe genibus suis imposito carnem assam
« In manibus posuit, praebuitque vioum rubrum.
« Ideo mihi Telemachus omnium multo charissimus est
« Virorum: neque ipsum mortem timere iubeo
« A procis sane; divioitus autem *evenientem* non est effugere.
Sic dixit animum-addens; ei autem struebat ipse mortem.
Illa autem cum-ascendisset in coenaculum splendidum,
Plebat deinde Vlyssem, dilectum maritum; donec ei somnum
Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

447 Ἔκ τε] F. A. L.

Ver. 433 Παύσασθαι] *Al.* παύεσθαι.
Ver. 434 Πολύβου παῖς] *Al.* πεπνυμένος.
Ver. 447 Ἔκ γε] *Al.* Ἔκ τε. Minus recte. *Clark.* Noo *a procis sane*, sed: *a procis quidem*, vel *utique*. *Ern.*
Ibid. Θεόθεν δ᾽ οὐκ ἔστ᾽ ἀλέασθαι] Ita supra ι, 411; Νοῦσον γ᾽ οὔπως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι. Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ. *Demosthenes apud Clem. Alexandrin. Strom.* VI. *Clark.* Vid. ad *Il.* μ', 322. *Ern.*
Ibid. Οὐκ ἔστ᾽ ἀλέασθαι] *Al.* οὐκ ἔστιν ἀλύξαι.

Ver.

Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ· μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦλθες, δῖ' Εὔμαιε· τί δὴ κλέος ἔσ' ἀνὰ ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου; ἦ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
Ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστά με θυμὸς ἄνωγεν
Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς

Vespertinus autem Vlyssi et filio nobilis subulcus
Venit: hi vero coenam scite parabant,
Sue mactato anniculo: at Minerva
Prope stans Laërtiadem Vlyssem,
Virga percussum, iterum fecit senem;
Turpiaque vestimenta induit circum corpus; ne ipsum subulcus
Cognosceret coram intuitus, et prudenti Penelopae
Iret nunciatum, neque mente contineret.
Hunc et Telemachus prior verbis allocutus est;
« Venisti, nobilis Eumaee; quaenam iam fama est in urbe?
« Num iam proci eximii intus sunt
« Ex insidiis *reversi*? an adhuc me demum observant domum euntem?
Hunc autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
« Non-curae-erat mihi haec inquirere et interrogare,
« Per urbem incedentem: citissime me animus iussit,
« Nuncio perlato, rursus huc redire.
« Occurrit autem mihi a sociis nuncius velox

453 Ἐπὶ σταθμὸν ὡπλ.] F. A. L. male. 459 εἰρύσαιτο] edd. 465 ἔμελέ μοι] F. recte. vid. *not*.

Ver. 453 Ἐπισταδὸν] Ἐπιστημόνως. *Schol.* *Al.* ἐπὶ σταθμόν.

Ver. 456 Πεπληγυῖα] Vide ad *Il.* β', 314; et γ', 31.

Ver. 459 Εἰρύσσαιτο] Ita *Barnesius*, et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Recte, ut videtur. Vide ad *Il.* θ', 143. *Al.* εἰρύσαιτο.

Ver. 461 Ἦλθες, δῖ' Εὔμαιε] *Al.* Ἦλθες δὴ, Εὔμαιε.

Ver. 465 Οὐκ ἔμελέν μοι] *Eustath.* Οὐκ ἔμελέ μοι, recte. *Ern.*

Ver. 466 Καταβλώσκοντα] *Al.* κάτα βλώσκοντα.

Ibid. Ἄνωγεν] *Al.* ἀνώγει. Quae aut vera lectio; aut erit ἄνωγεν non ex Perfecto ἄνωγα, sed ex Aoristo ἄνωγον. Vide ad *Il.* θ', 322.

Ver. 468 Ὡμήρησε] Ὁμοῦ συνέβαλε, συνέτυχεν. *Schol.*

Ibid. Ἄγγελος ὠκὺς] *Harpocration*, ad vocem Ὁμηρεύσοντες, citat ἄγγελος ἐλθών. Quam lectionem et praefert *Barnesius*.

Ver.

Κήρυξ, ὅς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν·
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστὶν,
Ἦα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
Καί σφέας ὠΐσθην τοὺς ἔμμεναι· οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο· μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ', ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

« Praeco, qui ſcilicet primus verbum tuae matri dixit.
« Aliud vero utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,
« Iam ſuper urbe, ubi Mercurialis collis eſt,
« Eram profectus, quando navem velocem vidi deſcendentem
« In portum noſtrum; multi autem erant viri in ipſa:
« Gravata vero erat ſcutis et ancipitibus haſtis:
« Et ipſos putavi illos eſſe; neque vero quicquam ſcio.
Sic dixit: ſubriſit autem ſacra vis Telemachi,
Patrem oculis intuitus; vitabat autem ſubulcum.
Hi vero ubi iam ceſſarant ab - opere, apparaverantque convivium,
Convivati ſunt; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.
At poſtquam potus et cibi deſiderium exemiſſent,
Tunc demum decubuerunt, et ſomni donum ceperunt.

471 Ὅθι δ' Ἑρμ.] F. A. L.

Ver. 470 Τόδε] *Al.* τόγε.

Ver. 471 Πόλιος ὅθι] *Barneſius*, minime ignarus qua ratione *ultima* vocis πόλιος producatur, ex coniectura tamen edidit πόλεως, ὅθι. Sed mutato nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ibid. Ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστὶν] Ἑρμαῖον τὸν σωρὸν τῶν λίθων, καὶ συνόλως τοὺς ἐνοδίους λίθους. *Etymolog. Magn. in voce* Ἑρμαῖος. Ὁ σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἑρμαῖον ὀνομάζεται· ἢ πάθος ἰώμενος βωμός· ἢ λόφος Ἑρμαῖς. *Schol.* Vbi de hac re fuſius: ut et apud *Etymologicon Magnum*, et *Euſtathium* in locum.

Ver. 474 Βεβρίθει] Vide ad *Il.* β', 314; et δ', 492.

Ver. 476 Μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο] Ἀγαλλιασάμενος δηλαδὴ ἐφ' οἷς ὑπέστρεψαν οἱ μνηστῆρες κενοί. *Euſtath.*

Ibid. Ἱερὴ ἲς — ἰδών] Vide ſupra ad λ', 90, 91.

Ver. 481 Δὴ τότε κοιμήσαντο] *Al.* Κοῖτου τε μνήσαντο.

Ibid. Καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο] Ovid. *Placidi carpebat munera ſomni. Faſt.* III, 185.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ρ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Ρ΄.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια· ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην· καὶ ὡς Εὔμαιος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπάνοδος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως,

Ῥῶ βάλες, αἰπόλε τε, μνηστῆρ τε· κύων ὃν ἀνέγνω.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἄστυδε ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην·
Ἄττ', ἤτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
Ὄψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο, γόοιό τε δακρυόεντος,

Lib. XVII.

Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitis Aurora,
Sane tunc deinde sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
Sumpsit autem validam hastam, quae ei manibus apta-erat,
Ad urbem iturus, et suum allocutus est subulcum;
" Pater, sane quidem ego vado in urbem, ut me mater
" Videat, (non enim ipsam ante cessaturam puto
" A fletuque odioso, luctuque lachrymoso,

6 Ἄττα ἤτοι] F. R. A. I. L.

Ver. 5 Ἄστυδε ἱέμενος] Proprie: *ad urbem properans*, gestiens ad urbem ire, ut videret matrem, domum, et quae esset rerum conditio. *Ern.*

Ver. 6 Ἄττ'] Vide supra ad π', 31.

Ver. 7 Παύσεσθαι ὀΐω] *Eustath.* παύσεσθαι. *Ern.*

Ver.

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται·) ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω·
Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι,
Πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὔπως ἐστὶν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν, ἠὲ κατ' ἀγροὺς,
Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν·
Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
Ὥστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι·
Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,

" Quam scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi sic praecipio:
" Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
" Victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,
" Panem et poculum: me autem haudquaquam licet omnes
" Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
" Hospes autem si valde irascatur, gravius ipsi
" Erit: certe enim mihi gratum vera loqui.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O amice, neque sane ipse detineri cupio:
" Mendico melius est in urbe, quam in agris,
" Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
" Non enim qui apud stabula maneam, amplius ea-aetate sum,
" Vt imperanti hero in omnibus paream.
" Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu iubes,

11 Ὅς κε θέλῃσι] edd. vett. Similiter mox *v.* 19. non bene.

Ver. 12, 13 Ἅπαντας Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι] Ἀνέχεσθαι cum accus. h. l. est *alere;* suppeditare quae petant. Similiter cum genitivo dixit *Lucian.* Dea Syr. c. 12. ἱκετῶν ἀνέχεσθαι, *supplicibus veniam dare:* hoc enim petunt. *Ern.*

Ver. 14 Μηνίει] Vox μηνίω *mediam* natura longam habet, etsi hoc in loco propter sequentem vocalem corripiat. Nam in Futuro et Aoristo, ubi duae Vocales non concurrunt, semper *Homero* producitur istud ι. Vide ad *Il.* ά, 488; έ, 178; et ό, 24.

Ver. 15 Ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι] Τὸ δὲ, φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι, ἢ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, φίλον ἐστὶ τἀληθῆ εἰπεῖν· ἢ, φίλα τὰ ἀληθῆ ὥστε εἰπεῖν αὐτά. *Eustath.* Ita *Iliad.* δ', 345. Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα τ' ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος.

Ver. 18 Βέλτιον] Apud *Eustathium* in commentario, βέλτερον. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reppetit *Tho. Bentleius.* Atque ita potius legendum crediderim, quod vox βέλτιον alibi apud *Homerum* non occurrit.

Ver. 19 Ὅς κ' ἐθέλῃσιν] Ita restituit *Barnesius* ex *ver.* 11 supra, et *ver.* 559 infra, ubi in Vulgatis hoc modo legitur. Atque ita hic legit in commentario *Eustathius.* *Al.* ὅς κε θέλῃσιν. Vide supra ad ό, 316; et ad *Il.* ά, 277.

Ver. 20 Τηλίκος εἰμὶ] Ἤγουν οὐκ εἰμὶ τοιαύτης ἡλικίας ὥστε εἰς πᾶν ἔργον πείθεσθαι τῷ κελεύοντί μοι κατ' ἀγρούς. *Eustath.*

Ver. 22 Ὃν] *Al.* τόν.

Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται·
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη· ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι·
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

" Statim, postquam igne calueto, tepotque factus-fuerit;
" Valde enim haec vestimenta habeo mala; *cavendum*, ne me conficiat
" Frigus matutinum; procul autem urbem dicitis esse.
Sic dixit: Telemachus vero per stabulum ivit,
Velociter pedibus progrediens; mala autem procis serebat.
Sed postquam pervenisset *ad* aedes habitantibus-commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intro ibat, et transivit lapideum limen.
Hunc vero longe prima vidit nutrix Eurycleа,
Pelles sternens sedibus in variegatis:
Lachrymans autem deinde recta *ad eum* ivit; circumque aliae
Ancillae Vlyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque et humeros.
Egrediebatur autem e thalamo prudens Penelope,

29 Vid. *not.* 31 εἶδεν] edd. vett. male. 33 ἔπειτα ἰθύς] edd. vett. quod, ut *v.* 6. ἄττα, cum elisione ultimae literae pronuntiabatur. 36 βῆ δ' ἴμεναι θαλ.] F. A. L.

Ver. 23 Ἀλέη] Ἡ θερμασία τοῦ ἡλίου. *Schol.*

Ver. 25 Στίβη ὑπηοίη] Ὁ παγετὸς ὁ ὀρθρινός. *Schol.* *Al.* Στίβη ὑπ' ἠοίη, et ὑπ' ἠοίη.

Ibid. Δέ τοι] *Al.* δέ τε.

Ver. 26 Διὰ σταθμοῖο] *Al.* δι' ἐκ μεγάροιο. Ex versu, ut videtur, 61.

Ver. 27 Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς] Celeritatem et Agilitatem progredientis optime depingunt, et quasi ob oculos ponunt versus huius numeri. Vide ad *Il.* γ', 365.

Ver. 29 Ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν] *Al.* στῆσε πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας. Quo modo et legisse videtur *Eustathius.* Vide supra ad θ', 66 et 473. *Clark.* Ea lectio est ed. Romanae inter veteres. *Ern.*

Ver. 30 Εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν] Ἐνήλλακται ἡ τάξις· τὸ γὰρ ἑξῆς, Αὐτὸς δ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν, καὶ εἴσω ἴεν. *Schol.* Sed nihil opus.

Ver. 32 Καστορνῦσα] Vide ad *Il.* γ', 260; et ι, 70.

Ver. 33 Ἔπειτ' ἰθὺς κίεν] Vulgati habent ἔπειτα ἰθὺς κίεν· *Barnesius* autem edidit ἔπειτ' ἰθύς· Recte. Nam (ut et ipse annotat) vox ἰθύς, quae in *Iliade* et *Odyssea* plus quadragies occurrit, istis omnibus in locis *priorem* producit, excepto *Odyss.* ψ', 207; ubi olim quidem legebatur ἔπειτα ἰθὺς δράμεν· *Barnesius* autem ex Editione *Florentina* recte restituit ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus, et hic et infra ψ', 207, cum *Barnesio* legit ἔπειτ' ἰθύς.

Ver. 36 Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο] Vide infra ad τ', 53. *Al.* Βῆ δ' ἴμεναι θαλάμοιο.

Ver.

Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε
Λάθρῃ, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ὄρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.

Dianae similis, et aureae Veneri:
Circum vero filium dilectum iecit brachia lachrymans;
Osculataque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
Et lugens verbis alatis allocuta est;
" Venisti, Telemache, dulce lumen: non te amplius ego
" Visuram *me* putabam, postquam iveras nave in-Pylum
" Clam, me invita, dilecti ad patris auditionem.
" Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre.
Illam autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
" In pectoribus commove, elapso licet grave exitium:

38 Πήχεα] eaed. male. 39 κῦσε κεφαλὴν καὶ ἀ.] eaed. 41 οὐ σέ τ'] F. A. L.

Ver. 37 Ἀρτέμιδι ἰκέλη] Ita in omnibus legitur et hic et infra τ', 54, ubi idem versus occurrit. Haud tamen satis recte producitur ultima vocis Ἀρτέμιδι, sequente neque Consonante neque Vocali aspirata; nisi forte vox ἰκέλη pronuntiabatur Ϝικέλη. Quod et eo nonnihil verisimiliua videtur, quia et alibi ante hanc vocem, vocalem brevem produxit Poëta; Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσαθ' ὅμιλον. *Iliad.* δ', 86. Vide supra ad π', 206; item ad *Il.* ά, 342; π', 172.

Ibid. Ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ] *Barnesius* hic pro ἠδὲ legendum coniicit ἠέ· atque ita in commentario citat *Eustathius*, et hic, et infra τ', 54; quocum facit etiam utrobique MS. a *Tho. Bentleio* collatns. Quae et potior videtur lectio. "Potuit "etiam," addit *Barnesius*, "Duabus his-"ce Deabus simul *Penelopam* comparare "Poëta ob diversas prorsus rationes; ob "*Castitatem* nempe *Dianae*, *Veneri* ob "*Formam*:" Similiterque *Eustathius*; Τοῦτο μὲν, ὡς καλή· ἐκεῖνο δὲ, ὡς περίφρων καὶ σώφρων. Verum cum *Corporis* speciem solam hoc in loco respicit Poëta; propter *Staturam* potius videtur *Penelope* *Dianae* comparari: vide supra ad ζ', 107; et infra ad ύ, 71. Atque ita de eadem *Penelope* dicitur infra σ', 247, 248: Ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν Εἶδός τε μέγεθός τε.

Ver. 39 Κύσσε δέ μιν κεφαλήν] Vide supra ad π', 15. Porro Vulgati hic habent Κῦσε· *Barnesius* autem edidit Κύσσε ex *Iliad.* θ', 371; *Odyss.* π', 15; φ', 225; ubi in omnibus cum duplici σ' scribitur haec vox. Recte, ut opinor: quia Κύσε priorem corripit. Vide *Iliad.* ζ', 474: ώ, 478: et *Odyss.* ί, 463; ν', 354; ξ', 279; π', 21, 190: ψ', 87. Caeterum MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus et hic Κύσσε legit.

Ibid. Κεφαλήν τε καὶ ἄμφω] Ita restituit *Barnesius* ex π', 15 supra, ubi idem versus occurrit, et in omnibus hoc modo legitur. Ita porro hic in commentario legit *Eustathius*; atque ita iterum in omnibus legitur infra τ', 417. *Vulgg.* hoc in loco κεφαλὴν καὶ ἄμφω.

Ver. 41 Οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε] Ita *Barnesius*. *Al.* οὐ σέ τ' ἔγωγε.

Ver. 42 Ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε Λάθρῃ, ἐμεῦ ἀέκητι] Similiter *Penelope* de *Telemacho* apud Ovidium: *Ille per insidias pene est mihi nuper ademtus, Dum parat invitis omnibus ire Pylon. Heroid.* I, 99.

Ver. 44 Ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς] "Ὅτι περίφρα-

Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέζειν, αἴκε ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέζειν, αἴκε ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.

" Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,
" In coenaculum ubi - ascenderis cum famulis mulieribus,
" Vove omnibus Diis perfectas hecatombas
" *Te* sacrificaturam; sicubi Iupiter, ut - vindicentur *haec* facta, perfecerit.
" At ego ad - forum ibo, ut vocem
" Hospitem, qui me illinc una secutus est huc venientem.
" Illum quidem ego praemisi cum eximiis sociis;
" Piraeum autem ipsum iussi ad domum ducentem
" Accurare tractare et honorare, donec venissem.
Sic utique locutus est: huic vero pennarum - expers fuit verbum.
Ipsa vero lota, puris corpori vestimentis sumptis,
Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas
Se sacrificaturam, sicubi Iupitet, ut vindicarentur *ea* facta, perficeret.

58 χροῒ δ' εἵμαθ'] F. A. L. quod melius sed sic etiam debebat esse *v.* 48.

περίφρασις τοῦ Τί εἶδες, τὸ ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς. *Eustath.* Vide *Odyss.* γ', 97, et δ', 327; ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 49 Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα] Deest hic versus in MS. a *Tho. Bentleio* collato; eundemque in commentario omittit *Eustathius.* Quin et ubi versum huic proxime praecedentem itemque sequentes duos repetit Poëta infra *ver.* 58, 60, omittitur in Vulgatis hic versus. Quanquam et ibi restituendum contendit *Barnesius. Clark.* Sane potuit fieri, ut versus aliunde, v. c. ά, 362. adscriberetur. Sed tamen est in simili contextu, supra δ', 760, h. e. ubi iubetur se purgare aqua et vota facere. *Ern.*

Ver. 51 et 60 Ἄντιτα] Vide ad *Il.* ν', 414; et ξ', 484.

Ver. 55 Ἠνώγεα] *Al.* ἤνωγον.

Ver. 57 Τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος] *Eustath.* Κεῖται δὲ τὸ ἄπτερος ἔπλετο μῦθος, εἰς ἴσον τῷ ταχέως προσήκατο φασι τὸν λόγον. Ἄπτερος δὲ ὁ παράμονος καὶ μὴ πτερόεις κατὰ τὸ κοινὸν τοῦ λόγου ἐπίθετον· ἤγουν ὁ μὴ ἀποπτὰς ἀλλ' ἐπιμείνας τῇ γυναικί. *Clark.* Hae sunt variae veterum sententiae de sensu vocis ἄπτερος in h. l. Proprie ἄπτερος est, ut *Clarkius* vertit *expers alarum, non pennatus.* et sic dixit clare *Aeschylus* in Eumenid. 51. et 251, ubi ἄπτερα πωτήματα, ubi *Schol.* μὴ πτερωτὸς interpretatur. Et huic notioni convenit posterior explicatio. Alii autem α intensive capiebant, non negative, unde celeritatis significationem tribuebant, ut Schol. *Aeschyli* Agam. 284 interpretatur ἰσόπτερος, inde ταχύς. Atque hinc prior explicatio. *Ern.*

Ver. 58 Ἡ δ' ὑδρηναμένη] Post hunc versum *Barnesius*, nullis allatis codicibus, inserit: Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν· Ex versu scilicet 49: quem hic omnino repetendum contendit: "Eadem est ratio enim," inquit, "ut omnes simul iterum hic occurrant, "non ut hic unus excidat." Vide autem supra ad *ver.* 49.

Ver.

Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
Ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἧστο, καὶ Ἄντιφος, ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.

Telemachus autem deinde ex domo ivit,
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.
Divinam autem ei gratiam offudit Minerva;
Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.
Circum vero ipsum proci eximii congregabantur,
Bona praedicantes, mala autem mentibus profunde-cogitabant.
At is horum quidem deinde declinabat magnum coetum;
Ast, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,
Qui utique ei a principio paterni erant socii;
Illic sedebat profectus; illi autem interrogabant singula.
Ad-hos vero Piraeus hasta-inclytus prope venit,
Hospitem ducens ad-concionem per urbem: neque vero adhuc diu
Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.
Hunc et Piraeus prior sermone allocutus est;
" Telemache, statim iube-*ire* meam ad domum mulieres,
" Vt tibi dona remittam, quae tibi Menelaus dedit.

64 Ἐρχόμενον] A. L.

Ver. 61 Ἄρ'] *Proinde* —. Connectit nimirum sententiam cum eo quod praecessit *ver.* 52; Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε etc.

Ibid. Δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει] Διὰ βεβήκει, non est simpliciter *ivit*, sed *magno gradu*, *propere ivit*. ut διαβὰς est μακρὰ βιβὰς, vid. ad *Iliad.* μ', extr. nisi quis malit δὴ, quod cum ἔπειτα libenter iungit *Homerus*. *Ern.*

Ver. 62 Ἅμα τῷ γε κύνες] Virgil. *Necnon et gemini custodes limine ab alto Procedunt, gressumque canes comitantur herilem. Aen.* VIII, 461.

Ver. 64 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ] Virgil. *Illam omnis tectis agrisque effusa iuventus, Turbaque miratur matrum, et prospectat euntem. Aen.* VII, 812.

Ver. 66 Ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ] Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι. Infra σ', 167. Moschus Καλὰ φρένες, ἁδὺ λάλημα. *Idyll.* I, *ver.* 8. Plaut. *In melle sunt linguae sitae vestrae, atque orationes, Lacteque; corda felle sunt sita, atque acerbo aceto. Truculent. Scen.* II, *ver.* 76.

Ver. 67 Ἔπειτα ἀλεύατο] *Al.* ὑπεξυπαλεύατο.

Ver. 71 Τοῖς δ' ἐπὶ] *Al.* Τοῖσι δέ. *Clark.* In fine scrib. ἦλθε. *Ern.*

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Πείραι', ὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα·
Εἴ κεν ἐμὲ μνηςῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
Λάθρη κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσονται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βύλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε·
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τύτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμυς εὖ ναιετάοντας,
Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμύς τε θρόνυς τε·
Ἐς δ' ἀσαμίνθυς βάντες ἐΰξέςας λύσαντο.
Τὺς δ' ἐπεὶ ὖν δμωαὶ λῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον, ἠδὲ χιτῶνας·
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθυ βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον·
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρυσα,
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεςὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρυσα,

Illum autem rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt;
" Piraee, non enim ſcimus, quomodo erunt haec opera.
" Si me proci eximii in aedibus
" Clam interfecto, paterna omnia diviſerint,
" Ipſum habentem te malo *iis* frui, quam aliquem horum:
" Sin ego his caedem et mortem ſtruxero,
" Tunc demum mihi gaudenti fer ad aedes gaudens.
Sic locutus, hoſpitem aerumnoſum duxit in domum.
At poſtquam perveniſſent *ad* aedes habitantibus-commodas,
Laenam quidem depoſuerunt in ſoliiſque ſedilibuſque;
Inque balnea ingreſſi bene-polita lavati ſunt.
Hus autem poſtquam famulae laverant et unxerant oleo,
Circum deinde laenas villoſas iecerunt et tunicas;
E balneo utique egreſſi in ſedibus ſedebant.
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad-lavandum: iuxtaque politam extendit menſam.
Panem vero verecunda proma appoſuit ferens,

88 Τὺς δ' ἐπὶ] A. 3. L. male. 93 ἐτάνυσε] edd. vett.

Ver. 78 Οὐ γὰρ] Refertur iſtud γὰρ ad id quod eleganter reticetur. *Ne nimis feſtina; non ENIM etc.*

Ver 80 Δάσονται] *Al.* δάσωνται.

Ver. 84 Ταλαπείριον] Vide ſupra ad ζ', 193.

Ver. 86 Χλαῖναν] MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet χλαίνας. Quae et verior videtur lectio. Ita enim in omnibus legitur infra *ver.* 179; et ῥ, 255; ubi iterum occurrit idem verſus.

Ver. 88 Τὺς δ' ἐπεὶ ὖν] Ita ex Editionibus nonnullis recte reſtituit *Barneſius*. Vide ſupra ad δ', 49; θ', 454; et ad *Il.* ω, 587. *Henricus Stephanus* aliique male hic ediderunt, Τὺς δ' ἐπὶ ὖν.

Ver. 89, 91 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ὔλας βάλον, — Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος] Virgil. *Dant famuli manibus lymphas, — Tonſiſque ferunt mantilia villis. Aen.* I, 705.

Ver. 93 Πὰρ δὲ] *Al.* παρὰ δὲ.

Ver.

Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
Τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας εἰς τόδε δῶμα,
Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴπου ἄκουσας.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω·
Ὠιχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
Δεξάμενος δέ μ' ἐκεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν. ὣς ἐμὲ κεῖνος
Ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.

Ferculis multis impositis, largiens de praesentibus.
Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,
In sede reclinata, tenuia pensa versans.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope;
" Telemache, sane ego in coenaculum ubi-conscendero,
" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus-est,
" Semper lachrymis meis foedatus; ex quo Vlysses
" Abiit cum Atridis ad Ilium: neque mihi sustinuisti,
" Antequam venirent proci eximii in hanc domum,
" Reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Equidem tibi, mater, veritatem narrabo:
" Ivimus inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem populorum:
" Exceptum autem me ille in excelsis aedibus
" Accurate tractabat, tanquam pater suum filium,
" Reversum longo-post-tempore recens aliunde; sic me ille
" Accurate excipiebat, cum filiis gloriosis.

Ver. 97, 139 Κεκλιμένη — παρακλιδὸν] Vide ad *Il.* ά. 209, 314; et ζ', 434.

Ver. 100 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε] *Barnesius* edidit Τοῖσδε· et in annotationibus; "Ita" inquit "omnino scribendum, vel "τοῖσδεσι, pro τοῖσι δὲ, quod hic quidem "stare nequit; τὸ δὲ, enim παρέλκει, et "est *Encliticum.*" Minus recte. Vide ad *Il.* ά, 57.

Ver. 108 et 122 Ἀληθείην] Vide supra ad ή, 297.

Ver. 109 Ὠιχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα] Ovid. *Nos Pylon, antiqui Neleïa Nestoris arva, Misimus; incerta est fama remissa Pylo. Heroid.* I, 63.

Ver. 110 Δέ μ' ἐκεῖνος] *Al.* δέ με κεῖνος· Vt *ver.* 112.

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι·
Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δέ τ' ὦκα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,

« At de Vlyffe malorum - patiente nunquam aiebat,
« Vivo, neque mortuo, terreftrium ex - ullo *fe* audiviffe:
« Sed me ad Atridem hafta - inclytum Menelaum
« Cum - equis praemifit et curribus bene - compactis.
« Illic vidi Argivam Helenam, cuius gratia multa
« Argivi, Troianique, deorum voluntate laborarunt.
« Interrogabat vero ftatim deinde bello - ftrenuus Menelaus,
« Cuiufnam rei indigens veniffem *in* Lacedaemonem divinam:
« At ego ei omnem veritatem dixi:
« Et tunc demum me verbis refpondens allocutus eft;
« Papae! profecto valde iam fortis viri in lecto
« Voluerunt cubare, imbelles ipfi cum - fint.
« Sicut autem quando in luftro cerva fortis leonis
« Hinnulos ubi - compofuerit recens - natos, lactentes,
« Iuga inveftigat et valles herbofas
« Pafcens; hic vero ftatim fuum ingreffus eft cubile,

117 Προὔπεμψεν] A. 1. R. male. 120 ἤρετο] A. 1. R. 129 ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν] A. F. L. quod praetulerim.

Ver. 116 Δουρικλειτὸν] Ita edidit *Barnefius* ex δ, 52 fupra, ubi Vulgati habent δουρικλειτός· Cumque *Barnefio* hic facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Recte, ut videtur. Vide ad *Il.* ι, 55. *Vulgg.* hoc in loco δουρικλυτόν.

Ver. 118 Ἧς εἵνεκα πολλὰ Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν] Ὅρα δὲ ὅτι τε καὶ πρὸς τὴν Ἑλένην φιλοφρόνως ἔσχε διὰ τὴν ξενίαν ὁ Τηλέμαχος· — καὶ οὐδὲ φορτικόν τι περὶ αὐτῆς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑπεραπελογήσατο ἐν τῷ εἰπεῖν, θεῶν ἰότητι γενέσθαι τὰ κατ' αὐτήν. — Εἰ γὰρ καὶ ἐκείνη ἕνεκα αὐτῆς κυνώπιδος τὰ ἐν Ἰλίῳ κακὰ γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' ὁ Τηλέμαχος ὥσπερ αὐτὸ φεισάμενος εἰπεῖν, ἔφη θεῶν ἰότητι προβῆναι αὐτά. *Euftath.* Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus, pro μόγησαν hic legit δάμησαν· fecundum *Euftathii* fententiam, minus recte. Etenim τὸ δὲ ἐμόγησαν (inquit) σεμνῶς ἔφη ὁ Τηλέμαχος, διὰ τὴν Ἑλένην. Εἰπεῖν γὰρ, ἧς εἵνεκα ὤλοντο, ἤ τι τοιοῦτον, ὀκνεῖ διὰ τὸ δυσφημότερον. Atqui ipfe in verfu praecedenti pro πολλὰ legit πολλοί· id quod cum δάμησαν, aptius quam cum μόγησαν, convenit.

Ver. 121 Ὅττευ] *Al.* Ὅττεο.

Ver. 124 Ὢ πόποι] Vide fupra δ', 333 *etc.* ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 127 Γαλαθηνοὺς] *Al.* γαλαθινοὺς, et γαλατινοὺς.

Ver. 129 Ὁ δέ τ' ὦκα] *Al.* ὁ δ' ἔπειτα·

Quo

Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς;
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Φῆ μιν ὅδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,

" Ambobusque illis saevam mortem infert:
" Ita Vlysses illis saevam mortem inferet.
" Vtinam enim, Iupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
" Talis existens, qualis olim bene-aedificata in Lesbo
" Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset,
" Prostravitque fortiter, gavisi autem sunt omnes Achivi;
" Talis existens cum procis versaretur Vlysses:
" Omnes et brevis-aevi fierent et amararum-nuptiarum.
" Ista autem, quae me interrogas et precaris, non ego
" Alia praeter *verum* dixero declinando, neque decipiam:
" Sed quae quidem mihi dixit senex marinus verax,
" Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
" Dixit ipsum is in insula *se* vidisse duros dolores habentem,

137 Πάντες τ'] eaed. male. 141 ὢν] eaed. ut *v.* 149 οἵ μ' ὦκα] male.

Quo modo legit ex MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Atque ita in Vulgatis legitur supra δ', 338.

Ver. 130 Ἐφῆκεν] *Al.* ἐφήσει.

Ver. 134 Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ] Ὁ Φιλομηλείδης, ὡς Φιλομήλου υἱός· ὁ γὰρ Πάτροκλος οὐ δύναται δηλοῦσθαι, ὡς Φιλομήλας υἱός· ὅτι τε τὰ ἀπὸ μητέρων οὐ σχηματίζει ὁ Ποιητής· καὶ ὅτι τὸ ἐπιφερόμενον οὐκ οἰκεῖον ἦν ἐπὶ Πατρόκλου· Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί. Καὶ ἐν Ἰλιάδι δὲ λέγει, [*Iliad.* ρ', 670;] Νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο Μνησάσθω. *Schol.* Similiter *Heraclides Ponticus*; Σύνηθες γὰρ Ὁμήρῳ τοῖς πατρόθεν ἐπιθέτοις χρῆσθαι· τὰ δ' ἐκ μητέρων οὐκ ἂν εὕροι τις ὅλως παρ' αὐτῷ. Quem ad locum *Editor* in annotationibus; "Canon" inquit "diligenter notandus, qui apud Homerum ubique, ni longe fallor, verus reperietur." Vide supra ad δ', 343. *Barnesius* autem hanc observationem fundamento haud satis firmo niti contendit. *Homero* enim, inquit *Apollo*, Λητοΐδης audit; ut *Hesiodo*, Scut. *Herc. ver.* 229. Δαναΐδης Περσεὺς dicitur, et Χείρων Φιλλυρίδης *etc.* Sed quamvis hoc fiat apud alios Poëtas, apud *Homerum* tamen tota in *Iliade* atque *Odyssea* nusquam reperitur huiusmodi exemplum. Nam vox Λητοΐδης, cuius meminit *Barnesius*, in *Hymno ad Mercurium* tantum occurrit, qui an revera sit *Homeri*, dubitari potest. Porro admodum videtur absimile, Poëtam, qui *Patroclum* in *Iliade* et *Odyssea* Μενοιτιάδην plus vicies appellarat, duobus in locis Φιλομηλείδην nominasse.

Ver. 139 Παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν] Vide supra ad δ', 348.

Ver. 141 Τῶν οὐδὲν] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, et ex *Odyss.* δ', 350, ubi Vulgati ita habent. Atque ita hic in pluribus Codicibus scriptum reppetit *Tho. Bentleius*. Vulgati hoc in loco habent Ὧν οὐδέν.

Ver. 142 et 153 Ὅδ'] *Al.* ὅγ'.

Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ καί μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ὅδ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἤτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
Ἥμενος, ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,

" Nymphae in aedibus Calypsus, quae ipsum necessitate
" Detinet: ille vero non potest suam in patriam terram venire:
" Non enim ei adsunt naves remigio-instructae et socii,
" Qui et ipsum convehant super lata dorsa maris.
" Sic dixit Attides hasta-inclytus Menelaus.
" His peractis redii: dederunt autem mihi ventum secundum
" Immortales, qui me celeriter dilectam in patriam miserunt.
Sic dixit: ei autem animum in pectoribus commovebat.
Inter hos vero et locutus est Theoclymenus deo-par;
" O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
" Sane ille non certe novit; meo autem attende sermoni:
" Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo.
" Sciat nunc Iupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
" Larque Vlyssis eximii, ad quem veni,
" Quod sane Vlysses iam in patria terra
" Sedens, vel repens, haec audiens mala opera,

156 Ἑστίη] edd. vett. at vid. ad ξ', 159.

Ibid. Ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα] *Henricus Stephanus* ex *Eustathio* inter varias lectiones retulit θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα· ut supra δ', 556, ubi occurrit hic locus. Vnde legi posse coniicit *Barnesius*, ἰδέειν κατὰ δάκρυ χέοντα.

Ver. 146 Οἵ καί μιν πέμποιεν] *Al.* Οἵ κέν μιν. Quae et potior videtur lectio. Atque ita in omnibus legitur supra δ', 560; ε, 17, 142; ubi idem versus occurrit. *Clark.* Sine dubitatione κεν recipiendum in textum. *Ern.*

Ver. 147 Δουρικλειτὸς] Ita recte *Barnesius.* Quocum et hic facit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Vide supra ad *ver.* 126. *Al.* δουρικλυτός.

Ver. 150 Ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε] *Al.* ἐνὶ στήθεσσ' ἐτάραξε.

Ver. 153 Ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον] *Al.* ἐμοῖο δὲ σύνθεο μύθων.

Ver. 156 Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος] Ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus; et *Eustathius* in commentatio: Atque ita in Omnibus scribitur infra τ', 304, ubi repetitur hic versus. Ita porro scribendum contendit *Barnesius* supra ξ', 159: Ipse tamen hoc in loco cum Vulgatis edidit Ἑστίη.

Ver. 158 Πευθόμενος] *Al.* πευσόμενος.

Ver.

Ἐςὶν, ἀτὰρ μνηςῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμȣ ἐπὶ νηὸς
Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Αἲ γὰρ τȣ̃το, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τις σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλȣς ἀγόρευον.
Μνηςῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηςὸς ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἳ τοπάρος περ,
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιςα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί·)
Κȣ̃ροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα·
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον, ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.

" Est; at procis malum omnibus ferit.
" Talem ego avem bonis-tranſtris-inſtructa in navi
" Sedens obſervavi, et Telemacho proclamavi.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope;
" Vtinam enim hoc, hoſpes, verbum perfectum eſſet,
" Ita cito ſentires amicitiamque, multaque dona,
" Ex me; ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Proci autem ante Vlyſſis domum
Diſcis delectabantur, et haſtilibus iaculantes
In fabrefacto pavimento, ubi utique antea inſolentiam exercebant
Sed quando iam coenae-tempus erat, et advenerunt pecudes
Vndique ex agris, agebant autem *eas*, qui ſcilicet antea;
Tunc demum ipſis dixit Medon; (hic etenim maxime
Placebat praeconum, et ipſis aderat in convivio:)
" Iuvenes, poſtquam iam omnes delectati eſtis mente certaminibus,
" Ite ad aedes, ut paremus convivium:
" Nequaquam enim malum *eſt*, in tempore coenam capere.

160 Οἷον] edd. vett. quod et ipſum rectum. *ibid.* ἐγὼ] F. male. ἐϋσέλμȣ] edd. vett. 168 δίσκοισι] F. 174 ἀέθλων] F. A. L.

Ver. 160 Τοῖον] *Al.* Οἷον.

Ibid. Οἰωνὸν ἐϋσέλμȣ ἐπὶ νηὸς] Supra ς, 524. 531.

Ver. 165 Μακαρίζοι] *Al.* μακαρίζῃ.

Ver. 169 Ἔχεσκον] Vide ſupra ad π', 241, et ad *Il.* β', 221.

Ver. 170 Δειπνηςὸς] Βαρυτόνως μὲν, ἡ τȣ̃ δείπνȣ ὥρα· ὀξυτόνως δὲ, τὸ δεῖπνον. *Schol.* *Al.* δείπνηςος, et δειπνιςός.

Ver. 174 Ἀέθλοις] *Al.* ἀέθλων.

Ver. 176 Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον] Simili fere modo uſurpatur vox ἄμεινον apud *Heſiodum:* Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, ȣ̓ γὰρ ἄμεινον. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 368.

Ver.

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας.
Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμὸς, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι·
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.

Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, ibant, parebantque sermoni.
At postquam venissent *in* aedes habitantibus-commodas,
Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque soliisque;
Hi autem mactabant oves magnas et pingues capras;
Mactabant porro sues pingues, et bovem armentalem,
Convivium parantes. At ex agro ad-urbem
Properabant ire Vlyssesque et nobilis subulcus.
Illis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;
" Hospes, quoniam iam demum ad-urbem ire cupis
" Hodie, sicut iussit dominus meus; certe te ego
" Hic mallem stabulorum custodem factum esse:
" Sed illum vereor, et timeo, ne me postea
" Obiurget: severae etenim dominorum sunt increpationes.

177 Ἔβαν εἰκόνδε ἕκαστος] F. A. L.

Ver. 177 Ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ] *Al.* Ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος. *Al.* Ἔβαν ποτὶ οἶκον ἕκαστος.

Ver. 181 Ἱέρευον δὲ σύας] *Barnesius* legi posse coniicit Ἵρευον· quo modo forte Ἱέρευον pronuntiabatur. Quod enim de hoc versu in annotationibus ad *Odyss.* β', 289 observat *Barnesius*, nempe *Anapaestum* habere in *Primo* loco; id vero in huiusmodi Carmine (ut opinor) ferri non potest.

Ver. 185 Δὴ ἔπειτα] Vide supra ad α', 290.

Ibid. Ἰέναι] *Al.* ἴμεναι.

Ver. 186 Ἦ σ' ἂν ἔγωγε Αὐτοῦ βουλοίμην] "Monet (inquit *Spondanus*) hospitem Eumaeus de profectione ad Vrbem, "iuxta Telemachi mandatum, cui se "obtemperare malle docet, quam pro"priis studere commodis. — Vbi obser"vandum est optimi et fidelis servi "exemplum, qui sua negotia domini "negotiis postponit." Minus recte. Non enim de suo ipsius commodo cogitat *Eumaeus*, sed de salute hospitis; cui apud se manere multo tutius arbitratur, quam ad urbem proficisci: Ὦ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα Ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι. Supra ο, 325. Et *ver*. 334 eiusdem libri: Ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι. *Clark*. Caeterum verba ἦ σ' ἂν ἔγωγε — ὁμοκλαί, accipienda in parenthesi. Quoniam ire vis in urbem, atque ita iussit dominus (nam ego quidem etc.) age vero eamus, properemus. *Ern*.

Ver. 187 Γενέσθαι] *Al.* λιπέσθαι. Quam lectionem huic loco aptiorem existimat *Barnesius*. Atque ita habent MSS. duo a *Thol Bentleio* collati.

Ver. 188 Αἰδέομαι καὶ δείδια] Vide ad *Il.* α', 37; et ν', 736.

Ver. 189 Χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί] Euripid. Δεινὰ τυράννων λήματα. *Medea* 119. Seneca: *Gravis ira regum est semper. Medea* 494. Caeterum *Scholiastes* ad *Aeschyl. Prometh. ver.* 35, hoc in loco pro ὁμοκλαὶ videtur legisse ἀπειλαί.

Ver.

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιϛα
Ἦμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔϛαι.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐϛὶν,
Σκηρίπτεσθ', ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι ὐδόν·
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ ϛρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
Τὼ βήτην· ϛαθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕϛο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ϛείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
Ἄϛεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,

" Sed age nunc eamus; iam enim praeteriit maxima-ex-parte
" Dies: at cito ad vesperam frigidius erit.
  Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Cognosco, sapio; haec iam intelligenti praecipis:
" Sed eamus; tu autem deinde perpetuo praei.
" Da vero mihi, sicubi baculum tibi caesum est,
" Ad-innitendum; quoniam dicitis valde lubricam esse viam.
  Dixit utique; et circum humeros turpem sibi-iaciebat peram
Crebris-locis laceram: inerat vero tortile lorum.
Eumaeus autem ei baculum animo-gratum dedit.
Hi iverunt: stabulum vero canes et pastores viri
Custodiebant pone manentes: hic autem in urbem ducebat regem,
Mendico misero similem et seni,
Baculo innitentem: turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.
Sed quando iam euntes viam per asperam
Vrbem prope erant, et ad fontem pervenerant
Fabrefactum, pulchre-fluentem, unde aquabantur cives,

203 Εἵματ' ἕϛο] F. A. L. conf. 338.

Ver. 190 Δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιϛα Ἦμαρ] Τὸ πλεῖϛον τῆς ἡμέρας παρελήλυθεν. *Schol.* Virgil. *Nunc adeo, melior quoniam pars acta diei. Aen.* IX, 156.

Ver. 195 Ἐϛὶν, Σκηρίπτεσθ'] *Eustathius* ἐϛὶ, recte. *Ern.*

Ver. 196 Ἀρισφαλέ' ἔμμεναι ὐδόν] Καὶ ὅρα τὸ ὐδὸν, ἀντὶ τῦ ὁδὸν, ἐπενθέσει Αἰολικῇ τῦ υ. ἅπαξ δέ, φασιν, ἐνταῦθα εἶπε τὴν λέξιν· καὶ δέδωκεν ἀφορμὴν ἐτυμολογίας τῷ ὐδῷ, καὶ ἐκεῖνος γὰρ ὁδὸς εἰς οἶκον ἐϛίν. Ἡρακλείδης δ' ἐν οἷς περὶ δυσκλίτων ῥημάτων γράφει, Ἀρισφαλὲς ἔμμεναι ὖδας φησὶ γράφεσθαι ὐκ ἄλλως ὑπό τινων. *Eustath.*

Ver. 199 Ἄρα] *Prout postulaverat Vlysses*; supra *ver.* 195.

Ver. 203 Σκηπτόμενον] Veteres non consentiebant in h. v. aliis explicantibus σκηριπτόμενον, aliis simulantem mendicum et dissimulantem veram personam. Sed illud praetulerim. *Ern.*

Ver. 206 Καλλίροον] *Al.* καλλίῤῥοον. Quae si vera lectio, pronuntiandum καλλίῤῥων· uti et notavit *Barnesius.*

Ver.

Τὴν ποίησ' Ἴθακος, καὶ Νήριτος, ἠδὲ Πολύκτωρ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
Πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρέζεσκον ὁδῖται·
Ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· (ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·)
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει·
Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Quem fecit Ithacus, et Neritus, et Polyctor;
Circum vero alnorum aquis-nutritarum erat nemus
Vndique rotundum; frigida autem defluebat aqua
Alte ex petra: ara autem supra facta erat
Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
Capras agens, quae omnibus antecellebant gregibus,
Coenam procis; duo autem una sequebantur pastores.
Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit et compellavit
Vehementer et indigne; (commovebat autem cor Vlyssis:)
" Nunc quidem omnino malus malum ducit:
" Adeo semper similem ducit deus ad similem.

208 Ὑδατοτροφέων] A. 2. 3. L. male. 211 ἐπιῤῥέζεσκον] R.

Ver. 207 Ἴθακος, καὶ Νήριτος] Πτερελάου παῖδες, Ἴθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος, ᾤκουν τὴν Κεφαλληνίαν· ἀρέσαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο, καταλιπόντες τὰ σφέτερα ἤθη, παραγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην· καὶ τόπον ἰδόντες εὖ πεποιημένον εἰς συνοικισμὸν, διὰ τὸ τῶν παρατεθειμένων ὑψηλότερον εἶναι, καὶ κατοικήσαντες δεῦρο, τὴν Ἰθάκην ἔκτισαν· καὶ ἐκ μὲν τοῦ Ἰθάκου ἡ νῆσος ἐπωνομάσθη Ἰθάκη· τὸ δὲ παρακείμενον ὄρος ἐκ τοῦ Νηρίτου Νήριτον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ. *Schol.*

Ver. 208 Αἰγείρων ὑδατοτρεφέων] Virgil. *Populus in fluviis.* *Eclog.* VII, 66.

Ibid. Ἦν] *Al.* ἔεν.

Ver. 210 Ἐφύπερθε] *Al.* ἐφ' ὕπερθε.

Ver. 211 Ἐπιρέζεσκον] *Al.* ἐπιῤῥέζεσκον et ἐπὶ ῥέζεσκον. Quae omnia eodem modo pronuntianda. Vide et ad *Il.* β', 221.

Ver. 213 Σφέας] *Al.* σφᾶς.

Ver. 218 Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον] Πότερον γάρ ἐστιν ἡ φιλία ἐν τοῖς ὁμοίοις, ὥσπερ δοκεῖ καὶ λέγεται; Καὶ γὰρ κολοιὸς, φασι, παρὰ κολοιὸν ἱζάνει· καὶ, Αἰεί τοι τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον. *Aristot. Ethic. Magn. Lib.* II, *cap.* 11. Et *Rhetoric. Lib.* I, *cap.* 8; Καὶ ἐπεὶ τὸ κατὰ φύσιν ἡδὺ, τὰ συγγενῆ δὲ κατὰ φύσιν ἀλλήλοις ἐστὶν, ἅπαντα τὰ συγγενῆ καὶ ὅμοια ἡδέα, ὡς ἐπιτοπολύ· — ὅθεν καὶ αἱ παροιμίαι εἴρηνται, ὡς ἧλιξ ἥλικα τέρπει· καὶ, αἰεὶ τὸν ὅμοιον. [*Al.* ὡς ἀεὶ τῷ ὁμοίῳ φίλον τὸ ὅμοιον.] Vide et *Eundem, Ethic. Nicom. Lib.* VIII, *cap.* 2; et *Ethic. Eudem. Lib.* VII, *cap.* 1: item *Platonem in Lyside*; ubi notandum, quod iam legimus Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον *etc.* legisse *Platonem* aut memoriter citasse, Αἰεί τοι τὸν ὅμοιον *etc.* Quo modo et citat *Aristoteles Ethic. Magn. Lib.* II, *cap.* 11.

Ibid. Ὡς τὸν ὁμοῖον] Ἤγουν εἰς τὸν ὅμοιον. *Eustath.* Eodem modo usurpari videtur vocula ὡς apud *Euripidem*; Καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρυφίως ἐζήτει μολεῖν. *Hecuba, ver.* 993. Et apud *Aristophanem*: Ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεόν. *Plutus, ver.* 32. Apud *Homerum* tamen, ut opinor, nusquam alibi reperitur huiusmodi exemplum. Caeterum *Aristoteles, Ethic. Eudem. Lib.* VII, *cap.* 1, citat, εἰς τὸν ὅμοιον.

Πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
Ὃς πολλῆσι φλιῆσι παρασὰς φλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·
Τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον

" Quonam iam hunc voracem ducis, immanis fubulce,
" Mendicum moleftum, conviviorum contaminatorem?
" Qui multis poftibus aftans atteret humeros,
" Petens frufta, non tripodes, neque lebetes:
" Hunc fi mihi dares ftabulorum cuftodem fieri,
" Cortifque - curator ut - fit, frondemque hoedis ferat;
" Etiam ferum bibens, magnum *fibi* femur efficeret.
" Sed quandoquidem fane opera mala didicit, non volet
" Opus obire, fed mendicans per populum

ὅμοιον. *Clark.* De hoc ufu particulae elliptico vid. not. ad *Xenoph.* Mem. Socr. II, 7, pr. Caeterum hoc eft antiquiffimum huius formae exemplum. *Ern.*

* *Ver.* 219 Ἀμέγαρτε συβῶτα] Ἡ ἐν τῷ συβωτεῖν ἀφθόνητε, ὃ δηλοῖ τὸ καλῶς πράττειν· ἢ ᾧ οὐκ ἄν τις φθονήσειε τοῦ συβωτεῖν· οἷον, ἄξιε τοῦ συφορβεῖν. *Schol.* Easdemque fere interpretationes affert *Euftathius.* Atqui vox ἀμέγαρτος alibi apud Poëtam *gravis*, aut *ingratus*, denotare videtur: Πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν. *Iliad.* β', 420. Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν. *Odyff.* λ', 399.

Ver. 220 Ἀνιηρὸν] Similiterque infra *ver.* 377, ἀνιηροί. Vide ad *Il.* δ, 24.

Ibid. Δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα] Λυμεῶνα τῶν εὐωχιῶν· ἢ, τὸν τὰ καθάρματα ἀποφερόμενον [Ita *Barnefius* pro vulgato οἱ τὰ καθάρματα προσφερόμενοι] τῶν εὐωχιῶν. *Schol.*

Ver. 221 Φλιῆσι] Ταῖς παραστάσεσι τῆς θύρας. *Schol.*

Ibid. Φλιῆσι φλίψεται ὤμους] Ὅς οὐκ ἐκβήσεται τῶν φλιῶν. *Schol.*

Ver. 222 Αἰτίζων ἀκόλους] Ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεὺς καταγελᾶται παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν, Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας. Μεγαλοψυχίας γὰρ ἡγοῦντο σημεῖον, ὡς τὸ διδόναι τι τῶν μεγάλων, καὶ τὸ αἰτεῖν. *Plutarch. de Auditione.* Porro hinc apud *Callimachum*: Αἰτίζων ἀκόλους τε καὶ ἔκβολα λύματα δαιτός. *Hymn in Cererem, ver.* 115.

Ibid. Οὐκ ἄορας] Οἱ μὲν χωρὶς τοῦ σ', τὰ ξίφη, παρὰ τὸ ἄορ· οἱ δὲ μετὰ τοῦ σ', τρίποδας ἄορας· οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγώνων λαμβανομένας ἆθλα γυναῖκας· λέγει γάρ που, [*Il.* χ', 164,] Ἢ τρίπος, ἠὲ γυνή· ἢ ἄορας, οἱ δὲ τοὺς τρίποδας τοὺς ὦτα ἔχοντας ἐξ ὧν αἴρεσθαι δύνανται. *Schol.*

Ver. 223 Τόν κ' εἴ μοι δοίης] Male hic *Spondanus*; "Conatur" inquit "eum "fibi in ftabulorum cuftodem compa"rare, praetexens (*ver.* 230) quantas fit "paffurus a procis moleftias, fi fe ipfis "obtulerit." Quafi fcilicet hoc *revera* peteret *Melanthius.*

Ibid. Γενέσθαι] *Al.* λιπέσθαι.

Ver. 224 Θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι] Πᾶς γὰρ κλάδος δένδρου θαλλὸς προσαγορεύεται· ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν δὲ, μόνος ὁ τῆς ἐλαίας. *Schol.*

Ver. 225 Ὀρὸν] Ἀντὶ τοῦ ὀῤῥὸν, τὴν ὑδατώδη καὶ ἐφθαρμένην ὑπόστασιν τοῦ γάλακτος· ἢ τὸ ἄπηκτον γάλα, τὸ ὑπολειπόμενον ὑδατῶδες. *Schol.*

Ibid. Ἐπιγουνίδα] Τὴν τοῦ σώματος εὐεξίαν· ἀπὸ μέρους, τοῦ κατὰ τὸ γόνυ δέρματος, τὸ πᾶν ἐσήμαινεν· ἢ τὸ ὑπεράνω τοῦ γόνατος. *Schol.* Vide infra ad σ', 73.

Ver. 226 Ἔργα κάκ' ἔμμαθεν] Τὸ δὲ ἔργα κάκ' ἔμαθε, διπλάζει τὸ μῦ ἐν τῷ ἔμμαθε, κατὰ τοὺς Παλαιούς. *Euftath.* Eadem fcilicet ratione ac ἔλλαβε, ἐλλιτάνευε, *etc.*

Ibid. Οὐκ ἐθελήσει Ἔργον ἐποίχεσθαι] Καθὰ ὁ ἀγαθὸς οὐ ῥᾷον ἀλλοιοῦται, ἐπεὶ μάθεν ἔμμεναι ἐσθλός· οὕτως οὐδὲ ὁ φαῦλος, ἐπεὶ ἔργα κάκ' ἔμαθε. Δυσαπόβλητοι γὰρ, ἐστὶ δ' ὅτε καὶ ἀναπόβλητοι, ὥσπερ αἱ ἀγαθαὶ ἕξεις, οὕτω δὴ καὶ αἱ φαῦλαι. *Euftath.*

Ver.

Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαστέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
Ὣς φάτο· καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἤ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὖδας ἀείρας.
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης

" Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.
" Verum tibi edico, quod et perfectum erit;
" Si iverit ad aedes Vlyssis divini,
" Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus
" Latera deterent per domum percussi.
Sic dixit; et accedens *ei* calce insultavit per-insipientiam
In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit,
Sed *is* manebat firme: delibetabat autem Vlysses,
Vtrum irruens baculo animum *ei* eriperet,
An ad tettam deiiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:
Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum vero subulcus

232 Πλευρὰς] A. F. R. L. sed *Eustath.* πλευραὶ. 237 ἐλάσει] F. A. 1. L. male.

Ver. 228 Ἄναλτον] Ἀπλήρωτον. *Schol.*

Ver. 231, 232 Πολλά οἱ — βαλλομένοιο] Vide ad *Il.* ξ', 141; et ad *Odyss.* ι, 256.

Ibid. Ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων Πλευραὶ ἀποτρίψουσι] Φασὶ [οἱ Παλαιοὶ] τὸ πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα *etc.* δηλοῦν ὅτι πολλὰ σφέλα κατὰ σκοπὸν μὲν ἀμφὶ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως κάρη πεμπόμενα, τῇ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως παρεκκλίσει ἐνσκήπτοντα ταῖς αὐτοῦ πλευραῖς, ἀποτρίψουσιν αἱ οὕτω πληττόμεναι πλευραί. — Ἔτι δὲ καὶ ἄλλως ἑρμηνεύουσιν ὅτι πολλὰ σφέλα, τουτέστιν ὑποπόδια, ἢ καὶ ἁπλῶς βέλη τὰ δι' ὀστῶν, ἢ ξύλων, ἢ τοιούτων τινῶν, ἀμφὶ κάρη αἰρόμενα, τὸ τῶν βαλλόντων δηλαδὴ, ἀποτρίψουσιν αἱ τοῦ ξένου πλευραί· — Ἕτεροι δὲ ἀμφικαρῆ γράφουσιν ἐν ἑνὶ μέρει λόγου καὶ περισπωμένως· ἵνα ᾖ σφέλα, τουτέστιν ὑποπόδια, ἀμφικαρῆ, τὰ ἀμφικέφαλα, ὡς οἷον κεφαλὰς ἀμφοτέρωθεν ἔχοντα τὰς ἐν αὐτοῖς ἐξοχὰς καὶ λαβάς. *Eustath.* Caeterum nonnulli, notante ibidem *Eustathio*, hic legunt Πλευρὰς ἀποτρίψουσι. Quam lectionem et in Editionibus nonnullis reppetit *Barnesius*: sed hoc (ut opinot) ferri non potest. Quamvis enim, uti recte notavit *Barnesius*, apud Scriptotes *Doricos* huiusmodi Accusativi plurales [αὐτᾰς, βουλᾰς, τροπᾰς, *etc.*] ultimam corripiant; apud *Homerum* tamen hoc nunquam fit. Vide ad *Il.* ά, 51; et β', 43. *Clark.* Nec vero putem commode dici πλευρὰς ἀποτρίβειν. Simplicissimum videtur ἀποτρίβειν explicare *repellere, repercutere*: latera capitis multa remittent (ut saxa vocem remittunt) scabella, crebra a lateribus capitis resilient scabella. *Ern.*

Ver. 237 Ἀμφ' οὖδας ἀείρας] Apud *Eustathium* legitur et ἀμφουδὶς ἀείρας. Ἐβουλεύσατο (inquit) Ὀδυσσεὺς ἢ ἀνέλοι τὸν κακὸν, ἢ ἀείρας ἀμφουδὶς, τουτέστιν ἐκ γῆς, πρὸς γῆν αὖθις ἐλάσειε τὴν ἐκείνου κεφαλήν· ἢ καὶ ἄλλως, ἀείρας βάλῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς γῆν ἀμφουδίς. Porro *Scholiastes* (quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus,) hic legit ἀμφ' οὖδας ἐρείσας. *Clark.* Vid. Var. Lect. *Terentius* Adelph. III, 218 *Sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem, Vt cerebro dispergat viam.* De ἀμφ' οὖδας vel ἀμφουδὶς vid. viros doctos ad *Hesych.* in hac voce. *Ern.*

Ver.

Νείκεσσεν ἄντα ἰδών· μέγα δ' εὔξατο, χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Ὕμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
Ἀρνῶν, ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρήηνατ' ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.

Increpuit contra intuitus; valdeque precatus est, manibus sublatis;
" Nymphae fontanae, filiae Iovis, si unquam Vlysses
" Vobis femora combussit, cooperta pingui adipe,
" Agnorum et hoedorum, hoc mihi perficite vorum,
" Vt veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:
" Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,
" Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper
" Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
" Papae! quale dixit canis, astutias callens?
" Quem aliquando ego in navi bonis-transtris-instructa nigra
" Agam longe ab-Ithaca, ut mihi victum multum inveniat.

239 Νείκεσσεν] F. A. L. νείκεσσ'] R. quod ferri potest. 243 μὲν ἐκεῖνος] R. 249 ἐϋσέλμοιο] edd.

Ver. 239 Νείκεσσεν ἄντα ἰδών] *Al.* Νείκεσ' ἐς ἄντα ἰδών.

Ibid. Μέγα δ' εὔξατο, χεῖρας ἀνασχών] Virgil. *Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.* *Aen.* X, 667.

Ver. 240 Νύμφαι κρηναῖαι] Ταύταις προσεύχεται, ἤτοι καθ' ὃ ἄγροικός ἐστιν· ἢ ὅτι τότε τὴν κρήνην προῄει. *Schol.*

Ibid. Εἴποτ' Ὀδυσσεὺς Ὕμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε] Virgil. *Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit.* *Aen.* IX, 406. *Colui vestros si semper honores.* *Aen.* XII, 778.

Ver. 246 Μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες] Προβάτων μέν, ὡς ἐπιτοπολύ, ἣν κακῶς ἔχῃ, τὸν νομέα αἰτιώμεθα. *Socrates apud Xenophontem,* Οἰκονομ. λόγος.

Ibid. Μῆλα] Τουτέστι τὰ ὑπὸ σὲ θρέμματα, τὰς αἶγας δηλαδή. *Eustath.*

Ver. 248 Ὀλοφώϊα εἰδώς] "Le mot ὀλοφώϊα (inquit Dna *Dacier*) signifie *des finesses, des ruses*; mais il signifie aussi *des sentiments profonds, des moralitez, des sentences,* δεινὰ βουλεύματα· et je l'ai pris ici dans ce dernier sens." Minus recte. Semper enim apud Poëtam priori in sensu usurpatur haec vox. Vide supra ad δ', 410, 460; et κ', 289. *Clark.* Schol. Nicandr. Ther. 1 ad σίνη ὀλοφώϊα· οὐχ ὁμηρικῶς δὲ εἶπεν. ἐκεῖνος γὰρ ὀλοφώϊα ἔφη τὰ ὀλέθρια, γέρων ὀλοφώϊα εἰδώς. np. *Odyss.* δ', 460. Sed ea significatio ab illo loco est aliena; nam ibi est *senex callidus*, ut h. l. sed pro ὀλέθρια potest accipi *Odyss.* κ', 289, ubi ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης sunt perniciosae fraudes Circes. Non absonum foret, si h. l. interpretaremur *improbus*, nam et verba et res patiuntur. *Ern.*

Ver. 250 Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι] Locum hunc ita reddit Dna *Dacier*; "*Je l' envoyerai bientôt sur un vaisseau loin d' Ithaque, trafiquer pour moi.*" Et in annotationibus; "*Il faut lui donner un vaisseau, et l' envoyer trafiquer; car avec l' esprit qu' il a, il amassera de grandes richesses.*" At rectius *Spondanus*; "Eumaeo" inquit "minatur — se eum longe ab Ithaca "abducturum, ut eum vendat, et inde "lucrum

Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆΐ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κιόντας,
Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
Ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
Τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω· περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην.
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ

" Vtinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo
" Hodie in aedibus, vel a procis domaretur,
" Sicut Vlyssi quidem procul periit reditus dies.
Sic locutus, hos quidem liquit illic, lente euntes:
At ipse ivit; valde autem celeriter ad aedes pervenit domini.
Statim autem introivit, et inter procos sedebat,
Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maxime.
Ei quidem carnium partem apposuerunt ii, qui administrabant:
Panem vero veneranda proma apposuit ferens,
Ad-comedendum: prope autem Vlysses et nobilis subulcus
Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
Citharae cavae: illis enim incipiebat canere
Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum;
" Eumaee, certe omnino utique hae aedes pulchrae Vlyssis;
" Facile autem sunt dignoscendae etiam inter multas visu,
" Ex aliis aliae sunt: ornata est autem ei aula

257 Ἀντίος] F. 262 ἀνὰ δέ σφισι] F. A. L.

" lucrum ingens faciat. Ita supra ύ, 451; Ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους. Et infra ύ, 383. Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι. Atque ita hic accipit *Eustathius*; Τὸ δὲ βίοτον πολὺν ἄλφοι, ταυτόν ἐστι τῷ ὦνον μυρίον ἄλφοι· ὃ πρὸ ὀλίγων ἐῤῥέθη, διὰ τὸν μικρὸν Εὔμαιον.

Ver, 251 Αἲ γὰρ Τηλέμαχον] Optat *Telemacho* mortem subitaneam; vel ut a Procis propediem occidatur. Vt recte *Barnesius*. Vide supra ad ύ, 409.

Ver. 252 Μεγάροις] *Al*. μεγάρῳ.

Ver. 254 Αὐτόθι] *Al*. αὐτοῦ.

Ver. 262 Ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν] Vide supra ad ά, 155. *Al*. ἀνὰ δέ σφισι.

Ver. 266 Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν] Διὰ τούτων βούλεται δηλοῦν, ὡς οὐ μονοστέγων τῶν βασιλείων ὄντων, ἀλλὰ πολυστέγων. *Schol*. Σχεδὸν γὰρ οὖν ἔοικεν — οὐδὲν μάτην ὁ ποιητὴς οὗτος, [Ὅμηρος] λέγειν· ἀλλὰ καὶ στολὴν, καὶ οἴκησιν, καὶ δίαιταν πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ἦθος πολλάκις ἀπεικάζειν. — Μενέλαος δὲ πολλῇ ἁβροσύνῃ δῆλος ὁρᾶται, [vide supra ad δ', 45,] τοῦ Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν. Οὐ μήν τήν γε τοῦ Ὀδυσσέως οἴκησιν οὐδαμῶς τούτοις ὁμοίαν, ἀλλ' ὡς ἂν ἀσφαλοῦς ἀνδρὸς πεποίηκε, πρὸς αὐτὸ παρεσκευασμένου. Λέγει γὰρ οὕτως· Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ Τοίχῳ etc. *Dio*, *Orat*. II. *Clark*. Ἐπήσκηται αὐλή, *instructa*, vel *munita* est aula. *Ern*.

Ver.

Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
Δικλίδες· οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ῥεῖ' ἔγνως· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα περ ἔσσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε·
Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τις σ' ἔκτοσθε νοήσας

« Muro et ſeptis; ianuae vero fabrefactae ſunt
« Bifores; haud quiſquam eam vir inſultaverit.
« Cognoſco autem, quod multi in ipſa convivia celebrant
« Viri; quoniam nidor quidem aſcendit, cithara autem
« Sonat, quam utique convivio dii fecerunt ſociam.
Hunc autem reſpondens allocutus es, Eumaee ſubulce;
« Facile noſti; quippe neque in aliis *rebus* quidem es ſtultus.
« Sed age iam conſultemus, quomodo ſint haec opera.
« Vel tu primus ingredere aedes habitantibus-commodas,
« Inſerque te procis; ego autem relinquar hic:
« Sive vis, mane; ego vero ibo prae:
« Neque tu morare, ne quis te extra conſpicatus

267 Εὐερκέες] F. A. L. quod praetulerim, quia deſcriptio aedium et aulae magis ad munitionis firmitatem refertur, quam ad ornatum. nam εὐεργέες θύραι ſunt elaboratae, ornatae opere, quales paſſim a poëtis deſcribuntur, εὐερκέες autem robuſtae ad muniendam domum et firmae. 268 ὑπεροπλίσσοιτο. eaedem. male. 270 κνίσῃ] F. φόρμιξ] R. A.

Ver. 267 Εὐεργέες] Apud *Dionem* loco ſupra citato εὐερκέες. Quo modo legit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 268 Οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο] Ἤτοι ὑπερηφανήσειεν, ἢ εὐχερῶς ἐπιβουλεύσειεν. *Schol.*

Ver. 269 Ἐν αὐτῷ] *Dio, Orat.* XXXIII, videtur legiſſe ἐν αὐτῇ. Patitur tamen, inquit *Fredericus Morellus* in annotationibus ad locum *Dionis*, *Attica* ἐναλλαγὴ, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamvis praeeat δώματα.

Ibid. Δαῖτα τίθενται] *Al.* δαῖτα πένονται.

Ver. 270 Μὲν ἀνήνοθεν] *Al.* μὲν ἐνήνοθεν. Minus recte. Huic enim lectioni minus apte ex adverſo reſpondet ſequens ἐν δέ τε.

Ver. 271 Ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην] Ita ſupra θ', 99; φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ. Et infra φ', 430; Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. Ἔοικε καὶ Ὅμηρος διατηρῶν τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, λέγειν· φόρμιγγός θ', ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην. Ὡς καὶ τοῖς εὐωχουμένοις χρησίμης οὔσης τῆς τέχνης. Ἦν δ', ὡς ἔοικε, τοῦτο νενομισμένον· πρῶτον μὲν ὅπως ἕκαστος τῶν εἰς μέθην καὶ πλήρωσιν ὡρμημένων ἰατρὸν λαμβάνῃ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς ἀκοσμίας, τὴν Μουσικήν· εἶθ' ὅτι τὴν αὐθάδειαν πραΰνει. Περιαιρουμένη γὰρ τὴν συγνότητα, ποιεῖ πρᾳότητα καὶ χαρὰν ἐλευθέριον. *Athenaeus, Lib.* XIV, *cap.* 6. Vbi notandum, *Athenaeum* hic legiſſe, φόρμιγγός θ', ἣν δαιτὶ *etc.* Quo modo citat et *Scholiaſtes in Pindar. Nemeor. Od.* IX, *ver.* 18; ex θ', ut videtur, ſupra 99. Vide et infra ad *ver.* 385; item ſupra ad ά, 152.

Ver. 276 Δύσεο] Vide ad *Il.* ί, 109.

Ἤ βάλη, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι·
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες εὔζυγοι ὁπλίσσονται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν

" Vel percutiat, vel pellat; haec te considerare iubeo.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Vlysses;
" Cognosco, sapio; haec iam intelligenti praecipis:
" Sed i prae, ego autem relinquar hic,
" Non enim omnino plagarum inscius *sum*, neque ictuum.
" Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum
" Vndis et bello; cum illis et hoc quoque fiat.
" Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,
" Perditum, qui multa mala hominibus dat:
" Cuius gratia et naves bonis-transtris-instructae armantur,
" Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Canis autem caputque et aures iacens erexit

279 Βάλει — ἐλάσει] F. A. L. non bene. 281 Φρονέοντι] edd. vett. 288 ὁπλίζονται] edd. vid. *not.*

Ver. 279 Ἤ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ] Τὸ δὲ, ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ, τουτέστιν ἐγγὺς τύψῃ, διαφορὰν συνήθη δηλοῖ. *Eustath.* Vide ad *Il.* ρ', 86.

Ver. 281 Τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις] Ita restituit *Barnesius* ex *Eustathii* commentario, et ex *Odyss.* π', 136, et ρ', 193, ubi Vulgati hoc modo legunt. Cumque *Barnesio* facit ex MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hic, τά γε δὴ φρονέοντι κελεύεις. Quod propter praecedentem φρονέω minus placet. Porro apud *Eustathium* legitur τάδε δή.

Ver. 283 Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων] Vide ad *Il.* ν', 344; et ο, 11.

Ver. 284 Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα] Δοκεῖ δὲ καὶ ἡ ἐμπειρία ἡ περὶ ἕκαστα, ἀνδρία τις εἶναι. *Aristot. Ethic. Nicom. Lib.* III, *cap.* 11.

Ver. 285 Μετὰ καὶ] *Al.* μετὰ δέ.

Ver. 286 Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι] Ὁμήρου λέγοντος· Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποπλῆσαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην etc. Εὐριπίδης ποιεῖ· Νικᾷ δὲ χρεία μὲν κακῶς τ' ὀλουμένη Γαστὴρ, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίγνεται κακά. *Clemens Alexandrin. Strom.* VI. Vbi notandum pro ἀποκρύψαι, citasse *Clementem*, ἀποπλῆσαι. Ita supra η', 210; Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο Ἔπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ. Porro haud dissimiliter *Seneca*; " Cum ventre " humano tibi negotium est: nec ratio" nem patitur, nec aequitate mitigatur, " nec ulla prece flectitur populus esu" riens." *De Brevitate Vitae*, §. 18: Vbi hunc *Homeri* locum citat *Lipsius*.

Ver. 288 Ὁπλίσσονται] MS. a *Tho. Bentleio* collatus legit ὁπλίζονται. Quae et potior videtur lectio. *Clark.* Immo ὁπλίζονται est vera lectio, quae in omnibus edd. vett. nostris reperitur. Ὁπλίσσονται est ex operarum errore temere propagato. *Ern.*

Ver.

Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤιχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἠδὲ πρόκας, ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων
Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω·
Ἆσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,

Argus Vlyſſis malorum-patientis, quem ſcilicet quondam ipſe
Nutrivit quidem, non vero *eo* fruitus eſt; prius nempe in Ilium ſacrum
Ivit: hunc autem antea ducere-ſolebant iuvenes viri
Capras in ſylveſtres, et cervos, et lepores.
Tunc demum iacebat neglectus, abſente domino,
In multo ſtercore, quod ei ante fores
Mulorumque, boumque, abunde fuſum erat; donec auferrent
Servi Vlyſſis praedium magnum ſtercoraturi:
Illic canis iacebat Argus, plenus ricinorum.
Tunc demum, ut agnovit Vlyſſem prope exiſtentem,
Cauda quidem iſte adulatus eſt, et aures deiecit ambas:
Prope autem non amplius tum potuit ſuum dominum
Venire: at ille ſeorſum conſpicatus abſterſit lachrymam,

296 Ἀποιχομένου Ὀδυσῆος] vid. *not.* 299 κοπρήσσοντες] A. 2. 3. Si eſſet κοπρίσσοντες, non improbandum eſſet, et hoc forte dare voluere, ſi e libris ſcriptis eſt. vid. *not.* 300 κυνοραιστέων] edd. male. vid. *not.* 302 κάμβαλεν] F. A. L. 303 οὐκέτ'] R. ut 321.

Ver. 292 Ὅν ῥά] *Quem ſcilicet.*

Ver. 293 Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο] Vide infra ad *ver.* 313.

Ver. 296 Ἀποιχομένοιο ἄνακτος] *Al.* ἀποιχομένου Ὀδυσῆος. *Clark.* Melius eſt, quod in textu editur. Domini abſentia contemtum reddiderat canem. Similiter ἄνακτα dominum canis habemus apud *Callimach.* H. in L. Pall. *Ern.*

Ver. 299 Κοπρήσοντες] Apud *Etymolog. Magn.* notante *Barneſio*, κοπρίσαντες. Quod ex analogia antepenultimam corripere debet. Vide ad *Il.* ά, 140. *Clark.* Locum hunc, ut editur citat *Heſychius* in κόπρος. Κοπρῆσαι pro κοπρεῦσαι *ſtercorare* agros, dici notat *Euſtath.* Caeterum κοπρίζειν hoc ſenſu eſt uſitatius. *Ern.*

Ver. 300 Ἐνίπλειος κυνοραιστέων] Κυνοραῖσταὶ δὲ — οἱ τοὺς κύνας ῥαίοντες· ἐξ οὗ κατὰ διάλυσιν καὶ παραγωγὴν τὸ ῥαίζειν γίνεται· ἀφ' οὗ καὶ θυμοραϊστὴς, ἀναλόγως τῷ κυνοραϊστής. Λέγονται δὲ οὗτοι καὶ κρότωνες παρὰ τοῖς ὕστερον. *Euſtath.* Caeterum Vulgati hic habent κυνοραϊστέων· *Barneſius* autem edidit κυνοραιστέων.

Ver. 302 'Ρ'] *Vt ſolent canes*

Ver. 304 Αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ] Εὖ δὲ καὶ ὁ Ποιητὴς, οἷόν ἐστι τὸ παρὰ προσδοκίαν, ἐδίδαξεν. Ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς τοῦ μὲν κυνὸς θανόντος ἐξεδάκρυσε, τῇ δὲ γυναικὶ κλαιούσῃ παρακαθήμενος [infra τ', 209, 211,] οὐδὲν ἔπαθε τοιοῦτον· ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἀφῖκτο τῷ λογισμῷ τὸ πάθος ὑποχείριον ἔχων καὶ προκατειλημμένον· εἰς δὲ ἐκεῖνον, μὴ προσδοκήσας, ἀλλ' ἐξαίφνης διὰ τὸ παράλογον ἐνέπεσε. *Plutarch. de Animi Tranquillitate.*

Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
Καλὸς μὲν δέμας ἐστὶν, ἀτὰρ τόδε γ' ἐ σάφα οἶδα,
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἦ αὔτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέεσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα,
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Αἶψά κε θηήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν·
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον, ὅ, ττι ἴδοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιῄδη·
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες ἐ κομέεσι.
Δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,

Facile latens Eumaeum; statim autem interrogabat sermone;
" Eumaee, certe omnino miraculum, canis hic iacet in fimo;
" Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo novi,
" An utique et velox fuerit ad-currendum, cum forma hac,
" An nullius-pretii, quales scilicet mensales canes virorum
" Sunt; deliciarum vero gratia nutriunt domini.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
" Et sane viri canis hic *est* procul mortui.
" Si talis esset *nunc* et corpore, atque etiam operibus,
" Qualem ipsum ad Troiam profectus reliquit Vlysses,
" Statim admirareris, conspicatus velocitatem et robur:
" Nequaquam enim effugiebat densae in profunditatibus sylvae
" Fera, quamcunque vidisset; et vestigiis enim perquam-sciebat.
" Nunc autem tenetur malo: dominus nempe eius seorsum a patria
" Periit; hunc vero mulieres negligentes non curant.
" Servi nempe, quando non amplius imperant domini,

305 Μῦθον] R. quod et ipsum rectum. 310 γίνοντ'] R. pariter recte.

Ver. 305 Μύθῳ] *Al.* μῦθον.

Ver. 308 Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε] Sic infra *ver.* 454; Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν.

Ver. 313 Εἰ τοιόσδ' εἴη] "Cum talis" inquit *Spondanus* "iam esset tunc canis "iste, cur antea dixit Poëta Vlyssem eo "non fuisse usum? quod ego ad inba- "bilitatem canis puto referendum: ait "enim [supra *ver.* 293,] Θρέψε μὲν, ἐδ' "ἀπόνητο." Atqui non indicat istud ἐδ' ἀπόνητο *Vlyssem* cane nunquam omnino fuisse usum, sed parum fruitum; quippe qui, simul primum ut canis corporis istam speciem cursusque velocitatem attigisset, ad bellum Troianum digressus est. Ita supra π', 120; Μῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, ἐδ' ἀπόνητο.

Ver. 317 Κνώδαλον] Κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον, τὸ κῆτος· νῦν δὲ θηρίον ὑπὸ κυνῶν ἀλισκόμενον. *Schol.*

Ibid. Ὅ, ττι ἴδοιτο] Τὸ δὲ ὅ, ττι ἴδοιτο κρεῖττον φασὶ γράφειν δίοιτο, ἵνα λέγῃ ὡς ἐκ ἐξέφευγεν αὐτὸν θηρίον, ὅπερ ἂν δίοιτο, τετέςι διώκοι· — Τὸ γὰρ ἴδοιτο περιαιρεῖ κυνὸς τὴν ἰχνευτικὴν (φασιν) αἴσθησιν. *Eustath.* Atque ista ratione aptius cohaerebit sequens, καὶ ἴχνεσι γὰρ περιῄδη.

Ver. 320 Εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες] Sic apud Terentium: *Foras*

simul

Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὦκα δ' ἔπειτα
Νεῦσ' ἐπί οἱ καλέσας· ὁ δὲ, παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον, ἐνθάδε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν, κρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον κάτα δαινυμένοισι·

" Non diutius postea volunt iusta operari:
" Dimidium enim virtutis aufert late-sonans Iupiter
" Viro, quando ipsum servilis dies corripuerit.
Sic locutus, intravit aedes habitantibus-commodas:
Ivit autem recta per-domum ad procos illustres.
Argum vero deinde fatum occupavit atrae mortis
Statim ut-videat Vlyssem vigesimo anno.
Longe autem primus vidit Telemachus deo-par
Venientem per domum subulcum; celeriterque deinde
Innuit ad se vocans: ille autem ubi-circumspexisset, cepit sedem
Iacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas
Dividens procis, in domo convivantibus:

326 Μοῖρα λάβεν] R. 331 ἔνθα δὲ] edd.

simul omnes proruunt se, Abeunt lavatum, perstrepunt; ita ut fit, domini ubi absunt. Eunuch. Act. III, Scen. V, ver. 51.

Ver. 322 Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται] Οὐ γὰρ ὑγιὲς οὐδὲν ψυχῆς δούλης· ἢ δεῖ γὰρ οὐδὲν ὑγιὲς πιστεύειν αὐτοῖς τὸν νοῦν κεκτημένον. Ὁ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν φησίν· Ἥμισυ γάρ τε νόου ἀπαμείρεται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνδρῶν, οὓς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι. *Athenaeus, Lib.* VI, *cap.* 18. Vbi notandum quod iam legimus Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται, legisse *Athenaeum*, Ἥμισυ γάρ τε νόου ἀπαμείρεται· quo modo citat et *Plato de Legibus, Lib.* VI. Οὔποτε δουλείη κεφαλὴ εὐθεῖα πέφυκεν, Ἀλλ' αἰεὶ σκολιή. *Theogn. Gnom. ver.* 535. *Clark.* Etiam *Etym. Magn.* in ἀπαμείρεται habet lectionem *Platonis*: sed vulgatam tamen idem in ἀποαίνυται· unde patet Codices variasse. Forte et huc respexit *Hesych.* in ἀπαμείρεται. *Ern.*

Ibid. Ἀρετῆς] Τῆς ἐνούσης πρὸς τὰ ἔργα ὁρμῆς. *Schol.*

Ver. 323 Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν] Apud *Athenaeum* et *Platonem*, locis supra citatis, Ἀνδρῶν, οὓς ἂν δή.

Ver. 326 Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν] Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ ὡς τέθνηκεν οὕτω ταχὺ ὁ Ἄργος ὑφ' ἡδονῆς τῆς ἐπὶ τῷ ἀναγνωρισμῷ. *Eustath.*

Ibid. Ἔλαβεν μέλανος] *Eustath.* ἔλαβε. rectius. ut mox *v.* 331. ἐφίζεσκε. *Ern.*

Ver. 327 Ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ] Ζῇ δὲ τῶν Λακωνικῶν κυνῶν ὁ μὲν ἄῤῥην ἔτη δέκα· ἡ δὲ θήλεια περὶ ἔτη δώδεκα. Τῶν δὲ ἄλλων κυνῶν αἱ πλεῖσται περὶ ἔτη τετταρακαίδεκα, ἢ πεντεκαίδεκα· ἔνιαι δὲ καὶ εἴκοσι. Διὸ καὶ Ὅμηρόν τινες οἴονται ὀρθῶς ποιῆσαι τῷ εἰκοστῷ ἔτει ἀποθανόντα τὸν κύνα τοῦ Ὀδυσσέως. *Aristot. de Hist. Animal. Lib.* VI, *cap.* 20. Apud *Aelianum* autem Canes ultra annos quatuordecim vivere negantur. Κυνὶ βίος φασὶ μήκιστος τέτταρα καὶ δέκα τὰ ἔτη· Ἄργος δὲ ὁ Ὀδυσσέως, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἔοικεν παιδιὰ Ὁμήρου εἶναι. *De Animal. Lib.* IV, *cap.* 40.

Ver. 331 Ἐνθάδε] Ita edidit *Barnesius*. Recte, ut opinor. *Vulgg.* ἔνθα δέ. Caeterum infra *ver.* 334 rectius videtur ἔνθα δέ. Quanquam et ibi edidit *Barnesius*, legendumque omnino contendit, ἐνθάδ'. *Clark.* Si ἔνθα δ' ἄρ' referri posset, ad ἔνθα δ'

Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεὺς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο·
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Hanc depofuit ferens ad Telemachi menfam
Ex-adverfo; ibi utique ipfe fedit: ei autem deinde praeco
Partem fumptam appofuit; ex caniftroque panem fublatum.
Prope autem poft illum ingreffum-ibat aedes Vlyffes,
Mendico mifero fimilis, et feni,
Baculo innitens; turpia autem circum corpus veftimenta indutus erat:
Sedebat autem fuper fraxineum limen intra fores,
Acclinatus pofti cypariffino, quem quondam faber
Poliverat fcite, et ad perpendiculum exegerat.
Telemachus vero ad fe vocatum allocutus eft fubulcum,
Panemque totum ubi-fumfiffet perpulchro ex caniftro,
Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti;
« Da hofpiti haec ferens, ipfumque iube
« Mendicare penitus omnes adeuntem procos:
« Pudor autem non eft bonus indigenti viro mendico.

338 Εἵματ'· ἕστο] ut fupra 203 edd. omnes. 343 ἄρτον δ' οὖλον] R. 344 καὶ κρέας] R. quod praetulerim. intelligendum fruftum magnum carnis: et ita cavetur hiatus. 347 παρεῖναι] F. A. L. vid. *not.*

v. 330 ftare utique poffet ac deberet. Et fibi apud *Homerum* fere refpondet ἔνθα δὲ et ἔνθα δ' ἄρα. *Ern.*

Ver. 334 Ἔνθα δ' ἄρ'] *Al.* ἔνθα περ.

Ibid. Ἐφίζετο] *Al.* ἐφίζετο.

Ver. 335 Ἐτίθει] *Scholiaftes* legit προτίθει.

Ver. 336 Ἐδύσετο] *Al.* ἐδύσατο, et ἐδύσετο.

Ver. 339 Ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ] Ἀφελείας δὲ ἡρωϊκῆς ὁ ἐκ μελίας οὐδὸς, καὶ ὁ κυπαρίσσινος σταθμός· τοῦ δέ γε τοῦ Μενελάου, (fupra δ', 46,) διὰ τὴν Ἑλένην, ὄζει Φρυγίας τρυφῆς. *Euftath.* Vide fupra ad *ver.* 266.

Ver. 343 Ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν] Ita ex Veterum Exemplarium nonnullis et ex utraque *Euftathii* Editione reftituit *Barnefius*; ut vocula fcilicet τε ad fequentem Καὶ κρέα referatur. Atque hoc modo legit a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* autem edidit Ἄρτον δ' οὖλον ἑλὼν· itaque videtur accepiffe, ac fi hae voces *Telemachi* orationem inchoarent: Quod, ut recte annotavit *Barnefius*, ferri omnino nequit.

Ver. 344 Καὶ κρέα] *Al.* Καὶ κρέας.

Ibid. Ἀμφιβαλόντι] *Al.* ἀμφιβαλόντε.

Ver. 347 Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ] Sic infra *ver.* 578: Κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης. Similiter apud *Livium*; *Peffimus quidem pudor eft — paupertatis:* *Lib.* XXXIV, §. 4. Τί οὖν, Ὁμήρῳ οὐ πιστεύεις καλῶς

Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχός τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν, μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.
Ἤσθιε δ', ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
Εὖθ' ὅδ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη,

Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,
Et prope stans verbis alatis allocutus est;
" Telemachus tibi, hospes, dat haec, et te iubet
" Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:
" Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Iupiter rex, *fac* Telemachum mihi inter viros beatum esse;
" Et ei omnia fiant, quaecunque mente sua agitat.
Dixit, et ambabus accepit, et deposuit
Ibidem, pedes ante, turpi super pera.
Comedebat autem, quamdiu cantor in aedibus canebat;
Quando ille coenaverat, tum cessavit divinus cantor.
Proci vero tumultuati sunt per aedes: at Minerva,

352 Αἰδῶς] R. e *v.* 347. vitiosa scriptura. 359 οὐδ' ὅδε δειπνήκει] F. A. L. non placet.

καλῶς λέγειν, λέγοντι ὅτι, Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι; Ἔγωγ', ἔφη. Ἔστιν ἄρα, ὡς ἔοικεν, αἰδὼς οὐκ ἀγαθὸν, καὶ ἀγαθόν. *Plato in Charmide.* Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει· Αἰδὼς, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι. *Hesiod.* Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 315. Vide ad *Il.* ω, 45.

Ibid. et *ver.* 352 Προΐκτῃ] Μεταίτῃ, παρὰ τὸ ἱκετεύειν καὶ προσαιτεῖν *Schol.* Porro *Plato*, loco iam supra citato, pro προΐκτῃ, hic legit παρεῖναι. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum repperit *Tho. Bentleius.* Verisimilior tamen ideo videtur vulgara Lectio, quia, ubi repetitur haec *Telemachi* oratio infra *ver.* 352, iterum legitur προΐκτῃ, nec mutandi ullus est locus; Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ. *Clark.* Cum παρεῖναι sit in edd. F. A. L. et προΐκτῃ durum sit, quod iam satis res expressa est τῷ κεχρημένῳ, id h. l. praetulerim. Προΐκτῃ huc translatum est ex versu 352, quod ibi est οὐκ ἀγαθὴν ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ, id h. l. est οὐκ ἀγαθὴ παρεῖναι ἀνδρὶ κεχρημένῳ. *Ern.*

Ver. 358 Ὡς ὅτ'] Μέχρις οὗ. *Schol.* τὸ δὲ ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἄειδεν ἀντὶ τοῦ, ἕως ὅτου. *Eustath.* Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet ἕως.

Ver. 359 Ἐπαύσατο] *Al.* ἐπαύετο.

Ver. 360 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'] Virgil. *Fit strepitus tectis. Aen.* I, 729. Porro *Eustathius* haec cum versu praecedenti connectit: Ὡς δὲ ὁ θεῖος ἀοιδὸς ἐπαύσατο, τότε δὴ ὡμάδησαν μὲν οἱ μνηστῆρες. Et paulo inferius; Παυσαμένου δὲ τοῦ ἀοιδοῦ, ὁ συνήθης βροντᾷ ὅμαδος. Sed, ut opinor, minus recte; quia iisdem verbis novam periodum saepius alibi inchoat Poëta: Vide supra ad ά, 365; δ', 768; et infra ad ε', 398.

Ibid. Αὐτὰρ Ἀθήνη] Ἰστέον δὲ ὡς καὶ νῦν Ἀθηνᾶ ἡ τὸν Ὀδυσσέα ὀτρύνασα ἐπαιτεῖν, ἡ παρ' αὐτῷ ἐστι φρόνησις· ἢ, στοχασαμένη καιρὸν

Ἄγχι παρισαμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ', οἵ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι·
Ἀλλ' ὐδ' ὣς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
Ἀλλήλους τ' εἴροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν·
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
Ὦ 'ρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
Ἤγαγες; ἦ οὐχ ἅλις ἧμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι

Prope astans, Laërtiadem Vlyssem
Concitavit, ut panes a procis colligeret,
Cognosceretque, quinam essent iusti, quique iniusti:
Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.
Perrexit autem is ire petiturus dextrorsum a viro quoque,
Vndique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.
Hi vero miserantes dabant, et admirabantur ipsum;
Aliique alios interrogabant, quisnam esset, et unde venisset.
Inter hos autem et locutus est Melanthius, custos caprarum;
« Audite me, proci inclytae reginae,
« De hoc hospite; profecto enim antea ipsum vidi.
« Profecto quidem ei huc subulcus dux-erat.
« Ipsum autem non aperte scio, unde se genere profiteatur esse:
Sic dixit: Antinous autem verbis obiurgavit subulcum;
« O notissime subulce, cur vero tu hunc in-urbem
« Duxisti? an non satis nobis errones sunt et alii

371 Πρόσθεν μιν] F.

ρὸν εἶναι ἄρτι τοῦ τοιούτου ἔργου, ἐγχειρεῖ τῇ πράξει. Eustath.

Ver. 362 Πύρνα] Πύρινα σιτία. *Schol.*

Ver. 365 Ἴμεν] *Al.* ἴμεν'.

Ibid. Ἐνδέξια] Ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους. *Schol.* Ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπιδεξίως· ὃ πρὸς σαφήνειαν ἐπῆκται τὸ ὡς εἴτε πτωχὸς πάλαι εἴη. *Eustath.* Priorem veriorem esse explicationem liquet ex aliis locis ubi hanc vocem usurpat Poëta. Vide ad *Il.* ά, 597; et ή, 184.

Ver. 366 Ὡς εἰ] Ita *Henricus Stephanus* et *Barnesius*. *Al.* ὡσεί.

Ver. 374 Ἔπεσιν νείκεσσε] Scr. ἔπεσι νείκεσσε. *Ern.*

Ver. 375 Ὦ 'ρίγνωτε συβῶτα] *Al.* Ὦ ἀρίγνωτε. *Clark.* Dicitur h. l. ἀρίγνωτος in partem deteriorem, ut notat *Eustath.* *O! nimium note.* Ovid. Metam. I. 198. *Notus feritate Lycaon.* Virgil. Ecl. 3, 8. *Novimus et qui te.* *Ern.*

Ver. 376 Ἢ οὐχ ἅλις] Voculae ἢ οὐχ hic, uti recte notavit *Barnesius*, in unam syllabam coalescunt. Pronuntiabatur scilicet ἦυχ ἅλις. Vide ad *Il.* έ, 349; et ί, 533.

Ibid. Ἧμιν ἀλήμονες] Τοῦ δὲ ἧμιν συστέλλει μὲν τὴν λήγουσαν, περισπᾷ δὲ τὴν ἄρχουσαν λόγῳ ἐγκλιτικῷ, καθά που καὶ ἀλλαχοῦ ἐποίησε. *Eustath.* Vide supra ad θ', 569; et π', 372.

Ver.

Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἀντίνο', ἐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν;
Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·

« Mendici molesti, conviviorum contaminatores?
« An parvi-pendis, quod tibi victum comedant domini
« Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
Hunc autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
« Antinoe, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis:
« Quis enim demum hospitem vocat aliunde ipse ubi-adierit,
« Alium scilicet, nisi eorum *aliquem*, qui publici-operarii sunt?
« Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,
« Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
« Hi enim vocati utique hominum in immensa terra:

381 Οὐ μὴν] R. 383 δημιόεργοι] edd. praeter R. 385 ὅς ἂν] R.

Ver. 378 Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον *etc.*] Ὄνοσαι, νῦν ἀντὶ τοῦ ὠφελῇ. *Schol. Eustathius* aliter; Τὸ δὲ Ἦ ὄνοσαι ἀστείως ἔφη, ἀντὶ τοῦ, ἢ μέμφῃ, ἡμῖν δηλαδὴ, ἢ τοῖς ἀλήταις, ὡς μὴ βοροῖς οὖσι, μηδὲ δαπανᾶν οὐ δυναμένοις τὰ τοῦ οἴκου τῶν σῶν δεσποτῶν; καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἑτέρους ἄγεις τοὺς ἀξιολογώτερον καταφαγομένους ἐκεῖνα; Καί ἐστιν ἔννοια ὁμοία πρὸς τὸ [supra ί, 379,] Ἀλλ' οὐδ' ὥς σε, ἔολπα ἐνόσσεσθαι κακότητος. Ita illi. Rectius autem (ut opinor) cum *Barnesio* interpreteris, *An parvi pendis*; vel, *An pro nihilo ducis, domini tui bona absumi etc.*? Vide supra ad ί, 379; θ', 239; item *Iliad.* δ', 539; ί, 164; ώ, 439. *Clark.* Malim: *An parum tibi, non satis est?* *Ern.*

Ibid. Κατέδουσιν] *Al.* κατέδομεν.

Ver. 379 Ποθι] *Al.* προτί.

Ver. 382 Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν, αὐτὸς ἐπελθὼν] *Aristoteles de Republ. Lib.* VIII, *cap.* 3, versum hunc (notante *Barnesio*) legit, aut forte memoriter citat, hoc modo: Ἀλλ' οἷον μέν γ' ἐστὶ καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θαλείην. Vide infra ad *ver.* 385.

Ver. 383 Ἔασιν] *Eustath.* ἔασι. bene. *Ern.*

Ver. 384 Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, — Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν] Similiter fere *Empedocles* apud *Clementem Alexandrinum, Strom.* IV: Εἰς δὲ τέλος, μάντεις τε καὶ ὑμνοπόλοι καὶ ἰητροὶ, Καὶ πρόμοι ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισι πέλονται. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit, Μάντιν γ', ἢ ἰητῆρα κακῶν. *Al.* Μάντιν, ἢ ἰητῆρα νόσων.

Ver. 385 Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπῃσιν] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδείαν ἔταξαν, οὐχ ὡς ἀναγκαῖον· οὐδὲν γὰρ ἔχει τοιοῦτον· οὐδ' ὡς χρήσιμον, ὥσπερ τὰ γράμματα πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς οἰκονομίαν, καὶ πρὸς μάθησιν, καὶ πρὸς πολιτικὰς πράξεις πολλάς· — οὐδ' αὖ καθάπερ ἡ γυμναστικὴ, πρὸς ὑγίειαν καὶ ἀλκήν· οὐδέτερον γὰρ τούτων ὁρῶμεν γιγνόμενον ἐκ τῆς μουσικῆς. Λείπεται τοίνυν πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγήν· εἰς ὅπερ καὶ φαίνονται παράγοντες αὐτήν. Ἣν γὰρ οἴονται διαγωγὴν εἶναι τῶν ἐλευθέρων, ἐν ταύτῃ τάττουσι. Διόπερ Ὅμηρος οὕτως ἐποίησεν· Ἀλλ' οἷον μέν γ' ἐστὶ καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θαλείην. Καὶ οὕτω προειπὼν, ἑτέρους τινὰς, Οἳ καλέουσιν ἀοιδὸν' (φησὶν) ὅ κεν τέρπῃσιν ἅπαντας. *Aristot. de Republ. Lib.* VIII, *cap.* 3.

Ibid. Ὅ κεν τέρπῃσιν] *Al.* ὅς ἂν τέρπῃσιν.

Ibid. Τέρπῃσιν ἀείδων] Apud *Aristotelem*, loco iam supra citato, τέρπῃσιν ἅπαντας.

Ver.

Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντά ἑ αὐτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μνηςήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ, πατὴρ ὡς, κήδεαι υἷος,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε·

" Mendicum autem nemo vocaret attriturum seipsum.
" Sed semper difficilis super omnes es procos
" Servis Vlyssis, praecipue vero mihi: at ego
" Non curo, quamdiu mihi prudens Penelope
" Vivit in aedibus, et Telemachus deo-par.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Tace, ne mihi hunc vicissim-compella multum verbis;
" Antinous autem consuevit male irritare semper
" Verbis asperis, incitatque etiam alios.
Dixit, et Antinoum verbis alatis allocutus est:
" Antinoe, profecto me bene curas, pater uti filium,
" Qui hospitem iubes a domo pellere
" Verbo violento: ne istud deus perfecerit.
" Da ei *aliquid* sumptum; non tibi invideo; iubeo enim ego:

387 Ἑαυτὸν] edd. 388, 89 περὶ] edd.

Ver. 387 Καλέει] *Al.* καλέοι.

Ibid. Τρύξοντά ἑ αὐτόν] Ita edidit *Barnesius* ex *Apollonio* περὶ Συντάξεως, *lib.* 2. Recte, ut videtur. *Vulgg.* ἑαυτόν. Vide ad *Il.* ρ', 551. *Al.* τρύξοντα ὃν οἶκον.

Ver. 389 Δμωσὶν] *Al.* Δμωσὶ δ'.

Ver. 393 Σίγα μή μοι *etc.*] Legitur, notante *Eustathio*, et Ἄττα, μή μοι. "Male "tamen," inquit *Barnesius*, "quandoquidem Vltima τοῦ Ἄττα brevis est." Sed et qua ratione etiam extra Caesuram produci posset, vide ad *Il.* ά, 51. Porro et in uno MS. Ἄττα scriptum repperit *Tho. Bentleius.*

Ver. 394, 398 et 416 Εἴωθε — ἄνωγας — ἔοικας] Vide ad *Il.* ά, 37; et θ', 322.

Ver. 395 Μύθοισιν χαλεποῖσιν] *Eustath.* μύθοισι χαλεποῖσιν. recte. *Ern.*

Ibid. Ἐποτρύνει] *Eustathius* videtur legisse ἐποτρύνειν.

Ver. 397 Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ] Ἔςι καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, [Ὁμήρῳ,] λόγος διὰ τοῦ ἐναντίου δηλῶν τὸ ἐναντίον, μετά τινος ἠθικῆς ὑποκρίσεως· οἷον — ὅταν τις ἄλλως ἐπαινεῖν προσποιῆται, τῇ ἀληθείᾳ ψέγων. Καὶ τοῦτό ἐςι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχου· Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ, πατὴρ ὡς, κήδεαι υἷος. Τῷ γὰρ ἐχθρῷ λέγει, ὅτι ὡς πατὴρ υἱοῦ πεφρόντικας. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 7.

Ibid. Υἷος] *Al.* υἱοῦ.

Ver. 398 Ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι] Sic apud *Euripidem*; Τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίςαται Μέλαθρ' ἀπωθεῖν, οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους. *Alcest. ver.* 566.

Ibid. Ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι] *Barnesius* Versionesque vulgatae, reddunt *a domo exire.* Sed rectius (ut opinor) interpreteris *a domo pellere*; ut infra ύ, 543; Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι Μύθῳ ἀναγκαίῳ.

Ver.

Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καί κεν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζῃ
Κείμενον, ᾧ ἐ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων·
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς,
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Δὸς, φίλος· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον, ἠέ περ ἄλλοι,

" Neque itaque matrem meam verere hac-*in*-re, neque quenquam alium
" Servorum, qui in aedibus *sunt* Vlyssis divini.
" Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:
" Ipse enim comedere multo mavis, quam dare alii.
Illum autem rursus Antinous respondens allocutus est;
" Telemache altiloque, animo indomite, quale dixisti?
" Si ei tantum omnes praeberent proci,
" Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret.
Sic utique dixit: et scabellum prehensum ostendit subter mensam
Iacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans.
Caeteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram
Pane et carnibus: cito sane et erat Vlysses,
Rursus ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos:
Stetit autem iuxta Antinoum, et ipsum sermone allocutus est;
" Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum
" Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.
" Ideo te oportet dare et melius, quam etiam alii,

401 Μήτε τι μητ.] F. non male. 405 ἀπαμείβετο φώνησέν τε] F. ut 445. 406 ἔειπας] R. 409 τραπέζης] F. A. L. 410 ἔπεχε λιπ.] eaed. sic et *Eustath.* recte. 413 γεύσασθαι] A. I. R.

Ver. 401 Μήτ' ὦν] *Al.* Μήτε τι.

Ver. 408 Τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι] Οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προέλθοι αἰτήσων. *Schol.*

Ver. 409 Ὑπέφηνε] *Al.* ὑπ' ἔφηνε.

Ibid. Τραπέζῃ] MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati, τραπέζης. *Clark.* Non bene. Nam θρῆνυς non est τραπέζης, sed convivae. Τραπέζῃ refertur ad ὑπὸ, unde nec displicet, ὑπ' ἔφηνε. Potest tamen et accipi κείμενον τραπέζῃ. *Ern.*

Ver. 413 Προικὸς] Τῆς δωρεὰν δόσεως. *Schol.*

Ibid. Γεύσεσθαι] *Al.* γεύσασθαι.

Ver. 415 Οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος] Vide ad *Il.* ν', 344; et ὁ, 11. Caeterum *Eustathius* citat, ὁ μέν τοι δοκέεις.

Ver. 416 Ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας. Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον] Θρασύλλου δὲ τοῦ Κυνικοῦ δραχμὴν αἰτήσαντος αὐτὸν, [Ἀντίγονον·] Ἀλλ' οὐ βασιλικὸν εἶπε τὸ δόμα. *Plutarch. Apophthegm.* " Regem armis, quam mu-
" nificentia

Σίτου· ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γάρ που,)
Ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,

“ De-pane; ego autem te laudabo per immensam terram:
“ Etenim ego aliquando domum inter homines habitabam
“ Beatus divitem, et saepe dabam erroni
“ Tali, qualiscunque esset, et cuiuscunque-rei indigens venisset:
“ Eranr autem *mihi* servi valde mnlti, aliaque multa,
“ Quibus urique bene vivunt *hòmines*, et divites vocantur:
“ Sed Iupiter pessundedir Saturnius, (voluit enim aliqua-de-causa;)
“ Qui me cum latronibus mulrivagis impulit
“ In-Aegyptum ire, longum iter, ut perirem:
“ Sratui vero in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:
“ Tunc quidem ego hortabar dilectos socios
“ Illic apud naves manere, et naves tueri;
“ Speculatores autem ad speculas iussi ire:
“ Hi vero insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,
“ Cito admodum Aegyptiorum virorum perpnlchros agros
“ Populabantur; mulieresque abducebant et infantes liberos,
“ Ipsosque interficiebant: cito vero in urbem pervenit strepitus.
“ Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurora apparente

“munificentia, vinci, flagitiosum mi-“nus.” *Bocchus, apud Sallust. Bell. Iugurth.* §. 118.

Ver. 418 Ἐγὼ δ' ἄν σε] *Al.* ἐγὼ δέ κέ σε.

Ibid. Σε κλείω] Schol. bt. δοξάσω, ὑμνήσω, idque sensus postular. Nec ramen corrigendum κλείσω, quod tempus in h. v. non reperitur, unde praesens usurpatur pro futuro. *Ern.*

Ver. 423 Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι] *Quibus videlicet* —. *Al.* Οἷσί τ' εὖ ζώουσι.

Ver. 425 Ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν] Vide supra ad γ', 73.

Ver. 426, 427 Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, — Αἰγύπτῳ ποταμῷ] Αἴγυπτος μὲν ἁπλῶς ἡ χώρα, ἢ καὶ ἡ πόλις εἴη· ὁ δὲ μετὰ προσθήκης Αἴγυπτος πόταμος, τὸν Νεῖλον δηλοῖ. *Eustath.* ad *ver.* 448 infra. Vide supra ad ξ', 257, 258; item ad δ', 581; et λ', 638.

Ver. 431 Μένεϊ σφῷ] *Al.* μένεϊ ᾧ. Quod et praefert *Barnesius*. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 432 Αἰγυπτίων] Vide supra ad δ', 83; et ad *Il.* β', 537.

Ver.

Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν·
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι·
Ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
Ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι
Μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις, οὐδ' ἐλεητὺς

" Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque et equis,
" Aerisque fulgore: Iupiter autem gaudens fulmine
" Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit
" Consistere contra; circum enim mala undique stabant.
" Ibi nostrûm multos quidem interfecerunt acuto aere;
" Alios vero abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate:
" At me in Cyprum hospiti dederunt obviam-facto
" Dmetori Iasidae, qui Cypro fortiter imperabat:
" Inde demum nunc huc venio, damna patiens.
Huic autem rursus Antinous respondit, dixitque;
" Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?
" Sta sic in medium, *profectus*, mea procul a mensa,
" Ne cito amaram Aegyptum, et Cyprum videas:
" Adeo quidam audax et impudens es mendicus.
" Ordine omnibus astas: hi autem dant
" Temere; quia nulla *est* parsimonia, neque miseratio

Ver. 436 Πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς] Vide supra ad ξ', 267; et ad *Il.* ν', 339.

Ver. 441 Ἄναγον] MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus, ἄγαγον. Quo modo et Vulgati habent supra ξ', 272, ubi occurrit hic locus. *Clark.* Ἄγαγον vetum videtur. Ἀνάγειν de praeda, quae abducitur vi, nusquam dicitur, quod sciam, sed ἄγειν est verbum proprium de ea re: quamquam ἀνάγειν pro ἄγειν usitatum *Homero*, ut *Odyss.* γ', 272. ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε, sed id est, uxorem domum duxit, nempe volentem. *Ern.*

Ver. 448 Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι] Dna *Dacier* hunc versum reddit hoc modo; "*De peur que je ne te fasse revoir cette triste terre d'Egypte, ou Cypre.*" Et in annotationibus; "C'est à dire," inquit, "de peur que je ne te vende à des corsaires, qui te meneront encore en Egypte; ou qui iront te vendre dans l'isle de Cypre." Rectius autem (ut opinor) *Eustathius*; Αὐτὸ δὲ τὸ, Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον etc. θυμικῶς ῥηθὲν, οὐκ εὐδιανόητον μὲν ἁπλῶς οὕτως ἐστί· δηλοῖ δὲ, ὡς ἐπὶ κακῷ τοῦ ξένου ἔσται τὸ περὶ Αἰγύπτου καὶ Κύπρου ἀφηγεῖσθαι ὡς ἵκετο ἐκεῖ, καὶ εἶδε τὰ ἐκεῖ.

Ibid. Ἴδηαι] *Al.* ἵκηαι.

Ver. 451 Ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις, etc.] *Al.* ἐπεὶ οὔτις ἐπὶ σχέσις. Caeterum aptissima haec personae Antinoi superbae et iniquae; qui, cum ipse bonorum Vlyssis diripiendo-

Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
  Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὢ πόποι· οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν·
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
Ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης
Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
  Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω

« Quin de-alienis largiantur; quoniam adsunt multa cuique.
  Hunc autem retrogressus allocutus est solers Vlysses;
« Papae! haud ergo tibi cum forma etiam mens erat:
« Non tu utique ex domo tuo supplici vel salem dares;
« Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti
« De-pane sumptum dare; multa autem adsunt.
  Sic dixit: Antinous vero iratus est ex-corde magis,
Et ipsum torve intuitus verbis alatis allocutus est;
  « Nunc iam te non amplius bene ex domo puto

454 Σοὶ ἐπὶ, sine γ'] F. 457 ἀπὸ προελὼν] F. A. L. 458 δὲ χολώσατο] eaed. 460 οὐκέτι] R.

ripiendorum reliquis procis dux et auctor sit, simul tamen ac illos pauperi nonnihil largientes videat, profusionis statim incusat, suaeque ipsius inclementiae aequitatis speciem praetexit.

Ibid. Οὐδ' ἐλεητὺς, Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι] Bona aliena largiti, *liberalitas* — vocatur. *Cato apud Sallust. Bell. Catilin.* §. 55. Quid est aliud nisi aliis sua eripere, aliis dare aliena? *Cic. de Offic. Lib.* II, §. 23.

Ver. 454 Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν] Ita supra θ', 176; Ὣς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι. Ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν πονηρίας εἶναι κατάκριτον· εὐθὺ δ' ὡς ἀγαθὸν, ἐπαινεῖται τὸ καλόν; Ἀλλά τοι κατὰ τὸν μέγαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον, [supra θ', 169,] — εἶδος τις ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ, Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει —. Καὶ πάλιν εἶπε που λέγων, — οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν. *Lucian. Amores.*

Ver. 455 Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ *etc.*] Τὸν μὲν γὰρ Εὔμαιον πεποίηκε δοῦλον καὶ πένητα, ὅμως τὸν Ὀδυσσέα καλῶς ὑποδεχόμενον καὶ τροφῇ καὶ κοίτῃ· τοὺς δὲ μνηστῆρας ὑπὸ πλούτου καὶ ὕβρεως οὐ πάνυ ῥᾳδίως αὐτῷ μεταδιδόντας οὐδὲ τῶν ἀλλοτρίων. Ὥσπερ καὶ αὐτὸς πεποίηται λέγων πρὸς Ἀντίνοον, ὀνειδίζων τὴν ἀνελευθερίαν· Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου *etc.* *Dio, Orat.* VII. Caeterum *Gatakerus* in *Adversariis, cap.* 43, (notante *Duporto Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum,) legendum coniicit, ἐξ οἴκου τῷ ἐπιστάτῃ, vel ἐξ οἴκου σοῦ ἐπιστάτῃ. Quae posterior et optima videtur lectio. Ita enim apte sibi respondent, istud ἐξ οἴκου σοῦ, sequensque ἀλλοτρίοισι, *ver.* 456. Vulgatam tamen lectionem ipse *Duportus* praeferre videtur. *Clark.* Mihi τῷ melius placet. ἐξ οἴκου simpliciter sine adiecto pronomine dicitur, etiam in latina lingua. *Ern.*

Ibid. Ἐπιστάτῃ] *Hesych.* Μεταίτῃ, ἀπὸ τοῦ ἐφίστασθαι τῇ τραπέζῃ. *Clark.* Apollon. in Lex. MS. apud Cel. *Albertum* ad *Hesych.* ἅπαξ λεγομένοις adnumerat. *Ern.*

Ibid. Οὐδ' ἅλα δοίης] Οὐδὲ τὸ εὐτελέστατον ἂν δοίης. *Eustath.* Similiter *Theocritus:* Φῄς μοι πάντα δόμεν, τάχα δ' ὕστερον οὐδ' ἅλα δοίης. *Idyll.* XXVII, *ver.* 60. Atque hinc apud *Erasmum*, Proverbium, *Ne Salem quidem dederit. Adag. Sect. de Avaritia. Clark. Callistratus* Grammaticus scribebat οὐδ' ἄλλα, ut notat *Pseudodidymus.* Vid. *Kust.* ad Suid. in ἄλλα. *Ern.*

Ver. 457 Σίτου ἀποπροελὼν] *Al.* ἀπὸ προελών. Caeterum *Dio*, loco supra adducto, hunc versum citat hoc modo: Σίτου ἀπάρξασθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων. Ex ὦ, (ut videtur) infra 271.'

Ver. 460 Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι *etc.*] Non bene vertitur *non amplius.* ἔτι in hac

forma,

Ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἠΰτε πέτρη,
Ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
Θῆκεν εὔπλείην· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῆς ὀΐεσσιν·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν,

" Retro cessurum, quando scilicet et opprobria dicis.
Sic utique dixit; et scabello prehenso percussit dextrum humerum,
Extimum in dorsum: is autem stetit tanquam rupes,
Firmiter; neque sane ipsum commovit ictus Antinoi:
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
Rursus autem ad limen profectus desidebat, peramque
Deposuit bene-plenam; inter procos vero locutus est;
" Audite me, proci inclytae reginae,
" Vt dicam, quae me animus in pectoribus iubet:
" Nequaquam quidem dolor est in mente, neque omnino luctus,
" Quando vir, pro suis pugnans possessionibus,
" Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves:
" At me Antinous percussit ventrem ob malum,
" Perditum, qui multa mala hominibus dat.
" Sed sicubi pauperum dii et Erinnyes sint,

467 Ἔειπε] edd. omnes. recte. 471 οἷσιν] edd. 472 ἀργεννῆσ'] A. 2. 3.

forma, ut apud latinos *iam* redundat saepe. Saepe sic utitur *Iosephus* cum aliis prosaicis, ut VIII, 8, 3. οὐκ ἔτ' ἐξῆλθε, *non profectus est*. Vid. notata in Obs. Misc. XII. p. 495. *Ern.*

Ver. 463 Ὁ δ' ἐστάθη, ἠΰτε πέτρη] Virgil. *Ille, velut pelagi rupes immota, resistit. Aen.* VII, 586.

Ver. 464 Σφῆλεν βέλος] *Eustathius* σφῆλε βέλος. bene. *Ern.*

Ver. 465 Ἂψ δ' ἄρ — κατ' ἄρ' — κὰδ δ' ἄρα] Ter ἄρα in eodem versu repetitum non sine exemplo. *Ern.*

Ver. 466 Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν] *Al.* Ἂψ δ' οὖγ' ἐπ' οὐδόν.

Ver. 471, 472 Περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι — ἢ περὶ βουσὶν] Ἀντιπτωτικῶς (inquit *Duportus*, *Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum) pro περὶ ὧν κτεάτων. Et *Eustathius*; Καινῶς δὲ (inquit) καὶ νῦν ἡ περὶ πρόθεσις μετὰ δοτικῆς λέγεται, ἐν τῷ περὶ κτήμασι, καὶ περὶ βουσίν. Atqui eandem praepositionem eodem plane in sensu casui *dativo* alibi adiungit Poëta: Μαχήσασθαι περὶ δαιτί. *Odyss.* β', 245. Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομεν — σ', 402. Vbi aeque facile scribere potuisset Poëta περὶ δαιτὸς, et περὶ πτωχοῦ, si ita dictum oportuisset,

Ver. 472 Βλήεται] *Al.* Βλήσεται.

Ver. 475 Ἀλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ] Ὡς ἔστι Πενία χρῆμα τῷ ὄντι ἱερὸν καὶ ἄσυλον· καὶ οὐδεὶς ἀδικεῖ πένητας οὐδέν γε ἧττον ἢ τοὺς τὰ κηρύκεια ἔχοντας. *Dio, Orat.* 7, *haud longe ab initio.*

Ibid. Πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν]

Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ἔσθιε ἕκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις,)
Ἢ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι;
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

« Antinoum ante nuptias finis mortis deprehendat.
Hunc autem rurſus Antinous allocutus eſt, Eupithei filius;
« Comede tranquillus, hoſpes, ſedens, aut abi alio;
« Ne te iuvenes per aedes trahant, (qui ſic loquaris,)
« Vel pede, vel et manu; lacerentque torum.
Sic dixit: illi vero omnes vehementer indignati ſunt:
Sic autem aliquis dicebat iuvenum ſuperborum;
« Antinoë, non quidem bene percuſſiſti infelicem erronem;
« Perdite; ſi forte quis coeleſtis deus ſit?
« Etenim dii, hoſpitibus ſimiles peregrinis,
« Omnimodos ſe-ferentes, verſantur per urbes,
« Hominum inſolentiamque et aequitatem inſpicientes.

489 Ἄρξεν] A. 2. 3. male.

Ita ſupra λ', 279; Ὅσσα τε μητρὸς ἐριννύες ἐκτελέουσι. Et *Iliad.* φ', 412; Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις.

Ver. 478 Ἄλλῃ] *Al.* ἄλλη.

Ver. 484 Εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι] Elegantiſſime hic reticetur ſententiae Apodoſis; *Si* —; *Quid deinceps fiet?* Vt recte *Euſtathius:* Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ, εἰ δή πού τις θεός ἐστιν, ἐλλειπτικῶς ἔχει. Λείπει γὰρ ἴσως τὸ τί ἂν γένηται, ἢ τί ἂν ἔροις· ἵνα λέγῃ ὅτι, Οὐλόμενε, τί γενήσεται εἰ θεός ἐστιν ὁ ἐμπαροινούμενος; Vide ad *Il.* ά, 135. *Clark.* Non arbitror neceſſarium eſſe. Nam referri hoc poteſt ad praecedentia: non bene feciſti cum percuſſiſti hominem. Nam illud οὐ καλὰ etiam periculum, noxam ſignificare poteſt. Sic *Callimacho* οὐ καλοὶ ἀγῶνες, ſunt *pernicioſa certamina. Ern.*

Ver. 485 Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες] Similiter *Heſiodus*; Ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες Ἀθάνατοι λεύσσουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι Ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 247. Et *ibid. ver.* 252. Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα, Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. Et Ovidius: *Summo delabor Olympo, Et Deus humana luſtro ſub imagine terras. Metam. Lib.* I, *ver.* 212. Similiter ferunt *Aegyptii* (referente *Diodoro Sicula,*) Deorum nonnullos πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐπιπορεύεσθαι, φανταζομένους τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς, ἔτι δ' ὅτε εἰς ἀνθρώπων ἰδέας, ἢ τινων ἄλλων, μεταβάλλοντας· καὶ τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατὸν, εἴπερ οὗτοι πρὸς ἀλήθειαν εἰσὶν οἱ πάντα γεννῶντες. Καὶ τὸν ποιητὴν δὲ εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα, καὶ μετασχόντα παρὰ τῶν ἱερέων τῶν τοιούτων λόγων, θεῖναί που κατὰ τὴν ποίησιν τὸ προειρημένον ὡς γινόμενον· Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τελέθοντες etc. *Diodor. Sicul. Lib.* I. Porro vituperat hunc locum *Plato*; Μηδεὶς ἄρα —— λεγέτω ἡμῖν τῶν ποιητῶν, ὡς — θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας. *De Republ. Lib* II.

Ver. 487 Ὕβριν τε καὶ εὐνομίην] *Al.* ὕβρεις τε καὶ εὐνομίας.

Ibid. Εὐνομίην] Εὐνομιστίαν, [Ita *Barneſius*; *Al.* Εὐνεμοσίαν,] καθ' ἣν εὖ νεμόμεθα καὶ διατελοῦμεν. *Schol.* Ὁ Ποιητὴς τὸν καθ' ἡμᾶς

Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
Βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιϊν,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔειπεν·
Αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.

Sic utique dicebant proci: ille autem non curabat verba.
Telemachus vero in corde quidem magnum luctum fovebat
Ob eum percussum; neque tamen lachrymam in humum demisit ex palpebris,
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope
Percussum in domo, inter ancillas proinde dixit;
" Vtinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo.
Hanc autem rursus Eurynome oeconoma allocuta est;
" Si enim votis exitus nostris fieret,
" Haud quisquam horum ad pulchro-solio-auroram perveniret.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur;
" Antinous vero maxime atrae morti similis-est.

494 Αὐτόν τε] F. sane σε h. l. durius, cum absente Antinoo dicat hoc Penelope. 496 τέκος] F. A. L.

ἡμᾶς νόμον οὐκ οἶδε· θέμιστας δὲ καὶ εὐνομίην λέγει ἀπὸ τῆς νεμήσεως· Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες. *Hesychius* a *Barnesio* citatus. Vide ad *Il.* 6, 249,

Ibid. Ἐφορῶντες] Apud *Diodorum Siculum*, loco supra citato, ἐσορῶντες. *Al.* ἐφέποντες.

Ver. 488 Ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων] *Eustathius* hoc de *Vlysse* exponit. Ὀδυσσεὺς δὲ, inquit, οὐκ ἐμπάζετο μύθων, οὔτε τῶν Ἀντινόου δηλαδὴ, οὔτε οὓς ἔλεγον οἱ λοιποί· πάντας γὰρ μισεῖ· διὸ καὶ πάντας ἀνελεῖ. Statim autem deinceps adiicit; Ἴσως δὲ καὶ ὁ Ἀντίνοος οὐκ ἐμπάζετο τῶν κατ' αὐτοῦ νομεσητικῶν μύθων.

Ver. 490 Οὐδ' ἄρα] *Neque, ut solent magno dolore affecti* —.

Ver. 494 Βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων] Vide supra ad 6, 409. Porro similiter apud *Virgilium*, *Apollo* vocatur *Arcitenens*. *Aen.* III, 75.

Ver. 496 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο] *Eustathius* hic pro τέλος, τέκος legi annotat. Τὸ δὲ τέλος, (inquit,) γράφεται καὶ τέκος· ἵνα λέγῃ ἡ γραῦς οὕτως· Ὦ τέκνον, εἰ γὰρ ἐπ' ἀραῖς ἡμετέραις, ἤγουν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Ἀπόλλων γένοιτο, πάντες ἂν ἀπόλοιντο. Quod ferri non posse existimat *Henricus Stephanus*: " Nam (inquit) " de hac quidem, ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο, dubitare nos exempla non " sinunt; at nescio an ipsemet *Eustathius* " alteram lectionem vel unius exempli " autoritate confirmare potuisset, εἰ γένοιτο ἐπ' ἀραῖς ἡμετέραις, id est ὑπὲρ ἡμῶν." Atqui MSS. duo a *Tho. Bentleio* collati τέκος legunt. *Clark.* Non inspexere hic Viri docti veteres editiones. Vid. *Var. Lect.* In γένοιτο non *Apollo*, sed πρᾶγμα intelligendum. *Si res fieret nostris votis, secundum nostra vota*, votorum nostrorum lege: quem sensum habere posse ista verba, non dubito. *Ern.*

Ver. 500 Μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν] Ita *Iliad.* γ', 454;

Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·)
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσάν τε·
Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἡ δ' ἐπί οἱ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
Ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι,
Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται,
Ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ,
Οἷ' ὅδε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·)
Ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.

« Hospes quidem infelix vagatur per domum,
« A-viris petens; (egestas enim iubet:)
« Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
« Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.
Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres,
Sedens in thalamo; coenabat autem nobilis Vlysses:
Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;
« Vade, nobilis Eumaee, profectus hospitem iube
« Venire, ut aliquatenus cum-ipso congrediar, et interrogem,
« Sicubi de-Vlysse malorum-patiente vel audiverit,
« Vel eum viderit oculis: multivago enim similis est.
Hanc autem respondens allocutus es, Eumaee subulce;
« Vtinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,
« Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.
« Tres enim iamiam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui
« In casa, (primum enim ad me venit, ubi a nave aufugisset;)
« Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

505 Δμωῇσιν] A. R. 506 ἐδείπνει] R. 512 τὴν] A. 2. 3. 514 θέλγοι τέ κέ τοι] A.

γ', 454; Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. *Clark.* Caeterum *Vosius* desiderat sequens verbum ξεῖνος. *Ern.*

Ver. 504 Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν] Pronuntiabatur θρήνυ, vel θρήνυι duabus syllabis; uti et vox ὀρχηστὺϊ infra *ver.* 605: Τοὶ δ' ὀρχηστὺϊ καὶ ἀοιδῇ Τέρποντ'· — Vide ad *Il.* π', 321 et 526.

Ver. 506 Ἐδείπνεε] *Al.* ἐδείπνει.

Ver. 508 Ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε] *Al.* Ἔρχεο δὴ, Εὔμαιε. *Clark.* Nescio unde sit haec lectio: quae alias elegans est. Nam δὴ eleganter adhaeret verbis talibus imperandi. Sed δῖος est epitheton Eumaeo aliquoties tributum. *Ern.*

Ver. 509 Προσπτύξομαι] *Al.* προσφθέγξομαι.

Ver. 513 Σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ] Μνηστῆρες ἐνταῦθα (inquit *Barnesius*) Ἀχαιοὶ λέγονται. Ita infra *ver.* 596, Πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν. Et σ', 93, Ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.

Ver.

Ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἐξ
Ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότ' ἀείδει·
Ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων,
Ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἐΰφρων.
Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·

" Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis
" Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,
" Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit:
" Sic me ille mulcebat assidens in aedibus.
" Dicit autem *se* Vlyssis hospitem paternum esse,
" In Creta habitantem, ubi Minois genus est.
" Inde iam nunc huc venit damna patiens,
" Supplex provolutus: affirmat autem de Vlysse se audivisse,
" Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
" Vivo: multas autem ducit tes-pretiosas suam ad domum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Vade, huc voca; ut cotam ipse dicat.
" Hi autem vel in foribus sedentes delectentur,
" Vel illic in aedibus, quippe ipsis animus laetus *est*.
" Ipsorum etenim possessiones integrae iacent in domo,
" Panis, et vinum dulce; ea quidem domestici *ipsorum* comedunt:

519 βροτοῖσιν] F. male. 520 ἀείδῃ] edd. praeter R, 530 ἑψιάασθων] eaed. quod Ionismo aptius. conf. φ', 429. Sed compositum *Odyss.* τ', 331. 370. ἐφεψιόωντο aliud suadet, ut monet *Eustath.* h. l.

Ver. 519 Ἀείδει] *Al.* Ἀείδῃ.

Ver. 523 Ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν] Dna *Dacier* exponit, *Où le sage Minos est né.* Alii autem, notante eadem Dna *Dacier*, explicant; *Vbi regnant Minoïs posteri.* Quia scilicet *Idomeneus Minoïs* nepos iam tum *Cretae* regnaret. Sed prior verior explicatio; ut liquet ex *Odyss* ζ', 34, 35, ubi eadem phrasis occurrit; Κατὰ δῆμον Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

Ver. 525 Προπροκυλινδόμενος] Ἤγουν ἱκετεύων· ἢ καὶ ἱκετευτικῶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἥκων. *Eustath:*

Ver. 527 Πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια] Intell ὡς. Audisse se ait de Vlysse ut vivo, s. Vlyssem vivere, et multa secum pretiosa domum deportare. *Ern.*

Ver. 530 Ἑψιαάσθων] Ἀντὶ τοῦ παιζέτωσαν, διαλεγέσθωσαν. *Schol.*

Ver. 533 Τὰ μὲν οἰκῆες] *Barnesius* hic pro μὲν, μὴν legi debere putat. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἤματα πάντα,
Βῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζωσι, πίνωσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· ὃ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκε ἀμῦναι.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια.
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
Οὐχ ὁράᾳς, ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;

" Ipsi vero in nostram domum divertentes, dies omnes,
" Boves mactantes, et oves, et pingues capras,
" Epulantur, bibuntque generosum vinum
" Temere; plurima autem absumuntur: non enim adest vir,
" Qualis Vlysses erat, qui malum a domo arceat.
" Sin Vlysses venerit, et accesserit in patriam terram,
" Statim cum suo filio iniurias ultus fuerit virorum.
Sic dixit: Telemachus autem alte sternuit; circumque domus
Horrendum resonuit: risit vero Penelope.
Statimque deinde Eumaeum verbis alatis allocuta est:
" Vade mihi, hospitem coram huc voca:
" Nonne vides, quod mihi filius sternuit ad omnia verba?

534 Ἡμετερόν γε πολ.] R. ἡμετέρε] A. L. 536 εἰλαπινάζεσιν] F. A. I. R. L. male. 537 καταίνεται] R. sola. vitiose, ex qua fluxit in recentiores. *ibid.* ὁ γὰρ ἔτ' ἀνὴρ] F. L. quod non spernendum videtur. vid. ad *ver.* 460. 539 Ὀδυσεύς τ' ἔλθοι] R. 542 κανάχησε] F. A. L. *ibid.* γέλασε] L.

Ver. 534 Ἡμέτερον πωλεύμενοι] *Al.* ἡμέτερόν γε πωλεύμενοι.

Ver. 537 Τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται] Vulgati habent καταίνεται· *Barnesius* autem ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit κατάνεται. Recte, ut videtur. Ita enim, uti ipse annotat, in omnibus Exemplaribus legitur supra *Odyss.* β', 58, ubi occurrit hic locus: Cumque *Barnesio* facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Porro *Hesychius*, notante itidem *Barnesio*, vocem κατάνεται exponit κατανύεται, ἀναλίσκεται. Ita *Iliad.* κ', 251: Μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς. Et *Odyss.* γ', 496, Ἦνον ὁδόν.

Ver. 538 Ἀρὴν ἀπὸ οἴκε ἀμῦναι] Vide infra ad χ', 208.

Ver. 540 Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ] *Barnesius*, minime ignarus qua ratione vocula σὺν producatur, nullis tamen allatis Codicibus de *suo* edidit, Αἶψά κε ᾧ σὺν παιδί. Quod scilicet haec lectio sit *tutior, meliorque*. Sed mutato nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51. *Clark.* Et est vulgatum mollius, quia excluditur hiatus. *Ern.*

Ver. 541 Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν] Ὄρνις γάρ ποτε ἦν τοῖς παλαιοῖς καὶ ὁ πταρμός· ἐπεὶ καὶ ἡ κεφαλὴ τιμία, ἐξ ἧς τὸ τοιοῦτον σύμβολον. Διὸ καὶ προσεκυνεῖτο ὁ πταίρων· καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν οἱ σοφοὶ, ἐν οἷς καὶ Ἀριστοτέλης. *Eustath.* Καὶ πταρμὸς δὲ παρ' αὐτῷ [Ὁμήρῳ] σύμβολον ἀγαθὸν γίνεται. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρε ποιήσεως, §. 24. Hinc apud *Anthologiam*, II, §. εἰς Δυσειδεῖς. Οὐδὲ λέγει, Ζεῦ σῶσον, ἐὰν πταρῇ· Vide *Aristot. Problem. Sect.* 33.

Ver. 542 Σμερδαλέον κονάβησε] Vide ad *Il.* δ', 455. *Al.* Σμερδαλέον κανάχησε.

Ver. 545 Ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν] *Origen.* contra *Celsum, Lib.* 1, (notante *Barnesio*,) citat ἐπέπταρεν οἷσιν ἔπεσσιν.

Ver.

Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κε τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴκ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τι ἑ θυμὸς
Ἀμφὶ πόσει κελεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
Εἰ δέ κε σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρηΐζεις· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.

" Ideo et non imperfecta mors procis fiat
" Omnibus prorſus; neque quiſquam mortem et fatum vitet.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua;
" Si ipſum cognovero vera omnia dicentem,
" Induam ipſum laenaque tunicaque, veſtimentis pulchris.
Sic dixit: ivit vero ſubulcus, poſtquam ſermonem audiverat:
Propeque ſtans verbis alatis allocutus eſt;
" Hoſpes pater, vocat te prudens Penelope,
" Mater Telemachi; ſciſcitari aliquid ipſam animus
" De marito iubet, quamvis dolores paſſa ſit.
" Quod ſi te cognoverit vera omnia dicentem,
" Induet te laenaque tunicaque, quibus tu maxime
" Indiges; panem autem etiam petens per populum
" Ventrem paſces: dabit vero tibi, quicunque voluerit.
Illum autem rurſus allocutus eſt multa-paſſus nobilis Vlyſſes,
" Eumaee, ſtatim ego vera omnia dicam
" Filiae Icarii prudenti Penelopae:
" Novi enim bene de illo; parem autem ſuſtinuimus aerumnam.

547 Hic verſus abeſt ab ed. Flor. et poteſt commode abeſſe. 558 σῖτον δέ κεν] R. ſed *Euſtath.* habet καί.

Ver. 547 Ἀλύξοι] *Al.* ἀλύξει, et ἀλύξαι.

Ver. 548 Σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν] Καὶ ταῦτ' ἐπίστω καὶ γράφου φρενῶν ἔσω. *Sophocl. Philoctet. ver.* 1318.

Ver. 554, 555 Μεταλλῆσαί τι ἑ θυμὸς — πεπαθυίῃ] Ὅτι καὶ ἐνταῦθα κεῖται σχῆμα καινὸν, ἤτοι σολοικοφανὲς, ἐν τῷ μεταλλῆσαί τι ἑ θυμὸς κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ· τὸ μὲν γὰρ ὀρθὸν, ὅτι κέλεται αὐτὴν ὁ θυμὸς μεταλλῆσαί τι καὶ κήδεά περ πεπαθυῖαν. *Euſtath.* De huiuſmodi Syntaxi, vide ſupra ad ι, 256; et ad *Il.* ξ', 141. Porro conſulto plane hoc in loco ita ſcripſit Poëta, quum aeque facile ſcribere potuiſſet πεπαθυῖαν.

Ver. 556 Εἰ δέ κε] *Al.* Αἰ δέ κε. Vt ſupra *ver.* 549.

Ver. 559 Ὅς κ' ἐθέλῃσιν] *Al.* ὅς κε θέλῃσι. Vide ſupra ad *ver.* 19.

Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
Οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα·
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί· εἵματα γάρ τοι
Λυγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον; ἦε καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·

"Sed procorum difficilium fubtimeo coetum;
"Quorum iniuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit.
"Etenim nunc, quando me hic vir per domum euntem,
"Nihil mali cum-feceram, percuffum doloribus dedit,
"Neque omnino Telemachus hoc prohibuit, neque quifquam alius.
"Ideo nunc Penelopen in aedibus hortare
"Manere, feftinantem licet, in folis occafum.
"Et tunc me interroget mariti de reditus die,
"Propius ubi-collocarit ad ignem: veftimenta enim
"Mala habeo; nofti et ipfe, quoniam te primum fupplex-adii.
Sic dixit: ivit autem fubulcus poftquam fermonem audiverat.
Eum vero fuper limen profectum allocuta eft Penelope;
"Non tu utique ducis, Eumaee? quid hoc in-animum-induxit erro?
"An aliquem quodammodo veritus fupra-modum? an et aliter
"Verecundatur in domo? malus autem *eft* verecundus mendicus.
Hanc autem refpondens allocutus es, Eumaee fubulce;

578 Κακῶς] F. A. I. L.

Ver. 564 Χαλεπῶν] *Al.* χαλεπόν.
Ver. 565 Τῶν ὕβρις τε βίη τε] Vide fupra ad ὁ, 327.
Ibid. Ἵκει] *Al.* ἧκεν.
Ver. 568 Τόγ' ἐπήρκεσεν] Verte: *in hoc opem tulit. Hefych.* ἐπήρκεσεν, ἐβοήθησε. *Ern.*
Ver. 572 Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί] Non, ut reddunt verfiones plurimae, *Propius affidens apud ignem*; fed, *Propius ubi me collocaris ad ignem.* Ita nimirnm poftulare videtur tum fententia, tum vocum καθίσας, κάθισον, *etc.* in Primo Aorifto fignificatio. Vide *Iliad.* γ', 68; ή, 49; ί, 484; et τ', 280.
Ibid. Γάρ τοι] *Al.* γὰρ δή.

Ver. 577 Ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον] Τὸ δὲ ἐξαίσιον δηλοῖ μὲν τὸ ἔξω τοῦ αἰσίου. Ἔστι δὲ ἢ αἰτιατικῆς πτώσεως, ἵνα δηλοῖ, δείσας τινὰ ἄνδρα ἐξαίσιον· ἢ ἐπιῤῥηματικῶς ἀντὶ τοῦ, ἔξω τοῦ δέοντος. Τινὲς δὲ τὸ δείσας ἐξαίσιον καὶ ἀντὶ τοῦ, μέγα φοβηθεὶς, εἶπον. *Euftath.* Secunda optima videtur explicatio; Ut fupra δ', 690; οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον.
Ver. 579 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος] Ita ex veterum editionum nonnullis recte edidit *Barnefius.* Quippe *Penelopen* hic alloquitur *Eumaeus. Henricus Stephanus* aliique nonnulli male, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος. *Clark.* Τὴν edd. vett. omnes. *Ern.*

Ver.

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
Οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὅς περ ἂν εἴη·
Οὐ γάρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν· ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
Μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

" Loquitur apposite, quae scilicet putaret etiam alius,
" Contumeliam vitans virorum superborum:
" Sed te manere hortatur in solis occasum.
" Etenim tibi sic ipsi multo melius, o regina,
" Solam ad hospitem loqui verbum, et ex-eo audire.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Non insipiens hospes suspicatur, quicunque demum sit;
" Non enim usquam ulli sic mortalium hominum
" Viri superbientes iniusta machinantur.
Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus
Procorum in coetum, postquam dixerat omnia.
Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est;
Prope admoto capite, ut ne audirent alii;
" O dilecte, ego quidem abeo, sues et illa custoditurus,
" Tuum et meum victum; tibi autem hic omnia curae-sint.
" Ipsum quidem te primum serva, et considera in animo,
" Ne quid patiaris; multi vero mala cogitant Achivorum:
" Quos Iupiter disperdat, antequam nobis nocumento-sint.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

580 Ἅπερ οἴοιτο] F. A. L. 581 ἀλυσκάζειν] eaed. 587 πω] eaed.

Ver. 581 Ἀλυσκάζων] *Al.* ἀλυσκάζειν.

Ver. 586 Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται] *Barnesius* aliique vertunt, *Non insipiens hospes videtur.* Sed rectius, ut opinor, interpreteris, *Non insipiens* haec *cogitat hospes.* Vt supra *ver.* 580, 581; Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος, Ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.

Ibid. Ὅς περ] *Al.* ὥσπερ.

Ver. 587 Που] *Al.* πω.

Ver. 590 Διεπέφραδε] Vide ad *Il.* β', 314; et ξ', 500.

Ver. 596 Ἀχαιῶν] Vide supra ad *ver.* 513.

Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου·
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἕρκεά τε, μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

" Erit sic, pater: tu vero vade merenda-sumpta:
" Mane autem veni, et duc victimas pulchras:
" At mihi haec omnia et immortalibus curae-erunt.
Sic dixit: is vero rursus deinde sedebat bene-polita in sede:
Vbi autem repleverat animum cibo et potu,
Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
Plenam convivarum: hi autem saltu et cantu
Delectabant-se: iam enim et advenit vespertinum tempus.

602 "Εφαθ'] edd.

Ver. 599 Ἄττα] Vide supra ad π', 31.

Ibid. Δειελιήσας] Πρὸς τὴν δειλινὴν ὥραν παραγενόμενος· τουτέστι, τὴν μεσημβρίαν, ἢ τὴν ἑσπερινὴν διατρίψας. Ἔνιοι δὲ, τὴν δειλινὴν τροφὴν αἰτῶν· καὶ Καλλίμαχός φησι, Δείελον αἰτίζουσιν, ἄγουσι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργου· τὴν πρὸς τῇ δειλινῇ τροφὴν αἰτοῦντες· οὐ δεόντως· προειρήκαμεν γὰρ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τρισὶ [*Barnesius* edidit τρισὶ μόνον] τροφαῖς ἐχρῶντο. *Schol.* *Athenaeus, Lib.* I, *cap.*. 10, secundum posteriorem explicandi rationem accipit: Τῆς δὲ τετάρτης (inquit) τροφῆς οὕτως Ὅμηρος μέμνηται, Σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας, ὃ καλοῦσί τινες δειλινὸν, ὅ ἐστι μεταξὺ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ἀρίστου καὶ δείπνου. Καὶ ἄριστον μέν ἐστι τὸ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον· δεῖπνον δὲ, μεσημβρινὸν, ὃ ἡμεῖς ἄριστον· δόρπον δὲ, τὸ ἑσπερινόν. Ipse autem, uti ad hunc locum annotat *Casaubonus*, alibi alteram explicandi rationem probat, hanc prorsus reiicit: Ὁσάκις δὲ (inquit) καὶ τροφὰς ἐλάμβανον, προειρήκαμεν ἤδη· ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν· διὰ τὸ αὐτὸ ποτὲ μὲν ἄριστον, ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. Γελοῖοι γάρ εἰσιν οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τέσσαρας ἐλάμβανον, ἐπεὶ ὁ Ποιητής ἔφη. Σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας· οὐ νοοῦντες ὅτι λέγει τὸν δειλινὸν διατρίψας χρόνον. *Lib.* V, *cap.* 4. Caeterum ut de cibo sumendo intelligatur haec vox, facere videntur (uti observat Dna *Dacier*) sequentia, *ver.* 602, *etc.* Ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου· Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος, Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας·

Ver. 600 Ἱερήϊα] Vide ad *Il.* χ', 159.

Ver. 602 Ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου] *Al.* ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.

Ver. 604 Ἕρκεα] *Al.* ἕρκια. Vti *Iliad.* ι, 472.

Ver. 605 Ὀρχηστυῖ] Vid supra ad *ver.* 504.

Ver. 606 Δείελον ἦμαρ] Τὸ τῆς δειλινῆς ὥρας. *Schol.*

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Σ'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Σ'.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται· φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμή.

Ἄλλως,

Σῖγμ' ἔριν Ἴρου, εὖχος Ὀδυσσεῦς, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε. τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ

Lib. XVIII.

Advenit autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacae; excellebat vero ventre voraci,
Ad incessanter comedendum et bibendum; neque ei erat vis,
Neque robur; specie autem valde magnus erat intuentibus.
Arnaeus vero nomen erat: hoc enim imposuit alma mater

3 Ἠδὲ πιέμεν] A. quod et ipsum ferri potest.

Ver. 1 Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς *etc.*] Καὶ ἡ Κωμῳδία ἐνθένδε [ἐξ Ὁμήρου] ποθὲν ἔλαβε τὴν ἀφορμήν· εὗρε γὰρ ὅτι καὶ παρὰ τῷ τὰ σεμνότατα καὶ ὑψηλότατα διηγουμένῳ, ἐπεισόδιά τινα ἐστὶ γέλωτα κινοῦντα. διὸ ἐν τῇ — Ὀδυσσείᾳ — παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν εἰσάγεται ὁ πτωχὸς Ἶρος τῷ γενναιοτάτῳ Ὀδυσσεῖ ἐρίζων εἰς πάλην, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ φαινόμενος καταγέλαστος. Καθόλου γὰρ οἰκεῖόν ἐστι τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει μὴ μόνον ἐπιτείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀνίεσθαι, ἵνα καὶ διαρκῇ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ζῆν πόνους. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 25. Vide infra ad *ver.* 37. *Clark.* Πανδήμιος mendicus non est *publicus*, sed *vagabundus*, et ostiatim petens stipem, ἀλήτης. *Ern.*

Ver. 2 Μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ] Ἐκπρεπὴς ἦν ἐπὶ γαστριμαργίᾳ, εἴτουν ἀπληστίᾳ· τοῦτο γὰρ ἡ μάργη γαστήρ· διαλελυμένως ῥηθεῖσα, ὁμοίως τῷ πόλις ἄκρη, καὶ τοῖς ὁμοίοις. *Eustath.* Vide et *Porphyr. Quaest. Homeric.* 11.

Ver. 3 Φαγέμεν καὶ πιέμεν] *Barnesius* et *Etymolog. Magn.* edidit πινέμεν. Quo modo legit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Sed et satis recte se habet Vulgata lectio. Vide supra ad π', 143.

Ver. 5 Τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ] Apud *Etymolog.*

Ἐκ γενετῆς· Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
Ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ·
Οὐκ ἀΐεις, ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥς περ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
Χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,

Ex nativitate: Irum autem iuvenes vocabant omnes,
Quoniam nuntia-referebat profectus; cum alicubi quis iuberet.
Qui scilicet ubi-venerat, Vlyssem pellebat sua domo,
Et ipsum obiurgans verbis alatis allocutus est;
" Recede, senex, a vestibulo, ne iam cito et pede traharis:
" Non sentis, quod iam mihi innuunt omnes,
" Trahereque iubent? Ego autem verecundor omnino.
" Sed surge, ne cito nobis contentio etiam manibus fiat.
Hunc autem torve intuitus, allocutus est solers Vlysses;
" Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico,
" Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumpserit.
" Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet
" Aliena invidere; videris autem mihi esse erro,
" Sicut ego; opulentiam vero dii solent praebere.
" Manibus autem nequaquam valde provoca, ne mihi iram-moveas,

7 Ὅτε κεν τις] F. A. L. 18 ἀλλοτριοφθονέειν] eaed.

Etymolog. Magn. ad vocem Ἀρναῖος, legitur (notante *Barnesio*) τὸ γὰρ θέτο οἱ ποτε μήτηρ.

Ver. 7 Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν] Verte: *quia pro nuncio ibat. Irus* ergo sonat nuncium, atque *Iris* adeo nunciam. *Ern.*

Ibid. Ὅτε πού τις] *Al.* ὅτε κέν τις.

Ver. 10 Μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ] Vide supra ad π', 276.

Ver. 11 Ἐπιλλίζουσιν] Τί οὖν τὸ ἐπιλλίζειν; τὸ διανεύειν· ἀπὸ τοῦ τοὺς διανεύοντας συστρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς· ἰλλάδες γὰρ οἱ συνεστραμμένοι ἱμάντες. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 11.

Ibid. Ἅπαντες] *Etymolog. Magn.* ad vocem ἐπιλλίζουσιν, (notante *Barnesio*,) citat Ἀχαιοί.

Ver. 14 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν] *Al.* Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ver. 17 Χείσεται] *Schol.* Χωρήσει, ὅθεν καὶ χειὰς, τὰς καταδύσεις τῶν ὄφεων. Vid. ad *Il.* χ', 93. Nempe χέω, χείω proprie idem est quod χάω, χαίνω, *hio*: unde et χεῖλος, et alia, in quibus hiatus, diductio intelligitur. *Ern.*

Ver. 18 Ἀλλοτρίων φθονέειν] *Al.* Ἀλλοτριοφθονέειν.

Ver. 19 Ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν]. Ita supra ζ', 188; Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν. Similiter et *Aeschylus*; Θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς. *Septem contra Thebas, ver.* 631. Caeterum *Eustathius* hoc, ὄλβον δὲ θεοὶ *etc.* itemque illud, ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ *etc.* infra *ver.* 22; ad sequentem Vlyssis de Procis victoriam, futuramque ipsius prosperitatem referri vult. Minus recte.

Ver.

Μή σε, γέρων περ ἐών, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματος· ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τι σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης·
Ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινοῖ ἶσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὡς ληϊβοτείρης.
Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
Τοῖϊν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,

" Ne tibi, senex licet sim, pectus et labra foedem
" Sanguine; quies vero mihi etiam magis adhuc esset
" Cras: nequaquam enim te reversurum puto
" Iterum in domum Laërtiadae Vlyssis.
Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicus;
" Papae! ut hic vorax volubiliter loquitur,
" Vetulae camino-assuetae similis; cui mala molirer,
" Verberans ambabus; in-terram autem omnes dentes
" Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.
" Accinge *te* nunc; ut omnes cognoscant et hi
" *Nos* pugnantes: quomodo vero tu cum iunioti viro pugnaveris?
Sic hi quidem ante fores altas
Limine in polito animose rixabantur.
Eos autem animadvertit sacra vis Antinoi;

23 Ὑποστρέψασθαι] A. L. vulgatum cum δίω rectius. 24 αὖτις ἔσω μεγάρου] F. A. L. non male.

Ver. 24 Δεύτερον ἐς μέγαρον] *Al.* Αὖτις ἔσω μεγάρου.

Ver. 27 Γρηῒ καμινοῖ ἶσος] Τὸ δὲ, γρηῒ καμινοῖ ἶσος, οἱ μὲν κατὰ τὸ πολύλαλον φασὶν, ὡς ἐν ῥητορικῷ δηλοῦται λεξικῷ. Ἕτεροι δὲ τὸ μὲν Γρηῒ διὰ τὸ ῥυσὸν τοῦ προσώπου εἶπον· τὸ δὲ καμινοῖ, διὰ τὸ ἐπιφαινόμενον μέλαν, ὡς οἷον ἔκ τινος αἰθβόλης. *Eustath.* Prior interpretatio ad vocis ἶσος significationem aptior; alioqui enim εἴκελος potius dicendum fuisse videtur. Caeterum *Aristarchus* et *Herodianus*, notante ibidem *Eustathio*, vocem καμινὼ exponunt τὴν καμινεύτριαν, ἤτοι φρύττουσαν κριθὰς πρὸς εὐχερεστέραν ἀλευροποιΐαν.

Ibid. Μητισαίμην] *Barnesius* edidit μητισσαίμην· et in annotationibus, Ita inquit scribendum, duplici σ', ob *Metrum*. Sed nihil opus. Nam μητισαίμην antepenultimam producit. Vide ad *Il.* ψ', 312.

Ver. 29 Συὸς ὡς ληϊβοτείρης] Τῆς κατεσθιούσης τὸ λήϊον, ὅ ἐστι τὸ σιτοφόρον χωρίον· ἐὰν γὰρ εὑρεθῇ σῦς ἀλλότριον σπόριμον πεδίον βοσκομένη, ἐξοδοντίζεται. *Schol.* Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ ληΐου κομῶντος, ἐὰν σῦς ἐμπεσοῦσα ἀποκείρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρίβειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ' Ὁμήρῳ συὸς ληϊβοτείρης φασίν. Οἱ δὲ ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι, χλωροῦ σίτου τὴν σῦν γευσαμένην, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας. *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 45, *ipso fine.* Verum posterior ista explicatio satis inepta.

Ver. 34 Τοῖϊν] *Al.* Τοῖσιν. Quod hoc quidem in loco perinde est. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ibid. Ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο] Χρηστολογεῖ κατὰ ἔθος οἰκεῖον ὁ Ποιητὴς τὸν κάκιστον Ἀντίνοον, ἐν τῷ ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο· ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο φησίν. Εἰ γὰρ

Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν·
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·
Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
Χερσὶ μαχέσσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ
Καθθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν, ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Suaviterque ridens allocutus eſt procos;
« O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum eſt;
« Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum:
« Hoſpeſque et Irus contendunt inter - ſeſe
« *Vſque*-ad manibus pugnandum: ſed committamus ocyus,
Sic dixit: illi autem omnes ſurrexerunt ridentes,
Circumque mendicos panuoſos congregabantur.
Inter hos autem Antinous locutus eſt, Eupithei filius;
« Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam:
« Ventres iſti caprarum iacent in igne; quos in coenam
« Depoſuimus, pinguedine et ſanguine impletos.
« Vter autem vicerit, ſuperiorque fuerit,
« Eorum quem voluerit, ubi-ſurrexerit, ipſe eligat:
« Semper autem deinceps inter nos convivabitur; neque quenquam alium
« Pauperem intus miſceri *nobis* ſinemus mendicaturum.
Sic dixit Antinous: illis autem placebat ſermo.
Hos vero dolos-meditans allocutus eſt ſolers Vlyſſes;

35 Προσεφώνεε] F. A. L. μετεφώνει] R. 39 μαχήσασθαι] A. 2. 3. ut v. 62. 47 κε θέλῃσιν] F. A. L. 51 προσέφη] eaed.

γὰρ καὶ κακὸς ὁ 'Αντίνοος, ἀλλ' εἶχέ τινα ἐφ' οἷς ἐχρῆν αὐτὸν ἐπαινεῖσθαι. *Euſtath.* Vide ſupra ad ά, 29.

Ver. 35 Μετεφώνεε] *Al.* μετεφώνει.

Ver. 37 Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν] 'Ο διὰ πάσης τῆς 'Ιλιάδος σκυθρωπὸς Ποιητὴς, καὶ ὡς εἶον ἄγριος, μυρίας ἱλαρότητας ἐν 'Οδυσσείᾳ σοφίζεται, οὐ μόνον ἐν ἐκφράσεσι καὶ ξενικαῖς διηγήσεσι καὶ ἀνδρῶν τρυφώντων ἐκθέσει, καὶ ἀοιδῶν αἷς οἱ τριοῦτοι χαίρουσιν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ σκώπτειν καὶ παίζειν, ὃ καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ μετὰ καὶ ποιητικῆς χάριτος. Τί γὰρ δεῖ εἰπεῖν καὶ τὰ λοιπὰ, οἷς, ὅσα καὶ παῖδας, ἡδέως τιτθεύει τοὺς ἁπαλωτέρους καὶ ἀπληστέρους ἀκροατάς, *Euſtath.* Vide ſupra ad *ver.* 1.

Ver. 41 Κακοείμονας] Κακὰ ἱμάτια περιβεβλημένους. *Schol.*

Ver. 44 Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί] *Schol.* Οἰκεῖον τὸ ἆθλον, τοῖς διὰ γαστέρα δυστυχοῦσιν. De formula ἐν πυρὶ κεῖσθαι ſupra dictum. Add. infra ύ, 23. *Ern.*

Ibid. Τάσδ'] Ita *Barneſius.* *Al.* Τὰς δ',

Ver.

Ὦ φίλοι, ὄπως ἐςὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα. γέροντα, δύῃ ἀρημένον· ἀλλά με γαςὴρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ᾽ ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή τις ἐπ᾽ Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
Τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειφ᾽ ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ξεῖν᾽, εἴ σ᾽ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ᾽ ἄλλων μή τιν᾽ Ἀχαιῶν
Δείδιθ᾽ ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν, ἐπὶ δ᾽ αἰνεῖτον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

" O amici, nequaquam *aequum*-est cum iuniori viro pugnate
" Vitum senem, calamitate labefactum; sed me venter
" Instigat maleficus, ut plagis domer.
" Sed age nunc mihi omnes iurate firmum iusiurandum,
" Ne quis Iro gratificans, me manu robusta
" Percutiat praevaricans, eique me violenter domet.
Sic dixit: illi autem omnes abiurabant, sicut iubebat.
Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;
" Hospes, si te iubet cor et animus generosus,
" Istum propellere; *fac:* caeterorum autem neminem Achivorum
" Time, quoniam cum-plutibus pugnabit, qui te percutiat.
" Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant vero reges
" Eurymachusque et Antinous, prudentes ambo.
Sic dixit: hi autem omnes comprobarunt: at Vlysses

58 Ἐπώμνυον] F. A. L. *ibid.* ἐκέλευσε] eaed. 59 τοῖς αὖτις] eaed. 62 μαχήσεται] A. R. L. voluerunt dare μαχέσσεται, quod praetuleram, ut magis Homericum. 64 Ἀντίνοός τε καὶ E.] R.

Ver. 53 Ἀλλά με γαςὴρ Ὀτρύνει κακοεργὸς] Ἐν δὲ τῷ, ἀλλά με γαςὴρ Ὀτρύνει κακοεργὸς, ἀμφίβολον, ποίαν λέγει γαςέρα, εἴτε τὴν ἑαυτοῦ, δι᾽ ἣν πάσχειν εἶπε καὶ πρὸ μικροῦ, εἴτε τὴν ὠπτωμένην καὶ κειμένην, ὡς ἐῤῥέθη, πρὸς ἔπαθλον. *Eustath.* Sed nulla omnino haec ἀμφιβολία. Priorem enim veram esse explicandi rationem liquet ex epitheto κακοεργός. Vide supra ad ρ', 286.

Ver. 54 Ἵνα πληγῇσι δαμείω] *Vt subeam periculum plagarum gravissimarum.* Mox *v.* 57. Τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ, sensus est: et in huius Iri gratiam me opprimat. Simile est, cum multis aliis, Ciceronianum *absolvere*, vel *condemnare aliquem alicui.* *Ern.*

Ver. 56 Ἐπ᾽ Ἴρῳ ἦρα φέρων] Vide supra ad γ', 164.

Ibid. Παχείῃ] *Al.* βαρείῃ.

Ver. 58 Ἀπώμνυον] Vide supra ad β', 377. *Al.* ἐπώμνυον.

Ibid. Ὣς ἐκέλευεν] Post hunc versum in utraque *Eustathii* editione sequitur; Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον· Quem versum omnino hic restituendum contendit *Barnesius*. Ac occurrit quidem hic versus supra β', 378; κ', 346; μ', 304; σ, 437; et *Iliad.* ξ', 280. Sed et potest sine sententiae dispendio abesse.

Ver. 59 Μετέειφ᾽] *Al.* μετέφη.

Ver. 64 Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος] Ita Vulgati. *Barnesius* autem ex utraque *Eustathii* Editione et ipsius commentario edidit, Ἀντίνοός τε, καὶ Εὐρύμαχος. Quod scilicet *Principem Procorum* Antinoum primo nominari oporteat.

Ver. 65 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν

Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηρὰς
Καλὰς τε, μεγάλας τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισαμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τάχα Ἶρος ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει·
Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.

Cinxit quidem ſe pannis circum genitalia, oſtendebat vero femora
Pulchraque, magnaque; nudati - ſunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, robuſtaque brachia: at Minerva
Prope aſtans membra auxit paſtori populorum.
Proci vero omnes vehementer admirati ſunt:
Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium;
" Certe cito Irus miſer - Irus acceſſitum malum habebit:
" Qualem ex pannis ſenex coxam oſtendit.

66 Καὶ ῥακ.] A. 2. 3.

ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηρὰς] Virgil. *Haec fatus, duplicem ex humeris deiecit amictum: Et magnos membrorum artus, magna oſſa, lacertoſque, Exuit; atque ingens media conſiſtit arena.* *Aen.* V, 421. Ἰστέον δὲ (inquit *Euſtathius*) καὶ ὅτι τὸ Ζώσατο ῥάκεσιν ἐμφαίνει, μὴ ζώνῃ χρᾶσθαι τοὺς πυγμάχους, καὶ οὕτως ἀνασέλλειν τὸ ἱμάτιον· ἀλλ' ἀποδυσαμένους, εἶτα ἱματίῳ ζώννυσθαι· ὡς ἐνταῦθα Ὀδυσσεὺς ἐζώσατο ῥάκεσιν· ὧν γυμνωθεὶς, μήδεα μὲν καλύπτει, φαίνει δὲ μηροὺς καὶ ὤμους καὶ στήθεα καὶ βραχίονας. Quod tamen hinc non liquet. Videtur enim Vlyſſes pannis ſe hic accinxiſſe, quod cingulo careret: *Euryalus* certe, pugnorum certamen initurus, cingulo utitur, *Iliad.* ψ', 683. Caeterum de hoc loco *Dionyſius Halicarnaſſenſis*; Ὁ δὲ πρῶτος ἐπιχειρήσας ἀποδυθῆναι τὸ σῶμα, καὶ γυμνὸς Ὀλυμπιάσι δραμὼν, ἐπὶ τῆς πεντεκαιδεκάτης Ὀλυμπιάδος, Ἄκανθος ὁ Λακεδαιμόνιος ἦν. Τὰ δὲ πρὸ τούτων δι' αἰσχύνης εἶχον ἅπαντες Ἕλληνες ὅλα γυμνὰ φαίνειν ἐν τοῖς ἀγῶσιν τὰ σώματα, ὡς Ὅμηρος τεκμηριοῖ, μαρτύρων ἀξιοπιστότερος [forte ἀξιοπιστότατος] τε καὶ ἀρχαιότατος ὢν, ζωννυμένους τοὺς ἥρωας ποιῶν. Τὴν γοῦν Αἴαντος καὶ Ὀδυσσέως πάλην ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ γινομένην ἀφηγούμενος, φησιν· (*Iliad.* ψ', 710;) Τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα. Καὶ ἔτι σαφέστερον ἐν Ὀδυσσείᾳ τοῦτο ποιεῖ φανερὸν ἐπὶ τῆς Ἴρου καὶ Ὀδυσσέως πυγμῆς, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα etc. Τὸν δὲ πτωχὸν οὐκέτι βουλόμενον μάχεσθαι ἀλλ' ἀποδειλιῶντα εἰσάγων, τάδε εἴρηκεν· — Ἀλλὰ καὶ ὡς μνηστῆρες ἄγον, ζώσαντες ἀνάγκῃ, Δειδιότα. Τοῦτο δὴ τὸ ἔθος ἀρχαῖον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὂν, οἱ φυλάττοντες μέχρι τοῦδε Ῥωμαῖοι δῆλοί εἰσιν οὐ προσμαθόντες παρ' ἡμῶν ὕστερον, ἀλλ' οὐδὲ μεταθέμενοι σὺν χρόνῳ καθάπερ ἡμεῖς. *Antiquitat. Rom. Lib.* VII.

Ver. 66 Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν] *Al.* Ζώσατο καὶ ῥάκεσιν. *Clark.* *Euſtath.* habet ῥάκεσι, quod verum eſt. *Ern.*

Ver. 69 Μέλε' ἤλδανε] Ἤτοι εὔτραφῆ καὶ λιπαρὰ ἐποίει, εὐρύνουσα τὰ μέλη. *Porphyr. Quaeſt. Homeric.* 10.

Ver. 72 Ἦ τάχα Ἶρος ἄϊρος] Τὸ δὲ Ἶρος ἄϊρος ταυτὸν τῷ Ἶρος κακόϊρος, καθ' ὁμοιότητα τοῦ κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν· [*Odyſſ.* τ', 260;] καὶ τοῦ, ὕπνος ἄϋπνος, παρὰ Σοφοκλεῖ· καὶ τῶν ὁμοίων. Ἢ καὶ ἄλλως ἄϊρος, ὁ μηκέτι ἐσόμενος Ἶρος, ἀλλὰ τεθνηξόμενος. *Euſtath.* Vide et *Porphyr. Quaeſt. Homeric.* 16, *ſub fine.* Caeterum *Meric. Caſaubonus* hanc vocem aliter exponit: "Nec "ille (*Scholiaſtes*) nec *Euſtathius*" inquit "rationem nominis explicant; ad quam "reſpicere videtur Homerus, cum addit, "ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει. Ego ſuſpicor il"lum ad ſignificationem verbi αἴρω, vel "ἀείρω, alludere voluiſſe. Certe αἱρετὸν "vel αὐθαίρετον (quod in *Euſtathio*) plane "idem quod ἐπίσπαστον in hoc ſenſu, cum "τῷ, κακὸν, iunctum." *De nupera Homeri Editione, Diſſertat.* I. Mire admodum.

Ver. 73 Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει] Hinc *Strabo, Geograph. Lib.* I, *pag.* 28, *al.* 15; Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ βίων. Quem ad locum *Caſaubonus* in annotationibus,

Ὣς ἄρ' ἔφαν· Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·
Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ,
Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τε ὀνόμαζεν·
Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
Ἄνδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον, ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴ κεν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,

Sic utique dixerunt: Iro autem male commovebatur animus:
Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,
Timentem; carnes vero tremebant circum membra.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat;
« Nunc quidem neque sis, iactator, neque natus fueris,
« Si profecto hunc tremis et times graviter,
« Virum senem, calamitate labefactum, quae ipsum occupat.
« Sed tibi edicam, quod et perfectum erit;
« Si te hic vicerit, superiorque fuerit,
« Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,
« Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium,

74 Κακῶς ὠρ.] F. A. L. quod et ipsum rectum. 77 ἐνένιπεν] R. A. non male, ut supra admonitum ad Iliad.

tionibus, citato hoc *Homeri* versu; « Quum ἐπιγουνίδα » inquit « Aristarchus « exponeret, τὸ ἐπάνω τοῦ γόνατος· Crates, « τὴν ἐπωμίδα· Chares vero, τὴν ἐφ' ὅλου « τοῦ σώματος εὐσαρκίαν· Strabo ita παρῳ- « δῶν, secutus videtur Cratetis expositio- « nem: aut potius Charetis, quam etiam « alius Homeri locus confirmat, ὂδ. ϕ. » *Hesychius* autem cum *Aristarcho* vocem ἐπιγουνίδα exponit, τὸ ἐπάνω τοῦ γόνατος· λέγει δὲ τὸν μηρὸν, ἀφ' οὗ ἐνδεικτέον τὴν τοῦ σώματος εὐεξίαν. Vide supra ad ρ', 225. *Clark.* Hunc versum multi ad multa accommodarunt. *Ern.*

Ver. 75 Δρηστῆρες] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, loco supra ad *ver.* 65 citato, μνηστῆρες. *Clark.* Vid. ad ϐ, 160.

Ver. 77 Ἔκ τε ὀνόμαζεν] Videtur scr. ἔκ τ' ὀνόμαζε. *Ern.*

Ver. 78 Μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο] Τὸ δὲ, μήτε εἴης, μήτε γένοιο, ἢ ἀντὶ τοῦ, μήτε νῦν εἴης, μήτε ἐγένου· (ἔθος γὰρ τοῖς θυμουμένοις μέμφεσθαι καὶ τὸ ἤδη γεγονὸς, καὶ ἐπαρᾶσθαι μὴ ἂν γενέσθαι, εἰ καὶ ἀδύνατος ἡ ἀρά·) ἢ, μήτε εἴης ἄρτι, ἀλλὰ τεθναίης, μήτε μὴν πάλιν ὕστερον γένοιο. *Eustath.*

Ibid. Βουγάϊε] Μεγάλως ἐπαιρόμενε, βοῶν ἔργα ποιῶν. *Schol.* Ὅτι δὲ — ὁ βοῦς πολὺ μέγεθος παρεμφαίνει ἐν ταῖς συνθέσεσι, δηλοῖ καὶ ἡ βοῦ ἐπίτασις, ἣν ἐκ τοῦ ζώου τούτου εἰλῆφθαι λέγουσιν· ἐξ ἧς ἐπιτάσεως καὶ ἡ βούβρωστις, καὶ ἡ βούπεινα, καὶ ὁ βούλιμος, καὶ ὁ βουθοίνας, καὶ ὁ βούπαις. *Eustath.* in commentario ad *Iliad.* ν', 824.

Ver. 83 Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε] Λέγει δὲ καὶ νῦν Ἤπειρον, χώραν ἰδίως οὕτω καλουμένην ἀντιπέραν κειμένην Ἰθάκης, μεγάλην· ἀφ' ἧς καὶ Πύῤῥος Ἠπειρώτης ὕστερον, ἄρξας τῶν ἐκεῖ. *Eustath.*

Ver. 84 Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων] Ἔχετος ἦν μὲν υἱὸς Βουκέτου, ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σικελίᾳ πόλις Βούκετος καλεῖται· Σικελῶν δὲ τύραννος λέγεται. Τοῦτον τοὺς μὲν ἐγχωρίους κατὰ πάντα τρόπον σίνεσθαι, τοὺς δὲ ξένους ἀναιρεῖν λαβώμενον· [*Barnesius* edidit λωβώμενον·] τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχειν, ὡς καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας, ὅτε θέλοιεν σφόδρα τινὰ τιμωρῆσαι καὶ ξένῳ περιβαλεῖν θανάτῳ, ἐκπέμπειν αὐτῷ· [Ita *Barnesius* pro vulgato αὐτάς·] πολλὰς γὰρ μηχανὰς ἐξευρεῖν τοῦτον αἰκίας· ὅθεν τὸν λαὸν οὐχ ὑπομένειν τὴν πικρὰν ταύτην τυραννίδα, λίθοις δὲ αὐτὸν ἀνελεῖν. *Schol.*

Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμησι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Μήδεά τ' ἐξερύσας, δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
Ἐς μέσσον δ' ἄναγον· τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἢ ἐλάσει', ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἠέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.

"Qui nasum abscindat et aures saevo aere,
"Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda.
Sic dixit: ei vero adhuc magis tremor subiit membra:
In medium autem *eum* duxerunt: illi vero ambo manus elevarunt.
Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Vlysses,
An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsum;
An ipsum leviter feriret, extenderetque super terram.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Leviter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.

86 Ἐξερύσας δώῃ] A. 3. perperam. 87 ἤλυθε] F. A. L. 90 ἐλάσει] edd. omnes, et *Eustath.* qui interpr. πλήξει ut Schol. 93 ἐπιφρασαίατ'] edd.

Ibid. Ἔχετον βασιλῆα] Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸν Ἔχετον δέον τύραννον εἰπεῖν, ὁ δὲ βασιλέα εἶπεν· ἠγνοεῖτο γὰρ ἐπὶ Ὁμήρου ἡ τύραννος λέξις. *Eustath.* Similiter *Dionysius Halicarnassensis*; Τὸν δὲ βιαίως καὶ παρανόμως ἄρχοντα Τύραννον μὲν οὐ καλεῖ, νεώτερον γὰρ τὸ ὄνομα· οἷος δὲ τοῖς ἔργοις γίνεται, δείκνυσιν ἐν τούτοις· Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμησι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ. Περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 21. Vide *Gatakeri Cinnum, sive Adversaria Miscellanea, Lib.* I, *cap.* 1. *Barnesius* autem in annotationibus ad hunc locum; "Nota," inquit, "*Homerum* βασιλέα vocare, non "τύραννον· illa enim Vox iis temporibus "extabat quidem, ut Hymn. *Martis ver.* "5. Ἀντιβίοισι τύραννε." Ita ille. Sed rectius fortasse hinc colligas, Hymnum istum non *Homeri* esse, sed recentioris cuiusdam auctoris. Οὔτε γὰρ Ὅμηρος, (inquit *Scholiastes* ad *Sophoclis Oedip. Tyranni Epigraphen*,) οὔτε Ἡσίοδος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παλαιῶν, τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει.

Ver. 87 Ἔλλαβε] *Al.* ἤλυθε.

Ver. 88 Ἐς μέσσον δ' ἄναγον] Ἐν δὲ τῷ, ἐς μέσον ἄναγον, inquit *Eustathius*, περιττὴ ἡ πρόθεσις. At nescio annon eam hoc in loco vim habeat praepositio ἀνὰ, ut dicatur *Irus* invitus reluctansque in medium vi adduci. Vide ad *ver.* 75. Alioqui facile scribere potuisset Poëta, Ἐς μέσσον δ' ἄγαγον. *Clark.* Immo Iones libenter ἀνάγειν pro ἄγειν dicunt, ut *Eustathius* alio loco notat: et sic saepe Homerus dixit. Vide supra ad ρ', 441. *Ern.*

Ibid. Τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον] Versiones vulgatae, quas fere secutus est *Barnesius*, reddunt, *Hi autem ambas manus elevaverunt.* Sed rectius, ut opinor, istud ἄμφω de Viris intelligas. Vide et *Iliad.* ψ', 686. Virgil. *Constitit in digitos extemplo arrectus uterque, Brachiaque ad superas interritus extulit auras. Aen.* V, 426. *Clark.* Apollon. Rhod. II, 68. αὐτίκ' ἀνασχόμενοι ῥεθέων προπάροιθε βαρείας χεῖρας, ἐπ' ἀλλήλοισι μένος φέρον ἀντιόωντες. Conf. mox *v.* 94, ubi pariter est dualis: δὴ τότ' ἀνασχομένω. *Ern.*

Ver. 90 Ἢ ἐλάσει'] Ita edidit *Barnesius* ex versu sequente Ἠέ μιν ἦκ' ἐλάσειε. Recte, ut videtur. *Vulgg.* Ἢ ἐλάσει. *Al.* Ἢ ἐλάσοι.

Ver. 91 Τανύσσειεν] Ita iterum recte *Barnesius*: quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* τανύσειεν. Quod antepenultimam corripit. Vide ad *Il.* ρ', 58.

Ver. 93 Ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί] Τεκμηράμενοι δηλαδὴ τὸν ἄνδρα ἐκ τῆς οὕτω βριαρᾶς ἐλάσεως. *Eustath.*

Ibid.

Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
Ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εἷλκε διὲκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Αἰθούσης τε θύρας· καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἷσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο, κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
Λυγρὸς ἐών· μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ.

Tunc demum *manibus*-elevatis, percussit quidem dextrum humerum
Irus; ille autem *ei* cervicem percussit sub aure, ossaque intus
Fregit: statim autem venit per os rubet sanguis:
Decidit vero *is* in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
Calcitrans pedibus terram: at proci eximii
Manibus sublatis risu emoriebantur: verum Vlysses
Extrahebat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad atrium,
Porticusque fores; et ipsum ad septum atrii
Statuit reclinatum; baculum autem ei iniecit manui,
Et ipsum affatus verba alata dixit;
" Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens;
" Neque tu sane hospitum et mendicorum dominus esto,
" Vilis cum-sis; necubi aliquod malum etiam maius accipias.

100 Ἕλκε] F. 106 ἐπαύρῃς] F.A.L. Vulgatum melius. vid. *Il.* λ', 391. sic et *Hesych.*

Ibid. Ἀχαιοί.] Οἱ μνηστῆρες· Vt recte *Barnesius.* Vide supra ad ρ', 513.

Ver. 94 Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν] De huiusmodi Syntaxi, vide supra ad μ', 73.

Ver. 95 Ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω Ἔθλασεν *etc.*] Pulcherrime *rem* depingunt et quasi ob oculos ponunt haec verba. *Clark.* Imitatus est Apollon. l. c. 95. κόψε μεταΐγδην ὑπὲρ οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω ῥῆξεν· ὁ δ' ἄμ' ὀδύνῃ γνὺξ ἤριπεν etc. *Ern.*

Ver. 96 Ἦλθεν ἀνὰ στόμα] *Al.* ἦλθε κατὰ στόμα.

Ver. 99 Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον]. Ὡσαύτως δὲ καὶ λυπουμένων διαφορὰς ἐπιδείκνυσι, [Ὅμηρος,] καὶ ἡδομένων ὁμοίως· ὥσπερ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς διηγούμενος, ὃν τρόπον τοὺς Κύκλωπας ἐξηπάτησεν, ἔφη, [supra ι, 413;] — ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ· οἱ δὲ μνηστῆρες πεσόντα τὸν πτωχὸν ἰδόντες, Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 16.

Ibid. Γέλω] Ἐν δὲ τῷ, γέλω ἔκθανον, ἄδηλον — εἴτε κατὰ ἰσοκατάληκτον κλίσιν ἢ δισυλλαβίᾳ τῷ γέλ.., εἴτε καὶ κατὰ ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ γέλωτι, ὅτε οὐδ' ἂν ἔχοι τὸ ἰῶτα προσγεγραμμένον. *Eustath.* Ὁ χρὼς, τοῦ χρῶ, Ἀττικῶς, ὡς γέλως, γέλω. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ χρὼς, χρωτὶ, ἀποκοπῇ τῆς τι συλλαβῆς. *Suidas* ad voces Ἐν χρῷ κεκαρμένος. Sed et γέλῳ *Dativus* simpliciter esse potest ex γέλος, quae vox apud Poëtam occurrit infra υ, 346; Ἄσβεστον γέλον ὦρσε. Nisi ibi forte vera sit lectio, quam habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ἄσβεστον γέλω ὦρσε —. Vide infra ad *ver.* 211.

Ver. 104 Κύνας τε σύας τ'] Ita recte *Barnesius* ex Editionibus quamplurimis. *Henricus Stephanus* male, κύνας σύας τ'. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic habet σύας τε κύνας τ' quo modo et citat in commentario *Eustathius.*

Ver. 106 Ἐπαύρῃ] *Al.* ἐπαύρῃς.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Ἂψ δ' ὅγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
Ἡδὺ γελώοντες, καὶ ἑ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅ, ττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί σοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ὃς τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἤπειρόνδε
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι θεῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.

Dixit utique; et circum humeros sibi turpem iaciebat peram,
Crebris locis laceram; tortile vero inerat lorum.
Retro autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt intro
Suaviter ridentes, et eum blande-compellabant verbis;
" Iupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,
" Quodcunque maxime vis, et tibi grarum est animo;
" Qui hunc insatiabilem a mendicando cessare-fecisti
" In populo: cito enim ipsum ducemus in-Epirum,
" Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium.
Sic utique dixerunt; gaudebat autem omine nobilis Vlysses:
Antinous vero ei magnum ventrem apposuit
Plenum pinguedineque et sanguine: Amphinomus vero
Panes ex canistro duos apposuit sublatos,
Et poculo aureo propinabat, dixitque;
" Salve, pater, o hospes, adsit tibi in posterum saltem
" Felicitas; at nunc quidem malis tenetis multis.

109 Ἂψ δ' ἄρ' ὅγ' οὐδὸν] F. δ' ἄρ' ἐπ'] A. L. ἄρα bis poni supra vidimus. 110 καὶ δεικ. sine ἑ] F. R. 113 τοῦτον ἄναλτον — ἔπαυσας] F. A. L. 117 πρὸς γαστέρα] eaed. 121 ὥσπερ ὀπίσσω] eaed.

Ver. 107 Ἀμφ' ὤμοισιν — βάλλετο] *Humeris sibi circumiiciebat.* Haec nimirum propria verbi βάλλετο in *Voce Media* significatio. Vide supra ad ί, 491; et ί, 296.

Ver. 110 Γελώοντες] *Al.* γελῶωντες.

Ibid. Καὶ ἑ δεικανόωντ'] *Al.* καὶ δεικανόωντ'. *Clark.* In fine scr. ἐπέεσσι. *Ern.*

Ver. 115 Εἰς Ἔχετον βασιλῆα] Vide supra ad *ver.* 84.

Ver. 116 Θεῖος] *Al.* δῖος.

Ibid. Χαῖρεν δὲ κλεηδόνι] Recte *omine*, non *gloria*, ut aliae versiones et hinc Lexica interpretantur. Omen est in verbis Antinoi: Ζεύς τοι δοίη — ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις. *Ern.*

Ver. 117 Ἄρα] *Vt pollicitus erat* —. Supra *ver.* 46.

Ibid. Παρὰ] *Al.* πρὸς.

Ver. 121 Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε] *Barnesius* edidit πατὴρ, quod ea sit *tutior* lectio. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ibid. Ἔσπερ ὀπίσσω] Editiones nonnullae hic habent ὥσπερ ὀπίσσω. Καὶ ἔχει καὶ τοῦτο (inquit *Eustathius*) τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, ὡς ἰσοδυναμοῦντος τοῦ ὡς τῷ ἐς προθέσει. Vide supra ad ῥ', 218. MS. etiam a *Tho. Bentleio* collatus hic legit ἔσπερ. *Clark.* Conf. ύ, 199.

Ver.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
Τοιέτε γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκεον,
Νῖσον Δελιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν, ἀφνειόν τε·
Τᾶ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τένεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκεσον·
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse;
" Tali enim patre *es*; quippe famam bonam audiebam,
" Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque;
" Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis es.
" Propterea tibi dicam, tu autem attende, et me audi:
" Nihil imbecillius terra nutrit homine
" Omnium, quotquot super terram spirant et serpunt.
" Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,

125 Τοῖϛ γὰρ καὶ] F. A. L.

Ver 125 Τοιέτε γὰρ πατρὸς] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Τοῖϛ γὰρ καὶ πατρός. Quae et proba lectio. *Clark*. Quam non dubitem in textum recipere, ob consensum librorum, vid. Var. Lect. et quia exquisitior. *Ern.*

Ver. 1:6 Νῖσον Δελιχιῆα] Τὸν ἀπὸ Δελιχίε. *Schol.* Vide supra ad π', 395, 396.

Ver. 129 Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο] *Al.* Οὐθὲν ἀκιδνότερον. Οὐ μὲν γάρ τί πε ἐστὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς, Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει. *Iliad.* ρ', 446. Ὦ πόποι, ὦ δειλὸν θνητῶν γένος. *Empedocles apud Clem. Alexandrin. Strom.* III; ubi citatur et hic *Homeri* versus. Καινὸν ἀτυχεῖν ἐδὲν ἀνθρώπῳ ἀλλὰ πάντες ταυτὸ πεπόνθαμεν. Ἄσκοπος γὰρ ἡ τύχη, (φησὶν ὁ Θεόφρατος,) καὶ δεινὴ παρελέσθαι τὰ προπεπονημένα, καὶ μεταῤῥίψαι τὴν δοκεσαν εὐημερίαν, ἐδένα καιρὸν ἔχεσα τακτόν. Ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἑκάςῳ λογίσασθαι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλων ἀκέσαι παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν· ὧν πρῶτος μέν ἐςιν ὁ θεῖος Ὅμηρος, εἰπὼν, Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο etc. *Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.* *Clark.* Ammon. περὶ διαφορ. λεξ. in ἐδέν· Οὐδὲν διὰ τε δ, καὶ ἐθὲν διὰ τε θ. διαφέρει. ἐδὲν μὲν γὰρ τὸ ἐν τῷ καθόλε, ὡς φαμὲν, ἐδὲν ἐν κόσμῳ κενόν· πᾶσα γὰρ ἡ τε κενε φύσις βαςάζεται. ἐθὲν δὲ ἀναλυθὲν εἰς τὸ ἴδιον ἀντίςοιχον, σημαίνει τὴν τε ἑνὸς ἄρσιν, καὶ ἐπιφορὰν ἑτέρας ἀρχῆς· ἐθ' ἓν, ἔτε δύο. Τὸ δὲ διὰ τε δ, ἀπαρτίζει· διὸ καὶ ὁ ποιητὴς φησίν· ἐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφη ἀνθρώποιο. ὁ ἓν ἐναλλάσσων ἁμαρτάνει. διὸ καὶ Ζηνόδοτον εὐθύνεσι, γράφοντα ἐθὲν ἀκιδνότερον etc. *Ern.*

Ver. 130 Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνείει τε καὶ ἕρπει] Apud *Plutarchum*, loco iam supra adducto, citantur versus huic praecedens, sexque proxime sequentes, omisso hoc versu. Quin et verisimile videtur versum hunc huius loci proprium non esse, sed ex *Iliad.* ρ', 447 huc irrepsisse. Nam praecedente γαῖα τρέφει, parum apte sequitur γαῖαν ἐπὶ πνείει.

Ibid. Ἐπὶ πνείει] Ita edidit *Barnesius*, ut vocula ἐπ. aeque referri possit ad πνείει, et ἕρπει. *Vulgg.* ἐπιπνείει.

Ver. 131 Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι] Οἷα τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος ἐπαγομένης αὐτόν. *Eustath.* Similiter *Aeschylus*; Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δαίμον' ἐριεῖν τύχης. *Persae, ver.* 603; ubi *Scholiastes* hunc *Homeri* locum adducit. Similiter et *Simonides*; Οὐδ', ὑγιὴς ὅταν ᾖ, φροντίδ' ἔχει καμάτε. *Fragm.* εἰς τῶν θνητῶν βίον, *ver.* 10. *Nescia mens hominum fati sortisque futurae, Et servare modum, rebus sublata secundis! Aen.* X, 501.

 Ver.

Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

" Quamdiu felicitatem praebent dii, et genua vigent:
" Sed quando demum et mala dii beati perficiunt,
" Et haec fert nolens reluctanti animo.
" Talis enim mens est terrestrium hominum,
" Qualem diem adducat pater hominumque deumque.

133 Τελέωσι] F. A. I. L.

Ver. 132 Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ] Νῦν, τοῖς ἀγαθοῖς παρέχωσιν εὐδαιμονίαν· ὁμοίως τῷ [infra τ', 114.] ἀρετῶσι δὲ λαοί. *Schol.* Similiter fere *Eustathius*: Ἀρετὴν δὲ τὴν εὐδαιμονίαν λέγει καὶ εὐθηνίαν τοῦ βίου. *Stephanus* autem per ἀρετὴν hoc in loco, *vigorem corporis* potius, quam *felicitatem*, intelligendum censet: *Thesaur. Ling. Graec.* ad vocem ἀρετή. Sed hoc, uti observat *Meric. Casaubonus, de nupera Homeri Edit. Differtat.* II, cum sequentibus minus congruit. Porro *vigor* sequenti γούνατ' ὀρώρῃ denotatur.

Ibid. Καὶ γούνατ' ὀρώρῃ] Similiter *Iliad.* λ', 477; Ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ. Et apud *Theocritum*; Οἷς γόνυ χλωρόν. *Idyll.* XIV, *ver.* 70.

Ver. 133 Τελέσωσι] Apud *Plutarchum*, loco supra ad *ver.* 129 citato, τολέσσι. *Al.* τολέωσι.

Ver. 134 Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ] Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν. *Iliad.* ω, 49. "Quod "autem" inquit *Mericus Casaubonus* "τετληότι θυμῷ vertunt hic *patienti animo*; nihil a mente Poëtae, nisi commoda expositione leniatur, fingi potest "alienius. — Nemo mala sua patienter "ferentem vere dicat miserum —. Fateor apud Homerum eam verbi notionem non semel occurrere: sed nihil "obstat, quin, ut nomen (ut Grammatici "loquuntur) *substantivum* τλήμων, alias "*patientem*, alias *miserum et aerumnosum* "significat; ita et *participium* τετληκὼς, "requirente id sententia, eandem significationis latitudinem admittat." *De nupera Homeri editione, Differtat.* II.

Ver. 135 Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν etc.] *Tales sunt hominum mentes, qualis* [*al.* quali] *pater ipse Iupiter auctiferas* [*al.* auctiferus] *lustravit lumine terras.* Cicero *apud Augustin. de Civitate Dei, Lib.* V, *cap.* 8; *et Casaub. de nup. Homer. edit. Differtat.* II. Τοῖος ἀνθρώποισι νόος, ὦ Γλαῦκε παῖ Λεπτίνεω, Γίνεται θνητοῖς, ὁκοίην Ζεὺς ἐπ' ἡμέρην ἄγει. *Archilochus* a *Menagio* emendatus in annotationibus ad *Diog. Laërt. in Pyrrhone, Lib.* IX. Porro haud dissimiliter *Euripides*: Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς Φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα, Δρῶμέν τε τοιαῦθ', ἃ ἂν σὺ τυγχάνῃς θέλων. *Supplices, ver.* 734. Et Terentius: *Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus. Hecyra, Act.* III, *Scen.* iii, 20. *Virgilius* denique; *Vertuntur species animorum; et pectora motus Nunc alios, alios dum nubila ventus agebat, Concipiunt. Georgic.* I, 420.

Ver. 136 Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατήρ] Οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκδέχονται ὅτι οἷον ἂν ᾖ τὸ κατάστημα τοῦ ἀέρος, τοιαύτην καὶ τὴν ἡμέραν διατελοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ὁ δὲ Ποιητὴς λέγει, ὁποῖα ἂν ᾖ τὰ προσπίπτοντα, τούτοις ἐξομοιούμεθα. *Schol.* *Eustathius* priorem harum explicationum antiquiorem notat; ipse autem alteram sequitur: Ὁποῖα, inquit, ἂν εἴη τὰ προσπίπτοντα, τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ νοῦς· ἐν εὐτυχίαις συνεξαιρόμενος· ἐν δὲ τοῖς ἀνάπαλιν, ταπεινούμενος. Quod et optime cum praecedentibus convenit. "Ut ἦμαρ "autem," inquit *Casaubonus, de nup. Homer. edit. Differtat.* II, *sub fine*, "seu "ἡμέρη, pro quocunque vitae statu, sive "meliore sive deteriore, accipiatur; satis usitatum est. Et Homerus ipse alibi in non dissimili sententia, δούλιον "ἦμαρ vocat *servitutem*: — Ἥμισυ γάρ "τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνέρος, "οὔτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι." [supra ρ', 322.] Porro alii, notante itidem *Casaubono*, vocem Οἷον non ad ἦμαρ, sed ad νόος referunt; ut sit, Τοῖος νόος ἀνθρώποισιν, οἷον [νόον scilicet] ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ etc. Sed et hoc cum reliqua sententia minus apte congruit. Vide *Menagium, Observat. in Laërtii Pyrrhonem, Lib.* IX.

Ver.

Καὶ γάρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ, ττι διδοῖεν·
Οἷ' ὁρόω, μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρός, ὃν οὐκ ἔτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μαλα δὲ σχεδόν· ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἀναιμωτεί γε διακρινέεσθαι ὀίω
Μνηστῆρας, κἀκεῖνον, ἐπεί κε μελαθρον ὑπέλθοι.
Ὣς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον·

« Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse;
« Multa autem iniusta feci, viribus et robori obsequens,
« Patreque meo fretus, et meis fratribus.
« Quare nequis utique omnino vir iniustus sit;
« Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent:
« Qualia video procos iniusta machinantes,
« Possessiones consumentes, et dedecorantes uxorem
« Viri, quem non amplius puto ab amicis et patria terra
« Diu absuturum; valde autem prope *esse*: sed te deus
« Domum subducat, neque occurras illi,
« Quando redierit dilectam in patriam terram:
« Non enim sine-cruore utique diremptum iri puto
« Procos, et illum; postquam domum subierit.
Sic dixit; et libatione-facta bibit dulce vinum;

139 Πατρὶ ἐμῷ] F. 140 μή τις πάμπαν] edd. 144 οὐκέτι] R. 148 ἀναιμωτὶ] edd. et *Eustath.* 149 ἐπέλθοι] F.A.L.

Ver. 137, 140 Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' — Τῷ μή τις *etc.*] Haud dissimiliter *Euripides*; Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεών· Οὐδ' εὐτυχοῦντας εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί· Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἰμ' ἔτι, Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἕν μ' ἀφείλετο. *Hecub. ver.* 242.

Ibid Ἔμελλον] *Scholiastes* interpretatur, ἐῴκειν, ἐνομιζόμην· et *Eustathius* ἔοικα. Vide supra ad ά, 232.

Ver. 140 Μή τίς τοι] Apud *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 21, μή τίς ποτε. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Ego ποτε praetulerim. Nam qua auctoritate nitatur τοι, non constat, opinor, cum veteres edd. etiam *Eustathius* nec τοι, nec ποτε habeant. Vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 145 Μάλα δὲ σχεδόν] *Barnesius* edidit μάλα δὴ σχεδόν· *ut magis huic loco congruum.* Sed minus recte.

Ver. 148 Ἀναιμωτεί] Ita edidit *Barnesius*; atque ita in Vulgatis scribitur haec vox infra ώ, 531. *Al.* ἀναιμωτί. *Clark.* At vid. ad *Il.* ρ΄, 363.

Ver. 149 Κἀκεῖνον] *Al.* καὶ κεῖνον.

Ibid. Ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθοι] Editiones nonnullae, notante *Barnesio*, hic habent ἐπέλθῃ· *Eustathius* autem et *Henricus Stephanus* legunt ὑπέλθοι. Quam lectionem et praefert *Barnesius*, quod *apte clandestinum Vlyssis adventum significet.* Attamen non videtur Poëta hoc in loco *adventum clandestinum*, sed adventum simpliciter denotare voluisse. *Clark.* Et tamen ὑπέλθοι melius; unde latinorum *succedere tectis* apud Virgil. et *subire tectum.* *Ern.*

Ver. 150 Ἔπιεν μελιηδέα οἶνον] Scr. ἔπιε, ut opinor. *Ern.*

Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
Θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,

Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum.
Verum is ivit per domum, charo afflictus corde,
Nutans capite; iam enim malum augurabatur animo.
Sed neque sic fugit mortem: praepedivit nempe et hunc Minerva,
Telemachi sub manibus et hasta fortiter ur-domaretur.
Iterum vero resedit in sede, unde surrexerat,
Caeterum in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva
Filiae Icarii, prudenti Penelopae,
Procis se ostendere, ut diffunderet maxime
Animum procorum, et honorata fieret
Magis viroque et filio, quam antea erat.
Effuse autem risit, verbumque fecit, compellabatque;
" Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,
" Procis me-ostendere, invisis licet omnino:
" Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,
" Vt non prorsus procis cum superbis versetur,

152 Διὰ δῶμα] F. A. L. 153 θυμὸς] F. R. *Eustath.* recte. Sic et supra κ', 374 sine varietate.

Ver. 152 Κατὰ δῶμα] *Al.* διὰ δῶμα.

Ver. 153 Θυμῷ] *Al.* θυμός.

Ver. 155 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ] Infra χ', 92.

Ver. 157 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ] Virgil. *Hic mentem Aeneae genitrix pulcherrima misit.* *Aen.* XII, 554.

Ver. 159 Ὅπως πετάσειε μάλιστα θυμὸν μνηστήρων] Τουτέστιν, ἵνα καὶ τοὺς μνηστῆρας διαχέῃ ἐλπιδοκοπήσασα γάμου ὑποσχέσει. *Eustath.* *Clark.* Πετάσαι θυμὸν non absimile hebraismo πλατύνειν τὴν καρδίαν, sicut et latinis *contractio animorum* pro tristitia dicitur. *Ern.*

Ver. 160 Ἰδὲ τιμήεσσα] *Al.* καὶ τιμήεσσα. Quod et praefert *Barnesius.*

Ver. 162 Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν] Οἷον οὐκ ἐκ σπουδῆς. *Schol.* Τὸ δὲ ἀχρεῖον ἐγέλασεν ἀντὶ τοῦ ἄκαιρον καὶ πρὸς οὐδεμίαν χρείαν. Ἀττικοὶ δέ, φασι, τὴν λέξιν ταύτην προπαροξύνουσιν, ἄχρειον λέγοντες. *Eustath.* Ita *Iliad.* β', 269: Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδών. Et apud *Theocritum*: Ἀχρεῖον κλάζοντε —. *Idyll.* XXV, *ver.* 72. Atque hinc apud *Suidam*, Ἀχρειόγελως ἄνθρωπος, ὁ ἐπὶ τοῖς ἀχρήστοις καὶ μὴ σπουδαίοις γελῶν καὶ χαίρων.

Ver. 165 Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι] *Barnesius* edidit, Παῖδα δὲ κἂν εἴποιμι. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 166 Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν

Οἵτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
Ἔρχευ· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά, μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι

"Qui scilicet bene quidem loquuntur, male autem pone cogitant.
Hanc autem rursus Eurynome oeconoma allocuta est;
"Nae iam haec quidem omnia, filia, apposite dixisti.
"Sed i, et tuo filio verbum dic, neque cela,
"Corpus ubi-tibi-laveris, et unxeris genas:
"Neque sic lacrymis foedata circum faciem
"Vade; quoniam malum *est* lugere indiscriminatim semper.
"Etenim iam quidem tibi filius ea-aetate, quem tu maxime
"Supplicabas immortalibus barbatum videre.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
"Eurynome, ne haec suadeas, sollicita licet,
"Corpus ut-mihi-lavem, et me-ungam unguento:
"Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,
"Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus,
"Sed mihi Autonoenque et Hippodamiam iube

169 Ἔειπας] R. 173 ἀεὶ] R. male.

λοισιν ὁμιλεῖν] Ita apud *Demosthenem*: Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ, Οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γιγνώσκων ὅτι Τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἥδεται ξυνών. *Orat. de Falsa Legatione.*

Ver. 167 Οἵτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν] Ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ' ἕτερα. *Theogn. Gnom. ver.* 96. Ἡδὺς τοῖς λόγοις φρενῶν κακῶς. *Euripid. Orest. ver.* 908. Vide supra ad ρ', 66. *Clark.* In fine v. scr. videtur φρονέοντι, aut saltem in seq. ἔειπε. *Ern.*

Ver. 169 Ἔειπες] *Al.* ἔειπας.

Ver. 173 Ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί] Ita supra δ', 543; Μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν. "*Nec sicci sint* "*oculi, amisso amico, nec fluant: lachrymandum est, non plorandum.*" *Seneca, Epist.* 63, *sub initio.*

Ibid. Ἄκριτον] Vide ad *Il.* ά, 309, 314.

Ver. 174 Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος] Τοῦ δὲ τηλίκος ἑρμήνεια τὸ, γενειήσαντα ἰδέσθαι, ὃ τελειότητος δεῖγμα· καθ' ἣν χρησιμεύει ἂν παῖς μητρί. *Eustath.* "Docet," inquit *Spondanus*, "maiorem esse laetitiae quam doloris causam Penelopae, "quod iam tali frueretur filio, qualem "illa maxime optaverat." Recte. Dna *Dacier* autem aliter exponit; "Eurynome" inquit "ne cherche point à "faire plaisir à Penelope, en lui disant "que son fils est en âge de lui donner "de la consolation; mais elle veut lui "faire voir le besoin qu'elle a de re-

Ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαίατ' Ἀχαιοί·
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος Κυθέρεια
Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

« Venire, ut mihi astent in aedibus;
« Sola vero non intrabo ad viros; verecundor enim.
Sic dixit: vetula autem e domo exivit
Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-eundum.
Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:
Filiae Icarii dulcem somnum infudit.
Dormiebat vero ea reclinata: solutae autem sunt ei compages omnes
Ibidem in lecto: interim vero praestantissima dearum
Immortalia dona dabat; ut ipsam admirarentur Achivi:
Pulchritudine quidem ei primum vultusque pulchros purificavit
Divina, quali scilicet pulchre-coronata Venus
Vngit-se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;

182 Ὄφρ' ἂν ἐμοὶ] R. 183 οὐ κεῖσ' εἶμι] F. A. L. non bene. 188 εὗδε — ἅψεα] eaed. 189 τέως ἄρα] eaed. quod praetulerim.

« courir au secours de l'art pour s'em-« bellir; et elle lui en donne une raison « très forte, c'est que son fils est déja « homme fait, et par consequent qu'une « femme, qui a un fils de vingt ans, a « besoin de quelque secours. » Mire admodum, ne dicam inepte.

Ver. 182 Ὄφρα κέ μοι] *Al.* ὄφρ' ἂν ἐμοί.

Ver. 183 Οὐκ εἴσειμι] *Al.* οὐ κεῖσ' εἶμι.

Ver. 188 Λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα] Vide supra ad δ', 794.

Ver. 190 Ἀχαιοί] Vide supra ad ρ', 513.

Ver. 191 Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα] Νῦν τὰ μύρα. κάλλος γὰρ τὸ τῆς Ἀφροδίτης μύρον. *Schol.* et *Hesych.* Caeterum apud *Barnesium* legitur et Κάλλεϊ μήν οἱ πρῶτα. Sed nihil opus.

Ibid. Πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν] Ita ediri omnes. *Henricus Stephanus* autem, (quamvis coniecturae suae contra exemplarium fidem indulgere non sit ausus,) « Non dubitarem » inquit « quin hic « legendum esset προσώπατα pro πρόσωπά « τε. — Ita *Iliad.* η scriptum habemus « προσώπασι pro προσώποις, versu 212; « Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι » Et MSS. a *Tho. Bentleio* collatus legit προσώπατα. Atqui nusquam alibi apud *Homerum* occurrit haec vox. Ideoque, pro πρῶτα, hoc in loco, legendum crediderim χρῶτα. Ita nimirum apte sequetur πρόσωπά τε· firmaturque haec coniectura tum ex eo quod vox πρῶτα sententiae hic parum congruere videatur; tum ex *ver.* 171 supra, ubi similis sententia occurrit: Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς. Verum cum coniecturae huic nulla faveant Exemplaria, Textum non muto. Caeterum *Eustathius* in commentario citat, πρόσωπα καλὰ κάθηρεν. *Clark.* *Eustathii* lectio favet *Stephani* correctioni. Ex quibus et quam bonis Codicibus sit τε, non constat. *Ern.*

Ver. 193 Εὖτ' ἂν ἴῃ] *Al.* αὖτ' ἀνίῃ.

Ibid. Χορὸν ἱμερόεντα] *Al.* χορὸν εἰς ἐρόεντα.

Ver.

Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·
Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν.

Et ipsam procetiorem et crassiorem reddidit conspectu;
Candidioremque ipsam fecit secto ebore.
Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima deatum.
Venerunt autem famulae candidis-ulnis ex domo,
Cum-strepitu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;
Et ea abstersit-sibi manibus genas, et locuta est:
« Certe me valde aerumnosam mollis somnus cooperuit:
« Vtinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta
« Statim nunc; ut ne amplius lugens animo
« Aevum corrumpam, mariti desiderans dilecti
« Omnigenam virtutem: quoniam praestantissimus erat Achivorum.
Sic locuta, descendebat ex coenaculo splendido,
Non sola; simul hanc et famulae duae comitabantur.
At quando demum ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus fabrefactae,
Genis obtendens nitida redimicula:
Ancilla autem ei honesta utrinque astitit.
Horum vero illic solvebantur genua; amore autem animo deliniti-sunt:

196 Ἀπεβήσετο] F. 210 ἀμφίπολος ἄρα] F. A. L.

Ver. 195 Πριστοῦ ἐλέφαντος] Virgil. *Sectoque elephanto Aen.* III, 464. Πριστὸς δὲ ἐλέφας, (inquit *Eustathius*,) τὸ ἐλεφάντινον ὀστοῦν, πρὸς διαστολὴν τοῦ ζώου. Vide autem ad *Il.* γ', 141. *Clark* Caeterum *Eustathius* habet θῆκε πριστοῦ ἐλέφαντος, quod verum est. *Ern.*

Ver. 196 Ἀπεβήσατο] *Al.* ἀπεβήσετο.

Ver. 198 Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς] Bene pinxit poëta gestum evigilantium non sponte, et nondum satiatorum somno. *Ern.*

Ver. 202 Ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν, Αἰῶνα φθινύθω] Ita supra ι', 152: Κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν Νόστον ὀδυρομένῳ. Et *ver.* 160 eiusdem libri; Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν Φθινέτω. Caeterum *Barnesius* Αἰῶνα φθινύθω hoc in loco vertit, *in longum tempus macerarer*: Quo sensu vox αἰὼν nusquam apud *Homerum* usurpatur.

Ibid. Φθινύθω] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 211 Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ'] Καὶ

Ὅμηρος

Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·
Παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·
Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κεν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φὼς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.

Omnes vero optabant apud *eam* in lectis recumbere.
Haec autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium;
" Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio:
" Puer adhuc cum-esses, etiam magis in mente prudentia versabas:
" Nunc autem, quando iam magnus es, et pubertatis limitem attigisti,
" Et aliquis diceret filium te esse beati viri,
" Magnitudinem et pulchritudinem intuens, alienus vir;
" Non amplius tibi mens est iusta, neque cogitatio.
" Quale iam hoc facinus in aedibus factum est,
" Qui hospitem sivisti indigne-tractati ita.

Ὅμηρος αἰεὶ παράγει τοὺς ἀρίστους οὔτε ἀγεννεῖς, οὔτε μὴν ἀφόβους, ἢ ἀλύπους παντελῶς· ἐν τῷ μὴ ἄγαν δὲ τοῖς πάθεσι κρατεῖσθαι, τῶν φαύλων διαφέροντας —. Φαίνεται δὲ ἐν κατωτέροις ἡ τοῦ μετρίου διαφορά· καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν, καὶ κλαίουσαν ἐπ' αὐτῷ ὁρῶν, φέρει· Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος· [infra τ', 211:] τῶν δὲ μνηστήρων, τῆς αὐτῆς ἐρώντων, τῶν θεασαμένων αὐτὴν, — λύτο γούνατ', ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελγε· Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 16. Vide supra ad *ver.* 99. Caeterum *Meibomius* hic, notante *Barnesio*, legendum vult, Τῶν δ' αὖ λῦτο τὰ γούνατ'. Vide ad *Il.* ω, 1, et ad *ver.* 237 huius libri. *Clark.* Male. In hac forma nunquam articulus reperitur, et αὐτοῦ commodum sensum habet. *His vero ibi tum soluta genua.* *Ern.*

Ibid. Ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν] Ὁ ἔρος, inquit *Barnesius*, ἀντὶ τοῦ ἔρως, ἔρωτος. Similiter *Eustathius*; Τὸ δὲ ἔρῳ δοκεῖ Αἰολικὸν εἶναι ἀπὸ εὐθείας τῆς, ὁ ἔρος. Et occurrit ipsa vox ἔρος hoc in sensu apud *Homerum, Iliad.* ξ', 315: Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς, Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν. Et apud *Hesiodum*: Ἠδ' Ἔρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι, Λυσιμελὴς πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων. *Theogonia*, *ver.* 120. Et *Euripidem*; Ἡ δ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα καὶ διδοῦσ' ἔρον. *Hippolyt. ver.* 449. Ἐδύναντο δὲ [addit *Eustathius*] καὶ ἐκ τοῦ ἔρως, ἔρωτος, ἔρωτι, ἀποκεκόφθαι, καθ' ὁμοιότητα τοῦ γέλω ἔκθανον. Ἀλλ' οὐ δοκεῖ γνωστὸν Ὁμήρῳ εἶναι τὸ ἔρως, ἔρωτος. Attamen occurrit vox ἔρως *Iliad.* γ', 442: Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν. Et ξ', 294; Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν. Vide supra ad *ver.* 99. Caeterum *Dionysius Halicarnassensis*, loco supra citato, hic legit; ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελγεν.

Ver. 214 Οὐκέτι τοι φρένες] Οὐκέτι simpliciter negat, ut et *ver.* 219. Vide supra ad ρ', *Ern.*

Ver. 215 Ἐνὶ φρεσὶ — ἐνώμας] Metaphora elegans in νωμᾶν valde arrisit scriptoribus et ad imitationem vocata est. Vid. Cl. *Abresch* Anim. ad *Aesch.* p. 718. *Ern.*

Ver. 216 Ἥβης μέτρον ἱκάνεις] Τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. *Schol.*

Ver. 217, 218 Καί κεν τις etc.] *Henricus Stephanus* versus hosce duos parenthesi includi vult. Sed, ut opinor, nihil opus.

Ver. 221 Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι] Vide infra ad *ver.* 232.

Ver.

Πῶς νῦν; εἴτις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
Μνηστήρων ἰότητι· βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι

" Quomodo nunc? Si quis hospes in nostris aedibus
" Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,
" Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.
Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Mater mea, id quidem non indigne-fero quod irasceris:
" At ego animo intelligo et novi singula,
" Bonaque, et peiora; (antea autem adhuc infans eram:)
" Sed non possum prudentia omnia intelligere:
" Nam me perterrent assidentes aliunde alius,
" Hi mala cogitantes: mihi autem non sunt auxiliatores.
" Nequaquam tamen hospitis et Iri pugna facta est
" Procorum consilio: viribus autem hic potentior fuit.
" Vtinam enim, Iupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
" Ita nunc proci in nostris aedibus,

225 τὴν δ'] F. A. 1. L. 228 πάρος δέ τι] R.

Ver. 222 Πῶς νῦν; εἴτις etc.] Πῶς νῦν; ut opinor simile est illi Demosthenico πῶς γὰρ; quomodo quaeso possis recte sapere, prudens esse videri? Nam si hospes in aedibus nostris male tractetur, tua sit turpido necesse est: quam contrahere culpa sua stulti hominis est. Ἤσθαι de hospitibus, uti de supplicibus dici, supra admonitum est. *Ern.*

Ibid. Εἴτις ξεῖνος] *Al.* εἴτι ξεῖνος.

Ibid. et *ver.* 235 Ἡμετέροισι] *Al.* ὑμετέροισι.

Ver. 227 Νοέω καὶ οἶδα] Vide ad *Il.* ά, 37; et ν', 736.

Ver. 228 Χέρηα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, χέρεια. Atque ita in Vulgatis legitur infra ύ, 310, ubi repetitur hic versus. *Clark.* Sic et editum est a *Clarkio Il.* ξ', 382; δ', 400. Constantia quidem in edendo adhibenda erat. *Ern.*

Ibid. Πάρος δ' ἔτι] *Al.* πάρος δέ τι. Vt infra ύ, 310.

Ver. 229 Οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι] Οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός. *Theogn. Gnom. ver.* 898.

Ver. 232 Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη Μνηστήρων ἰότητι] Καὶ σημειῶσαι τὴν τοῦ Τηλεμάχου δεινότητα. Πηνελόπη μὲν γὰρ [supra *ver.* 221,] αἰκισθῆναι ἀληθῶς τὸν ξένον ἔφη, ὅτε σφέλας ἀφεὶς ὁ Ἀντίνοος ἔβαλεν αὐτόν· Τηλέμαχος δὲ προσποιησάμενος λαθέσθαι, νοεῖ τὸν τῆς μητρὸς λόγον ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἶρον καὶ τὸν ξεῖνον, ἐφ' οἷς οὐκ ἔστιν αἰκία τοῦ ξένου. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ἐπίτηδες· ἵνα παύσῃ τὸν θόρυβον, ὑποραπολογησάμενος μὴ αἰκισθῆναι τὸν ξεῖνον. *Eustath.* Eodem modo accipiunt Dna *Dacier* et *Spondanus*. Attamen nullum hic videtur *Telemachi* artificium. Nam quominus et *Penelope* de *Vlyssis* et *Iri* certamine

Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἑκάστου,
Ὡς νῦν Ἶρος ἐκεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς,
Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στῆναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι
Οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν

« Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aula,
« Alii autem intra domum; solutaque essent membra cuiusque;
« Vti nunc Irus ille ad atrienses fores
« Sedet nutans capite, ebrio similis;
« Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti
« Domum, qua ei reditus *est*; quoniam chara membra soluta sunt.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen;
« Filia Icarii, prudens Penelope,
« Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi,
« Plures proci in vestris aedibus

238 Ἶρος κεῖνος] edd. parum concinne.

mine locuta intelligatur, nulla (ut opinor) satis idonea ratio.

Ver. 237 λελῦτο δὲ γυῖα ἑκάστου] Vulgati habent λέλυτο. Τὸ δὲ λέλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου, ταυτόν ἐστι τῷ λυθεῖεν, ὁριστικὸν μὲν ὄν, τεθὲν δὲ ἀντὶ εὐκτικοῦ. *Eustath.* Quod tamen ferri non potest. Quippe ista ratione vox λέλυτο *mediam* corripere omnino debuisset: Σὴ δὲ βίη λέλυται. *Iliad.* θ', 103. Τῶς μὲν δή τοι λέλυται. ω, 599. Alii igitur (notante *Barnesio*) hic λέλυντο legerunt. Sed rectius videtur quod addit *Eustathius*; Ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ λελύοιτο συγκέκοπται. Ac proinde scribendum erit λελῦτο. Atque hoc, uti notavit *Barnesius*, cum praecedente Νεύοιεν optime congruit. Simili ratione ex δαινύοιτο fit δαινῦτο, *Il.* ω, 665. Vide et infra ad *ver.* 247.

Ver. 238 Ἐπ' αὐλείῃσι] *Al.* ἐν αὐλείῃσι.

Ver. 240 Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στῆναι] *Al.* Οὐδ' ὀρθῶς στῆναι δύναται.

Ver. 245 Ἀν' Ἴασον Ἄργος] Ἴασον Ἄργος, ἡ Πελοπόννησος, ἀπὸ Ἰάσου βασιλέως· καὶ ἡ Ἀχαΐα. *Hesych.* Τὴν γοῦν ὁμωνυμίαν τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλεται· τὴν μὲν Θετταλίαν Πελασγικὸν Ἄργος καλῶν· [*Il.* β', 681:] — Τὴν δὲ Πελοπόννησον, Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαϊκόν· — [*Il.* ι, 141:] σημαίνων ἐνταῦθα ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ὠνομάζοντο οἱ Πελοποννήσιοι κατ' ἄλλην σημασίαν. Ἴασόν τε Ἄργος τὴν Πελοπόννησον λέγει· Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ, τὴν Πηνελόπην· ὅτι πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας· οὐ γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰκός· ἀλλὰ τοὺς ἐγγύς. *Strabo, Geograph. Lib.* VIII, *pag.* 568, *al.* 369.

Ver. 246 Πλέονές κεν μνηστῆρες] « Vel « πλείονες (inquit *Barnesius*) hic haben- « dum pro *Amphimacro*, ut δ', *ver.* 485, « Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω τελέω, γέρον, ὡς σὺ « κελεύεις. Vel certe, quamvis scribatur « τρισυλλάβως, in *Scansione* legendum « πλείους δισυλλάβως —. Vel denique « πλέονες legendum, ut sit *Anapaestus* in « *Prima* sede.» Atqui neque *Amphimacer* neque *Anapaestus* (ut opinor) huiusmodi in Carmine ferri potest. Vide supra ad δ', 485; et β', 289. Equidem legendum potius πλέονες, et pro *Spondaeo* habendum crediderim; pronuntiando videlicet πλεῦνες, vel πλοῦνες. Cumque et MS. a *Tho. Bentleio* collatus πλέονες hic legit, hanc lectionem Textui inserui. *Clark.* Si inspectae fuissent edd. veteres, non coniecisset *Barnesius*, πλέονες forte

legendum

Ἠῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ᾔιε λιπὼν κάτα πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
Ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἴω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·

" A-mane convivarentur; quoniam praestas mulieribus,
" Formaque, staturaque, et mente intus aequa.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
" Eurymache, profecto meam virtutem, formamque, corpusque,
" Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
" Argivi; eum iis autem meus maritus erat Vlysses.
" Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
" Maior gloria esset mea et melior ita.
" Nunc vero tristor: tot enim mihi immisit mala deus.
" Certe quidem, quando demum ibat relicta patria terra,
" Dextra in carpo prehensa me manu allocutus est;
" O mulier, non enim puto bene-ocreatos Achivos
" Ex Troia bene omnes incolumes redituros:

258 Εὐκν.] F. A. L.

legendum esse, sed hanc esse veram lectionem vidisset. Est enim in omnibus Πλίονες. *Ern.*

Ibid. Ὑμετέροισι] Ita *Barnesius* ex pluribus Editionibus; atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* aliique male, ἡμετέροισι. *Clark.* Ὑμετέροισι habent omnes edd. vett. *Ern.*

Ver. 247 Ἠῶθεν δαινύατ'] Qua ratione ex δαινύοιτο fit δαινῦτο, *Iliad* [illegible] 665; ita "hic (inquit *Barnesius*) δα[illegible]ατ' *Ionice* "pro δαίνυντο, [δαινῦντο,] quod per συγ-"κοπὴν pro δαινύοιντο, quae causa *Penul-"timam* producendi; ad ἴδοιεν enim re-"spicit, *ver.* 245." Atque ita sensisse videtur *Scholiastes*, qui exponit Εὐωχοῖντο. Vide supra ad *ver.* 337.

Ibid. Περίεσσι γυναικῶν, Εἶδός τε, μέγεθός τε] Ἐν μεγέθει γὰρ ἡ μεγαλοψυχία, ὥσπερ καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι· οἱ μικροὶ δ', ἀστεῖοι καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' οὔ. *Aristot. Ethic. Lib.* IV, *cap.* 7. Θηλειῶν δὲ ἀρετὴ, σώματος μὲν, κάλλος καὶ μέγεθος· ψυχῆς δὲ, σωφροσύνη, etc. *Id. Rhetoric. Lib.* I, *cap.* 5.

Ver. 252 Ἦεν] *Al.* ᾖεν. Vid. infr. ad *v.* 256.

Ver. 253 Ἀμφιπολεύοι] *Al.* ἀμφιπολεύει, et ἀμφιπολεύη.

Ver. 254 Μεῖζόν κε κλέος εἴη] *Al.* γε κλέος. "Quod (inquit *Barnesius*) melius "sonat quam κε." Sed ad sententiam rectior particula κε.

Ver. 255 Ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων] *Eustathius:* ἐπέσσευε κακὰ δαίμων. recte. Conf. *ι*, 87. *Ern.*

Ver. 256 Ὅτε τ' ᾔιε λιπὼν] Pronuntiabatur, uti notat *Barnesius*, ᾖε. Quo modo et scribitur *Iliad.* μ', 371.

Ver. 257 Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν] Virgil. *Tum pater Evandrus dextram complexus euntis Haeret, inexpletum lachrymans, atque ita fatur.* *Aen.* VIII, 558.

Ver. 258 Οὐ γὰρ οἴω] *Al.* οὐ γάρ τ' οἴω. Porro refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: *Haec tibi monenda iudicavi; non* ENIM *etc.*

Ver.

Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιστὰς, ἠδὲ ἐυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Τῷ ὐκ οἶδ', εἴ κεν μ' ἀνέσει θεὸς, ἦ κεν ἀλώω
Αὐτῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι,
Γήμασθ', ᾧ ἐθέλησθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.

" Etenim Troianos aiunt pugnaces esse viros,
" Et iaculatores, et tractores sagittarum,
" Equorumque velocium conscensores; qui citissime
" Decreverint magnam contentionem gravis-aeque belli.
" Ideo nescio, an me remittat deus, an capiar
" Illic in Troia: tibi autem hic omnia curae-sint.
" Memor-sis patris et matris in aedibus,
" Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.
" At postquam iam filium barbatum videris,
" Nube, cui volueris, tua domo relicta.
" Ille utique sic dicebat; quae sane nunc omnia perficientur.
" Nox autem erit, quando demum odiosae nuptiae obvenient
" Perditae mihi, cuius utique Iupiter felicitatem abstulit.

264 Ἀλώω] A. 265 ἐν Τρ.] F. A. L. 267 ἀπὸ νόσφιν] edd.

Ver. 260 Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ] Πιθανῶς ἐλπιδοποιεῖ τὰς μνηστῆρας, ὅτι ἐν ταῖς ἄλλοις εἰκὸς ἀνῃρῆσθαι αὐτόν. *Schol.*

Ver. 262 Οἵ κε τάχιστα Ἔκριναν μέγα νεῖκος] *Barnesius* hic subaudiendum existimat ἂν, ut sit pro κρίνειαν. Sed nihil opus. Quod enim quaerit, id iam ante in manibus habet, nempe particulam κε, quae voci ἔκριναν vim *Modi Potentialis* tribuit. Ita *Iliad.* θ', 130: Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην. Et ν', 723: Ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων Τρῶες ἐχώρησαν. Caeterum recte deinde addit *Barnesius*, errare *Conradum Rittershusium*, qui haec de priori bello *Troiano*, sub *Hercule* et *Laomedonte*, acceperit. Videtur nimirum et is particulae κε vim ignorasse: *Clark.* Ἔκριναν μ. ν π. non est *decreverint bellum*, sed *decreverint bello*, *pugnent fortissime*, atque ita bellum componere tentent. Κρίνειν πόλεμον esse, belli finem quaerere, docet Cl. *Wesselingius* ad *Diodor.* XII. p. 534. Et sic est haud dubie in locis ibi allatis, et ubi dativus rei, per quam finiendum est bellum, additur, ut μάχῃ. Hoc quidem in loco nil impedit, quo minus sit ita dictum, ut latinis *cernere certamen* vel *bellum*; de quo vid. *Periz.* ad *Sanct. Min.* p. 781. *Ern.*

Ver. 268 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα] Ἐν ᾧ προτρέπει, ἐν τούτῳ ἀποτρέπει· γραῦς γὰρ τότε ἐγένετο. *Schol.* Verum haec interpretatio subtilior videtur, et ab ipsius Poëtae mente prorsus aliena.

Ibid. Γενειήσαντα] Τὸ δὲ, γενειήσαντα, οὐκ εὔδηλον εἴτε γενειῶ ἐστιν ὁ ἐνεστὼς, εἴτε καὶ γενειάζω παράγωγον. *Eustath.* Male: Nam ex γενειάζω fieret γενειάσαντα, antepenultima correpta. Vide ad *Il.* ά, 140.

Ver. 269, 288 Γήμασθ' — γήμασθαι] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 270 Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε] Apud *Aristarchum*, notante *Barnesio*, Κεῖνος τῶς' ἀγόρευε.

Ver. 272 Οὐλομένης ἐμέθεν] Ἀπολλυμένης μᾶλλον, ἢ προδούσης τὴν κοίτην τοῦ ἀνδρός. *Schol.*

Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο·
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν·
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,

" Sed hic gravis dolor cor et animum occupat:
" Procorum non hic mos olim fuit;
" Qui scilicet praestantemque mulierem et divitis filiam
" Ambire velint, et intet se contendant;
" Ii ipsi sane adducunr boves et pingues oves,
" Puellae convivium amicis, et splendida dona dant:
" Ar non alienum victum impune edunt.
Sic dixit: gavisus est autem multa-passus nobilis Vlysses,
Quod eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum
Blandis verbis; mens vero ei alia agitabat.
Illam autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
" Filia Icatii, prudens Penelope,

273 'Αλλὰ τάδ'] F. male.

Schol. Male. Nec melius *Eustathius*: Τὸ δὲ ὀλομένης ἴσως μὲν ἐνεργητικῶς ἐῤῥέθη, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι, ἡ ὀλομένη μῆνις· ἐπεὶ καὶ νῦν αὕτη ἄλγεα τοῖς μνηστῆρσι θήσει. Recte autem deinceps adiicit: Ἴσως δὲ καὶ παθητικῶς ἀντὶ τοῦ, τῆς παθούσης ὀλέθρια, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνόλβου. Διὸ ἑρμηνεύων ἐπάγει· τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα· ἤγουν ἣν ἀφῆκεν ἄνολβον, ἤτοι δυσδαίμονα.

Ibid. Τῆς τε] *Cuius videlicet.*

Ver. 274 Οὐχ ἥδε δίκη] *Schol.* Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος. Sed δίκη h. l. est aliquid amplius, nempe mos ita traditus a maioribus et receptus, ut prope legis vim habeat. Conf. τ', 43. *Ern.*

Ver. 277 Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας] Τὸ δὲ ἀπάγουσι ταυτὸν τῷ ἄγουσι· περιττὴ γὰρ ἡ πρόθεσις. *Eustath.* Nescio tamen annon eam hic vim habeat praepositio ἀπὸ, ut dicantur Proci hi pecudes *de suis ipsorum stabulis depromptas afferre. Clark.* Sic dici ἀπάγειν, nec reperi, nec credo. Immo legendum arbitror ἀνάγουσιν, quod pro ἄγουσιν dici totidem verbis ad *v.* 88. monet *Eustath.* ubi vid. Ἀπάγειν est *abducere, abigere*, non *adducere*. Nam quod Graeci dicant φόρον ἀπάγειν, id nescio an huc conveniat. *Ern.*

Ver. 278 Κούρης δαῖτα φίλοισι] *Al.* Κούρης δαῖτα φίλησιν.

Ibid. Δῶρα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἔργα.

Ver. 280 Γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, Οὕνεκα τῶν μὲν *etc.*] Πάλιν τῆς Πηνελόπης τοῖς μνηστῆρσι προσδιαλεγομένης οὐκ ἀπανθρώπως, ἐκείνων δὲ αὐτῇ χαριζομένων ἱμάτια καὶ κόσμον ἄλλον, ἡδόμενος Ὀδυσσεὺς, Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμόν· εἰ μὲν ἐπὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ χαίρει, τὸν κωμῳδούμενον ὑπερβάλλει μαστροπείᾳ Πολίαγρον· — εἰ δὲ μᾶλλον οἰόμενος ὑποχειρίους ἕξειν διὰ τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸ μέλλον οὐ προσδοκῶντας· λόγον ἔχει τὸ ἡδόμενον αὐτῷ καὶ θαῤῥοῦν. *Plutarch. de audiendis Poëtis. Spondanus* aliter accipit; scilicet, " ut ex eo gaudeat Vlysses, quod licet " haec dona accipere Penelopen videat, " tamen intelligar nihilominus, integra " et constanti illam esse mente."

Ver. 281 Παρέλκετο] *Al.* παρ' ἕλκετο.

Ver. 284 Περίφρον] *Al.* περίφρων.

Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
Δέξαθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
Πρίν γε σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος·
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κλήϊσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι·
Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,

"Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferre,
"Accipe; non enim bonum recusare donationem est:
"Nos vero neque ad opera prius ibimus, neque unquam alio,
"Quam scilicet tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus.
Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo:
Donaque proinde allaturum praemiserunt praeconem quisque.
Antinoo quidem tulit *Praeco* magnum perpulchrum peplum,
Varium; inerant autem fibulae duodecim omnes
Aureae, acubus bene-inflexis aptatae.
Monile vero Eurymacho multa-arte-elaboratum statim tulit,
Aureum, electris consertum, solem veluti.
Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,
Trinis-ocellis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.
A Pisandro vero, Polyctoride rege,

288 Πρίν σέ γε] R.

Ver. 286 Οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν] Ἡ γὰρ χάρις οὐχ ἧττον δεομένη τοῦ λαμβάνοντος ἢ τοῦ διδόντος, ἐξ ἀμφοῖν τελειῦται πρὸς τὸ καλόν· ὁ δὲ μὴ δεξάμενος, ὥσπερ σφαῖραν εὖ φερομένην κατῄσχυνεν ἀτελῆ πεσοῦσαν. *Plutarch. de Socratis Genio.* Vide et supra ad δ', 651.

Ver. 287 Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα] Τοῦτο δὲ Ὁμήρου προαναφώνησις, ὡς οὐδεὶς τῶν μνηστήρων ἐκφεύξεται τὸν ὄλεθρον. *Eustath.* Atqui Poëtam hoc voluisse vix crediderim. Vide supra ad β', 127.

Ver. 288 Πρίν γέ σε τῷ] *Al.* Πρίν γέ σέ τῳ, et Πρίν σέ γε τῷ.

Ver. 290 Ἄρ'] *Proinde.*

Ibid. Πρόεσαν κήρυκα] Non *praemiserunt*, sed *miserunt*. Vide ad *Il.* ά, 3. *Ern.*

Ver. 292 Δυοκαίδεκα πᾶσαι] *Haud minus quam duodecim*—. Vide supra ad ι, 244; et ad *Il.* β', 373, 470.

Ver. 293 Κλήϊσιν ἐϋγνάμπτοις] Κατακλεῖσιν, εἰς ἃς καθίεσαν τὰς περόνας. *Schol.*

Ver. 294 Ὅρμον] Τὸν κατὰ τοῦ τραχήλου περικείμενον χρυσοῦν κόσμον. *Schol.*

Ver. 296 Ἕρματα] Δῶρα, τῶν ὤτων κόσμον· ὅ ἐστι τὰ ἐνώτια. *Schol. ex MS. a Barnesio excerpt.*

Ver. 297 Τρίγληνα] Τρίκορα κόσμια, ἐν ᾧ τὰ τριόφθαλμα τρίκοκκα. *Schol.*

Ibid. Μορόεντα] Τὰ μετὰ πολλοῦ μόρου καὶ κακοπαθείας κατεσκευασμένα. *Schol.* Aliter *Barnesius*; "Vocem autem μορόεντα," inquit, "hoc certe in loco, existimo non "solum spectare ad Operis elegantiam "exquisitam, aut Opificis industrium et "elaboratum ingenium; verum etiam "ad fatalem tandem earundem gemmarum Retributionem, quam nacti sunt "ab *Ulyssis* manibus hi Proci." Mire admodum: cum occurrat eadem vox

μορόεντα

Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν·
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη βασίλεια·
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.

Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum.
Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit.
Ipsa quidem deinde ascendebat in coenaculum nobilissima mulierum:
Cum-ea autem simul famulae ferebant perpulchra dona.
Illi vero in saltationem et desiderabilem cantum
Conversi delectabant-se; manebantque dum vesper adveniret:
Eis autem se-delectantibus niger vesper advenit.
Statim lampadas tres statuerunt in aedibus
Vt lucerent; circum autem ligna arida posuerunt,
Sicca dudum, praedura, recens fissa aere;
Et faces miscuerunt: alternatim vero succendebant
Famulae Vlyssis multa-passi: at inter eas
Ipse generosus locutus est solers Vlysses;
" Famulae Vlyssis, diu absentis regis,
" Ite ad aedes, ubi *est* veneranda regina:
" Apud eam vero pensa versate; et delectate ipsam
" Sedentes in domo; vel lanas carpite manibus.

300 Καλὸν ἔδωκεν] F. A. L. 302 τὴν δ' ἄρ'] F. male. 306 ἵστατεν] F. A. male. 307 ἐπὶ δὲ ξ.] A. L. nescio an melius *Eustath.* interpr. λαμπτῆρες ἐφ' ὧν καῖνται etc.

μορόεντα *Il.* ξ', 183, ubi huiusmodi explicationi nullus omnino locus.

Ver. 299 Ἴσθμιον] Περιτραχήλιον· ἔνθεν καὶ παρίσθμια· διάφορον δὲ τῷ ὅρμῳ· τὸ μὲν γὰρ προσέρχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ὅρμος κεχάλασται. *Schol.*

Ver. 300 Ἔνεικεν] *Al.* ἔδωκεν.

Ver. 302 Τῇ δ' ἄρ' ἅμ'] Τῇ δ' ἄρα.

Ver. 306 Αὐτίκα λαμπτῆρας] Virgil. *Dependent lychni laquearibus aureis Incensi. Aen.* I, 730.

Ibid. Λαμπτῆρας] Ἐσχάρας μετεώρους ἢ τὰς χυτρόποδας, ἐφ' ὧν ἔκαιον. *Schol.* Ἰστέον δὲ ὅτι λαμπτῆρας λέγει ἃς νῦν οἱ ἀγροτικοὶ λυχνίας φασίν· ἐφ' ὧν δᾷδος κείμεναι κατὰ δόρπον ἀνάπτονται· ἢ ξύλα ξηρὰ διὰ τὸ ἄκαπνον· ἢ καὶ ἄμφω ἀναμίξ. *Eustath.*

Ver. 313, 15 Πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη — ἥμεναι ἐν μεγάρῳ] Δώματα et μέγαρον cape de ὑπερῴῳ, *gynaeceo*; de quo supra admonuimus. *Ern.*

Ver. 315 Εἴρια] Τὰ δὲ, εἴριον, Ὅμηρος μὲν προπαρο-

Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπτε Μελανθὼ καλλιπάρῃος,
Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
Παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς σχέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης·
Ἀλλ' ἥγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσὶ,
Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν, χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ

" At ego his lumen omnibus praebebo.
" Etiamsi enim velint usque ad pulchro-solio Auroram manere,
" Nequaquam me domabunt: multorum-patiens nempe valde sum.
Sic dixit: hae autem riserunt, et se invicem intuebantur.
Eum autem turpiter obiurgabat Melantho pulchra-genis,
Quam Dolius quidem genuit; curavit autem Penelope,
Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo:
Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes;
Sed ea cum-Eurymacho miscebatur, et *eum* amabat:
Quae utique Vlyssem obiurgabat contumeliosis verbis;
" Hospes miser, tu sane aliquis mente exturbatus es;
" Neque vis cubare, aeream in domum profectus;
" Vel aliquo in diversorium; sed hic multa praedicas
" Confidenter multos inter viros; neque quid animo
" Times: certe utique tibi vinum occupat mentem; vel sane tibi semper

320 'Ενένιπε] R. v.77. sic et mox 325.

προπαροξύνει, ὁμοίως τῷ λείριον. Οἱ δὲ ὕστερον παροξύνουσι πρὸς ἀναλογίαν ἑτέρων παροξυτόνων δακτυλικῶν λέξεων. *Eustath.* ad *Iliad.* γ', 388.

Ver. 318 οὔτι με νικήσουσι] Non me vincent vigilando, nec me vigiliae tam longae fatigabunt. *Ern.*

Ver. 320 et 325 'Ενένιπτε] *Al.* ἐνένιπε.

Ver. 323 Σχέθε] *Al.* ἔχε. *Clark.* Caeterum sensus est: sed ne sic quidem dolores Penelopes ad se pertinere putabat, et eius malis dolebat, sed potius voluptates quaerebat et cum proco Eurymacho consuescebat. *Ern.*

Ver. 325 'Ονειδείοις] *Al.* ὀνειδίοις. Vide autem ad *Il.* α', 519.

Ver. 326 Ξεῖνε τάλαν] Τὸ δὲ ξεῖνε ἴσως ἐπὶ ὕβρει φησὶν ἡ Μελανθώ. *Eustath.* Minus recte. Erat enim hoc epitheton commune, quo ab omnibus appellabatur.

Ver. 327 Χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν] Χαλκήϊος δὲ δόμος τὸ τῶν χαλκέων ἐργαστήριον, ἔνθα εἰσιόντες ἀκωλύτως οἱ πτωχοὶ, ἐκοιμῶντο παρὰ τῷ πυρί. *Eustath.*

Ver. 328 'Ηέ που ἐς λέσχην] Λέσχας ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο πολλοί. *Suidas* in voce Λέσχη· ubi et hunc *Homeri* locum adducit. Vide et *Pausaniam, Phocic. Lib.* X, *cap.* 25 *sub initio.* Porro hinc *Hesiodus*: Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπ' ἀλέα λέσχην. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 111. Et *ver.* 118, Ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει, Ἥμενον ἐν λέσχῃ.

Ver. 329 Θαρσαλέως] *Al.* Θαρσάλεος.

Ver. 330 Ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας] Οἶνα

Τοιῦτος νόος ἐςίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
Μή τις τοι τάχα Ἴρȣ ἀμείνων ἄλλος ἀνασῇ,
Ὅς τις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ ςιβαρῇσι,
Δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊςὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάςης
Ταρβοσύνῃ· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν

" Talis mens eſt: quare et vana loqueris.
" An exultas, quod Irum viciſti erronem?
" Cave, ne quis tibi cito Iro melior alius inſurgat,
" Qui te circum caput cóntuſum manibus robuſtis
" Domo emittat, foedatum ſanguine multo.
Hanc autem torve intuitus allocutus eſt ſolers Vlyſſes;
" Certe cito Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,
" Illuc profectus; ut te ibi membratim concidat.
Sic locutus, verbis perterruit mulieres.
Perrexerunt autem ire per domum; ſolutaque ſunt ſubtus membra cuiuſque
Timore: putabant enim ipſum vera dixiſſe.
At is apud lampades praelucens accenſas

331 Μεταμώνια] F. A. 1. R. quod ut magis Ionicum, praetulerim. Sic et Heſych. et apud Apoll. Rh. I. 491 MS. Guelpherb. Eraſm. Schmidii et edd. plures. ſed v. 391. omnes edd. habent μεταμώλια. 334 συβαρῇσι] edd. veteres. 342 αἰθομένῃσιν] edd. praeter R.

Οἶνός σε πλῆθος πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν. Ephippus apud Athenaeum, Lib. II, cap. 2.

Ver. 331 Μεταμώλια] Apud Euſtathium, μεταμώνια. Clark. Vid. Var. Lect.

Ver. 332 Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας] Καὶ τῷ ἀλύειν ποτὲ μὲν ἀντὶ τȣ̃ δάκνεσθαι καὶ ἀπορεῖσθαι κέχρηται· Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύȣσ' ἀπεβήσατο, τεῖρετο δ' αἰνῶς· [Iliad. ε, 352:] ποτὲ δὲ ἀντὶ τȣ̃ γαυριᾷν καὶ χαίρειν· Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην; Plutarch. de audiendis Poëtis. Al. ἀλύεις. Clark. De hoc verbo multi multa vid. inpr. Perizon. ad Aelian. V. H. IX. 25. Proprie eſt errare, nullo certo loco conſiſtere, aut quieſcere, unde et de iactatione aegrotantium a medicis dicitur. De animo cum dicitur, ita late patet, ut latinorum levitas, quae de omnibus animi motibus atque etiam de iactatione, ſuperbia dicitur. Eſt autem ſuavis luſus in ἀλύεις et ἀλήτην. Ern.

Ver. 338 Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊςὶ τάμῃσιν] Κεῖσ' ἐλθὼν eſſe, ad eum profectus, eo vadens, ubi eſt, notat Euſtath. ſed in ſequentibus friget, ut te ibi concidat. Intelligam, ut te e veſtigio, ſtatim, concidat, et ita pro merito puniat. Heſych. αὖθις, εὐθύς. Ern.

Ibid. Διαμελεϊςὶ] Vide ſupra ad ι, 291.

Ver. 339 Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας] Ἀνίει δὲ Ὀδυσσεὺς νῦν τήν τε τῶν δȣλίδων πεῖραν, καὶ μάλιςα τὴν τῶν μνηςήρων· ἐπεὶ γὰρ αὗται ἀπῆλθον, γνώσεται καὶ εἰσέτι τὴν ἐκείνων ὕβριν ἐπ' αὐτῷ. Ἔτι γε μὴν ὁ Ποιητὴς εὐπλαςοτέραν ὅτω ποιήσει τῷ Ὀδυσσεῖ τὴν εὐθὺς ἐφεξῆς ὁμιλίαν, ὅτε κατὰ σχολὴν ȣ̓ μόνον τῇ γυναικὶ ὁμιλήσει, ἀλλὰ καὶ τῇ Εὐρυκλείᾳ, τὸ ἀναγκαιότατον· κρύψει δὲ καὶ τὰ ὅπλα μετ' αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἄδειαν. Οὐδὲν γὰρ εἰκαίως ὁ Ποιητὴς παραβάλλει, ἀλλὰ πρὸς μέθοδον πιθανότητος καὶ οἰκονομίαν τῶν ἐφεξῆς. Euſtath.

Ver. 342 Αἰθομένοισιν] Ita Barneſius ex utraque Euſtathii editione. Alii hic habent αἰθομένῃσιν.

Εἰσήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει·
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,)
Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;

Stetit omnes intuens: alia vero ei cor
Agitabat mente sua, quae utique non irrita facta sunt.
Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva
Contumelia abstinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadae Vlyssis.
His vero Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,
Incessens Vlyssem; risum vero sociis fecit;
" Audite me, proci inclytae reginae,
" Vt dicam, quae me animus in pectoribus iubet:
" Non sine-deo hic vir Vlysseam in domum venit:
" Omnino mihi videtur facium splendor esse ipsius
" Et capitis; quoniam non ei sunt capilli ne pauci quidem.
Dixit utique; simulque allocutus-est Vlyssem urbium-vastatorem;
" Hospes, nunquid vis mercede-servire, si te suscipiam,
" Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit,)
" Sepesque colligens, et arbores proceras plantans?

347 Δύνη] F. A. I. L. *ibid.* Λαερτιάδην Ὀδυσῆα] F. A. L. non male. 349 ἔτευχε] eaed. bene. 356 ἐθέλοις] eaed.

Ver. 344 Ἅ ῥ'] *Quae utique* —. *Quae ut memorabitur.*

Ibid. Γένοντο] *Al.* γένοιντο.

Ver. 347 Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος] *Al.* Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

Ver. 349 Ἔτευξε] *Al.* ἔτευχε.

Ver. 353 Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ Καὶ κεφαλῆς] Ἐπίσης μοι δοκεῖ τὸ φαινόμενον σέλας τῶν δᾴδων εἶναι, καὶ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς, ὡς ἐψιλωμένης. *Eustath.* Minus recte, ut opinor. Quippe vocem ἔμπη: ista in significatione apud *Homerum* vix usquam reperias. Vide infra ad τ', 37; ubi vox ἔμπης simili fere in sensu occurrit. *Clark.* Eodem sensu et aliis locis occurrit, sed tamen omnes Grammatici veteres ἔμπης etiam pro ὁμοίως dici notant. Vid. Viros doctos ad *Hesych.* in h. v. Sed adfirmandi vis sane aptior et analogiae convenientior. Caeterum dicterium et aculeus est in hoc, quod eum divinitus missum docet ex eo, quod splendeat caput eius: et in eo perstringit calvitiem, quae apud veteres valde obnoxia dicacibus. *Ern.*

Ver. 354 Καὶ κεφαλῆς] *Al.* Κακκεφαλῆς.

Ver. 356 Ἐθέλεις] *Al.* ἐθέλοις. Quae et potior videtur lectio.

Ver. 358 Αἱμασιάς] Τοὺς περιβόλους τῶν τοίχων, τοὺς χάλικας. *Schol.* Ὁ δὲ Θρακικὰ; παρα-

Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην.
Ἀλλ', ἐπεὶ ὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, ὐκ ἐθελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ π]ώσσειν κατὰ δῆμον
Βύλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαςέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν۞ προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλον]αι,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργυ
Νήςιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵ περ ἄριςοι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος ὐκ ἀλαπαδνὸν,
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ,

" Illic autem ego cibum quidem perennem praeberem,
" Vestimentaque circum-induerem, pedibusque calceamenta darem.
" Sed quandoquidem sane opera mala didicisti, non voles
" Opus adire; sed mendicare per populum
" Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret
" Tempore in verno, quando scilicet dies longi sunt,
" In herba; falcem quidem ego bene-flexam haberem,
" Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus
" Ieiuni usque penitus ad tenebras, herba autem adesset.
" Sive rursus et boves essent agendi, qui utique optimi,
" Rutili, magni, ambo saturati herba,
" Aequales aetate, pares-operi-sustinendo quorum utique robur non imbecille,
" Arvum autem quatuor-iugerum esset, cederetque subtus gleba aratro;

359 Ἔνθα κ' ἐγὼ] R. 361 ἔμαθες] F. A. L. 362 π]ώσσειν] F. A. 1.

παραφραςὴς λίθυς ἡρμήνευσε τὰς αἱμασιὰς, εἰπών· φυτειῶν καὶ τὺς λίθυς ἐκλέγων. *Eustath.*

Ibid. Λέγων] Οἰκοδομῶν ἐκ συλλέκτων λίθων. *Schol.*

Ver. 359 Ἔνθα δ' ἐγὼ] Apud *Eustathium*, Ἔνθα κ' ἐγώ. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Quae et proba lectio.

Ver. 360 Εἵματά τ'] *Al.* Εἵματα δ'.

Ver. 361 Ἔμμαθες] Vide supra ad ρ', 226.

Ver. 365 Εἰ γὰρ νῶϊν] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: *Ne me tam ignavum operisve inscientem arbitreris; si ENIM, etc.* Porro reticetur et huius sententiae ἀπόδοσις· *Si enim nobis —; videres quanto ego tibi opere praestarem:* aut aliquid simile. Cuiusmodi de ἀποσιωπήσει, vide ad *Il.* ά, 135 et 340.

Ibid. Ἔργοιο] Τῦ κατὰ γεωργίαν. *Eustath.*

Ver. 367 Ἐν ποίῃ] Ὁ Δημητριακὸς χόρτος. *Schol.* Atqui vox ποίη alibi apud Poëtam *herba* simpliciter significare videtur. Vide *Iliad.* ξ' 347; *Odyss.* ι, 449.

Ver. 369 Ἄχρι μάλα κνέφαος] Ἤγυν ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. *Eustath.*

Ver. 370 Οἵ περ] *Al.* ὥσπερ.

Ver. 373 Τετράγυον] Τέσσαρας ἔχον γύας· γύον δὲ μέτρον γῆς. *Schol.*

Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταιὸς,
Οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα,
Φεύγοντι στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο, κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δεῖλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἷ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νυ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.

" Tunc me videres, an fulcum continuum profcinderem.
" Sive demum et bellum alicunde moveret Saturnius
" Hodie, at mihi fcutum effet, et duae haftae,
" Et galea tota-aerea temporibus apta;
" Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
" Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
" Sed valde contumeliofe-te-geris, et tibi animus eft inclemens;
" Et quodammodo quidam videris magnus effe et fortis,
" Quoniam cum paucis et non bonis verfaris.
" Sin Vlyffes veniret, et accederet in patriam terram,
" Statim tibi portae, etiam latae licet admodum fint,
" Fugienti arctarentur per veftibulum foras.
Sic dixit: Eurymachus vero iratus eft ex-corde magis,
Et ipfum torvè intuitus, verba alata dixit;
" Ah mifer, certe cito tibi perficiam malum, qualia dicis
" Confidenter multos inter viros, neque quid animo
" Times: certe utique vinum tibi mentem occupat; vel fane tibi femper
" Talis mens eft: quare et vana loqueris.

385 Στείνοιτο] F. A. L. recte.

Ver. 374 Ὦλκα διηνεκέα] Τὴν ὑπὸ μιᾶς ὁρμῆς σχιζομένην. *Schol.*

Ibid. Προταμοίμην] *Scholiaftes* exponit fimpliciter διακόψαιμι. *Euftathius* autem *Vlyffem* et hic fe *Eurymacho* praeferre intelligit. Τὸ δὲ προταμοίμην, ἀντὶ τοῦ, πρὸ σοῦ ἀροτριώσαιμι, καὶ ὡς εἰπεῖν προκόψαιμι· καὶ τὰ πάντα ἔχων ἴσα, ὅμως προβαλοίμην τῇ ἀρετῇ. Potior (ut opinor) *Scholiaftis* interpretatio; quia in hoc, ut et in fequenti exemplo, *ver.* 375, nullum inter fe et *Eurymachum* certamen depingere videtur *Vlyffes*, fed fuas ipfius vires et animos folummodo exhibere.

Ver. 382 Οὐκ ἀγαθοῖσιν] *Al.* ἀτιδανοῖσιν.

Ver. 384, 385 Αἶψά κε τοι τὰ θύρετρα — φεύγοντι στείνοιτο] Οὕτως ταρασσόμενος διὰ τῶν θυρῶν φύγῃς, ὡς δοκεῖν στενοχωρεῖσθαι. *Schol.*

Ver. 385 Διὲκ προθύροιο] Apud *Euftathium* in commentario, διὲκ μεγάροιο.

Ver. 389 Θαρσαλέως] *Al.* θαρσάλεος.

Ver. 391 Μεταμώλια] *Al.* μεταμώνια.

Ver.

Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
  Ὣς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἵλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας· ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερήν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
  Αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μεθέηκεν.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
  Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,

« An exultas, quod Irum vicisti errونem?
  Sic utique locutus, scabellum sumsit: at Vlysses
Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,
Eurymachum veritus: hic autem pocillatorem percussit ad manum
Dextram; gutturnium vero humi sonuit lapsum:
At ille eiulatu edito cecidit supinus in pulveribus.
Proci vero tumultuati sunt per aedes obscuras:
Sic vero aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;
« Vtinam hospes errans alibi periisset,
« Antequam venisset: ita neutiquam tantum tumultum intulisset.
« Nunc autem de mendico contendimus: neque ulla convivii
« Boni erit voluptas; quoniam peiora vincunt.
  Inter hos autem et locuta est sacra vis Telemachi;
« Miseri, insanitis, et non amplius tenetis animo
« Cibum, neque potum: deorum certe aliquis vos concitat.
« Sed bene epulati decumbite domum profecti,
« Quando animus iubet; pello vero neminem ego.
  Sic dixit: illi autem omnes mordicus labris compressis,

392 Totus versus abest ed. Flor. 393 σφέλας ἔλλαβεν] R.

Ver. 392 Ἦ ἀλύεις] Vid. supr. ad *ver.* 332.

Ver. 393 Εἵλετο] *Al.* ἔλλαβεν.

Ver. 396 Βόμβησε] Vid. ad *Il.* δ', 125, 455.

Ver. 401 Πρὶν ἐλθεῖν] *Al.* Πρίν τ' ἐλθεῖν. *Clark.* In fine videtur scr. μεθέηκε. *Ern.*

Ver. 402 Περὶ πτωχῷ] *Al.* περὶ πτωχῶν.

Ver. 403 Ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ] Ὅπου τὸ χεῖρον τ' ἀγαθοῦ μεῖζον σθένει. *Sophocles*, *Philoctet.* *ver.* 456, a *Barnesio* citatus.

Ver. 404 Μετέειφ'] *Al.* μετέφη.

Ver. 405 Οὐκέτι κεύθετε θυμῷ Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα, ἀστείως ἐῤῥέθη διὰ τὸ τοὺς μνηστῆρας μὴ κρύπτειν, ἀλλ' ἐκφαίνειν, ὡς οἱ ἐξεμοῦντες τὰ ἐντὸς, οὕτω καὶ αὐτοὺς ὅπερ εἶχον ἔνδον βούλευμα, τὸ τὸν ξένον δηλαδὴ ὡς ἐῤῥέθη αὐτόθι ὀλέσθαι. *Eustath.* Minus recte. Ideo enim, ut opinor, Procos reprehendit *Telemachus*, quod non tranquilli et sine strepitu cibum et potum sumant.

Ver. 408 Ὁππότε] *Al.* Εἴπετε.

Ibid. Ἄνωγε] Vide ad *Il.* θ', 322.

Ver. 409 Ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες] Vide supra ad α', 381.

Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
Μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
Τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπε.
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
Κῆρυξ Δουλιχιεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσι
Σπείσαντες μακάρεσσι, πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Ipsis vero Amphinomus concionatus est, et dixit,
Nisi illustris filius, Aretiadae regis;
" O amici, haud jam quisquam super dicto aequo
" Contrariis verbis carpens saeviat:
" Neque omnino hospitem pulsate; neque quemquam alium
" Famulorum, qui in aedibus *sunt* Vlyssis divini.
" Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,
" Vt postquam libaverimus, decumbamus domum profecti:
" Hospitem vero sinamus in aedibus Vlyssis
" Telemacho curae-esse; huius enim dilectam venit ad domum.
Sic dixit: illis autem omnibus gratum sermonem dixit.
Ipsis vero craterem miscuit Mulius heros,
Praeco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:
Distribuit vero deinde omnibus astando: illi autem diis
Vbi-libassent beatis, biberunt dulce vinum.
At postquam libassent, bibissentque, quantum volebat animus,
Perrexerunt utique ire decubituri suas ad domos quisque.

411 Τοῖσι δ'] F. A. L. 425 λείψαντες μακ.] F. A. L.

Ver. 413, 414 Οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ — χαλεπαίνοι] Τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών. *Euripid. Bacch. ver.* 672.

Ver. 415 Μήτε τι] *Al.* Μήτ' ἔτι.

Ver. 417 Ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν] Ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. *Schol.* Vide ad *Il.* ά, 471; et supra ad ή, 183.

Ver. 419 Ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος] *Al.* ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.

Ver 420 Τηλεμάχῳ μελέμεν] Ἐπιμελείας ἀξιοῦσθαι ὑπὸ Τηλεμάχου. *Schol.*

Ver. 422 Μούλιος ἥρως] Ὅτι τὸν κήρυκα Μούλιον, ὃς θεράπων ἦν Ἀμφινόμοιο, ἥρωα καλέσας ὁ Ποιητής, ἐμφαίνει ἀδιαφορίαν κἀνταῦθα τοῦ ἥρως ὀνόματος, ὡς μὴ μόνον ἐπὶ πάνυ μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ θεραπόντων λεγομένου· καθάπερ καὶ κρείων ὁ Ἐτεωνεὺς ἐλέχθη, [*Odyss.* δ', 22;] καὶ ὄρχαμος ἀνδρῶν ὁ Εὔμαιος. *Eustath.* Notandum autem *Praecones* apud Veteres magno semper in honore habitos. Vide et supra ad ξ', 3, 22.

Ver 425 Σπείσαντες] *Al.* Λείψαντες.

Ver 427 Βάν ῥ' ἴμεναι] *Al.* Βὰν δ' ἴμεναι.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Τ'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψωδίας Τ'.

ΣΥΝ Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεὺς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται· γίγνεται δὲ αὐτῷ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τὰς πόδας αὐτῷ νίπτουσαν· καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται, ὡς ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ συὸς ἐπλήγη κυνηγῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης ὁμιλία· καὶ ὑπὸ Εὐρυκλείας ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως,

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρηῦς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,

Lib. XIX.

At in domo relinquebatur nobilis Vlysses,
Procis caedem cum Minerva meditans:
Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est;
" Telemache, oportet arma martia deponere intus
" Omnia prorsus; at procos blandis verbis
" Palpare; quando te percontentur *arma* desiderantes:
" *Dicentem*, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia sunt,
" Qualia quondam ad Troiam proficiscens reliquit Vlysses;

Ver. 4 Χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω] Occurrunt versus huic proxime sequentes novem supra π', 286 etc. verum eos huic loco aptius convenire arbitrati sunt Veteres, notante *Eustathio*; Ἔνθα (inquit) καὶ κεῖται πρὸ ἑνὸς ἑκάστου στίχου ἀστερίσκος δίχα ὀβελοῦ· ὡς ἐνταῦθα τῶν τοιούτων ἄριστα κειμένων — · οὐ μὴν ἐκεῖ, [*Odyss.* π', 286;] ὡς ἐπικρίνουσιν οἱ Παλαιοί. Similiter *Scholiastes*; Οἱ ἀστερίσκοι· ὅτι ἐνθάδε καλῶς, ὅτε ἑώρακε τὰ ὅπλα. *Barnesius* autem et Dna *Dacier* versus hosce utrobique aptissime positos contendunt. Vide supra ad π', 284.

Ver.

Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητε δὲ δαῖτα,
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Μαῖ', ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
Πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Αἲ γὰρ δή ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
Δμωὰς δ' οὐκ εἴας προβλωσκέμεν, αἵ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

" Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor.
" Insuper autem et hoc maius in mentem iniecit deus;
" Ne forte vino-gravati, contentione concitata inter vos,
" Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,
" Et nuptiarum-ambitum; ipsum enim allicit virum ferrum.
Sic dixit: Telemachus vero dilecto obedivit patri:
Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam;
" Nutrix, age iam mihi contine in aedibus mulieres,
" Dum in thalamum deponam arma patris
" Pulchra, quae mihi in domo neglecta fumus corrumpit,
" Patre absente; ego nempe adhuc infans eram:
" Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor.
Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
" Vtinam enim iam tandem, fili, prudentiam susciperes,
" Domum ad-curandum, et possessiones omnes servandas.
" Sed age, quaenam tibi deinde comitans lumen portabit?
" Famulas nempe non sinebas praeire, quae praeluceant.
Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

10 Δέ τι] R.

Ver. 10 Ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων] Vide ad *Il.* ά, 194.

Ver. 12 Καταισχύνητε δὲ] *Al.* καταισχύνητέ τε· ut supra π', 293.

Ver. 13 Αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος] Vide supra ad π', 294.

Ver. 16 Ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας] Ὅτι ἐς τοσοῦτον αἱ δμωαὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἄπιστοι, ὥστε οὐκ ἔχει ὁ Τηλέμαχος καταθέσθαι τὰ ὅπλα ἐν ἀσφαλεῖ, εἰ μὴ λάθοι αὐτάς, πρὸς τὸ μὴ ἐξειπεῖν δηλαδὴ τοῖς μνηστῆρσι. *Eustath.*

Ibid. Ἐνὶ μεγάροισι] Vide ad ς', 313. *Ern.*

Ver. 20 Ἴξετ'] *Al.* ἵκετ'· Vt supra *ver.* 9.

Ver. 22 Ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο] Φρόνιμος γένῃ. *Schol.*

Ver. 25 Εἴας] *Al.* εἰῷς.

Ibid. Προβλωσκέμεν] Προϊέναι, προέρχεσθαι. *Schol.*

Ver.

Ξεῖνος ὅδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήϊσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
Ἐσφόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
Ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,
Εἰλάτιναί τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες,

« Hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum sane
« Modium attingat, etiam longe qui-venerit.
Sic utique dixit: huic vero pennarum-expers fuit verbum.
Clausit autem ianuas aedium habitantibus-commodarum.
Tum vero impetu-facto Vlysses et illustris filius
Intro-ferebant galeasque et scuta umbonibus munita,
Hastasque acutas; ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam renens, lumen perpulchrum faciebat.
Tum demum Telemachus alloquebatur suum patrem statim:
« O pater, profecto magnum miraculum hoc oculis video;
« Omnino mihi parietes aedium, pulchraque inrercolumnia,
« Abiegnaeque trabes, et columnae in-altum erectae,

29 Ὣς δ' ἄρ'] F. A. L.

Ver. 27 Ὅς κεν ἐμῆς γε χοίνικος ἅπτηται] Τροφῆς λαμβάνει· τό τε μετροῦν καὶ τὸ μετρούμενον, χοῖνιξ. *Schol.* Eodem modo *Eustathius*: Οὐδεὶς ἀργὸς τραφήσεται παρ' ἐμοί. — Χοῖνιξ δὲ νῦν, ἡ τροφή· δίσημος γὰρ ἡ λέξις, ἐπί τε σκεύους τοῦ μετροῦντος, καὶ τοῦ μετρουμένου πράγματος. Οὕτω δὲ καὶ ὁ μέδιμνος, καὶ τὸ τάλαντον, καὶ ὁ ξέστης. — Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τὸ ἐπὶ χοίνικος μὴ καθῆσθαι τὸ Πυθαγόρειον, ἤγουν μὴ τρέφεσθαι ἀργὸν ἐκ τοῦ ῥηθέντος Ὁμηρικοῦ χωρίου ὥρμηται. Vide et *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 7.

Ver. 29 Τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος] Vide supra ad ρ', 57.

Ver. 30 Κλήϊσσεν δὲ] Ita edidit *Barnesius* ex *Odyss.* ω, 165 infra; ubi etiam in Vulgatis scriptum est ἐκλήϊσσεν. Recte: Fit enim ex κληΐζω, cuiusmodi verbo Aoristos primos et Futura corripiunt. Vide ad *Il.* α, 140. *Vulgg.* hic Κλήϊσεν δέ.

Ver. 31 Τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺς — ἐσφόρεον] Non, *impetu facto*, sed, tum vero *aggressi sunt inferre*, vel *coeperunt inferre*. Eodem modo ὁρμᾷν et ἀνορμᾷν dicitur apud *Homerum*. Ἀναΐξας sic fere est *Il.* α, 584. *Ern.*

Ver. 32 Ἐσφόρεον] *Barnesius* edidit Εἰσφέρεον.

Ver. 33 Ὀξυόεντα] Vide ad *Il.* ε, 50.

Ibid. Πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη, Χρύσεον λύχνον ἔχουσα] Τὴν δᾷδα κυρίως· τῷ δὲ παρ' ἡμῖν καλουμένῳ λύχνῳ τοὺς ἥρωας χρωμένους ὁ Ποιητὴς οὐκ εἰσάγει· καὶ ὅτε Ἡσίοδος μέμνηται. Ὀρθῶς δὲ πεποίηκε τὴν Ἀθηνᾶν, φρόνησιν οὖσαν, καθαρὸν αὐτῷ παρέχειν τὸ φῶς· καὶ οἰκείως, διὰ τὸν ἄσβεστον Ἀθήνησι λύχνον. *Schol.* a *Barnesio* emendata. Vide *Pausan. Attic. Lib.* I, *cap.* 26.

Ver. 34 Χρύσεον] Pronuntiabatur χρύσουν.

Ver. 37 Ἔμπης μοι] Vide ad σ', 553. *Ern.*

Ver. 37, 39 Τοῖχοι μεγάρων, — Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς] Similiter apud Plautum: *Aedes totae confulgebant tuae, quasi essent aureae. Amphitr. Act.* V, *Scen.* 1, *ver.* 44.

Ver. 37 Μεσόδμαι] Τὰ μεταξὺ τῶν κιόνων διαφράγματα· οἵ τινες ἦσαν περὶ τοὺς τοίχους τὰ ἄκρα βαστάζοντες τῶν δοκῶν. *Schol.*

Ver. 38 Ὑψόσ' ἔχοντες] *Al.* ὕψος ἔχοντες.

Ver.

Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε·
Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Ὄφρα κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστῆρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

" Lucent oculis, tanquam igne ardente.
" Certe omnino aliquis deorum intus, qui coelum latum habitant.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Tace, et in tua mente retine, neque interroga:
" Hic sane mos est deorum, qui Olympnm habitant.
" Sed tu quidem cubitum-eas; ego vero relinquar hic,
" Vt adhuc magis famulas et matrem tuam provocem;
" Haec vero me lamentans interrogabit de singulis.
Sic dixit: Telemachus vero ex domo discessit
Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,
Vbi antea cubabat, quando ipsum dulcis somnus opprimebat:
Vbi sane et tunc cubuit, et auroram divinam expectabat.
At in domo relinquebatur nobilis Vlysses,
Procis caedem cum Minerva meditans.
Egrediebatur autem e thalamo prudens Penelope,

40 Ἔχουσι] edd. vett. recte.

Ver. 40 Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον] Similiter fere *Hippolytus* apud *Euripidem*; — Ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα· — Ἔστ' ἐν δόμοισι τοῖσδέ γ' Ἄρτεμις θεά. *Euripid. Hippol. ver.* 1391.

Ibid. Τις θεὸς] *Al.* τις θεῶν· Vt pronuntietur videlicet θῶν· notante *Barnesio.* Vide ad *Il.* ά, 18.

Ver. 43 Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν] Οὗτος ὁ τρόπος, τὸ, ὡς βούλονται, φαίνεσθαι. *Schol.* Rectius, ut videtur, *Eustathius*: Αὕτη θέμις θεοῦ, ἐν τῷ ἐπιφαίνεσθαι, ποιεῖν οὕτω, καθὰ δηλαδὴ βλέπεις. Quod autem deinceps addit; Τινὲς δὲ γράφουσιν, Αὐτή τοι δίκη ἐστὶ θεοῦ, τουτέστιν οὐκ ἄλλος τις ὁ ἔνδον ἐστὶ θεὸς, ἢ αὐτὴ ἡ Δίκη, ἐσομένη σὺν ἡμῖν, ἢ καὶ οὖσα ἤδη· id vero, ut opinor, ferri non potest. Vide supra λ', 217; et infra ώ, 254; ubi similis phrasis occurrit.

Ibid. Οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν] "Hoc" inquit *Spondanus* "dici existimo ad differentiam Deorum inferorum, quibus non est peculiare ut luceant." Verum hoc in loco istiusmodi plane est importuna.

Ver. 47, 51 Ἐκ μεγάροιο — ἐν μεγάρῳ] E triclinio, ubi convivati erant proci: ibi noctu mansit Vlysses. *Ern.*

Ver. 48 Ὑπολαμπομενάων] *Al.* ὑπὸ λαμπομενάων.

Ver. 53 Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο] Ὁ δὴ πολυφωνότατος ἁπάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, ὅταν μὲν ὥραν ὄψεως εὐμόρφου, καὶ κάλλος ἡδονῆς ἐπαγωγὸν ἐπιδείξασθαι βούληται, τῶν τε φωνηέντων τοῖς κρατίστοις χρήσεται, καὶ τῶν ἡμιφώνων τοῖς μαλακωτάτοις· καὶ οὐ καταπυκνώσει τοῖς ἀφώνοις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἤχους, παρατιθεὶς ἀλλήλοις τὰ

Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε,
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἥν ποτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε
Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον, ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
Νῆσαν ξύλα πολλά, φόως ἔμεν, ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἡ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;

Dianae similis, et aureae Veneri:
Ei iuxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere solebat,
Circumcirca-ornatam ebore et argento; quam olim faber
Fecerat Icmalius, et subrus scabellum pedibus posuerat
Aptum ex ipsa; ubi magna iniiciebatur pellis.
Illic desidebat deinde prudens Penelope.
Veneruntautem famulae candidae-ulnis ex domo:
Hae autem panem quidem multum auferebant, et mensas,
Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.
Ignem vero a foculis ad terram iecerunt; aliaque super ipsos
Cumularunt ligna multa, ut lumen esset, et calefactio.
At Vlyssem increpabat Melantho secundo rursus;
« Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem
« Versans in domo? observabisque mulieres?

54 Ἠὲ] F. A. L. vid. not. ἠδὲ est e vitio R. nam *Eustath.* habet ἠέ. 55 ἔνθαδ'] eaed. 64 ἔμεν'] eaed. 65 ἐνένιπε] R. sic et v. 90. 67 ὀπιπτένεις] F. A. L.

τὰ δυσέκφορα· πρᾳεῖαν δέ τινα ποιήσει τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμάτων, καὶ ῥέουσαν ἀλύπως διὰ τῆς ἀκοῆς· ὡς ἔχει ταυτί· Ἡ δ' ἴον ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια, Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, §. 16.

Ver. 54 Ἀρτέμιδι ἰκέλη] Vide supra ad ϱ', 37.

Ibid. Ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. Atque ita legitur apud *Eustathium*, in commentario; et apud *Dionysium*, loco supra citato. Quae et potior videtur lectio. Vide supra ad ϱ', 37. *Clark.* Immo omnes edd. veteres habent ἠὲ, idque haud cunctanter recipiendum erat. *Ern.*

Ibid. Χρυσῇ] *Barnesius* edidit χρυσέη· Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 55 Ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε] *Al.* ἔνθα δ' ἔφιζε.

Ver. 58 Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς] Ἤγουν προσπεφυκυῖαν καὶ ἡνωμένην τῇ κλισίῃ. *Eustath.*

Ibid. Ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας] Οὐ λῖτα δαιδάλεον ὑπεστρωμένον ἔχουσα, οὐδὲ τάπητα μαλακοῦ ἐρίου, κατὰ τὴν τρυφερὰν Ἑλένην, [supra δ', 124;] κῶας δὲ μέγα· κατὰ ἡρωϊκὴν καὶ τοῦτο ἀφέλειαν. *Eustath.* Vide supra ad δ', 45; et ϱ', 266.

Ver. 61 Ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον, ἠδὲ τραπέζας] Virgil. *Postquam prima quies epulis, mensaeque remotae.* *Aen.* I, 727.

Ver. 62 Δέπα] *Barnesius* edidit δέπα'. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus, infra ὑ, 153.

Ver. 66 Ἀνιήσεις] Vide ad *Il.* ν', 103; et ὁ, 24: item infra ad ὑ, 178.

Ver. 67 Ὀπιπτεύσεις] *Al.* ὀπιπεύσεις· et ὀπιπτεύεις.

Ver.

Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
Ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
Ἢ ὅτι ἐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.

« Sed exi foras; mifer, et convivio iuvare;
« Aut cito et torre percuffus ibis foras.
Hanc autem torve intuitus allocutus eft folers Vlyffes;
« Improba, cur in me fic invehis irato animo?
« An quod non niteo? mala autem corpori veftimenta indutus fum?
« Mendicoque per populum? neceffitas enim urget.
« Tales mendici et errones viri funt.
« Etenim ego quondam domum inter homines habitabam
« Beatus divitem, et faepe dabam erroni
« Tali, qualis effet, et cuiufcunque rei indigens veniffet.
« Erant vero *mihi* fervi valde multi, aliaque multa,
« Quibus fcilicet bene vivunt *homines*, et divites vocantur:
« Sed Iupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliqua-de-caufa.

71 Τί με ὧδ'] F. A. L. quod et ipfum rectum et forte h. l. melius. 72 ὅτι τοι ῥυπόω] eaed. 73 καὶ ἐπείγει] A.

Ver. 72 Ἢ ὅτι ὀ λιπόω] Editiones nonnullae, notante *Barnefio*, hoc in loco legunt, Ἢ ὅτι τοι ῥυπόω.

Ver. 73 Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον] Ἐν τῷ πένεσθαι δ' ἐστὶν ἥ τ' ἀδοξία, Κἂν ᾖ σοφός τις, ἥ τ' ἀτιμία βίου. *Euripid. Erectheus, ver.* 16.

Ibid. Ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει] Τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος. *Aefchylus, Prometh. ver.* 105. *Neceffitate, quae ultimum et maximum telum eft. Liv. Lib.* IV, §. 28.

Ver. 75, 80 Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον — Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε] Similiter *Euripides*; Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι· Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἕν μ' ἀφείλετο. *Hecuba, ver.* 284. Et Ovidius: *Nos quoque floruimus, fed flos erat ille caducus. Trift. Lib.* V, *Eleg.* VIII, *ver.* 19.

Ver. 76 Δόσκον] *Dare folebam* —.

Ver. 77 Ὁποῖος ἔοι, καὶ] *Al.* ὁποῖος ἵκοιτο.

Ver. 79 Οἷσίν τ'] *Quibus videlicet.*

Ibid. Καὶ ἀφνειοὶ καλέονται] *Dio Chryfoftomus* hoc ita videtur accepiffe, ac fi Poëta divites, vulgari aeftimatione tantum, non revera felices dicere voluerit, Ποιητὴς, (inquit, *Orat.* 78 *fub initio*) οὐχ αὐτοῦ γνώμην ἀποφαινόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξηγούμενος δόξαν, [φησὶν,] Οἷοι [Οἷσίν] τ' εὖ ζώουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται· ὡς μόνον καλουμένων αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ' οὐκ ὄντων κατ' ἀλήθειαν. Qua ratione dixit Horatius: '*Non poffidentem multa vocaveris Recte beatum. Carm. Lib.* IV, *Od.* IX, 45: Verum iftiufmodi explicatio huic loco minime convenit.

Ver. 80 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε] Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιῤῥέπει ἄλλοτε ἄλλῳ· Ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν. *Theogn. Gnom. ver.* 157.

Ver.

Τῶ νῦν μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,
Μή πως τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἕκητι
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδδεὲς, οὔτι με λήθεις
Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις,
Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν

« Ideo nunc *cave*, ne aliquando et tu, mulier, omnem amittas
« Pulchritudinem, qua nunc fane inter ancillas ornata es;
« Ne forte tibi domina irata faeviat,
« Vel Vlyffes venerit; adhuc enim et fpei copia *eſt*.
« Sin ille quidem ita periit, et non amplius rediturus eſt,
« At iam filius talis Apollinis utique voluntate
« Telemachus; hunc autem nulla in aedibus mulierum
« Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillae-aetatis eſt.
Sic dixit: eum vero audivit prudens Penelope;
Ancillam autem obiurgabat, verbumque dixit, compellabatque;
« Omnino, audax, canis intrepida, non me lates
« Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite lues.
« Omnia enim bene-noſti, quoniam ex me audiviſti ipſa,
« Quod hoſpitem eram in aedibus meis

81 Ὀλέσῃς] F. A. I. 90 ἐνόμαζε] F. A. L. recte. 93 ᾔδησθα ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι] F. e v. 95. ᾔδησθα] A. L.

Ver. 81 Μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς] Τὸ δὲ μή ποτε πᾶσαν ὀλέσῃς ἀγλαΐαν· καὶ τὸ, μή πως τοι δέσποινα χαλεπήνῃ, [*ver.* 83;] συνήθη ἔλλειψιν ἔχουσι τοῦ ὅρα, ἢ δείδιθι, ἢ τοιούτου τινός. *Euſtath.*

Ibid. Πᾶσαν] *Al.* πάμπαν.

Ver. 82 Τῇ] *Al.* τήν.

Ver. 84 Ἔλθῃ] *Al.* ἔλθοι.

Ver. 86 Ἀπόλλωνός γε ἕκητι] Κουροτρόφος γὰρ ὁ θεός. *Schol.* Vide infra ad υ', 71.

Ver. 88, 91 Λήθει — λήθεις] Vide ſupra ad λ', 101.

Ver. 92 Ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις] Πάντως ἑαυτῇ προστρίψεις ἢ ἀναλήψεις. *Schol.* Similiter *Euſtathius*; Τὸ δὲ ἀναμάξεις ἀντὶ τοῦ προστρίψεις· σαφέστερον δὲ ἀντὶ τοῦ προσκολληθῆναι ποιήσεις αὐτῇ τῇ σῇ κεφαλῇ. Καὶ ἔστιν εὑρεῖν τοιαύτην ἔννοιαν καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ· ἔνθα φαίνεται ταῖς πεφονευμένων κεφαλαῖς ἐναπομάττεσθαι τὸ ἐν τοῖς ξίφεσιν αἷμα· ὡς εἰς κεφαλὴν δῆθεν ἐκείνοις τρεπομένου τοῦ κακοῦ. — κἀπὶ λουτροῖσιν κάρα Κηλῖδας ἐξέμαξεν. *Sophocl. Electr. ver.* 447. Eodem modo explicat Dna *Dacier*. Poëta autem (ut opinor) hac phraſi idem ſimpliciter denotare vult ac infra χ', 217; — σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις. *Tuo ipſius capite lues.* Occurrit porro eadem phraſis apud *Herodotum*: Τὰ μὲν γὰρ πρότερον ἐγώ τε ἔπρηξα, καὶ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω. *Lib.* I, §. 155. *Clark.* Imitatus eſt hanc formam etiam *Ioſeph.* XVIII, 6, 10. οὐ κεφαλῇ τῇ σῇ τοῦτον ἀναμαξάμενος τὸν λόγον; non tuo capite hunc ſermonem luas? *Ern.*

Ver. 93 Ἠίδησθ', ἐπεὶ] Ita ex utraque *Euſtathii* editione et ex *Oxonienſi* reſtituit *Barneſius*. *Vulgg.* ᾔδησθα, ἐπεί.

Ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον ἐΰξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει,
Ὥστε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεουδὴς
Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα

" De marito interrogatura; quoniam multum triftor.
Dixit, et Eurynomen oeconomam fermone allocuta eft;
" Eurynome, affer iam fedem, et pellem fuper ipfam;
" Vt fedens dicat verbum, et audiat
" Hofpes ex me; volo enim ipfum interrogare.
Sic dixit: illa vero valde feftinanter depofuit ferens
Sedem bene-politam, et ei pellem iniiciebat:
Illic fedebat deinde multa-paffus nobilis Vlyffes.
Illis autem fermonem exordiebatur prudens Penelope;
" Hofpes, hoc quidem te primum ego percontabor ipfa,
" Quis? unde es virorum? ubinam tibi urbs et parentes?
Hanc autem refpondens allocutus eft folers Vlyffes;
" O mulier, nemo te hominum in immenfa terra
" Vituperet: certe enim tua gloria ad coelum latum pervenit,
" Sicut alicuius vel regis eximii; qui deo-fimilis
" Viris in multis et fortibus regnans,
" Iura fuftentet; ferat autem terra nigra

104 'Ἐγὼ] F.

Ver. 109, 111 Ὅς τε θεουδὴς — Εὐδικίας ἀνέχῃσι] Τουτέστι θεοῦ λόγον ἔχων διάνοιαν, οὐ σκῆπτρον, οὐδὲ κεραυνὸν, οὐδὲ τρίαιναν, ὡς ἔνιοι πλάττουσι ἑαυτοὺς καὶ γράφουσι, τῷ ἀνεφίκτῳ ποιοῦντες ἐπίφθονον τὸ ἀνόητον. *Plutarch.* πρὸς ἡγεμόνα ἀπαίδευτον. Caeterum totum hunc locum imitatur *Hefiodus:* Οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν Ἰθείας, καὶ μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου, Τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ· — Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρῦς Ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας· Εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς καταβεβρίθασι etc. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, *ver.* 223, 230. Vide *Platonem de Republ. Lib.* II, ubi loca haec *Homeri* et *Hefiodi* citantur.

Ver. 110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσιν] Apud *Platonem de Republ. Lib.* II; itemque apud *Plutarchum*, loco iam fupra citato, omittitur hic verfus.

Ver. 111 Φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα Πυροὺς *etc.*] Similiter apud *Callimachum:* Κείναις οὐ μὲν ἄρουρα φέρει στάχυν, οὐ δὲ γενέθλη Τετραπόδων, οὐ δ' ὄλβος ἀέξεται. *Hymn. in Dian. ver.* 130.

Ver.

Πυρὺς, καὶ κριθὰς, βρίθησι δὲ δένδρεα καρπῷ·
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς,
Ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτῦ.
Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ·
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· ὐδέ τι με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
Ἧσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί·
Μή τις μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή·
Φῆ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

" Tritica et hordea, graventurque arbores fructu;
" Pariunt vero tobustae pecudes; mare porro praebet pisces,
" Ex prudenti - administratione; feliciterque degunt populi sub ipso.
" Ideo me nunc alia quidem percontare tua in domo;
" Ne vero meum exquire genus et patriam terram,
" Ne mihi magis animum impleas doloribus
" Recordanti: valde enim sum aerumnosus; neque omnino me oportet
" Domo in aliena lugentemque flentemque
" Sedere: quoniam malum *est* lugere indiscriminatim semper:
" Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;
" Dicatque lachrymis - abundare gravatum me menrem vino.
Huic autem respondit deinde prudens Penclope;

121 Ἠὲ σὺ αὐτή] F. A. L. 122 δάκρυ πλώειν] eaed.

Ver. 112 Βρίθησι] Vide ad *Il.* ή, 343.

Ver. 113 Τίκτει — παρέχει] Apud *Platonem*, Τίκτῃ — παρέχῃ. Quod et cum praecedentibus φέρῃσι, βρίθῃσι aptius congruit.

Ibid. Ἔμπεδα] *Al.* ἔσπετα.

Ibid. Θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς] Quamvis piscium copia hic inter Populi felicis et opulenti bona numeretur, nusquam tamen apud Poëtam eos ad edendum appositos memorari observat *Athenaeus*: Ἑλλήσποντον δὲ Ὅμηρος ἰχθυόεντα προσαγορεύων, καὶ τὺς Φαίακας πλωτικωτάτυς ποιῶν, καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείυς, καὶ νήσυς προσεχεῖς πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἐγίνετο πλῆθος καὶ ἀγρίων ὀρνίθων· καὶ εἰς εὐδαιμονίαν δὲ καταριθμῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέχειν· ὅμως τύτων ὐδὲν ὐδένα ποιεῖ προσφερόμενον. *Lib.* I, *cap.* 8.

Ibid. Παρέχει] De prosodia verbi vide ad *Il.* ζ', 62.

Ver. 114 Ἐξ εὐηγεσίης] Τῆς εὐδαιμονίας· ἢ τῆς εὐαρχίας, παρὰ τὸ εὖ ἡγεῖσθαι· κακῶς δ' οἱ σὺν τῷ ρ γράφοντες εὐεργεσίης. *Schol.*

Ibid. Ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτῦ] Ἐν ἀρετῇ καὶ εὐδαιμονίᾳ διάγωσιν. *Schol.* Ἔστι δὲ στρατηγίας μὲν ἔπαινος, ἡ τῶν πολεμίων καταστροφή· βασιλείας δὲ, ἡ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία.. *Themist. Orat.* X, *de Pace.*

Ver. 116 Μηδ' ἐμὸν] *Al.* Μηδέ μοι.

Ver. 117 Θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων Μνησαμένῳ] Virgil. *Infandum, regina, iubes renovare dolorem. Aen.* II, 3.

Ver. 122 Φῆ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ] Ὁ γὰρ οἶνος ὁ πολὺς μάλιστα φαίνεται παρασκευάζειν τοιύτυς, οἵυς λέγομεν τὺς μελαγχολικὺς εἶναι· καὶ πλεῖστα ἤθη ποιεῖν [*Al.* ποιεῖ] πινόμενος, οἷον ὀργίλυς, φιλανθρώπυς, ἐλεήμονας, ἰταμύς —· ὁ μὲν λάλος, ὁ δὲ κεκινημένος, ὁ δὲ ἀρίδακρυς· ποιεῖ γάρ τινας καὶ τοιύτυς· δι' ὃ καὶ Ὅμηρος ἐποίησε, Καί μέ φησι δάκρυ πλώειν βεβαρημένον οἴνῳ. *Aristot. Probl. Sect.* 30. *haud longe ab initio.* Vbi notandum in transcursu *Aristotelem* versum hunc aliter, ac in Vulgatis iam scriptum est, legisse; nisi forte ille memoria tantum citaverit.

Ibid. Δακρυπλώειν] Δακρύων πληθύνειν. *Schol.* *Al.* δάκρυ πλώειν.

Ξεῖν᾽, ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ᾽ ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ᾽ ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω·
Νῦν δ᾽ ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵ τ᾽ αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ᾽ ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ᾽ ἱκετάων,
Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν·
Ἀλλ᾽ Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ·
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω·
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ᾽ αὐτοῖς μετέειπον·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,

"Hospes, profecto quidem meam excellentiam, formamque, corpusque,
"Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
"Argivi; cum iis autem meus maritus erat Vlysses.
"Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
"Maior gloria esset mea, et melior ita:
"Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala deus:
"Quotquot enim insulis dominantur optimi,
"Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho;
"Quique ipsam Ithacam amoenam incolunt,
"Hi me nolentem ambiunt, atteruntque domum.
"Ideo neque hospites curo, neque supplices,
"Neque omnino praecones, qui publici-ministri sunt;
"Sed Vlyssem desiderans, charo contabesco corde:
"Hi autem nuptias urgent; ego vero dolos struo:
"Vestem quidem mihi primum inspiravit in mentem deus
"Exorsae magnam telam in aedibus texere,
"Subtilem et immensam: statim autem inter illos dixi;
"Iuvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Vlysses,

126 Μετὰ τοῖς δὲ ἐμὸς] F. A. L. R. male. 129 ἐπέκλωσεν] eaed. 139 ὕφαινον]

Ver. 125 Εἰσανέβαινον] *Al.* εἰς ἀνέβαινον.

Ver. 127 Τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι] Τῷ ἐμῷ βίῳ προνοοῖτο. *Schol.*

Ver. 129 Ἐπέσσευεν] *Al.* ἐπέκλωσεν. *Clark.* Vide ad σ΄, 255.

Ver. 130 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν] Vide supra ad π΄, 122.

Ver. 131 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε] Vide supra ad α΄, 246; et ι, 29.

Ver. 133 Οἵ] *Barnesius* edidit Τοί.

Ver. 136 Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ] Ἀμφίβολον, inquit *Eustathius*, εἴτε πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, εἴτε πρὸς τὸ ἦτορ, κολλητέον τὸ φίλον. Vera autem posterior constructio; ut liquet ex locis innumeris ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 139 Στησαμένη — ὑφαίνειν] *Al.* Στησαμένη — ὕφαινον.

Ver.

Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με, διὰ δμωὰς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·

" Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
" Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
" Laërti heroi sepulchrale, *in tempus* quo ipsum
" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
" Si sine vestimento iaceat, multa qui possedit.
" Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.
" Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
" Noctu vero dissolvebam, postquam faces adhibueram,
" Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis:
" Sed quum quartus venit annus, et advenerunt horae
" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti - sunt,
" Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,
" Deprehenderunt supervenientes, et increpuerunt verbis.
" Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate:

143 Μεταμώνια] R. vid. ad σ'. A. L. 147 κτεατίσας] F. A. L. 148 ὡς φάμην]

Ver. 143 Μεταμώλια] *Al.* μεταμώνια.

Ver. 14 Εἰσότε] *Al.* εἰς ὅτε.

Ver. 149 Ἔνθα κεν ἠματίη] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ἔνθα καὶ ἠματίη· uti in vulgatis editum est supra β', 104, ubi idem versus occurrit. Ac verior videtur haec lectio. Nam vocula κεν cum sententia (ut opinor) hoc in loco non convenit. *Clark.* Κέν est etiam infra ώ, 138 in omnibus libris. Verterim: *Tum igitur*, s. *vero*, estque pro ἔνθα δή. *Eustathius* etiam notat, κεν interdum esse σύνδεσμον παραπληρωματικὸν, p. 51. Apoll. Rh. IV, 338. ἔνθα κε — Μινύαι — ὑπείκαθον. *Ern.*

Ver. 150 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον] Hinc Ovidius: *Durat opus vatum, Troiani fama laboris, Tardaque nocturno tela retexta dolo. Amor.* III, IX, 29. Et *Propertius*, de eadem *Penelope*: *Coniugium falsa poterat differre Minerva, Nocturno solvens texta diurna dolo.* II, IX, 3.

Ver. 151 Ἀχαιοὺς] Ἀντὶ τοῦ, μνηστῆρας· Uti notavit *Barnesius*. Vide supra ad σ', 93.

Ver. 155 Ὁμοκλήσαντ'] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ὁμόκλησαν. Quae forte et verior lectio. Nam verbum ὁμοκλέω nusquam alibi apud Poëtam nisi voce *activa* occurrit. Vide ad *Il.* ψ', 363; item ad ά, 51.

Νῦν δ' ὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, ὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνυσι τοκῆες
Γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
Οἴκυ κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί·
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτυ, ὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

« Nunc vero neque effugere possum nuptias; neque ullum aliud
« Consilium invenio; valde autem hortantur parentes
« Nubere; et aegre-fert filius victum devorantes,
« Cognoscens: iamiam enim vir *est* habilis maxime
« Ad domum curandam, cui utique Iupiter gloriam praebet.
« Sed et sic mihi dic tuum genus, unde sis;
« Non enim a quercu es olim-fabulosa, neque a petra.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;

160 Γινώσκων] R. *ibid.* οἷός τε μέγας τε] F. A. L. 162 ἐσσιν] A. L.

Ver. 158 Μάλα δ' ὀτρύνυσι τοκῆες] Vide supra ad ϐ, 16.

Ver. 159 Γήμασθ'] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 160 Οἷός τε μάλιστα Οἴκυ κήδεσθαι] Ita infra φ', 116, 117, Ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι. Caeterum *Henricus Stephanus* hic inter varias lectiones retulit οἷός τε, μέγας τε.

Ver. 161 Τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει] *Al.* κῦδος ὀπάζῃ. Caeterum Dna *Dacier* hic legendum existimat ὀπάζοι· « C'est un « souhait (inquit) que Penelope fait pour « son fils. » Male omnino.

Ibid. Κῦδος] *Al.* ὄλβον. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 162 Εἰπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί] Virgil. *Qui genus? unde domo? Aen.* VIII, 114.

Ver. 163 Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτυ, ὐδ' ἀπὸ πέτρης] Οἱ γὰρ παλαιοὶ ὑπελάμβανον τὺς πρὸ ἑαυτῶν ἐκ δρυῶν καὶ πετρῶν γεγενῆσθαι, διὰ τὸ τὰς τικτύσας εἰς τὰ στελέχη καὶ σπήλαια ἐντιθέναι τὰ παιδία· ἔστι δὲ ὁ λόγος, ὐ γὰρ δὴ ἐκείνων εἶ σύ· — πιθανὸν δὲ τὺς πάλαι ἀνθρώπυς ἐν ταῖς ἐρημίαις τὰς μίξεις ποιεῖσθαι πλησίον δρυῶν καὶ πετρῶν. *Schol.* Παροιμιώδης ὁ λόγος· καὶ — καταφατικῶς μὲν ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης εἶναί τις λέγεται, ὅτε ὐκ ἔστι γένος αὐτῦ εἰπεῖν· ἀποφατικῶς δέ φαμεν ὡς ὐκ ἔστι τις ἀπὸ δρυὸς παλαιφάτυ ἢ ἀπὸ πέτρης, ὅτε ὐκ ἂν ἔχοι σιγῆσαι πόθεν ἐστίν. —— Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως νοηθῆναι τὸ ῥητὸν ὕτως ἁπλύστερον· εἰπέ μοι τὰ κατὰ σέ· ὐ γὰρ ἂν εἴποις χρόνῳ μακρῷ ἀπειλῆφθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην, ὡς τὰ ἐκ δρυὸς καὶ πέτρας παλαιὰ διηγήματα. *Eustath.* Hinc apud *Platonem:* Ἢ οἴει ἐκ δρυός ποθεν, ἢ ἐκ πέτρας τὰς πολιτείας γίγνεσθαι, *de Republ. Lib.* VIII. Sed et aliam adhuc huius phrasis explicationem affert *Eustathius* ad *Odyss.* χ', 290; Τὸ ἀπὸ δρυὸς, (inquit,) ἢ πέτρης εἶναί τινα, ὐ μόνον ἀρχαιογονίαν παλαιτάτην σημαίνει Ὁμηρικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἦθος ἀτέραμνον. Quo sensu (notante *Duporto, in Gnomologia* ad hunc locum,) usurpatur apud *Plutarchum*; Καίτοι ὐδὲ αὐτὸς ἀπὸ δρυὸς ὐδ' ἀπὸ πέτρης ἐγενόμην. *Consolat. ad Vxor. haud longe ab initio.* Et apud *Theocritum*; — πέτρας ἀπέκομμ' ἀτεράμνω. *Idyll.* X, 7. Et *Ciceronem*; Non enim est e saxo sculptus, aut e robore dolatus. *Academic. lib.* IV. Et in *Tusculanis*; Non enim silice nati sumus. *Lib.* III, *cap.* 6. Verum ista interpretatio huic *Homeri* loco non convenit. Porro *Clemens Alexandrinus* versum hunc alio adiecto hemistichio citat; Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτυ, ὐδ' ἀπὸ πέτρης· Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐσσί. *Admonit. ad Gentes.* Vide et ad *Il.* χ', 126.

Ibid. Παλαιφάτυ] Παλαιὰ φατιζομένης, περὶ ἧς παλαιὰ μυθεύεται —. Τινὲς δὲ παλαιφάγυ, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ ἐβαλανοφάγυν· παρὰ τῦτο καὶ φηγός· ὡς φαγός τις ὖσα. *Schol.* *Etymologicon Magnum* et aliam huius vocis interpretationem affert; Παλαιφαμένης, ἀντὶ τῦ τῆς πάλαι τετμημένης δρυός. Porro apud *Hesychium*, notante *Barnesio*, legitur et παλαιφύτυ.

Ver.

Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,

" O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
" Nondum desines meum genus interrogare?
" Sed tibi enarrabo; certe quidem me doloribus utique dabis
" Pluribus, quam teneor: hic enim mos, quando a patria
" Sua absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
" Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:
" Sed et sic dicam, quod me percontaris et interrogas.
" Creta quaedam terra est, medio in nigro ponto,
" Pulchra et pinguis, circumflua; in ea autem homines
" Multi, innumeri, et nonaginta urbes.
" Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
" Insunt vero indigenae-Cretenses magnanimi, insunt et Cydones,

166 οὐκέτ' ἀπολ.] R. 174 ἐνενήκοντα] F. A. L. *Eustath.*

Ver. 166 Ἀπολλήξεις] *Al.* ἀπολήξεις, et ἀπολλήξῃς. *Clark.* Vid. ad *Iliad.*

Ver. 170 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος] Vide supra ad ά, 3.

Ver. 172 Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ] Virgil. *Creta Iovis magni medio iacet insula ponto. Aen.* III, 104.

Ver. 174 Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι] Ἐπήνεγκε τῷ πολλοὶ, τὸ ἀπειρέσιοι, αὐξήσεως ἕνεκεν. *Schol.*

Ibid. Καὶ ἐννήκοντα πόληες] In *Iliade* ἑκατόμπολιν τὴν Κρήτην vocat Poëta; Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο. *Il.* β', 649: Qua de re *Eustathius*: Ἐννηκοντάπολις δὲ νῦν Κρήτη, ἡ ἐν Ἰλιάδι ἑκατόνπολις, κατὰ περιπέτειαν· ἀνασταθῆναι γάρ φασι δέκα πόλεις ὑπὸ Ἰδομενέως ἐπανελθόντος ἐξ Ἰλίου, ὅτε Λεῦκος αὐτὸν ἀπήλαυνεν, ὃν δὲ θετὸν παῖδα ὄντα, φύλακα τῆς βασιλείας κατέλιπε· δράκοντα θρεπτὸν, ὡς ὁ Λυκόφρων φησί· τὰς δὲ τοιαύτας δέκα πόλεις προσκτισθῆναι φασὶν ὕστερον μετὰ τὰ Τρωϊκά. — Ἕτεροι δὲ οὐχ ὡρισμένως ἐκεῖ νοοῦσι τὴν ἑκατόνπολιν, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν πολύπολιν. Καὶ εἰώθεν οὕτω ποτὲ λαμβάνεσθαι τὸ ἑκατὸν, διὰ τὸ πρεσβεῖον τοῦ ἐντελοῦς ἀριθμοῦ· κατὰ τὸ ἑκατὸν θῦσαι, καὶ ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσιν. Ὥς τε ἑκατόνπολις Κρήτη, ἡ πολύπολις. Similiter *Scholiastes* ad *Il.* β', 649, et ad hunc locum. Vide et *Strabonem, Geograph. Lib.* X, *pag.* 735, *al.* 479; ubi de hac re plura. *Virgilius Iliadem* secutus est; *Centum urbes habitant magnas. Aen.* III, 106.

Ver. 175 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη] Προοικονόμησεν, ἵνα μή τις αὐτὸν ἐλέγξῃ, διὰ τὸ μὴ χρήσασθαι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν. *Schol.* Sed hoc longius petitum.

Ibid. Ἐν μὲν Ἀχαιοὶ; Ἐν δ' Ἐτεόκρητες etc.] Vide *Diodorum Siculum, Hist. Lib.* V, *haud longe a fine*; et *Strabonem, Geograph. Lib.* X, *pag.* 728. *al.* 475.

Ibid. Ἐν μὲν Ἀχαιοὶ] Μετὰ τὰ Ἰλιακὰ Ταλθύβιος ἐκ Μυκηνῶν ἤγαγεν ἀποικίαν. *Schol.*

Ver. 176 Ἐτεόκρητες] Οἱ αὐτόχθονες Κρῆτες· ἢ οἱ Ἰθαγενεῖς. *Schol.*

Ibid. Ἐν δὲ Κύδωνες] *Strabo*, loco supra citato; et hos *Cretae* indigenas fuisse arbitratur: Τοὺς μὲν οὖν Ἐτεοκρῆτας καὶ τοὺς Κύδωνας αὐτόχθονας ὑπάρξαι εἰκός· τοὺς δὲ λοιποὺς, ἐπήλυδας.

Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ᾽ ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστὴς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ᾽ ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω

" Dorienfesque trifariam-divifi, eximiique Pelafgi.
" Apud hos autem eft Cnoffus magna urbs; ubi fcilicet Minos
" Novennalis regnabat Iovis magni confabulator,
" Patris mei pater, magnanimi Deucalionis.
" Deucalion nempe me genuit, et Idomeneum regem:
" Sed ille quidem in navibus roftratis ad Ilium

Ver. 177 Δωριέες τε τριχάϊκες] Τριχῆ διαιρεθέντες· οἱ μὲν γὰρ Εὔβοιαν κατῴκισαν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. *Schol.* Alii autem, (uti et notat *Scholiaftes,*) vocem τριχάϊκες aliter accipiunt. Κορυθαιόλος, ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα· ὃ μεταποιηθὲν, ἐπὶ τοῦ Ἄρεος, ἔφη, [*Iliad.* χ', 132;] Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι. — Ἐκ δὲ τοῦ κορυθάϊκι, λύσεις τὸ, Δωριέες τε τριχάϊκες· οἱ συνεχῶς τὰς τρίχας διὰ τὸ δραστικὸν κινοῦντες, καρηκομόωντες εἴρηνται. *Porphyr. Quaeft. Homeric.* 3, *ipfo fine.* Eodem modo exponit *Etymologicon Magnum*; locum autem deinceps ex *Hefiodo* affert, ubi altero fenfu ufurpatur haec vox: Ἡσίοδος δὲ, διὰ τὸ τριχῆ αὐτοὺς οἰκῆσαι· οἷον, — πάντες δὲ τριχάϊκες καλέονται, Οὕνεκα τρισσὴν γαῖαν ἑκὰς πάτρης ἐδάσαντο. Τρία γὰρ Ἑλληνικὰ ἔθνη τὴν Κρήτην ἐπῴκησαν, Πελασγοὶ, Ἀχαιοὶ, Δωριεῖς. *Etymolog. Magn.* ad vocem Τριχάϊκες. Vide et *Strabonem, Geograph. Lib.* X, *pag.* 729, *al.* 475.

Ibid. Δῖοί τε Πελασγοί] Vide *Strabonem, Lib.* V, *pag.* 337, 338; *al.* 220, 221.

Ver. 178 Τοῖσι] *Al.* Τῇσι.

Ibid. Ἔνθα τε Μίνως Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής] Μυθολογεῖται τὸν Εὐρώπης καὶ Διὸς [Ita ex MS. *Barnefius*; pro vulgato τοῦ Διὸς] Μίνωα ἐν Κρήτῃ οἰκοῦντα δι᾽ ἐνναετίας ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδευθησόμενον· καὶ ὡς παρὰ σοφιστοῦ μανθάνειν τὰ δέοντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρόνου τὰς ἀποδείξεις διδόναι, ὧν μεμαθήκοι ἐν τῇ προτέρᾳ ἐνναετηρίδι παρὰ τοῦ Διός· ὅθεν καὶ τῶν πάντων αὐτῶν βασιλέα καταστῆσαι· τῇ τε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει διενεγκεῖν, ὥστε ἐν ᾅδου δικαστὴν γενέσθαι τῶν ἀδίκων ψυχῶν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνι. *Schol.* Vide *Platonem in Minöe*; et *Strabonem, Lib.* X, *pag.* 730, *al.* 476; *Lib.* XVI, *pag.* 1105, *al.* 762. Εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα. *Euripid. Hippolyt. ver.* 98; ubi *Scholiaftes* hunc *Homeri* locum adducit.

Ver. 179 Ἐννέωρος] Οἱ μὲν, ὅτι διὰ ἐννέα ἐτῶν τῷ πατρὶ συνιὼν Διῒ, παρ᾽ αὐτοῦ ἐμάνθανον, ἅτινα εἴη δίκαια· οἱ δὲ, ὅτι ἐνναετὴς ὢν, βασιλεύειν ἤρξατο· οἱ δὲ, ὅτι ἐπ᾽ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν, ὁμιλητὴς γενόμενος τοῦ Διός· οἱ δὲ, ὅτι ἐπ᾽ ἐννέα ἔτη παρὰ τῷ πατρὶ ἐπαιδεύθη· φασὶ δὲ ἕτεροι, ὡς ταῖς τῶν βασιλέων γνώμαις οὐ ῥᾳδίως πείθονται οἱ ὑποτεταγμένοι· ἀνιόντα οὖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἴδην διὰ ἐνναετίας συντιθέναι νόμους, καὶ φέροντα διαβεβαιοῦσθαι ὡς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἶεν δεδομένοι. *Schol. Plato* autem, loco iam fupra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι᾽ ἐνάτου ἔτους, *nono quoque anno.* Quam et veram omnino explicationem contendit *Cafaubonus* in annotationibus ad *Strabonem, Lib.* X, *pag.* 730, *al.* 476. "Atque hoc "(inquit) eft, quod alii tradunt, Minöem "nono quoque anno folitum leges emen"dare et ἐπανορθοῦν." Vide et *Davifii* annotationes ad *Ciceronis Tufculanas Lib.* II, §. 13.

Ibid. Διὸς μεγάλου ὀαριστής] Ἔστιν οὖν τοῦτο Ὁμήρου ἐγκώμιον εἰς Μίνω διὰ βραχέων εἰρημένον, οἷον οὐδ᾽ εἰς ἕνα τῶν ἡρώων ἐποίησεν Ὅμηρος. — Τὸ γὰρ, Διὸς ὄντα παῖδα, μόνον ὑπὸ Διὸς πεπαιδεῦσθαι, οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ἐπαίνου, *Plato, in Minöe.* Οὐδὲν γὰρ οὕτως τῷ βασιλεῖ προσῆκον ὡς τὸ τῆς δίκης ἔργον. — Καὶ τοὺς βασιλεῖς Ὅμηρός φησιν, οὐχ ἑλεπόλεις, οὐδὲ ναῦς χαλκήρεις, ἀλλὰ θέμιστας παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας, ῥύεσθαι καὶ φυλάσσειν. Καὶ τοῦ Διὸς, οὐ τὸν πολεμικώτατον, οὐδὲ τὸν ἀδικώτατον καὶ φονικώτατον τῶν βασιλέων, ἀλλὰ τὸν δικαιότατον, ὀαριστὴν καὶ μαθητὴν προσηγόρευκεν. *Plutarch. in Demetrio.*

Ibid. Ὀαριστής] Ὁμιλητής. *Schol.* Συνουσιαστὴν τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μίνω [σημαίνει] Οἱ γὰρ ὄαροι, λόγοι εἰσί· καὶ ὀαριστὴς, συνουσιαστής ἐστιν ἐν λόγοις. *Plato, loco fupra citato.*

Ver.

Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα·
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μεταλλα, ἄςυδ' ἀνελθών·
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠώς
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Καί οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.

" Abiit una-cum Atridis; mihi vero nomen inclytum Aethon,
" Iunior natu; ille etenim prior et melior.
" Illic Vlyssem ego vidi, et hospitalia dedi:
" Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
" Euntem ad-Troiam, ubi-abegisset a Maleis:
" Statuit autem in Amniso, ubi scilicet specus Lucinae,
" In portibus difficilibus: vix autem evasit procellas.
" Statim vero Idomeneum quaerebat, ad urbem profectus;
" Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendumque.
" Ei autem iam decima vel undecima erat Aurora
" Digresso cum navibus rostratis Ilium versus.
" Illum quidem ego ad aedes ducens bene hospitio-excepi,
" Accurate tractans, multis in domo suppetentibus;
" Et ei, caeterisque sociis, qui una ipsum comitabantur,
" De-publico farinas dedi, et generosum vinum collectum,
" Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.

185 Δ' ἐμὲ τίκτε] R. 187 παραπλάξασα] F. A. L. 189 μόγις] F. 191 ἔμων'] F. A. L. 194 ἐξείνισα] eaed.

Ver. 188 Ἀμνισῷ] Ἀμνισὸς, πόλις καὶ ποταμὸς Κρήτης. *Schol. Al.* Ἀμνισσῷ.

Ibid. Ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίας] Μίνω δέ φασιν ἐπινείῳ χρήσασθαι τῷ Ἀμνισῷ, ὅπου τὸ τῆς Εἰλειθυίας ἱερόν. *Strabo, Lib. X, pag.* 730, *al.* 476.

Ibid. Εἰλειθυίης] Τῆς ἀφωρισμένης ταῖς τικτούσαις θεᾶς. *Schol.*

Ver. 189 Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι] *Eustathius* recte λίμεσι χαλεποῖσι. *Ern.*

Ver. 190 Μεταλλα] *Al.* μετάλλαεν.

Ver. 191 Γάρ μιν] *Al.* γάρ οἱ.

Ver. 192 Δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη] Ψευδόμενοι, ἐπὰν λέγωσι τι μὴ εἰδέναι ἀληθῶς, πιθανώτεροι δοκοῦσιν εἶναι. *Schol.*

Ver. 195 Φιλέων] Vide ad *Il.* ά, 338; et ϐ, 304.

Ver. 197 Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα] Τὸ δὲ δημόθεν δοῦναι ἄλφιτα καὶ οἶνον, καὶ ἑξῆς, δηλοῖ ἔθος εἶναι ξενίζεσθαι δημοσίᾳ τοὺς ἀξίους. Οὕτω καὶ Ἀλκίνοος, [supra ν', 13, 14,] καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἄριστοι, ἀνδρακὰς δόντες δῶρα τῷ Ὀδυσσεῖ, ὕστερον ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον, ἐποίησαν τὰ ῥηθέντα ἐκεῖ. *Eustath.*

Ibid. Ἀγείρας] *Al.* ἀείρας.

Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων·)
Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
Ἴσκεν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύοι·
Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

" Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;
" Coërcebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra
" Sinebat stare; infestus veró aliquis excitavit deus:)
" Terriodecimo autem ventus cecidit: illi vero avehebantur.
Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:
Illi autem audienti fluebant lachrymae, liquefiebatque cutis:
Sicut autem nix liquefit in summis montibus,
Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;
Liquescente autem ea fluvii implentur fluentes:

205 Ὀρεσφιν] F. A. I. L. 206 καταχεύῃ] F. A. L.

Ver. 200 Εἴλει γὰρ Βορέης] Versiones pleraeque reddunt, *Flabat enim Boreas.* Sed minus recte: Vt liquet ex aliis locis, ubi vox Εἰλέω occurrit. Vide *Iliad.* β', 294; θ', 215; *Odyss.* μ', 210; χ', 460.

Ver. 201 Ὤρορε] Vox ὤρορε hoc in loco non est a Perfecto ὤρορα, sed ab Aoristo ὤρορον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad *Il.* ά, 37.

Ver. 203 Ἴσκεν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα] Hesiod. Ἴσμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Theogon. ver.* 27. Virgil. *Obscuris vera involvens. Aen.* VI, 100. Plaut. *Facis illud verisimile quod mendacium est. Pseudol.* IV, 10. Καὶ γὰρ ἡ ποιητικὴ χάριν ἔσχε καὶ τιμὴν τοῖς πεπραγμένοις ἐοικότα λέγειν· ὡς Ὅμηρος ἔφη, Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Plutarch. de Gloria Atheniensium.* Porro *Strabo* hoc ad *Homeri* Poësin in universum transfert: Οὕτω δὴ (inquit) τόν τε Ἰλιακὸν πόλεμον γεγονότα παραλαβὼν ἐκόσμησε ταῖς μυθοποιίαις, καὶ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην ὡσαύτως. Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν κενὴν τερατολογίαν, οὐχ Ὁμηρικόν. Προσπίπτει γάρ, ὡς εἰκός, ὡς πιθανώτερον, ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν· ὅπερ καὶ Πολύβιός φησι περὶ τῆς Ὀδυσσέως πλάνης ἐπιχειρῶν. Τοιοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τό, Ἴσκε, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα· οὐ γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ εἶπε· οὐδ' ἂν ἦν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Geograph. Lib.* I, *pag.* 37, 38; *al.* 20. Δεδίδαχε δὲ μάλιστα Ὅμηρος καὶ τοὺς ἄλλους ψευδῆ λέγειν ὡς δεῖ. *Aristot. de Poëtic. cap.* 24.

Ibid. Ἴσκεν] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι ἀντὶ τοῦ ἔλεγεν ἐκδέχονται· οἱ δὲ ἀκριβέστεροι ἀντὶ τοῦ ἤισκεν, ὅ ἐστιν εἴκαζεν, ἀπεικονίζων πρὸς ἀλήθειαν. *Eustath.* Posteriori sensu occurrit haec vox *Iliad.* λ', 798; π', 41; *Odyss.* δ', 279. Alteri autem sensui favere videtur χ', 31 infra: Ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ. Vide *Apollon. Argonaut. Lib.* II, 240, III, 396; item *Lib.* I, 834, ubi *Scholiastes*: Τὸ δὲ ἴσκεν ἐνταῦθα μὲν ἀντὶ τοῦ ἔλεγε, παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ ὁμοίου.

Ver. 204, 205, 207, 208 Τήκετο δὲ — Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' — Τηκομένης δ' ἄρα — Ὡς τῆς τήκετο] De huiusmodi vocis unius repetitione, *Hermogenes*: Ταυτότητι ὀνομάτων χρησόμεθα, — ὅταν τῷ πράγματος ἓν ὄνομα ᾖ τὸ ἐναργέστατον· τότε γὰρ ὁ δεῖ χορηγίαν ζητεῖν τὴν ἀφανίζουσαν τὴν ἐνάργειαν τοῦ πράγματος· ἐὰν δέ τις παραλάβῃ, ἐπίδειξιν μὲν ἄκαιρον ἐποιήσατο, τὴν χρείαν δὲ ἀπολώλεκε τῆς συγγραφῆς. Ὅμηρος, Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' etc. Οὔτε τὸ λείβεται, οὔτε τὸ χεῖται, οὔτε τὸ λύεται, οὕτως ἁρμόζει, ὡς τὸ τήκεται. Ὄψις γάρ ἐστι χιόνος ἀναλισκομένης ἡ τηκεδών. *Hermog.* περὶ μεθόδου δεινότητος, *cap.* 4. Quando e contrario multiplici et composita verborum copia utendum sit, vide ad *Il.* λ', 269.

Ver. 206 Καταχεύοι] *Al.* καταχεύῃ.

Ver.

Ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθεν.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Νῦν μὲν δή σεο, ξεῖνέ γ', ὀΐω πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι, ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους, οἵ οἱ ἕποντο.

Sic eius liquefiebant pulchrae genae lachrymas-fundentis,
Flentis suum virum assidentem: at Vlysses
Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
Illa vero postquam satiata est lachrymoso luctu,
Iterum ipsum verbis respondens allocuta est;
"Nunc quidem demum te, hospes, puto *me* experturam,
"An vere profecto illic-cum eximiis sociis
"Hospitio-exceperis in aedibus meum maritum, sicut dicis.
"Dic mihi, qualia quaedam circa corpus vestimenta indutus erat,
"Ipseque qualis erat; et socios, qui eum comitabantur.

214 Ἐπέεσσιν] F. A. L. 215 νῦν δὴ σεῖο ξεῖνε] eaed.

Ver. 208 Ὣς τῆς τήκετο] *Liquitur, ut quondam Zephyris et solibus ictae Solvuntur tenerae, vere tepente, nives. Consolat. ad Liv. August.* (*Ovidio* vulgo ascript.) *ver.* 101.

Ver. 211 Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν] Sententiam hic minus recte accipit Dna *Dacier:* "Ulysse" inquit "est ici en "proye tout à la fois, non seulement à "l'étonnement, à l'admiration, et à la "compassion; mais au desir de consoler "Penelope, et à la douleur de ne le "pouvoir. En cet état la vûë est fixe "et arrêtée, comme si on avoit perdu "tout sentiment." *Plutarch.* autem recte; Καὶ πνεῦμα δήπου καὶ νεῦρα καὶ ὀστᾶ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἄλογά ἐστιν· ἀλλ' ὅταν ὁρμὴ γένηται, σείσαντος ὥσπερ ἡνίας τοῦ λογισμοῦ, πάντα τέτακται καὶ συνῆκται καὶ ὑπακούει. — Ἄριστα δὲ ὁ Ποιητὴς τὸ συμπαθὲν καὶ συγκατασχηματιζόμενον τῷ λόγῳ τοῦ ἀλόγου παρίστησι διὰ τούτων· — Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν etc. οὕτως κατήκοον εἶχε τῆς κρίσεως καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα καὶ τὸ δάκρυον. *De Virtute Morali.* Et in libro de *Garrulitate*; Ὁ δὲ Ποιητὴς (inquit) τὸν λογιώτατον Ὀδυσσέα σιωπηλότατον πεποίηκε· — Αὐτὸς δὲ [Ὀδυσσεὺς] τῇ Πηνελόπῃ παρακαθήμενος, Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα, Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρας ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος, Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισιν. Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, etc. Hanc scilicet veram esse huius loci explicationem liquet ex sequenti δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθε. Vide et supra ad σ', 211.

Ibid. Ὡσεὶ κέρα] Τόξα· ἵνα ᾖ, τεταμένους, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὥσπερ τόξα· ἢ ἄλλως, τὴν φύσιν τοῦ κέρατος περιέλαβε· σκληρὸν γάρ. *Schol.* Pro posteriori expositione facit sequens, ἠὲ σίδηρος.

Ver. 212 Δόλῳ δ' ὅγε] Apud *Plutarchum, de Virtute morali*, δόλῳ δέ γε.

Ver. 213 Τάρφθη] *Al.* τάρπη.

Ver. 216, 17 Ἑτάροισιν Ξείνισας] Scr. ἑτάροισι. *Ern.*

Ver.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν· ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Διπλῆν· αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν
Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim
" Dicere; iam enim ei vigesimus annus est,
" Ex quo illinc ivit, et mea abiit a-patria:
" Verum et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
" Laenam purpuream villosam habebat nobilis Vlysses,
" Duplicem; at ei fibula auro facta-erat
" Calamis geminis; antrorsum vero *opus*-variegatum erat:
" In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
" Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
" Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suffocans;
" At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.

224 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω] F.A.L. 227 δαίδαλα] eaed.

Ver. 221 Ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα Εἰπέμεν] Καὶ Ὀδυσσεὺς ἑαυτὸν μὲν οἷος ἦν, σιωπᾷ· μὴ καὶ περιηγούμενος εὐθὺς ἀναγνωρισθῇ, ἐπιλεγομένης τῆς γυναικὸς τὰ σημεῖα· — οἷα δὲ ἐφόρει εἵματα, ἐρεῖ ἀναμνησθείς. *Eustath.*

Ver. 222 Γάρ οἱ] *Al.* γάρ μοι.

Ver. 224 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω] *Al.* Αὐτάρ τοι ἐρέω· et Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω.

Ibid. Ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ] Ὥς μοι ἀναφέρει ἡ ψυχὴ, ὡς διαμέμνηται. *Schol.*

Ver. 226 Διπλῆν] Τὸ δὲ διπλῆν αὐτῆς καὶ ἡ μία περόνη, μανδυοειδῆ αὐτὴν εἶναι δηλοῖ· οὐ κύκλῳ ἀμπέχουσαν, ἀλλὰ διπλουμένην κατὰ τὸ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν διὰ τῶν ἀριστερῶν, ἀφιεῖσαν δὲ ἄνετα, ὡς καὶ προεδηλώθη, τὰ δεξιά. *Eustath.*

Ibid. Αὐτάρ οἱ] Vide ad *Il.* ά, 51. *Al.* αὐτάρ τοι.

Ver. 227 Αὐλοῖσιν] Ῥάβδοις εὐθείαις, εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. *Schol.*

Ibid. Πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν] "Operis *Musivi* (inquit *Barnesius*) apud *Graecos* Antiquitas vel hinc notanda, *Sidoniis, Hebraeis,* atque *Aegyptiis* ortum ferens; dein *Medis, Persis,* atque *Indis.* *Aristophanes*, ἐν Βατράχοις (*ver.* 968;) "Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας, οὔτε τραγελάφους, ἅπερ σὺ, Ἐν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς Μηδικοῖς γράφουσιν."

Ver. 228 Ἐλλὸν] Νεβρὸν, νεογνὸν ἔλαφον. *Schol.*

Ver. 229 Ἀσπαίροντα λάων] Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ Κράτης λάων φησὶν, ἀντὶ τοῦ βλέπων· ὅθεν κατὰ στέρησιν, ἀλαὸς ὁ τυφλός. *Schol.* Et *Etymologicon Magnum* in voce ἀλαὸς, exponit, βλέπων. Caeterum fuerunt, notantibus *Scholiaste* et *Eustathio*, qui hic legendum voluerint, Ἀσπαίρονθ' ὑλάων· Sed minus recte: ut liquet ex versu sequenti, ubi iterum occurrit vox λάε· neque ullus isti coniecturae locus. *Clark.* Add. *Hesychius* de hac constructione in h. v. A λάω est haud dubie λάπτω. *Ern.*

Ver. 230 Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν] Vide supra ad μ', 73. *Clark.* Caeterum latinitas id non imitatur. Itaque vertendum erat: *Quod cum aurei essent, tamen alter* etc. *Ern.*

Ver. 231 Ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε] Hinnulum luctantem, et ad effugiendum impetus

Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο·
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὥς·
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἕσο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τις πυ καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμυ ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτῦ
Εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ·
Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, ὀυλοκάρηνος·

" Tunicam vero animadverti circa corpus splendidam,
" Qualem cepa tunicam de arida:
" Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:
" Profecto quidem multae ipsam admiratae sunt mulieres.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente recoude tua:
" Nescio, an haec indutus fuerit circa corpus domi Vlysses,
" An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
" Aut aliquis alicubi etiam hospes; quoniam multis Vlysses
" Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes.
" Et ei ego aereum ensem, et duplicem dedi *vestem*
" Pulchram, purpuream; et talarem tunicam:
" Honoratae autem dimittebam bene-tabulata in navi.
" Et quidem eum praeco paulo maior-natu ipso
" Comitabatur, et hunc tibi dicam, qualis scilicet erat:
" Gibbosus in humeris, nigra-cute, crispo-capite;

243 Ἀπόπεμπον] F. *ibid.* ἐϋσσέλμυ] edd. 246 ὤμοισι] F. A. L. recte.

impetus facientem, optime depingunt huius versus numeri.

Ver. 233 Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο] Κρομύυ δὲ λοπὸς, λέπυρον, παρὰ τὸ λέπω· καὶ τότε ὁ χλωρῦ, παχὺς γὰρ ὁ τοιῦτος· ἀλλὰ ἰσχαλέυ. Τῦτο δέ φασι πρὸς τὸ εὔτονον ἐῤῥέθη τῦ χιτῶνος καὶ ἰσχνόν· ὁ γὰρ χλωρὸς λοπὸς ὐκ εὐτόνως ἔχει. *Eustath.* Atqui propter mollitiem, cum cepae aridae tunica comparatur vestis, ut liquet ex sequenti, Τὼς μὲν ἔην μαλακός. *Clark.* *Etymolog. Magn.* in λοπὸς citat h. l. οἷον τε κρομύοιο λοπὸς. In quo si non est vitium scripturae, quidam etiam neutralem formam agnovere. Nescio an ad h. l. respiciat Cel. *Hemsterhusius* monens ad *Aristoph. Plut.* p. 276. in *Homeri* loco esse, qui legunt λοπὸς neutro genere. *Ern.*

Ibid. Κατὰ ἰσχαλέοιο] *Al.* καταϊσχαλέοιο.

Ver. 242 Καὶ τερμιόεντα χιτῶνα] Οἱ μὲν τέλειον, συναποτερματιζόμενον ὅλῳ τῷ σώματι, ποδήρη. Οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτε ἐνδέοντα, μήτε ὑπέρμετρον. *Schol.* Eadem phrasi utitur *Hesiodus*, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, *ver.* 155; Χλαῖνάν τε μαλακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα. *Clark.* Vbi *Schol.* interpretatur ποδήρη. Sed rustico, cui ibi commendatur, talis tunica talaris vix apta, nec militi. *Ern.*

Ver. 243 Αἰδοίως] *Al.* Αἰδοῖος.

Ver. 244 Καὶ μὴν οἱ] *Barnesius* edidit, Καὶ μέν οἱ. At nulla allata auctoritate. *Clark.* Quomodo autem μὲν h. l. producatur vid. ad *Il.* ά, 51. *Ern.*

Ver. 246 Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος] In

Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινήν,
Κείνῳ ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.

" Eurybates vero nomen erat· honorabat autem ipſum ſupra caeteros
" Suos ſocios Vlyſſes; quod ſibi animo congrua ſentiret.
Sic dixit: illi autem adhuc magis deſiderium excitavit luctus,
Signis agnitis, quae ei accurata dixit Vlyſſes.
Ea autem poſtquam ſatiata eſt lachrymoſo luctu,
Vtique tunc ipſum verbis reſpondens allocuta eſt;
" Nunc quidem demum mihi, hoſpes, antea quidem eum-eſſes miſerabilis
" In aedibus meis, charuſque eris, honorabiliſque:
" Ipſa enim haec veſtimenra ego praebui, qualia dicis,
" Plicata ex thalamo; fibulamque impoſui ſplendidam,
" Illi ornamento ut-eſſet: eum autem non ſuſcipiam rurſus
" Domum reverſum, dilectam in patriam terram,
" Ita ſcilicet malo fato cava in navi Vlyſſes
" Abiit viſurus-malum-Ilium non nominandum.

248 Ὅτοι φρ.] F. A. L. male. 252 προσέειπεν] F. 257 ἄγαλμ' ἔμεναι] F. A. L.

Ita ex *Etymolog. Magn.* ex *Schol.* MSS. et ex Veterum Exemplarium nonnullis edidit *Barneſius*. Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* aliique hic habent Γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος. Quod ferri non poteſt; niſi pro ὤμοισι legas ὤμοις· uti et in una Editione ſcriptum *Barneſius* repperit. *Clark.* Ὤμοις habet etiam ed. Amſt. 1650. Vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 248 Ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη] Τουτέστιν ὁ δι' ἀνδρίαν, ἢ γένος, ἤ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀρτίφρων ἦν· τοιοῦτος γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια εἰδώς. *Euſtath.* Sed vide ad *Il.* ε, 326.

Ver. 250, 251 Σήματ' ἀναγνούσῃ, — Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν] Deſunt hi duo verſus in MS. a *Tho. Bentleio* collato. Prior tamen non recte videtur abeſſe; poſterior fortaſſe, ex *ver.* 213 ſupra, huc irrepſerit.

Ibid. Πέφραδ'] Vide ad *Il.* β', 314; et ξ', 500.

Ver. 255 Αὐτὴ] *Al.* Αὐτίκα.

Ver. 256 Πτύξασ' ἐκ θαλάμου] Ἐκ θαλάμου refer ad πόρον: Ipſa veſtes illas e thalamo promtas, et compoſitas ad avehendum in ciſta, praebui. *Ern.*

Ibid. Περόνην τ'] *Al.* περόνην δ'.

Ver. 257 Εἶναι] *Al.* ἔμεναι.

Ver. 260 Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν] Ἄλλα δὲ εἴωθε συντιθέναι εἰς διαβολήν τινων, ὡς δυσωνύμων· ὡς τὸ Δύσπαρι· καὶ — Ἴλιον κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν· διὰ γὰρ τοῦ οὐκ ὀνομαστὴν, τὸ δυσώνυμον ἐπεσημήνατο. *Porphyr. Quaeſt. Homeric.* 16. Κακοΐλιον ἡ Τροία ἐστὶν, ὡς μὴ ἀξία ἥκειν τινὶ μηδὲ εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακά. Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδι ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ αἰνελένη, ἡ Ἑλένη· οὐ διὰ φαυλότητα κλήσεων, ἀλλ' ὅτι κακῶν

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γάρ τις τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι·
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
« Ne amplius nunc corpus pulchrum macera; neque omnino animum
« Tabefac, virum lugens; at succenseo quidem nihil:
« Etenim quaevis et aliusmodi luget virum amissum,
« Cui virgo nupserit, cui filios pepererit amore mixta,
« Ac Vlyssem, quem aiunt diis similem esse.
« Sed a-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem;
« Vere enim tibi loquar, neque celabo,
« Quomodo iam Vlyssis ego de reditu audivi,
« Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
« Vivi: quinetiam ducit res-pretiosas multas et egregias,
« Petens per populum: at dilectos socios
« Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
« Trinacria ab insula veniens: irati enim sunt ipsi
« Iupiterque et Sol: huius enim boves interfecerunt socii.
« Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
« Hunc autem super carina navis eiecit unda in continentem,

272 Ἀτὰρ τοι ἄγει] R. non male. 278 ἔμβαλε] F. male.

κακῶν ἐγένοντο αἴτιοι· διὸ ἴσως οὐδὲ μνήμης ἄξιοι οὐδ' ἄχρι κλήσεως. *Eustath.* Ovid. *Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus et Ide, Nomina sunt ipso pene timenda sono. Heroid. Epist.* XIII, *ver.* 53. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit ὀνομαστόν. *Clark.* Non male. Sic et infra *ver.* 597. *Ern.*

Ver. 261 Τὴν δ'] Ita recte *Barnesius*; quippe *Penelopen* hic alloquitur *Vlysses. Henricus Stephanus* aliique corrupte, Τὸν δ'.

Ver. 263 Ἐναίρεο] *Al.* ἀναίρεο. *Clark. Eustathius* notat ἐναίρεσθαι hic habere tertiam verbi significationem et dici pro ἀφανίζειν ἢ αἰσχύνειν. *Ern.*

Ver. 268 Ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον] *Al.* μύθων. Virgil. *Accipite ergo animis, atque haec mea figite dicta. Aen.* III, 250.

Ver. 278 Ἔκβαλε] *Al.* ἔμβαλε.

Ver.

Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἦην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
Ὣς πέρι κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καί νυ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.

" Phaeacum in terram, qui propinqui diis sunt:
" Qui sane ipsum ex animo, deum veluti, honorabant,
" Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi
" Domum incolumem: et iam pridem hic Vlysses
" Fuisset; sed ei hoc scilicet utilius visum est animo,
" Opes colligere multam super terram eunti:
" Adeo astutias multas prae mortalibus hominibus
" Novit Vlysses; neque quisquam contenderet homo alius:
" Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;
" Iurabat autem ad me ipsum, libans in domo,
" Navem deductam, et paratos esse socios,
" Qui iam ipsum deducent dilectam in patriam terram.
" Sed me prius dimisit; contigit enim ut-itet navis
" Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
" Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Vlysses:
" Et sane in decimam generationem alium adhuc alerent,
" Quotquot ei in aedibus tes-pretiosae iacebant regis.

285 Περὶ] edd. 295 τόσσα οἱ] A. 2. 3.

Ver. 283 Ἦην] *Al.* Εἴην.

Ver. 285 Πέρι] Ita *Barnesius*? Quam lectionem et praefert *Henricus Stephanus*: " Πέρι," inquit, " iungo cum ἀνθρώπων, " pro περισσῶς, ut aliis compluribus locis " antea ponitur, et infra (ύ, 33) in πάν- " των πέρι κάμμορε φωτῶν." Vulgati hic habent περὶ.

Ver. 286 Ἐρίσσειε] Ita recte edidit *Barnesius*: Atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* ἐρίσειε· Quod antepenultimam corripit. Vide ad *Il.* ά, 6 et 140. *Clark.* Ἐρίσσειε pariter omnes edd. vett. *Ern.*

Ver. 288 Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν *etc.*] Μέμνηται δὲ ἀνακεφαλαιωτικῶς καὶ νῦν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς Εὔμαιον, τὰ τῶν Θεσπρωτῶν βασιλέως Φείδωνος. *Eustath.* Vide supra ad ξ', 323, 327, 331.

Ibid. Ἀποσπένδων] *Al.* ἐπισπένδων.

Ver. 295 Ὅσσα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet Τόσσα. Atque ita in Vulgatis legitur supra ξ', 326. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver.

Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.
Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω·
Ἴσω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἄν τις σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται, ὡς ἔσεταί περ·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,

" Ipsum autem in Dodonam dixit iviſſe, ut dei
" Ex quercu alto-vertice Iovis conſilium audiret,
" Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
" Iam diu abſens, an palam, an clam.
" Sic ille quidem ita eſt ſalvus, et veniet iam
" Prope valde; neque amplius longe ab amicis et patria terra
" Diu aberit: omnino autem tibi iuramenta dabo;
" Sciat nunc Iupiter primum, deorum ſummus et optimus,
" Larque Vlyſſis eximii, quem adveni;
" Certe quidem haec omnia perficientur, ſicut dico:
" Hoc autem ipſo anno veniet huc Vlyſſes,
" Hoc quidem exeunte menſe, illo autem inſtante.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope;
" Vtinam enim hoc, hoſpes, verbum perficiendum ſit:
" Ita cito cognoſceres amicitiamque, multaque dona,
" Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
" Sed mihi ſic in animo putatur, ſicut erit videlicet;
" Neque Vlyſſes amplius domum veniet, neque tu deductionis
" Potieris: quoniam nequaquam rectores ſunt in domo,

297 Ἐπακούσαι] F. A. L. 312 ἔσσεται περ] eaed.

Ver. 296 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι] Vide ſupra ad ξ', 327.

Ver. 297 Ἐπακούσῃ] *Al* ἐσακούσῃ.

Ver. 304 Ἱστίη] Ita hic MS. a *Tho. Bentleio* collatus; et Editiones plurimae. Vide ſupra ad ξ', 159; ρ', 156. *Clark.* Veteres quidem noſtrae omnes habent ἱστίη, ut ſupra. *Ern.*

Ver. 306 Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος] Vide ſupra ad ξ', 161.

Ver. 307 Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς] Vide ſupra ad ξ', 162.

Ibid. Φθίνοντος] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 314 οὔτοι] *Al.* οὔτι.

Ibid. Εἰσὶν ἐν οἴκῳ] *Al.* εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,)
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
Ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμεῦ σύ, ξεῖνε, δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν αὐσταλέος, κακὰ εἱμένος, ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.

" Qualis Vlysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,)
" Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.
" Sed ipsum, famulae, lavate: deponiteque cubile,
" Strata, et laenas, et integumenta splendida;
" Vt bene calens ad aureo-solio auroram perveniat.
" Mane autem valde mature lavateque ungiteque,
" Vt intus apud Telemachum de-ientaculo cogitet
" Sedens in domo: ei autem gravius *erit*, qui illorum
" Hunc molestia-afficiet perniciosus; neque quod opus
" Hic amplius efficiet, valde licet iratus graviter.
" Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus
" Aliis praestem mente, et prudenti consilio,
" Si squalidus, male indutus, in aedibus
" Convivetis? homines autem brevis-aevi sunt.

321 Τηλεμάχου] F. A. L. 323 οὐδέ κεν ἔργον] R. 327 αὐσταλέες] F. A. L. *ibid.* μεγάροισιν] edd.

Ver. 315 Εἴποτ' ἔην γε] Vide ad *Il.* γ', 180.

Ver. 316 Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν] Vir eruditus *Henricus Stephanus* legendum hic coniicit αἰδοίως ἀποπεμπέμεν· ex versu videlicet supra 243; Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός. Coniectura non mala: Attamen mutato nihil opus; cum ξεῖνοι αἰδοῖοι phrasis Poëtae alibi usitata.

Ibid. Ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι] Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν. Supra ο, 74.

Ver. 318 et 337 Ῥήγεα] Vide ad *Il.* ω, 664.

Ver. 319 Εὖ θαλπιόων] *Al.* εὐθαλπιόων.

Ver. 320 Ἠῶθεν] *Al.* Ἠῶθι.

Ver. 323 Ἀνιάζῃ] Vide ad *Il.* ο, 24.

Ibid. Οὐδέ τι ἔργον] *Al.* οὐδέ τοι ἔργον· et οὐδέ κεν ἔργον.

Ver. 324 Ἐνθάδ' ἔτι] *Al.* Ἐνθάδε τι.

Ver. 326 Περίειμι] *Al.* πέρι εἰμι.

Ibid. Ἐπίφρονα] *Al.* ἐχέφρονα. Atque ita in commentario citat *Eustathius.*

Ver. 327 Εἴ κεν] *Al.* Αἴ κεν.

Ibid. Αὐσταλέος] Αὐχμῶν. *Schol.*

Ver. 328 Ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν] Χὡς βραχὺν ἐκ μοίρας λάχομεν χρόνον —. *Bio, Idyll.* V, *ver.* 14. Virgil. *Breve et irreparabile tempus Omnibus est vitae. Aen.* X, 467. Τοῦτο πρὸς τὴν εὐφημίαν εἴρηκεν· καὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ κλέος· ὀλιγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὀφείλουσιν εὖ πράττειν ἐν τῷ βίῳ, καὶ φήμην ἀγαθὴν περὶ ἑαυτῶν ἀπολείπειν. *Schol.*

Ver.

Ὃς μὲν ἀπηνὴς τ' αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον·
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ

« Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,
« Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum
« Vivo; at mortuum sane probris-insequuntur omnes:
« Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,
« Huius quidem gloriam latam hospites perferunt
« Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
« Profecto mihi laenae et integumenta splendida
« Odio-erant, quando primum Cretae montes nivales
« Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructa.
« Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam:
« Multas enim iam noctes sordido in cubili

329 Ἀπηνὴς αὐτὸς] F. A. L. 331 πάντες] F. A. L. 341 ἐνὶ οἴκῳ] eaed.

Ver. 329 Ὃς μὲν ἀπηνής τ' αὐτὸς] Apud *Dionem, Orat.* I; itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato legitur ἀπηνὴς αὐτὸς, omissa vocula τε, quae et in Vulgaris deest infra *ver.* 332, ubi similis phrasis occurrit: Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, *etc. Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 330 Τῷδε] *Al.* Τῷ δέ. Vide ad *Il.* ά, 57.

Ver. 331 Ἐφεψιόωνται] Καθάπτονται καὶ λοιδοροῦνται· ἢ ἐπιχαίρουσι καὶ ἐφυβρίζονται· *Schol.* Prior, ut opinor, verior interpretatio. Ita enim usurpari videtur haec vox infra *ver.* 370; — κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες. Et *ver* 372; Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι.

Ver. 333 Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ — · πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον] Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο κεκρυμμένος ἐσθλὸς ἀκούσῃς. *Theocrit. Idyll.* XVI, *ver.* 30. Ἄνδρα γὰρ καλῶς Πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη. *Sophocl. Trachin. ver.* 234. Nec dissimiliter *Ennius* in Epigrammate quodam; *Volito vivu' per ora virum. ver.* 4. Porro *Dio*, loco supra citato, legit; Τοῦ μέν τοι κλέος *etc. Clark.* Διαφορέουσι melius vertas *differunt. Ern.*

Ver. 334 Πολλοὶ δέ] *Al.* πολλοί τε.

Ver. 337, 38 Χλαῖναι καὶ ῥήγεα — Ἤχθεθ'] Ἤχθετο refertur forma ad proximum ῥήγεα solum, quod nihil insoliti habet, ut opinor: quamquam *Eustathius* ait, propter χλαῖναι dicendum fuisse ἤχθοντο, nec Atticum sic dicturum esse. At ipsa forma loquendi ῥήγεά ἐμοι ἤχθετο insolentior est pro ἠχθόμην χλαίναις καὶ ῥήγεσι. *Ern.*

Ver. 338 Κρήτης ὄρεα νιφόεντα] Vide *Strabonem, Lib.* X, *pag.* 728, *al.* 475.

Ver. 339 Νοσφισάμην] Vide infra *ver.* 579. *Ern.*

Ver. 341 Ἐνὶ κοίτῃ] *Al.* ἐνὶ οἴκῳ.

Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται· ἐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
Τάων, αἵ τοι δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐστὶ παλαιὴ, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγώ περ·
Τῆνδε δ' ἂν ἐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε φίλ', ἐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε

« Requievi, et expectavi pulchro-folio auroram divinam.
« Neque omnino mihi lotio pedum grata animo
« Est; neque mulier pedem tanget nostrum
« Earum, quae tibi in domo ministrae sunt;
« Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,
« Quae toleraverit tot mente, quot ego scilicet;
« Hanc vero non aegre-ferrem pedes tangere meos.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
« Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo

342 Εὔθρονον] F. A. 1. 343 ἐπὶ ἦρ' ἀνὰ θυμὸν] F. A. L. 347 ἥτις δὴ τέτληκε τόσα] R. 348 τῇ δ' ἐκ ἂν] F. A. L.

Ver. 343 Ποδάνιπτρα] Ποδάνιπτρα δὲ, ἢ αὐτὴν λέγει τὴν νίψιν τῶν ποδῶν· ἢ τὸ ὕδωρ, ᾧ πόδες νίπτονται. *Eustath.* Posteriori sensu plane usurpatur haec vox infra *ver.* 504 huius libri: Γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει, Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.

Ibid. Ἐπιήρανα] Vide supra ad γ', 164.

Ver. 346 Εἰ μή τις γρηῦς *etc.*] Versum hunc et sequentes duos a nonnullis repudiari testatur *Scholiastes*. Et *Eustathius*: Καὶ τοίνυν Ὀδυσσεὺς μὲν ἐκ ἂν ἴσως δοκοίη σκέψασθαι καλῶς ὑπὸ τοιαύτης γυναικὸς τὰς πόδας νίψασθαι, οἷα αἱρούμενος (φασι) τὴν δυναμένην ἐκ τῆς ἐπισήμε γνωρίσαι αὐτὸν ἐλῆς· διὸ καὶ ἀθετεῖται ὁ τοιῦτος τόπος παρὰ τῶν Παλαιῶν. — Σημείωσαι δὲ καὶ τὸν τόπον τῦτον εἰς παράδειγμα βυλεύματος ἐκ εὖ μὲν ἐσκεμμένε, εἰς ἀγαθὸν δὲ ἐκβάντος· ἰδὲ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἱ καὶ γραῦν ἐ καλῶς ἐπελέξατο τὴν δυναμένην ἀναγνῶναι αὐτὸν, ἀλλ' ὅμως εὐτυχῶς ἔσχεν ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' αὐτῆς· πολλὰ γὰρ τῇ μνηστηροκτονίᾳ καὶ ἡ τοιαύτη συνήνεγκε γραῦς Εὐρύκλεια. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ ἔξω λόγε. *Spondanus* aliter; « Ita » (inquit) « voluisse de industria Vlyssem « dicimus, ut esset etiam haec Euryclea « eius consilii conscia, quae multum ad « futuram illam μνηστηροκτονίαν conferre « poterat; quod cum praevideret Vlys« ses, ne dignosci quidem ab ea timuit, « utpote cuius fidem adeo exploratam « haberet, ut tuto illi totum negotium « committi posse crediderit. » Rectius autem *Barnesius*; « Poëta quidem (in« quit) non facit *Vlyssem* de Cicatrice « cogitasse — antequam deventum esset « ad *ver.* 390; quando serius paulo esset: « tum tamen, quod unicum erat reli« quum, avertit se a Luce ad tenebras —. « Decori igitur semper memor Poëta « Probabilitati studet. » Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἶψα· Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο, μή ἑ λαβῦσα, Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο. Infra *ver.* 388. *Clark.* Feminas iuniores repudiat, ut earum irrisionem vitet. v. 372, 373. *Ern.*

Ver. 347 Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν] *Al.* Ἥτις δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶν.

Ver. 348 Τῆνδε δ' ἂν ἐ φθονέοιμι] *Al.* Τῇδε δ' ἂν ἐ φθονέοιμι· et Τὴν δ' ἐκ ἂν φθονέοιμι. Caeterum de voce φθονέοιμι hoc in loco, ita *Eustathius*; Τὸ δὲ ἐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἀντὶ τῦ, ἐ μεμφοίμην· πολλαχῦ γὰρ ὁ φθόνος καὶ ἐπὶ μέμψεως ἁπλῶς τίθεται. Et *Barnesius*; « Φθονέω pro ἀρνῦμαι, *Invidere* non *Honori*, sed *Labori*: « hoc est, *non promittere*, vel *concedere*. « Ita — ἐδεὶς φθόνος, vel ἐ φθονήσω, i. e. « ἐκ ἀρνήσομαι. Vide *Iliad.* δ', 55, 56; *Odyss.* λ', 379; ρ', 400.

Ibid. Ἐμεῖο] *Al.* ἐμοῖο.

Ver.

Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
Ἔστι δέ μοι γρηῢς, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύστηνον ἐΰ τρέφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν
Δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

" Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,
" Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.
" Est autem mihi anus, cara mente consilia habens,
" Quae illum infelicem bene nutriebat, et educabat,
" Susceptum manibus, quando ipsum primum peperit mater;
" Quae tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.
" Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,
" Lava tui domini coaetaneum; et alicubi Vlysses
" Iam talis est pedibus, talisque etiam manibus;
" Cito enim in malo homines consenescunt.
Sic utique dixit: Vetula autem operuit manibus vultum,
Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit;
" Hei mihi, tui *causa*, Fili, animi-impotenti: certe te Iupiter prae

354 Εὔτρεφεν] A. L. R.

Ver. 351 Φιλίων] Ἐστι δὲ φιλίων, ὁ φίλτερος· καὶ γίνεται ἐκ τοῦ φίλος, ὁμοίως τῷ, καλὸς, καλλίων. Κεῖται δέ που καὶ ἀλλαχοῦ παρὰ τῷ Ποιητῇ. Τούτου τὸ ὑπερθετικὸν παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, φιλίστων ἐκγόνων. *Eustath.* Alii interpretantur *amicorum*, ac si esset ex φίλιος. Firmatur autem *Eustathii* expositio ex ῳ, 267 infra, ubi idem versus occurrit. Reperitur vero vox φιλίων nullibi apud Poëtam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 353, 361, 386, et 467 Γρηῢς] *Barnesius* edidit γρηῦς.

Ver. 354 Ἐΰ τρέφεν] Ita *Barnesius.* *Vulgg.* εὔτρεφεν.

Ver. 356 Ὀλιγηπελέουσα] Ὀλίγον ἰσχύουσα, ἀσθενοῦσα. *Schol.*

Ver. 358 Σεῖο] *Al.* σοῖο.

Ibid. Καί που Ὀδυσσεὺς Ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας etc.] Male: *et alicubi V.* . Verte: *et forte*, s. *opinor.* conf. 370. *Ern.*

Ver. 360 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν] Haud dissimiliter *Theocritus*; Οἱ δὲ ποθεῦντες ἐν ἤματι γηράσκουσιν. XII, 2. Vbi *Scholiastes* hunc locum *Homeri* citat. Apud *Hesiodum* autem occurrit ipse versus *Homericus*, Ἐργ. καὶ Ἡμερ. *Lib.* I, *ver.* 93. Caeterum recte observat *Barnesius* versum hunc, ut et alios nonnullos, apud *Hesiodum* ad sententiam multo minus apte et congruenter, quam apud *Homerum*, positos. Vnde merito colligit *Hesiodum* recentiorem versus hosce ex *Homero* exscriptos suo Poëmati inseruisse.

Ibid. Ἐν κακότητι] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὲ μὲν ἰδίως σημαίνουσι κακίαν καὶ μοχθηρίαν ψυχῆς· — ποτὲ δὲ ἄλλην τινὰ κάκωσιν, ἢ δυστυχίαν· ὡς Ὅμηρος, Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν. *Plutarch. de audiend. Poët.*

Ver. 363 Ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος] Alloquitur Vlyssem absentem, ut putat. In quo venustatem agnoscit *Eustath*: *Ern.*

Ibid. Ἀμήχανος] Πρὸς ὃν, δηλονότι τὸν Δία, οὐκ ἔστι τινὰ μηχανὴν εὑρεῖν· ἐξ οὗ δεινὸς καὶ

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν· ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Διπλῆν· αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν,
Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum - abfuerim
" Dicere; iam enim ei vigesimus annus est,
" Ex quo illinc ivit, et mea abiit a - patria:
" Verum et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
" Laenam purpuream villosam habebat nobilis Vlysses,
" Duplicem; at ei fibula auro facta - erat
" Calamis geminis; antrorsum vero *opus* - variegatum erat:
" In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
" Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
" Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suffocans;
" At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.

224 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω] F. A. L. 227 δαίδαλα] eaed.

Ver. 221 Ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα Εἰπέμεν] Καὶ Ὀδυσσεὺς ἑαυτὸν μὲν οἷος ἦν, σιωπᾷ· μὴ καὶ προηγούμενος εὐθὺς ἀναγνωρισθῇ, ἐπιλεγομένης τῆς γυναικὸς τὰ σημεῖα· — οἷα δὲ ἐφόρει εἵματα, ἐρεῖ ἀναμνησθείς. *Eustath.*

Ver. 222 Γάρ οἱ] *Al.* γάρ μοι.

Ver. 224 Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω] *Al.* Αὐτάρ τοι ἐρέω· et Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω.

Ibid. Ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ] Ὥς μοι ἀναφέρει ἡ ψυχὴ, ὡς διαμέμνηται. *Schol.*

Ver. 226 Διπλῆν] Τὸ δὲ διπλῆν αὐτῆς καὶ ἡ μία περόνη, μανδυοειδῆ αὐτὴν εἶναι δηλοῖ· οὐ κύκλῳ ἀμπέχουσαν, ἀλλὰ διπλουμένην κατὰ τὸ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν διὰ τῶν ἀριστερῶν, ἀφιεῖσαν δὲ ἄνετα, ὡς καὶ προεδηλώθη, τὰ δεξιά. *Eustath.*

Ibid. Αὐτάρ οἱ] Vide ad *Il.* ά, 51. *Al.* αὐτάρ τοι.

Ver. 227 Αὐλοῖσιν] Ῥάβδοις εὐθείαις, εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. *Schol.*

Ibid. Πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν] "Operis *Musivi* (inquit *Barnesius*) apud *Graecos* Antiquitas vel hinc notanda, *Sidoniis*, *Hebraeis*, atque *Aegyptiis* ortum ferens; dein *Medis*, *Persis*, atque *Indis*. "*Aristophanes*, ἐν βατράχοις (*ver.* 968;) "Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας, οὔτε τραγελάφους, "ἅπερ σὺ, Ἐν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς "Μηδικοῖς γράφουσιν."

Ver. 228 Ἐλλὸν] Νεβρὸν, νεογνὸν ἔλαφον. *Schol.*

Ver. 229 Ἀσπαίροντα λάων] Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ Κράτης λάων φησὶν, ἀντὶ τοῦ βλέπων· ὅθεν κατὰ στέρησιν, ἀλαὸς ὁ τυφλός. *Schol.* Et *Etymologicon Magnum* in voce ἀλαὸς, exponit, βλέπων. Caeterum fuerunt, notantibus *Scholiaste* et *Eustathio*, qui hic legendum voluerint, Ἀσπαίρονθ' ὑλάων· Sed minus recte: ut liquet ex versu sequenti, ubi iterum occurrit vox λάε· neque ullus isti coniecturae locus. *Clark.* Add. *Hesychius* de hac constructione in h. v. A λάω est haud dubie λάπτω. *Ern.*

Ver. 230 Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν] Vide supra ad μ', 73. *Clark.* Caeterum latinitas id non imitatur. Itaque vertendum erat: *Quod cum aurei essent, tamen alter* etc. *Ern.*

Ver. 231 Ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε] Hinnulum luctantem, et ad effugiendum impetus

Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο·
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὥς·
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ' οἶδ', εἰ τάδε ἕσο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τις που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
Εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ·
Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·

" Tunicam vero animadverti circa corpus ſplendidam,
" Qualem cepa tunicam de arida:
" Ita quidem erat mollis; ſplendida autem erat, ſol veluti:
" Profecto quidem multae ipſam admiratae ſunt mulieres.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua:
" Neſcio, an haec indutus fuerit circa corpus domi Vlyſſes,
" An aliquis ſociorum dederit veloci in navi eunti,
" Aut aliquis alicubi etiam hoſpes; quoniam multis Vlyſſes
" Erat charus: pauci enim Achivorum erant ſimiles.
" Et ei ego aereum enſem, et duplicem dedi *veſtem*
" Pulchram, purpuream; et talarem tunicam:
" Honorate autem dimittebam bene-tabulata in navi.
" Et quidem eum praeco paulo maior-natu ipſo
" Comitabatur, et hunc tibi dicam, qualis ſcilicet erat:
" Gibboſus in humeris, nigra-cute, criſpo-capite;

243 Ἀπόπεμπον] F. *ibid.* ἐϋσσέλμου] edd. 246 ὤμοισι] F. A. L. recte.

impetus facientem, optime depingunt huius verſus numeri.

Ver. 233 Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο] Κρομύου δὲ λοπὸς, λέπυρον, παρὰ τὸ λέπω· καὶ τότε ὁ χλωροῦ, παχὺς γὰρ ὁ τοιοῦτος· ἀλλὰ ἰσχαλέου. Τοῦτο δέ φασι πρὸς τὸ εὔτονον ἐῤῥέθη τοῦ χιτῶνος καὶ ἰσχνόν· ὁ γὰρ χλωρὸς λοπὸς οὐκ εὐτόνως ἔχει. *Euſtath.* Atqui propter mollitiem, cum cepae aridae tunica comparatur veſtis, ut liquet ex ſequenti, Τὼς μὲν ἔην μαλακός. *Clark.* *Etymolog. Magn.* in λοπὸς citat h. l. οἷον τε κρομύοιο λοπὸς. In quo ſi non eſt vitium ſcripturae, quidam etiam neutralem formam agnovere. Neſcio an ad h. l. reſpiciat Cel. *Hemſterhuſius* monens ad *Ariſtoph. Plut.* p. 276. in *Homeri* loco eſſe, qui legunt λοπὸς neutro genere. *Ern.*

Ibid. Κατὰ ἰσχαλέοιο] *Al.* καταϊσχαλέοιο.

Ver. 242 Καὶ τερμιόεντα χιτῶνα] Οἱ μὲν τέλειον, συναποτερματιζόμενον ὅλῳ τῷ σώματι, ποδήρη. Οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτε ἐνδέοντα, μήτε ὑπέρμετρον. *Schol.* Eadem phraſi utitur *Heſiodus*, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, *ver.* 155; Χλαῖνάν τε μαλακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα. *Clark.* Vbi *Schol.* interpretatur ποδήρη. Sed ruſtico, cui ibi commendatur, talis tunica talaris vix apta, nec militi. *Ern.*

Ver. 243 Αἰδοίως] *Al.* Αἰδοῖος.

Ver. 244 Καὶ μὴν οἱ] *Barneſius* edidit, Καὶ μήν οἱ. At nulla allata auctoritate. *Clark.* Quomodo autem μὴν h. l. producatur vid. ad *Il.* ά, 51. *Ern.*

Ver. 246 Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος]

Ita

Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεὺς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.

" Eurybates vero nomen erat: honorabat autem ipsum supra caeteros
" Suos socios Vlysses; quod sibi animo congrua sentiret.
Sic dixit: illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctus,
Signis agnitis, quae ei accurata dixit Vlysses.
Ea autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
Vtique tunc ipsum verbis respondens allocuta est;
" Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses miserabilis
" In aedibus meis, charusque eris, honorabilisque:
" Ipsa enim haec vestimenta ego praebui, qualia dicis,
" Plicata ex thalamo; fibulamque imposui splendidam,
" Illi ornamento ut-esset: eum autem non suscipiam rursus
" Domum reversum, dilectam in patriam terram,
" Ita scilicet malo fato cava in navi Vlysses
" Abiit visurus-malum-Ilium non nominandum.

248 Ὅτοι φρ.] F. A. L. male. 252 προσέειπεν] F. 257 ἄγαλμ' ἔμμεναι] F. A. L.

Ita ex *Etymolog. Magn.* ex *Schol.* MSS. et ex Veterum Exemplarium nonnullis edidit *Barnesius*. Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* aliique hic habent γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος. Quod ferri non potest; nisi pro ὤμοισι legas ὤμοις· uti et in una Editione scriptum *Barnesius* repperit. *Clark.* Ὤμοις habet etiam ed. Amst. 1650. Vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 248 Ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη] Τουτέστιν οὐ δι' ἀνδρίαν, ἢ γένος, ἤ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀρτίφρων ἦν· τοιοῦτος γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια εἰδώς. *Eustath.* Sed vide ad *Il.* ἑ, 326.

Ver. 250, 251 Σήματ' ἀναγνούσῃ, — Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν] Desunt hi duo versus in MS. a *Tho. Bentleio* collato. Prior tamen non recte videtur abesse; posterior fortasse, ex *ver.* 213 supra, huc irrepserit.

Ibid. Πέφραδ'] Vide ad *Il.* β', 314; et ξ', 500.

Ver. 255 Αὐτὴ] *Al.* Αὐτίκα.

Ver. 256 Πτύξασ' ἐκ θαλάμου] Ἐκ θαλάμου refer ad πόρον: Ipsa vestes illas e thalamo promtas, et compositas ad avehendum in cista, praebui. *Ern.*

Ibid. Περόνην τ'] *Al.* περόνην δ'.

Ver. 257 Εἶναι] *Al.* ἔμεναι.

Ver. 260 Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν] Ἄλλας δὲ εἴωθε συντιθέναι εἰς διαβολήν τινων, ὡς δυσωνύμων· ὡς τὸ Δύσπαρι· καὶ — Ἴλιον κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν· διὰ γὰρ τοῦ οὐκ ὀνομαστὴν, τὸ δυσώνυμον ἐπεσημήνατο. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 16. Κακοΐλιον ἡ Τροία ἐστὶν, ὡς μὴ ἀξία οὖσα τινὸς μηδὲ εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακά. Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδι ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ αἰνελένη, ἡ Ἑλένη· οὐ διὰ φαυλότητα κλήσεων, ἀλλ' ὅτι κακῶν

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι·
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
" Ne amplius nunc corpus pulchrum macera; neque omnino animum
" Tabefac, virum lugens; at succenseo quidem nihil:
" Etenim quaevis et aliusmodi luget virum amissum,
" Cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta,
" Ac Vlyssem, quem aiunt diis similem esse.
" Sed a-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem;
" Vere enim tibi loquar, neque celabo,
" Quomodo iam Vlyssis ego de reditu audivi,
" Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
" Vivi: quinetiam ducit res-pretiosas multas et egregias,
" Petens per populum: at dilectos socios
" Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
" Trinacria ab insula veniens: irati enim sunt ipsi
" Iupiterque et Sol: huius enim boves interfecerunt socii.
" Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
" Hunc autem super carina navis eiecit unda in continentem,

272 Ἀτὰρ τοι ἄγει] R. non male. 278 ἔμβαλε] F. male.

κακῶν ἐγένοντο αἴτιοι· διὸ ἴσως οὐδὲ μνήμης ἄξιοι οὐδ' ἄχρι κλήσεως. *Eustath.* Ovid. *Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus et Ide, Nomina sunt ipso pene timenda sono.* *Heroid. Epist.* XIII, *ver.* 53. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit δυσμαχόν. *Clark.* Non male. Sic et infra *ver.* 597. *Ern.*

Ver. 261 Τὴν δ'] Ita recte *Barnesius*; quippe *Penelopen* hic alloquitur *Vlysses.* *Henricus Stephanus* aliique corrupte, Τὸν δ'.

Ver. 263 Ἐναίρεο] *Al.* ἀναίρεο. *Clark.* *Eustathius* notat ἐναίρεσθαι hic habere tertiam verbi significationem et dici pro ἀφανίζειν ἢ αἰσχύνειν. *Ern.*

Ver. 268 Ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον] *Al.* μύθων. Virgil. *Accipite ergo animis, atque haec mea figite dicta.* *Aen.* III, 250.

Ver. 278 Ἔκβαλε] *Al.* ἔμβαλε.

Ver.

Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἦην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
Ὣς πέρι κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καί νυ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.

« Phaeacum in terram, qui propinqui diis sunt:
« Qui sane ipsum ex animo, deum veluti, honorabant,
« Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi
« Domum incolumem: et iam pridem hic Vlysses
« Fuisset; sed ei hoc scilicet utilius visum est animo,
« Opes colligere multam super terram eunti:
« Adeo astutias multas prae mortalibus hominibus
« Novit Vlysses; neque quisquam contenderet homo alius:
« Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;
« Iurabat autem ad me ipsum, libans in domo,
« Navem deductam, et paratos esse socios,
« Qui iam ipsum deducent dilectam in patriam terram.
« Sed me prius dimisit; contigit enim ut iret navis
« Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-fetax.
« Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Vlysses:
« Et sane in decimam generationem alium adhuc aletent,
« Quotquot ei in aedibus res-pretiosae iacebant regis.

285 Περὶ] edd. 295 τόσσα οἱ] A. 2. 3.

Ver. 283 Ἦην] *Al.* Ἔην.

Ver. 285 Πέρι] Ita *Barnesius*? Quam lectionem et praefert *Henricus Stephanus*: « Πέρι, » inquit, « iungo cum ἀνθρώπων, « pro περισσῶς, ut aliis compluribus locis « antea ponitur, et infra (ύ, 33) in πάν« των πέρι κάμμορε φωτῶν. » Vulgati hic habent περί.

Ver. 286 Ἐρίσσειε] Ita recte edidit *Barnesius*: Atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* ἐρίσειε· Quod antepenultimam corripit. Vide ad *Il.* ά, 6 et 140. *Clark.* Ἐρίσσειε pariter omnes edd. vett. *Ern.*

Ver. 288 Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν *etc.*] Μέμνηται δὲ ἀνακεφαλαιωτικῶς καὶ νῦν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς Εὔμαιον, τοῦ τῶν Θεσπρωτῶν βασιλέως Φείδωνος. *Eustath.* Vide supra ad ξ', 323, 327, 331.

Ibid. Ἀποσπένδων] *Al.* ἐπισπένδων.

Ver. 295 Ὅσσα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet Τόσσα. Atque ita in Vulgatis legitur supra ξ', 326. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver.

Τὸν δ᾽ ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.
Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ᾽· οὐδ᾽ ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ᾽ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ᾽ αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεὺς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ᾽ ἱσταμένοιο.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ᾽ ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται, ὡς ἔσεταί περ·
Οὔτ᾽ Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,

« Ipsum autem in Dodonam dixit iviſſe, ut dei
« Ex quercu alto-vertice Iovis conſilium audiret,
« Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
« Iam diu abſens, an palam, an clam.
« Sic ille quidem ita eſt ſalvus, et veniet iam
« Prope valde; neque amplius longe ab amicis et patria terra
« Diu aberit: omnino autem tibi iuramenta dabo;
« Sciat nunc Iupiter primum, deorum ſummus et optimus,
« Larque Vlyſſis eximii, quem adveni;
« Certe quidem haec omnia perficientur, ſicut dico:
« Hoc autem ipſo anno veniet huc Vlyſſes,
« Hoc quidem exeunte menſe, illo autem inſtante.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope;
« Vtinam enim hoc, hoſpes, verbum perficiendum ſit:
« Ita cito cognoſceres amicitiamque, multaque dona,
« Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
« Sed mihi ſic in animo putatur, ſicut erit videlicet;
« Neque Vlyſſes amplius domum veniet, neque tu deductionis
« Potieris: quoniam nequaquam rectores ſunt in domo,

297 Ἐπακούσαι] F. A. L. 312 ἔσσεταί περ] eaed.

Ver. 296 Τὸν δ᾽ ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι] Vide ſupra ad ξ΄, 327.

Ver. 297 Ἐπακούσῃ] *Al.* ἐσακούσῃ.

Ver. 304 Ἱστίη] Ita hic MS. a *Tho. Bentleio* collatus; et Editiones plurimae. Vide ſupra ad ξ΄, 159; ρ΄, 156. *Clark.* Veteres quidem noſtrae omnes habent Ἱστίη, ut ſupra. *Ern.*

Ver. 306 Τοῦ δ᾽ αὐτοῦ λυκάβαντος] Vide ſupra ad ξ΄, 161.

Ver. 307 Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς] Vide ſupra ad ξ΄, 162.

Ibid. Φθίνοντος] Vide ad *Il.* β΄, 43.

Ver. 314 Οὔτοι] *Al.* οὔτι.

Ibid. Εἰσὶν ἐν οἴκῳ] *Al.* εἴσ᾽ ἐνὶ οἴκῳ.

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,)
ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
Ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμεῦ σύ, ξεῖνε, δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν αὐσταλέος, κακὰ εἱμένος, ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.

"Qualis Vlysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,)
" Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.
" Sed ipsum, famulae, lavate: deponiteque cubile,
" Strata, et laenas, et integumenta splendida;
" Vt bene calens ad aureo-solio auroram perveniat.
" Mane autem valde mature lavateque ungiteque,
" Vt intus apud Telemachum de-ientaculo cogitet
" Sedens in domo: ei autem gravius *erit*, qui illorum
" Hunc molestia-afficiet perniciosus; neque quod opus
" Hic amplius efficiet, valde licet iratus gravitet.
" Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus
" Aliis praestem mente, et prudenti consilio,
" Si squalidus, male indutus, in aedibus
" Conviveris? homines autem brevis-aevi sunt.

321 Τηλεμάχου] F. A. L. 323 οὐδέ κεν ἔργον] R. 327 αὐσταλέος] F. A. L. *ibid.* μεγάροισιν] edd.

Ver. 315 Εἴποτ' ἔην γε] Vide ad *Il.* γ', 180.

Ver. 316 Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν] Vir eruditus *Henricus Stephanus* legendum hic coniicit αἰδοίως ἀποπεμπέμεν· ex versu videlicet supra 243: Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός. Coniectura non mala: Attamen mutato nihil opus; cum ξεῖνοι αἰδοῖοι phrasis Poëtae alibi usitata.

Ibid. Ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι] Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν. Supra ο, 74.

Ver. 318 et 337 Ῥήγεα] Vide ad *Il.* ω, 664.

Ver. 319 Εὖ θαλπιόων] *Al.* εὐθαλπιόων.

Ver. 320 Ἠῶθεν] *Al.* Ἠῶθι.

Ver. 323 Ἀνιάζῃ] Vide ad *Il.* ε, 24.

Ibid. Οὐδέ τι ἔργον] *Al.* οὐδέ τοι ἔργον· et οὐδέ κεν ἔργον.

Ver. 324 Ἐνθάδ' ἔτι] *Al.* Ἐνθάδε τι.

Ver. 326 Περίειμι] *Al.* πέρι εἰμι.

Ibid. Ἐπίφρονα] *Al.* ἐχέφρονα. Atque ita in commentario citat *Eustathius.*

Ver. 327 Εἴ κεν] *Al.* Αἴ κεν.

Ibid. Αὐσταλέος] Αὐχμῶν. *Schol.*

Ver. 328 Ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν] Χὼς βραχὺν ἐκ μοίρας λάχομεν χρόνον —. *Bio, Idyll.* V, *ver.* 14. Virgil. *Breve et irreparabile tempus Omnibus est vitae. Aen.* X, 467. Τοῦτο πρὸς τὴν εὐφημίαν εἴρηκεν· καὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ κλέος· ὀλιγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὀφείλουσιν εὖ πράττειν ἐν τῷ βίῳ, καὶ φήμην ἀγαθὴν περὶ ἑαυτῶν ἀπολείπειν. *Schol.*

Ver.

Ὃς μὲν ἀπηνὴς τ' αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον·
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ

" Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,
" Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum
" Vivo; at mortuum sane probris-insequuntur omnes:
" Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,
" Huius quidem gloriam latam hospites perferunt
" Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O uxor veneranda Laërtiadae Vlyssis,
" Profecto mihi laenae et integumenta splendida
" Odio-erant, quando primum Cretae montes nivales
" Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructa.
" Cubabo aurem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam:
" Multas enim iam noctes sordido in cubili

329 Ἀπηνὴς αὐτὸς] F. A. L. 331 πάντος] F. A. L. 341 ἐνὶ οἴκῳ] eaed.

Ver. 329 Ὃς μὲν ἀπηνής τ' αὐτὸς] Apud *Dionem, Orat.* I; itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato legitur ἀπηνὴς αὐτὸς, omissa vocula τε, quae et in Vulgatis deest infra *ver.* 332, ubi similis phrasis occurrit: Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, *etc. Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 330 Τῷδε] *Al.* Τῷ δέ. Vide ad *Il.* ά, 57.

Ver. 331 Ἐφεψιόωνται] Καθάπτονται καὶ λοιδοροῦνται· ἢ ἐπιχαίρουσι καὶ ἐφήδονται· *Schol.* Prior, ut opinor, verior interpretatio. Ita enim usurpari videtur haec vox infra *ver.* 370; — κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες. Et *ver* 372; Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι.

Ver. 333 Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ —· πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον] Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο κεκρυμμένος ἐσθλὸς ἀκούσῃς. *Theocrit. Idyll.* XVI, *ver.* 30. Ἄνδρα γὰρ καλῶς Πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη. *Sophocl. Trachin. ver.* 234. Nec dissimiliter *Ennius* in Epigrammate quodam; *Volito vivu' per ora virum. ver.* 4. Porro *Dio*, loco supra citato, legit; Τοῦ μέν τοι κλέος *etc. Clark.* Διαφορέουσι melius vertas *differunt. Ern.*

Ver. 334 Πολλοὶ δέ] *Al.* πολλοί τε.

Ver. 337, 38 Χλαῖναι καὶ ῥήγεα — Ἤχθεθ'] Ἤχθετο refertur forma ad proximum ῥήγεα solum, quod nihil insoliti habet, ut opinor: quamquam *Eustathius* ait, propter χλαῖναι dicendum fuisse ἤχθοντο, nec Atticum sic dicturum esse. At ipsa forma loquendi ῥήγεά ἐμοι ἤχθετο insolentior est pro ἠχθόμην χλαίναις καὶ ῥήγεσι. *Ern.*

Ver. 338 Κρήτης ὄρεα νιφόεντα] Vide *Strabonem, Lib.* X, *pag.* 728, *al.* 475.

Ver. 339 Νοσφισάμην] Vide infra *ver.* 579. *Ern.*

Ver. 341 Ἐνὶ κοίτῃ] *Al.* ἐνὶ οἴκῳ.

Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
Τάων, αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐστι παλαιὴ, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγώ περ·
Τῇνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε

" Requievi, et expectavi pulchro-folio auroram divinam.
" Neque omnino mihi lotio pedum grata animo
" Est; neque mulier pedem tanget nostrum
" Earum, quae tibi in domo ministrae sunt;
" Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,
" Quae toleraverit tot mente, quot ego scilicet;
" Hanc vero non aegre-ferrem pedes tangere meos.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo

342 Εὔθρονον] F. A. 1. 343 ἐπὶ ἦρ' ἀνὰ θυμὸν] F. A. L. 347 ἥτις δὴ τέτληκε τόσα] R. 348 τῇ δ' οὐκ ἂν] F. A. L.

Ver. 343 Ποδάνιπτρα] Ποδάνιπτρα δὲ, ἢ αὐτὴν λέγει τὴν νίψιν τῶν ποδῶν· ἢ τὸ ὕδωρ, ᾧ πόδες νίπτονται. *Eustath.* Posteriori sensu plane usurpatur haec vox infra *ver.* 504 huius libri: Γρηῦς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει, Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.

Ibid. Ἐπιήρανα] Vide supra ad γ', 164.

Ver. 346 Εἰ μή τις γρηῦς *etc.*] Versum hunc et sequentes duos a nonnullis repudiari testatur *Scholiastes*. Et *Eustathius*: Καὶ τοίνυν Ὀδυσσεὺς μὲν οὐκ ἂν ἴσως δεκοίη σκέψασθαι καλῶς ὑπὸ τοιαύτης γυναικὸς τοὺς πόδας νίψασθαι, οἷα αἱρούμενος (φασι) τὴν δυναμένην ἐκ τῆς ἐπιστήμης γνωρίσαι αὐτὸν οὐλῆς· διὸ καὶ ἀθετεῖται ὁ τοιοῦτος τόπος παρὰ τῶν Παλαιῶν. — Σημείωσαι δὲ καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς παράδειγμα βουλεύματος οὐκ εὖ μὲν ἐσκεμμένου, εἰς ἀγαθὸν δὲ ἐκβάντος· ἰδοὺ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἱ καὶ γραῦν οὐ καλῶς ἐπελέξατο τὴν δυναμένην ἀναγνῶναι αὐτὸν, ἀλλ' ὅμως εὐτυχῶς ἔσχεν ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' αὐτῆς· πολλὰ γὰρ τῇ μνηστηροκτονίᾳ καὶ ἡ τοιαύτη συνήνεγκε γραῦς Εὐρύκλεια. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ἔξω λόγου. *Spondanus* aliter; "Ita" (inquit) "voluisse de industria Vlyssem "dicimus, ut esset etiam haec Euryclea "eius consilii conscia, quae multum ad "futuram illam μνηστηροκτονίαν conferre "poterat; quod cum praevideret Vlys- "ses, ne dignosci quidem ab ea timuit, "utpote cuius fidem adeo exploratam "haberet, ut tuto illi totum negotium "committi posse crediderit." Rectius autem *Barnesius*; "Poëta quidem (in- "quit) non facit *Vlyssem* de Cicatrice "cogitasse — antequam deventum esset "ad *ver.* 390; quando serius paulo esset: "tum tamen, quod unicum erat reli- "quum, avertit se a Luce ad tenebras —. "Decori igitur semper memor Poëta "Probabilitati studet." Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἶψα· Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο, μή ἑ λαβοῦσα, Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο. Infra *ver.* 388. *Clark.* Feminas iuniores repudiat, ut earum irrisionem vitet. v. 372, 373. *Ern.*

Ver. 347 Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν] *Al.* Ἥτις δὴ τέτληκε τόσα φρεσίν.

Ver. 348 Τῇνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι] *Al.* Τῇδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι· et Τὴν δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι. Caeterum de voce φθονέοιμι hoc in loco, ita *Eustathius*; Τὸ δὲ οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἀντὶ τοῦ, οὐ μεμφοίμην· πολλαχοῦ γὰρ ὁ φθόνος καὶ ἐπὶ μέμψεως ἁπλῶς τίθεται. Et *Barnesius*; "Φθονέω pro ἀρνοῦμαι, *Invidere* non *Honori*, sed *Labori*; "hoc est, *non promittere*, vel *concedere*. "Ita — οὐδεὶς φθόνος, vel οὐ φθονήσω, i. e. "οὐκ ἀρνήσομαι. Vide *Iliad.* δ', 55, 56; *Odyss.* λ', 379; ρ', 400.

Ibid. Ἐμεῖο] *Al.* ἐμοῖο.

Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
Ἔςι δέ μοι γρηῢς, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύςηνον ἐῢ τρέφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν·
Δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνςᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐςὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

" Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,
" Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.
" Est autem mihi anus, cara mente consilia habens,
" Quae illum infelicem bene nutriebat, et educabat,
" Susceptum manibus, quando ipsum primum peperit mater;
" Quae tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.
" Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,
" Lava tui domini coaetaneum; et alicubi Vlysses
" Iam talis est pedibus, talisque etiam manibus;
" Cito enim in malo homines consenescunt.
Sic utique dixit: Vetula autem operuit manibus vultum,
Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit;
" Hei mihi, tui causa, Fili, animi-impotenti: certe te Iupiter prae

354 Εὔτρεφεν] A. L. R.

Ver. 351 Φιλίων] Ἔςι δὲ φιλίων, ὁ φίλτερος· καὶ γίνεται ἐκ τοῦ φίλος, ὁμοίως τῷ, καλὸς, καλλίων. Κεῖται δέ που καὶ ἀλλαχοῦ παρὰ τῷ Ποιητῇ. Τούτου τὸ ὑπερθετικὸν παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, φιλίςων ἐκγόνων. *Eustath.* Alii interpretantur *amicorum*, ac si esset ex φίλιος. Firmatur autem *Eustathii* expositio ex ω, 267 infra, ubi idem versus occurrit. Reperitur vero vox φιλίων nullibi apud Poëtam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 353, 361, 386, et 467 Γρηῢς] *Barnesius* edidit γρηῦς.

Ver. 354 Ἐῢ τρέφεν] Ita *Barnesius*. *Vulgg.* εὔτρεφεν.

Ver. 356 Ὀλιγηπελέουσα] Ὀλίγον ἰσχύουσα, ἀσθενοῦσα. *Schol.*

Ver. 358 Σεῖο] *Al.* σοῖο.

Ibid. Καί που Ὀδυσσεὺς Ἤδη τοιόσδ' ἐςὶ πόδας etc.] Male: *et alicubi V.* . Verte: *et forte*, f. *opinor.* conf. 370. *Ern.*

Ver. 360 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν] Haud dissimiliter *Theocritus*; Οἱ δὲ ποθεῦντες ἐν ἤματι γηράσκουσιν. XII, 2. Vbi *Scholiastes* hunc locum *Homeri* citat. Apud *Hesiodum* autem occurrit ipse versus *Homericus*, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. *Lib.* I, *ver.* 93. Caeterum recte observat *Barnesius* versum hunc, ut et alios nonnullos, apud *Hesiodum* ad sententiam multo minus apte et congruenter, quam apud *Homerum*, positos. Vnde merito colligit *Hesiodum* recentiorem versus hosce ex *Homero* exscriptos suo Poëmati inseruisse.

Ibid. Ἐν κακότητι] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὲ μὲν ἰδίως σημαίνουσι κακίαν καὶ μοχθηρίαν ψυχῆς· — ποτὲ δὲ ἄλλην τινὰ κάκωσιν, ἢ δυςυχίαν· ὡς Ὅμηρος, Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν. *Plutarch. de audiend. Poët.*

Ver. 363 Ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος] Alloquitur Vlyssem absentem, ut putat. In quo venustatem agnoscit *Eustath. Ern.*

Ibid. Ἀμήχανος] Πρὸς ὅν, δηλονότι τὸν Δία, οὐκ ἔτι τινὰ μηχανὴν εὑροίην· ἐξ οὗ δεινὸς καὶ

Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διῒ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί᾽ ἔκηε, οὐδ᾽ ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
Νῦν δέ τοι ὧδε σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ᾽ ἵκοιτο,
Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι·
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ᾽ ἀλεείνων,
Οὐκ ἐάας νίζειν· ἐμὲ δ᾽ οὐκ ἀέκουσαν ἄνωγει
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ᾽ αὐτῆς Πηνελοπείης
Καὶ σέθεν εἵνεκ᾽· ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν· ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅ, ττι κεν εἴπω·

" Hominibus odit pium animum habentem.
" Nondum enim quisquam mortalium tot Iovi fulmine-gaudenti
" Pinguia femora combussit, neque eximias hecatombas,
" Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires
" Ad senectutem placidam, nutriresque illustrem filium:
" Nunc autem sic tibi omnino abstulit reditus diem.
" Sic alicubi et illum probris-insequantur mulieres
" Hospitum longinquorum, quando alicuius inclytas aedes advenerit,
" Sicut te, *senex*, canes hae probris-insequuntur omnes:
" Quarum nunc contumeliam et opprobria multa vitans,
" Non sinis lavare: me vero non invitam iubet
" Filia Icarii, prudens Penelope.
" Ideo tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes
" Et tui gratia: quoniam mihi commovetur intus animus
" Doloribus: sed age nunc adverte verbum, quod dicam.

367 Ἐδίδους] F. A. L. 374 ἄνωγε] R.

καὶ χαλεπὸς ἐστι. *Schol. ex MS. Aloysii a Barnesio excerpt.* Vocem nimirum ἀμήχανος ad sequentem Ζεὺς refert ille *Scholiastes*. *Clark.* Simile scholia *Pseudo-Didymi* est *Il.* τ', 273. Ἀμήχανος h. l. est *miserrima, nimis aerumnosa*. Dicitur enim in utramque partem ad magnitudinem vel boni vel mali exprimendam. *Ern.*

Ibid. Ἦ σε περὶ Ζεὺς Ἀνθρώπων] Int. ἄλλων vel πάντων. Certe te prae caeteris hominibus odit Iupiter, cum tam sis pius adversus Deos. *Ern.*

Ver. 366 Πίονα μηρί᾽ ἔκη'] Ἐπὶ δὲ πίονι νηῷ. *Iliad.* β', 549. *Pingues — aras. Aen.* IV, 62.

Ver. 367 Τῷ] *Al.* τῷδ᾽.

Ibid. Ἕως ἵκοιο] Vide supra ad ί, 109; et ad *Il.* ά, 193.

Ver. 369 Νῦν δέ τοι ὧδέ σε] *Al.* Νῦν δέ τοι οἴῳ.

Ver. 370 Ἐφεψιόωντο] Vide supra ad *ver.* 331. *Clark. Eustathius* notat quosdam libros habuisse ἐφεψιόωνται, quod non convenire metro. Ἐφεψιόωνται sensui aptius: sic forte et Vlyssi mulieres illudunt etc. Et sunt alia exempla talis δυσμετρίας. Caeterum, quod editur, vertendum: *Sic forte et Vlyssi mulieres illudebant interdum, cum in illustrem domum venerat. Ern.*

Ver. 372 Καθεψιόωνται] *Al.* καθεψιόωντο.

Ver. 374 Ἀνώγει] *Al.* ἄνωγε. Vide ad *Il.* δ', 322.

Ver.

Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Ὡς σύ, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοιιν
Ἔμμεναι· ὥς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο, μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νῖζε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλήν· τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἷας,
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο

" Multi sane hospites miseri huc venerunt,
" Sed nondum quenquam dico similem sic vidisse *me*,
" Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Vlyssi similis-es.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O vetula, sic dicunt quicunque viderunt oculis
" Nos ambos, valde similes nobis-invicem
" Esse; sicut tu scilicet ipsa perspicax dicis.
Sic utique dixit: vetula vero lebetem sumpsit splendentem,
Ex quo pedes lavabat: aquam autem infudit multam
Frigidam; deinde vero calidam insuper-fudit: at Vlysses
Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se cito:
Statim enim in animo suspicatus est, ne ipsum attrectans
Cicatricem animadverteret, et manifestae res fierent,
Lavabant autem *ea* proinde prope accedens regem suum; statim vero agnovit
Cicatricem; quam aliquando ei aper inflixit albo dente,
In-Parnassum profectum, ad Autolycumque, et filios,
Matris suae patrem eximium, qui hominibus praecellebat

379 Πολλοὶ δὴ] F. A. L. 389 ἷζεν] F. *ibid.* ἀπ' ἐσχ.] R. 390 ὀΐσατο] F. A. L. 391 ἀνφράσσαιτο] eaed. 394 Παρνησσόνδ'] edd. vett. at 411. locis aliis omnibus cum duplici σ.

Ver. 384 Εἰκέλω] Ita *Barnesius*; quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus: Recte. *Al.* ἰκέλω. Quod primam corripit.

Ver. 387 Πουλὺ] *Al.* πολλὸν.

Ver. 389 'Επ' ἐσχαρόφιν] *Al.* ἀπ' ἐσχαρόφιν. *Clark.* Malim ἐσχαρόφι. *Ern.*

Ibid. 'Ετράπετ'] Vide supra ad ά, 491; et ad *Il.* λ', 233.

Ver. 390 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο] Vide supra ad *ver.* 346. Porro Vulgati hic habent ὀΐσατο· *Barnesius* autem edidit ὀΐσσατο. Ac occurrit quidem vox 'Ωϊσάμην, antepenultima correpta, apud *Apollonium*, *Argonautic.* I, 291. Vide et supra ad ά, 323. Notandum autem voces ὀΐω, ὀΐομαι, istud ῑ apud *Homerum* producere. *Clark.* Etiam ed. Rom. habet ὀΐσατο. At in *Eustath.* commentario est ὀΐσατο, ut in caeteris edd. quod retinendum erat. *Ern.*

Ver. 395 "Ος ἀνθρώπους ἐκέκαστο Κλεπτοσύνῃ

Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς·
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο, ὅ, ττι κε θείης
Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅ, ττι κεν εἴπω·
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·

Furtoque, iureiurandoque: deus nempe ei ipse dedit
Mercurius: huic enim grata femora comburebat
Agnorum et hoedorum: hic autem eum promptus una comitabatur.
Autolycus autem Ithacae cum-venisset in opulentum populum,
Filium recens natum invenit filiae suae:
Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit
Desinenti a-coena; verbomque dixit, et compellabat;
" Autolyce, ipse nunc nomen inveni, quod imponas
" Filiae filio dilecto; exoptatissimus autem tibi est.
 Huic vero rursus Autolycus respondit, dixitque;
" Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixero:
" Multis enim ego indignatus huc venio
" Viris et mulieribus super terram almam:

σύνῃ θ', ὅρκῳ τε] Ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ [γίνεται] Αὐτόλυκος, ὃς οἰκῶν τὴν Παρνασσὸν πλεῖστα κλέπτων ἐθησαύριζεν· εἶχε γὰρ ταύτην τὴν τέχνην παρὰ τοῦ πατρὸς, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους, ὅτε κλέπτει τι, λανθάνειν, καὶ τὰ θρέμματα τῆς λείας ἀλλοιοῦν εἰς ὃ θέλοι μορφῆς· ὥστε πλείστης αὐτὸν δεσπότην γενέσθαι λείας. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. *Schol.* ad *ver.* 432 infra. Videtur autem hoc *Autolyco* a Poëta non Vitio, sed Laudi et Honori datum. Καὶ Ὅμηρος ἐπαινῶν τὸν Αὐτόλυκον, φησὶ περιεῖναι πάντων, Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε —. *Iulian. Imperat. Misopog.* Atque ita explicatur hic locus apud *Platonem*: Κλέπτης ἄρα τις ὁ δίκαιος, ὡς ἔοικεν, ἀναπέφανται· καὶ κινδυνεύεις παρ' Ὁμήρου μεμαθηκέναι αὐτό. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸν τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς μητρὸς πάππον Αὐτόλυκον ἀγαπᾷ τε, καί φησιν αὐτὸν ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους κεκάσθαι Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε. Ἔοικεν οὖν ἡ δικαιοσύνη, — καὶ καθ' Ὅμηρον καὶ κατὰ Σιμωνίδην, κλεπτική τις εἶναι· ἐπ' ὠφελείᾳ μέντοι τῶν φίλων, καὶ ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐχθρῶν. *De Republ. Lib.* I. *Clark.* Ὅρκῳ porro int. *iurandi artificio*: quod est, cum verum iuramus, et tamen alterum fallimus sine noxa: quomodo poëta aliquoties iurantem inducit Vlyssem. *Ern.*

Ver. 397 Μηρία καῖεν] *Al.* μηρί' ἔκηεν et μυρία καῖεν.

Ver. 399 Ἰθάκης ἐλθὼν] *Al.* ἐλθὼν Ἰθάκης.

Ver. 401 Εὐρύκλεια] *Al.* Ἀντίκλεια.

Ver. 403 Θείης] *Al* θεῖο.

Ver. 404 Πολυάρητος] Μετὰ πολλῶν εὐχῶν γενόμενος. *Schol.* Vide et infra ad χ', 208.

Ver. 407 Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος] Τὸ δὲ Πολλοῖσι γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος, λέγει μὲν τὸ, πολλοῖς μισηθεὶς καὶ δι' ὀργῆς ἐλθὼν παθητικῶς, ὃ μὴν κατ' ἐνέργειαν, ὁποῖον τὸ [*Odyss.* α', 62.] τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεῦ; *Eustath.* Atqui posteriori isto sensu semper apud *Homerum* usurpantur voces ὀδυσσάμενος, ὠδύσαντο etc. *Clark.* Πολλοῖσι γὰρ *Eustath.* bene. *Ern.*

Ibid. Τόδ'] *Al.* τόθ'

Ver. 408 Πουλυβότειραν] *Al.* βωτιάνειραν. Atque ita in commentatio citat *Eustathius*.

Ver.

Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησσόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
  Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι·
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.

" Huic autem Vlysses nomen sit super-inditum: at ego,
" Quando pubes-factus maternam in magnam domum
" Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt;
" Ex his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam.
  Horum gratia ivit Vlysses, ut sibi *is* praeberet splendida dona.
Hunc quidem deinde Autolycusque et filii Autolyci
Manibusque salutabant, verbisque blandis:
Mater autem Amphithea matris, circumplexa Vlyssem,
Osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.
Autolycus vero filios iussit gloriosos
Coenam parare; illi autem hortanti auscultarunt:
Statim vero induxerunt bovem masculum quinquennem:
Eum excoriatunt, curaruntque, et ipsum diviserunt totum,
Minutatimque inciderunt scite, infixeruntque verubus,
Assaruntque perite, diviserunntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad solis occasum
Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.

417 Κῦσ'] edd.

Ver. 409 Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον] Hinc *Sophocles* a *Barnesio* citatus; Ὀρθῶς εἰμ' ἐπώνυμος κακοῖς· Πολλοὶ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβεῖς ἐμοί. Σιληνὸς μέντοι ὁ Χῖος κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ τῶν αὐτῶν μυθικῶν, δασύνει παρὰ τὴν ὁδὸν, λέγων ὡς Ἀντικλείας ὁδευούσης παρὰ τὸν Νήριτον, ὗσεν ὁ Ζεύς. τὴν δὲ ὑπὸ ἀγωνίας ἐκεῖ πεσοῦσαν τεκεῖν καὶ τὸ γεννηθὲν κληθῆναι Ὀδυσσέα παρὰ τὸ ἐν τῇ ὁδῷ ὗσαι. *Eustath.*

Ver. 410 Ὁππότ' ἂν] *Al.* Ὁππόταν.

Ver. 416 Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς] Ἀντικλείας μήτηρ. *Schol.*

Ver. 417 Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν] Ita edidit *Barnesius* pro vulgato Κύσ' ἄρα, vel Κῦσ' ἄρα. Quocum facit ex MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Vide supra ad π', 15; et ρ', 39.

Ver. 420 Βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον] Ἀκμάζει δὲ μάλιστα [βοῦς] πενταετὴς ὤν· διὸ καὶ Ὅμηρόν φασι πεποιηκέναι τινὲς ὀρθῶς, ποιήσαντα, ἄρσενα πενταέτηρον. *Aristot. de Historia Animalium, Lib.* VI, *cap.* 21.

Ver. 421 Ἀμφί θ' ἕπον] Vide ad *Il.* δ', 202.

Ver. 423 Δάσσαντο] *Al.* ἐρύσαντο.

Ibid. Μοίρας] *Al.* πάντα.

Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου. μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤιεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο·
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤιεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνὴ

Quando autem ſol occidit, et tenebrae advenerunt,
Tunc demum decubuerunt, et ſomni donum ceperunt.
Quando vero mane-genita apparuit roſea-digitos aurora,
Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipſi
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Vlyſſes
Ibat: altum vero montem aſcenderunt indutum ſylva
Parnaſſi; cito autem pervenerunt ad iuga ventoſa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
Ex placide-fluente profundo Oceano;
Venatores autem in vallem perveniebant; ante vero ipſos
Veſtigia ſcrutantes canes ibant; at pone
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Vlyſſes
Ibat prope canes, vibrans longam haſtam.
Ibi vero in ſylva denſa iacebat magnus aper;
Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum ſpirantium,
Neque ipſam ſol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat penitus, adeo ſcilicet denſa

Ver. 426 Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο] Virgil. *Vertitur interea coelum, ruit Oceano nox, Involvens umbra magna terramque polumque; — fuſi per moenia Teucri Conticuere: ſopor feſſos complectitur artus. Aen.* II, 250.

Ver. 431 Ὄρος — καταειμένον ὕλῃ] Virgil. *Sylvis ſcena coruſcis Deſuper, horrentique atrum nemus imminet umbra. Aen.* I, 168.

Ver. 433 Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας] Virgil. *Et iam prima novo ſpargebat lumine terras Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Aen.* IV, 584.

Ver. 435 Βῆσσαν] Τὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. *Schol.*

Ver. 436 Ἴχνη] *Al.* Ἴχνι', et Ἴχνε'.

Ver. 439 Κατέκειτο μέγας σῦς] Sic apud Virgil. *Ingens inventa ſub ilicibus ſus. Aen.* VIII, 43. Vide ad *Il.* γ', 363.

Ver. 440 Διάει] *Al.* διάη.

Ibid. Ὑγρὸν ἀέντων] Vide ſupra ad ι, 478.

Ver. 441 Οὔτε μιν ἠέλιος] Virgil. *Solis inacceſſam radiis. Aen.* VIII, 195.

Ver.

Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο·
Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπισταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν

Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.
Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;
Vt venantes ingruebant: hic autem adversus ex arbusto,
Erectis valde cervicis-setis, ignisque *instar* oculis tuens,
Stetit ipsos prope: primus autem Vlysses
Irruit, elevata longa hasta, manu robusta,
Vulnerare cupiens: ipsum vero praevertens percussit aper
Genu super; multum autem exhausit carnis dente
Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
Illum vero Vlysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum:
Penitus autem transiit splendidae hastae cuspis:
Decidit vero *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
Hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti circum-occupabantur;
Vulnus autem Vlyssis eximii deo-paris
Ligaverunt scite; incantationeque sanguinem nigrum

445 Ἐς λοφίην] A. L.

Ver. 444 Τὸν δ'] *Al.* Τῶν δ'.

Ver. 445 Ὡς ἐπάγοντες] *Al.* Οὓς ἐπάγοντες.

Ver. 446 Πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς] Virgil *Stant lumina flamma. Aen.* VI, 300. *Oculis micat acribus ignis.* XII, 103.

Ibid. Δεδορκὼς] Vide ad *Il.* β', 314.

Ver. 451 Λικριφὶς ἀΐξας] Similiter apud Horatium: *Verris obliquum meditantis ictum. Carm. Lib.* III, *Od.* XXII, *ver.* 7.

Ver. 455 Τὸν μὲν — ἀμφεπένοντο] Τετέλει περὶ αὐτὸν ἐπονοῦντο, ἤτοι περὶ Ὀδυσσέα· ἴσως δὲ καὶ περὶ τὸν σῦν. *Eustath.* Vera posterior explicatio; ut liquet ex sequenti Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος.

Ver. 457 Ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν Ἔσχεθον] Διοκλῆς ἐπαοιδὴν παρέδωκε τὴν παρηγορίαν· ἴσχαιμον γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ τετρωμένου προσεχὲς ᾖ, καὶ ὥσπερ προσηρτημένον τῷ παρηγοροῦντι, ὡς καὶ δι' ἑτέρων, [*Iliad.* ο, 401;] Ἀλλά σε μὲν θεράπων ποτιτέρπέτω. *Schol.* Ἰστέον ὅτι ἀρχαία ἐστὶν ἡ διὰ τῆς ἐπαοιδῆς θεραπεία. Ὅμηρος — παῦε δ' ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινόν. *Etymolog. Magn.* ad vocem Ἐπαοιδή. «Dixit «Homerus, profluvium sanguinis vulne- «rato femine Vlixem inhibuisse car- «mine: Theophrastus ischiadicos sana- «ri: Cato prodidit luxatis membris «carmen auxiliari: M. Varro podagris. *Plin. Nat. Hist. Lib.* XXVIII, *cap.* 2, a *Barnesio* citatus. Similiter apud *Pindarum*: Τοὺς μὲν μαλακαῖς Ἐπαοιδαῖς ἀμφέπων. *Pythior.* III, 91. Virgil. *Neque eum iuvere in vulnere cantus. Aen.* VII, 757.

Ver.

Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην· τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν, ὅ, ττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·

Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad aedes patris.
Illum quidem Autolycusque, et filii Autolyci
Bene postquam sanassent, et splendida dona ei praebuissent,
Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
In Ithacam: eo quidem pater et veneranda mater,
Gaudebant reverso, et interrogabant singula,
De cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis rite narravit,
Vt ipsum venantem percussisset aper albo dente,
Ad Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc *Cicatricem* anus manibus pronis prehensam,
Agnovit attrectans; pedem autem dimisit ferendum:

461 φίλως] R. 464 σφιν] ead.

Ver. 461 φίλην] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, φίλως.

Ver. 465 Ἔλασεν σῦς] *Eustath.* in Comm. bis ἔλασε σῦς. recte. *Ern.*

Ver. 467 Τὴν γρηῦς χείρεσσι etc.] Observat *Dionysius Halicarnassensis* Poëtam in sequenti descriptione res tam pulchre et significanter depingere, ut pictura eae potius oculis exhibitae, quam poëmate narratae, videantur. Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίη τις, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι. — Ἴδωμεν δὲ καὶ ἄλλου ἑνὸς ἐκ πολλῶν παραδείγματος, ὅτι ὁρωμένοις μᾶλλον ἢ ἀκουομένοις ἔοικε τὰ ποιήματα· ὥσπερ οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὴν οὐλὴν τοῦ Ὀδυσσέως φράσας, ἐπιφέρει τὰ τῆς Εὐρυκλείας, Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα, Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη· καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐνταῦθα γὰρ, καὶ τῶν ἐν πίνακι γραπτῷ δεδειγμένων, τῶν ὑπὸ τὴν ὀφθαλμὸν πεσεῖν δυναμένων, ἐμφαίνεται πλείω τὰ μηδὲ τῇ ὄψει ἔτι καταληπτὰ, ἀλλὰ τῇ νοήσει μόνῃ· ἥ τε διὰ τὴν [illegible]φεσις τοῦ ποδὸς, καὶ ὁ ψόφος τοῦ [illegible]χεόμενον ὕδωρ, καὶ τῆς γραὸς [illegible]αρά· καὶ τὰ ῥηθέντα πρὸς [illegible] ἃ πρὸς τὴν Πηνελόπην [illegible] ἐμέλλησε. Πολλὰ δὲ [illegible]φικῶς παρὰ τῷ Ποιητῇ δείκνυται, ἅπερ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει θεάσασθαι ἔνεστιν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 26. Similiter de tota *Homeri* poësi *Cicero*: "Traditum est etiam, Homerum caecum fuisse: At eius picturam, non poësim videmus. Quae regio, quae ora, qui locus Graeciae, quae species formae, quae pugna, quae acies, quod remigium, qui motus hominum, qui ferarum, non ita expictus est, ut, quae ipse non viderit, nos ut videremus effecerit?" *Tusc. Disputat. Lib.* V, §. 39.

Ver. 468 Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη] Χρὴ δὲ σημειώσασθαι καὶ οἵοις προσώποις ἑαυτὸν καὶ ὅπως ἐπίστευσεν Ὀδυσσεύς· ἵνα καὶ οὕτως ἡ ποιητικὴ ποικιλία διαδειχθείη, καὶ τὸ τῆς πλάσεως πολύτροπον. Τηλεμάχῳ μὲν γὰρ ὡς υἱῷ γνωρίζεται καὶ ἑκών· [supra π', 188;] ἔγνω γὰρ οἷος ἦν, ὃς καὶ ἀπεδήμησε δι' αὐτόν. Εὐρυκλείᾳ δὲ ἄκων, τῇ καὶ τροφῷ, καὶ οἷον μητρί. Εὐμαίῳ δὲ καὶ Φιλοιτίῳ [infra φ', 207,] πρὸς αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ ἔργου γνωσθήσεται· τί γὰρ ἔδει πρώην; Τῇ μέντοι γυναικὶ Πηνελόπῃ [ψ', 205,] ἁπάντων ὕστερον· οὐ γὰρ ἐχρησίμευσεν ἐκείνη εἰς οὐδέν. *Eustath.*

Ibid. Ἐπιμασσαμένη] Similiterque infra

Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκὸς,
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξεχύθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.

Incidit vero lebeti tibia; resonuit autem aes;
Retroque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa est aqua.
Ipsius vero simul gaudium et dolor invasit mentem; oculi autem ei
Lachrymis impleti sunt; clara vero ei haesit vox.
Prehenso autem *eius* mento, Vlyssem allocuta est;
" Profecto omnino Vlysses es, chare fili; neque te ego
" Prius agnovi, quam totum herum meum contrectassem.
Dixit, et Penelopen intuita est oculis,
Indicare volens charum maritum intus esse.
Ea autem neque videre potuit e-regione, neque animadvertere;
Ei enim Minerva mentem avertit: at Vlysses
Manu admota guttur cepit dextra;
Altera vero propius ad-se traxit, dixitque;
" Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutrivisti ipsa,
" Tuam ad mammam; nunc vero dolores multos perpessus
" Veni vigesimo anno in patriam terram.
" Sed postquam animadvertisti, et tibi deus iniecit animo,
" Tace; neque quis alius in aedibus audiat.

fra *ver.* 480, ἐπιμασσάμενος· vide ad *Il.* ε', 564.

Ver. 471 Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα] Ὅθεν λαβὼν, φασι, Σοφοκλῆς ἔφη ὡς χάρμα ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλούμενον. *Eustath.*

Ver. 472 Δακρυόφιν πλῆσθεν] Scr. videtur δακρυόφι, ut mox 480. δεξιτερῆφι. *Ern.*

Ver. 475 Ἀμφαφάασθαι] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἀμφὶ φάασθαι.

Ver. 480 φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι] Guttur nimirum ei manu arcte constringebat, ne *Penelopen* alloqui posset. Vt recte *Eustathius*: Ὅτε μέντοι καὶ τοῦ φάρυγγος αὐτῆς ἐλάβετο, τότε οὐδὲν οὐδόλως εἶχε λαλεῖν. *Spondanus* aliter accipit: "Hoc autem "contactu," inquit, "qui *supplicis* est, "et sequenti oratione nutricem *demulcet* Vlysses, ne se prodat. Minus recte.

Ver. 484 Εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς] Vide supra ad π', 206.

Ver. 485 Ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ] Vide ad *Il.* ά, 194.

Ver.

Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσαι,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυὺς,
Οὐδὲ τροφῦ ὔσης σευ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, ὐκ ἐπιεικτόν·
Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυὺς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζυσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; ὐδέ τι σε χρή·
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάςην·
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

« Sic enim edico, quod et perfectum erit;
« Si mihi deus domuerit procos eximios,
« Neque, nutrix licet-sis, a-te abstinebo, quando alias
« Famulas in aedibus meis interficiam mulieres.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
« Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
« Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:
« Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.
« Aliud vero tibi dicam, tu autem in mente reconde tua;
« Si tibi deus domaverit procos eximios,
« Tunc demum tibi recensebo in aedibus mulieres,
« Et quae te parum-honorent, et quae inculpatae sint.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« Nutrix, cur vero tu eas indicabis? neque omnino te oportet.
« Bene utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:
« Sed tene silentio verbum, committeque diis.

494 Ὡς ὅτε τι λίθος] F. A. L. int. ἔχει. quod praetulerim.

Ver. 487 Τὸ δὴ καὶ] *Al.* καὶ μήν.

Ver. 490 Ἐν μεγάροισιν] *Al.* ἐνὶ μεγάροισιν.

Ibid. Κτείναιμι] *Al.* κτείνωμι.

Ver. 493 Οὐκ ἐπιεικτόν] *Al.* ὐδ' ἐπιεικτόν.

Ver. 494 Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος] Ὁ δὲ Ποιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσέα σιωπηλότατον πεποίηκε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν τροφόν· ἀκύεις γὰρ λεγύσης, Ἕξω δ' ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦς, ἠὲ σίδηρος. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transitu notandum, quod iam legimus, ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, legisse *Plutarchum*, aut memoriter citasse, ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦς.

Ver. 498 Καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν] Λίαν ἁμαρτωλαὶ, ἄλλοι ἀπέδοσαν, τῦ νη ἐπιτατικῦ ὄντος, ὡς ἐν τῷ, νήχυτος ὄρπηξ· ἄμεινον δὲ τὰς ἀναμαρτήτυς, συγκειμένης τῆς λέξεως ἐκ τῦ νη ςερητικῦ μορίυ, καὶ τῦ ἀλιταίνειν· ἵν' ᾖ, ὅσαι ἁμαρτάνυσαι, καὶ ὅσαι ὔ. *Schol.* Caeterum Vulgati hic habent νηλιτεῖς· *Barnesius* autem edidit νηλητεῖς. Vide supra ad π', 317. *Al.* νηλίτιδες· notante *Eustathio*. *Clark.* Interpretationem ἀναμαρτήτυς eventus comprobat χ', 418 sq. *Ern.*

Ver. 302 Ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν] Ἄσσα δ' ὕπεστ' ἔςαι, ταῦτα θεοῖσι μέλει. *Theogn. Gnom. ver.* 1044. *Permitte Divis caetera. Horat. Carm.* I, IX, 9.

Ver.

Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δὶ ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτή·
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅντινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρηῒς ἀηδών,

Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
At postquam lavisserque et unxisset pingui oleo,
Iterum propius ad-ignem traxit-sibi sedile Vlysses
Calefacturus-se; cicatricem autem pannis cooperuit.
His vero sermonem exordiebatur prudens Penelope;
" Hospes, paulum quidem te amplius ego percontabor ipsa;
" Etenim iam cubitus cito placidi erit hora,
" Quemcunque scilicet somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
" Sed mihi et dolorem immensum praebuit deus:
" Dies etenim delector lamentans, lugens,
" Meaque opera inspiciens et ancillarum, in domo:
" At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,
" Iaceo in lecto, crebtaeque mihi circa intimum cor
" Acutae curae lugentem lacessunt.
" Sicut autem quando Pandarei filia, florida luscinia,

504 Ποδάνιπτρα] R. 510 ἔσσεται ἡδέος ὥ.] R.

Ver. 505 Λίπ' ἐλαίῳ] Virgil. *Pinguis olivi. Eclog.* V, 68. *Clark.* Alibi habuimus ἤλειψε λίπ' ἐλαίῳ, ut h. l. habet *Eustath. Ern.*

Ver. 510 Ἡδέος ἔσσεται ὥρη] *Al.* ἔσσεται ἡδέος ὥρη.

Ver. 515 Ἐπὴν] *Al.* ἐπεί.

Ver. 516, 17 Πυκιναὶ δέ μοι — μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν] Constructio notabilis, μοι — ὀδυρομένην. Sed μοι enclitice s. pleonastice accipiendum. *Ern.*

Ver. 518, 522 Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη *etc.*] Εἰ μέν τις ἐν πράγματι χάρις ἐστὶ, τάδε καὶ ἡ λέξις ποιεῖ ἐπιχαριτώτερα· οἷον, Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου *etc.* Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ ἀηδὼν, χαρίεν ὀρνίθιον· καὶ τὸ ἔαρ φύσει χαρίεν· πολὺ δὲ ἐπικεκόσμηται τῇ ἑρμηνείᾳ· καὶ ἔτι χαριέστερα, τό τε, χλωρηῒς, καὶ τὸ, Πανδαρέου κούρη, εἰπεῖν ἐπὶ ὄρνιθος· ἅπερ τοῦ Ποιητοῦ ἴδιά ἐστι. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας, §. 133. Porro *Strabo, Geograph. Lib.* XIV, *pag.* 981, *al.* 665, citat; Ὡς καὶ Πανδαρέου κούρη. Virgil. *Qualis populea moerens Philomela sub umbra, Amissos queritur foetus —. Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat, et moestis late loca questibus implet. Georgic.* IV, 511. *Talis in umbrosis, mitis nunc denique sylvis Deflet Threicium Daulias ales Ityn. Consolat. ad Liv. August.* (*Ovidio vulgo ascript.*) *ver.* 105. Vide et infra ad *ver.* 522.

Ibid.

Καλὸν ἀείδησιν, ἔαρος νέον ἱσαμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
Παῖδ᾽ ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι᾽ ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.
Ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμωάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ᾽ αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἦ ἤδη ἅμ᾽ ἕπωμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ᾽ ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ᾽ οὔ μ᾽ εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·

“ Pulchre canit, vere recens ineunte,
“ Arborum in foliis ſedens denſis,
“ Quae frequenter verſans fundit multiſonam vocem,
“ Filium lugens Itylum charum, quem quondam aere
“ Interfecit per inſipientiam, filium Zethi regis;
“ Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,
“ Vtrum maneam apud filium, et integra omnia ſervem,
“ Poſſeſſionem meam, famulaſque, et altam magnam domum,
“ Torumque reverens mariti, populique famam:
“ An iam una ſequar Achivorum *eum*, quicunque optimus
“ Ambit *me* in aedibus, praebitis infinitis ſponſalibus.
“ Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens,
“ Nubere non me ſinebat, mariti domo derelicta:

Ibid. Πανδαρέου] *Barneſius* edidit Πανδάρεω.

Ibid. Χλωρηῒς ἀηδὼν] Ἤτοι ἐν χλωροῖς διατρίβουσα· ἢ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινομένη, ἔαρος γὰρ φαίνεται· ἢ διὰ τὸ χρῶμα· καὶ παρὰ Σιμωνίδην δὲ χλωραύχενες λέγονται αἱ Ἀηδόνες. *Schol.*

Ver. 519 Ἔαρος νέον ἱσταμένοιο] Sic apud Virgilium: *Vere novo. Georgic.* I, 43.

Ver. 520 Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη] Pronuntiabatur Δενδρῶν. Οἷοι ἀηδονιῆες ἐφεζόμενοι ἐπὶ δένδρων Ποτῶνται, πτερύγων πειρώμενοι, ὄζον ἀπ᾽ ὄζου. *Theocrit. Idyll.* XV, 121.

Ver. 521 Πολυηχέα φωνὴν] Ἤδη μέντοι τινὲς καὶ πιλυδευκέα φωνὴν, γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν ἀδευκέα, τὴν μηδ᾽ ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπεῖσαν. *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 38.

Ver. 522 Παῖδ᾽ ὀλοφυρομένη Ἴτυλον] Τῇ Νυκτέως (Ἀντιόπῃ, notante *Barneſio*) Ζεὺς μίγνυται, ἐξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων· — γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Ἀηδόνα, τὴν τοῦ Πανδαρέου· τῶν δὲ γίνεται Ἴτυλος καὶ Νηΐς· Ἴτυλον δὲ ἡ μητὴρ Ἀηδὼν ἀποκτείνει διὰ νυκτὸς, δοκοῦσα εἶναι τὸν Ἀμφίονος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ προειρημένου γυναῖκα, ὅτ᾽ αὐτῇ μὲν ἦσαν ἓξ παῖδες, αὐτῇ δὲ δύο· ἐφορμᾷ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς ποινήν· ἡ δὲ εὔχεται ὄρνις γενέσθαι· καὶ ποιεῖ αὐτὴν ὁ Ζεὺς Ἀηδόνα· θρηνεῖ δὲ ἀεί ποτε τὸν Ἴτυλον, ὥς φησι Φερεκύδης. *Schol.*

Ver. 523 Ζήθοιο] *Al.* Ζήταο· notante *Euſtathio.*

Ver. 529 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι] *Al.* Μνᾶται ἔμ᾽ ἐν μεγάροισι.

Ibid. Ἀπερείσια ἕδνα] *Al.* ἀπερείσι᾽ ἔεδνα. *Clark.* Haec forma uſitatior *Homero.* Illa eſt etiam ſupra *Il.* π᾽, 178. Sed et in altera reperitur: eaque eſt mollior et *Homero* aptior. *Ern.*

Ver. 530 Ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος] Editt. nonnullae, ἕως μὲν ἔτι πέλε νήπιος. Enuntiabatur autem ὥς μὲν.

Ver. 531 Γήμασθ᾽] Vide ſupra ad λ᾽, 272.

Ver.

Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, καί τε σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις. ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον, ἔν περ ὀνείρῳ,
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας·
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,

" Nunc vero quando iam magnus est, et pubertatis limitem attigit,
" Iam demum me optat retro-cedere ex domo,
" Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.
" Sed age mihi somnium declara, et audi:
" Anseres mihi in domo viginti triticum edunt
" Ex aqua, atque ipsis laetor inspiciens:
" Profecta vero ex monte magna Aquila adunco-rostro,
" Omnibus cervices confregit, et interfecit; hi autem fusi sunt
" Conferti in aedibus: illa vero in aethera divinum elevata est.
" Ast ego flebam et eiulabam, etiam in somnio;
" Circum autem me congregabantur comas-pulchrae Achivae
" Miserabiliter lugentem, quod mihi aquila interfecerat anseres.
" Reversa autem desidebat in prominenti tecto;
" Voceque humana compescebat, dixitque;
" Confide, Icarii filia longe-lateque-incluti;
" Non somnium, sed visio-vera, quae utique perfecta erit.
" Anseres quidem, proci *sunt*; ego autem aquila avis
" Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,

542 Ἐϋπλοκάμιδος] F. A. L.

Ver. 534 Ἀσχαλόων] *Al.* ἀσχάλλων.

Ver. 536 Πυρὸν ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος] Non, Ἔξω καὶ χωρὶς ὕδατος, uti mire admodum exponit *Scholiastes*; sed triticum aqua mixtum: Ita *ver.* 553, Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον.

Ver. 539 Πᾶσι κατ' αὐχένας] *Al.* Πᾶσι δ' αὐχένας.

Ver. 540 Αἰθέρα] *Al.* ἠέρα.

Ver. 546 Ἰκαρίου κούρη] Ita *Barnesius* ex editionibus compluribus; atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* aliique ediderunt Ἰκαρίοιο κούρη. Quae posterior vox, uti et notavit *Barnesius*, apud Poëtam alibi non occurrit.

Ver. 547 Ὕπαρ] Τὸ μεθ' ἡμέραν φαινόμενον ἐνύπνιον. *Schol.*

Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὣς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ᾽· ἐπειὴ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ᾽, ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνετ᾽ ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ᾽· οὐδέ κε τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν᾽, ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ᾽, οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι·
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ᾽ ἐλέφαντι·

" Qui omnibus procis saevam mortem infetam.
" Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.
" Vbi-circumspectassem vero, anseres in aedibus animadverti
" Triticum eomedentes apud pelvim, ubi antea scilicet.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O mulier, nequaquam licet declarare somnium
" Alio deflectentem; quandoquidem sane tibi ipse Vlysses
" Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis vero apparet exitium
" Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Hospes, profecto quidem somnia inscrutabilia, indiscriminatim-loquentia
" Sunt, neque omnino omnia perficiuntur hominibus.
" Duae etenim portae debilium sunt somniorum:
" Nam alterae quidem cornibus factae-sunt; alterae autem ebore:

556 Ἀποκλίναντ᾽ ἐπεὶ ἢ ῥα] F. A. R. L.

Ver. 556 Ἄλλῃ ἀποκλίναντ᾽] Ἔξω τῆς ἀληθείας εἰπόντα. *Schol.*

Ibid. Ἐπειὴ ῥά] *Al.* ἐπεὶ ἢ ῥά.

Ibid. Αὐτὸς Ὀδυσσεὺς Πέφραδ᾽] *Ipse Vlysses* venusta ambiguitate dixit, volens intelligi a Penelope aquilam *ver.* 549. ipse referens ad ea, quae ante dixerat. *Ern.*

Ver. 557 Πέφραδ᾽, ὅπως τελέει] Indicavit nempe *Vlysses*, *quo modo ipse perfecturus sit*. *Barnesius* male vertit *Dixit, quomodo fit*. Quo sensu nusquam apud Poëtam occurrit vox τελέει. Vide *Iliad.* δ᾽, 415; θ, 370; *Odyss.* β᾽, 256.

Ver. 560 Ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι] Ψευδεῖς ὄνειροι χαίρετ᾽· οὐδὲν ἦτ᾽ ἄρα. *Euripid. Iphig. in Taur. ver.* 569.

Ibid. Ἀμήχανοι] Πρὸς ἃς μηχανὴν εὑρεῖν οὐκ ἔστιν. *Schol.* Rectius autem *Eustathius*: Ἀμήχανοι δὲ ὄνειροι, πρὸς οὓς οὐκ ἔστι κρίσιν τινὰ ὡρισμένην τεχνήσασθαι ἤτοι μηχανήσασθαι.

Ver. 562 Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων etc.] Virgil. *Sunt geminae Somni portae; quarum altera fertur Cornea, qua veris facilis datur exitus umbris: Altera, candenti perfecta nitens elephanto, Sed falsa ad coelum mittunt insomnia manes. Aen.* VI, 893. Ἃ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῇδε φάσματα Δισσῶν ὀνείρων. *Sophocl. Electr. ver.* 645; ubi *Scholiastes* hunc locum *Homeri* citat. Vide et *Luciani Hist. Ver. Lib.* II; item *Dialog.* qui inscribitur, *Somnium*, seu *Gallus*.

Ibid. Ἀμενηνῶν] Apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, ψευδῶν· Male.

Ver. 563 Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ᾽ ἐλέφαντι] Οἱ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην συνεκδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμούς· κερατοειδὴς γὰρ ὁ πρῶτος χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐλεφαντίνην

Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἱ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·

" Horum quae quidem venerint per sectum ebur,
" Haec decipiunt, verba irrita ferentia:
" Quae vero per polita cornua iverint foras,
" Haec vera perficiunt; hominum quando aliquis viderit.
" At mihi non hinc puto grave somnium
" Venisse: certe gratum mihi et filio foret.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua:
" Haec iam aurora advenier infausta, quae me Vlyssis
" A-domo amovebit: nunc enim deponam certamen,
" Secures, quas ille in aedibus suis
" Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;

565 οἱ δ'] F. A. L.

φαντίνην δὲ, στόμα καὶ ἔσωθεν ἐλεφαντόχρωτας τοὺς ὀδόντας· ἐκ δὲ τούτου, πιστότερα εἶναι τὰ ὁρώμενα τῶν λεγομένων. Καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἷόν τε καὶ ἰδεῖν, διὰ δὲ ἐλέφαντος οὔ. *Schol.* ad *ver.* 562; ubi et plures huius loci explicationes affert satis inficetas. Vide et *Macrob. in Somn. Scipian. Lib.* I, *cap.* 3, *sub fine.* Porro hinc *Plato*, in *Charmide*; Ἄκουε δὴ τὸ ἐμὸν ὄναρ, εἴτε διὰ κεράτων, εἴτε δι' ἐλέφαντος ἐλήλυθεν.

Ver. 564 Οἳ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος, Οἱ δ' ἐλεφαίρονται] Ὑπνώοντα παρήπαφεν ὄψις ὀνείρου, Κλεψινόων ἐλέφαντος ἀναΐξασα πυλάων. *Nonnus Dionys. Lib.* XXXIV, *ver.* 89. Horat. *An vitio carentem Ludit imago Vana, quae porta fugiens eburna Somnium ducit? Carm.* III, XXVII, 39.

Ibid. Πριστοῦ ἐλέφαντος] Virgil. *Sectoque elephanto. Aen.* III, 464.

Ver. 565, 567 Οἱ δ' — Οἵ ῥ'] *Barnesius* edidit Τοὶ δ' — Τοί ῥ'. *Al.* Οἵ γ', et Οἵ τ'.

Ver. 571 Ἥδε δὴ ἠὼς] Λέγει ἠῶ καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν· Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 12.

Ver. 572 Νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον, Τοὺς πελέκεας] Ὅτι τὸ ἐν ποιήσει εὔπλαστον κατορθῶν πανταχοῦ μάλιστα ὁ Ποιητὴς, θαυμαστὸς ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα, εὐμεθόδως ἀπὸ τῶν ἄρτι προλαλῶν καὶ οἷον προοιμιαζόμενος τὴν κατὰ τῶν μνηστήρων μάχην. — Ἆθλον ἐκείνη [Πηνελόπη] ἐξευρίσκειν [νοεῖ,] πελέκεας δώδεκα, δι' ὧν ἐκεῖνος [Ὀδυσσεὺς] ὀϊστευε· καὶ τὸν ἰσχύσαντα οὕτω διοϊστεῦσαι λαβεῖν ἄνδρα, ὡς ἐοικότα τῷ πάλαι ἀνδρί. — Καὶ Ὀδυσσεὺς ἀκούσας, ἐπαινεῖ τὴν βουλὴν, [infra *ver.* 584;] ὡς εὐτυχῶς αὐτῷ ἐπινοηθεῖσαν· καὶ παραινεῖ ποιῆσαι οὕτω. — Καὶ οὕτως εὐμόρφως ἐντεῦθεν ἀρξάμενος, περαίνει τὰ ἐφεξῆς πάνυ πιθανῶς, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔχοι τις κρεῖττον πλάσασθαι. *Eustath.*

Ver. 573 Πελέκεας] Τὰ σιδήρια τετρυπημένα. *Schol.* Pronuntiabatur autem πελέκας, vel πελέκεις· Vt et πελέκεων, infra *ver.* 578, pronuntiabatur πελέκων. Vide ad *Il.* β', 811.

Ver. 574, 575 Ἵστασχ' — διαρρίπτασκεν] Vide ad *Il.* α', 37; et β', 221. *Al.* διαρρίπτασκον.

Ver. 574 Δρυόχους ὡς] Οἱ μὲν κίρκους ἀκούουσί τινας μεγάλους ἐπ' ὀβελίσκων κειμένους· οὓς καταπήγνυσθαι εἰς τὴν γῆν, ὥστε δι' αὐτῶν τοξεύειν· οἱ δὲ μολιβᾶς τὰς θέσεις αὐτῶν κάτωθεν, ὕπειτα τὸν κύκλον ἄνω ἐπικείμενον. Ἄμεινον δὲ ἀκούειν δρυόχους, ξύλα ὀρθὰ, ἐφ' ὧν ἡ τρόπις ἐρείδεται τῆς πηγνυ-

Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου. μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο·
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνὴ

Quando autem ſol occidit, et tenebrae advenerunt,
Tunc demum decubuerunt, et ſomni donum ceperunt.
Quando vero mane-genita apparuit roſea-digiros aurora,
Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipſi
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Vlyſſes
Ibat: altum vero montem aſcenderunt indutum ſylva
Parnaſſi; cito autem pervenerunt ad iuga ventoſa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
Ex placide-fluente profundo Oceano;
Venatores autem in vallem perveniebant; ante vero ipſos
Veſtigia ſcrutantes canes ibant; at poſte
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Vlyſſes
Ibat prope canes, vibrans longam haſtam.
Ibi vero in ſylva denſa iacebat magnus aper;
Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum ſpirantium,
Neque ipſam ſol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat penitus, adeo ſcilicet denſa

Ver. 426 Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο] Virgil. *Vertitur interea coelum, ruit Oceano nox, Involvens umbra magna terramque polumque; — fuſi per moenia Teucri Conticuere: ſopor feſſos complectitur artus. Aen.* II, 250.

Ver. 431 Ὄρος — καταειμένον ὕλῃ] Virgil. *Sylvis ſcena coruſcis Deſuper, horrentique atrum nemus imminet umbra. Aen.* I, 168.

Ver. 433 Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας] Virgil. *Et iam prima novo ſpargebat lumine terras Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Aen.* IV, 584.

Ver. 435 Βῆσσαν] Τὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. *Schol.*

Ver. 436 Ἴχνη] *Al.* Ἴχνε', et Ἴχνι'.

Ver. 439 Κατέκειτο μέγας σῦς] Sic apud Virgil. *Ingens inventa ſub ilicibus ſus. Aen.* VIII, 43. Vide ad *Il.* γ', 363.

Ver. 440 Διάει] *Al.* διάη.

Ibid. Ὑγρὸν ἀέντων] Vide ſupra ad ι, 478.

Ver. 441 Οὔτε μιν ἠέλιος] Virgil. *Solis inacceſſam radiis. Aen.* VIII, 195.

Ver.

Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο·
Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπισταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν

Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.
Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;
Vt venantes ingruebant: hic autem adversus ex arbusto,
Erectis valde cervicis-setis, ignisque *instar* oculis tuens,
Stetit ipsos prope: primus autem Vlysses
Irruit, elevata longa hasta, manu robusta,
Vulnerare cupiens: ipsum vero praevertens percussit aper
Genu super; multum autem exhausit carnis dente
Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
Illum vero Vlysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum:
Penitus autem transiit splendidae hastae cuspis:
Decidit vero *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
Hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti circum-occupabantur;
Vulnus autem Vlyssis eximii deo-paris
Ligaverunt scite; incantationeque sanguinem nigrum

445 Ἐς λοφίην] A. L.

Ver. 444 Τὸν δ'] *Al.* Τῶν δ'.

Ver. 445 Ὡς ἐπάγοντες] *Al.* Οὓς ἐπάγοντες.

Ver. 446 Πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς] Virgil *Stant lumina flamma. Aen.* VI, 300. *Oculis micat acribus ignis.* XII, 103.

Ibid. Δεδορκὼς] Vide ad *Il.* β', 314.

Ver. 451 Λικριφὶς ἀΐξας] Similiter apud Horatium: *Verris obliquum meditantis ictum. Carm. Lib.* III, *Od.* XXII, *ver.* 7.

Ver. 455 Τὸν μὲν — ἀμφεπένοντο] Τετέλεσι περὶ αὐτὸν ἐπενῦντο, ἤτοι περὶ Ὀδυσσέα· ἴσως δὲ καὶ περὶ τὸν σῦν. *Eustath.* Vera posterior explicatio; ut liquet ex sequenti Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος.

Ver. 457 Ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν Ἔσχεθον] Διοκλῆς ἐπαοιδὴν παρέδωκε τὴν παρηγορίαν· ᾔσχαιμεν γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ τετρωμένου προσεχὲς ᾖ, καὶ ὥσπερ προσηρτημένον τῷ παρηγοροῦντι, ὡς καὶ δι' ἑτέρων, [*Iliad.* o, 401;] Ἀλλά σε μὲν θεράπων τεττερπέτω. *Schol.* Ἰστέον ὅτι ἀρχαία ἐστὶν ἡ διὰ τῆς ἐπαοιδῆς θεραπεία. Ὅμηρος, — παῦε δ' ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινόν. *Etymolog. Magn.* ad vocem Ἐπαοιδή. "Dixit "Homerus, profluvium sanguinis vulnerato femine Vlixem inhibuisse carmine: Theophrastus ischiadicos sanari: Cato prodidir luxatis membris carmen auxiliari: M. Varro podagris. *Plin. Nat. Hist. Lib.* XXVIII, *cap.* 2, a *Barnesio* citatus. Similiter apud *Pindarum*: Τοὺς μὲν μαλακαῖς Ἐπαοιδαῖς ἀμφέπων. *Pythior.* III, 91. Virgil. *Neque eum iuvere in vulnere cantus. Aen.* VII, 757.

Ver.

Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλȣ πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην· τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν, ὅ, τι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῢς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβȣ̃σα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·

Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chati ad aedes patris.
Illum quidem Autolycusque, et filii Autolyci
Bene postquam sanassent, et splendida dona *ei* praebuissent,
Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
In Ithacam: eo quidem pater et veneranda mater,
Gaudebant reverso, et interrogabant singula,
De cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis rite narravit,
Vt ipsum venantem percussisset aper albo dente,
Ad Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc *Cicatricem* anus manibus pronis prehensam,
Agnovit attrectans; pedem autem dimisit ferendum:

461 φίλως] R. 464 σφιν] eaed.

Ver. 461 φίλην] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, φίλως.

Ver. 465 Ἔλασεν σῦς] *Eustath.* in Comm. bis ἔλασε σῦς. recte. *Ern.*

Ver. 467 Τὴν γρηῢς χείρεσσι etc.] Observat *Dionysius Halicarnassensis* Poëtam in sequenti descriptione res tam pulchre et significanter depingere, ut pictura eae potius oculis exhibitae, quam poëmate narratae, videantur. Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίη τις, ȣ̓κ ἂν ἁμαρτάνοι. — Ἴδωμεν δὲ καὶ ἄλλȣ ἑνὸς ἐκ πολλῶν παραδείγματος, ὅτι δρωμένοις μᾶλλον ἢ ἀκȣομένοις ἔοικε τὰ ποιήματα· ὥσπερ ἓν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὴν ȣ̓λὴν τȣ̃ Ὀδυσσέως φράσας, ἐπιφέρει τὰ τῆς Εὐρυκλείας, Τὴν γρηῢς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβȣ̃σα, Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη· καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐνταῦθα γὰρ, καὶ τῶν ἐν πίνακι γραπτῷ δεδειγμένων, τῶν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν πεσεῖν δυναμένων, ἐμφαίνεται πλείω τὰ μηδὲ τῇ ὄψει ἔτι καταληπτὰ, ἀλλὰ τῇ νοήσει μόνῃ· ἥ τε διὰ τὴν ἔκπληξιν ἄφεσις τȣ̃ ποδὸς, καὶ ὁ ψόφος τȣ̃ χαλκȣ̃, καὶ τὸ ἐκχεόμενον ὕδωρ, καὶ τῆς γραὸς λύπη τε ἅμα καὶ χαρά· καὶ τὰ ῥηθέντα πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, καὶ ἃ πρὸς τὴν Πηνελόπην ἀποβλέψασα εἰπεῖν ἐμέλλησε. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικῶς παρὰ τῷ Ποιητῇ δείκνυται, ἅπερ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει θεάσασθαι ἔνεστιν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρȣ ποιήσεως, §. 26. Similiter de tota *Homeri* poësi *Cicero*: "Traditum est etiam, Homerum caecum fuisse: At eius picturam, non poësim videmus. Quae regio, quae ora, qui locus Graeciae, quae species formae, quae pugna, quae acies, quod remigium, qui motus hominum, qui ferarum, non ita expictus est, ut, quae ipse non viderit, nos ut videremus effecerit?" *Tusc. Disputat. Lib.* V, §. 39.

Ver. 468 Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη] Χρὴ δὲ σημειώσασθαι καὶ οἵοις προσώποις ἑαυτὸν καὶ ὅπως ἐπίστευσεν Ὀδυσσεύς· ἵνα καὶ ȣ̃τως ἡ ποιητικὴ ποικιλία διαδειχθείη, καὶ τὸ τῆς πλάσεως πολύτροπον. Τηλεμάχῳ μὲν γὰρ ὡς υἱῷ γνωρίζεται καὶ ἑκών· [supra π', 188;] ἔγνω γὰρ οἷος ἦν, ὃς καὶ ἀπεδήμησε δι' αὐτόν. Εὐρυκλείᾳ δὲ ἄκων, τῇ καὶ τροφῷ, καὶ οἷον μητρί. Εὐμαίῳ δὲ καὶ Φιλοιτίῳ [infra φ', 207,] πρὸς αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τȣ̃ ἔργȣ γνωσθήσεται· τί γὰρ ἔδει πρώην; Τῇ μέντοι γυναικὶ Πηνελόπῃ [ψ', 205,] ἁπάντων ὕστερον· ȣ̓ γὰρ ἐχρησίμευσεν ἐκείνη εἰς ȣ̓δέν. *Eustath.*

Ibid. Ἐπιμασσαμένη] Similiterque infra

Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· καναχῆσε δὲ χαλκὸς,
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξεχύθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγ☉ ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείε Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκ☉· ὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλυσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' ὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, ὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμεν☉, φάρυγ☉ λάβε δεξιτερῆφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἄσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μήτις τ' ἄλλ☉ ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.

Incidit vero lebeti tibia; resonuit autem aes;
Retroque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa est aqua.
Ipsius vero simul gaudium et dolor invasit mentem; oculi autem ei
Lachrymis impleti sunt; clara vero ei haesit vox.
Prehenso autem *eius* mento, Vlyssem allocuta est;
" Profecto omnino Vlysses es, chare fili; neque te ego
" Prius agnovi, quam totum herum meum contrectassem.
Dixit, et Penelopen intuita est oculis,
Indicare volens charum maritum intus esse.
Ea autem neque videre potuit e-regione, neque animadvertere;
Ei enim Minerva mentem avertit: at Vlysses
Manu admota guttur cepit dextra;
Altera vero propius ad-se traxit, dixitque;
" Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutrivisti ipsa,
" Tuam ad mammam; nunc vero dolores multos perpessus
" Veni vigesimo anno in patriam terram.
" Sed postquam animadvertisti, et tibi deus iniecit animo,
" Tace; neque quis alius in aedibus audiat.

fra *ver.* 480, ἐπιμασσάμενος· vide ad *Il.* ρ', 564.

Ver. 471 Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα] Ὅθεν λαβών, φασι, Σοφοκλῆς ἔφη ὡς χάρμα ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλούμενον. *Eustath.*

Ver. 472 Δακρυόφιν πλῆσθεν] Scr. videtur δακρυόφι, ut mox 480. δεξιτερῆφι. *Ern.*

Ver. 475 Ἀμφαφάασθαι] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἀμφὶ φάασθαι.

Ver. 480 Φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι] Guttur nimirum ei manu arcte constringebat, ne *Penelopen* alloqui posset. Vt recte *Eustathius*: Ὅτε μέντοι καὶ τῦ φάρυγγος αὐτῆς ἐλάβετο, τότε ἐδὲν ὅλως εἶχε λαλεῖν. *Spondanus* aliter accipit: "Hoc autem "contactu," inquit, "qui *supplicis* est, "et sequenti oratione nutricem *demulcet* Vlysses, ne se prodat. Minus recte.

Ver. 484 Εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς] Vide supra ad π', 206.

Ver. 485 Ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ] Vide ad *Il.* ά, 194.

Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυὺς,
Οὐδὲ τροφῦ ἔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, ὺκ ἐπιεικτόν·
Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυὺς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζυσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; ὐδέ τί σε χρή·
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάςην·
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

« Sic enim edico, quod et perfectum erit;
« Si mihi deus domuerit procos eximios,
« Neque, nutrix licet-sis, a-te abstinebo, quando alias
« Famulas in aedibus meis interficiam mulieres.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
« Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
« Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:
« Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.
« Aliud vero tibi dicam, tu autem in mente reconde tua;
« Si tibi deus domaverit procos eximios,
« Tunc demum tibi recensebo in aedibus mulieres,
« Et quae te parum-honorent, et quae inculpatae sint.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« Nutrix, cur vero tu eas indicabis? neque omnino te oportet.
« Bene utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:
« Sed tene silentio verbum, committeque diis.

494 Ὡς ὅτε τι λίθος] F. A. L. int. ἴχει. quod praetulerim.

Ver. 487 Τὸ δὴ καὶ] *Al.* καὶ μήν.

Ver. 490 Ἐν μεγάροισιν] *Al.* ἐνὶ μεγάροισιν.

Ibid. Κτείναιμι] *Al.* κτείνωμι.

Ver. 493 Οὐκ ἐπιεικτόν] *Al.* ὐδ' ἐπιεικτόν.

Ver. 494 Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος] Ὁ δὲ Ποιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσέα σιωπηλότατον πεποίηκε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν τροφόν· ἀκύεις γὰρ λεγύσης, Ἕξω δ' ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦς, ἠὲ σίδηρος. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transitu notandum, quod iam legimus, ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, legisse *Plutarchum*, aut memoriter citasse, ἠΰτε περ κρατερὴ δρῦς.

Ver. 498 Καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν] Λίαν ἁμαρτωλαὶ, ἄλλοι ἀπέδοσαν, τῦ νη ἐπιτατικῦ ὄντος, ὡς ἐν τῷ, νήχυτος ὕρηξ· ἄμεινον δὲ τὰς ἀναμαρτήτυς, συγκειμένης τῆς λέξεως ἐκ τῦ νη ςερητικῦ μορίυ, καὶ τῦ ἀλιταίνειν· ἵν' ᾖ, ὗται ἁμαρτάνυσαι, καὶ ὗται ὐ. *Schol.* Caeterum Vulgati hic habent νηλιτεῖς· *Barnesius* autem edidit νηλητεῖς. Vide supra ad π', 317. *Al.* νηλίτιδες· notante *Eustathio*. *Clark.* Interpretationem ἀναμαρτήτυς eventus comprobat χ', 418 sq. *Ern.*

Ver. 302 Ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν] Ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔςαι, ταῦτα θεοῖσι μέλει *Theogn. Gnom. ver.* 1044. *Permitte Divis caetera. Horat. Carm.* I, IX, 9.

Ver.

Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπ]ρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτή·
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅντινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκ]ρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρηῒς ἀηδών,

Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
At postquam lavissetque et unxisset pingui oleo,
Iterum propius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
Calefacturus-se; cicatricem autem pannis cooperuit.
His vero sermonem exordiebatur prudens Penelope;
« Hospes, paulum quidem te amplius ego percontabor ipsa;
« Etenim iam cubitus cito placidi erit hora,
« Quemcunque scilicet somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
« Sed mihi et dolorem immensum praebuit deus:
« Dies etenim delector lamentans, lugens,
« Meaque opera inspiciens et ancillarum, in domo:
« At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes.
« Iaceo in lecto, crebraeque mihi circa intimum cor
« Acutae curae lugentem lacessunt.
« Sicut autem quando Pandarei filia, florida luscinia,

504 Ποδανίπ]ρα] R. 510 ἔσσεται ἡδέος ὥ.] R.

Ver. 505 Λίπ' ἐλαίῳ] Virgil. *Pinguis olivi. Eclog.* V, 68. *Clark.* Alibi habuimus ἤλειψέ λίπ' ἐλαίῳ, ut h. l. habet *Eustath. Ern.*

Ver. 510 Ἡδέος ἔσσεται ὥρη] *Al.* ἔσσεται ἡδέος ὥρη.

Ver. 515 Ἐπὴν] *Al.* ἐπεί.

Ver. 516, 17 Πυκιναὶ δέ μοι — μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν] Constructio notabilis, μοι — ὀδυρομένην. Sed μοι enclitice f. pleonastice accipiendum. *Ern.*

Ver. 518, 522 Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη etc.] Εἰ μέν τις ἐν πράγματι χάρις ἐστὶ, τάδε καὶ ἡ λέξις ποιεῖ ἐπιχαριτώτερα· οἷον, Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου etc. Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ ἀηδὼν, χαρίεν ὀρνίθιον· καὶ τὸ ἔαρ φύσει χαρίεν· πολὺ δὲ ἐπικεκόσμηται τῇ ἑρμηνείᾳ· καὶ ἔτι χαριέστερα, τό τε, χλωρηῒς, καὶ τὸ, Πανδαρέου κούρη, εἰπεῖν ἐπὶ ὄρνιθος· ἅπερ τοῦ Ποιητοῦ ἴδιά ἐστι. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας, §. 133. Porro *Strabo, Geograph. Lib.* XIV, *pag.* 981, *al.* 665, citat; Ὡς καὶ Πανδαρέου κούρη. Virgil. *Qualis populea moerens Philomela sub umbra, Amissos queritur foetus —. Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat, et moestis late loca questibus implet. Georgic.* IV, 511. *Talis in umbrosis, mitis nunc denique sylvis Deflet Threicium Daulias ales Ityn. Consolat. ad Liv. August.* (*Ovidio vulgo ascript.*) *ver.* 105. Vide et infra ad *ver.* 522.

Καλὸν ἀείδησιν, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.
Ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμωάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἢ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἔδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·

« Pulchre canit, vere recens ineunte,
« Arborum in foliis sedens densis,
« Quae frequenter versans fundit multisonam vocem,
« Filium lugens Itylum charum, quem quondam aere
« Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis;
« Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,
« Vtrum maneam apud filium, et integra omnia servem,
« Possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum,
« Torumque reverens mariti, populique famam:
« An iam una sequar Achivorum *eum*, quicunque optimus
« Ambit *me* in aedibus, praebitis infinitis sponsalibus.
« Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens,
« Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta:

Ibid. Πανδαρέου] *Barnesius* edidit Πανδάρεω.

Ibid. Χλωρηῒς ἀηδὼν] Ἤτοι ἐν χλωροῖς διατρίβουσα· ἢ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινομένη, ἔαρος γὰρ φαίνεται· ἢ διὰ τὸ χρῶμα· καὶ παρὰ Σιμωνίδην δὲ χλωραύχενες λέγονται αἱ Ἀηδόνες. *Schol.*

Ver. 519 Ἔαρος νέον ἱσταμένοιο] Sic apud Virgilium: *Vere novo. Georgic.* I, 43.

Ver. 520 Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη] Pronuntiabatur Δενδρῶν. Οἷοι ἀηδονιῆες ἐφεζόμενοι ἐπὶ δένδρων Πωτῶνται, πτερύγων πειρώμενοι, ὄζον ἀπ' ὄζω. *Theocrit. Idyll.* XV, 121.

Ver. 521 Πολυηχέα φωνὴν] Ἤδη μέντοι τινὲς καὶ πολυδευκέα φωνὴν, γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν ἀδευκέα, τὴν μηδ' ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπεῖσαν. *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 38.

Ver. 522 Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον] Τῇ Νυκτέως (Ἀντιόπῃ, notante *Barnesio*) Ζεὺς μίγνυται, ἐξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων· — γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Ἀηδόνα, τὴν τοῦ Πανδαρέου· τῶν δὲ γίνεται Ἴτυλος καὶ Νηΐς· Ἴτυλον δὲ ἡ μητὴρ Ἀηδὼν ἀποκτείνει διὰ νυκτὸς, δοκοῦσα εἶναι τὸν Ἀμφίονος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ προειρημένου γυναῖκα, ὅτι αὐτῇ μὲν ἦσαν ἓξ παῖδες, αὐτῇ δὲ δύο· ἐφορμᾷ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς ποινήν· ἡ δὲ εὔχεται ὄρνις γενέσθαι· καὶ ποιεῖ αὐτὴν ὁ Ζεὺς Ἀηδόνα· θρηνεῖ δὲ ἀεί ποτε τὸν Ἴτυλον, ὥς φησι Φερεκύδης. *Schol.*

Ver. 523 Ζήθοιο] *Al.* Ζήτοιο· notante *Eustathio.*

Ver. 529 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι] *Al.* Μνᾶται ἔμ' ἐν μεγάροισι.

Ibid. Ἀπερείσια ἔδνα] *Al.* ἀπερείσι' ἔεδνα. *Clark.* Haec forma usitatior *Homero.* Illa est etiam supra *Il.* π', 178. Sed et in altera reperitur: eaque est mollior et *Homero* aptior. *Ern.*

Ver. 530 Ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος] Editt. nonnullae, ἕως μὲν ἔτι πέλε νήπιος. Enuntiabatur autem ὥς μὲν.

Ver. 531 Γήμασθ'] Vide supra ad λ', 272.

Ver.

Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐςὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, καί τε σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις. ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον, ἔν περ ὀνείρῳ,
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας·
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔςαι.
Χῆνες μὲν, μνηςῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,

" Nunc vero quando iam magnus est, et pubertatis limitem attigit,
" Iam demum me optat retro-cedere ex domo,
" Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.
" Sed age mihi somnium declara, et audi:
" Anseres mihi in domo viginti triticum edunt
" Ex aqua, atque ipsis laetor inspiciens:
" Profecta vero ex monte magna Aquila adunco-rostro,
" Omnibus cervices confregit, et interfecit; hi autem fusi sunt
" Conferti in aedibus: illa vero in aethera divinum elevata est.
" Ast ego flebam et eiulabam, etiam in somnio;
" Circum autem me congregabantur comas-pulchrae Achivae
" Miserabiliter lugentem, quod mihi aquila interfecerat anseres.
" Reversa autem desidebat in prominenti tecto;
" Voceque humana compescebat, dixitque;
" Confide, Icarii filia longe-lateque-incluti;
" Non somnium, sed visio-vera, quae utique perfecta erit.
" Anseres quidem, proci *sunt*; ego autem aquila avis
" Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,

542 Ἐϋπλοκάμιδες] F. A. L.

Ver. 534 Ἀσχαλόων] *Al.* ἀσχάλλων.

Ver. 536 Πυρὸν ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος] Non, Ἔξω καὶ χωρὶς ὕδατος, uti mire admodum exponit *Scholiastes*; sed triticum aqua mixtum: Ita *ver.* 553, Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον.

Ver. 539 Πᾶσι κατ' αὐχένας] *Al.* Πᾶσι δὲ αὐχένας.

Ver. 540 Αἰθέρα] *Al.* ἠέρα.

Ver. 546 Ἰκαρίου κούρη] Ita *Barnesius* ex editionibus compluribus; atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* aliique ediderunt Ἰκαρίοιο κούρη. Quae posterior vox, uti et notavit *Barnesius*, apud Poëtam alibi non occurrit.

Ver. 547 Ὕπαρ] Τὸ μεθ' ἡμέραν φαινόμενον ἐνύπνιον. *Schol.*

Ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ'· ἐπειή ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κε τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι·
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων·
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι·

" Qui omnibus procis saevam mortem inferam.
" Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.
" Vbi-circumspectassem vero, anseres in aedibus animadverti
" Triticum comedentes apud pelvim, ubi antea scilicet.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O mulier, nequaquam licet declarare somnium
" Alio deflectentem; quandoquidem sane tibi ipse Vlysses
" Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis vero apparet exitium
" Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Hospes, profecto quidem somnia inscrutabilia, indiscriminatim-loquentia
" Sunt, neque omnino omnia perficiuntur hominibus.
" Duae etenim portae debilium sunt somniorum:
" Nam alterae quidem cornibus factae-sunt; alterae autem ebore:

556 Ἀποκλίναντ' ἐπεὶ ἦ ῥα] F. A. R. L.

Ver. 556 Ἄλλῃ ἀποκλίναντ'] Ἔξω τῆς ἀληθείας εἰπόντα. *Schol.*

Ibid. Ἐπειή ῥά] *Al.* ἐπεὶ ἦ ῥά.

Ibid. Αὐτὸς Ὀδυσσεὺς Πέφραδ'] *Ipse Vlysses* venusta ambiguitate dixit, volens intelligi a Penelope aquilam *ver.* 549. ipse referens ad ea, quae ante dixerat. *Ern.*

Ver. 557 Πέφραδ', ὅπως τελέει] Indicavit nempe *Vlysses, quo modo ipse perfecturus sit. Barnesius* male vertit *Dixit, quomodo fit.* Quo sensu nusquam apud Poëtam occurrit vox τελέει. Vide *Iliad.* θ', 415; ϑ, 370; *Odyss.* β', 256.

Ver. 560 Ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι] Ψευδεῖς ὄνειροι χαίρετ'· οὐδὲν ἦτ' ἄρα. *Euripid. Iphig. in Taur. ver.* 569.

Ibid. Ἀμήχανοι] Πρὸς ἃς μηχανὴν εὑρεῖν οὐκ ἔστιν. *Schol.* Rectius autem *Eustathius:* Ἀμήχανοι δὲ ὄνειροι, πρὸς οὓς οὐκ ἔστι κρίσιν τινὰ ὡρισμένην τεχνήσασθαι ἤτοι μηχανήσασθαι.

Ver. 562 Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων *etc.*] Virgil. *Sunt geminae Somni portae; quarum altera fertur Cornea, qua veris facilis datur exitus umbris: Altera, candenti perfecta nitens elephanto, Sed falsa ad coelum mittunt insomnia manes. Aen.* VI, 893. Ἃ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῇδε φάσματα Δισσῶν ὀνείρων. *Sophocl. Electr. ver.* 645; ubi *Scholiastes* hunc locum *Homeri* citat. Vide et *Luciani Hist. Ver. Lib.* II; item *Dialog.* qui inscribitur, *Somnium*, seu *Gallus.*

Ibid. Ἀμενηνῶν] Apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, ψευδῶν· Male.

Ver. 563 Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι] Οἱ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην συνεκδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμούς· κερατοειδὴς γὰρ ὁ πρῶτος χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐλεφαντίνην

Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἱ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·

« Horum quae quidem venerint per sectum ebur,
« Haec decipiunt, verba irrita ferentia:
« Quae vero per polita cornua iverint foras,
« Haec vera perficiunt; hominum quando aliquis viderit.
« At mihi non hinc puto grave somnium
« Venisse: certe gratum mihi et filio foret.
« Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua:
« Haec iam aurora adveniet infausta, quae me Vlyssis
« A-domo amovebit: nunc enim deponam certamen,
« Secures, quas ille in aedibus suis
« Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;

565 οἱ δ'] F. A. L.

φαντίνην δὲ, σῶμα καὶ ἔσωθεν ἐλεφαντόχρωτας τοὺς ὀδόντας· ἐκ δὲ τούτου, πιστότερα εἶναι τὰ ὁρώμενα τῶν λεγομένων. Καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἷόν τε καὶ ἰδεῖν, διὰ δὲ ἐλέφαντος οὔ. *Schol.* ad *ver.* 562; ubi et plures huius loci explicationes affert satis inficetas. Vide et *Macrob. in Somn. Scipian. Lib.* I, *cap.* 3, *sub fine.* Porro hinc *Plato*, in *Charmide*; Ἄκουε δὴ τὸ ἐμὸν ὄναρ, εἴτε διὰ κεράτων, εἴτε δι' ἐλέφαντος ἐλήλυθεν.

Ver. 564 Οἳ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος, Οἱ δ' ἐλεφαίρονται] Ὑπνώοντα παρήπαφεν ὄψις ὀνείρου, Κλεψινόων ἐλέφαντος ἀναΐξασα πυλάων. *Nonnus Dionys. Lib.* XXXIV, *ver.* 89. Horat. *An vitio carentem Ludit imago Vana, quae porta fugiens eburna Somnium ducis?* *Carm.* III, XXVII, 39.

Ibid. Πριστοῦ ἐλέφαντος] Virgil. *Sectoque elephanto. Aen.* III, 464.

Ver. 565, 567 Οἱ δ' — Οἵ ῥ'] *Barnesius* edidit Τοὶ δ' — Τοί ῥ'. *Al.* Οἵ γ', et Οἵ τ'.

Ver. 571 Ἥδε δὴ ἠὼς] Λέγει ἠῶ καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν· Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 12.

Ver. 572 Νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον, Τοὺς πελέκεας] Ὅτε τὸ ἐν ποιήσει εὔπλαστον κατορθῶν πανταχοῦ μάλιστα ὁ Ποιητὴς, θαυμαστὸς ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα, εὐμεθόδως ἀπὸ τῶν ἄρτι προλαλῶν καὶ οἷον προοιμιαζόμενος τὴν κατὰ τῶν μνηστήρων μάχην. — Ἆθλον ἐκείνη [Πηνελόπη] ἐξενεγκεῖν [νοεῖ,] πελέκεας δώδεκα, δι' ὧν ἐκεῖνος [Ὀδυσσεὺς] ὠΐστευε· καὶ τὸν ἰσχύσαντα οὕτω διοϊστεῦσαι λαβεῖν ἄνδρα, ὡς ἐοικότα τῷ πάλαι ἀνδρί. — Καὶ Ὀδυσσεὺς ἀκούσας, ἐπαινεῖ τὴν βουλὴν, [infra *ver.* 584;] ὡς εὐτυχῶς αὐτῇ ἐπινοηθεῖσαν· καὶ παραινεῖ ποιῆσαι οὕτω. — Καὶ οὕτως εὐμόρφως ἐντεῦθεν ἀρξάμενος, περανεῖ τὰ ἐφεξῆς πάνυ πιθανῶς, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔχοι τις κρεῖττον πλάσασθαι. *Eustath.*

Ver. 573 Πελέκεας] Τὰ σιδήρια τετρυπημένα. *Schol.* Pronuntiabatur autem πελέκας, vel πελέκεις· Vt et πελέκεων, infra *ver.* 578, pronuntiabatur πελέκων. Vide ad *Il.* β', 811.

Ver. 574, 575 Ἵστασχ' — διαρρίπτασκεν] Vide ad *Il.* α', 37; et β', 221. *Al.* διαρρίπτασκεν.

Ver. 574 Δρυόχους ὥς] Οἱ μὲν κίρκους ἀκούουσί τινας μεγάλους ἐπ' ὀβελίσκων κειμένους· οὓς καταπήγνυσθαι εἰς τὴν γῆν, ὥστε δι' αὐτῶν τοξεύειν· οἱ δὲ μολιβοῦς τὰς θέσεις αὐτῶν κύτωθεν, ἔπειτα τὸν κύκλον ἄνω ἐπικείμενον. Ἄμεινον δὲ ἀκούειν δρυόχους, ξύλα ὀρθὰ, ἐφ' ὧν ἡ τρόπις ἐρείδεται τῆς πηγνυμένης

Στὰς δ᾽ ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαῤῥίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ᾽ ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ᾽ ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεὺς,
Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας,
Νευρήν τ᾽ ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ᾽ ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι

" Stans autem ille valde procul, traiiciebat sagittam.
" Nunc vero procis certamen hoc inferam:
" Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
" Et iaculatus fuerit per secures duodecim omnes,
" Hunc una sequar, relicta hac domo,
" Iuventutis-*meae*, perpulchra, plena victu;
" Cuius aliquando recordaturam *me* puto, vel in somnio.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O uxor veneranda Laertiadae Vlyssis,
" Ne amplius nunc differ in aedibus hoc certamen:
" Ante etenim solers veniet huc Vlysses,
" Quam isti, hunc arcum bene-politum contrectantes,
" Nervumque intenderint, iaculatique fuerint per ferrum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Si velles mihi, hospes, assidens in aedibus

577 Ἐντανύσει] R. , 579 νοσφισαμένη] edd. 586 ποτε τόξον] F. A. L. 587 νευρὴν ἐντανύσαι] eaed. non male.

μένης νεὼς, ἤγουν στηρίγματα· καλοῦνται δὲ αὗται καὶ ἐπηγκενίδες. *Etymolog. Magn.* in voce δρυόχους.

Ibid. Δώδεκα πάντας] Similiter infra *ver.* 578, δυοκαίδεκα πάντων· Vide supra ad *ι*, 244; et ad *Il.* σ', 373, 470. Porro fuerunt, notante *Eustathio*, qui hic legerint, δρυόχους ὡς δώδεκα, πάντας. Minus recte.

Ver. 576 Ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω] In utraque *Eustathii* editione legitur τοῦτο· atque ita ipse in commentario; Ἔδοξε δὲ (inquit) τῷ Ποιητῇ τὸν ἄεθλον ἐνταῦθα οὐδετέρως εἰπεῖν τὸ ἄεθλον· ὁμοίως τῷ, ὁ λύχνος, τὸ λύχνον, καὶ τοῖς τοιούτοις. *Barnesius* autem *Henricum Stephanum* veterumque editionum nonnullas secutus, τοῦτον edidit. Quin et infra *ver.* 584 huius libri, in omnibus, atque etiam apud *Eustathium* in commentario legitur τοῦτον ἄεθλον. Similiterque supra λ', 622, 623, Οὐ γάρ ἔτ᾽ ἄλλον φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.

Ver. 579 Νοσφισσαμένη] Ita ex *Seberi Indice* restituit *Barnesius*; atque ita in omnibus legitur supra δ', 263: Recte. Nam, uti et ipse annotat *Barnesius*, quod hic habent Vulgati νοσφισαμένη *secundam* corripit: Νοσφίσατ᾽, οὐδέ μοι ἔτλη. *Odyss.* λ', 424: Et *ver.* 339 huius libri: Νοσφισάμην ἐπὶ νηός. Vide ad *Il.* ά, 140.

Ver. 580 Καλὸν] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 584 Τοῦτον ἄεθλον] Vide supra ad *ver.* 576.

Ver. 586 Τόδε τόξον] *Al.* πότε τόξον.

Ver.

Τέρπειν, ἀ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' ἀ γάρ πως ἐςὶν ἀΰπνες ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπες· ἐπὶ γάρ τοι ἑκάςῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρεραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερωϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι ςονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ ἃ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον ἀκ ὀνομαςήν·
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις ςορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰπᾶσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,

" Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
" Sed nequaquam licet insomnes esse semper
" Homines; in singulis enim sortem imposuerunt
" Immortales mortalibus super almam terram.
" Sed sane ego, in coenaculum ubi-conscendero,
" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
" Semper lachrymis meis foedatus, ex quo Vlysses
" Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
" Illic cubuero: tu vero cuba hac in domo,
" Vel humi ubi-straveris, vel tibi *famuli* cubilia ubi-deposuerint.
Sic locuta conscendit coenacula splendida,

590 Οὐκ ἐμοὶ ὕπνος] F. A. L. bene. 599 χαμαδιςορέσας] R.

Ver. 590 Οὔ μοι ὕπνος] *Al.* ὅ κε μοι ὕπνος. Quae et probabilior videtur lectio.

Ver. 591 Ἀλλ' ὀ γάρ πως] *Barnesius* voculam γὰρ hoc in loco otiosam existimat. *Eustathius* autem, "Ορα δὲ καὶ νῦν ὅτι ἀρξάμενος ἀπὸ τῶ γὰρ συνδέσμε, ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἀλλά· (*ver.* 594.) Vide supra ad κ', 190.

Ibid. οὐ γάρ πως ἐςὶν ἀΰπνες ἔμμεναι αἰὲν] Ovid. *Quod caret alterna requie, durabile non est. Heroid. Epist.* IV, *ver.* 89.

Ver. 592 Ἐπὶ γάρ τοι ἑκάςῳ μοῖραν ἔθηκαν Ἀθάνατοι] Μοῖραν φησὶ τὴν καθ' εἱρμὸν βίε διανέμησιν *Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἄνεσιν καὶ σπεδὴν διῄρηται, καὶ διὰ τῦτο ὁ μόνον ἐγρήγορσις, ἀλλὰ καὶ ὕπνος εὑρέθη· ὐδὲ πόλεμος, ἀλλὰ καὶ εἰρήνη· ὐδὲ χειμὼν, ἀλλὰ καὶ εὐδία· etc. *Plutarch. de Liberis educandis.*

Ver. 593 Ἐπὶ ζείδωρον ἄρεραν] "Aegypto autem ac Syriae Ciliciaeque et "Asiae ac Graeciae peculiares Zea, Olyra, Tiphe; — propter quam (Zeam) "Homerus ζείδωρος ἄρερα dixit; non, ut "aliqui arbitrantur, quoniam vitam do"naret." *Plin. Natural. Hist. Lib.* XVIII, *cap.* 8. Altero autem modo exponit *Hesychius*, notante *Duporto, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum. Vid. supra ad γ', 3.

Ver. 595, 598 Λέξομαι — λεξαίμην — λέξεο] Vide ad *Il.* β', 515.

Ver. 596 Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι] *Al.* Δάκρυσιν αἰὲν ἐμοῖσι.

Ver. 597 Κακοΐλιον ἀκ ὀνομαςήν] Vide supra ad *ver.* 260. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet ὀνομαςόν. Vide supra 260.

Ver. 598 Λέξεο] Τὸ δὲ λέξεο προςακτικὸν πάνυ καινῶς ἔχει· γίνεται δὲ ἀπὸ τῶ λέγω, λέξω, ὅ ἀναδραμόντος εἰς ἐνεςῶτα, ἔςιν αὐτῶ παθητικὸν τὸ λέξομαι· ὅ παρατατικὸς ἐλεξόμην, τὸ τρίτον λέξετο, καὶ ἐξ αὐτῶ προςακτικὸν τὸ λέξεο. *Eustath.* Vide ad *Il.* ι, 109. *Al.* λέξαι, et λέξαο.

Ver. 599 Χαμάδις] Apud *Eustathium*, χαμάδι.

Ibid. Κατὰ δέμνια θέντων] Apud *Eustathium* scribitur καταδέμνια. Minus recte: Nam κατὰ δέμνια θέντων, ut recte notavit *Barnesius*, est δέμνια καταθέντων. Porro vocem θέντων (quae apud Poëtam hoc tantum in loco occurrit,) *Scholiastes* exponit ἀποθεμένων, δηλονότι τῶν θεραπαινῶν· *Eustathius* autem, θέτωσαν αἱ δελίδες. *Clark.* Posterius melius. Atticis frequens haec forma. *Ern.*

Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes,
Huius autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum vero deliberabat in mente et in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc sineret cum procis superbis misceri
Extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique huius intus latrabat *cor* aegre-ferentis mala opera.
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
" Tolera iam, cor; et peius aliud aliquando tolerasti

10 Μερμήριξε] F. A. L. 12 ἤέ τ' ἐῶ] F. A. male. 16 ὥς ἄρα τοῦ ἐνδ.] A. R. L. vid. *not.* 18 τέτλαθι κρ.] F. an τέτλα δή.

Ver. 8 Γέλωτα καὶ] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt γέλω τε καί. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, γέλων τε καί. Vt supra σ', 349, Γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε.

Ver. 10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα] Virgil. *Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. Aen.* IV, 283.

Ibid. Μερμήριζε] *Al.* μερμήριξε.

Ver. 14 Ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς δεύτερον προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Prolis.*

Ver. 15 Ὑλάει, μέμονέν τε] Vide ad *Il.* ά, 37; et ν', 736.

Ver. 16 Ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει] Statius: *Stat pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. Sylvarum* II, 1, 12. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Ὣς ἄρα τοῦ· atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis*. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὣς ἄρα τοὔνδον ὑλάκτει etc. *Clark. Aeschylus* Pers. 997. Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔνδοθεν ἦτορ. Vbi Scholia notant h. l. imitatum esse *Aeschylum*, sed habet ἐντὸς pro ἔνδον. De tropo hoc vid. quos memorat *Abresch* V. C. Animadv. ad *Aeschyl.* p. 240. *Ern.*

Ibid. Ἀγαιομένου] Ἄγαν θαυμάζοντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol. Eustathius* et ἀταιομένου scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio.*

Ver. 17 Κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὅμηρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα, Τέτλαθι δὴ, κραδίη· etc. Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις (*ver.* 22, 23;) Ὣς ἔφατ'· — Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. Lib.* III; Ἀλλ' εἴπου τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Οἷον καὶ τὸ Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε etc. Vide et eundem in *Phaedone*, ubi hunc locum adducit: item *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 54, *sub fine.*

Ver. 18 Καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης] Horat. *Fortem hoc animum tolerare iubebo: Et quondam maiora tuli. Serm.* II, V, 20. Ovid. *Perfer et obdura; multo graviora*

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

" Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
" Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia
" Eduxit ex antro, cum putares te moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc et illuc.

19 Ὅτε μοι μένος] R.

graviora tulisti. Trist. V, XI, 7. Vide supra ad ί, 222. *Clark. Cicero Att.* IX, 15. Τέτλα, κύντερον· *ne illud quidem nostrum proprium* (sc. κύντερον ἦν) *erat enim spes propinqui reditus etc. Ern.*

Ver. 19 Ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ Ἰφθίμους ἑτάρους] Οἴκτιστον μὲν αὐτὸς φθάσας ἔφη (supra μ', 258,) τὸ κατὰ τοὺς ἑτέρους (forte ἑταίρους,) ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἥρπαζε· τὸ δὲ κατὰ Λαιστρυγόνας, οὐ μόνον οἴκτιστον, ἀλλὰ καὶ χείριστον. Ἐπελέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστρυγόνες ἄπρακτος ἦσαν ἀνία, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἔπραξεν ἄμυναν Ὀδυσσεύς, τλήμων φανεὶς ἕως εὗρε καιρόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅτε τοι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Si haec lectio vera esset, post v. 20 etiam deberet esse ὄφρα με μῆτις. *Ern.*

Ver. 21 Ὀϊόμενον θανέεσθαι] Scribi potuit ὀϊομένην· sed et ὀϊόμενον ferri potest. Quippe cum *cor suum* alloqui dicitur *Vlysses*, *Seipsum* alloqui intelligitur. Vti notavit *Barnesius*.

Ver. 22 Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ] *Schol.* Καταστέλλων, τὴν ἀπότασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα. *Clark* Καθαπτόμενος hic vertam potius *demulcens. Iliad.* ά, 582. ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. *Ern.*

Ver. 23 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα]. Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεποιημένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειροήθες. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transcursu notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hic *Plutarchum*, Τῷ δ' αὖτ'. Quo modo legitur et apud *Dionys. Halicarn.* loco ad *ver.* 17 supra citato. Porro hinc apud eundem *Plutarchum*; Ἔχοντι κατὰ χώραν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ πείσει μένοντα τὸν θυμόν. *De Ira cohibenda, haud longe ab initio.* Et apud *Synesium* de *Calvit.* (citante *Gatakero* ad *Antonin. Lib.* III, §. 6;) Τήρησον ἐν πείσῃ, φασὶ, τὴν καρδίαν. *Clark.* In *Plutarchi* loco κατὰ χώραν esse glossam, monet *Kusterus* ad *Aristoph. Plut.* 367. *Ern.*

Ibid. Ἐν πείσῃ] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέπειστο καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἔμελλεν αὐτῷ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. *Eustathius* vocem πείσῃ interpretatur πειθοῖ· Quam explicationem reiiciens vir eruditus *Tho. Gatakerus*, ipse exponit σχοινίον ἀγκυραῖον, *funis anchoralis.* "Talem nempe" (inquit) "vult animi statum, qualem describit apud *Plut.* de *virt. moral.* nescio quis verbis hisce; Ἡ δὲ Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνήρτηται [*Al.* ἀγήρηται] βρόχοις, Πνεῖ δ' οὖρος, ἡμῖν δ' ἐγκρατεῖ τὰ πείσματα." *Annotat. in Antoninum, Lib.* III, §. 6. Vide supra ad *ver.* 17 et 23. Apud *Homerum* vox alibi non occurrit. *Clark.* Πείσματα illustrat *Pierson* Verisim. p. 114. *Ern.*

Ibid. Τετληυῖα] *Al.* τετληκυῖα.

Ver. 24 Ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα] Αὐτὸς h. l. est *corpus:* opponitur enim animo. Vid. ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.
Huius autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum vero deliberabat in mente et in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc fineret cum procis superbis misceri
Extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique huius intus latrabat *cor* aegre-ferentis mala opera.
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
" Tolera iam, cor; et peius aliud aliquando tolerasti

10 Μερμήριξε] F. A. L. 12 ἠέ τ' ἐῶ] F. A. male. 16 ὥς ἄρα τοῦ ἔνδ.] A. R. L. vid. *not.* 18 τέτλαθι κρ.] F. an τέτλα δή.

Ver. 8 Γέλωτα καὶ] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt γέλω τε καί. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, γέλων τε καί. Vt supra σ', 349, γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε.

Ver. 10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα] Virgil. *Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. Aen.* IV, 283.

Ibid. Μερμήριζε] *Al.* μερμήριξε.

Ver. 14 Ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς δεύτερον προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Prolis.*

Ver. 15 Ὑλάει, μέμονέν τε] Vide ad *Il.* ά, 37; et ν'. 736.

Ver. 16 Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει] Statius: *Stat pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. Sylvarum* II, 1, 12. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Ὡς ἄρα τοῦ· atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis*. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὡς ἄρα τοὔνδον ὑλάκτει etc. *Clark.* *Aeschylus* Pers. 997. Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔνδοθεν ἦτορ. Vbi Scholia notant h. l. imitatum esse *Aeschylum*, sed habet ἐντὸς pro ἔνδον. De tropo hoc vid. quos memorat *Abresch* V. C. Animadv. ad *Aeschyl.* p. 240. *Ern.*

Ibid. Ἀγαιομένου] Ἄγαν θαυμάζοντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol.* *Eustathius* et ἀταιομένου scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio.*

Ver. 17 Κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὅμηρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα, Τέτλαθι δὴ, κραδίη· etc. Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις, (ver. 22, 23;) Ὡς ἔφατ'· — Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. Lib.* III; Ἀλλ' εἴπου τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Οἷον καὶ τὸ Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε etc. Vide et eundem in *Phaedone*, ubi hunc locum adducit: item *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 54, *sub fine.*

Ver. 18 Καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης] Horat. *Fortem hoc animum tolerare iubebo: Et quondam maiora tuli. Serm.* II, V, 20. Ovid. *Perfer et obdura; multo graviora*

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

"Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
"Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia
"Eduxit ex antro, cum-putares te moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc et illuc.

19 Ὅτε μοι μένος] R.

graviora tulisti. Trist. V, XI, 7. Vide supra ad ἑ, 222. *Clark. Cicero Att.* IX, 15. Τέτλα, κύντερον· *ne illud quidem nostrum proprium* (sc. κύντερον ἦν) *erat enim spes propinqui reditus etc. Ern.*

Ver. 19 Ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ Ἰφθίμους ἑτάρους] Οὔτισιν μὲν αὐτὸς φθάσας ἔφη (supra μ΄, 258,) τὸ κατὰ τοὺς ἑτέρους, (forte ἑταίρους,) ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἥρπαζε· τὸ δὲ κατὰ Λαιστρυγόνας, ὃ μόνον οἴκτιστον, ἀλλὰ καὶ χείριστον. Ἐπελέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστρυγόνες ἄπρακτος ἦσαν ἀνία, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἔπραξεν ἄμυναν Ὀδυσσεύς, τλήμων φανεὶς ἕως εὗρε καιρόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅτε τοι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. a *Thó. Benteleio* collatus. *Clark.* Si haec lectio vera esset, post v. 20 etiam deberet esse ὄφρα με μῆτις. *Ern.*

Ver. 21 Ὀϊόμενον θανέεσθαι] Scribi potuit ὀϊομένην· sed et ὀϊόμενον ferri potest. Quippe cum *cor suum* alloqui dicitur *Vlysses, Seipsum* alloqui intelligitur. Vti notavit *Barnesius.*

Ver. 22 Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ] *Schol.* Καταστέλλων, τὴν ἀπότασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα. *Clark* Καθαπτόμενος hic vertam potius *demulcens. Iliad.* ά, 582. ἀλλά συ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. *Ern.*

Ver. 23 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα] Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεπεισμένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειρόηθες. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transcursu notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hic *Plutarchum*, Τῷ δ' αὖτ'· Quo modo legitur et apud *Dionys. Halicarn.* loco ad *ver.* 17 supra citato. Porro hinc apud eundem *Plutarchum*; Ἔχοντι κατὰ χώραν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ πείσει μένοντα τὸν θυμόν. *De Ira cohibenda, haud longe ab initio.* Et apud *Synesium* de *Calvit.* (citante *Gatakero* ad *Antonin. Lib.* III, §. 6;) Τήρησον ἐν πείσῃ, φασὶ, τὴν καρδίαν. *Clark.* In *Plutarchi* loco κατὰ χώραν esse glossam, monet *Kusterus* ad *Aristoph. Plut.* 367. *Ern.*

Ibid. Ἐν πείσῃ] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέποιθε καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἔμελεν αὐτῷ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. *Eustathius* vocem πείσῃ interpretatur πειθοῖ· Quam explicationem reiiciens vir eruditus *Tho. Gatakerus*, ipse exponit σχοινίον ἀγκυραῖον, *funis ancoralis.* "Talem nempe" (inquit) "vult animi "statum, qualem describit apud *Plut.* de "*virt. moral.* nescio quis verbis hisce; "Ἠΰτε Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνήρτηται "[*Al.* ἀχήρηται] βρόχοις, Πνεῖ δ' οὖρος, ἡμῖν "δ' οὐκρατεῖ τὰ πείσματα." *Annotat. in Antoninum, Lib.* III, §. 6. Vide supra ad *ver.* 17 et 23. Apud *Homerum* vox alibi non occurrit. *Clark.* Πείσματα illustrat *Pierson* Verif. p. 114. *Ern.*

Ibid. Τετληυῖα] *Al.* τετληκυῖα.

Ver. 24 Ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα] Αὐτὸς h. l. est *corpus*: opponitur enim animo. Vid. ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes,
Huius autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum vero deliberabat in mente et in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc fineret cum procis superbis misceri
Extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique huius intus lattabat *cor* aegre-ferentis mala opera.
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
" Tolera iam, cor; et peius aliud aliquando tolerasti

10 Μερμήριξε] F. A. L. 12 ἠέ τ' ἐῶ] F. A. male. 16 ὥς ἄρα τοῦ ἔνδ.] A. R. L. vid. *not.* 18 τέτλαθι κρ.] F. an τέτλα δή.

Ver. 8 Γέλωτα καὶ] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt γέλω τε καί. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, γέλων τε καί. Vt supra σ', 349, Γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε.

Ver. 10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα] Virgil. *Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. Aen.* IV, 283.

Ibid. Μερμήριζε] *Al.* μερμήριξε.

Ver. 14 Ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς δεύτερον προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Prolis.*

Ver. 15 Ὑλάει, μέμονέν τε] Vide ad *Il.* ά, 37; et ν', 736.

Ver. 16 Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει] Statius: *Stat pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. Sylvarum* II, I, 12. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Ὥς ἄρα τοῦ· atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis*. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὥς ἄρα τοὔνδον ὑλάκτει etc. *Clark. Aeschylus* Pers. 997. Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔνδοθεν ἦτορ. Vbi Scholia notant h. l. imitatum esse *Aeschylum*, sed habet ἐντὸς pro ἔνδον. De tropo hoc vid. quos memorat *Abresch* V. C. Animadv. ad *Aeschyl.* p. 240. *Ern.*

Ibid. Ἀγαιομένου] Ἄγαν θαυμάζοντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol. Eustathius* et ἀταιομένου scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio.*

Ver. 17 Κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὅμηρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα, Τέτλαθι δὴ, κραδίη· etc. Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις, (*ver.* 22, 23;) Ὣς ἔφατ'· — Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. Lib.* III; Ἀλλ' εἴπου τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Οἷον καὶ τὸ Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε etc. Vide et eundem in *Phaedone*, ubi hunc locum adducit: item *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 54, *sub fine.*

Ver. 18 Καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης] Horat. *Fortem hoc animum tolerare iubebo: Et quondam maiora tuli. Serm.* II, V, 20. Ovid. *Perfer et obdura; multo graviora*

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

" Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
" Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia
" Eduxit ex antro, cum-putares *te* moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc et illuc.

19 Ὅτε μοι μένος] R.

graviora tulisti. Trist. V, XI, 7. Vide supra ad *ι*, 222. *Clark. Cicero Att.* IX, 15. Τέτλα, κύντερον· *ne illud quidem nostrum proprium* (sc. κύντερον ἦν) *erat enim spes propinqui reditus etc. Ern.*

Ver. 19 Ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ Ἰφθίμους ἑτάρους] Οἴκτιστον μὲν αὐτὸς φθάσας ἔφη (supra μ', 258,) τὸ κατὰ τοὺς ἑτέρους, (forte ἑταίρους,) ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἥρπαζε τὸ δὲ κατὰ Λαιστρυγόνας, ὁ μόνον οἴκτιστον, ἀλλὰ καὶ χείριστον. Ἐπελέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστρυγόνες ἄπρακτος ἦσαν ἀνία, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἔπραξεν ἄμυναν Ὀδυσσεὺς, τλήμων φανεὶς ἕως εὗρε καιρόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅτε τοι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Si haec lectio vera esset, post *v.* 20 etiam deberet esse ὄφρα με μῆτις. *Ern.*

Ver. 21 Ὀϊόμενον θανέεσθαι] Scribi potuit ὀϊομένην· sed et ὀϊόμενον ferri potest. Quippe cum *cor suum* alloqui dicitur *Vlysses, Seipsum* alloqui intelligitur. Vti notavit *Barnesius.*

Ver. 22 Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ] *Schol.* Καταστέλλων, τὴν ἀπόστασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα. *Clark* Καθαπτόμενος hic vertam potius *demulcens. Iliad.* ά, 582. ἀλλά συ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. *Ern.*

Ver. 23 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα] Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεποιημένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειρόηθες. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transcursu notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hic *Plutarchum*, Τῷ δ' αὖτ'· Quo modo legitur et apud *Dionys. Halicarn.* loco ad *ver.* 17 supra citato. Porro hinc apud eundem *Plutarchum*; Ἔχοντι κατὰ χώραν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ πείσει μένοντα τὸν θυμόν. *De Ira cohibenda, haud longe ab initio.* Et apud *Synesium* de *Calvit.* (citante *Gatakero* ad *Antonin. Lib.* III, §. 6;) Τήρησον ἐν πείσῃ, φασὶ, τὴν καρδίαν. *Clark.* In *Plutarchi* loco κατὰ χώραν esse glossam, monet *Kusterus* ad *Aristoph. Plut.* 367. *Ern.*

Ibid. Ἐν πείσῃ] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέπειστο καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἔμελλεν αὐτῷ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. *Eustathius* vocem πείσῃ interpretatur πείθοι· Quam explicationem reiiciens vir eruditus *Tho. Gatakerus*, ipse exponit σχοινίον ἀγκυραῖον, *funis ancboralis.* "Talem nempe" (inquit) "vult animi statum, qualem describit apud *Plut.* de *virt. moral.* nescio quis verbis hisce; "Ἠΰτε Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνήρτηται "[*Al.* ἀγήρητοι] βρόχοις, Πνεῖ δ' ἔρος, ἡμῖν "δ' εὐκρατεῖ τὰ πείσματα." *Annotat. in Antoninum, Lib.* III, §. 6. Vide supra ad *ver.* 17 et 23. Apud *Homerum* vox alibi non occurrit. *Clark.* Πείσματα illustrat *Pierson* Verif. p. 114. *Ern.*

Ibid. Τετληυῖα] *Al.* τετληκυῖα.

Ver. 24 Ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα] Αὐτὸς h. l. est *corpus:* opponitur enim animo. Vid. ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.
Huius autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum vero deliberabat in mente et in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc fineret cum procis superbis misceri
Extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique huius intus latrabat cor aegre-ferentis mala opera,
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
" Tolera iam, cor; et peius aliud aliquando tolerasti

10 Μερμήριξε] F. A. L. 12 ἦέ τ' ἐῷ] F. A. male. 16 ὥς ἄρα τοῦ ἔνδ.] A. R. L. vid. *not.* 18 τέτλαθι κρ.] F. an τέτλα δή.

Ver. 8 Γέλωτα καὶ] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt γέλω τε καί. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, γέλων τε καί. Vt supra ς', 349, Γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε.

Ver. 10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα] Virgil. *Aeque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. Aen.* IV, 283.

Ibid. Μερμήριζε] *Al.* μερμήριξε.

Ver. 14 Ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς δεύτερον προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Prolis.*

Ver. 15 Ὑλάει, μέμονέν τε] Vide ad *Il.* ά, 37; et ν'. 736.

Ver. 16 Ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει] Statius: *Seae pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. Sylvarum* II, 1, 12. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Ὡς ἄρα τοῦ· atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis*. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὡς ἄρα τοὔνδον ὑλάκτει etc. *Clark. Aeschylus* Pers. 997. Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔνδοθεν ἦτορ. Vbi Scholia notant h. l. imitatum esse *Aeschylum*, sed habet ἐντὸς pro ἔνδον. De tropo hoc vid. quos memorat *Abresch* V. C. Animadv. ad *Aeschyl.* p. 240. *Ern.*

Ibid. Ἀγαιομένου] Ἄγαν θαυμάζοντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol. Eustathius* et ἀγαιομένου scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio.*

Ver. 17 Κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὅμηρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα, Τέτλαθι δὴ, κραδίη· etc. Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις, (ver. 22, 23;) Ὣς ἔφατ'· — Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. Lib.* III; Ἀλλ' εἴπου τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Οἷον καὶ τὸ Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε etc. Vide et eundem in *Phaedone,* ubi hunc locum adducit: item *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 54, *sub fine.*

Ver. 18 Καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης] Horat. *Fortem hoc animum tolerare iubebo: Et quondam maiora tuli. Serm.* II, V, 20. Ovid. *Perfer et obdura; multo graviora*

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς. ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

" Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
" Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia
" Eduxit ex antro, cum - putares te moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc et illuc.

19 Ὅτε μοι μένος] R.

graviora tulisti. Trist. V, XI, 7. Vide supra ad *ι*, 222. *Clark. Cicero Att.* IX, 15. Τέτλα, κύντερον· *ne illud quidem nostrum proprium* (sc. κύντερον ἦν) *erat enim spes propinqui reditus etc. Ern.*

Ver. 19 Ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ Ἰφθίμους ἑτάρους] Οἴκτιστον μὲν αὐτὸς φθάσας ἔφη (supra μ', 258,) τὸ κατὰ τοὺς ἑτέρους, [forte ἑταίρους,] ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἥρπαζε τὸ δὲ κατὰ Λαιστρυγόνας, ὃ μόνον οἴκτιστον, ἀλλὰ καὶ χείριστον. Ἐπελέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστρυγόνες ἄπρακτος ἦσαν ἀνία, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἔπραξεν ἄμυναν Ὀδυσσεὺς, τλήμων φανεὶς ἕως εὗρε καιρόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅτε τοι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Si haec lectio vera esset, post *v.* 20 etiam deberet esse ὄφρα με μῆτις. *Ern.*

Ver. 21 Ὀϊόμενον θανέεσθαι] Scribi potuit ὀϊομένην· sed et ὀϊόμενον ferri potest. Quippe cum *cor suum* alloqui dicitur *Vlysses*, *Seipsum* alloqui intelligitur. Vti notavit *Barnesius.*

Ver. 22 Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ] *Schol.* Καταστέλλων, τὴν ἀπόστασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα. *Clark* Καθαπτόμενος hic vertam potius *demulcens. Iliad.* ά, 582. ἀλλά συ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. *Ern.*

Ver. 23 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα] Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεποιημένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειρόηθες. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transcursu notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hic *Plutarchum*, Τῷ δ' αὖτ'· Quo modo legitur et apud *Dionys. Halicarn.* loco ad *ver.* 17 supra citato. Porro hinc apud eundem *Plutarchum*; Ἔχοντι κατὰ χώραν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ πείσει μένοντα τὸν θυμόν. *De Ira cohibenda, haud longe ab initio.* Et apud *Synesium* de *Calvit.* (citante *Gatakero* ad *Antonin. Lib.* III, §. 6;) Τήρησον ἐν πείσῃ, φασὶ, τὴν καρδίαν. *Clark.* In *Plutarchi* loco κατὰ χώραν esse glossam, monet *Kusterus* ad *Aristoph. Plut.* 367. *Ern.*

Ibid. Ἐν πείσῃ] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμαῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέπεισε καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἔμελεν αὐτῷ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. *Eustathius* vocem πείσῃ interpretatur πειθοῖ· Quam explicationem reiiciens vir eruditus *Tho. Gatakerus*, ipse exponit σχοινίον ἀγκυραῖον, *funis ancboralis.* "Talem nempe" (inquit) "vult animi "statum, qualem describit apud *Plut.* de "*virt. moral.* nescio quis verbis hisce; "Ἠΰτε Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνήρτηται "[*Al.* ἀγήρητοι] βρόχοις, Πνεῖ δ' ὄρος, ἡμῖν "δ' εὐκρατεῖ τὰ πείσματα." *Annotat. in Antoninum, Lib.* III, §. 6. Vide supra ad *ver.* 17 et 23. Apud *Homerum* vox alibi non occurrit. *Clark.* Πείσματα illustrat *Pierson* Verif. p. 114. *Ern.*

Ibid. Τετληυῖα] *Al.* τετληκυῖα.

Ver. 24 Ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα] Αὐτὸς h. l. est *corpus:* opponitur enim animo. Vid. ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Στὰς δ᾽ ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαῤῥίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ᾽ ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ᾽ ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ᾽ Ὀδυσσεὺς,
Πρὶν τούτους, τόδε τόξον εὔξοον ἀμφαφόωντας,
Νευρήν τ᾽ ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ᾽ ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι

« Stans autem ille valde procul, traiiciebat fagittam.
« Nunc vero procis certamen hoc inferam:
« Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
« Et iaculatus fuerit per fecures duodecim omnes,
« Hunc una fequar, relicta hac domo,
« Iuventutis-*meae*, perpulchra, plena victu;
« Cuius aliquando recordaturam *me* puto, vel in fomnio.
Hanc autem refpondens allocutus eft folers Vlyffes;
« O uxor veneranda Laertiadae Vlyffis,
« Ne amplius nunc differ in aedibus hoc certamen:
« Ante etenim folers veniet hnc Vlyffes,
« Quam ifti, hunc arcum bene-politum contrectantes,
« Nervumque intenderint, iaculatique fuerint per ferrum.
Hunc autem rurfus allocuta eft prudens Penelope;
« Si velles mihi, hofpes, affidens in aedibus

577 Ἐντανύσει] R.. 579 νοσφιταμένη] edd. 586 ποτε τόξον] F. A. L. 587 νευρὴν ἐντανύσαι] eaed. non male.

μένης νεὼς, ἤγουν στηρίγματα· καλοῦνται δὲ αὗται καὶ ἐπηγκενίδες. *Etymolog. Magn.* in voce δρυόχους.

Ibid. Δώδεκα πάντας] Similiter infra *ver.* 578, δυοκαίδεκα πάντων· Vide fupra ad ι, 244; et ad *Il.* ε', 373, 470. Porro fuerunt, notante *Euftathio*, qui hic legerint, δρυόχους ὡς δώδεκα, πάντας. Minus recte.

Ver. 576 Ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω] In utraque *Euftathii* editione legitur τοῦτο· atque ita ipfe in commentario; Ἔδοξε δὲ (inquit) τῷ Ποιητῇ τὸν ἄεθλον ἐνταῦθα οὐδετέρως εἰπεῖν τὸ ἄεθλον· ὁμοίως τῷ, ὁ λύχνος, τὸ λύχνον, καὶ τοῖς τοιούτοις. *Barnefius* autem *Henricum Stephanum* veterumque editionum nonnullas fecutus, τοῦτον edidit. Quin et infra *ver.* 584 huius libri, in omnibns, atque etiam apud *Euftathium* in commentario legitur τοῦτον ἄεθλον. Similiterque fupra λ', 622, 623. Οὐ γάρ ἔτ᾽ ἄλλον φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.

Ver. 579 Νοσφισσαμένη] Ita ex *Seberi Indice* reftituit *Barnefius*; atque ita in omnibus legitur fupra δ', 263: Recte. Nam, uti et ipfe annotat *Barnefius*, quod hic habent Vulgati νοσφισαμένη *fecundam* corripit: Νοσφίσατ᾽, οὐδέ μοι ἔτλη. *Odyff.* λ', 424: Et *ver.* 339 huius libri: Νοσφισάμην ἐπὶ νηός. Vide ad *Il.* ά, 140.

Ver. 580 Καλὸν] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 584 Τοῦτον ἄεθλον] Vide fupra ad *ver.* 576.

Ver. 586 Τόδε τόξον] *Al.* ποτε τόξον.

Ver.

Τέρπειν, ὃ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' ὃ γάρ πως ἐςὶν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἑκάςῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι ςονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ ὃ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον ὀκ ὀνομαςήν·
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις ςορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰπᾶσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,

" Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
" Sed nequaquam licet insomnes esse semper
" Homines; in singulis enim sortem imposuerunt
" Immortales mortalibus super almam terram.
" Sed sane ego, in coenaculum ubi-conscendero,
" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
" Semper lachrymis meis foedatus, ex quo Vlysses
" Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
" Illic cubuero: tu vero cuba hac in domo,
" Vel humi ubi-straveris, vel tibi *famuli* cubilia ubi-deposuerint.
Sic locuta conscendit coenacula splendida,

590 οὐκ ἐμοὶ ὕπνος] F. A. L. bene. 599 χαμαδιςορέσας] R.

Ver. 590 οὐ μοι ὕπνος] *Al.* ὃ κε μοι ὕπνος. Quae et probabilior videtur lectio.

Ver. 591 Ἀλλ' ὃ γάρ πως] *Barnesius* voculam γὰρ hoc in loco otiosam existimat. *Eustathius* autem, "Ὅρα δὲ καὶ νῦν ὅτι ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ γὰρ συνδέσμου, ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἀλλά· (*ver.* 594.) Vide supra ad κ', 190.

Ibid. οὐ γάρ πως ἐςὶν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν] Ovid. *Quod caret alterna requie, durabile non est. Heroid. Epist.* IV, *ver.* 89.

Ver. 592 Ἐπὶ γάρ τοι ἑκάςῳ μοῖραν ἔθηκαν Ἀθάνατοι] Μοῖραν φησὶ τὴν καθ' εἱρμὸν βίου διανέμησιν *Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἄνεσιν καὶ σπουδὴν διῄρηται, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἐγρήγορσις, ἀλλὰ καὶ ὕπνος εὑρέθη· οὐδὲ πόλεμος, ἀλλὰ καὶ εἰρήνη· οὐδὲ χειμὼν, ἀλλὰ καὶ εὐδία· etc. *Plutarch. de Liberis educandis.*

Ver. 593 Ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν] "Aegypto autem ac Syriae Ciliciaeque et "Asiae ac Graeciae peculiares Zea, Olyra, Tiphe; — propter quam [Zeam] "Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit; non, ut "aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret." *Plin. Natural. Hist. Lib.* XVIII, *cap.* 8. Altero autem modo exponit *Hesychius*, notante *Duporto, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum. Vid. supra ad γ', 3.

Ver. 595, 598 Λέξομαι — λεξαίμην — λέξεο] Vide ad *Il.* β', 515.

Ver. 596 Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι] *Al.* Δάκρυσιν αἰὲν ἐμοῖσι.

Ver. 597 Κακοΐλιον ὀκ ὀνομαςήν] Vide supra ad *ver.* 260. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet ὀνομαςόν. Vide supra 260.

Ver. 598 Λέξεο] Τὸ δὲ λέξεο προςακτικὸν πάνυ καινῶς ἔχει· γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ λέγω, λέξω, ὃ ἀναδραμόντες εἰς ἐνεςῶτα, ἔςιν αὐτοῦ παθητικὸν τὸ λέξομαι· οὗ παρατατικὸς ἐλεξόμην, τὸ τρίτον λέξετο, καὶ ἐξ αὐτοῦ προςακτικὸν τὸ λέξεο. *Eustath.* Vide ad *Il.* ι', 109. *Al.* λέξαι, et λέξαις.

Ver. 599 Χαμάδις] Apud *Eustathium*, χαμάδι.

Ibid. Κατὰ δέμνια θέντων] Apud *Eustathium* scribitur καταδέμνια. Minus recte: Nam κατὰ δέμνια θέντων, ut recte notavit *Barnesius*, est δέμνια καταθέντων. Porro vocem θέντων (quae apud Poëtam hoc tantum in loco occurrit,) *Scholiastes* exponit ἀποθεμένων, δηλονότι τῶν θεραπαινῶν· *Eustathius* autem, θέτωσαν αἱ δουλίδες. *Clark.* Posterius melius. Atticis frequens haec forma. *Ern.*

Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Non ſola; cum ea ſcilicet et famulae iverunt aliae.
In coenaculum autem ubi-aſcendiſſet cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Vlyſſem, charum maritum; donec ei ſomnum
Dulcem palpebris immiſit caeſia-oculis Minerva.

604 Βάλεν γλ.] F. A. L. male.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Υ'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψωδίας Υ'.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας.

Ἄλλως,

Υ, βρονταῖς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσσέα καὶ σχέθ' Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Καμμὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἰῶν, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί.
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἤισαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,

LIB. XX.

At in vestibulo cubabat nobilis Vlysses.
Subter quidem crudam bubulam-*pellem* stravit; at superne
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eurynome vero deinde laenam iniecit ad-somnum-composito.
Hic Vlysses procis mala meditans in animo,
Iacebat vigilans: mulieres vero ex domo
Iverunt, quae cum-procis miscebantur antea scilicet,

2 Ὕπερθεν] R. male. 7 ἐμισγέσκ.] F. A. L.

Ver. 1 Εὐνάζετο] Ἑαυτῷ εὐνὴν παρεσκεύαζεν. *Schol.*

Ver. 2 Καμμὲν ἀδέψητον] Καμμὲν, uti recte notavit *Barnesius*, est κατὰ μὲν· eodem modo ac καδδὲ est κατὰ δέ· καμμέσον, κατὰ μέσον. *Iliad.* λ', 172: *etc.* Vide et ad *Il.* π', 106.

Ver. 3 Ἱρεύεσκον] *Al.* ἱερεύεσκον. Quod (ut opinor) eodem modo pronuntiandum. Vide supra ad ζ', 94; et ρ', 181.

Ver. 5 Μνηστῆρσι κακὰ φρονέων] Hinc inscriptus hic Liber, Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας· notante *Eustathio*.

Ver. 7 Ἐμισγέσκοντο] Vide ad *Il.* ε', 37; et β', 221.

Ibid. Πάρος περ] *Al.* πάρος γε.

Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι.
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἤ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes,
Huius autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Mulrum vero deliberabat in mente et in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc fineret cum procis superbis misceri
Extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique huius intus lattabat *cor* aegre-ferentis mala opera.
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
" Tolera iam, cor; et peius aliud aliquando tolerasti

10 Μερμήριξε] F. A. L. 12 ἠέ τ' ἐῷ] F. A. male. 16 ὥς ἄρα τοῦ ἔνδ.] A. R. L. vid. *not.* 18 τέτλαθι κρ.] F. an τέτλα δή.

Ver. 8 Γέλωτα καὶ] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt γέλω τε καί. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, γέλων τε καί. Vt supra σ', 349, Γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευξε.

Ver. 10 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα] Virgil. *Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. Aen.* IV, 283.

Ibid. Μερμήριζε] *Al.* μερμήριξε.

Ver. 14 Ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς δεύτερον προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Prolis.*

Ver. 15 Ὑλάει, μέμονέν τε] Vide ad *Il.* ε, 37; et ν', 736.

Ver. 16 Ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει] Statius: *Stat pectore demens Luctus, et admoto latrant praecordia tactu. Sylvarum* II, 1, 12. Porro MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Ὣς ἄρα τοῦ· atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis.* Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὣς ἄρα τοὔνδον ὑλάκτει etc. *Clark. Aeschylus* Pers. 997. Βοᾷ βοᾷ μελέων ἔνδοθεν ἦτορ. Vbi Scholia notant h. l. imitatum esse *Aeschylum*, sed habet ἐντὸς pro ἔνδον. De tropo hoc vid. quos memorat *Abresch* V. C. Animadv. ad *Aeschyl.* p. 240. *Ern.*

Ibid. Ἀγαιομένου] Ἄγαν θαυμαζόντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol. Eustathius* et ἀταιομένου scribi testatur; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio.*

Ver. 17 Κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὅμηρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παραινοῦντα, καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κελεύοντα, Τέτλαθι δὴ, κραδίη· etc. Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν τούτοις, (*ver.* 22, 23;) Ὣς ἔφατ'· — Τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 15. Porro laudat hunc locum *Plato, de Republ. Lib.* III; Ἀλλ' εἴπου τινὲς καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἐλλογίμων ἀνδρῶν, θεατέον τε καὶ ἀκουστέον. Οἷον καὶ τὸ Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε etc. Vide et eundem in *Phaedone*, ubi hunc locum adducit: item *Aelian. de Animal. Lib.* V, *cap.* 54, *sub fine.*

Ver. 18 Καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης] Horat. *Fortem hoc animum tolerare iubebo: Et quondam maiora tuli. Serm.* II, v, 20. Ovid. *Perfer et obdura; multo graviora*

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, οἰόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

" Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
" Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia
" Eduxit ex antro, cum-putares *te* moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc et illuc.

19 Ὅτε μοι μένος] R.

graviora tulisti. Trist. V, XI, 7. Vide supra ad *ι*, 222. *Clark. Cicero Att.* IX, 15. Τέτλα, κύντερον· *ne illud quidem nostrum proprium* (sc. κύντερον ἦν) *erat enim spes propinqui reditus etc. Ern.*

Ver. 19 Ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ Ἰφθίμους ἑτάρους] Οἴκτιστον μὲν αὐτὸς φθάσας ἔφη (supra μ', 258,) τὸ κατὰ τοὺς ἑτέρους, (forte ἑταίρους,) ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἥρπαζε τὸ δὲ κατὰ Λαιστρυγόνας, οὐ μόνον οἴκτιστον, ἀλλὰ καὶ χείριστον. Ἐπελέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστρυγόνες ἄπρακτος ἦσαν ἀνία, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἔπραξεν ἄμυναν Ὀδυσσεὺς, τλήμων φανεὶς ἕως εὗρε καιρόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅτε τοι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Si haec lectio vera esset, post *v.* 20 etiam deberet esse ὄφρα με μῆτις. *Ern.*

Ver. 21 Οἰόμενον θανέεσθαι] Scribi potuit οἰομένην· sed et οἰόμενον ferri potest. Quippe cum *cor suum* alloqui dicitur *Vlysses, Seipsum* alloqui intelligitur. Vti notavit *Barnesius.*

Ver. 22 Καθαπτόμενος φίλον ἦτορ] *Schol.* Καταστέλλων, τὴν ἀπότασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα. *Clark* Καθαπτόμενος hic vertam potius *demulcens. Iliad.* ά, 582. ἀλλά συ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. *Ern.*

Ver. 23 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα] Οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν ἦν αὐτοῦ παντιχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπειθῆ καὶ ὑποχείρια, προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. Τῷ δ' αὐτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα μέχρι τῶν ἀλόγων κινημάτων διήκοντος τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεποιημένου κατήκοον ἑαυτῷ καὶ χειροήθες. *Plutarch. de Garrulitate.* Vbi in transcursu notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legisse hic *Plutarchum,* Τῷ δ' αὐτ'· Quo modo legitur et apud *Dionys. Halicarn.* loco ad *ver.* 17 supra citato. Porro hinc apud eundem *Plutarchum*; Ἔχοντι κατὰ χώραν ἐν τῇ Ὁμηρικῇ πείσει μένοντα τὸν θυμόν. *De Ira cohibenda, haud longe ab initio.* Et apud *Synesium* de *Calvit.* (citante *Gatakero* ad *Antonin. Lib.* III, §. 6;) Τήρησον ἐν πείσῃ, φασὶ, τὴν καρδίαν. *Clark.* In *Plutarchi* loco κατὰ χώραν esse glossam, monet *Kusterus* ad *Aristoph. Plut.* 367. *Ern.*

Ibid. Ἐν πείσῃ] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέπειστο καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἔμελεν αὐτῷ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. *Eustathius* vocem πείσῃ interpretatur πειθοῖ· Quam explicationem reiiciens vir eruditus *Tho. Gatakerus*, ipse exponit σχοινίον ἀγκυραῖον, *funis ancboralis.* "Talem nempe" (inquit) "vult animi "statum, qualem describit apud *Plut.* de "*virt. moral.* nescio quis verbis hisce; "Ἠΰτε Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνήρτηται "[*Al.* ἀνήρηται] βρόχοις, Πνεῖ δ' οὖρος, ἡμῖν "δ' εὐκρατεῖ τὰ πείσματα." *Annotat. in Antoninum, Lib.* III, §. 6. Vide supra ad *ver.* 17 et 23. Apud *Homerum* vox alibi non occurrit. *Clark.* Πείσματα illustrat *Pierson* Verif. p. 114. *Ern.*

Ibid. Τετληυῖα] *Al.* τετληκυῖα.

Ver. 24 Ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα] Αὐτὸς h. l. est *corpus*: opponitur enim animo. Vid. ad *Il.* ά, 4. *Ern.*

Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, μερμηρίζων,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;
Οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καὶ παῖς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.

Sicut autem quando ventrem vir, multo igne ardente,
Plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc
Varie versat; valde vero cito cupit assatum esse:
Sic utique ille huc et illuc volvebatur, deliberans,
Quomodo demum procis impudentibus manus inferret,
Solus cum esset, multis: prope vero ipsum venit Minerva
Coelitus delapsa; corpore autem assimilata erat mulieri:
Stetit vero deinde super caput, et ipsum sermone allocuta est;
« Cur demum vigilas, omnes supra infelix viros?
« Domus quidem tibi haec est, uxor autem tibi haec in domo,
« Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium.

33 Ἐγρήσσεις] F. A. L. 34 ὧδ' ἐνὶ οἴκῳ] eaed.

Ver. 25 Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ *etc.*] *Spondanus* hac comparatione *cogitationum in Vlysse volubilitatem* exprimi arbitratur. Dna *Dacier* aliam accipiendi rationem affert: « Ce Poëte (inquit) compare « Ulysse, qui se tourne çà et là dans son « lit, brûlant d'impatience de se saouler « du sang des Amants de Penelope, à « un homme affamé qui se tourmente « et qui s'agite pour faire cuire sur un « grand feu le ventre d'un animal, dont « il brûle de se rassasier." Poëta autem, ut opinor, hac similitudine nihil aliud quam crebras corporis volutationes depingere voluit. Porro fuerunt qui hanc Similitudinem vilem Poëtaque omnino indignam arguerint: *Eustathius* autem in commentario ad *Iliad.* κ', 5; Ἐν δ' Ὀδυσσείᾳ (inquit) θαυμάζεται ἄλλως [ὁ Ποιητὴς] ὅτι τὸν πτωχικὸν Ὀδυσσέα κατασμικρύνει τῇ εἰκόνι, ἀνδρὶ ἀπεικάσας ὀπτῶντι γαστέρα κνίσσης γέμουσαν· ὅλως γὰρ ὁ Ποιητὴς ἄριστος εἰκονίζειν, καὶ προσφυῶς τοῖς καιροῖς τά τε μεγαλεῖα ἐκτιθέναι, τάς τε σμικρότητας. Vide supra ad π', 1. *Clark.* Verum vidit *Clarkius.* Haec similitudo autem etsi tenuior est, tamen ἀκρίβειαν habet, et optime exprimit iactationes crebras Vlyssis: quod et de aliis similitudinibus Homericis tenendum. *Ern.*

Ver. 26 Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος] Apud *Porphyrium, Quaest. Homeric.* 3, legitur Ἐμπλείων· Vt supra σ', 45, Κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες: *Clark.* Ἐμπλείην verum est. Vid. σ', 118. Deberet esse ἐμπλήσας. *Ern.*

Ver. 27 Αἰόλλει] Δηλοῖ — τὸ εἱλεῖν, καὶ συνεχῶς στρέφειν. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 3. Vbi pro Αἰόλλει legitur Αἰόλλῃ· ut et in MS. a *Tho. Bentleio* collato.

Ver. 28 Ἄρ'] *Vt dictum est:* supra *ver.* 24.

Ibid. Μερμηρίζων] Vide supra ad *ver.* 10.

Ver. 29 Ἐφήσει] *Al.* ἐφήσῃ.

Ver. 30 Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόθεν] Scribendum πολέσι. *Ern.*

Ibid. Σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη] Vide supra ad π', 166; et ad *Il.* ά, 194.

Ver. 31, 32 Οὐρανόθεν καταβᾶσα — Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς] Virgil. *Devolat, et supra caput astitit.* *Aen.* IV, 702.

Ver. 34 Μέν τοι] *Al.* μὲν σοί.

Ver.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
Μοῦνος ἐών· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
Πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Σχέτλιε, καὶ μέν τις τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω

Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Certe iam haec omnia, dea, composite dixisti;
" Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,
" Quomodo demum procis impudentibus manus inferam,
" Solus cum-sim; hi autem semper freqoenres, intus sunt.
" Insuper autem et hoc maius in mente cogito;
" Siquidem enim interficerem, Iovisque, tuique voluntate,
" Quo subterfugerem? hoc te considerare iubeo.
Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva;
" Miser, et quidem aliquis etiam peiori credit socio,
" Qui scilicet mortalisque est, et non tot consilia novit:
" At ego dea sum, perpetuo quae te custodio

41 Πρὸς δέ τι] F. A. L. 42 σέθεν τ' ἀέκητι] eaed. quod non absurdum. Nam si sciebat, Iove et Minerva volentibus caedem futuram, nec de fuga timendum erat. 43 τά σε φρ.] R. τὸ δὲ] F. A. L. 46 οἶδε] A. R. non bene.

Ver. 37 Ἔειπες] *Al.* ἔειπας. Vt alibi saepe.

Ver. 41 Πρὸς δ' ἔτι] *Al.* Πρὸς δέ τι. *Clark.* Hoc praetulerim propter consensum edd. veterum, et *v.* 38. *Ern.*

Ver. 42 Εἴπερ γὰρ κτείναιμι] Vertam: *Enimvero, si maxime interfecerim. Ern.*

Ibid. Διός τε σέθεν τε ἕκητι] *Spondanus* apud *Didymum* legi annotat, Διός τε σέθεν τ' ἀέκητι· quam et potiorem lectionem existimat vir eruditus: "Hoc enim" inquit "verebatur Vlysses, ne hoc negotium Iupiter et Minerva [non] probarent, quod fortasse eos caede Hominum minime delectari intelligeret." Et paulo superius; "Incipit ea de re cogitare, ne quid inconsultis et invitis Diis facere videatur." Sed hoc cum reliqua sententia minus congruit. Vide et infra ψ', 117, 122; ubi de eadem re deliberandum *Vlysses* monet. *Clark.* Vid. *Var. Lect.* Nihil huc pertinens est l. c. *Ern.*

Ver. 43 Τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα] Vulgati habent τὸ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα, *Barnesius* autem edidit τὸ σέ· quae et porior videtur lectio. Nam quod τὸ ἄνωγα (uti hic commentus est vir eruditus) *non solum* κελεύω, verum et ἱκετεύω significet; id quod apud Poëtam, ut opinor, nusquam fit: sed quod alibi apud Poëtam occurrit phrasis similis: Σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. *Odyss.* ά, 269; π', 312. Τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα. ρ', 279. Τά σε φράζεσθαι ἄνωγα. ψ', 122. MS. autem a *Tho. Bentleio* collatus, et *Eustathii* editio *Basileensis* τά σε φράζεσθαι ἄνωγα legunt.

Ver. 46 Θνητός τ' ἐστὶ] Apud *Eustathium* in commentario, itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato legitur θνητός ἐστι, omissa vocula τε. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* ά, 51. *Clark.* Immo ferri h. l. non potest, quia ultima in θνητὸς non est in caesura. *Ern.*

Ver. 47 Διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω Ἐν πάντεσσι πόνοις] Ita supra ν', 300, Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι

Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσεαι ἤδη.
Ὣς φάτο· καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Λυσιμελής· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα·
Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν·
Ἄρτεμι, πότνα θεὰ, θύγατερ Διὸς, αἴθε μοι ἤδη
Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο

" In omnibus laboribus; dicam autem tibi aperte:
" Siquidem quinquaginta agmina articulate-loquentium hominum
" Nos circumstarent, interficere cupientia ferro;
" Etenim horum abigeres boves et pingues oves.
" Sed capiat te et somnus: molestum est etiam excubare
" Tota-nocte vigilantem; e malis vero emerges iam nunc.
Sic dixit; et ei somnum palpebris infudit:
Ipsa autem retro in Olympum abiit nobilissima dearum,
Quando hunc somnus capiebat solvens curas animi,
Membrorum-relaxator: uxor vero experrecta est honesta sciens;
Flebatque proinde in lectis sedens mollibus.
At postquam flens satiasset-se suo in animo,
Dianae primum supplicavit praestantissima mulierum;
" Diana, veneranda dea, filia Iovis, utinam mihi iam
" Sagitta pectoribus immissa animum eximeres

48 Πόνοισιν ἐρέω] F. A. L. 60 δῖα θεάων] eaed. male.

τεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω. Et *Iliad.* κ', 278. Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι,—.

Ver. 48 Πόνοις· ἐρέω] *Al.* πόνοισιν· ἐρῶ. Vt pronuntietur videlicet ἐρῶ.

Ver. 49 Λόχοι] Τῶν πολεμίων συστήματα. *Schol.*

Ver. 50 Ἀρηΐ] Ἄρης νῦν ὁ σίδηρος. *Schol.*

Ver. 52 Ἀνίη] Vide ad *Il.* β, 24. *Clark.* *Ibid.* v. 393 dixerat: ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος. *Ern.*

Ver. 53 Κακῶν δ' ὕπο δύσεαι ἤδη] Κάκωσιν ὑποισέλθῃς. *Schol.* Vbi *Barnesius Sensum* omnino postulare existimat, ut legatur Κακώσεως ὑπεξέλθῃς. Iam nunc enim inquit *finem malorum illi adesse spondet Minerva.* Eandem interpretationem in versione sequuntur Editiones plurimae. Atque hoc sensu occurrit vox ὑπεδύσετο supra ζ', 127, Ὣς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσετο. *Eustathius* autem alteram Interpretationem secutus videtur. *Clark.* Vide ad ζ', 127.

Ibid. Ὕπο δύσεαι] *Al.* ὑποδύσεαι· et ἀποδύσεαι. Vide ad *Il.* ι, 109.

Ver. 54 Καί ῥά οἱ] Versus etiam sine ῥα constabat. Vnde non temere et explendi versus causa poni hanc particulam patet: Atque ita ea somnum etc. *Ern.*

Ver. 55 Αὐτὴ δ' ἂψ] *Al.* Αὐτὴ δ' αὖτ'.

Ver. 61 Αἴθε μοι ἤδη Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι] Vide supra ad ι, 409.

Ver.

Αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ᾽ ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ᾽ ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
Ὡς δ᾽ ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί· αἱ δὲ λίποντο
Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ᾽ Ἀφροδίτη
Τυρῷ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ.
Ἥρη δ᾽ αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ᾽ ἔπορ᾽ Ἄρτεμις ἁγνή,

" Statim nunc; vel postea me raptam procella
" Iverit portans per aëreas vias,
" Fluentisque iniiciat refluí Oceani.
" Sicut autem quando Pandari filias sustulerunt procellae;
" Quibus parentes quidem perdiderunt dii; ipsae autem relictae sunt
" Orbae in aedibus; curavit vero diva Venus
" Caseo, et melle dulci, et suavi vino:
" Iuno autem ipsis prae omnibus dedit mulieribus
" Speciem et prudentiam; proceritatem vero praebuit Diana casta,

66 Ὡς ὅτε] F. A. L.

Ver. 63 Ἔπειτά μ᾽ ἀναρπάξασα θύελλα Οἴχοιτο προφέρουσα *etc.*] Similiter *Helena*, *Iliad.* ζ΄, 345, 346, Ὥς μ᾽ ὄφελ᾽ — Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, Ἔνθα με κῦμ᾽ ἀπόερσε.

Ver. 64 Ἠερόεντα κέλευθα] Τὸν ἀέρα, ἢ τὸν ᾅδην. *Schol.*

Ver. 65 Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο] Quoniam *Ulysses* inferos visurus extremum Oceani adiisse dicitur supra λ΄, 13; ideo hic per προχοῇς Ὠκεανοῖο, locum *ubi antiquitas inferos collocavit* intelligit *Spondanus.* Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. *Scholiastes* exponit simpliciter, Τοῖς ῥεύμασιν.

Ibid. Ἀψορρόου Ὠκεανοῖο] Τοῦ κύκλῳ περινοοῦντος τὴν γῆν, καὶ αὖψ πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀφικνουμένου. *Schol.* Τινὲς δὲ ἀψόρροον φασὶ τὸν ταχὺ ῥέοντα, ὡς οἷον αἰψόρροον. *Eustathius.*

Ver. 66 Ὡς δ᾽ ὅτε Πανδαρέου κούρας] Πανδάρεως ὁ Μέροπος καὶ νύμφης Ὀρείας παῖς, Μιλήσιος τὸ γένος, γήμας Ἀρμαθόην τὴν Ἀμφιδάμαντος, ἴσχει παῖδας τρεῖς, Ἀηδόνα, καὶ Κλεοθήραν, καὶ Μερόπην ἃς τρέφουσιν Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα. Πανδάρεως δὲ παραγενόμενος εἰς Κρήτην, κλέπτει τὸν τοῦ Διὸς κύνα· — ὁ δὲ Ζεὺς αὐτὸν — κτείνει σὺν τῇ γυναικί· ταῖς δὲ θυγατράσιν αὐτοῦ τὰς Ἁρπυίας ἐφορμᾷ· αἱ δὲ ἀνελόμεναι Ἐριννύσιν αὐτὰς διδόασιν δουλεύειν· ὁ μὴν ἀλλὰ καὶ νόσον αὐταῖς ἐμβάλλει Ζεύς· καλεῖται δὲ αὕτη κύων. *Schol.* Vide et *Pausaniam*, *Lib.* X, *cap.* 30; ubi hanc historiam ex *Homero* refert: item supra ad τ΄, 518

Ibid. Πανδαρέου] *Barnesius* edidit Πανδάρεω.

Ver. 69 Τυρῷ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ] Τρυφῆς ἐστιν — ἔνδειξις. *Eustath.* Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος, Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν. *Batrachomyomach. ver.* 38. Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, Ῥεῖ δ᾽ οἴνῳ, ῥεῖ μελισσᾶν Νέκταρι. *Euripid. Bacch. ver.* 142. Τυρόεντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος. *Theocrit. Idyll.* I, 58. Ubi *Casaubonus* (notante *Barnesio*) vocem τυρόεντα non *Caseum*, sed *Placentam*, vertendam contendit.

Ver. 70 Αὐτῇσιν περὶ] *Eustathius:* αὐτῇσι περὶ, quod verum est. *Ern.*

Ver. 71 Μῆκος δ᾽ ἔπορ᾽ Ἄρτεμις ἁγνή] Κουροτρόφος γὰρ ἡ θεὸς, ὁμοίως τῷ ἀδελφῷ Ἀπόλλωνι. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata. Καὶ γὰρ τὸ ὅλον, τήν τε σωτηρίαν καὶ τὸν ὄλεθρον τῶν μὲν ἀνδρῶν τῷ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτέμιδι, τουτέστι τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ, ἀνατίθησι, τοξότας μὲν αὐτοὺς ποιῶν διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων βολήν· — Διὰ ταῦτα γοῦν φησὶ τὸν μὲν Τηλέμαχον τηλικοῦτον εἶναι Ἀπόλλωνός γε ἕκητι· τὰς δὲ Πανδάρεω κούρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος ηὐξῆσθαι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 23. Vide supra ad τ΄, 86.

Ver.

Ἔργα δ᾽ Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
Εὖτ᾽ Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον,
Κούρῃσ᾽ αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ᾽ εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ᾽ ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων·)
Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
Καί ῥ᾽ ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
Ὣς ἔμ᾽ ἀϊστώσειαν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες,
Ἠέ μ᾽ ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ᾽ Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὁππότε κέν τις
Ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ᾽ ὕπνος ἔχῃσιν. (ὁ γάρ τ᾽ ἐπέλησεν ἁπάντων

« Opera autem Minerva docuit inclyta operari.
« Quando Venus diva adiit magnum Olympum,
« Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
« Ad Iovem gaudentem-fulmine; (ille etenim bene novit omnia,
« Fortunamque infortuniumque mortalium hominum:)
« Interea utique puellas Harpyae abripuerunt,
« Et dederunt odiosis Erinnibus ut-fervirent:
« Sic me deleant Olympias domos habentes,
« Vel me comas-pulchra percutiat Diana; ut Vlyssem
« Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,
« Neque omnino peioris viri laetificem mentem.
« Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis
« Dies quidem fiet, frequenter dolens corde;
« Noctes vero somnus *eum* habet: (hic etenim oblivisci-facit omnium

74 Γλυκεροῖο γάμοιο] F. A. L. 85 ἐπέλησεν ἅπαντας] eaed.

Ver. 72 Δέδαε] Postulat Temporum ratio, ut haec vox sit, non ex Praeterito δέδαα, sed ex Aoristo δέδαον. Coniunctim enim est cum praecedentibus, κόμισσε, δῶκε, ὦπασε. Recteque proinde exponit *Eustathius* ἐδίδαξε, non δεδίδαχε. Vide supra ad θ', 448; et ad *Il.* ά, 37.

Ver. 74 Θαλεροῖο] *Al.* γλυκεροῖο.

Ver. 75 Ὁ γάρ τ᾽ εὖ οἶδεν ἅπαντα Μοῖράν τ᾽ ἀμμορίην τε] *Al.* Μοῖραν καμμορίην τε. Οὔ τινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον, Οὐ βαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι. *Euripid. Heraclid. ver.* 608.

Ver. 80 Ἠέ μ᾽ ἐϋπλόκαμος] *Al.* Ἢ ἔμ᾽ ἐϋπλόκαμος.

Ibid. Ὄφρ᾽ Ὀδυσῆα Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο] Τουτέστιν ἵνα θάνοιμι ἔχουσα μνήμην τοῦ ἀρίστου ἀνδρὸς ἐγγεγραμμένην μοι ἀνεξάλειπτον εἰς ψυχήν. *Eustath.* Ita supra *Odyss.* ά, 115, Ὀσσόμενος πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν. Vide *Porphyr. Quaest. Homeric.* 16. *Barnesius*, versiones vulgatas secutus, vocem Ὀσσομένη minus recte reddit *Visura*.

Ver. 82 Μηδέ τι] *Al.* Μηδ᾽ ἔτι.

Ver. 83 Ἔχει] *Al.* ἔχεν.

Ver. 85 Ὁ γάρ τ᾽ ἐπέλησεν ἁπάντων Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν] Vide infra ad ψ', 342. Seneca: *Tuque, o domitor Somne laborum,* [*Al.* malorum,] *requies animi. Herc. Furens, ver.* 1065. Ovid. *Requies, medicinaque publica curae, Somnus. Pont.* I, ii, 43. Hinc et apud Virgilium: *Lethaeo — Somno. Georgic.* I, 78. Porro *Barnesius* hic ex Editionum veterum nonnullis pro ἁπάντων edidit ἅπαντας· Quam lectionem Sensum postulare existimat: « *Sensus,* » inquit, « Somnus omnes *alios* « *Oblivisci facit bonorum atque malorum;* « *me non item.* » Sed constructionem minus recte cepisse videtur vir eruditus.

Sententiae

Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ·)
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
Τοῖος ἐὼν, οἷος ᾖεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων· Διῒ δ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·

« Bonorum et malorum, postquam palpebras obtexerit:)
« At mihi et insomnia immittere - solet mala deus.
« Hac enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,
« Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor
« Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem - veram.
Sic dixit: statim vero aureo - solio venit Aurora.
Illius autem flentis vocem audiebat nobilis Vlysses;
Cogitabatque deinde: visa autem est ei in animo
Iam *ipsum* cognoscens astare capiti.
Vestem quidem ubi - collegerat et pelles, in quibus cubabat,
In domum deposuit in sella: extra vero bubulam - *pellem*
Posuit foras ferens: Iovi autem supplicabat, manibus sublatis;

93 Μερμήριξε] F. A. L.

Sententiae enim membra opposita non sunt hoc: ὃ γάρ τ' ἐπέλησεν *etc.* et sequens: Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' *etc. ver.* 87; sed praecedens: Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν *etc. ver.* 83; et illud Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' *etc.* hoc autem ὃ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ, parenthesi includendum est. Atque ad hanc sententiam rectius et venustius dicitur ἁπάντων quam ἅπαντας.

Ver. 86 Ἀμφικαλύψῃ] Apud *Eustathium* et in contextu et in commentario, ἀμφικαλύψει.

Ver. 87 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων] Ovidius: *Somnia me terrent veros imitantia casus; Et vigilant sensus in mea damna mei. Pont* I, ii, 45. Et Seneca, de *Hercule*; *En, fusus humi saeva feroci Corde volutat somnia etc. Herc. Furens*, 1082. Ita et Plautus in *Rudente*: *Miris modis Dii ludos faciunt hominibus, Mirisque exemplis somnia in somnis danunt. Ne dormientes quidem sinunt quiescere. Rud. ver.* 584. Quorum versuum priores duo repetuntur in eiusdem *Mercatore, ver.* 221, 222. *Clark.* Caeterum *Eustathius* rectius: ἐπέσσευε κακά, ut σ', 25 *Ern.*

Ver. 88 Εἴκελος] Apud *Eustathium*, Ἴκελος· Male: Nam Ἴκελος *primam* corripit.

Ver. 89 Τοῖος ἐὼν, οἷος ᾖεν] Vox οἷος *priorem* corripere videtur propter sequentem vocalem. Ita *Iliad.* ν', 275, Οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι Et *Odyss.* ή, 312; Τοῖος ἐὼν οἷός ἐσσι. Et infra *ver.* 379 huius libri, in voce ἔμπαιον· Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης. Vide ad *Il.* ν', 103; et ά, 24.

Ibid. Ἤιεν] Τουτέστι ᾖεν, ἤτοι ἀπῄει. *Eustath.*

Ibid. Αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ] *Al.* ἀλλ' ἐμὸν ἦτορ.

Ver. 90 Ὕπαρ] Vide supra ad τ', 547.

Ver. 92 Ὄπα σύνθετο] Supra ά, 329. τῆς δ' — φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδήν. *Ern.*

Ver. 97 Διῒ δ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχὼν· Ζεῦ πάτερ, *etc.*] Virgil. *At pater Anchises oculos ad sidera laetus Extulit, et coelo palmas cum voce tetendit: — Da deinde auxilium, pater, atque haec omina firma. Aen.* II, 687, 691. Vide et supra ad ρ', 239.

Ver.

Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
Ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν.
Τῆσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·

« Iupiter pater, si me volentes super siccumque et humidum
« Duxistis meam in terram, postquam me malis-affecistis valde,
« Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum
« Intus; extra autem Iovis portentum aliud ostendatur.
Sic dixit precans: eum vero audivit providus Iupiter;
Statimque tonuit a splendido Olympo
Ab-alto e nubibus: gavisus est autem nobilis Vlysses.
Omen vero e domo mulier praemisit molitrix
Prope, ubi utique ei molae erant pastori populorum.
His autem duodecim omnes sedulo-incumbebant mulieres,
Farinas hordeaceas conficientes et triticeas, medullam virorum.
Caeterae quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;

100 Φῆμιν] F. A L. 107 τῇσιν δώδ.] eaed. 108 ἀλε(φατα] A. L.

Ver. 98 Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες — Ἤγετ' — ἐκακώσατε] Intelligendum, Iove appellando, rege Deorum, una appellari Deos Deasque in coelo omnes. *Ern.*

Ver. 100 et 105 Φήμην] Κληδόνα, οἰωνόν. *Schol.* Vide *Porphyr. Quaest. Homeric.* 16. Caeterum *Eustathius* in pluribus Exemplaribus Φῆμιν legi testatur; atque ita in editionibus nonnullis scriptum repperit *Barnesius*. Ita habet etiam MS. a *Tho. Bentleio* collatus, *ver.* 105.

Ver. 102 Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς· Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν] Virgil. *Vix ea fatus erat senior, subitoque fragore Intonuit laevum. Aen.* II, 692. *Audiit; et coeli genitor de parte serena Intonuit laevum. Aen.* IX, 630. Vide infra ad *ver.* 113.

Ver. 104 Ὑψόθεν ἐκ νεφέων] Πῶς ἐν φησὶν ἡ ἀλετρὶς (infra *ver.* 114,) Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί; Νῦν τὸν τόπον ἔφη, Ἀττικῶς, ἐν ᾧ εἴωθε συνίστασθαι τὰ νέφη. *Schol.*

Ver. 106 Ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο] *Al.* εἴατο. Τὸ δὲ μύλαι εἵατο, ἀντὶ τοῦ ἐκάθηντο, ἔκειντο —. Οἱ δὲ Παλαιοὶ γράφουσι καὶ ὅτι ψιλῶς τὸ εἴατο· ἵνα ᾖ, ἀντὶ τοῦ ἦσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ εἰμί· καὶ ἔστι κρεῖττον τοῦτο. *Eustath.*

Ibid. Οἱ ποιμένι λαῶν] Simile exemplum notavimus supra π', 371. ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον Τηλεμάχῳ. *Ern.*

Ver. 107 Τῇσι δὲ δώδεκα] *Al.* Τῇσιν δώδεκα.

Ibid. Δώδεκα πᾶσαι] Vide supra ad ζ, 244; et ad *Il.* σ', 373, 479.

Ibid. Τῇσι — ἐπερρώοντο γυναῖκες] Bene *Clarkius* vertit *incumbebant*. Hinc duxit *Apollon. Rhod.* ἐπερρώοντ' ἐλάτῃσι, quo passim utitur, ut II, 663. quod plane est Virgilianum *incumbere remis*. Vide et quae diximus ad *Callim.* H. in Del. 175. ad ῥώσαντο. *Hesychius* huc respexit in ἐπερρώοντο, sic enim legendum bene monuere viri docti; qui tamen nimis de contextu interpretatur ἤλουν, *molebant*. *Ern.*

Ver. 108 Ἀλείατα] Ἄλειαρ, τὸ ἀπὸ πυρῶν ἄλευρον· καθάπερ ἄλφιτον, τὸ ἀπὸ κριθῆς. *Eustath.* *Al.* ἀλείφατα.

Ver.

Ἡ δὲ μί᾽ οὔπω παύετ᾽, ἀφαυροτάτη δ᾽ ἐτέτυκτο·
Ἥ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἦ μεγάλ᾽ ἐβρόντησας ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις·
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ᾽ ἐρατεινήν·
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γοῦνατ᾽ ἔλυσαν,
Ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς,
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ᾽ ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ᾽ Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ᾽ ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ᾽ εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φώς,

Vna vero nondum cessabat, debilissima autem erat:
Quae sane molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi;
" Iupiter pater, qui utique diis et hominibus imperas,
" Certe valde tonuisti a coelo stellato,
" Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendis:
" Perfice nunc et mihi miserae verbum, quod dicam:
" Proci postremumque et ultimum die hoc
" In aedibus Vlyssis capiant convivium desiderabile;
" Qui iam mihi labore tristi genua solverunt,
" Farinas conficienti; nunc ultimum coenent.
Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Vlysses,
Iovisque tonitru: putabat enim *se* ulturum sontes.
Caeterae vero famulae in aedibus pulchris Vlyssis
Congregatae accendebant in foco indefessum ignem.
Telemachus autem e lecto surrexit deo-par vir,

120 Χαῖρε] F. A. L. *ibid.* κληδόνι] R. quod ferri potest. 123 ἐνέκαιον] F. A. L.

Ver. 112 Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις] Virgil. *O pater, o hominum Divûmque aeterna potestas. Aen.* X, 18.

Ver. 113 Ἐβρόντησας ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἀστερόεντος, Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί] Virgil. *Coelo ceciderunt plura sereno Fulgura. Georgic.* I, 487. Horat. *Namque Diespiter Igni corusco nubila dividens, Plerumque per purum tonantes Egit equos, volucremque currum. Carm.* I, XXXIV, 5. Lucanus: *Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno. Pharsal.* I, 530. Vide supra ad *ver.* 102.

Ibid. Οὐρανοῦ ἀστερόεντος] Virgil. *Stellantis regia coeli. Aen.* VII, 210. *Coelum stellis fulgentibus aptum. Aen.* XI, 202.

Ver. 119 Δειπνήσειαν] Vide supra ad δ', 535.

Ver. 121 Τίσασθαι] Similiter infra *ver.* 169, τισαίατο. Vide ad *Il.* δ'. 257; ι, 508. Item ad γ', 28.

Ver. 123 Ἀκάματον πῦρ] Virgil. *Flammae atque incendia vires Indomitas. Aen.* V, 680.

Ver. 124 Εὐνῆθεν ἀνίστατο etc.] Virgil. *Consurgit senior, tunicaque inducitur artus: Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis: Tum lateri atque humeris Tegeaeum subligat ensem. Aen.* VIII, 457.

Ibid. Ἰσόθεος φώς] Sic apud Ovidium: *Aequandi superis viri. Pont.* I, ii, 120.

Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·
Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν·
Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.

Vestes indutus: circumque ensem acutum posuit humero;
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos;
Sumpsitque validam hastam, praefixam acuto aere.
Stetit autem super limen profectus, et Eurycleam allocutus est;
« Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
« Lecto et cibo; an temere iacet neglectus?
« Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
« Temere alterum honorat articulate-loquentium hominum
« Deteriorem; meliorem vero inhonoratum dimittit.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
« Ne illam nunc, fili, insontem accuses,
« Nam vinum quidem bibebat *is* sedens, quamdiu volebat ipse:
« Cibum autem non amplius dixit *se* appetere; interrogabat enim ipsum.
« Sed quando demum cubitus et somni meminit,
« Illa quidem cubilia iussit substernere ancillas:
« At is tanquam aliquis omnino aerumnosus et infortunatus,
« Noluit in lectis et in stragulis dormire,
« Sed in cruda bubula-*pelle*, et pellibus ovium
« Dormivit in vestibulo; laenam vero iniecimus nos.

126 Ὑπὸ] F. A. L. quod et ipsum rectum est. 129 φίλη, τὸν ξεῖνον] eaed. quod praefero, quia sequitur ἤ. 138 ὕπνου] A. 2. 3. male. 141 οὐκ ἔθελεν λ.] F. A. I.

Ver. 125 Ὤμῳ] *Al.* ὤμῳ, et ὤμοις.
Ver. 129 Πῶς ξεῖνον] *Al.* τὸν ξεῖνον.
Ver. 131 Ἐμοὶ] *Al.* ἐμή.
Ver. 132 Ἐμπλήγδην] Ἐκπληκτικῶς· ἢ ἀκρίτως, καὶ ὡς ἂν τύχῃ, ἐμπελάζουσα τοῖς πράγμασι. *Schol.* Καὶ ἄλλως δὲ, ἐμπλήγδην, τὸ δίκην ἐμπλήκτου τινός· ἔμπληκτος δὲ, ὁ ἄτακτος, καὶ οἱονεὶ ἔσω πεπληγμένος, καὶ ὁ κατὰ φύσιν φρενῶν. *Eustath.* Τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν. *Sophocl. Aiax*, ver. 1376.
Ver. 143 Ἔδραθεν ἐν] *Al.* Ἔδραθ' ἐνί.

Ver.

Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἡ δ' αὖτε δμωῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ', ἐν δὲ θρόνοισ' εὐποιήτοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι·

Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.
Perrexit vero ire in concionem ad bene-ocreatos Achivos:
Ancillas autem demum hortabatur nobilissima mulierum
Euryclea, Opis filia Pisenoridae;
" Agite, aliae quidem domum verrite festinantes,
" Aspergiteque; et in sedilibus fabrefactis tapetes
" Iniicite purpureos: aliae vero spongiis mensas
" Omnes abstergite: purgate autem crateras,
" Et pocula rotunda fabrefacta: aliae vero petiturae aquam
" Ite ad-fontem, et afferte cito euntes:

146 Εὐκνημ.] R. A. L. 149 ποιπνύσασαι] F. A. L. 150 θρόνοισιν] eaedem. male, ut mox R. εὐποιήτοισιν.

Ver. 149 Ἀγρεῖθ'] *Scholiastes* interpretatur Συναθροίζεσθε. *Eustathius* aliter, Τὸ δὲ Ἀγρεῖτε (inquit) — ταυτὸν τῷ, σπουδαίως ἄγετε· καὶ ὡς εἰπεῖν, ἄγετε ῥᾷον. Διὸ καθάπερ Ἄγε, καὶ Ἄγετε, παρακελευσματικῶς, οὕτω νῦν μὲν Ἀγρεῖτε· ἐν δὲ Ἰλιάδι ἑνικῶς [*Iliad.* έ, 765,] Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην. Atque hoc quidem in sensu saepe apud Poëtam usurpatur Ἄγρει numero *singulari*; vide *Iliad.* ή, 459; λ', 512; ξ', 271; *Odyss.* φ', 176: In *plurali* autem hoc tantum in loco occurrit.

Ibid. Δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι, Ῥάσσατέ τ' *etc.*] Similiter *Anaxandrides* Poëta, apud *Athenaeum*; Ἀλλὰ ξενῶνας οἶγε, καὶ ῥᾶνον δόμους, Στρώννυ τε κοίτας, καὶ πυρὸς φλέξον μένος, Κρατῆρά τ' αἶρε, καὶ τὸν ἥδιστον κέρα. *Athen.* II, 9, *ipso initio*.

Ver. 150 Ῥάσσατε] Ῥάνατε. *Schol.* Θέμα δὲ τοῦ Ῥάσατε, Ῥάζω· ἐξ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς, [*ver.* 354 huius libri,] τοῖχοι ἐῤῥάδαται· ὁμοίως τῷ, ἀνεμάδαται, καὶ τοῖς τοιούτοις. *Eustath.* Quod reprehendens *Barnesius*, ex Ῥαίνω, ῥάσσατε omnino deductum contendit. "A ῥαίνω" inquit "Fut. ῥανῶ, "*Aeolice* ῥάσω, duplicatione *Ionica* ῥάσ-"σω." Atqui observavit *Heraclides* apud *Eustathium*, in commentatio ad *ver.* 354 huius libri, ἐῤῥάδαται a ῥαίνω deduci non posse. Λέγει δ' ἐκεῖνος (inquit *Eustathius*) καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ Ῥαίνω γενέσθαι τὸ ἐῤῥάδαται· ἦν γὰρ ἄν, φησιν, ἐῤῥάναται τοῖχοι. Vide ad *Il.* β', 314. *Clark.* A ῥάζω pariter ῥάσαι ducit *Etymol. Magn.* *Ern.*

Ver. 152 Ἀμφιμάσασθε] Vide ad *Il.* ρ', 564.

Ver. 153 Δέπα ἀμφικύπελλα] Vide ad *Il.* ά, 584. MS. a *Tho. Bentleio* collatus, δέπα'.

Ibid. Τετυγμένα] Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 154 Οἴσετε] Τὸ δὲ οἴσετε, ποιητικῶς κανονίζεται, ὡς παρατατικὸς ἀπὸ μέλλοντος ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα. Οἴσω γὰρ, οὗ παρατατικὸς, οἶσον, τὸ τρίτον, οἶσε· τὸ προστακτικὸν ὁμοφώνως, οἶσε· οὗ πληθυντικὸν τὸ, οἴσετε. *Eustath.* Atque analogia quidem haud dissimili saepe usurpare videtur Poëta verba δύσομαι, βήσομαι, βήσετο *etc.* Vide autem ad *Il.* έ, 109. Occurrit eadem vox *Iliad.* γ', 103; ό, 718; et apud *Theocritum*, *Idyll.* XXIV, 48. Porro fuerunt, teste *Barnesio*, qui οἴσατε ubique legendum statuerint. Sed nullo profectu. Nam, uti ipse annotat, occurrit apud

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,

"Non enim diu proci aberunt a domo;
"Sed valde mane venient; quoniam et omnibus festus-dies.
Sic dixit: illae autem ei omnino quidem auscultarunt et paruerunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis,
Aliae vero illic in aedibus scite operabantur.
Ingressi autem sunt proci eximii: hi quidem deinde
Bene et scite findebat ligna; mulieres vero
Venerunt a fonte: illis vero supervenit subulcus.
Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi:
Et hos quidem sivit per sepra pulchra pasci;

155 Δὴ] F. A. L. 159 δῶμα] eaed. 160 δρηστῆρες] ed. R. et sic habuit in suis libris *Eustathius*: qui p. 1888. 5. dicit: Καὶ τοῖς δρηστῆρσι μετ' ὀλίγα ἐπιμαρτύρεται· οἳ εὖ καὶ ἐπισταμένως, φησὶ, κέασαν ξύλα· ὃ δὴ ἔργον ἦν τῶν δρηστήρων. Haec non vidisse nec *Barnesium*, nec *Clarkium*, mirum videtur. Haud dubie recipienda in textum est haec lectio.

Homerum οἶσε in *Imperativo*, numero *singulari*; ubi isti emendationi locus nullus est: Οἶσε θέων etc. *Odyss.* χ', 106. Οἶσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκος· οἶσε δέ μοι πῦρ. *Ibid.* 481. Et apud *Callimachum*: φέρε στάχυν· οἶσε θερισμόν. *Hymn. in Cererem, ver.* 137.

Ver. 155 Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Ita porro habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Et simili fere loquendi ratione utitur Poëta supra τ', 301, 302; Οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης Δηρὸν ἀπεσσεῖται. Vulgati hic legunt, οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται. Ad sententiam minus recte.

Ver. 156 Ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή] Ταύτην τὴν ἡμέραν ἑορτὴν καὶ νεομηνίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱεράν· ἵνα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἑορτὴν καταγινομένων, εὔκαιρον ἔχῃ τὸ ἐπιτίθεσθαι μνηστῆρσι. *Schol.* Ita infra φ', 258; Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο Ἁγνή· Et *ver.* 276 huius libri; Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην Ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ Ἄλσος ὕπο σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Ver. 159 Κατὰ δώματ'] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathii* commentario. Quae et probabilior videtur lectio. Vide *Odyss.* ρ', 402, 531; σ', 416; υ, 298, 331. *Vulgg.* κατὰ δῶμα.

Ver. 160 Ἐς δ' ἦλθον] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐκ δ' ἦλθον.

Ibid. Μνηστῆρες ἀγήνορες] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. repperit δρηστῆρες ἀγήνορες, in altero, δρηστῆρες Ἀχαιῶν· quae et potior videtur lectio; tum quia sequens, κέασαν ξύλα. Servorum quam Procorum magis proprium videtur opus; tum quia Procorum ingressus meminit Poëta infra *ver.* 248. *Clark.* Vid. *Var. Lect.* Μνηστῆρες et δρηστῆρες confusi etiam supra σ', 75. *Ern.*

Ver. 161 Αἱ] *Al.* ταί.

Ver. 163 Οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι] Ita edidit *Barnesius* ex *ver.* 174 infra; atque ita legitur in MS. a *Tho. Bentleio* collato. Firmatur porro haec lectio ex *Iliad.* ι, 2; υ, 409; ubi similis phrasis occurrit. Vulgati hic habent, οἳ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.

Ver. 164 Εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι] Sensus est, ut puto, *sivit in atrio pulchro errare*. Melanthius contra capras

in

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
Ξεῖν', ἤ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἠέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἲ γὰρ δὴ, Εὔμαιε, θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες, ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες·
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·

Ipſe vero demum Vlyſſem allocutus eſt blandis *verbis*;
" Hoſpes, an iam te magis Achivi reſpiciunt,
" An te ignominia - afficiunt in aedibus, ſicut antea ſcilicet?
Hunc autem reſpondens allocutus eſt ſolers Vlyſſes;
" Vtinam enim iam, Eumaee, dii ulciſcerentur contumeliam,
" Qua iſti inſultantes, indigna machinantur
" Domu in aliena, neque pudoris portionem habent.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Prope autem ipſos venit Melanthius, cuſtos caprarum,
Capras agens, quae inter omnes excellebant greges,
Coenam procis; duo autem una comitabantur paſtores;
Et has quidem religavit ſub porticu ſonora;
Ipſe vero demum Vlyſſem allocutus eſt convitiis;

176 Κατέδησαν] F. R. vid. *not.*

in porticu alligat *v.* 176. Sic ſidera dicuntur in coelo νίμεσθαι, *errare*. Et ſic cepit *Pſeudodid.* qui interpretatur διατρίβειν. *Ern.*

Ver. 166 Ἢ ἄρτι] *Al.* ἦ ἄρ τι.

Ibid. Μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν] Προσηνῶς ὁρῶσιν. *Schol.*

Ibid. Ἀχαιοὶ] Vide ſupra ad ρ', 513.

Ver. 170 Ἀεικέα] *Al.* ἀτάσθαλα· ut infra *ver.* 370.

Ver. 171 Οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν] *Scholiaſtes* exponit, Οὐδ' ὀλίγον αἰδοῦνται. Similiterque reddit Verſio *Wetſteniana*; *Neque pudoris vel particulam habent.* Et *Barneſius*; *Neque pudoris partem* i. e. tantillum *habent.* Attamen vox μοῖρα iſto in ſenſu vix uſquam reperietur. Senſus, ut opinor, eſt ſimpliciter; *Neque pudoris portionem* (qualis nimirum caeteris hominibus ineſſe ſolet) *habent.* *Clark.* Recte. *Nec ipſis pudor obtigit.* nempe beneficio naturae. Horatius Epod. *Lupis et agnis quanta* ſortito obtigit, *tecum mibi diſcordia eſt.* ubi vid. Interp. *Ern.*

Ver. 176 Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν] *Euſtathius* et *Henricus Stephanus* in exemplaribus nonnullis τὰς μὲν legi reſtantur. Male, ut notat *Barneſius*, propter illud quod legitur ſupra *ver.* 174; Αἶγας ἄγων, Αἳ πᾶσι μετέπρεπον —. Niſi et ibi legas, Οἳ πᾶσι μετέπρεπον.

Ibid. Κατέδησεν] *Barneſius* ex *Euſtathio* edidit κατέδησαν· et in annotationibus, " Referendum (inquit) ad δύω νομῆες· οὗτοι " γὰρ ἅμ' ἕποντο· αὐτὸς δὲ Μελάνθιος αὖτ' " Ὀδυσῆα *etc.*" Sed praeſtat vulgata lectio. Ita enim apte inter ſe ex adverſo reſpondent iſta τὰς μὲν, et Αὐτὸς δ': quo modo et ſupra *ver.* 164 et 165; Καὶ τὰς μὲν ῥ' εἴασε — Αὐτὸς δ'. Firmaturque porro haec lectio ex *ver.* 189, 190 infra, ubi eadem ſententia occurrit. *Clark.* Vtraque lectio bona eſt. Barneſianae favet etiam ed. *Flor.* nec parum valet teſtimo-

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἴω,
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
(Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·)
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς·
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;

« Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris in domo
« A-viris petens? at non exibis foras?
« Omnino non amplius nos diremptum-iri puto,
« Priusquam manus *invicem* gustaverimus; quia tu scilicet non decenter
« Peris: sunt autem et alia convivia Achivorum.
Sic dixit: hunc autem nihil allocutus est solers Vlysses,
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
His autem tertius supervenit Philoetius, princeps virorum,
Bovem sterilem procis agens, et pingues capras:
(Portitores vero hos traiecerunt, qui utique et alios
Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit:)
Et haec quidem bene religavit sub porticu sonora:
Ipse autem demum intertogabat subulcum, prope astans;
« Quis iam hic hospes nuper venit, subulce,
« Nostram ad domum? ex quibus vero *se* profitetur esse
« Viris? ubinam autem ei genus et patria terra?

182 Εἰσὶ] edd. 189 τὰ μὲν εὖ] F. A. 1. L. 192 ἐξεύχεται] edd.

nium *Eustathii*, ignorantis aliam lectionem. *Ern.*

Ver. 178 Ἀνιήσεις] Vide ad *Il.* 6, 24. Caeterum deducta (ut opinor) haec vox non ex ἀνιάζω, (inde enim fieret ἀνιάσεις penultima correpta;) sed ex ἀνιάω· unde ἀνιᾶται *Odyss.* 6, 334; et ἀνιηθεὶς, ά, 133; γ', 117; et *Iliad.* β', 291. Vide ad *Il.* ά, 67, et 140. *Clark.* Caeterum ἀνιήσεις coniunxerim cum ἄνδρας· *molestus eris viris mendicando?* *Ern.*

Ver. 181 Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι] *Il.* ὑ, 258. γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείησιν. Conf. etiam *Odyss.* φ', 98. *Ern.*

Ver. 182 Αἰτίζεις] *Al.* Αἰτίζοις.

Ibid. Καὶ ἄλλαι] *Al.* καὶ ἄλλοθι. Atque ita in commentario citat *Eustathius.*

Ver. 185 Ὄρχαμος ἀνδρῶν] Vide supra ad ξ', 3, 22.

Ver. 187 Πορθμῆες] Πορθμεῖς πάντως λεγόμενοι, ὡς διὰ πορθμοῦ, ὅ ἐστι στενοῦ πόρου θαλάσσης, τοὺς περαιουμένους ἄγοντες. *Eustath.*

Ibid. Ἄρα] *Vti soliti erant.*

Ver. 187, 89 Τούς γε — τὰ μὲν] Notanda tironibus varietas. Primum feminino et masculino, subiicitur masculinum, quod id genus praevalet, deinde neutrum. *Ern.*

Ver. 188 Εἰσαφίκηται] *Al.* εἰσαφίκοιτο.

Ver. 192 Τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι] Ita edidit *Barnesius.* *Vulgg.* ἐξεύχεται.

Ver.

Δύσμορος· ἦτε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται ὀϊζύν.
Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω
Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε

" Infelix; certe similis-est corpore regi imperatori.
" Sed dii malis-mergent multivagos homines,
" Quando etiam regibus destinabunt aerumnam.
Dixit; et dextra complectebatur manu astans;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
" Salve, pater, o hospes, adsit tibi in posterum saltem
" Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.
" Iupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
" Non parcis viros, postquam iam generasti ipse,
" Miscere malo et doloribus tristibus.
" Sudavi, ut animadverti; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi

196 Ὁππότε κεν] F. A. L. 199 ὥσπερ] eaed. 200 πολλοῖσιν] F. A. L. πολέεσσι] R. recte. et sic est σ΄, 122. non πολέεσσιν.

Ver. 194 βασιλῆϊ ἄνακτι] Nil impedit intelligi Vlyssem: *Similis est specie corporis regi domino nostro.* Dominos ἄνακτας dici, notissimum est. *Ern.*

Ver. 195, 96 Ἀλλὰ θεοὶ —— ὀϊζύν] Sensus est: Sed intelligi potest, quam proclives Dii sint ad homines miseriis mergendos, cum etiam regibus decernant atque immittant miseriam. *Ern.*

Ver. 195 Θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους] Ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι Ζώειν ἀχνυμένους. *Iliad.* ω, 525.

Ibid. Δυόωσι] Εἰς κάκωσιν μεταβάλλουσιν. *Schol.*

Ver. 196 Ὁππότε καὶ] *Al.* Ὁππότε κεν.

Ibid. Ἐπικλώσονται] *Al.* ἐπικλώσωνται. *Clark.* Hoc melius puto. *Ern.*

Ver. 199 Πάτερ] *Barnesius* edidit πατήρ. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α, 51.

Ibid. Ἔσπερ ὀπίσσω] *Al.* ὥσπερ ὀπίσσω. Vide supra ad α΄, 121.

Ibid. Ἔσπερ ὀπίσσω Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς] Ovid. *Flebile principium melior fortuna sequetur. Metamorph.* VII, 518. Horat. *Non, si male nunc, et olim Sic erit. Carm.* II, x, 17.

Ver. 200 Ἔχεαι πολέεσσιν] Ita edidit *Barnesius* ex σ΄, 122 supra, ubi idem versus occurrit, et in vulgatis scriptum est πολέεσσιν. Atque ita hic legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* hoc in loco, πολλοῖσιν. *Clark.* Vid. *Var. Lect.*

Ver. 202, 203 Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας — Μισγέμεναι κακότητι] *Barnesius* et Versiones vulgatae reddunt, *Non misereris viros — Misceri malo.* Sed potius vertendum censui, *Non parcis viros — miscere malo.* Nam vox Μισγέμεναι (ut opinor) activa est, sicut ἀρχέμεναι, ἑλκέμεναι, εὑρέμεναι, πεμπέμεναι, *etc.*

Ver. 202 Ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός] Καθὸ Πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. *Schol.*

Ver. 204 Ἴδιον, ὡς ἐνόησα] *Scholiastes* et *Eustathius* vocem Ἴδιον, quae apud *Homerum* hoc tantum in loco occurrit, exponunt, Ἵδρωσα, ἠγωνίασα, ut sit videlicet *imperfectum* ex Ἰδίω. Quae expositio firmatur ex *Aristotele*: Ὥστε ἤδη τινὰς ἴδισαν αἱματώδη ἱδρῶτα. *De historia Animalium Lib.* III, *cap.* 19. Et ex *Aristophane*: Οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοιμάτιον. *Aves, ver.* 793. Dna *Dacier* vero Ἴδιον hoc in loco ex Adiectivo Ἴδιος esse existimat; sententiamque ita mire admodum exponit:

Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κἀκεῖνον ὀΐω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤμοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ·
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσταχύῳτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
Ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἷος ἐόντος,

" Recordanti Vlyssis; quoniam et illum puto
" Tales pannos habentem inter homines vagari;
" Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.
" Sin iam mortuus est, et in orci aedibus,
" Hei mihi deinde ob Vlyssem eximium; qui me bobus
" Praefecit, adhuc parvulus cum essem, Cephallenorum in populo!
" Nunc autem hae quidem fiunt innumerae, neque aliter
" Viro utique succresceret boum genus latis-frontibus:
" Has autem alii me iubent ducere sibi ipsis
" Ad-edendum; neque omnino filium in aedibus curant,
" Neque vindictam timent deorum, cupiunt enim iamdudum
" Possessiones dividere diu absentis regis.
" At mihi hoc animus in pectoribus charis
" Plerumque volvit: valde quidem malum, filio existente,

210 Εἷς] F. A. 1. R. male. 212 ὑποσταχύοιτο] edd. *Eustath.* ὑποσταχύωτο, qui tamen dicit, nihil impedivisse, quo minus ὑποσταχύοιτο diceret.

"Philetius, en voyant cet étranger si "malheureux, se plaint de la cruauté de "Jupiter, qui plonge les hommes dans "des malheurs épouvantables; et il se "confirme dans ce sentiment, en faisant "reflexion à ce qui est arrivé à Ulysse. "Ἴδιον ὡς ἐνόησα depend de ce qui pré-"cede, *Et l'exemple domestique que nous* "*en avons, me revient dans l'esprit.*" *Clark.* Vsus verbo est etiam Hippocr. περὶ γυν. L. I. p. 244. ed. Foes. κρέσσον διυρεῖν καὶ ἰδίειν. Vid. Foes. Oecon. Hipp. in ἴδος. *Ern.*

Ver. 207 Καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο] Mire hic *Eustathius*; τὸ δὲ, ζώει, καὶ ὁρᾷ φῶς, πρὸς ἀκρίβειαν καὶ νῦν κεῖται, ὡς πολλῶν ζώντων μὲν, μὴ βλεπόντων δέ. Ac si locum hic habere posset istiusmodi distinctio.

Ver. 209 Ἐπὶ βουσὶν] *Al.* ἐνὶ βουσίν.

Ver. 211 Ἄλλως] *Al.* ἄλλῳ. *Clark.* Nescio, qui libri ἄλλῳ habeant, quod commodum sensum efficit. Sed ἄλλως rectum; quod non *aliter* vertendum erat (nec enim inde commodus oritur sensus) sed *facile, temere.* Laudat prosperum successum curae suae: nec temere cuiquam tam numerosa soboles boum succreverit. In ἀνδρὶ intell. τινι. *Ern.*

Ver. 212 Ὑποσταχύῳτο] *Al.* ὑποσταχύοιτο, et ὑποσταχύωτο.

Ver. 213 Ἀγινέμεναι] Vide supra ad *ver.* 202.

Ver. 215 Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν] Vide supra ad ξ', 82; et ad *Il.* π', 388.

Ver. 218 Κτήματα ἄνακτος] Hic quoque ἄνακτος est potius *domini* quam *regis.* Vide supra ad *ver.* 194. *Ern.*

Ver. 218 Πόλλ' ἐπιδινεῖται] Ἐν τοῖς στήθεσιν ἀνακυκλεῖ ὁ λογισμὸς, πολλὰς στροφὰς λαμβάνει. *Schol.*

Ver.

Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἴ κ' ἐθέλησθα,
Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.

" Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus,
" Viros ad alienos; hoc vero durius, hic manentem
" Bobus alienis assidentem dolores pati.
" Et iam olim ad alium magnanimorum regum
" Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt;)
" Sed adhuc illum infelicem expecto; sicunde reversus
" Virorum procorum dispersionem per aedes faciat.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro similis es,
" Cognosco autem et ipse, quod tibi prudentia mentem occupat,
" Ideo tibi dicam, et insuper magnum iusiurandum iurabo:
" Sciat nunc Iupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
" Larque Vlyssis eximii, quem adveni,
" Certe, te hic praesente, veniet domum Vlysses;
" Tuisque oculis videbis, si volueris,
" Interfici procos, qui hic dominantur.

220 'Αλλοτρίῃσιν] A. R. 227 βουκόλε ἐπεὶ] F. A. L. 231 ἱστίη] L. 233 αἴκε θέλησθα] edd.

Ver. 219 Ἄλλων] *Al.* Ἄλλον· notante *Eustathio.*

Ibid. Αὐτῇσι] *Al.* αὐτοῖσι.

Ver. 222 Καί κεν δὴ] Vide ad *Il.* ξ', 433, et 504.

Ver. 227 Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ] Pronuntiabatur ἐπ' οὔτε, vel ἐπεὶ οὔτε tribus syllabis: Vti et notavit *Barnesius.* Ita *Iliad.* ν', 777, Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν etc. Vide et ad *Il.* ι, 533.

Ver. 228 Ὅ τοι] *Al.* ὅτι.

Ibid. Πινυτὴ] *Al.* πινυτής.

Ver. 231 Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, ex *Etymol. Magn.* et ex *Odyss.* τ', 304, ubi idem versus occurrit. Cum *Barnesio* porro hic facit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Al.* Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος. *Clark.* Immo cum *Barnesio* faciunt edd. veteres F. A. R. *Ern.*

Ver. 233 Αἴ κ' ἐθέλησθα] Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, εἴπερ ἐθέλεις, ἀπόπειρά ἐστιν Ὀδυσσέως εἰς Φιλοίτιον, ὁποίαν φθάσας προεδεξίμασεν [supra π', 305,] ἐν ἐπηκόῳ τοῦ υἱοῦ. *Eustath.* Sed hoc nimis longe videtur petitum.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
Γνοίης, οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir;
" Vtinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!
" Cognosceres, qualis mea potentia et manus sequerentur.
Sic autem pariter Eumaeus supplicavit omnibus diis,
Vt rediret Vlysses prudens suam ad domum.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem Telemacho mortemque fatumque
Struebant: at iis sinistra venit avis
Aquila altivolans; tenebat vero timidam columbam.
Illis autem Amphinomus concionatus est, et dixit;
" O amici, haud nobis perficietur hoc sane consilium,
" Telemachi caedes: sed recordemur convivii.

243 Ἔχεν] F. A. L.

Ver. 235 Ἐπιβουκόλος] Ἐπιβουκόλον, inquit *Eustathius*, φησὶ, κατὰ πλεονασμὸν προθέσεως. *Barnesius* voculam ἐπὶ *Superiorem* in illo Officio denotare existimat. Ita, inquit, μ', *ver.* 131, ἐπιποιμένες, *Pastores praecipui*; et ἐπίουρος. At rectius videtur quod addit *Eustathius*: Δοκεῖ — ἐπιβουκόλος εἶναι ὁ ἐπὶ βουσὶ τεταγμένος· ἤγουν, ὁ ἐπὶ τῶν βοῶν, ὡς ἐπιστατῶν αὐταῖς. Οὕτω δὲ καὶ ἐπίουρος, ὁ ἐπὶ φυλακῇ τεταγμένος. Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα. Supra *ver.* 209.

Ver. 237 Γνοίης οἵη] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Γνοίης χ', οἵη. Quae forte et verior lectio. Ita enim in omnibus legitur infra φ', 202, ubi repetitur hic versus; atque ita hic legisse videtur *Eustathius*: quippe in commentario citat, Γνοίης ἂν οἵη etc. *Clark.* Et est haec lectio elegantior, nec a librario orta. *Ern.*

Ibid. Οἵη ἐμὴ δύναμις] Pro ἐμὴ, inquit *Henricus Stephanus*, fortasse rectius legeretur ἐμοί. Firmatur autem vulgata lectio ex φ', 202 infra, ubi idem versus occurrit.

Ibid. Χεῖρες ἕπονται] *Al.* χεῖρες ἕπωνται· et χεῖρες ἄαπτοι. *Clark.* Ἕπεσθαι autem h. l. est comitari in negotio aliquo, *adiuvare*. Videres, quam fortem me adiutorem haberet. *Ern.*

Ver. 241 Θάνατόν τε μόρον τε] "Nec "illa quidem eiusdem significationis re"peritio ignava et frigida videri debet; "Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε "μόρον τε Ἤρτυον. Quod bis idem θά"νατον καὶ μόρον dixerit. Indignitas enim "moliendae tam acerbae tamque inin"stae necis, miranda mortis iteratione "defleta est." *Gellius, Lib.* XIII, *cap.* 23. Vide supra ad λ', 611.

Ver. 242 Ἤλυθεν ὄρνις] Vide supra ad ο', 160.

Ver. 245 Οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται] Facete dictum, notat *Eustathius*: οὐ συνδραμεῖται ἡμῖν. Non pro cupiditate nostra nobis procedet consilium. *Hesych.* συνθεύσεται, συνδραμεῖται, συνοίσει. *Ern.*

Ver.

Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
Ἵερευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσιν κερόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης·
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδὸν,
Δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν·

Sic dixit Amphinomus: illis vero placebat sermo.
Vbi autem venissent in aedes Vlyssis divini,
Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque soliisque;
Ipsi autem mactabant oves magnas, et pingues capras;
Mactabant etiam porcos, et bovem armentalem:
Viscera vero assata distribuebant; vinumque deinde
In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.
Panem vero ipsis distribuit Philoetius, princeps virorum,
Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius.
Illi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Telemachus autem Vlyssem sedere-fecit, asturias versans,
Intra bene-fundatam domum, apud lapideum limen,
Sella turpi apposita, parvaque mensa:

250 'Οἶς μεγάλας] F. A. L. non male. sed sunt etiam ἄρσενες ὄϊες ut *Il.* μ'.
253 κρητῆρσι] edd. omne recte. Item *Eustath. ibid.* κεράσαντο] F. A. L.

Ver. 250 Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς] Παρατηρητέον, inquit *Scholiastes*, ὅτι μόνους τοὺς μνηστῆρας θεοῖς θύοντας οὐκ οἶδεν. *Eustathius* autem hunc unicum locum a Veteribus exceptum testatur: Σημειοῦνται δ' (inquit) ἐν τοῖς ἐνθεῖσιν οἱ Παλαιοὶ, ὡς ἐνθάδε καὶ μόνον οἱ μνηστῆρες ἱερεύουσιν ὄϊς, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ἐῤῥέθη· ἀλλαχοῦ δὲ τῆς Ὁμηρικῆς ταύτης ποιήσεως οὐχ εὕρηνται οὕτω ποιοῦντες. Attamen de Procis hunc ipsum versum sequentemque usurpat Poëta supra ρ', 180, 181; de iisdemque dicitur ξ', 93, 94: Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν. Οὔποθ' ἓν ἱρεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω.

Ibid. Μεγάλους] *Al.* μεγάλας.

Ver. 251 'Ιέρευον δὲ σύας] Pronuntiabatur, ut videtur, Ἵρευον· quo modo saepe et scripta occurrunt 'Ιρεὺς, ἱρὰ· et ἱρεύεσκον *ver.* 3 huius libri: Vti et notavit *Barnesius.*

Ver. 252 'Οπτήσαντες] Vide supra ad β', 300; et ad *Il.* α, 466.

Ibid. 'Εν δ' ἄρα] *Al.* ἐν δέ τε.

Ver. 253 Κρητῆρσιν κερόωντο] Ita *Barnesius* ex veteribus exemplaribus. *Al.* Κρητῆρσι. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* α, 51: *Clark.* Vide *Var. Lect.*

Ibid. Κερόωντο] *Al.* κεράσαντο.

Ver. 254, 255 Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε — Καλοῖς ἐν κανέοισιν] Virgil. *Cereremque canistris Expediunt. Aen.* I, 705.

Ver. 255 'Εῳνοχόει] *Al.* ἐνῳνοχόει.

Ver. 259 Δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν] Observarunt hic Veteres, res tenuissimas atque etiam humillimas aptissime et pulcherrime depingere Poëtam. Φανερὸν μὲν καὶ τὰ χαμαίζηλα τῶν ὀνομάτων ἰσχνότητα ἐμποιεῖν τῷ λόγῳ· ὡς ἔχει τὸ, Δίφρον ἀεικέλιον etc. *Aristid. Quintil. de Musica, Lib.* II, *pag.* 84. 'Ισχνὸν δὲ [πλάσμα ἐστὶ] τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατισχνωμένον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 9. Caeterum de voce ὀλίγην, hoc in loco,

Παρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
Κερτομίας δέ τοι αὐτος ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐστιν
Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χεῖρας. ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοὶ,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

Apposuit vero *ei* viscerum partes, infuditque vinum
In poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est;
" Illic nunc sede inter viros vinum-bibena:
" Convitia vero tibi ipse ego et manua abarcebo
" Omnium procorum; quoniam nequaquam publica est
" Domus haec, sed Vlyssis; mihi autem acquisivit ille.
" Vos vero, proci, continere animum a-convitio,
" Et manuis; ut ne aliqua lis et contentio oriatur.
Sic dixit: illi autem omnes mordicus labria compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Inter hos autem Antinous locutus est, Eupithei filius;
" Et molestus quantumvia sit, accipiamus sermonem, Achivi,
" Telemachi; valde autem nobis minatus loquitur.

268 Φῦντες] edd. 272 ἡμῖν] F. A. L.

loco, ita *Eustathius* in commentario ad ι, 515; Τὸ ὀλίγος, — τὸν μικρὸν ἐσήμανεν· ὃ φαίνεται — καὶ ἐν τῷ ὀλίγην τε τράπεζαν. — Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγον εἰπεῖν, καὶ τυτθὸν, καὶ μικρόν. *Aristoteles* autem et vocem ὀλίγην, et vocem ἀεικέλιον, vim hic singularem habere contendit. Siquis nimirum hoc in loco substitueret, Δίφρον μοχθηρὸν καταθεὶς, μικράν τε τράπεζαν· τὸ ἁρμόττον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν, θεωρείσθω — τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' εὐτελές. *Poëtic.* *cap.* 22. Vide supra ad ι, 515; et ad π', 1. *Clark.* Est autem ἀεικέλιος h. l. εὐτελὴς, contrarium τῷ εὐπρεπεῖ. Eo verbo *Homerus* saepe utitur et varie in *Odyssea*, semel tantum in *Iliade*, quod sciam: Caeterum virtua loci est in eo, quod utrumque verbum est exquisitius caeteris, v. c. εὐτελὴς et μικρός *Ern.*

Ibid. Παραθεὶς] Apud *Eustathium* in commentatio, καταθείς· atque ita legit *Aristoteles* loco iam supra citato. *Clark.* Vtrumque tectum, sed παραθεὶς est usitatius in hac re. *Ern.*

Ver. 260 Μοίρας] Apud *Eustathium*, μοῖραν. *Clark.* Μοῖραν placet. Nam singulis singulae portiones datae sunt, nisi quem praecipue honorare vellent, quod facete voluisse Telemachus non videtur. Vid. *ver.* 293. Sed μοίρας potest etiam pro singulari positum intelligi. Caeterum σπλάγχνα ut *viscera* de carne accipienda. *Ern.*

Ver. 261 Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ] Pronuntiabatur χρυσῷ. Vide ad *Il.* ν', 523.

Ver. 267 Καὶ χεῖρας] *Eustathius* in commentario citat, χειρῶν. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum repperit Vir eruditus *Tho. Bentleius.* *Clark.* Ita ordo erit verborum: Θυμὸν ἐπίσχετε ἐνιπῆς καὶ χειρῶν. *Ern.*

Ver. 271 Ἀχαιοὶ] Vide supra ad ρ', 513.

Ver. 272 Ἧμιν ἀπειλήσας] Ἐν δὲ τῷ, μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας, προπερισπᾶται τὸ ἧμιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, κατὰ συστολὴν τῆς λήγουσης, ἀναπεμφθέντος τοῦ τόνου λόγῳ ἐγκλίσεως. *Eustath.* Vide supra ad δ', 569; et π', 372.

Ver.

Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ᾽ ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀντίνοος· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ᾽ ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον· τοὶ δ᾽ ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
Οἱ δ᾽ ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ᾽ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ᾽ ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ᾽ ἄρ᾽ Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,
Ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον· ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Μνηστῆρας δ᾽ οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ᾽ ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδώς,

" Non enim Iupiter fivit Saturnius; alioquin ipsum iam
" Compescuissemus in aedibus, canorus licet sit concinnator.
Sic dixit Antinous: ille vero non curabat verba.
Praecones autem per urbem deorum sacram hecatomben
Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi
Luco sub umbroso longe-iaculantis Apollinis.
Hi autem postquam assaverant carnes superiores, et detraxerant,
Partibus divisis, convivabantur celebri convivio.
Vlyssi vero partem apposuerunt, qui ministrabant,
Aequalem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim iussit
Telemachus, dilectus filius Vlyssis divini.
Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva
Contumelia abstinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadae Vlyssis.
Erat vero quidam inter procos vir, nefaria doctus,

275 Μύθω] F. A. L. male. 281 οἵ ῥ᾽ ἐπένοντο] eaed. quod est verbum proprium in ea re.

Ver. 272 Εἴασε] *Barnesius* edidit, scribendumqoe contendit, εἴασσε. Sed vide ad *Il.* δ', 42.

Ver. 276, 277 Κήρυκες δ᾽ ἀνὰ ἄστυ —· τοὶ δ᾽ ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ] Poëta hic, observante *Eustathio*, de universo populo *Ithacensi* loquitur; ad *Procos* redit *ver.* 279; Ἀχαιοὶ δὲ νῦν, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην· — καὶ κήρυκες δὲ, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην δημόσιοι ἐνταῦθα νοοῦνται, οἳ καὶ ταῖς θυσίαις ὑπούργουν —. Οὕτω μὲν οἱ τοῦ δήμου ἐτέλουν τὴν ἑκατόμβην· οἱ δὲ μνηστῆρες ἐν τοῖς τοῦ Ὀδυσσέως δαίνυντο ἐρικυδέα δαῖτα. (*ver.* 280.)

Ver. 277 Καρηκομόωντες] Sic apud Virgilium: *Crinitus Iopas. Aen.* I, 744.

Ver. 278 Ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος] Vide supra ad *Il.* ά, 75.

Ver. 279 Καὶ ἐρύσαντο] *Al.* κάδδ᾽ ἐρύσαντο.

Ver. 281 Οἳ πονέοντο] *Al.* οἵ ῥ᾽ ἐπένοντο

Ver. 284 Ἀγήνορας] Vide supra ad ά, 106.

Ver. 286 Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα] Recte *Eustathius*: Ἤγουν ἵνα ὑπεισέλθῃ λύπη τὸν Ὀδυσσέα κατὰ καρδίαν. Male autem deinceps adiicit: Ἢ ἀντιπτωτικῶς τὴν καρδίαν τοῦ Ὀδυσσέως. Ac si non aeque facile et scribere potuisset *Homerus*, si id rectius fuisset, κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

Ver.

(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκία ναῖεν)
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο,
Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
Ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας, ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβών· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,

(Ctesippus autem nomen erat; in Same vero domum habitabat;)
Qui iam possessionibus fretus patris sui,
Ambiebat Vlyssis diu absentis uxorem:
Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit;
« Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam;
« Partem quidem iam hospes habet dudum, sicut decet,
« Aequalem, non enim honestum *est* privare, neque iustum,
« Hospites Telemachi, quicunque has aedes advenerit.
« Sed age, ei et ego dem hospitale-donum; ut et ipse
« Vel balneatori det munus, vel alicui alii
« Famulorum, qui *sunt* in aedibus Vlyssis divini.
Sic locutus, proiecit bovis pedem manu robusta,
Iacentem, ex canistro sumptum; evitavit vero Vlysses

288 Ναίων] F. A. male.

Ver. 288 Σάμῃ δ' ἔνι οἰκία ναῖεν] Vide supra ad ς, 29.

Ibid. Ναῖεν] *Henricus Stephanus* inter varias lectiones rettulit ναίων.

Ver. 289 Πατρὸς ἑοῖο] *Al.* θεσπεσίοισιν. Atque *Eustathius* ita in commentario citat. *Clark.* Patris quidem mentio et infra *ver.* 307. *Ern.*

Ver. 294 Οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον, Ξείνους] Καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίᾳ. *Euripid. Heraclid. ver.* 255.

Ibid. Ἀτέμβειν] « Ἀτέμβειν, » inquit *Duportus, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum, « hic est βλάπτειν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν· « alibi ἀμέρδειν, στερίσκειν, ἀποστερίζειν cum « genit. Μή τίς οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης. « (*Il.* λ', 704.) » Immo vero hoc in loco, posteriori isto in sensu plane usurpatur haec vox: ut liquet tum ex praecedente, « Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πά- « λαι, ὡς ἐπέοικεν, Ἴσην· » tum ex sequenti, « Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον. » Priori sensu, ut opinor, nusquam apud Poëtam occurrit. Porro in *Etymologico Magno* ἀτεμβοῖν scribi notat *Barnesius.*

Ver. 297 Λοετροχόῳ] *Schol.* Νῦν, τῷ τὰ λουτρὰ παρέχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. *Clark.* Immo τῇ παρεχούσῃ ἢ παρασκευαζούσῃ. Nam ancillarum hoc munus. *Ern.*

Ver. 298 Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο] Apud *Eustathium* in commentatio omittitur hic versus. At potest quidem sine sententiae dispendio abesse.

Ver. 299 Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα] Ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηστῆρας εἰσάγει μεθύοντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς καὶ Αἴσχυλος πεποιήκασιν· ἀλλὰ πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ῥιπτόμενον. *Athenaeus, Lib.* I, *cap.* 14.

Ver. 300 Ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς, Ἦκα παρακλίνας] Virgil. *Ille ictum venientem a vertice velox Praevidit, celerique elapsus corpo cessit.* *Aen.* V, 444.

Ver.

Ἦκα παρακλίνας κεφαλήν· μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός·
Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
Ἐνθάδε· τῷ μή τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω· ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.

Leviter declinato capite; subrisit autem animo
Sardanium omnino tale: ille autem bene-aedificatum percussit murum.
Ctesippum vero Telemachus increpuit sermone;
Ctesippe, certe omnino tibi hoc satius fuit animo;
" Non percussisti hospitem; evitavit enim telum ipse;
" Certe enim te medium percussissem hasta acuta,
" Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset
" Hic: ideo ne quis mihi insolentias in domo
" Prodat; iam enim intelligo et novi singula,
" Bonaque et peiora: antea autem adhuc infans eram.

Ver. 301 Παρακλίνας] Vide ad *Il.* ά, 309, 338.

Ibid. Μείδησε δὲ θυμῷ Σαρδάνιον μάλα τοῖον] Οἱ τὴν Σαρδόνα κατοικοῦντες, ἀπὸ Καρχηδονίων ὄντες, χρῶνται νόμῳ τινὶ βαρβαρικῷ, καὶ πολὺ τῶν Ἑλλήνων διηλλαγμένῳ· τῷ γὰρ Κρόνῳ θύουσιν, ἡμέραις τισὶ τεταγμέναις, οὐ μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγενημένους. Τούτοις δὲ θυομένοις, τὸ μὲν δακρύειν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ καὶ δειλὸν, τὸ δὲ ἀσπάζεσθαι καὶ γελᾷν ἔσχατον, καὶ πρεπόντων ἀνδρῶδές τε καὶ καλόν. Ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ προσποιητὸν γέλωτα κληθῆναι Σαρδόνιον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Δήμωνι. *Schol.* Aliter *Pausanias*; Πλὴν δὲ βοτάνης μιᾶς καθαρεύει καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἡ νῆσος [Σαρδώ,] ἃ ἐργάζεται θάνατον. Ἡ πόα δὲ ἡ ὀλέθριος σελίνῳ μέν ἐστιν ἐμφερής· τοῖς φαγοῦσι δὲ γελῶσιν ἐπιγίνεσθαι τὴν τελευτὴν λέγουσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ Ὅμηρός τε καὶ οἱ ἔπειτα ἄνθρωποι τὸν ἐπὶ οὐδενὶ ὑγιεῖ Σαρδόνιον γέλωτα ὀνομάζουσι. *Phocica, Lib.* X, *cap.* 17, *sub fine.* Eiusdemque explicationis meminerunt *Eustathius*, et *Scholiastes* ad *ver.* 302, ubi de hac re plura. Caeterum hinc apud *Ciceronem*; " Ne— " rideamus γέλωτα Σαρδόνιον." *Epist. ad Familiares, Lib.* VII, 25. Porro *Scholiastes* ad *Iliad.* ό, 101. *Iunonis* risum, quem ibi depingit Poëta, huiusmodi fuisse notat: Ἡ δ' ἐγέλασσε Χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν Ἰάνθη. *Il.* ό, 101. Οὗτος ὁ γέλως, (inquit ibi *Scholiastes,*) Σαρδόνιος καλεῖται, ὅτ' ἄν τις μὴ ἐκ διαθέσεως γελᾷ. Vide et infra ad *ver.* 347.

Ver. 302 Σαρδάνιον] Apud *Plutarchum*, notante *Barnesio*, scribitur Σαρδιανόν. Alii, teste *Eustathio*, scripserunt Σαρδόνιον· Vti legitur et apud *Ciceronem*, loco iam supra citato.

Ibid. Μάλα] *Al.* μέγα.

Ibid. Μάλα τοῖον] Quid est subrisit Sardanium *omnino tale*? Immo *subrisit plane Sardonium risum.* Μάλα τοῖον eleganter auget, sic ut et οἷος adiectivis additur eadem vi, ut apud *Plat. Apol. Socr.* ἀπέχθειαι οἷαι χαλεπώταται; et apud *Herodot.* IV, 28 ἀφόρητος οἷος κρυμός. Quod in nonnullis est μέγα pro μάλα, videri potest e glossa natum. *Ern.*

Ver. 304 Ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ] Τὸ μὴ βαλεῖν, ἐπεὶ αὐτὸς ἀνήρητο, [forte ἂν ἀνῄρητο·] ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξένον αἱρεῖται τὸ κέρδιον. *Scholion* (in Vulgaris versui 331 infra importune annexum.) Priorem interpretationem sequitur *Eustathius:* Τὸ δὲ, οὐκ ἔβαλες, [*ver.* 305,] ἐλλιπῶς (inquit) εἴρηται διὰ θυμόν· ἦν δὲ τὸ ἐντελὲς, οὕτως· ἦ μάλα σοι κέρδιον ὅτι οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον.

Ver. 306 Ὀξυόεντι] Vide ad *Il.* έ, 50.

Ver. 310 Πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα] Ita edidit *Barnesius* ex emendatione *Isaaci Casauboni,*

Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.

« Sed continuo haec quidem et toleramus inspicientes,
« Ovibus mactatis, vinoque potato,
« Et pane *consumpto*: difficile enim cohibere unum multos.
« Sed agite, ne amplius mihi mala facite infensi:
« Sin iam me ipsum interficere cupitis aere,
« Etiam hoc vellem, et multo satius esset
« Mori, quam haec semper indigna opera videre,
« Hospites pulsatos, famulasque mulieres
« *Vos* violantes indigne in aedibus pulchris.
Sic dixit: illi vero omnes muti facti sunt silentio.
Sero autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaus:
« O amici, haud iam quisquam super dicto aequo
« Contrariis verbis carpens saeviat:
« Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium
« Famulorum, qui in aedibus *sunt* Vlyssis divini.

315 Εἰ ἤδη] F. A. L. 324 μήτε τι] R. etiam *Eustath.* sic legisse videtur, estque elegantior lectio.

Casauboni, et ex σ', 228, ubi occurrit hic versus, et in Vulgatis scriptum est ἔτι. Atque ita hic legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* πάρος δέ τι νήπιος ἦα.

Ver. 313 Χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς] Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος. *Sophocl. Oedip. Tyrann. ver.* 855. Vide supra ad π', 88.

Ver. 315 Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in duobus MSS. scriptum repperit Εἰ δὴ μὴ αὐτόν.

Ver. 317 Ἢ τάδε αἰὲν] *Al.* ἢ τάδε τ' αἰέν. *Al.* ἢ τάδε γ' αἰέν.

Ver. 319 Ῥυστάζοντας] Ἔστι δὲ, τὸ μετὰ βίας καὶ ἀνάγκης ἕλκειν καὶ μίγνυσθαι γυναιξί. *Etymolog. Magn.* ad vocem ῥυστάζειν.

Ver. 320 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο] Virgil. *Dixerat Aeneas: olli obstupuere silentes, Conversique oculos inter se atque ora tenebant. Aen.* XI, 120.

Ver. 324 Μήτ' ἔτι] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Μήτε τι· Vt supra σ', 415. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ibid. Μήτε τιν' ἄλλον *etc.*] Telemachus de ancillis nodo loquitur, et hic servi commemorentur. Intelligendum, ut opinor, Agelaum etiam ab his abstineri iniuriam velle, ut ab Eumaeo, qui vexatus et ipse a procis erat: atque ita *Homerum* masculino genere usum. Conf. φ', 210. *Ern.*

Ver.

Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἤπιον, εἰ σφῶϊν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν·
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,
Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσεύς, καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·)
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν·
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι,
Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,

« Telemacho autem verbum ego et matri dicam
« Mite, si ipsis corde placeat ambobus:
« Quamdiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
« Rediturum Vlyssem prudentem suam ad domum,
« Tamdiu minime aegre-ferendum manereque erat, et detinere
« Procos in aedibus; (quoniam hoc satius erat,
« Si rediisset Vlysses, et redux venisset domum:)
« Nunc vero iam hoc manifestum, quod non amplius reditus capax est.
« Sed age, tuae haec matri assidens nuntia,
« Nubat *ei*, quicunque optimus vir, et plurima praebuerit;
« Vt tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
« Comedens et bibens: illa vero alius domum adeat.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
« Non per Iovem, Agelaë, et dolores patris mei,

328 Ὑμῖν] F. 337 δώματ'] R. idque sequendum erat, ut supra 159, ubi omnes alii libri δῶμα. δῶμα κομίζῃ] F. A. L.

Ver. 327 Ἀμφοτέροισιν] *Al.* ἀμφοτέρεσιν.

Ver. 328 Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει Νοστῆσαι Ὀδυσῆα] Ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus, et *Eustathius* in commentario. Quibuscum facit, teste *Barnesio*, Editio *Florentina*. Alii hic legunt Ὄφρα μὲν ἡμῖν *etc.* Quo modo edidit *Barnesius*; et in annotationibus: Ita, inquit, omnino legendum; nam ut *Eustath. fol.* 736, *lin.* 38; Ἀγέλαος δὲ, εἷς τῶν μνηστήρων, τοῦτό φησιν· quare seipsum includens, ἡμῖν ait. Sed errat (ut opinor) Vir eruditus. Non enim *Procos*, sed *Telemachum* et *Penelopen* hic alloqui videtur *Agelaus*; atque ita aptius congruent sequentia, Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· — *ver.* 330; et, Ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ *etc. ver.* 334.

Ver. 329 Νοστῆσαι] *Eustathius* videtur legisse Νοστήσειν.

Ver. 330 Ἰσχέμεναι] Versiones nonnullae reddunt, *teneri*; ac si ἰσχέμεναι *vocis* esset *passivae*: Sed (ut opinor) minus recte. Vide supra ad *ver.* 202; et ad *Il.* ρ', 501.

Ver. 335 et 342 Γήμασθ'] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 337 Δῶμα ἵκηται] *Eustathius* in commentario citat, δώμαθ' ἵκηται. *Al.* δῶμα κομίζῃ.

Ver. 339 Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο] Haud dissimiliter *Apollonius*: Ἴστω Λητῶς υἱὸς, ὅ με πρόφρων ἐδίδαξε Μαντοσύνας· ἴστω δὲ δυσώνυμος ἥ μ' ἔλαχεν κήρ. *Argonaut.* II, 257. Vbi *Scholiastes*; Ῥητέον δὲ, ὅτι ἐμπαθέστερος γίνεται ὁ ὅρκος, ὅταν τις κατὰ τῆς ἰδίας ὀμνύῃ συμφορᾶς· Οὐ μὰ

Ὅς πȣ τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,
Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
Γήμαθ', ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' ἀέκȣσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τȣ̃το θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεστον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν·

" Qui alicubi longe ab Ithaca, vel periit, vel vagatur,
" Nequaquam remoror matris nuptias; sed iubeo
" Nubere, cuicunque velit, *qui*que insuper multa dona det.
" Vereor autem invitam a domo pellere
" Verbo violento; ne istud deus perfecerit.
Sic dixit Telemachus: procis vero Pallas Minerva
Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.
Hi autem iam maxillis ridebant alienis;

342 Ὅσκε θέλῃ] F. A. L. *ibid.* δίδωμι] eaed. vid. *not.* *ibid.* παρέπλαγξε] R. A. 3. 346 γέλων] A. L. 347 γελοίων] F. R.

Ζῆν', Ἀγέλαε etc. — Ἔθος ȣ̃ν ἀρχαῖον, πρῶτον θεὸς ὑμνύναι, εἶτα ἐπάγειν καὶ τὰς ἰδίας συμφοράς. Vide *Langbaenii* annotationes in *Longinum*, §. 16, ad ista verba, Μὰ τὸς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας.

Ver. 340 Ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται] Vide ad *Il.* ά, 37.

Ver. 342 Ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι] Ita Vulgati: et ita legit *Eustathius*, exponitque, καὶ ὃς αὐτῇ πολλὰ δίδωσιν. Ἀπὸ κοινȣ̃ γὰρ, inquit, ληπτέον τὸ ὅς. Atque eadem constructio occurrit supra β', 113, 114; Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι Τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ. *Barnesius* autem ex veterum Editionum nonnullis edidit ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι· quoniam τὸ δίδωμι (ut ait) maiorem *Telemachi* alacritatem ostendit. Sed, ut opinor, minus recte. Dona enim apud Poëtam ab eo, qui mulierem ambit, semper praeberi dicuntur. Vide supra ad λ', 281; π', 77, 392; et infra ad φ', 161, 162. Atque ita supra *ver.* 335 huius libri; Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν. Attamen MS. a *Tho. Bentleio* collatus δίδωμι hic legit. *Clark*. Et plures edd. veteres. Vid. *Var. Lect.* Sane mihi ποτὶ favere huic lectioni videtur: Sensus est; ipse hortabor nubere, atque adeo insuper dona dabo matri abeunti. In altera lectione ποτὶ friget. *Ern.*

Ver. 346 Γέλον] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, γέλω.

Ver. 347 Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν] Hinc Horatius: *Malis ridentem alienis. Sermon.* II, iii, 72. Et Valerius Flaccus: *Errantesque genae, atque alieno gaudia vultu. Argonaut.* VIII, 164. Porro de hac phrasi ita *Eustathius*: Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, γναθμοῖς γελᾶν ἀλλοτρίοις, καὶ νῦν ἐπιπολάζει λέγεσθαι παροιμιακῶς. Τὸς γάρ τοι ἐφ' οἷς μὴ ἄξιον γελῶντας, ἐκ θυμȣ̃ ἢ ἀμηχανίας τινὸς, ξέναις φαμὲν γελᾶν παρειαῖς ὥσπερ καὶ τὸς πρὸς βίαν ἐσθίοντας, ἀλλοτρίοις ἐσθίειν γναθμοῖς. — Ἴσως δὲ τὸ, γναθμοῖς ἐγέλων ἀλλοτρίοις, καὶ ὅμοιόν ἐστι τῷ, Ἀχρεῖον ἐγέλασεν, (supra σ', 162;) ὃ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης εἴρηται. Quam explicationem reprehendens Dna *Dacier*, ipsa per hanc phrasin *risum immodicum* denotari arbitratur: "Homére" inquit "dit "clairement qu' ils rioient de tout leur "coeur, et, comme nous disons, *à gorge* "*déployée*; comme des gens qui riroient "avec une bouche d' emprunt, qu' ils "n' apprehenderoient pas de fendre "jusqu' aux oreilles." Atque hanc interpretationem confirmari existimat tum ex praecedenti Ἄσβεστον γέλον ὦρσε, tum ex sequenti ἡδὺ γέλασσαν, infra *ver.* 358. At melius congruit *Eustathii* explicatio cum sequenti, — ὄσσε δ' ἄρα σφέων Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὠΐετο θυμός. Caeterum *Euripides*, notante *Barnesio*, huiusmodi risum γέλωτα παραπεπληγμένον vocat; Ἔλεξε δ' ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ. *Herc. Fur. ver.* 935. Vide et *Gatakeri* Annotationes in *Antoninum*, *Lib.* I, §. 15. *Clark*. Hinc ducta bella sententia

Thucyd.

Αἱμοφόρυκλα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὤϊετο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
Αἵματι δ' ἐῤῥάδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι·
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,
Ἱεμένων Ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δὲ

Cruentatasque iam carnes comedebant; oculi vero ipsorum
Lachrymis implebantur; luctumque praesagiebat animus.
Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-par;
" Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra
" Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.
" Vlulatus autem exarsit, lachrymisque-oppletae-sunt genae;
" Sanguine vero conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia;
" Simulachris autem plenum *est* vestibulum, plenaque et aula,
" Properantibus in Erebum sub tenebras, Sol vero

356 Ἱεμένων] F. A. L.

Thucyd. I, 70, τοῖς μὲν σώμασιν ἀλλοτριωτάτοις ὑπὲρ τῆς πόλεως χρῶνται. quam imitatus est *Lysias* in Epitaph. p. 43. ἐνόμιζον τὰς ψυχὰς ἀλλοτρίας κεκτῆσθαι. et Isocrates: ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς κινδυνεύσειν, in Paneg. p. 134. *Ern.*

Ibid. Γελώων] *Al.* γελοίων.

Ver. 348 Ὄσσε δ' ἄρα σφέων] Pronuntiabatur σφῶν. Similiterque ὑμέων *ver.* 351 pronuntiabatur ὑμῶν. Vide ad *Il.* β', 811.

Ver. 351 Ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε *etc.*] Οὐχ ὁρᾷς τοὺς μνηστῆρας νεανικαῖς ἡδοναῖς συγγινομένους, πίονας αἶγας κατέδοντας, καὶ ἁπαλῶν ἐρίφων ἐμπιπλαμένους, καὶ αὐλῶν ἀκούοντας, καὶ οἶνον ἀπομισγομένους, καὶ δίσκοις τερπομένους, καὶ αἰγανέας ἱέντας; Τίς οὐκ ἂν αὐτοὺς τῆς ἡδονῆς ταύτης ἐμακάρισεν; Ἀλλὰ ὁ μαντικὸς καὶ γνωριστικὸς τοῦ μέλλοντος λέγει· Ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε *etc.* παρὰ πόδας τὸ κακόν, καὶ ἐγγύς. *Maximus Tyr. Dissertat.* XXXI, *haud longe a fine.* Vide et *Platonem* in *Ione*; ubi hunc locum adducit, et pro Ἆ δειλοί, citat, Δαιμόνιοι.

Ibid. Νυκτὶ μὲν ὑμέων Εἰλύαται κεφαλαί] Similiter *Virgilius* de *Marcello* brevi moriturо: *Sed nox atra caput nigra circumvolat umbra* *Aen.* VI, 866.

Ver. 352 Εἰλύαται] Similiter δέδηε et δεδάκρυνται, *ver.* 353; ἐῤῥάδαται, *ver.* 354; ἐξαπόλωλε et ἐπιδέδρομεν, *ver.* 357; Vide ad *Il.* ά, 37; et ν', 736.

Ibid. Νέρθε τε γοῦνα] Apud *Platonem*, loco supra citato, νέρθε τε γυῖα. Quam lectionem et praefert *Barnesius.*

Ver. 353, 354 Οἰμωγὴ δὲ — Αἵματι δ'] Apud *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 13, citatur haec *Theoclymeni* oratio, omissis hisce duobus versibus. Omittiturque eorundem posterior apud *Platonem*, in *Ione.*

Ver. 354 Ἐῤῥάδαται] Vide supra ad *ver.* 150; et ad *Il.* β', 314.

Ver. 355 Πρόθυρον — αὐλή] Vertit *Clarkius*: *Vestibulum, — aula.* At vestibulum est aula ipsa antiquioribus. Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. III, 4. Πρόθυρον est atrium, et αὐλὴ vestibulum subdivale. *Ern.*

Ver. 356 Ἠέλιος δὲ Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε] *Al.* ἠέλιός τε. Caeterum *Eustathius* hoc de vera Solis Eclipsi accipi posse arbitratur. Ταῦτα δὲ, inquit, ὡς ἀπὸ ἡλίου ἐκλείψεως ὁ σοφὸς μάντις καθορᾷ. Et paulo inferius: Ἡ δὲ τοῦ ἡλίου ἔκλειψις, ὡς καὶ προδεδήλωται, οὐκ ἀπίθανος· οἷα γενομένη μὲν ἐν νουμηνίᾳ. Sed, ut opinor, minus recte. Prodigia enim haec omnia Theoclymeno soli visa sunt, ut liquet ex sequenti *Eurymachi* oratione. Id quod et ipsum *Eustathium* non fugit. Porro prodigii similis meminit Lucanus: *Ipse caput medio Titan cum ferret Olympo, Condidit ardentes atra caligine currus; Involvitque orbem tenebris. Pharsal.* I, 540.

Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὔατα καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·
Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων·
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.

" Ex coelo periit; malaque incessit caligo.
Sic dixit; illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
" Desipit hospes nuper aliunde huc profectus.
" Sed ipsum statim, iuvenes, domo emittite foras
" In forum ut-eat; quoniam haec nocti assimilat.
Hunc autem rursus alloqutus est Theoclymenus deo-par;
" Eurymache, nequaquam te iubeo mihi comites praebere:
" Sunt mihi oculique et aures et pedes ambo,
" Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua:
" Horum-ope exibo foras, quoniam sentio malum vobis
" Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare
" Procorum, qui in domo deo-paris Vlyssis
" Viros contumelia-afficientes iniusta machinamini.
Sic locutus, exivit aedibus ad-habitandum commodis:
Ivit autem ad Piraeum, qui ipsum lubens suscepit.

540. Similiter et *Virgilius* de Sole, post *Caesaris* mortem: *Ille etiam extincto miseratus Caesare Romam, Cum caput obscura nitidum ferrugine texit. Georgic.* 1, 466. Vbi et plura huiusmodi prodigia memorantur.

Ver. 362 Ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει] Ἰστέον δὲ, inquit *Eustathius*, ὅτι ἐν τῷ ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει ἐοίκασι νομίζειν οἱ μνηστῆρες οἴνῳ σφάλλεσθαι τὰς ὄψεις τοῦ Θεοκλυμένου· ἐπεὶ καὶ ἀληθῶς πλανᾶ ὁ πολὺς οἶνος τὰς τῶν μεθυόντων ὄψεις. Atqui non *ebrius*, sed *mentis non compos* arguitur *Theoclymenus*, supra *ver.* 360.

Ibid. Ἐΐσκει] *Al.* ἔϊσκεν, et ἐΐσκεις.

Ver. 366 Τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής] Vide ad *Il.* ζ, 488. Τὸ δὲ οὐδὲν ἀεικὴς πρὸς τὸ τετυγμένος κολλᾶται, ἵνα εἴη νοῦς ὁ τετυγμένος ἀεικής. *Eustath.*

Ver. 368 Ὑπεκφύγοι] Apud *Eustathium* in commentario, ὑπεκφύγῃ.

Ibid. Ἀλέαιτο] *Al.* ἀλέοιτο.

Ver. 371 Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων] Ἐξέρχεται οὕτως ἐκ τῆς οἰκίας οἰκονομικῶς. *Schol.* ad *ver.* 357 supra, ne Procorum videlicet caedi intersit.

Ver. 372 Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον] Cui nimirum *Telemachus* eum excipiendum mandarat, supra ο, 539; uti et notavit *Barnesius*.

Ver.

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελόωντες·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·

Proci vero omnes se invicem intuentes,
Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes:
Sic autem aliquis dicebat iuvenum superborum;
" Telemache, nemo te peiorum - hospitum - exceptor alius;
" Qualem quidem quendam hunc habes mendicum erronem,
" Panis et vini indigentem; neque omnino operum
" Scientem, neque fortitudinis; sed incassum pondus terrae.
" Alius autem demum quidam hic surrexit ad - vaticinandum.
" Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit;

374 Ἐπὶ ξείνοισι γελῶντες] A. male. 376 οὔτι σεῖο] F. A. L. 381 ἀλλ' εἰ δή τι πίθοιο] eaed.

Ver. 374 Τηλέμαχον ἐρέθιζον] *Al.* Τηλέμαχον θαύμαζον Atque ita in commentario legisse videtur *Eustathius*.

Ver. 376 Κακοξεινώτερος] Κακῶν ξένων ὑποδοχεύς. *Schol.* Occurrit autem haec vox apud *Dionysium*, Περιηγητ. *ver.* 742, sensu diverso: Μάλα γάρ τε κακοξεινώτεροι ἄλλων. Porro observavit *Eustathius* in comment. ad *Iliad.* ρ', 446; *Od.* ſſ. β', 350; repugnare hanc vocem analogiae Grammaticae, quae, ut scribatur κακοξεινότερος a tepenultima brevi, propter praecedentem syllabam ξει productam, postulet. At recte hic notat *Barnesius*, ex κακόξενος recte et secundum analogiam deduci κακοξενώτερος· indeque, more *Ionico*, κακοξεινώτερος· ut τεθνειῶτος, ex τεθνεῶτος· χαλκείη, ex χαλκέη· et similia. Vide ad *Il.* ζ', 464. *Clark.* Similiter *Callim H.* in *Del.* v. 156. φιλοξεινωτάτη. *Ern.*

Ver. 377 Ἔχεις] *Al.* ἄγεις.

Ibid. Ἐπίμαστον ἀλήτην] Vocem ἐπίμαστον, quae apud *Homerum* hoc tantum in loco reperitur, *Scholiastes* interpretatur ἐπιμαστεύοντα καὶ ἐπιζητοῦντα. Similiterque *Eustathius*: Ἐπίμαστος δὲ, inquit, ὁ ἐπαίτης, ὡς τροφὴν μαστεύων, ὅ ἐστιν ἐπιζητῶν. *Etymologicon* autem *Magnum*, a *Barnesio* citatum, aliam interpretationem affert; nempe, τὸν ἐκ παιδὸς, οἷον τὸν ἀπὸ μαστοῦ, ἐπαίτην.

Ver. 378 Σίτου καὶ οἴνου] Ita Vulgati. *Barnesius* autem, nullis allatis Codicibus, de suo edidit, Οἴνου καὶ σίτου· itaque potius legendum contendit, ob *Hiatum* importunum. Ratione, ut videtur, haud satis idonea: praesertim si Οἶνος olim pronuntiabatur *Winos*; uti ad *Iliad.* ά, 51, notatum est.

Ver. 379. Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης] Videtur vox Ἔμπαιον penultimam hic corripere eadem ratione ac τίω, οἷος, ἐπειὴ *etc.* Vide supra ad *ver.* 89; et ad *Il.* ν', 103; et ό, 24. *Eustathius* autem ἔμπαιον pro *Spondaeo* hic babendum arbitratur. Ἐνταῦθα (inquit) — μετρητέον τὴν λέξιν κατὰ πόδα Σπονδεῖον ἐκ συνιζήσεως. Sed hoc qua ratione fieri possit, equidem non video. Porro vocem hanc interpretantur *Scholiastes* et *Eustathius* ἔμπειρον. Atque ita infra φ', 400; Κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

Ibid. Ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης] Παροιμιῶδες μέν ἐστιν, ὑποδηλοῖ δὲ τὸν βουγάϊον. *Eustath.* Ita de seipso *Achilles*, *Iliad.* σ', 104: Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης. Similiter apud *Nicandrum*, Θηριακῶν, *ver.* 9; Ἑρπηστάς τ', ἔχιάς τε, καὶ ἄχθεα μυρία γαίης. Et apud *Platonem* in *Theaeteto*; Ὅτι οὐ λῆροι εἰσὶ, γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλ' ἄνδρες *etc.*

Ver. 380 Μαντεύεσθαι] *Al.* μαντεύσασθαι.

Ver. 381 Εἴ μοι πείθοιο] *Al.* εἴ μοι τι πίθοιο, et εἰ δή τι πίθοιο.

" Τὰς ξείνας ἐν νηΐ πολυκλήϊδι βαλόντες
Ἐς Σικελὰς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' ὰκ ἐμπάζετο μύθων·
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ,
Ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατάντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κάρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἑκάστα μῦθον ἄκαε.
Δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο,
Ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
Δόρπα δ' ὰκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
Θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

" Hospites in navim multis-transtris-instructam coniectos
" Ad Siculos mittamus, unde *quis* dignum-pretium referat.
Sic dixerunt proci: ille vero non curabat verba;
Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper,
Quando demum procis impudentibus manus inferret.
E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam
Filia Icarii prudens Penelope,
Virorum in aedibus uniuscuiusque sermonem audiebat.
Prandium etenim illi ridentes fecerunt,
Suaveque et gratum, quippe valde multa mactarant:
Coena vero nequaquam iniucundior alia fieri posset,
Qualem sane mox erant dea et fortis vir
Facturi: priores enim *proci* indigna machinabautur.

Ver. 383 Ἐς Σικελὰς πέμψωμεν] Ἐγινώσκετο ἄρα τὰ κατὰ τὰς Σικελὰς· ἀπ εἰκὸς ἂν ἐκεῖ τὴν πλάνην γεγονέναι. Διαφέρουσι δὲ Σικελιῶται Σικελῶν· οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι. *Schol.*

Ibid. Ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. repperit, ὅθεν κέ τις ἄξιον ἄλφοι. Quae forte et verior lectio. Nam alioqui videtur istud ἄλφοι non habere quo referatur. De duobus enim hospitibus hic loquitur Poëta, uti annotavit *Barnesius*. Quod inde infert ille, nempe necesse est, ut τὸ ἄξιον sit Casus *Rectus*, et ἄλφοι *Passive* capiatur: id vero, apud *Homerum*, exemplo caret. Vbi enim occurrit vox ἄλφοι, supra δ, 455; ρ', 250; (quibus solis in locis apud Poëtam, hoc excepto, reperitur,) sensu *activo* plane usurpatur. *Clark.* Sed τις intelligi potest. Τοι *Homeri* esse non dubitem: quod dativus in caeteris etiam locis est. Ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι. ρ', 250. — ὃ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον ἄλφοι. *Ern.*

Ver. 387 Κατάντηστιν] Ἀντικρὺς τᾶ ἀνδρῶνος, ἐν τῇ γυναικωνίτιδι. *Schol.* *Al.* κατ' ἄντηστιν et καταντικρύ.

Ver. 390 Γελοίωντες] *Al.* γελώοντες et γελώωντες. Vide supra ad *ver.* 347.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Φ'.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Φ'.

Πηνελόπη τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὐτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλων τεῖναι τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Ἐπιγραφαί.

Τόξου θέσις.

Ἄλλως,

Φῖ δὲ βιὸν προτίθησιν ἄεθλον Πηνελοπείη.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἄεθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.

LIB. XXI.

Caeterum in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva
Filiae Icarii prudenti Penelopae,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In aedibus Vlyssis, certamina, et caedis principium.

Ver. 1 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε] Τὸ δὲ, inquit *Scholiastes*, ἀντὶ τοῦ γάρ. Male admodum. Quidni enim et scribere potuisset *Homerus* (si id rectius fuisset,) Τῇ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε. Caeterum vocula ἄρ' vim habet in sententia connectenda cum eo quod praecessit supra τ', 572 *etc.* ubi consilium certaminis huius Procis proponendi enarrabat Hospiti Penelope. Ad quod quidem consilium exequendum, tempus iam idoneum ei visum est. Τίθησι δὲ τὸ τόξον, ἵνα ἐὰν μὲν πλείους ἐντείνωσι, στασιάσωσιν· ἐὰν δὲ μηδεὶς, ἀνάξιοι τῆς μνηστείας φανῶσιν. *Schol.*

Ibid. Ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ] Ita ex Editionibus compluribus recte edidit *Barnesius*: Ita enim in omnibus legitur supra ι, 427; σ', 157; ubi idem fere versus occurrit. *Henricus Stephanus* aliique ediderunt ἐπὶ φρεσὶ θεὰ θῆκε· Quod etsi ferri posset, (pronuntiando videlicet θεᾶ·) multo tamen minus est numerosum. *Clark.* Non opus est verbis. Apud *Stephanum* transpositio facta est errore operarum. *Ern*

Ver. 3 Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν] Hinc inscriptus hic liber, Τόξου θέσις· notante *Eustathio*.

Ibid. Πολιόν τε σίδηρον] Λέγει δὲ νῦν σίδηρον τοὺς προῤῥηθέντας πελέκεις. *Eustath.* Vide supra τ', 573.

Ver. 4 Καὶ φόνου ἀρχήν] Non a consilio Penelopae, sed Minervae: *ut inde fieret caedis occasio et initium.* *Ern.*

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
Εἵλετο δὲ κληῗδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
Βῆ δ' ἴμεναι θαλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί·
Δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας,

Scalam autem altam ascendit suae domus;
Sumpsitque clavem bene-flexam manu crassa
Pulchram, aeream; manubrium autem eboris inerat.
Perrexit vero ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
Intimum; illic nempe ei thesauri iacebant regis,
Aesque, aurumque, valdeque elaboratum ferrum.
Ibi autem arcus iacebat reflexus, et pharetra
Sagittifera; multaeque inerant luctuosae sagittae:
D[illegible] quae ei hospes Lacedaemone dedit obvius-factus,

5 Προσεβήσετο] edd.

Ver. 5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν] Τὴν ἐκ τῆς [Ita *Barnesius* ex MSS. pro τὴν αὐτῆς] γυναικωνίτιδος εἰς τὴν ἀποθήκην· ἵνα τὴν κλεῖν λάβῃ. *Schol.*

Ibid. Προσεβήσατο] *Al.* προσεβήσετε.

Ibid. 6 Εὐκαμπέα] Vide ad *Il.* ς, 463; et π', 85.

Ibid. Χειρὶ παχείῃ] *Manu crassa* non bene convenit feminae pulcrae et reginae. Si ad pulchritudinem refertur, intelligenda est manus carnosa, non macilenta, i. e. pulchra: unde et εὐπαχὺς in laudem dicitur. Ita non erit necesse, ut cum veteribus apud *Eustathium* dicamus, aut ἀκυρολογίαν esse, quod χεὶρ παχεῖα viris modo conveniat, aut totum hoc temere positum esse ac redundare. *Ern.*

Ver. 7 Καλὴν χαλκείην] Χαλκείην δὲ, οὐ τὴν ἐκ σιδήρου, κατὰ τὸ χάλκεα ὅπλα, ἀλλὰ τὴν αὐτόχρημα χαλκῆν· διὸ καὶ καλὴν αὐτὴν ἔφη· ὃ καὶ μᾶλλον προκαλεῖται γραφὴν ἑτέραν τὴν ἔν τισιν Ἀντιγράφοις, ἤγουν τὸ, Καλὴν, χρυσείην· χρυσῷ γὰρ μάλιστα οἰκεῖον τὸ Καλόν. *Eustath.* Et *Aurum* (inquit *Barnesius*) aptius *Ebori* iungitur; quare χρυσείην omnino legendum. Atque ita quidem ipse edidit. Sed Textui mutando haud satis idoneae videntur hae rationes. Vide et ad *Il.* γ', 380.

Ibid. Κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν] Virgil. *Atque ensem collo suspendit eburnum. Aen.* XI, 11.

Ver. 9 Ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο —, Χαλκός τε, χρυσός τε] Virgil. *Est domus alta, iacent penitus defossa talenta Caelati argenti: sunt auri pondera facti, Infectique mihi. Aen.* X, 526.

Ver. 10 Πολύκμητός τε σίδηρος] Ὑφ' ᾧ πολλὰ κάμνουσιν *Schol.* Πολύκμητος δὲ σίδηρος, ἴσως μὲν ὁ ἀκατέργαστος, περὶ ὃν πολλά ἐστι καμεῖν. Μάλιστα δὲ, ὁ εἰς ἔργα χαλκευθεὶς πολλῷ καμάτῳ. Εἰ δὲ καὶ στονόεντα ξίφη εἰσὶ τὰ τοιαῦτα ἔργα, λέγεται τὰ τοιαῦτα πολύκμητος σίδηρος, δι' ὃ πολλοὶ ἂν κάμοιεν, ὅ ἐστι θάνοιεν. *Eustath.* Potissima videtur secunda *Eustathii* explicatio; nempe, ὁ εἰς ἔργα χαλκευθεὶς πολλῷ καμάτῳ. Occurrit enim vox πολύκμητος, *Odyss.* δ', 718, ubi secundum reliquas interpretationes accipi nullo modo potest: Ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο.

Ver. 11 Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο] Προνοητικῶς, οὐκ ἐν τῷ ἀνδρῶνι· ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ ἡ νευρὰ ῥαγῇ. *Schol. Al.* τόξον κεῖτο.

Ver. 13 Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας] Νῦν ἐν τῇ χώρᾳ. *Schol.* Ὅτι δὲ Λακεδαίμων ὁμωνύμως λέγεται, καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις, δηλοῖ καὶ Ὅμηρος· λέγω [*Al.* λέγων] δὲ χώραν σὺν τῇ Μεσσηνίᾳ· περὶ μὲν δὴ τῶν τόξων ὅταν λέγει· Δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας, Ἴφιτος Εὐρυτίδης· εἶτ' ἐπήνεγκε, Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο. [*ver.* 15] *Strabo, Geograph. Lib.* VIII, *pag.* 565, *al.* 367. Vide supra ad δ', 1; et infra ad *ver.* 15 huius libri.

Ver.

Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς,
Παιδνὸς ἐών· πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο·

Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
Hi nempe in Messena occurrerunt sibi-invicem,
Domo in Orsilochi prudentis: sane Vlysses
Ivir propter debitum, quod ei totus populus debebat:
Oves enim ex Ithaca Messenii viri sustulerant
Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, et pastores.
Horum gratia in-legationem multam viam venit Vlysses,
Adolescens cum-esset; emisit enim pater, aliique senes.
Iphitus ex-altera-parte equas quaerens, quae ei perditae erant,
Duodecim foeminae, sub iisque mulae patientes-operum:
Quae sane ei et postea caedes et fatum factae sunt:

17 Ὄφειλε] R.

Ver. 14, 22, 37 Ἴφιτος — Ἴφιτον] Vide ad *Il.* β', 518.

Ver. 15 Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην] Τῇ Μεσσηνιακῇ χώρᾳ, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακεδαίμονος, πρὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου. *Schol.* Τῆς Φηρῆς τὴν χώραν λέγει, ἧς μέρος ἦν καὶ ἡ Μεσσηνία· [*Al.* ἣ μέρος ἦν τῆς Μεσσηνίας.] Οὐ διήνεγκεν ἐν αὐτῷ καὶ οὕτως εἰπεῖν· — ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας· καὶ, Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην. Ὅτι γὰρ αἱ Φηραί εἰσιν τοῦ Ὀρσιλόχου ὁ οἶκος, δῆλον· Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα, Υἱέος Ὀρσιλόχοιο [supra γ', 488; ό, 186,] οὗ το Τηλέμαχος καὶ ὁ Πεισίστρατος. Αἱ δὲ Φηραὶ τῆς Μεσσηνίας εἰσίν. *Strabo*, loco supra citato. Vide et *Pausaniam*, *Messenica*, *Lib.* IV, *cap.* 1.

Ibid. Ἀλλήλοιϊν] Apud *Strabonem*, loco supra citato, ἀλλήλοισιν· Quod perinde est.

Ver. 16 Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο] Ἐν Φεραῖς. *Schol.* Vide ad *ver.* 15. Porro Vulgati hic legunt Ὀρτιλόχοιο· *Barnesius* autem edidit Ὀρσιλόχοιο· quo modo in vulgatis scribitur *Iliad.* έ, 542, 546, 547, 549; *Odyss.* ό, 187. Atque ita legitur apud *Strabonem*, loco supra citato. Quanquam *Strabonis* MS. notante *Casaubono*, alteram scribendi rationem semper sequitur. Quod et facit *Pausanias*, loco supra adducto. Vide supra ad γ', 489.

Ver. 17 Τό ῥα] *Quod scilicet* —.

Ibid. Ὄφελλε] Apud *Eustathium*, ὤφειλε.

Ver. 20 Ἐξεσίην] Δημοσίαν ἔκπεμψιν. *Schol.* Ita *Iliad.* ώ, 234; Ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες Ἐξεσίην ἐλθόντι.

Ver. 21 Πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ] Vide ad *Il.* ά, 442. *Clark.* Γέροντες h. l. sunt proceres populi Ithacensis, ἡ γερουσία. *Ern.*

Ver. 22, 24 Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, — Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος] Ἴφιτος, Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰχαλιεὺς δὲ τὸ γένος, ἀπολομένων αὐτῷ τῶν ἵππων, περιῄει [Ita *Barnesius* ex MS. pro περιῇ] τὰς πέριξ ἐρευνῶν πόλεις, εἴπου φανεῖεν. Πολυΐδου δὲ τοῦ μάντεως εἰπόντος αὐτῷ μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα χάριν ζητήσεως, οὐ γὰρ εἶναι συμφέρον· λέγεται παρακούσαντα παραγενέσθαι. Τὸν δὲ Ἡρακλέα μηχανῇ τινι καὶ στρατηγίᾳ συνεφελκυσάμενον αὐτὸν ἄγειν εἰς ἐπίκρημνον τεῖχος, καὶ καταστρέψαι, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἔγκλημα, καὶ τὸν πατέρα, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῷ τὸν ἆθλον, τὴν Ἰόλην γαμεῖν οὐκ ἔδωκαν, ἀλλ' ἀτιμάσαντες ἀπέπεμψαν. — Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. *Schol.* Aptius tamen cum Poëtae narratione convenire

Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο, καρτερόθυμον
φῶθ', Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιΐστορα ἔργων,
Ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν,
Τὴν δή οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
Τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζῃ

Postquam ad Iovis filium pervenit magnanimum
Virum Herculem, magnorum scientem operum;
Qui ipsum, hospes cum-esset, interfecit sua in domo:
Iniquus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
Quam iam ei apposuerat; postea autem occidit et ipsum:
Equas vero ipse habuit solidas-ungulis in aedibus.
Has quaerens Vlyssi obvius-factus est; dedit autem arcum,
Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
Reliquit moriens in aedibus excelsis.
Illi vero Vlysses ensem acutum, et validam hastam dedit,
Principium hospitii necessarii; neque mensa

27 Ὅς μοι] A. 29 τὴν ἥν οἱ] F. A. L. 32 ῥ'] abest R. quod ferri potest. *ibid.* παιδὸς] R. non male, ut infra 40.

videtur quod coniicit *Spondanus*; nempe Iphitum ideo ab Hercule interfectum, ne rescisceret eas equas penes eum esse. Ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν· Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισιν. Infra *ver.* 29.

Ver. 25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν] Vide supra ad μ', 423; et ad *Il.* ψ', 2.

Ver. 26 Φῶθ' Ἡρακλῆα] Vide ad *Il.* δ'. 194.

Ibid. Μεγάλων ἐπιΐστορα ἔργων] Μεγάλουργὸν, ἐπὶ μεγάλοις ἔργοις ἱστορούμενον, ἐπιστήμονα. *Schol.* Καὶ τὸν Ἡρακλέα εἰκὸς ἀπὸ τῆς πολλῆς ἐμπειρίας τε καὶ ἱστορίας λεχθῆναι Μεγάλων ἐπιΐστορα ἔργων. *Strabo, Geograph. Lib.* I; *pag.* 17, *al.* 9.

Ver. 27 Ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, Σχέτλιος *etc.*] Ἡ συνήθεια τοῖς ἀνθρώποις μέγα δίκαιον, τὸ μηδὲν ἀδικεῖν, καὶ σπονδαὶ καὶ τράπεζαι. Τὸν Εὔρυτον ἀπέκτεινεν ὁ παρ' αὐτῷ ξενισθεὶς· Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν. Τὴν, ἥν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν. *Dio, Orat.* 74. Cuius tanti sceleris fuerit, in conspectu Deorum penatium necare hospitem? *Cicero, Orat. pro Deiotaro.* Horat. *Et penetralia Sparsisse nocturno cruore Hospitis. Carm.* II, XIII, 6.

Ver. 28 Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ'] Hinc *Hesiodus:* Σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 185. Vbi recte observat *Barnesius*, istud εἰδότες vim *Homerici* ᾐδέσατ' minime attigisse. Vide supra ad τ', 360; item ad ξ', 82; et ad *Il.* π', 388.

Ver. 29 Τὴν δή οἱ παρέθηκεν] *Al.* Τὴν, ἥν οἱ παρέθηκεν. Atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus; item *Dio*, loco supra citato. *Clark.* Vid. et *Var. Lect.* Τὴν δή οἱ elegantius est, ut opinor. *Ern.*

Ver. 30 Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε] Τὰς δὲ ῥηθείσας ἵππους εἶχεν Ἡρακλῆς, οὐκ αὐτὸς ἢ ληϊσάμενος ἢ ὑφελόμενος, ἀλλ' ἑτέρωθεν κλέμμα λαβών· Αὐτόλυκος γάρ, φασιν, ὁ Ἑρμοῦ, κλέψας τὰς Εὐρύτου ἵππους, πέπρακε τῷ Ἡρακλεῖ. *Eustath.*

Ibid. Κρατερώνυχας] Virgil. *Solido — ungula cornu. Georgic.* III, 88.

Ver. 32 Μέν ῥ' ἐφόρει] *Al.* μὲν ἐφόρει. Vide ad *Il.* α', 51.

Ibid. Μέγας Εὔρυτος] Ἐπὶ τοξικῇ. *Schol.* Vide supra ad θ', 224, 226.

Ibid. Παιδὶ] *Al.* παιδός. Minus recte.

Ver. 35 Προσκηδέος] Τῆς ποιούσης κηδεμονικῶς ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. *Schol. Barnesius* aliique minus recte vertunt, *Dolor*

Ver.

Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Ἡιρεῖτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τόν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ σταθμὴν ἴθυνεν,
Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
Ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,

Cogniti sunt inter se: prius enim Iovis filius interfecit
Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;
Qui ei arcum dedir: hunc autem nunquam nobilis Vlysses,
Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
Capiebat; sed ibi monimentum hospitis dilecti
Iacebat in aedibus; gestabat vero *is* ipsum sua in terra.
Quando autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mulierum,
Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
Polivit scite, et ad perpendiculum exegit;
In *eo* vero postes aptavit, foresque apposuit splendidas:
Statim deinde illa lorum cito resolvit annuli,
Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,

36 Ἀλλήλω] F. A. L. 40 αὐτῷ] L. quod et recentiores quidam habent, ut supra παιδὶ v. 32. 43 προσεβήσετο] edd. ut v. 5.

Ver. 36 Γνώτην ἀλλήλων] Ita *Henricus Stephanus*, *Barnesius*, et Editiones plurimae. Atque ita in Exemplarium accuratioribus legi testatur *Eustathius*; ἵνα λέγῃ ὅτι γνῶσιν ἔσχον ὁ εἷς ἑτέρου. Firmatur porro haec lectio ex ψ', 108, 109 infra, ubi eadem phrasis occurrit; Ἦ μάλα νῶϊ γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον —. *Al.* Γνώτην ἀλλήλω.

Ver. 38 Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε] Τρίτον εἴρηκε τὴν δόσιν, ἐπεὶ διὰ μέσου τινὰ παραδιηγεῖται. *Schol.* Caeterum *Barnesius* et hic et infra *ver.* 54, legendum coniicit, Ὅς ῥ' οἱ. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 41 Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροις] *Al.* Κέσκετο ἐν μεγάροις.

Ver. 43 Προσεβήσατο] *Al.* προσεβήσετο.

Ver. 46 Ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης] Τὸ κλεῖθρον ἑκατέρωθεν ἐξήρτητο πρὸς κρίκον, ὥστε δι' οὗ διελκομένου εἰς τοὐναντίον ἀνοίγεσθαι. *Schol.* Porro in Vulgatis hic legitur κορώνῃ· *Barnesius* autem ex Editionum vetustiorum nonnullis, et ex Scholiorum MSto quodam, edidit κορώνης. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Nostrae veteres edd. omnes κορώνης habent. *Eustathius* tamen utramque lectionem habet. *Ern.*

Ibid. Κορώνης] Κρίκου, κόρακος. *Schol.*

Ver. 47 Ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας, Ἄντα τιτυσκομένη] Ὀχῆας δὲ, φασὶν, οὐ τοὺς ἔνδον μοχλοὺς, — ἀλλὰ τὰς λεγομένας βαλάνους τὰς ἐν τῷ χελωνίῳ κατανтικρὺ τῆς κλειδός· αἳ περιάγονταί, φασι, καὶ ἀνοίγονται. Δοκοῦσι δὲ εἶναι αὗται, ἃς νῦν διαδρόμους φαμέν· διὸ καὶ ἄντα τιτύσκεται, δηλαδὴ καταστοχάζεται τῶν βαλάνων ἐν τῷ ἀνοίγειν, ὡς ἂν αἱ βάλανοι (φασιν) ἀντίαι γένωνται τοῖς γόμφοις τῆς κλειδός· ἵνα λέγῃ ὅτι ἐνῆκεν ἡ Πηνελόπη, τὴν κλεῖδα, καὶ ἀνέκοπτεν ἤγουν ἀνέκρουεν, ἀνώθει, τὰς βαλάνους, τιτυσκομένη, ὡς εἴρηται. *Eustath.* Vbi de hac re plura.

Ver.

Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
Πληγέντα κληῗδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἕστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.

Ex-adverso collimans: hae autem resonuerunt, velut taurus
Pascens prato; tantum sonuerunt pulchrae fores
Pulsae clavi, apertaeque sunt ei cito.
Ipsa vero altum tabulatum ascendit, ubi scilicet arcae
Stabant, in iis vero odoriferae vestes iacebant.
Illinc manu-porrecta, a clavo cepit arcum
Cum ipsa theca, quae ei circumdata-erat splendida.
Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
Flebat admodum stridule; eduxitque arcum regis.
Haec autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
Perrexit utique ire in domum ad procos eximios,
Arcum tenens in manu reflexum, et pharetram
Sagittiferam; multae vero inerant luctuosae sagittae.

52 Εἵματ' ἔκειτο] R. 55 καταῦθι] R.

Ver. 48, 49 Τὰ δ' ἀνέβραχεν, — τόσ' ἔβραχε] Ὅμηρος δὲ σεμνῶς ἅμα καὶ πρεσφυῶς μεγάλης θύρας εὖ ἀραρυίας τρισμὸν τραχὺν τῇ φράσει μιμούμενος, οὔτε ἄφωνόν τι παρείληφε κατὰ τὰ ψιλά, οὐδὲ ἀμετάβολον ἰσχνόφωνον, ἀλλ' εὐγενῶς ἐπελέξατο τὸ ἀνέβραχε. *Eustath.* Vide ad *Il.* δ', 455. *Clark.* Τὰ autem referendum ad θύρετρα, etsi non praecedit haec vox, sed sequitur, et intelligi potest in θυρέων. *Ern.*

Ibid. Ἠΰτε ταῦρος] Sc. mugiens. Nam ianuae etiam dicuntur μυκᾶν apud *Homerum Il.* ε, 749 et alibi. *Ern.*

Ver. 50 Πληγέντα] Vide ad *Il.* β', 314; et γ', 31.

Ver. 54 Αὐτῷ γωρυτῷ] Τῇ θήκῃ τοῦ τόξου. *Schol.*

Ver. 55 Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα] *Al.* καταῦθι Quam lectionem reiiciendam prorsus existimans *Henricus Stephanus*, ipse praepositionem κατὰ ad sequens θεῖσα referri vult, ut sit κατ' αὖθι θεῖσα pro καταθεῖσα αὖθι, (ut infra *ver.* 90,) κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε pro καταλιπόντε αὐτόθι. Ac illo quidem in loco κατ' αὐτόθι λιπόντε omnino est καταλιπόντε αὐτόθι, at hic praepositio κατὰ cum Ἑζομένη potius coniungenda est, ut sit Καθεζομένη αὖθι· sequens enim θεῖσα ad ἐπὶ referendum est, pro γούνασι ἐπιθεῖσα. *Clark.* Nec tamen absurdum putem καταῦθι, ut habet ed. Rom. cum et alia talia habeamus, ut παραυτίκα, παραυτόθεν etc. καταυτόθι apud *Apollon.* Rh. II, 16, ubi tamen quidam libri κατ' αὐτόθι, ut κατ' referatur ad δηριν θῆναι, sicut apud nostrum mox *v.* 90. *Ern.*

Ibid. Φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα, Κλαῖε] Similiter *Apollonius* de *Medea*: Ἦ, καὶ φωριαμὸν μετεκίαθεν, ᾧ ἔνι πολλὰ φάρμακά οἱ, τὰ μὲν ἐσθλά, τὰ δὲ ῥαιστήρι' ἔκειτο· Ἐνθεμένη δ' ἐπὶ γούνατ' ὀδύρετο. *Argonaut.* III, 801.

Ver. 58 Βῆ ῥ' ἴμεναι] *Al.* Βῆ ῥ' ἴμεν' ἐς.

Ver.

Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκὸς, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη·
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,
Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον·
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·

Simul autem cum ea ancillae portabant ciſtam; ubi ferrum
Iacebat multum et aes, certamina regis.
Quando autem demum ad procos pervenit nobiliſſima mulierum,
Stetit utique ad poſtes domus affabre ſtructae,
Genis obtendens nitida redimicula.
Ancilla vero ei honeſta utrinque aſtitit;
Statim autem *ea* inter procos locuta eſt; et dixit ſermonem;
" Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
" Ingruiſtis ad comedendum et bibendum aſſidue ſemper,
" Viro abſente multo tempore; neque ullum alium
" Tumultus facere praetextum potuiſtis;
" Niſi me cupientes ducere, facereque uxorem.
" Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen;
" Deponam enim magnum arcum Vlyſſis divini:

Ver. 61 Ὄγκιον] Ἔστι μὲν τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἡ λέξις· σημαίνει δὲ ἀγγεῖον αἰσοειδὲς; [Ita *Barneſius* pro vulgato σχιστοειδὲς,] ἐν ᾧ ἔγκειντο οἱ ὄγκοι· ὄγκοι δὲ εἰσὶν οἱ πώγωνες τῶν ἀκίδων. *Schol.* *Al.* ὀγκίον.

Ibid. Ἔνθα σίδηρος Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκὸς] Ὡς ἐν τῷ τοιούτῳ κεῖσθαι κατὰ περιοχὴν καὶ τοὺς δηλωθέντας πελέκεας. *Euſtath.*

Ver. 66 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ *etc.*] Deeſt hic verſus in MS. a *Tho. Bentleio* collato.

Ver. 70, 72 Οὐδέ τιν' ἄλλην — ἀλλ'] Vide ad γ', 377, 78. *Ern.*

Ver. 71 Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην] Ἐν δὲ τῷ, Μύθου ἐπισχεσίην, οἱ Παλαιοὶ μῦθον μὲν ἐνταῦθα ἰδίως τὴν στάσιν λέγουσιν· ἐπεὶ καὶ Ἀνακρέων τοὺς ἐν Σάμῳ θέλων εἰπεῖν στασιαστὰς, Μυθηταὶ δ' ἐν νήσῳ, (φησὶ,) διέπουσιν ἱερὸν ἄστυ· (*ver.* 1231,) ἀντὶ τοῦ στασιασταὶ ἐπίῤῥητοι. — Ἐπισχεσίαν δὲ, τὴν πρόφασιν. ἐποίπερ οἱ προφασιζόμενοι ἐπέχουσιν, οὐκ ἰσομένουσιν, ἐννοούμενοι τί ἂν εἴποιεν. *Euſtath.* Eodem modo exponit *Scholiaſtes*. *Barneſius* autem μύθου hoc in loco per πράγματος exponendum cenſet.

Ver. 72 Ἐμὲ ἱέμενοι] *Al.* ἐμέ θ' ἱέμενοι.

Ibid. Γῆμαι] Vide ſupra ad λ', 272.

Ver. 73 Ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον] Τὸ ἐμὲ γῆμαι. *Schol.* Eodem modo explicat et *Euſtathius*. At fortaſſe per ἄεθλον hic intelligetur Arcus certamen, Procis a *Penelope* iam proponendum. Vide infra ad *ver.* 91, 135, et 180; item ſupra ad τ', 572. Vide autem et infra ad *ver.* 106. *Clark.* Mihi *Euſtathii* ratio melior videtur. Φαίνετο eſt *extitit*, *ortum eſt*, ſive *propoſitum eſt*: eamque plane firmat *ver.* 105, 106. Nam ibi clare ipſa Penelope eſt τὸ ἄεθλον quod φαίνετο. *Ern.*

Ver.

Ὃς δέ κε ῥηΐτατ᾽ ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ᾽ ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔνπερ ὀνείρῳ.
Ὣς φάτο· καί ῥ᾽ Εὔμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβὸν,
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ᾽ Εὔμαιος ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν·
Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ᾽, ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ᾽ ἐνένιπτεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλοὶ, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ᾗ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ᾽ ἀκοίτην.

" Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
" Et sagittam-miserit per secures duodecim omnes,
" Hunc una secuta fuero, relicta hac domo
" Iuventutis-meae, perpulchra, plena victu;
" Cuius aliquando recordaturam *me* puto, vel in somnio.
Sic dixit; et Eumaeum iussit nobilem subulcum
Arcum procis deponere, canumque ferrum.
Lachrymans vero Eumaeus accepit, et deposuit:
Flebat autem bubulcus ex-altera-parte, postquam vidit arcum regis.
Antinous vero increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
" Stulti rustici, quae-in-diem-sunt cogitantes;
" Ah miseri, cur lachrymas funditis? et mulieri
" Animum in pectoribus commovetis? cui utique et alias
" Iacet in doloribus animus, postquam charum perdidit maritum.

77 Νοσφισαμένοι] edd. 86 δειλώ] F. A. L. quod propter librorum consensum praetulerim.

Ver. 76 Διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων] Εἰ γὰρ ἐν μέσοις ἐστὶ τὸ βέλος, ἔξαθλος ἦν, ὡς ἐλλείπων τῇ δυνάμει. *Schol.* Pronuntiabatur autem πελέκων· uti et πελέκεας infra *ver.* 120, 260, pronuntiabatur πελέκεις. Vide ad *Il.* β', 811.

Ver. 77 Νοσφισσαμένη] Ita recte edidit *Barnesius* et hic et infra *ver.* 104. *Vulgg.* νοσφισαμένη. Quod secundam corripit. Vide supra ad τ', 579; et ad *Il.* ε', 140.

Ver. 80 'Ρ'] *Proinde.*

Ver. 82, 83 Δακρύσας δ᾽ Εὔμαιος ἐδέξατο — Κλαῖε δὲ βουκόλος] Εὔμαιος καὶ Φιλοίτιος οἱ δοῦλοι, τὸ δεσποτικὸν τόξον ἰδόντες τιθέμενον ὡς ἐπὶ ἀγῶνι, κλαίουσιν, εἶτα δεδιότες μή τις νικήσας τῶν μνηστήρων ἀποίσεται τὴν Πηνελόπην. Καὶ ἄλλως δὲ κλαίουσιν ἀναμνησθέντες τοῦ δεσπότου διὰ μέσου τοῦ τόξου, καθὰ καὶ πρὸ αὐτῶν ἡ δέσποινα [supra *ver.* 56.] *Eustath.* Quae posterior omnino verior accipiendi ratio. *Clark.* Scr. videtur κατέθηκε. *Ern.*

Ver. 83 Ἄλλοθ᾽] *Al.* ἄλλος.

Ver. 85 Ἐφημέρια φρονέοντες] Τὰ παραυτίκα μόνον φρονοῦντες, οὐ προνοοῦντες τοῦ μέλλοντος. *Schol.* Ita *Aeschylus in Fragmentis*; Τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ᾽ ἐφημέρια φρονεῖ, *apud Stobaeum, Ethic. Serm* 98. Et *Theocritus*; Οἱ θνατοὶ πελόμεσθα, τὸ δ᾽ αὔριον οὐκ ἐσορῶμες. *Idyll.* XIII, 4. Terent. *Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est Videre, sed etiam illa quae futura sunt Prospicere. Adelph. Act.* III, *Scen.* iii, 32.

Ver. 86 Ἆ δειλοὶ] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ἆ δειλώ. Quod hoc quidem in loco perinde est. Vide ad *Il.* α', 566.

Ver.

Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ οἴω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα,
(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμί,) πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι οἰστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα

« Sed tacite epulamini fedentes, vel foras
« Flete egressi, arcu hic relicto,
« Procis certamine difficili; non enim puto
« Facile hunc arcum bene-politum tensum-iri.
« Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,
« Qualis Vlysses erat; ego vero eum ipse vidi,
« (Etenim memor sum;) puer autem adhuc infans eram.
Sic dixit: ipsi vero animus in pectoribus sperabat
Nervum *se* tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sane sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Vlyssis eximii; quem olim contumelia-afficiebat

93 Μετὰ] edd. 99 ὃν τοτ'] F. A. L.

Ver. 89 Ἀκέων δαίνυσθε] Ἀκέων, ἡσυχάζων. Παρ' Ὁμήρῳ κατὰ μεσότητα ἐξήνεγκται, ἀντὶ τοῦ ἐφ' ἡσυχίας. Καὶ ἐν ἄλλοις, Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι. *Suidas*, ad vocem Ἀκέων.

Ver. 90 Κατ' αὐτόθι] *Al.* καταυτόθι. Vid. ad 55.

Ibid. Τόξα] Νῦν, τὴν σύμπασαν σκευήν. *Schol.*

Ver. 91 Ἄεθλον ἀάατον] Ἀάατος δὲ καὶ νῦν ὁ ἀτηρὸς, παρὰ τὴν ἄτην, ἐξ ἧς κατὰ στέρησιν, ἄατος ὁ ἀβλαβὴς, καὶ κατὰ δευτέραν στέρησιν, ἀάατος ὁ μὴ ἀβλαβὴς, ἀλλὰ δηλαδὴ βλαβερὸς, ἤτοι ἀτηρός. — Δύναται δὲ ἄλλως ἀάατος εἶναι καὶ ὁ πολυβλαβὴς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀάσαι, τὸ βλάψαι· ἐξ οὗ ἄατος ἁπλῶς ὁ βλαβερὸς, καὶ κατ' ἐπίτασιν ἀάατος ὁ πάνυ τοιοῦτος. *Eustath.* Eiusdem interpretationis meminit et *Scholiastes*; aliam autem deinde adiicit huic omnino contrariam: Ἀάατον, (inquit,) ἐπιβλαβῆ, ἢ ἄνευ βλάβης· Quam posteriorem expositionem sequuntur versiones pleraeque infra χ', 5, ubi hoc idem certamen ἀάατον iterum appellat Poëta. Verior tamen (ut opinor) prior interpretatio: malam enim in partem usurpata videtur haec vox *Iliad.* ξ', 271: Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ. Atque ut et hic in malam partem accipiatur, postulare videntur sequentia, οὐ γὰρ οἴω Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι. Vnde versiones plurimae, (quas et secutus sum,) hoc in loco *certamen difficile* reddunt. Vide infra ad χ', 5.

Ver. 93 Μέτα] Ita *Barnesius*: Vt pro μέτεστι scilicet positum intelligatur. Quo modo exponit *Scholiastes*. *Al.* μετά.

Ver. 94 Ὄπωπα] Vide ad *Il.* α', 37; et ζ', 124.

Ver. 97, et 127 Νευρὴν ἐντανύσειν] *Al.* Νευρὴν ἐντανύειν· et Νευρήν τ' ἐντανύσειν.

Ver. 98 Ἤτοι οἰστοῦ γε πρῶτος] Ἔστι δὲ καὶ ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ [Ὁμήρῳ] πολλοῖς εἴδεσιν ἐσχηματισμένη. Ὧν ἐστὶ καὶ ἡ Προανεκφώνησις, ἥτις γίνεται, ὅταν τις διηγούμενος μεταξὺ, τὸ ἐν ἑτέροις τάξιν ἔχον τοῦ ῥηθῆναι προλέγῃ· ὡς ἐν τούτῳ, Ἤτοι οἰστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 8. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 99 Ὃν ποτ' ἀτίμα] Scribitur, notante *Eustathio*, et ὃν τότ' ἀτίμα. Atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Clark.* Sic et veteres editiones praeter Rom. idque melius puto. *Ern.*

Ibid. Ἀτίμα] Vide ad *Il.* α', 37; β', 221; et ν', 84.

Ver.

Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
Μήτηρ μέν τοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης·
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης·
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊστεύσω τε σιδήρου,
Οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ

Sedens in domo, incitabatque omnes focios.
Inter hos vero et locuta est sacra vis Telemachi;
" Papae! certe valde me Iupiter dementem reddidit Saturnius:
" Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,
" Alium una secuturam *se*, relicta hac domo;
" At ego rideo, et delector vecordi animo.
" Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,
" Qualis nunc non est mulier in Achaïca terra,
" Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenae,
" Neque ipsius Ithacae, neque Epiri nigrae:
" Et sane ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare?
" Sed agite; ne praetextibus rem-protrahite, neque amplius arcus
" Diu aversamini tensionem, ut videamus.
" Quin et ipse ego arcum experiar:
" Quod si tetendero, sagittamque misero per ferrum,
" Non mihi dolenti has aedes veneranda mater

100 Μεγάροις] R. 101 μετέφη] ead. 111 μηδέ τι] F.A.L. 115 οὐκ ἄν μοι] R.

Ver. 100 Ἐν μεγάρῳ] *Al.* ἐν μεγάροις.

Ver. 104 Ἅμ' ἕψεσθαι] *Al.* ἅμ' ἕπεσθαι.

Ibid. Νοσφισσαμένη] Vide supra ad *ver.* 77.

Ver. 109 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης] Deest hic versus in MS. a *Th. Bentleio* collato. *Clark.* Sed abesse hic versus non potest. *Ern.*

Ver. 111 Μὴ μύνῃσι παρέλκετε] Ἤγουν προφάσεσι —. Λέγει δέ, φασι, καὶ Ἀλκαῖος τὸ προφασίζεσθαι, μύνεσθαι· οἷον, Οὐδέ τι μυνάμενος ἄλλο νόημα. *Eustath.* in comment. ad *ver.* 71 supra. Coniicit porro *Eustathius* vocem μύνη ex μονὴ deductam; Μονῆς γάρ τινος (inquit) χρεία τοῖς προφασιζομένοις, καὶ ἐπίσχουσιν ἤτοι ἐπέχουσιν· — Ἐκ δέ γε τοῦ μονὴ γίνεται Αἰολικῶς μύνη, κατά τε συνήθη βαρὺν τόνον, καὶ τρόπον τοῦ ο, ὁμοίως τῷ, ὄνομα, ὄνυμα· ἀσσότεροι, ἀσσύτεροι· καὶ τοῖς ὁμοίοις. Coniectura, ut videtur, haud satis probabili. *Clark.* Sane μύνη et μονὴ hactenus habent communem originem, quod μένω et μύνω ducuntur e μῶ (unde μάω, μέω, μύω, μένω, μύνω) quod est *comprimo*, unde et utriusque vis ducitur. *Ern.*

Ibid. Μηδ' ἔτι] *Al.* μηδέ τι.

Ver. 113 Πειρησαίμην] *Al.* πειρήσωμαι.

Ver. 114 Σιδήρου] Τῶν πελέκεων. *Schol.*

Ver. 115 Ἀχνυμένῳ] *Al.* ἀχνυμένη· notante *Eustathio.*

Ver.

Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια καλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιϊν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
Πᾶσι μίαν μακρήν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἕλε πάντας, ἰδόντας,
Ὡς εὐκόσμως στῆσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Καί νυ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.

" Liquerit, una-cum alio profecta; cum ego pone relinquar,
" Valens iam patris certamina pulchra reportare.
Dixit, et ab humeris laenam deposuit purpuream,
In-pedes erectus, ensemque acutum deposuit ab humeris,
Primum quidem secures statuit, vallo-perfosso
Omnibus uno longo, et ad amussim direxit;
Circumque terram ingessit: stupor vero cepit omnes, videntes,
Quam accurate statuit; antea autem nunquam viderat.
Stetit vero deinde ad limen profectus, et arcum tentabat:
Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens,
Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,
Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Et iam demum tetendisset vi quartum attrahens,
Sed Vlysses nutu-prohibebat, et coërcuit cupientem licet.

124 Πειρήτιζε] F. R. L. bene. 127 νευρὴν τ' ἐντ.] R. non male.

Ver. 117 Οἷός τ' ἤδη πατρὸς] Vide supra ad τ', 160.

Ver. 118 Φοινικόεσσαν] Pronuntiabatur Φοινικοῦσσαν. *Secundam* enim producit.

Ver. 119 Ὀρθὸς ἀναΐξας] Ὅρα δὲ, inquit *Eustathius*, ὡς ἐν τῷ Ὀρθὸς ἀναΐξας ἡ ἀνὰ πρόθεσις ἐκτείνει τὴν λήγουσαν διὰ τὴν ἐπιφερομένην ὀξεῖαν. Mire admodum; ac si ἀναΐξας compositum esset ex ἀνὰ et ἴξας· non ex ἀνὰ et ἀΐξας, quae vox apud *Homerum* primam ubique producit.

Ver. 122 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε] Ἔναξε ingestam utrimque terram pedibus compressit, ut immobiles starent secures. Dubitatio est, quod in exemplis, quae habet *Kuster.* ad *Aristoph. Nub.* 1206 et aliis, quae observavi, locus dicitur νάσσεσθαι, non res, qua quid impletur vel resarcitur. Itaque cogitavi aliquando ἔσαξε, a σάττειν, quod de terra ita ingesta dicitur. Σάττειν τὴν γῆν est apud Xenoph. Oecon. 19, 11. ἐπαμήσαιο δ' ἂν μόνον τὴν γῆν, ἢ καὶ σάξαις ἂν εὖ μάλα περὶ τὸ φυτόν. Conf. notata Cel. *Wesseling.* Disp. Herodot. p. 51. Sed non est necessarium. *Hesych.* ἔναξε, ἔσαξε. *Ern.*

Ver. 123 Εὐκόσμως] *Al.* εὔκοσμος.

Ibid. Πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει] Quippe quo tempore ludo hoc sese exercitabat *Vlysses* (supra τ', 573,) *Telemachus* nondum natus, aut omnino infans erat. Infantem enim adhuc reliquerat *Vlysses* ad bellum Troianum proficiscens. Vide supra ad λ', 447; et τ', 19.

Ver. 126 Ἐπιελπόμενος] *Al.* ἔτι ἐλπόμενος.

Ibid. Τόγε] *Al.* τόδε.

Ver. 129 Ἀνένευε] Vide supra ad ι, 468.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγετ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν·
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἴνοπος υἱός,

Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;
" Papae! vel et postea malusque ero et impotens,
" Vel iunior sum, et nondum manibus confisus sum
" Virum propulsare; quando aliquis prior lacessiverit.
" Sed agite, qui scilicet me viribus praestantiores estis,
" Arcum tentate, et perficiamus certamen.
Sic locutus, arcum quidem a se deposuit humi,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo,
Iterum vero deinde resedit in sede, unde surrexerat.
Inter hos autem Antinous locutus est, Eupithei filius;
" Surgite ordine a-dextris omnes socii,
" Exorsi a loco, unde scilicet vinum fundit *aliquis*.
Sic dixit Antinous: illis vero placebat sermo.
Leiodes autem primus surrexit, Oenopis filius,

133 Ἀπαμύνασθαι] F. A. L. vid. *not.* 134 πολὺ φέρτεροι] eaed. 135 πειρήσασθε] R.

Ver. 131 Ἦ καὶ ἔπειτα] *Al.* ἢ καὶ ἔπειτα.

Ibid. Κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς] "Caute et modeste imbecillitatem suam praetexit *Telemachus*, cum tamen alia ei causa desistendi fuerit, ut antea vidimus." *Spondan.*

Ibid. Ἄκικυς] Vide supra ad *ι*, 515.

Ver. 132 Καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι] Vide ad *Il.* *ν'*, 96; et *ω*, 369.

Ver. 133 Ἀπαμύνεσθαι] *Al.* ἀπαμύνασθαι. *Clark. Iliad.* *ω*, 369 edidit *Clarkius* ἀπαμύνασθαι, quod et hic libri plures e veteribus habent. Itaque et hic, constantiae causa sic edendum erat, praesertim cum et sit elegantius. *Ern.*

Ver. 134 Προφερέστεροι] *Al.* πολὺ φέρτεροι.

Ver. 135 Πειρήσασθε] *Al.* πειρήσεσθε.

Ver. 136 et 163 Ἀπὸ ἕο] Vide ad *Il.* *ε*, 51.

Ver. 137 et 164 Ἐϋξέστης] *Al.* ἐϋξέστοις, et εὖ ξέστης.

Ver. 138 Προσέκλινε] *Al.* προσέθηκε.

Ibid. Κορώνῃ] Τῷ ἄκρῳ τοῦ τόξου. *Schol.* Eandem interpretationem affert *Eustathius:* deinde autem addit; Τινὲς δὲ κορώνην καὶ νῦν ἐνόησαν τὸ τῆς θύρας ἐπίσπαστρον. Κρεῖττον δὲ ὅμως τὸ πρῶτον.

Ver. 141 Ἐπιδέξια] *Al.* Ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους. *Schol.*

Ver. 142 Ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει] Εὔλογόν ἐστιν εἰσιόντος [*Al.* εἰσιόντων] εἰς τὸν ἀνδρῶνα ἐν δεξιᾷ κεῖσθαι τὸν κρατῆρα. *Schol.* *Al.* ὅθεν τ' ἐπὶ οἰνοχοεύει.

Ver.

Ὅς σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
Ἷζε μυχοίτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
Ἀτρίπτους, ἁπαλάς· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
  Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστι
Τεθνάμεν, ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὗθ' ἕνεκ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ μενοινᾷ
Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων

Qui ipsis vates erat; iuxta craterem vero pulchrum
Sedebat intimus semper; improbitates autem ei soli
Invisae erant; omnibus autem succensebat procis:
Qui tunc primus arcum cepit et telum velox:
Stetit autem deinde ad limen profectus, et arcum tentabat;
Neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus est manibus attrahens,
Haud-tritis, mollibus: inter procos vero dixit:
  " O amici, non quidem ego tendo; capiat vero et alius:
" Multos enim hic arcus optimates privabit
" Mente et anima; quoniam multo melius est
" Mori, quam vivos excidere *ea re*, cuius gratia semper
" Hic versamur, expectantes dies omnes.
" Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit
" Ducere Penelopen, Vlyssis uxorem:
" At postquam arcum tentaverit, et viderit,
" Aliam demum aliquam postea Achivarum pulchris-peplis-indutarum

150 'Εντάνυσεν] R. male. 154 ἐστιν] edd. vett. male.

Ver. 145 Ὅς σφι] Ita *Barnesius*. *Vulgg.* Ὅ σφι.

Ibid. Θυοσκόος] Ὁ διὰ θυῶν κοῶν, ἤτοι νοῶν, τὰ μέλλοντα. *Eustath.* Θυοσκόοι εἰσὶν οἱ ἀπὸ τῶν θυομένων διὰ πυρὸς μαντευόμενοι· Ἱερεῖς δὲ, οἱ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σπλάγχνων μαντευόμενοι. *Etymolog. Magn.* ad vocem Θυοσκόος.

Ibid. Παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν Ἷζε μυχοίτατος αἰεί] Sedebat nimitum intima conclavis parte, cratérique, unde vinum fundebatur, proximus; ideoque omnium primum arcum tentaturus surrexit, secundum *Antinoi* praeceptum, supra *ver.* 142: Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.

Ibid. Μυχοίτατος] Ad analogiam τοῦ παροίτατος, a πάρος, e μυχὸς fit μυχοίτατος pro μυχώτατος. Estque ea forma Ionica: Attici faciunt μυχαίτατος. Vide *Eustath.* ad h. l. *Ern.*

Ver. 149 Πειρήτιζεν] Vide ad *Il.* θ', 87; et ν', 84.

Ver. 156 Ποτιδέγμενοι] *Al.* προτιδέγμενοι.

Ver. 157 Ἔλπετ'] *Al.* ἐέλπετ'.

Ver. 158, 162 Γῆμαι — Γήμαιθ'] Vide supra ad λ', 272.

Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ᾽ ἔπειτα
Γημαιθ᾽, ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ᾽ ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
Αὐτοῦ δ᾽ ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετ᾽ ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ᾽ ἐνένιπτεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε.
Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ᾽ ἀργαλέον τε; νεμεσσῶμαι δέ τ᾽ ἀκούων,
Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ᾽ ἔμεναι, καὶ ὀϊστῶν·
Ἀλλ᾽ ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο· καί ῥ᾽ ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
Ἄγρει δὴ πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ,

"Ambiat sponsaliis petens: haec autem deinde
"Nubat *ei*, qui plurima dederit, et fatalis venerit.
Sic utique dixit; et a se arcum deposuit,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo:
Iterum vero deinde resedit in sede, unde surrexerat.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
"Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
"Graveque molestumque? indignor etenim audiens,
"Si demum hic arcus optimates privabit
"Mente et anima; quoniam non potes tu tendere:
"Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
"Qui tractator arcusque esses, et sagittarum:
"Sed alii tendent cito proci inclyti.
Sic dixit; et iussit Melanthium, custodem caprarum;
"Age iam ignem accende in aedibus, Melanthi,
"Iuxta autem pone sellamque magnam, et pellem super ipsam;

161 Ἐέδνοισι] F. A. L. 167 ἐνένιπεν] R. ut alibi, de quo supra dictum. 170 κεκαδήσοι] A. 3. male. vid. v. 174. 171 τανύσαι] ead. 174 τανύουσι] F. A. L. *Eustath.* 176 πῦρ δὴ] eaed.

Ver. 262 Γήμαιθ᾽] *Al.* Γήμασθ᾽.

Ver. 165 Κορώνῃ] Vide supra ad *ver.* 138.

Ver. 173 Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ᾽ ἔμεναι] Vide supra ad τ´, 160.

Ibid. Ὀϊστῶν] *Al.* ὀϊστοῦ.

Ver. 174 Τανύσουσι] *Al.* τανύουσι.

Ver. 176 Ἄγρει δὴ πῦρ] Vide supra ad ϐ, 149. *Al.* Ἄγρει, πῦρ δή.

Ver. 177 Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν] Ὡς ἂν οἱ νέοι ἐν αὐτῷ καθήμενοι, διὰ τὸ χαμαὶ πεπῆχθαι τὰς πελέκεας, βάλλοιεν κατὰ σκοποῦ. *Eustath.* Male. In hac sede enim, (uti recte annotavit Dna *Dacier,*) dum arcum fricabant et calefaciebant, tantummodo considebant: Iaculaturi autem, ad limen atrii stabant. Vide supra ad *ver.* 124, 149.

Ver.

Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν, ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
Τόξου πειρώμεθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ᾽· ὁ δ᾽ αἶψ᾽ ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ·
Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ᾽· οὐδ᾽ ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ᾽ ἔτ᾽ ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,

"Effer autem sevi magnum orbem, *de eo* quod intus est,
"Vt iuvenes calefacientes, inungentes unguine,
"Arcum tentemus, et perficiamus certamen.
Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum ignem;
Iuxtaque ferens sellam posuit, et pellem super ipsam,
Extulitque sevi magnum orbem, *de eo* quod intus erat;
Quo sane iuvenes calefacientes tentabant; neque poterant
Tendere; multum autem robore deficientes erant,
Antinous vero adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-par,

180 Πειρηθῶμεν καὶ ἐκτελέωμεν] R. *Eustath.* prius perimit versum, postetius verum. vid. *not.* 181 ὡς φάτο· αἶψα δ᾽ ἵκαιε] R. at A. 1. utramque lectionem miscet ὡς φάτο αἶψα δ᾽ ἀνέκαιεν] 182 θῆκε καὶ] A. 2. 3. L. bene. 184 οὐδὲ δύναντο] F. A. L. 186 Ἀντίνοος δέ τ᾽] eaed. non male.

Ver. 178 et 183 Στέατος] Pronuntiabatur (ut opinor) στᾶτος vel στῆτος.

Ver. 179 Ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, Τόξου πειρώμεσθα] Fuerunt, (notante Dna *Dacier*) qui Procos hoc adipe, ad seipsos ungendos, usos existimarint. Quam interpretationem secutae versiones nonnullae, voces θάλποντες, ἐπιχρίοντες, reddunt, *calefacti*, *inuncti*. Atque ita accipitur apud *Spondanum*: "Nervosum — genus omne, humore pingui "et lento confricatis artubus, ad motum expeditius, et ad laborem perferendum absque noxa robustius unguentis hisce praestare conabantur (Athletae;) quae, frictione prius apertis poris, "et per consequens excalefactis membris, (quod sibi illud θάλποντες velle "videtur,) ceromate praesertim prius "eliquato, (τροχὸν στέατος appellat,) in "altum corporis penetrabant. — Vnde "sequitur, sevum, id est τὸ στέαρ, illis "fuisse, quod postea Romanis Athletis "oleum aut ceroma, quam etiam ceraturam appellat Columella." *Spondan.* Vidit tamen ipse postea vir eruditus ex *ver.* 246 infra, "Procos *Arcum* ad ignem "calefacere, ad eum emolliendum;" recteque observat in Comment. ad versum istum (246,) Poëtam ubique *activo* θάλπω uti, ut cum eo subauditus accusativus casus, τόξον, construatur. Vide supra ad ῾, 491. Recte itaque hunc locum exponit *Eustathius*; Ἐκφέρεται δὲ καὶ στέαρ, ἵνα χριόμενον τὸ τόξον καὶ θαλπόμενον, εὐχρηστηθείη· πάντως γὰρ τὸ κραῦρον τοῦ τόξου, ὅπερ τῷ μακρῷ τοῦ χρόνου ἐπεγένετο, ἡ τοιαύτη ἂν ἀλοιφὴ ἐξεῖλε, διεισδῦσα τῶν κεράτων ἐν τῷ θερμαίνεσθαι πυρί.

Ver. 180 Τόξου πειρώμεσθα] *Spondanus* in commentario ad *ver.* 246 infra, legendum hoc in loco censet Τόξον, ut ad praecedens θάλποντες referatur. Sed minus recte. Saepissime enim hanc phrasin usurpat Poëta. Vide supra ad *ver.* 113, 124, 135, 149, 159; et infra ad *ver.* 268.

Ibid. Ἐκτελέσωμεν] *Eustathius* in commentario citat ἐκτελέωμεν· Quo modo legit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Atque ita habent Vulgati supra *ver.* 135, et infra *ver.* 268, ubi repetitur hic versus. *Clark.* Itaque et hic sic edendum erat, constantiae causa. *Ern.*

Ver. 184 Ῥα] *Vti ipsis propositum erat. ver.* 179.

Ver. 186 Ἀντίνοος δ᾽ ἔτ᾽ ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος] Ὁ Ἀντίνοος ἐπεῖχε καὶ ἐκώλυσεν αὐτὸς πρὸς τὸ παρὸν χρήσασθαι τῷ τόξῳ· φαίνεται γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἑξῆς λέγων, μὴ δεῖν τεῖναι τὸ τόξον, ἑορτῆς οὔσης τοῦ τοξικοῦ θεοῦ·

Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ᾽ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριστοι.
Τὼ δ᾽ ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἅμ᾽ ἄμφω
Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἐκ δ᾽ αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκτὸς θυρέων ἔσαν, ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενός σφ᾽ ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·
Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει·
Ποῖοί κ᾽ εἶτ᾽ Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
Ὧδε μάλ᾽ ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκῃ;
Ἦ κεν μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ᾽, ἢ Ὀδυσῆϊ;
Εἴπαθ᾽, ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ,

Principes procorum; virtute autem erant longe optimi.
Caeterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo
Bubulcus et subulcus Vlyssis divini:
Exivit autem ipse post illos domo nobilis Vlysses.
Sed quando iam extra fores erant et aulam,
Locutus ipsos verbis affabatur blandis;
" Bubulce, et tu, subulce, verbum-ne aliquod dicam?
" An ipse celem? dicere autem me animus iubet.
" Quales essetis in Vlyssi auxiliando, sicunde veniret
" Huc valde derepente, et aliquis deus ipsum afferret?
" Num procis auxiliaremini, an Vlyssi?
" Dicite, quomodo vos cor animusque iubet.
Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir;
" Iupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum;

197 Ἦ καὶ] F. A. L. Voluerunt dare ἤ κε, quod rectum est, saltem ferri potest. 200 ἐέλδωρ] R. ut v. 209. ἐέλδ. male.

καὶ Εὐρύμαχος πείθεται. *Schol.* Minus recte. Neque enim cum hac sententia apte convenit vocula ἔτι· neque *hic* id facit *Antinous*, sed *tum demum* cum atcum frustra tentaverit *Eurymachus*. Dna *Dacier* adhuc peius vertit, " Antinous et " Eurymaque, qui étoient à la tête des " Poursuivants, et les plus robustes, sont " obligez eux-mêmes d' y renoncer." Id quod neque cum vocula ἔτι ullo modo congruit; et ex sequentibus *ver.* 245 *etc.* plane refutatur. Potissima videtur *Eustathii* expositio: Ἔστι δὲ νῦν ἐπέχειν, τὸ ἐν τῷ τέως ἀργεῖν καὶ μὴ ἐγχειρεῖν ἔργῳ. Hoc nimirum et cum voculae ἔτι sensu, et cum sequentibus aptissime convenit. Notandum tamen MS. a *Tho. Bentleio* collatum hic legere, Ἀντίνοος δέ τ᾽ ἐπεῖχε.

Ver. 188 Τὼ δ᾽ ἐξ οἴκου βῆσαν] *Barnesius* edidit, ἐξ οἴκου ἔβησαν.

Ver. 190 Ἐκ δ᾽ αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε] Ἀσχολουμένων τῶν μνηστήρων εἰς τὴν τοῦ τόξου πεῖραν, καιρὸν ἔσχεν Ὀδυσσεὺς ἀναγνωρισθῆναι τοῖς δούλοις. *Eustath.*

Ver. 195 Ποῖοί κ᾽ εἶτ᾽] Ποῖοι ἂν εἴητε κατὰ τὴν γνώμην. *Schol.* Vide infra ad χ', 61, 62. *Clark.* Veteres quidam hic, auctore *Eustath.* ad h. l. scribebant εἶτε pro ἐστέ, ut εἶμεν pro ἐσμὲν dicitur, improbante *Heraclide*. *Ern.*

Ibid. Εἴ ποθεν ἔλθοι Ὧδε] Vide supra ad ά, 182.

Ver. 196 Ἐνείκῃ] *Al.* ἐνίγκοι, et ἐνεῖκαι.

Ver. 197 Ἦ κεν μνηστήρεσσιν] *Al.* Ἦ καὶ μνηστήρεσσιν. Minus recte. *Clark.* Vid. *Var. Lect.*

Ibid. Ἀμύνοιτ᾽] Apud *Eustathium* in commentario, ἀμύνητ᾽.

Ver. 200 Αἲ γὰρ] Vide ad *Iliad.* ή, 132.

Ver.

Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Γνοίης χ', οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω
Οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων ᾧ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν, δ', ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω·
Αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.

« Vt veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus:
« Cognosceres, qualis mea potentia, et manus sequerentur.
Sic autem pariter Eumaeus supplicabat omnibus diis,
Vt rediret Vlysses prudens suam ad domum.
At postquam horum ingenium verum cognovit,
Iterum ipsos verbis respondens allocutus est;
« Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa perpessus,
« Veni vigesimo anno in patriam terram.
« Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio
« Solis servorum: caeterorum vero haud quemquam audivi
« Optantem me iterum reducem domum venire.
« Vobis autem, sicut erit scilicet, veritatem dicam;
« Si mihi deus domuerit procos eximios,
« Deducam ambobus uxores, et possessiones praebebo,
« Domosque prope me aedificatas; et mihi postea
« Telemachi sociique fratresque eritis.

201 Ἐκεῖνος] R. 209 γινώσκω] R. ut alibi saepe: quod et ipsum rectum. 210 οἴοισιν] F. A. L. male. 216 Τηλεμάχω] L.

Ver. 202 Χεῖρες ἕπονται] *Al.* χεῖρες ἄαπτοι. Vide ad *ver.* 237.

Ver. 203 Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος] Similiter infra *ver.* 225, Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεύς. Et apud Virgilium: *Nec minus Aeneas. Aen.* VI, 475; VIII, 465; XII, 746.

Ver. 205 Ἐπειδὴ] *Barnesius* edidit ἐπεὶ δή.

Ver. 207 Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ] Virgil. *Coram, quem quaeritis, adsum Troïus Aeneas, Libycis ereptus ab undis. Aen.* I, 599.

Ver. 208 Ἔτεϊ ἐς] Vide supra ad π', 206.

Ver. 211 Ἐμὲ αὖτις] *Al.* ἐμέ γ' αὖτις.

Ver. 212 Ἀληθείην] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, ἀλήθειαν. Vide autem supra ad η, 297.

Ver. 213 Δαμάσῃ] *Al.* δαμάσει.

Ver. 216 Τηλεμάχου ἑτάρω] Exemplaria nonnulla (notante *Barnesio*) hic legunt Τηλεμάχῳ ἑτάρω.

Ibid. Ἔσεσθον] *Eustathius* in commentario citat ἔσεσθε. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* ά, 566.

Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
(Ὄφρα με εὖ γνῶτον, πιςωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
Οὐλὴν, τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
  Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαςα,
Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
Καί νυ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·
  Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.
Ἀλλὰ προμνηςῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηςῆρες ἀγαυοὶ,

" Quin age, iam et ſignum manifeſtum aliud quoddam oſtendam,
" (Vt me bene cognoſcatis, fidatiſque in animo,)
" Cicatricem, quam quondam mihi ſus infixit albo dente,
" Ad-Parnaſſum profecto, cum filijs Autolyci.
  Sic locutus, pannos magna diduxit a cicatrice.
Illi autem poſtquam inſpexerant, beneque cognoverant ſingula,
Flebant deinde, circa Vlyſſem prudentem manibus conieƈtis,
Et oſculabantur ampleƈtentes caputque et humeros.
Sic autem pariter Vlyſſes capita et manus oſculatus eſt.
Et iam lugentibus occidiſſet lumen Solis,
Niſi Vlyſſes ipſe cohibuiſſet, locutuſque fuiſſet;
  " Ceſſate a fletu luƈtuque; ne quis videat
" Egreſſus domo; at dicat et intus.
" Sed alius-poſt-alium intrate, neque ſimul omnea:
" Primus ego, poſt autem vos; at hoc ſignum fiat:
" Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,

218 Ὄφρα μ' εὔγνωτον] F. A. L. 220 Παρνησσόν δ'] edd. 225 ἔκυσε] F. R. Λ. 1.

Ver. 217 Εἰ δ' ἄγε] Particulae Εἰ, hoc in loco, vis huiuſmodi eſt; *Sin adhuc dubitatis*; Age etc. Vide et ad *Il.* ζ', 376.

Ver. 218 Ὄφρα με εὖ γνῶτον] *Al.* Ὄφρα μ' ἐΰ γνῶτον.

Ver. 219 Οὐλὴν, τήν ποτέ με σῦς] Vide ſupra ad τ', 391, 393.

Ver. 221 Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα *etc.*] Vide *Ariſtot. de Poëtic. cap.* 16; et ſupra ad τ', 467.

Ver. 223 Ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι· Vt vox ἀμφὶ ad ſequentem βαλόντε referatur.

Ver. 225 Ἔκυσσε] Vide ſupra ad ρ', 39.

Ver. 226 Καί νυ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος] Virgil. *Et fors omne datum traherent per talia tempus. Aen.* VI, 537. *Neque avelli poſſunt, nox humida donec Invertit coelum.* XI, 201.

Ver. 232 Μνηςῆρες ἀγαυοὶ Οὐκ ἐάσουσιν] " Il en donne (inquit Dna *Dacier*) la raiſon dans cette ſeule épithete, *les fiers Pourſuivants*; il veut faire entendre " qu'ils étoient trop orgueilleux pour " permettre qu'un homme, qu'ils regardoient comme un gueux, entrât avec " eux en lice." Attamen nihil opus ut vox ἀγαυοὶ hic in malam partem accipiatur. Vide ſupra ad ά, 106.

Ver.

Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
Ἀλλὰ σὺ, δῖ' Εὔμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληΐσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Σοὶ δὲ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
Κληΐσσαι κληῗδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὧς

" Non finent, mihi dare arcum et pharetram;
" Sed tu, nobilis Eumaee, ferens per aedes arcum,
" Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus,
" Vt claudant domus fores firmiter aptatas.
" Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
" Virorum nostris in septis, nequaquam foras
" Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
" Tibi vero, Philoetie nobilis, fores mando aulae
" Vt claudas clavi, citoque vinculum indas.
Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;
Sedit deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat:
Ingressi sunt autem deinde famuli divini Vlyssis.
Eurymachus vero iam arcum in manibus versabat,
Calefaciens huc et illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic

235 Δόμεναι] F. R. A. I. 236, 41 κληῗσαι] edd. ut et infra 382.

Ver. 233 Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν] Pronuntiabatur Οὐκ ἔωσουσιν ἐμοὶ etc. Eadem scilicet ratione ac *Iliad.* ί, 256, Τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη. Et ά, 344, Ἀλλ' ἴωμέν μιν πρῶτα. Multum autem erat *Barnesius*, (qui in annotationibus ad *Iliad.* δ', 42; *Odyss.* π', 147,) ex hoc loco colligit vocem ἐάσω *secundam* corripere Nam vox ἐάω, uti et aliae omnes in άω purum desinentes, *secundam* et in Futuro et in Aoristo primo semper producit. Vide ad *Il.* ά, 67; et δ', 42.

Ver. 234 Δῖ' Εὔμαιε] *Al.* δὴ Εὔμαιε.

Ver. 235 Θέμεναι] *Al.* δόμεναι. Vt supra *ver.* 233.

Ver. 236 et 241 Κληΐσσαι] Ita recte edidit *Barnesius*. Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Alii male κληῗσαι sive κληῖσαι. Vide supra ad τ', 30; et ad *Il.* ά, 140.

Ver. 239 Προβλώσκειν] Προϊέναι ἔξω. *Schol.*

Ver. 241 Θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι] Ὁποῖόν τι καὶ πρὸ ὀλίγου [supra *ver.* 46.] εἶχον αἱ τοῦ βασιλικοῦ θαλάμου θύραι, ἐν αἷς ἡ δέσποινα ἱμάντα θοῶς ἀπολύσασα κληῗδα ἐνῆκεν, ὥστε ἀνοῖξαι. *Eustath.*

Ver. 242 Δόμους εὖ ναιετάοντας] Vide ad *Il.* β', 648.

Ver. 244 Ἄρα] *Vt iusserat Vlysses* —. Supra *ver.* 230.

Ver. 246 Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός] Vide supra ad *ver.* 179.

Ibid. Σέλα πυρός] Videtur σέλα hoc in loco (uti notat *Barnesius*) contractum ex σέλαϊ· (vide *Il.* ρ', 739:) eodem fere modo ac δέπα ex δέπαα, *Odyss.* τ', 62; 6, 153. Ita *Hesiodus*: Ὣς ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο. *Theogn.* 867. Ἰστέον δὲ (inquit *Eustathius*) ὅτι σέλας, οὐ μόνον πυρὸς, ἀλλὰ καὶ Ἡλίου. Apud *Homerum* tamen nusquam ita usurpatur.

Ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περί τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
Οὔτι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
(Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·)
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
Τόξον· ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο

Tendere potuit; valde autem gemebat glorioso corde:
Ingemiscens vero fatus est, verbumque dixit, et prolocutus est;
" Papae, certe mihi dolor deque *me* ipso et de omnibus:
" Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licet:
" (Sunt et aliae multae Achivae, tum in ipsa
" Circumflua Ithaca, tum in aliis urbibus:)
" Sed si demum tantopere viribus deficientes sumus
" Prae deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere
" Arcum; probrosum sane et posteris auditu.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
" Eurymache, non ita erit; intelligis vero et ipse.
" Nunc etenim in populo festum dei

249 Περὶ αὐτοῦ] F. A. R. 251 αἱ μὲν] A. I. R. 252 πολίεσιν] F.

Ver. 248 Εἶπε, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.

Ver. 251 Ἡμὲν ἐν αὐτῇ Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν] Ita ex utraque *Eustathii* editione, ex Codice *Aldino*, et ex *Conrado Ritterhusio, de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad Cyneg.* I, *ver.* 36, edidit *Barnesius*. *Al.* αἱ μὲν ἐν αὐτῇ etc. Quod (uti ipse annotat *Barnesius*) cum sequenti ἠδ' minus apte congruit. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus, habet αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν. *Clark*. Si legamus αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν non spernenda sit lectio αἱ μὲν, quae est in edd. veteribus quibusdam. vid. *Var. lect.* Caeterum putem etiam scribendum: ἄλλῃσι πολίεσσιν. *Ern.*

Ver. 254 Ἀντιθέου Ὀδυσῆος] Ὅρα δὲ (inquit *Eustathius*) τὸ Ἀντιθέου Ὀδυσῆος παραῤῥιφὲν ἐπὶ θεραπείᾳ τῆς λύπης, ὡς μὴ καινὸν ὄν, εἰ τοιούτου ἀνδρὸς λείπονται. Eodem modo accipit et Dna *Dacier*. Verum neque ut Epitheton hoc, *Ulyssi* toties apud Poëtam tributum, vim hoc in loco singularem habere intelligatur, ulla idonea videtur ratio; neque profecto lenimen dolori hic quaerit *Eurymachus*, sed causam doloris simpliciter exponit.

Ver. 258 Κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο Ἁγνή] Ἑορτὴ δὲ ἦν ἄρτι, ὡς προείρηται, Ἀπόλλωνος ἡλίου, διὰ τὴν ἐν τριακάδι ὡς δεδήλωται σύνοδον· Ἀπόλλωνος γὰρ ἱερὰ πᾶσα νεομηνία, καθὰ καὶ ἡ τοῦ σεληνιακοῦ μηνὸς ἑβδόμη, ὡς γενέθλιος Ἀπόλλωνος. *Eustath.* Ἡμέραι τινὲς ἐνομίζοντο Ἀθήνησι θεοῖς τισιν· οἷον νεομηνία καὶ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνος. *Suidas* a *Barnesio* citatus. Πρῶτον ἔνη, τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ· Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ. *Hesiod.* Ἡμέραι, *ver.* 6. Vide supra ad 6, 156. *Clark.* Illa quoque *Eustathii* h. l. observatio non inutilis tironibus: ex h. l. apparere, veteres Iones dixisse ἑορτὴν (nempe ut Atticos) posteriores demum Iones, tempore v. c. *Herodoti* ὁρτήν. Itaque valde erret, si quis putet *Homerum* ὁρτὴν dicere debuisse, et male Atticam dialectum cum Ionica miscuisse. *Ern*

Ibid. Τοῖο θεοῖο] Θεοῦ ἐπιστατοῦντος τῷ τόξῳ. *Eustath.* Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ. Infra *ver.* 267.

Ver.

Ἁγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι
Κάτθετ'· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴκ' εἰῶμεν ἅπαντας
Ἑστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
Αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
Ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

" Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti
" Deponite: at secures etiamsi sinamus omnes
" Stare, *bene-erit*; haud etenim quenquam sublaturum puto,
" Ingressum domum Laërtiadae Vlyssis.
" Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,
" Vt libatione-facta deponamus curvos arcus.
" Mane vero iubete Melanthium, custodem caprarum,
" Capras adducere, quae in omnibus longe praestantissimae gregibus:
" Vt femoribus impositis *in-honorem* Apollinis inclyti-arcu,
" Arcum tentemus, et perficiamus certamen.
Sic dixit Antinous: illis autem placebat sermo.
Ipsis vero praecones quidem aquam in manus fuderunt;
Iuvenes autem crateras coronarunt potu;
Distribueruntque omnibus auspicantes poculis.
Illi autem postquam libarant, biberantque, quantum volebat animus,
Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Vlysses;

261 Ἱστάμεν] F. A. L.

Ver. 259 Ἁγνή] Καίριον δὲ ἐπίθετον ἑορτῆς, τὸ ἁγνὴ, διὰ τοὺς τηνικαῦτα ἁγνισμούς. *Eustath.* Κὰδ δύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς. *Hesiod.* Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 333.

Ibid. Τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι Κάτθετ'] Ἀνέθετο τὰ τοῦ τόξου Ἀντίνοος ἐς τὴν αὔριον, ὡς μὲν αὐτὸς ἂν ἐρεῖ, ἀνατιθεὶς ἁπλῶς θεῷ τὰ τοῦ ἔργου· ἀληθῶς δὲ, οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀμηχανοῦντες προκαλοῦνται τὸ θεῖον εἰς σύναρσιν. *Eustath.* ad *ver.* 279 infra. Immo videtur *Antinous* praetextum hunc certaminis differendi excogitasse, ne arcum scilicet sua vice tendere aggressus, et ipse viribus deficeret.

Ver. 260 Εἴκ' εἰῶμεν ἅπαντας Ἑστάμεν] Vide ad *Il.* ά, 135.

Ver. 263 Ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν] Similiterque infra *ver.* 272, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν· Vide supra ad ή, 183; et ad *Il.* ά, 471.

Ver. 268 Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν] Vide supra ad *ver.* 180.

Ver. 270 Κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν] Virgil. *Dant famuli manibus lymphas.* *Aen.* I, 704.

Ver. 271 Κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο] Virgil. *Crateras magnos statuunt, et vina coronant.* *Aen.* I, 728. Vide ad *Il.* ά, 470.

Ver. 274 Μετέφη] *Al.* προσέφη.

Ver.

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
Λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε.
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
Ἴς, οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἢ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ', ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες, μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.

" Audite me, proci inclytae reginae,
" Vt dicam quae me animus in pectoribus iubet.
" Eurymachum autem maxime et Antinoum deo-parem
" Oro, quoniam et hunc fermonem apposite dixit:
" Nunc quidem dimittite arcum; et committite *rem* diis;
" Mane vero deus dabit robur cui voluerit.
" Sed agite, mihi date arcum bene-politum, ut inter vos
" Manus et robur experiar; an mihi adhuc sit
" Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;
" An iam mihi perdiderit vagatioque, et curationis-inopia.
Sic dixit: illi vero omnes supra-modum indignati sunt,
Veriti, ne arcum bene-politum tenderet.

277 Ἀντίνοον βασιλῆα] F. A. L. 279 versus hic abest ab iisdem edd.

Ver. 276 Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει] Deest hic versus in MS. a *Tho. Bentleio* collato. Quin et apud *Eustathium* in commentario, ubi recitatur tota haec *Vlyssis* oratio, omittitur idem versus. Vnde verisimile eum aliunde huc irrepsisse.

Ver. 277 Καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα] Τὸ δὲ θεοειδέα (inquit *Eustathius*) νῦν μὲν Ὀδυσσεὺς ἐπιλέγει τῷ Ἀντινόῳ· πρὸ βραχέων δὲ ὁ Ποιητὴς τὸν Εὐρύμαχον οὕτως εἶπεν, (supra *ver.* 186;) καὶ ἦν ἐκεῖνο κρεῖττον. Τοῦτο γὰρ καιρίως κολακεύων φησὶν Ὀδυσσεύς· πολλὴ γὰρ διαφορὰ Εὐρυμάχου πρὸς Ἀντίνοον τὸν φονικὸν καὶ ἄγριον. Verum non ob morum probitatem utrivis tribuitur hoc hoc Epitheton, sed vel ob Corporis speciem et pulchritudinem, vel ob fortitudinem, quibus reliquos omnes Procos antecelluisse dicuntur. Vide supra ad *ver.* 187. Caeterum editiones nonnullae, notante *Barnesio*, hoc in loco habent, καὶ Ἀντίνοον βασιλῆα. Quam lectionem et praeferre videtur ipse *Barnesius*.

Ibid. Θεοειδέα] Pronuntiabatur θεοειδῆ· Quo modo et scribi postea coeptum est.

Ver. 279 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν] Versum hunc in nonnullis Exemplaribus deesse testantur *Henricus Stephanus* et *Barnesius*. Verum, ut ipsi annotant, sine sententiae dispendio non potest abesse.

Ibid. Ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν] *Scholiastes* interpretatur; Εἶξαι καὶ συγχωρῆσαι τῇ ἑορτῇ. Verum cum vox ἐπιτρέπω nusquam apud Poëtam hac significatione occurrat; rectius forsan intelligetur hoc de Certaminis eventu Diis committendo. Aptius nempe congruet hoc cum sequentibus Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν. Et hoc sensu plane usurpatur eadem ipsa phrasis supra τ', 502; Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν. Et infra χ', 288, 289, Ἀλλὰ θεοῖσι μῦθον ἐπιτρέψαι.

Ver. 282 Σθένεος πειρήσομαι] Vide ad *Il.* ὁ, 359.

Ver. 284 Ἄλη τ', ἀκομιστίη τε] Ἤγουν ἡ πλάνη, καὶ τὸ μὴ ἔχειν κομιδήν, δι' ἧς τημελεῖται τὸ σῶμα. *Eustath.*

Ibid. Ἀκομιστίη] Vide ad *Il.* ϐ, 24.

Ver.

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
Οὐκ ἀγαπᾷς, ὃ ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
" Ah miser hospitum, inest tibi mens ne exigua quidem:
" Nonne contentus es, quod quietus una cum superbis nobis
" Epularis? neque omnino convivio privaris, at audis
" Sermones nostros et colloquium? neque quisquam alius
" Nostros sermones hospes et pauper audit.
" Vinum te labefacit dulce, quod utique et alios
" Laedit, quicunque ipsum avide cepetit, neque modice bibetit.
" Vinum etiaw Centaurum inclytum Eurytiona

287 Ἐνένιπεν] R. *ibid.* ὀνόμαζον] edd. omnes. recte.

Ver. 289 Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἕκηλος] Τὸ δὲ ῥηθὲν οὐκ ἀγαπᾷς ἔπεισε τοὺς ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἀρκεῖσθαι τιθέναι τὸ ἀγαπᾷν· ὃ καὶ μετὰ δοτικῆς ἐκεῖνοι συντάσσουσιν. *Eustath.*

Ibid. Ὅθ' ἕκηλος] *Al.* ὃ ἕκηλος.

Ibid. Ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν] Σημειοῦνται δὲ οἱ Παλαιοὶ καὶ ὡς ὑπερφιάλους τοὺς μνηστῆρας ὁ Ἀντίνοος ἐπὶ ἐπαίνῳ φησίν· οὐ γάρ δή που ψέγει τοὺς κατ' αὐτόν· εἰ μὴ ἄρα βαρυνόμενος λέγει, ὡς ἄξιος κοινῇ συνευωχεῖσθαι ἡμῖν τοῖς, ὡς οἱ πολλοί φασιν, ὑπερφιάλοις· ᾧ δὴ ὅμοιόν τι ἐστὶν ἐφεξῆς καὶ τὸ, [infra *ver.* 309, 310;] ἕκηλος πῖνε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν· ὡς ταυτὸν ὂν, ὑπερφιάλους, καὶ κουροτέρους, εἰπεῖν. *Eustath.* Caeterum vox ὑπερφίαλος, semper alibi apud Poëtam, deteriorem in partem usurpata videtur,

Ver. 293 Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς] Καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς Ὀδυσσέα, Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, αὐτὸς οὐκ ἀπείχετο τοῦ πόματος· διὸ καὶ τρωθεὶς ἀπώλετο [infra χ', 9, 17,] ἔτι κραίνων τὸ ποτήριον. *Athenaeus, Lib.* 1, *cap.* 8, *sub fine. Clark. Labefecit* in versione *Clarkii* lenius est, quam pro verbo τρώει, quod est synonymum τοῦ βλάπτειν. Est autem h. l. de statu mentis deiicere. Vid. ad *Callim.* H. in Dian. 133, ubi hoc verbum restituimus. *Ern.*

Ver. 294 Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ] Οἶδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ σύμμετρον τοῦ οἴνου, οἷς τὸν χανδὸν ἕλκοντα [forte ἑλόντα] αὐτὸν βλάπτεσθαι φησί. — Τῆς μέθης δὲ κατατρέχων ὁ Ποιητὴς, — διὰ ταύτην ἀπολλύμενον παρίστησιν καὶ Εὐρυτίωνα τὸν Κένταυρον. *Athenaeus, Lib.* 1, *cap.* 8. Πολὺς γὰρ οἶνος πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ. *Alexis apud Grotium in Excerptis.* Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός. *Theogn. Gnom. ver.* 211. Οἶνος μὲν θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον, Πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χέρειον. *Panyasis*, Εἰς ἀκρασίαν, *Fragm.* II.

Ibid. Χανδὸν] Ἀθρόως καὶ κεχηνότως. *Schol.* Sic apud *Nicandrum*: Χανδὸν ἀμέτρητον δέχεται ποτόν. *Theriac. ver.* 341; ubi *Scholiastes* hunc *Homeri* locum adducit.

Ibid. Ἕλῃ — πίνῃ] Apud *Galenum* citatur ἕλοι, — πίνοι· *Lib. inscript. Quod Anim. Mor. Corp. Temperam. sequautur.* Et MS. a *Tho. Bentleio* collato habet πίνοι.

Ver. 295 Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα Ἄασεν etc.] *Schol.* Ἕνα τῶν ἐν τῷ Πειρίθου γάμῳ Κενταύρων ἀπολομένων τὸν Εὐρυτίωνα λέγει, ὅτε τὴν Ἀδράστου [*Barnesius* edidit τὴν Ἄτρακος] θυγατέρα, λέγω δὲ Ἱπποδάμειαν, Πειρίθους πρὸς γάμον ἀγόμενος ἐκάλεσε κατὰ συγγένειαν Λαπίθας καὶ Κενταύρους· ὑπὸ μέθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθέντες τῶν Λαπιθῶν ἁρπάσαι τὰς γυναῖκας ἐπεχείρησαν· οἱ δὲ ὀργισθέντες ἀνεῖλον τοὺς Κενταύρους. Virgil. *Bacchus et ad culpam causas*

Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ·
Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴκε τὸ τόξον

" Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
" Ad Lapithas profectum: is nempe postquam mentem labefecerat vino,
" Insaniens mala patravit in domo Pirithoi;
" Heroas vero dolor cepit; ex vestibulo autem foras
" Pertraxerunt impetu-facto; aures saevo aere,
" Naresque ubi-amputarant: ille autem mente sua labefactus,
" Ibat suum damnum portans dementi animo;
" Ex quo Centauris et viris contentio facta est;
" Sibique ipsi primo malum invenit *is*, vino gravatus.
" Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum

causas dedit: ille furentes Centauros leto domuit, Rhaetumque Pholumque, Et magno Hylaeum Lapithis cratere minantem. Georgic. II, 455. Ovid. *Nam tibi, saevorum saevissime Centaurorum Euryte, quam vino pectus, tam virgine visa Ardet; et ebrietas geminata libidine regnat. Metamorph.* XII, 219. Horat. *At, ne quis modici transiliat munera Liberi, Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero Debellata. Carm.* I, XVIII, 7.

Ver. 296, 297 Ἄασεν] Vid. ad *Il.* ί, 116.

Ibid. Ἄασεν ἐν μεγάρῳ] Apud *Galeum*, loco supra citato, itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato legitur Ἄασ' ἐνὶ μεγάρῳ. *Athenaeus* autem *Lib.* XIV, *cap.* I, *sub initio*, citat Ὦλεσ' ἐνὶ μεγάρῳ.

Ver. 298 Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα] Τὸν Διόνυσον — μαινόμενον οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀπὸ τοῦ τοὺς πλείονας ἀκράτου σπῶντας θορυβώδεις γίνεσθαι· — ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ, Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε etc. Καταιόντες γοῦν τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. *Athenaeus, Lib.* XIV, *cap.* I, *ipso initio.* Κακὸν τὸ πίνειν, ἀπὸ γὰρ οἴνου γίνεται Καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν. *Aristoph. Vesp.* 1243. Ovid. *Protinus eversae turbant convivia mensae, Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis. Metam.* XII, 222.

Ibid. Δόμον κάτα Πειριθόοιο] Apud *Eustathium* in commentario legitur et γάμον κάτα Πειριθόοιο. Quam lectionem sequitur Dna *Dacier*. Sed, ut opinor, minus recte. Caeterum apud *Athenaeum*, loco supra citato, legitur δόμοις ἐνὶ Πειριθόοιο.

Ver. 300 Ἕλκον] *Barnesius* hic legendum vult Εἷλκον· ne scilicet non satis distinguatur a *Participio* Neutro. Quod sane nihil opus.

Ibid. Ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ, Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες] Virgil. *Lacerum crudeliter ora; Ora manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares. Aen.* VI, 495.

Ver. 302 Ἣν ἄτην ὀχέων] MS. a *Tho. Bentleio* collatus ἀχέων. Male: Nam vox ἀχέων cum istiusmodi *Accusativo* coniuncta nusquam apud Poëtam occurrit. At ὀχέων eodem sensu alibi usurpatur; Οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν Ἀνθρώπων. *Odyss.* ή, 211. Ἤ τινα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις, Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον. λ', 617.

Ver. 303 Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη] Ovid. *Foemina silvestres Lapithas populumque bimembrem Turpiter apposito vertit in arma mero. Amorum* II, XII, 19. *An fera Centauris indicere bella coëgit Atracis Haemonios Hippodamia viros? Heroid.* XVII, 247. Vide supra ad *ver.* 295.

Ibid. Ἐξ οὗ] Vide ad *Il.* ά, 6.

Ver.

Ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεαι· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἔλπεαι, αἴχ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ, χερσίν τε βίηφί τε ἧφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι, καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε·
Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων

" Tetenderis: non enim cuiusquam favorem invenies
" Nostro in populo; statim autem te navi nigra
" Ad Echetum regem hominum multatorem omnium,
" Mittemus; inde autem nequaquam salvus evades: sed quietus
" Bibeque, neque contende cum viris iunioribus.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Antinoë, non quidem honestum mulctare, neque iustum
" Hospites Telemachi, quicunque has aedes advenerit.
" Putasne, si hospes Vlyssis magnum arcum
" Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,
" Domum *eum* me ducturum, et suam facturum uxorem?
" Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat:
" Neque quisquam vestrum huius gratia animo dolens

306 Ἐδήτυος] A. L. 313 ὅς κε τάδε] L. 315 χερσί τε] F. A. L. *Eustath.* *ibid.* ἶφι] R. vitio operarum.

Ver. 306, 315 Ἐντανύσῃς — Ἐντανύσῃ] Apud *Eustathium* in commentario, Ἐντανύσεις, — Ἐντανύσει.

Ibid. Οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις] De voce ἐπητύος, quae apud *Homerum* hoc tantum in loco occurrit, ita *Eustathius*; Ἐπητὺς δὲ, κατὰ μέν τινας, ἡ μεταίτησις, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπαιτεῖν. Ἕτεροι δὲ ἐπητὺν τὸν ἐν λόγοις φασὶν ἔπαινον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπήτης, ἢ ἐπητὴς ὀξυτόνως, ὃ δηλοῖ τὸν φρόνιμον καὶ λόγιον. Vide supra ad ν', 332; et σ', 127. Caeterum in nonnullis editionibus, notante *Barnesio*, scriptum est ἐδητύος. *Clark.* Vid. *Var. Lect.* Sed haec lectio manifeste est vitiosa. Ἐπητὺς est *laus*. *Ern.*

Ibid. Ἀντιβολήσεις] Ἀντιβολῆσαι δὲ νῦν τὸ ἐπιτυχεῖν· ἐν ἄλλοις δὲ, τὸ συναντῆσαι· παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, καὶ τὸ ἱκετεῦσαι. *Eustath.*

Ver. 308 Εἰς Ἔχετον βασιλῆα] Vide supra ad σ', 84.

Ver. 315 Βίηφί τε ἧφι πιθήσας] Vulgati hic legunt βίηφί τε ἶφι πιθήσας. *Barnesius* autem ex Editionum veterum nonnullis restituit βίηφί τε ἧφι· Quo modo habet et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Recte, ut opinor. Atque ita hic legisse liquet et *Scholiasten*, qui interpretatur, Τῇ ἑαυτοῦ. Eandem porro phrasin (notante *Barnesio*) usurpat Poëta *Iliad.* χ', 107. Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν. At phrasis, ἶφι πιθήσας, nusquam alibi occurrit. *Clark.* Et deberet esse καὶ ἶφι. In ἧφι omnes edd. veteres praeter *Rom.* consentiunt. *Ern.*

Ibid. Πιθήσας] *Eustathius* in commentario citat πεποιθώς.

Ver. 317, 319, et 322 Ἔολπε — ἔοικε] Vide ad *Il.* α', 37.

Ver. 318 Τοῦ γ' εἵνεκα] Τούτου χάριν, ὅτι οὕτως ἐμὲ ἄξεται. *Schol.*

Ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀϊόμεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν.
Ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται· οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν·
Ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ', ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ', οὔπως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
Οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας, ἠδ' εὐπηγὴς,

"Hic convivetur; quoniam nequaquam quidem decet.
Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est;
"Filia Icarii, prudens Penelope,
"Neutiquam te hunc ductutum putamus; neque decet;
"Sed verentes rumorem virorum, et mulierum,
"Ne quando aliquis dicat deterior alius Achivorum;
"Certe multo peiores viri, eximii viri uxorem
"Ambiunt; quippe neque omnino arcum bene-politum tendunt;
"Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,
"Facile tetendit arcum, misitque per ferrum.
"Sic dicent: nobis vero probra haec fierent.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
"Eurymache, nullo-modo licet bonae-famae-compotes in populo
"Esse; qui scilicet domum dedecorantes edunt
"Viri optimi: cur vero probra haec facitis?
"Hic autem hospes, valde quidem magnus et bene-compactus,

319 Ἔοικε] R. bene. 322 ἄξασθαι] edd. male. *Eustath.* ἄξεσθαι. 328 ἐτάνυσε] edd. 331 εὐκλείας] R. male. 334 αὐτὸς δὲ] F. quod ferri posset.

Ver 319 Οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν] Vide ad *Il.* κ', 299.

Ver. 323 Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι *etc.*] Αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν, ἀτέμβομεν δηλαδὴ τὸν τοῦ Τηλεμάχου ξεῖνον. Τοῦτο γὰρ ἀναγκαίως ἐκ μακροῦ ἀπὸ κοινοῦ νοεῖται, πρὸ δέκα στίχων κείμενον. *Eustath.* Vide supra ad *ver.* 312. Caeterum *Barnesius* et αἰσχυνόμεθα hic legi annotat.

Ibid. Αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν]. Δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην· Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται. *Hesiod.* Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 378.

Ver. 324 Μή ποτέ τις εἴπησι] *Barnesius* inter varias lectiones rettulit Μή ποτέ τις κ' εἴπῃσι. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 326 Μνῶνται· οὐτ' οὐδέ τι] *Al.* Μνῶνται· οὐδέ τι, et οὐδ' ἔτι.

Ver. 329 Ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα] *Al.* ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα· et ἡμῖν δέ τ' ἐλέγχεα.

Vor. 333 Τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε] Τουτέστι τὰ μεγάλα παρορῶντες ἐλέγχεα, τί δή ποτε τὰ μικρὰ ὑφορᾶσθε. *Eustath.* *Barnesius* autem versionesque pleraeque reddunt, *Cur igitur opprobria haec facitis*; ut scilicet per ἐλέγχεα intelligantur superba et iniqua Procorum facinora. Quod et simplicius videtur.

Ibid. Ταῦτα] *Al.* πάντα.

Ver.

Ἀνδρὸς δ᾽ ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός.
Ἀλλ᾽ ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν·
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἀμφῆκες· δώσω δ᾽ ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ᾽, ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
Κρείσσων, ᾧ κ᾽ ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι·
Οὐδ᾽ ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Οὐδ᾽ ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο.
Τῶν οὔτις μ᾽ ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ᾽ ἐθέλοιμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.

" Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius.
" Sed age, ei date arcum bene-politum, ut videamus:
" Sic enim edico, hoc vero et perfectum erit;
" Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo;
" Induam ipsum laenaque tunicaque, vestimentis pulchris;
" Daboque acutum iaculum, canum propulsatorem et virorum,
" Et ensem ancipitem; dabo porro sub pedibus calceamenta:
" Mittam vero, quo ipsum cor animusque iubet.
" Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me
" Potentior, cui velim dareque, et negare;
" Neque quotquot in aspera Ithaca dominantur,
" Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.
" Horum nullus mihi inviro vim-afferet, si velim
" Et omnino hospiti dare hunc arcum auferendum.

347 Ναίουσι πρὸς] F. A. L. 348 αἴ κε θέλοιμι] edd.

Ver. 335 Ἀνδρὸς] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Πατρός. *Clark.* Hic versus me semper offendit, ob verbum υἱός, quod in hac phrasi et sententia abesse solet. *Eustathius* redundare ait: quod non sufficit. *Ern.*

Ver. 337 Τὸ δὲ καὶ] *Barnesius* edidit τόδε καί. Vide supra ad *Il.* β', 257.

Ver. 339 Εἵματα καλά] *Al.* εἵματα πάντα.

Ver. 342 Κραδίη θυμός τε κελεύει] *Al.* κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει.

Ibid. Κελεύει] *Al.* κελεύῃ, et κελεύοι.

Ver. 344 Τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο Κρείσσων] Sensus est: quod ad arcum quidem attinet, nemo Graecorum maius ius habet etc. *Ern.*

Ver. 346 Οὐδ᾽ ὅσσοι] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Οὐδ᾽ ὅσοι.

Ibid. Κραναὴν Ἰθάκην] Vide supra ad ι, 25, 27.

Ibid. Κατακοιρανέουσιν] *Al.* κάτα κοιρανέουσιν.

Ver. 347 Νήσοισι πρὸς Ἤλιδος] Ταῖς περὶ τὸ Δουλίχιον. *Schol.* Νῆσοι δὲ ἐγγὺς Ἤλιδος, Δουλίχιον, Ζάκυνθος, Σάμη, καὶ λοιπαί. *Eustath.* Vide supra ad π', 247 etc. Caeterum alii hic legunt ναίουσι πρὸς Ἤλιδος. *Clark.* Veterem hanc esse lectionem patet e Schol. minoribus et loco *Plutarchi*, ubi sic versus profertur. Et aptior est versui praecedenti, ne constructio τοῦ κατακοιρανέουσι diversa sit. *Ern.*

Ver. 348 Αἴ κ᾽ ἐθέλοιμι] *Al.* αἴ κε θέλοιμι. Vide supra ad ς, 316.

Ver. 349 Καθάπαξ] Τὸ δὲ, καθάπαξ, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ παντελὲς, ἅπαξ ἐνταῦθα εἰρῆσθαι σημειοῦνται οἱ Παλαιοί. *Eustath.*

Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

" Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
" Telamque columque; et ancillas iube
" Opus obire; arcus autem viris curae erit
" Omnibus, maxime vero mihi; huius enim imperium est in domo.
Illa quidem attonita, retro in domum ivit;
Filii enim sermonem prudentem posuit in animo.
In coenaculum autem quum ascenderat cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Vlyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.
Caeterum arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus:
Proci autem proinde omnes increpabant in aedibus:
Sic vero aliquis dicebat iuvenum superborum;
" Quonam demum curvum arcum fers, immanis subulce,
" Amens? cito tandem te apud sues canes veloces comedent
" Seorsum ab hominibus, quos [*canes*] nutrivisti; si Apollo
" Nobis propitius-sit, et immortales dii alii.

352 Μῦθος δ' ἄνδρεσσι] F. A. L. quod aliunde, ubi similis versus est, v. c. *Odyss.* ά, 358 huc venisse potest. 354 τῷ γὰρ] eaedem. 365 ἡμῖν θ' ἱλήκῃσι] F. A. L. bene.

Ver. 350, 352 Τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει] Vide ad *Il.* ζ', 490.

Ver. 354 Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει] Optime Poëta Procorum caedem iamiam memoraturus, *Penelopen*, quam caedi isti interesse minime conveniret, prius amovet. Ὅτι προαγαγὼν πάνυ ἀναγκαίως ὁ Ποιητὴς τὴν Πηνελόπην τῆς γυναικωνίτιδος ἐφ' ὅσον ἐχρῆν, καὶ ἀνύσας δι' αὐτῆς τὴν τοῦ τόξου κατάθεσιν εὐμεθόδως, εἶτα διαγνοὺς, ὡς οὐκέτι χρεία ὅλως ταύτης ἐπὶ τοῖς ἑξῆς, συστέλλει αὐτὴν τοῦ λοιποῦ δεξιῶτατα. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κοιμίζει βαθὺ, ὡς ἂν μηδενὸς τῶν γενησομένων αἰσθομένη ὅτε γίνονται, παραδόξως· ὕστερον καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἀναγνωρίσοι τε ἅμα τὸν ἄνδρα, καὶ μάθοι ἐξολωλότας τοὺς κακούς. *Eustath.*

Ver. 360 Ἄρα] *Vt expectandum erat.*

Ver. 363 Πλαγκτέ] Παραπλὴξ τὴν διάνοιαν πεπλανημένε· *Schol.* Παράφρων καὶ πεπληγμένε τὴν διάνοιαν. *Hesych.* ad vocem Πλαγκτί.

Ibid. Τάχ' αὖ σ'] *Al.* τάχ' ἄν σ'.

Ibid. Κατέδονται] *Al.* κατέδωνται.

Ver. 365 Ἱλήκῃσι] Ἵλεως γίνηται. *Schol.*

Ver.

Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·)
Μή σε, καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
Αἲ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
Μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
Κληῗσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ

Sic dixetunt: at ille posuit ferens ipso in loco,
Veritus, quoniam multi increpabant in aedibus.
Telemachus antem ex-altera-parte minatus clamabat;
« Heus, ulterius fer arcum; (cito non bene omnibus obedies:)
« Ne te, et iunior licet sim, in agrum pellam
« Percutiens saxis; viribus autem praestantior sum.
« Vtinam enim omnibus tantum, quotquot in aedibus sunt,
« Procis manibus viribusque praestantior essem:
« Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire
« Nostra ex domo; quoniam mala machinantur.
Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt
Proci; et iam remiserunt a gravi ira
Erga Telemachum: arcum vero ferens per domum subulcus
Manibus Vlyssi prudenti imposuit adstans.
Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam;
« Telemachus iubet te, prudens Euryclea,
« Claudere domus fores firmiter aptatas.
« Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

369 Τόξον] R. 374 ἐγὼν ἀπέπεμψα] R. 381 abest F. A. L. 383 ἢ κτ. R. vitiose.

Ver. 366 Αὐτῷ] *Al.* αὐτῇ.
Ver. 369 Ἄττα] Vide supra ad π', 31.
Ibid. Οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις] Παροιμιῶδες καὶ ἐπὶ ἀρέσκου, καὶ πᾶσιν ἐθέλοντος πάντα πείθεσθαι. *Eustath.*
Ver. 374 Ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι] Apud *Eustathium*, et in contextu et in commentario, ἐγὼν ἀπόπεμψα.
Ver. 381 Τηλέμαχος κέλεταί σε etc.] Καὶ οὐκ ἀληθεύει μὲν ὁ Εὔμαιος, εἰπὼν ὡς ὁ Τηλέμαχος οὕτω κελεύει, [vide supra ad *ver.* 235 *etc.*] πλὴν ὡς πεπνυμένος ψεύδεται καὶ αὐτός· οὐ γὰρ ἔδει πάντως εἰπεῖν ὅτι Ὀδυσσεὺς κέλεταί σε τάδε ποιῆσαι, οὐ γὰρ οἶδε τὸν αὐτῆς ἐκείνου ἀναγνωρισμόν. *Eustath.*
Ver. 382, 387, et 389 Κληῗσαι — Κλήϊσσεν] Vide supra ad *ver.* 236; et ad τ', 30.

Ἀνδρῶν, ἡμετέροισιν εν ερχεσι, μη τι θυραζε
Πρόβλώσκειν, ἀλλ αυτȣ ακην εμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ᾽ ἐφώνησεν· τῃ δ απτερος επλετο μῦθος,
Κλήϊσσεν δὲ θύρας μεγαρων ευ ναιεταοντων
Σιγῇ δ᾽ ἐξ οἴκοιο Φιλοιτιος αλτο θυραζε
Κλήϊσσεν δ᾽, ἄρ᾽ ἔπειτα θυρας ευερκεος αὐλῆς.
Κεῖτο δ᾽ ὑπ᾽ αἰθȣσῃ ὅπλον νεος ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ᾽ ἐπέδησε θύρας, ἐς δ᾽ ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ᾽ ἔπειτ᾽ ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ᾽ ἤδη τόξον ἐνώμα,
Πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος.

" Virorum nostris in septis, nequaquam foras
" Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
Sic utique dixit: illi autem pennatum-expers fuit verbum,
Clausit vero fores aedium habitantibus commodarum.
Tacite porro ex domo Philoetius prosiliit foras,
Clausitque deinde fores bene-munitae aulae.
Iacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatae
Byblinus, quo scilicet illigavit ianuas; ingressus est vero ipse.
Sedebat deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat,
Inspiciens Vlyssem: ille autem iam arcum tractabat,
Omni-ex-parte versans, tentans huc et illuc;
Ne cornua vermes edissent, absente domino.

385 Περὶ ἔργῳ] A. L. *ibid.* ἔργον] F. male. 387 κλήϊσε] F. A. 394 ἀναστροφέων] eaed.

Ver. 386 Τῇ δ᾽ ἄπτερος ἔπλετο μῦθος] Vide supra ad ρ', 57.

Ver. 389 Ἄρ᾽] *Uti ei praeceperat Vlysses.* Supra *ver.* 240.

Ver. 390 Ὅπλον νεὸς] Σχοινίον. *Schol.* Ita supra ξ', 345, 346; Ἔνθ᾽ ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ, Ὅπλῳ ἐϋστρεφεῖ σφειῶς.

Ver. 391 Βύβλινον] Κανναβινον· οἱ δὲ τὸ ἐκ παπύρȣ. *Schol.* Dna *Dacier* vertit, *un cable d'Egypte*; et in annotationibus exponit; " Un cable fait de la plante " appellée *biblus*, qui croissoit dans les " marais d'Egypte." Atque huius plantae meminit *Strabo*; Φύεται δ᾽ ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις ἥτε βίβλος ——. Ἡ μὲν βίβλος ψιλὴ ῥάβδος ἐστὶν, ἐπ᾽ ἄκρȣ ἔχȣσα χαίτην. *Geograph. Lib.* XVII, *pag.* 1151, *al.* 799. Hinc scribitur et βίβλινον. Atque ita in commentario *Eustathius*; Βίβλινον δὲ (inquit) ȣ τὸ ἐκ βίβλȣ, ὅ ἐστι παπύρȣ Αἰγυπτίας, ἀλλὰ βοτάνης τινὸς ἐμφερȣ̃ς παπύρῳ. Οἱ δὲ καννάβινόν φασιν· ἕτεροι δὲ, τὸ ἐκ φιλύρας. Caeterum *Masson*, *Hist. Critique de la Republ. des lettres, Tom.* XV, *pag.* 306, 307, Poëtam funem hunc *Byblinum* a *Byblo*, oppido quodam ubi navium rudentes fiebant, appellasse contendit. Quin et oppidi maritimi ita nominati meminit *Dionysius* in *Periegesi*: Βύβλον τ᾽ ἀγχίαλον. *ver.* 912.

Ibid. Ὧι ῥ᾽] *Quo scilicet.*

Ver. 394 Ἀναστρωφῶν] *Al.* ἀναστροφέων.

Ibid. Πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα, Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν] Ὀδυσσεὺς μὲν τὸ τόξον πάντη ἀναστρωφῶν, ὅπερ ȣ̓δεὶς τῶν πρὸ αὐτȣ̃ ἐποίησεν, ἐπειρᾶτο ἔνθα καὶ ἔνθα, μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν· ὡς ἂν, ὑγιȣ̃ς μὲν ὄντος τȣ̃ τόξȣ, ἐγχειρήσῃ τῷ ἔργῳ· ἀχρειωθέντος δὲ, μηχανήσηται τι ἕτερον. — Ἰστέον δὲ ὅτι θηρίδια οἱ ἶπες κέρασιν ἐμφυόμενα καὶ κατεσθίοντα, παραπλήσια φασὶ, κώνωψι· γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἴπτειν, ὅ ἐστι φθείρειν. Τινὲς δὲ ὑφ᾽ ἓν, κεραϊπός, γράφȣσιν, ἀντὶ τȣ̃ ἐν τοῖς κέρασιν ἶπες, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν φυτοῖς. Ἄλλοι δὲ, κεραΐδες, ὡς ἀπὸ τȣ̃ κεραΐζειν· ἵνα δηλοῖ τὰς τῶν τόξων φθαρτικάς. *Eustath.*

Ver. 395 Κέρα] Κεράτινον δὲ ἦν, φασὶν, ὡς φαίνεται, τὸ τόξον· ȣ̓ μὴν, κατὰ τὰ πάλαι

Σκυθικὰ,

Ωδε δε τις ειπεσκεν, ιδων ες πλησιον αλλον·
Η τις θηητηρ και επικλοπος επλετο τοξων,
Η ρα νυ πυ τοιαυτα και αυτω οικοθι κειται,
Η ὄγ εφορμαται ποιησεμεν· ως ενι χερσι
Νωμα ενθα και ενθα κακων εμπαιος αλητης.
Αλλος δ' αυτ' ειπεσκε νεων υπερηνορεοντων·
Αι γαρ δη τοσσουτον ονησιος αντιασειεν,
Ως αρ εφαν μνηστηρες· αταρ πολυμητις Οδυσσευς,
Αυτικ' επει μεγα τοξον εβαστασε, και ιδε παντη,
Ως ὅτ ανηρ φορμιγγος επισαμενος και αοιδης
Ως ὅτ ανηρ φορμιγγος επισαμενος και αοιδης
Ρηϊδιως ετανυσσε νεω επι κολλοπι χορδην;

Sic vero aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium;
„Sane hic aliquis peritus et sagax est arcuum,
„Aut sane alicubi tales et ipsi domi iacent,
„Aut ille molitur facere, ita in manibus
„Versat huc et illuc malorum expertus erro.
Alius autem rursus dicebat iuvenum superborum,
„Utinam enim iam tantopere utilitatis particeps fiat,
„Ut iste unquam hunc poterit tendere.
Sic utique dixerunt proci: at solers Ulysses.
Statim postquam magnum arcum ponderavit, et vidit undique,
Sicut, quando vir citharae peritus et cantus
Facile extendit novo in clavo chordam.

399 Χερσιν] edd. male. 406. ως δ' ὅτ] F. R. [redacted]. 407 ετανυσε] edd.

Ἐχυβίζα, ξυλινον. Eustath. Barnesius autem Veteres hac in re non recte iudicasse contendit. "Ta κερα enim," inquit, „hoc in loco, Duas potius Arcus extremitates notant, quae ex Cornu fere esse „solent; quaequae si excesae fuerint, nullatenus tali Arcui fidendum." Attamen Pandari Arcum totum ex Capri cornubus factum narrat ipse Poeta, Iliad. δ, 105, 109. etc.

Ver. 397 Η τις θηητηρ] Θαυμαστικος, εμπειρος. Schol. Caeterum apud Plutarchum de Oraculorum defectu citatur, Ει τις θηρητηρ Clark. Θηητηρ est spectator armorum, ut apud Terentium spectator formarum, qui de formis eleganter iudicare potest. Item spectatio nummorum est iudicium artificis, utrum probi sint an adulterini. Ern.

Ibid. Επικλοπος] Επιθυμητης, ορεκτικος, κλεπτης· κλεπτειν γαρ το επιθυμειν. και κλεπτας ο επιθυμητης των αλλοτριων. Schol. Θαυμαστικος των τοξων ο ξενος, και κλεπτων εις νουν την αυτων εμπειριαν. Eustath. Porro MS. a Tho. Bentleio collatus hic habet επικλοπος. Clark. Επικλοπος respondet latino callidus. Cohen VII 3. callidissimus rerum naturae. Ern.

Ver. 399. Η ὄγ εφορμαται ποιησεμεν] Ινα η εξεικασει αυτα τοξα οια εχει, (ver 398;) η ινα ποιηση ομοια. Eustath. Barnesius aliquae vertunt. Vel certe hic parat aliquid facere. Sed potior videtur Eustathii interpretatio: Facilius enim vocem ποιησεμεν de arcubus, (de quibus loquitur Poeta ver. 397, 398) accipere, quam voculam τι, quae sensum tam diversum inducat, subintelligere.

Ver. 400 Εμπαιος] Vide supra ad v. 379

Ver. 402 Τοσσουτον ονησιος αντιασειεν. Ως ουτος ποτε τουτο] Barnesius vertit, Tantum utilitatis obviaret mihi, Quantum etc. Cui interpretationi favere quidem videtur sequens vox ουτος. Rectius autem, ut opinor, Scholiastes; Ο νους, ειθε και επι τοσουτον ονησιν, ως βουλεται λαβοι.

Ver. 406 Ως οτ ανηρ] Apud Eustathium, Ως δ' οτ ανηρ

Ver. 407. Επι κολλοπι] Apud Eustathium, περι κολλοπι

Ibid. Κολλοπι] Κολλαβω καλειται

Αψας αμφοτερωθεν ευστρεφες εντερον οιος,
Ως αρ ατερ σπουδης τανυσε μεγα τοξον Οδυσσευς.
Δεξιτερη δ'αρα χειρι λαβων πειρησατο νευρης.
Η δ'υπο καλον αεισε, χελιδονι εικελη αυδην.
Μνηστηρσιν δ'αρ αχος γενετο μεγα πασι δ'αρα χρως
Ετραπετο· Ζευς δε μεγαλ εκτυπε σηματα φαινων.
Γηθησεν τ'αρ επειτα πολυτλας διος Οδυσσευς
Οττι ρα οι τερας ηκε Κρονου παις αγκυλομητεω.
Ειλετο δ'ωκυν οϊστον, ὅς οι παρεκειτο τραπεζη
Γυμνος· τοι δ'αλλοι κοιλης εντοσθε φαρετρης
Κειατο, των ταχ' εμελλον Αχαιοι πειρησεσθαι.
Τον ρ' επι πηχει ελων, ελκεν νευρην γλυφιδας τε,
Αυτοθεν εκ διφροιο καθημενος, ηκε δ' οϊστον

Ubi nexuerit utrinque bene-tortum intestinum ovis,
Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses.
Dextera autem deinde manu prehensum tentavit nervum:
Hic vero subtus clare sonuit, hirundini similis voce.
Procis autem inde dolor factus est magnus, omnibusque color
Mutatus est: Jupiter vero valde intonuit, signa ostendens:
Gavisus autem est deinde multa-passus nobilis Ulysses,
Quod scilicet sibi ostentum misisset Saturni filius versuti.
Sumpsit vero velocem sagittam, quae ei adjacebat mensae
Nuda: caeterae autem cavam intra pharetram
Jacebant, quas cito erant Achivi experturi:
Hanc utique ad arcus-medium ubi applicuerat, trahebat nervum crenasque,
Indidem ex sella sedens, misit autem sagittam

418 Πειρησασθαι] F. A. L.

παρα την κολλαν. Schol. Κολλοψ δε, ὁ παρα τοις υστερον κολλαβος, δι' ὃ τεινονται αι τοιαυται χορδαι. Eustath.
Ver. 408 Ευστρεφες εντερον οιος] Την χορδην. Schol.
Ver. 409 Τανυσε μεγα] Barnesius edidit τανυσσεν. Sed nihil opus. Vide ad Il. α. 51.
Ibid. Πειρησατο] Al. πειρησετο
Ver. 411 Η δ'υπο καλον αεισε] Virgil. Sonat una letifer arcus. Aen. IX. 631.
Ibid. Χελιδονι εικελη αυδην] Ιστεον δε και οτι χελιδονι, ου μην αηδονι, κτυπησασαν εικασε την νευραν, επει μη προς ηδυτητα η ομοιωσις, αλλα μονον προς ποιοτητα φωνης ηχουσης υποτραχυ. Eustath.
Ver. 412 Πασι δ'αρα χρως Ετραπετο] Εις ωχριαν δηλαδη. Eustath.
Ver. 413 Ετραπετο] Vide supra ad ε 491, et ad Il. α. 199.
Ver. 415 Τερας ηκε] Τερας δε, η δια το ως εικας και νυν ανεφελον του αερος ηχησαι ως εκ των ανωτατω τοπων, ενθα και τα τει ρεα, οις το τερας παρωνυμειται. Eustath. Atqui videtur tonitru hoc ideo potius portentum dictum quod isto praecipue tempore, simul atque Ulysses arcum tetendisset, acciderit.
Ibid. Παις] Al. παϊς
Ver. 416 Ειλετο δ'ωκυν οϊστον] Virgil. Aurata volucrem Threissa sagittam Deprompsit pharetra. Aen. XI. 858.
Ver. 418 Αχαιοι] Vide supra ad ρ. 519.
Ver. 419 Επι πηχει ελων] Πηχει, τω του τοξου κερατι. Schol. Εστι δε το μεν, επι πηχει ελων, αντι του, κρατησας και θεις τον οϊστον επι τω πηχει του τοξου ηγουν τω κερατι, ενθα η του τοξου λαβη. Eustath.
Ibid. Ελκεν νευρην γλυφιδας τε] Virgil. Nervoque obversus equino contendit telum; diversaque brachia ducens Constitit. Aen. IX. 622. Cornuque infensa tetendit, Et duxit longe, donec curvata coirent Inter se capita. XI. 859.

Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
Πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Πὰρ θρόνῳ εἱστήκει, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

Ex-adverso collimans: securium vero non aberravit omnium
A primo foramine; transivit autem penitus foras
Sagitta aere-gravis: ipse vero Telemachum allocutus est;
" Telemache, non te hospes in aedibus dedecorat
" Sedens; neque omnino a scopo aberravi, neque arcum
" Diu laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:
" Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.
" Nunc autem hora et coenam Achivis parandi
" In luce; at postea et aliter delectandi-se
" Cantu et cithara; haec etenim *sunt* ornamenta convivii.
Dixit, et superciliis innuit: circumposuit autem sibi ensem acutum
Telemachus, dilectus filius Vlyssis divini;
Circumque manum charam iecit hastae: prope vero ipsum
Iuxta sellam stetit, armatus splendido aere.

428 Ἀχαιοῖσι τετ.] edd. 429 ἑψιάασθαι] F. A. 2. 3. L. 434 θρόνον] R. male.

Ver. 422 Πρώτης στειλειῆς] Διὰ πρώτης γὰρ ὀπῆς [Ita ex MS. edidit *Barnesius*, pro vulgato ὁ τῆς] τῶν πελέκεων διηνεκῶς ἦλθεν *Schol.*

Ver. 424 Ἐλέγχει] *Al.* ἀτίζει.

Ver. 425 Οὐδέ τι τοῦ] *Al* οὐδ' ἔτι που.

Ibid. Ἤμβροτον] *Al.* ἤμβροτεν.

Ver. 427 Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται] Vide supra ad σ', 361.

Ver. 428 Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον] Παρέλκει τὴν διάνοιαν αὐτῶν· τὸ μὲν ἐν δεῖπνον, ἀντὶ τοῦ θανάτου, τὸ δὲ ἑψιάασθαι, (ver. 429,) ἀντὶ τοῦ οἰμώζειν. *Schol.*

Ver. 430 Τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός] Vide supra ad ρ', 271.

Ver 434 Πὰρ θρόνῳ εἱστήκει] *Al.* Πὰρ θρόνον ἑστήκει.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Χʹ.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Χʹ.

ΤΑ περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἅμα Μελανθίῳ.

Ἐπιγραφαί.

Μνηστηροφονία.

Ἄλλως,

Χῖ, Ὀδυσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται.

L I B. XXII.

Caeterum nudatus eft pannis folers Vlyffes;
Infiliitque in magnum limen, habens arcum, et pharetram
Sagittis plenam; celeres autem effudit fagittas
Ibidem ante pedes: inter procos vero dixit;
" Hoc quidem demum certamen difficile perfectum eft;

3 Εὐπλείην] F. A. L. ut ρʹ, 467. quod nefcio cur neglectum fit. 5 ἄατος] eaed. male.

Ver. 1 Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων] *Euftath.* Νοητέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ζωσάμενος Ὀδυσσεὺς ἐγυμνώθη τὰ σκέλη μόνα· — οὐ γὰρ δή που τὸ ὅλον ἐγύμνου σῶμα, οἷς πόλεμον παρατατττόμενος.. Conf. σʹ, 73.

Ver. 2 Ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν] Τὸν Ὀδυσσέα ὅταν ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἐφαλλόμενον ᾄδῃς, ἐκφανῆ γιγνόμενον τοῖς μνηστῆρσι, καὶ ἐκχέοντα τοὺς ὀϊστοὺς πρὸ τῶν ποδῶν. — τότε πότερον ἔμφρων εἶ, ἢ ἔξω σαυτοῦ γίγνῃ; καὶ παρὰ τοῖς πράγμασιν οἴεταί σου εἶναι ἡ ψυχὴ οἷς λέγεις ἐνθουσιάζουσα, ἢ ἐν Ἰθάκῃ οὖσιν, ἢ ἐν Τροίᾳ, ἢ ὅπως ἂν καὶ τὰ ἔπη ἔχῃ. *Plato in Ione.*

Ibid. Ἆλτο] Ita apud *Homerum* femper fcribitur haec vox notante *Barnefio. Al.* Ἄλτο. Vide ad *Il.* ϑʹ, 85.

Ver. 3 Ἐμπλείην] *Al.* εὐπλείην.

Ver. 5 Ἄεθλος ἀάατος] Ἀάατος δὲ δύναται ἡ δίχα βλάβης ἐνταῦθα εἶναι ἵνα λέγῃ Ὀδυσσεὺς, ὡς οὐ πολυβλαβὴς, ὦ μνηστῆρες, ἐμοὶ ὁ παρὼν ἄεθλος, ὡς ὑμεῖς ἐ.. χετε, ἀλλὰ ἐστερημένος ἄτης, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀβλαβής. Λέγοι δ' ἂν αὐτὸν καὶ ἄλλως εἰρωνικῶς ἀάατον, ἤγουν πολυβλαβῆ, κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς μνηστῆρσι. *Euftath.* Priorem interpretationem hic fecuti funt plerique. 'ide autem fupra ad φʹ, 91.

Ver.

αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ὔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
εἴσομαι, αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
χρύσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ ὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ·
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς

« Nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam percussit vir,
« Videbo, an consequar; praebeatque mihi gloriam Apollo.
Dixit; et in Antinoum dirigebat amaram sagittam.
Sane ille pulchrum poculum sublatum-ibat
Aureum, utrinque-ansatum; et iam manibus tractabat,
Vt biberet de-vino: caedes vero ei non in animo
Curae-erat: quis putaret inter viros convivas
Solum inter plures, etiamsi valde fortis esset,
Ei structurum mortem malam, et fatum nigrum?
Hunc utique Vlysses ad guttur nactus percussit sagitta;
E-regione vero teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem *is* aliorsum, poculumque ei excidit manu

15 Ἐπισχόμενον] F. A. L.

Ibid. Ἐκτετέλεσται] Vide ad *Il.* ε, 37.

Ver. 7 Πόρῃ] *Al.* πόροι.

Ver. 9 Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον *etc.*] Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ἐν ταῖς Μελέταις φησὶ, τὴν παροιμίαν, Πολλὰ μεταξὺ πέλει [*Al.* πέλει *fortasse rectius*, πέτοι] κύλικος καὶ χείλεος ἄκρυ, ἀπὸ τύτυ διαδεδόσθαι· προτιθέμενος γὰρ Ἀντίνοος τὸ πῶμα, βάλλεται. *Schol.*

Ver. 12 Τίς κ' οἴοιτο] *Al.* τίς κ' οἴοιτο.

Ver. 13 Εἴη] *Al.* ἔλθοι.

Ver. 14 Θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν] Vide supra ad ι, 241.

Ver. 15 Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν] Vide *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρυ ποιήσεως, §. 10.

Ibid. Ἐπισχόμενος] *Scholiastes* exponit, ἐπιλαβόμενος, *Eustathius* autem: τὸ δὲ ἐπισχόμενος, (inquit) ἀντὶ τῦ κατασχασάμενος· τῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπέχειν τὴν χεῖρα καὶ ἰσῦν τὸν κατὰ σκοπῦ βάλλοντα. *Eustath.* *Al.* ἐπισχόμενον. *Clark.* *Eustathii* interpretatio verior et verbo aptior. Activum quidem apud *Homerum* non uno loco pro dirigere vel tendere in aliquem. *Hesych.* ἐπισχόμενος, κατασχολασάμενος: quod mihi non videtur ad h. l. pertinere, nisi corrigere velis ἐπισχόμενον et hanc lectionem etiam in h. l. sequi. *Ern.*

Ibid. Βάλεν ἰῷ] Μιᾷ δὲ καὶ ἐνταῦθα βολῇ θανατοῖ ὁ Ποιητὴς τὺς βαλλομένυς, διὰ τὸ ἀνδροφόνῳ φαρμάκῳ τὺς ὀϊςὺς βεβάφθαι, καθὰ καὶ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ (*ver.* 261) προείρηται. *Eustath.* Sed et locis maxime lethalibus tela infixa memorat Poëta. Vide infra *ver.* 92.

Ver. 16 Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς Ὁμήρυ ποιήσεως, §. 10, omittitur hic versus.

Ver. 17 Δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς βλημένυ] Ita vulgati: itaque in Exemplaribus accuratioribus legi testatur *Eustathius*. Ac huiusmodi quidem constructio Poëtae non inusitata: Vide supra ad ζ, 155; et ι, 256. In nonnullis autem Exemplaribus legitur, notante ibidem *Eustathio*, βλημένῳ.

Βλημένȣ· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ οἷο τράπεζαν
Ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε
Σῖτός τε, κρέα τ' ὀπτὰ, φορύνετο· τοὶ δ' ὁμάδησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρȣσαν, ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτȣς ποτὶ τοίχȣς·
Οὐδέ πη ἀσπὶς ἔην, ȣδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· ȣκ ἔτ' ἀέθλων
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.

Percusso: statim vero fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani; cito autem a se mensam
Pepulit pede percussam; effudit vero cibos humi.
Panisque, carnesque ass tae foedabantur: ipsi autem tumultuati sunt
Proci in domo, ut viderunt virum lapsum.
Ex sedibus vero surrexerunt, turbati per domum,
Vndique circumspectantes bene-structos ad parietes:
Nullibi vero scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum.
Obiurgabant autem Vlyssem iratis verbis;
"Hospes, male in viros sagittas-mittis: non amplius certaminibus
"Aliis intereris: nunc tibi certum *adest* grave exitium.

24 'Εὐτμήτȣς] edd. vett. 25 ȣδέ πω] F. A L.

Ver. 18 Αὐτίκα δ' αὐλὸς] Αὐλὸς μὲν, τὸ ὄργανον ᾧ διέρχεται τὸ πνεῦμα καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα, αὐλὸν καλȣμεν ὥσπερ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρȣνὸν τȣ αἵματος· Αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε. *Athenaeus, Lib.* V, *cap.* 3.

Ver. 19 Οἷο] *Al.* εἷο.

Ver. 20 Ποδὶ] *Al.* ποσί.

Ver. 21 Φορύνετο] Τȣτέστιν ἐμολύνετο ἢ αἵματι, ἢ καὶ ἄλλως, κυλιόμενα εἰς γῆν. *Eustath.*

Ver. 22 Κατὰ δῶμα] *Al.* κατὰ δώματ'.

Ver. 24 'Εϋδμήτȣς ποτὶ τοίχȣς] Ita pro vulgato ἐϋτμήτȣς restituit *Barnesius*: Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Recte, ut opinor. Occurrit enim, uti et ipse annotat *Barnesius*, phrasis τοῖχος ἐΰδμητος supra *ὁ*, 302, et infra *ver.* 126 huius libri; item τεῖχος ἐΰδμητον, *Iliad.* μ', 137: at τοῖχος ἐΰτμητος nusquam alibi apud *Homerum* reperitur.

Ibid. Ποτὶ] *Al.* προτί.

Ver. 25 Οὐδέ πη ἀσπὶς ἔην] Arma scilicet omnia amoverant *Vlysses* et *Telemachus*; ut supra τ', 31 memoratum est.

Ibid. Οὐδέ πη] *Al.* Οὐδέ πω.

Ibid. Ἄλκιμον ἔγχος] Sic apud Virgilium: *Validam — hastam. Aen.* X, 401.

Ver. 26 'Επέεσσιν] *Eustath.* ἐπέεσσι. Bene. *Ern.*

Ibid. Νείκειον etc.] *Eustathius* notat, veteres hunc locum spurium putasse, quod ridiculum esset, plures eadem loqui, cum praesertim alias Homerus in tali re dicat, ὧδε δέ τις εἴπεσκεν. Sed ipse recte hanc crisin repudiat. In tali terrore plures proclamant: quod poëta exprimere voluit. Caeterum illud fatendum, versum salva sententia abesse posse ob v. 31. *Ern.*

Ver. 27. Ξεῖνε, κακῶς — ȣκ ἔτ' ἀέθλων — νῦν τοι] Ὅρα δ' ἐν τῷ Ξεῖνε κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι, καὶ ἑξῆς, τὸ τῶν ἐννοιῶν κομματικὸν διὰ θυμόν· τρεῖς γὰρ ἐν δυσὶ στίχοις ἔννοιαι κεῖνται αὐτοτελεῖς. *Eustath.*

Ibid. Οὐκ ἔτ' ἀέθλων Ἄλλων ἀντιάσεις] *Eustathius* hoc ita videtur accepisse, ut vertendum sit, *Nulla amplius praemia consequeris.* Ὡς οἷα λεγόντων τῶν μνηστήρων, ὅτι διοϊστεύσας μὲν σιδήρȣ, εἶχες ἄεθλα τὰ ὑπὸ τῆς Πηνελόπης τεθέντα· ἐπὶ δὲ τῇ βολῇ ταύτῃ τȣ Ἀντινόȣ, ȣκ ἔσται σοι ἀέθλων τυχεῖν. Sed verior vulgata interpretatio; *Nullis amplius certaminibus intereris.*

Ver. 28 'Αντιάσεις] Vide ad *Il.* ἁ, 67.

Ver.

Και γαρ δη νυν φωτα κατεκτανες, ος μεγ' αριστος
Κȣρων ειν Ιθακη· τω σ' ενθαδε γυπες εδονται.
Ισκεν εκαστος ανηρ, επειη φασαν ȣκ εθελοντα
Ανδρα κατακτειναι· το δε νηπιοι ȣκ ενοησαν,
Ως δη σφιν και πασιν ολεθρȣ πειρατ εφηπτο.
Τȣς δ' αρ υποδρα ιδων προσεφη πολυμητις Οδυσσευς.
Ω κυνες, ȣ μ' ετ' εφασκεθ' υποτροπον οικαδ' ικεσθαι
Δημȣ απο Τρωων, οτι μοι κατεκειρετε οικον,
Δμωησιν δε γυναιξι παρευναζεσθε βιαιως,
Αυτȣ τε ζωοντος υπεμνααεσθε γυναικα,
Ουτε θεȣς δεισαντες, οι ȣρανον ευρυν εχȣσιν,
Ουτε τιν' ανθρωπων νεμεσιν κατοπισθεν εθεσθε.
Νυν υμιν και πασιν ολεθρȣ πειρατ' εφηπται.
Ως φατο· τȣς δ' αρα παντας υπο χλωρον δεος ειλεν.

" Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longe optimus
" Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.
Eos autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses.
" O canes, non me amplius existimabatis reducem domum venturum
" Populo a Trojanorum, quod mihi consumebatis domum,
" Cum famulis vero mulieribus concumbebatis violenter,
" Ipsiusque mei viventis ambiebatis uxorem,
" Neque deos veriti, qui coelum latum habitant,
" Neque ullam hominum indignationem in posterum supposuistis.
" Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.
Sic dixit: illos vero omnes pallidus timor cepit:

37, 38 In edd. F. A. L. permutati sunt, male. 40 εσεσθαι] caed. vid. not.

Ver. 30 Σ' ενθαδε γυπες εδονται] Virgil. Alitibus linquere feris. Aen. X. 559.

Ver. 31 Ισκεν εκαστος ανηρ] Ισεον δε οτι νοθευεται υπο των Παλαιων τα χωριον τȣτο· αχαιρον γαρ, φασι, και γελοιον. παντας ομȣ ταυτα λεγειν, ως εκ συνθηματος, οια τινα Τραγικον χορον. Εθος γαρ φασιν Ομηρω εν τοις τοιȣτοις ȣκ ȣτως ποιειν, αλλα λεγειν, Ωδε δε τις ειπεσκεν. Εςι δ' ειπειν, ως εσχηματισεν Ομηρος νυν αλλως το τοιȣτον νοημα, ως οια συγκεχυμενως εφ' εκαςȣ των μνηςηρων λεγομενον· ȣ γαρ ειχεν εν τοσȣτω ταραχω κοινη ιδια αποποιειν. Eustath. Caeterum de voce Ισκεν, vide supra ad τ, 203. Clark. Locus Eustathii pertinet ad v. 25. Caeterum ante ισκεν minor esse debebit distinctio, quod cohaereant haec verba cum praecedentibus. Ern.

Ver. 36 Δημȣ απο Τρωων] Ισεον δε οτι το Δημȣ απο Τρωων δι εκφρασιν των μνηςηρων παρερριπται, επι αναμνησει της αυτȣ ανδριας. Eustath. Eodem modo accipit et Dna Dacier. Quod tamen longius videtur petitum.

Ver. 37 Παρευναζεσθε] Vide ad Il. ι, 336. Porro in nonnullis Codicibus versus hic et sequens transponuntur. Clark. Et apud Eustathium est δμωησι. Ern.

Ver. 38 Υπεμνααεσθε] Schol. Υπερβειρετε, λελαθοτως εμνηστευεσθε, i. e. malis artibus.

Ver. 40 Εθεσθε] Scholiastes legit εσεσθαι· ιν' η, δεισαντες εσεσθαι. Atque ita habet MS. a Tho. Bentleio collatus. At veri similior vulgata lectio, quod eandem phrasin usurpat Poëta, Iliad. ν v. Αλλ' εν φρεσι θεσθε εκαστος Αιδω και νεμεσιν.

Ver. 42 Ειλεν] Scr. ειλε. Ern.

Ver

Παπτηνεν δε εκαστος, όπη φυγοι αιπυν ολεθρον.
Ευρυμαχος δε μιν οιος αμειβομενος προσεειπεν·
Ει μεν δη Οδυσευς Ιθακησιος ειληλουθας
Ταυτα μεν αισιμα ειπες, οσα ρεζεσκον Αχαιοι.
Πολλα μεν εν μεγαροισιν ατασθαλα, πολλα δ' επ αγρου.
Αλλ' ο μεν ηδη κειται, ος αιτιος επλετο παντων,
Αντινοος· ουτος γαρ επηλεν ταδε εργα,
Ουτι γαμου τοσσον κεχρημενος, ουτε χατιζων,
Αλλ' αλλα φρονεων, τα οι ουκ ετελεσσε Κρονιων·
Οφρ' Ιθακης κατα δημον ευκτιμενης βασιλευη
Αυτος, αταρ σον παιδα κατακτεινειε λοχησας.
Νυν δ' ο μεν εν μοιρη πεφαται· συ δε φειδεο λαων
Σων· αταρ αμμες οπισθεν αρεσσαμενοι κατα δημον,
Οσσα τοι εκπεποται και εδηδοται εν μεγαροισιν,
Τιμην αμφις αγοντες εεικοσαβοιον εκαστος,

Circumspectavit autem unusquisque, qua effugeret grave exitium.
Eurymachus vero ipsum solus respondens allocutus est;
Si quidem jam Ulysses Itacensis venisti,
" Haec quidem juste dixisti, quot faciebant Achivi,
" Multa quidem in aedibus injusta, multa autem in agro.
" Sed hic quidem jamjam jacet, qui causa erat omnium
" Antinous: hic enim instituit haec opera,
" Nequaquam nuptiarum tantopere indigens, neque cupiens
" Sed alia cogitans, quae ei non perfecit Saturnius.
" Ut Ithacae in populo bene cultae regnaret
" Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.
" Nunc autem ille quidem fato suo interfectus est: tu vero parce populis
" Tuis: at nos postea ubi placaverimus te per populum,
" Quaecunque tibi epota et comesta sunt in aedibus
" Pretium separatim ducentes viginti boum unusquisque,

Ver. 43 Παπτηνεν δε] Deest hic versus in MS. a Tho. Bentleio collato. Clark. Παπτηνε Eustath. Ern.

Ver. 47. Πολλα μεν εν μεγαροισιν ατασθαλα, πολλα δ' επ αγρου] Haud dissimiliter Horatius: Iliacos intra muros peccatur et extra. Epist. Lib. I. ii. 16.

Ver. 49 Επηλεν] Συνεστησεν. Schol. Caeterum de antepenultima hujus vocis producta, vide ad Il. ο. 24; et π. 762.

Ver. 50 Ουτι γαμου] Al. Ουτι γαμων.

Ver. 52 Βασιλευη] Al. Βασιλευοι

Ver. 54 Ο μεν εν μοιρη πεφαται] Scholiastes istud εν μοιρη exponit Δικαιως δεοντως eodemque modo interpretatur Eustath. Quam expositionem Henr. Steph. et Barnes in versione reddunt Merito interfectus est. Nescio tamen annon phrasis εν μοιρη πεφαται idem potius sonet quod θανατος και μοιρα κιχανει, Il. ρ. 478. 672, χ 436. et similia. Clark. Sane non videtur textus orationis requirere ut Antinous jure caesus dicatur, sed ut haec verba repetant, quod ante dixerat, αλλ' ο μεν ηδη κειται. Sed tamen εν μοιρη sic dici, ut sit fato quodam aut suo, nondum reperi. Εν μοιρα alias idem est quod εν χωρα. Ern.

Ver. 55 Σων· αταρ αμμες οπισθεν] Al. Των σων· αμμε δ' οπισθεν.

Ver 56 Εδηδοται] Al. εδηδαται, et εδηδεται

Ibid. Εν μεγαροισιν. Τιμην etc. Eustathius μεγαροισι recte. Ern.

Ver. 57. Αμφις αγοντες] Χωρις εκαστοι διδοντες. Schol.

Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
Ὅσσα τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον, ἠδὲ φαρέτρην,

" Aesque aurumque pendemus, donec tuum cor
" Exhilaratum sit: prius autem nequaquam indignum te irasci.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Vlysses;
" Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
" Quaecunque scilicet nunc vobis sunt, et sicunde alia adderetis,
" Neque sic adhuc manus meas abstinerem a caede,
" Antequam omnem proci iniuriam luissent.
" Nunc vobis optio adest, contra vel pugnare,
" Vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit:
" Sed haud ullum effugiturum puto grave exitium.
Sic dixit: eorum vero ibidem soluta sunt genua et charum cor.
Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundo rursus;
" O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas;
" Sed postquam cepit arcum bene politum, et pharetram,

62 Ὅσσα τε οἱ νῦν ἐστι] F. A. I. L. quantum cuique nunc est: quod mihi non spernendum videtur. 67 Φεύξεσθαι] A. 2. 3. 68 τῶν δ' αὐτῶν] F.

Ver. 58 Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν εἰσόκε σὸν κῆρ Ἰανθῇ] Ἔχει τὸ χωρίον ἀμφιβολίαν ἐπιτηδευτήν. — Ἄδηλος γὰρ καὶ ἐνταῦθα εἴτε ἰδίᾳ ἕκαστος ἀνὰ εἰκοσάβοιον χαλκοῦ ἀποδώσει, καὶ αὖθις ἀνὰ εἰκοσάβοιον χρυσοῦ· εἴτε καὶ ἄλλως, ἰδίᾳ μὲν ἕκαστος ὡρισμένον τι εἰκοσάβοιον, δι' οὗ ἦν βόας εἴκοσι κτήσασθαι, ἰδίᾳ δὲ χαλκὸν καὶ χρυσὸν ἀορίστως. *Eustath.*

Ver. 61, 62 Ἀποδοῖτε — ἐπιθεῖτε] Τὸ δὲ ἀποδοῖτε, καὶ τὸ ἐπιθεῖτε, συγκοπή ἐστι τοῦ δοίητε, καὶ θείητε· ὧν τρίτα, τὸ ἀποδοῖεν καὶ ἐπιθεῖεν. *Eustath.* Vide supra ad φ', 195.

Ver. 63 Χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι] Vide ad *Il.* ν', 424.

Ver. 64 Ἀποτῖσαι] Similiterque infra *ver.* 218, τίσεις· Vide ad *Il.* ι, 508; et χ', 19, 20. In nonnullis, notante *Barnesio*, male hic scriptum est ἀποτίσσαι.

Ver 65 Παράκειται] Πρόκειται εἰς αἵρεσιν *Schol.* *Al.* πάρα κεῖται

Ver 70 Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε] Ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς ἐκ τοῦ γὰρ συνδέσμου ἀρξάμενος, ἐν τῷ, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας, ἀποδίδωσι τὴν ἔννοιαν μετὰ τρεῖς στίχους, εἰπὼν συνήθως, [*ver.* 73.] ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης. Πολλαχοῦ γὰρ ὁ Ἀλλὰ σύνδεσμος ἀποδοτικὸς κεῖται· ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ, Δή, λαμβάνεται. *Eustath.* Rectius autem fortasse hic referetur vocula γὰρ ad id quod reticetur: *Consilium aliquod nostrum ipsorum defendendorum nobis excogitandum est; non ENIM etc.*. Vide ad *Il.* ι, 22. *Clark.* Omnia ista in argutiis numeraverim. Verterim: *Eni*[illegible], quod habet πάθους ἔμφασιν, apt[illegible] Enimvero, ut hic se comparat[illegible]tur, non cessabit vim facere.

Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης·
Φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι· εἴ κε μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν, ἠδὲ θυράων,
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο.
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ὁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἰὸν ἀποπροΐεις βάλλε στῆθος παρὰ μαζὸν,
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιῤῥηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,

" Limine a polito sagittabit, donec omnes
" Nos interfecerit: quin recordemur pugnae:
" Ensesque stringite, et obtendite mensas
" Sagittis letiferis: in ipsum vero omnes ingruamus
" Conferti; si eum a limine depellamus, et foribus,
" Eamusque per urbem, clamorque citissime fiat;
" Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,
Aereum, ancipitem; insiliitque in ipsum
Terribiliter vociferans, eodem tempore autem nobilis Vlysses
Sagitta emissa percussit pectus ad mammam,
Infixitque ei hepati velox telum ex manu vero
Ensem demisit is humi; vertiginosus autem circa mensam
Decidit contortus; effudit vero cibos humi,
Et poculum rotundum: ipse autem terram verberabat fronte,

74 σπάσασθε] edd. male. 80 ἐπ' αὐτὸν] F. A. L. 82 βάλε στῆθος] R. βάλετε σ.] F.A.L.

Ver. 72 Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ] *Al.* Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ.

Ibid. et *ver.* 78 Τοξάσσεται, — τοξάσσαιτο] Ita recte edidit *Barnesius*; atque ita habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* male, τοξάσεται — τοξάσαιτο. Fiunt enim (uti notavit *Barnesius*) ex τοξάζω, cuiusmodi verba istud ᾰ in Futuris et Aoristis primis semper corripiunt. Item infra *ver.* 79, ubi in Vulgatis scriptum erat εἰρύσατο φάσγανον ὀξὺ, recte restituit *Barnesius* (quocum et ibi facit MS. a *Tho. Bentleio* collatus,) εἰρύσσατο· atque ita in Vulgatis scribitur *Iliad.* χ', 306, ubi occurrit idem versus. Vide ad *Il.* ά, 140; et π', 781.

Ver. 73 Ἄμμε κατακτείνῃ] Vide ad *Il.* α, 59. Quod autem hic ait *Barnesius*: Ἄμμε, ἡμᾶς· Δυϊκὸν, ἀντὶ Πληθυντικοῦ· id (ut opinor) non recte se habet. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ver. 74 Φάσγανά τε σπάσσασθε] Ἐξιφοφόρουν γὰρ οἱ Παλαιοί. *Schol.*

Ibid. Καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας] Τὸ δὲ ἀντίσχεσθε τραπέζας Ἰῶν, ἀντὶ τοῦ προβάλλεσθε ἄντα ἢ ἄντην, καὶ ἐξεναντίας τῶν βελῶν ἔχετε, δίκην ἀσπίδων. *Eustath.*

Ver. 81 Σμερδαλέα ἰάχων] Vide ad *Il.* δ', 456.

Ibid. Ὁμαρτῇ] *Al.* ἁμαρτῇ et ὁμάρτει.

Ver. 82 Βάλλε στῆθος] *Al.* βάλε δὲ στῆθος.

Ver. 85 Κάππεσε δινηθεὶς] *Al.* Κάππεσεν ἰδνωθεὶς.

Ver. 86 Ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ] Similiter

Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
Εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ·
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέων· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Animo dolens; pedibusque thronum ambobus
Calcitrans concussit: ob oculos vero fusa est caligo.
Amphinomus autem in Vlyssem irruit gloriosum
Ex-adverso impetu-facto; strinxitque ensem acutum,
Siquo-modo *is* sibi cederet foribus: sed sane ipsum praevertit
Telemachus a tergo percutiens aerata hasta,
Humeros inter; perque pectora adegit:
Fragorem vero edidit *is* lapsus, terramque feriit tota fronte.
Telemachus autem abripuit-se, relicta longa hasta
Illic in Amphinomo, pertimescebat enim; ne quis Achivorum
Hastam retrahentem longam, vel feriret
Ense insurgens, vel prono percutiens.
Ivit autem currens, valdeque cito dilectum ad patrem pervenit:
Prope vero stans verbis alatis allocutus est;

88 Δὲ κέχυτ'] R. *Eustath.* male.

militer infra *ver.* 94, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ. Virgil. *At ille Fronte ferit terram.* *Aen.* X, 348.

Ver. 87 Ἀνιάζων] Vide ad *Il.* ν', 103; et ϐ, 24.

Ver. 88 Κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς] Virgil. *In aeternam clauduntur lumina noctem.* *Aen.* XII, 310.

Ver. 89 Ὀδυσῆος ἐείσατο] Ὡς ἐπὶ Ὀδυσσέα ὥρμησεν. *Schol.*

Ver. 90 Εἴρυτο] Nonnulli, notante *Barnesio*, scribendum volunt εἰρῦτο· ut sit contractum ex εἰρύετο· eadem ratione ac λῦτο ex λύετο. Vide ad *Il.* ν', 555; et ὠ, 1.

Ver. 91 Ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν] Ἔνθα καὶ ὅρα τὴν Ὁμηρικὴν δεξιότητα. Πρωτόπειρος γὰρ ὢν πολέμου ὁ παῖς, οὔτε θαῤῥεῖ μάχην ἀντιμέτωπον, ἀλλ' ἐνεδρευτικῶς βάλλει κατόπισθε· καὶ βαλὼν δὲ, ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ. [infra *ver.* 95.] *Eustath.*

Ver. 94 Δούπησεν δὲ] Vide ad *Il.* δ', 445 et 504.

Ver. 97 Ἐλάσειε] Πλατεῖ τῷ ξίφει πλήξειεν. *Schol.* Vide ad *ver.* 98.

Ver. 98 Ἠὲ προπρηνέϊ τύψας] Κατὰ στόμα τῷ ξίφει ὀρθὸς εἰς τοὔμπροσθεν μὴ ἀνατείνας, ἀλλὰ νύξας ὑπτίως· οἱ μὲν γὰρ νύττοντες, πλατὺ ἔχουσι τὸ ξίφος· οἱ δὲ πλήττοντες, πλάγιον. *Schol.* Atqui hoc, ut opinor, potius dicere vult Poëta; nempe metuisse *Telemachum*, nequis ipsum, (dum se ad hastam evellendam inclinaret,) aut ense elevato palam feriret, aut prono clam configeret.

Ibid. Προπρηνέϊ] *Al.* προπρηνέα.

Ibid. Τύψας] MS. à *Tho. Bentleio* collatus τύψη.

Ver. 99 Βῆ δὲ θέων] *Al.* Βῆ δὲ θέειν.

Ver.

Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέην εὔχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ᾽ ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πάρ᾽ ὀϊστοὶ,
Μή μ᾽ ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Βῆ δ᾽ ἴμεναι θαλαμόνδ᾽, ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε᾽ ἔξελε, δοῦρατα δ᾽ ὀκτὼ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ᾽ ὦκα φίλον πατέρ᾽ εἰσαφίκανεν.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσατο χαλκόν·
Ὣς δ᾽ αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
Ἔσαν δ᾽ ἀμφ᾽ Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ᾽, ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοὶ,
Τόφρα μνηστήρων ἕνα γ᾽ αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

"O pater, iam tibi ſcutum afferam et duas haſtas,
"Et galeam bene-aeratam, temporibus aptam,
"Ipſeque me-induam profectus: dabo porro ſubulco
"Et bubulco alia: armari enim melius.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt ſolers Vlyſſes;
"Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adſunt ſagittae,
"Ne me amoveant foribus, ſolus cum-ſim.
Sic dixit: Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Perrexit vero ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma iacebant:
Inde quatuor quidem ſcuta deſumpſit, haſtaſque octo,
Et quatuor galeas aeratas ſetis-equinis-denſas:
Ivitque ferens; valde autem cito ad charum ad patrem pervenit.
Ipſe vero primum circum corpus ſibi-induit aes:
Sic autem pariter famuli ſibi-induerunt arma pulcbra;
Steteruntque circum Vlyſſem prudentem, verſutum.
At ille, quamdiu quidem ipſi ad-propugnandum aderant ſagittae,
Tamdiu procorum unum utique ſemper ſua in domo

102 Καὶ κυνέην πάγχαλκον] R. *Euſtath.* 106 ἀμύνασθαι] F. 109 θάλαμον οὗθι] F. A. L. 113 δύσετο] cdd.

Ver. 102 Εὔχαλκον] *Al.* ἰύχαλκον. *Al.* πάγχαλκον.

Ver. 103 Αὐτός τ᾽ ἀμφιβαλεῦμαι] *Ipſeque me armis induam.* Propria nimirum haec *vocis mediae* ſignificatio. Vide ſupra ad ι, 296; et ad *Il.* γ', 141.

Ver. 106 Οἶσε] Vide ſupra ad υ, 154.

Ibid. Ἀμύνεσθαι] *Al.* ἀμύνασθαι· ut infra *ver.* 116: notante *Barneſio.*

Ver. 109 Βῆ δ᾽ ἴμεναι θαλαμόνδ᾽ ὅθι] Ita ex utraque *Euſtathii* editione reſtituit *Barneſius*; cumque eo facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Ita infra *ver.* 161, Βῆ δ᾽ αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος. Vulgati hic habent θάλαμον, οὗθι.

Ver. 110 Σάκε᾽ ἔξελε] *Al.* σάκε᾽ εἷλετο.

Ver. 113 Δύσατο] *Al.* δύσετο. Vide ad *Il.* β', 35, et ι, 109.

Ver. 116 Ἀμύνασθαι] Apud *Euſtathium* in commentario, ἀμύνεσθαι· Vt ſupra *ver.* 106.

Ver.

Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἔκλιν' ἑστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ,

Percutiebat collimans: illi vero conferti cadebant.
At postquam defecerunt sagittae iaculantem regem,
Arcum quidem ad postem bene-fundatae domus
Inclinavit ut-staret, ad parietes collucentes:
Ipse vero circum humeros scutum posuit quadruplex;
Capitique forti galeam fabrefactam imposuit
Setis-equinis-comantem; terribiliter autem crista desuper nutabat:
Sumpsit porro validas hastas duas munitas aere.
Posticum vero quoddam erat bene-structo in pariete;

118 Βάλλεν] A. perperam. 121 ἔκλινεν στάμεναι] R. ἔκλινεν ἑσταμ.] F. A. L. vid. *not.* 123 εὔτυκτον] F. bene.

Ver. 118 Ἀγχιστῖνοι] *Al.* ἀγχιστῆνοι, et ἀγχηστῖνοι.

Ver. 121 Ἔκλιν' ἑστάμεναι] Ita edidit *Barnesius*; atque ita legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Recte. Quod enim hoc in loco habent Vulgati, Ἔκλινεν ἑστάμεναι, ferri non potest. Quippe κλίνω (uti et annotavit *Barnesius*,) in *Praesenti*, *Imperfecto*, et *Aoristo primo*, ῑ semper producit. Vide ad *Il.* ά, 309, 314 et 338; item ad ξ', 510. *Al.* Ἔκλινεν στάμεναι.

Ibid. Πρὸς ἐνώπια] Ἐνώπια λέγει τοὺς ἑκατέρωθεν τῆς εἰσόδου τοίχους. *Eustath.*

Ver. 124 Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος] Virgil. *Aere caput fulgens, cristaque hirsutus equina.* *Aen.* X, 869.

Ver. 125 Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ] Similiter apud Virgilium: *Bina manu lato crispans hastilia ferro.* *Aen.* I, 317; XII, 165. *Manusque ambas iaculis oneravit acutis.* X, 868.

Ver. 126 Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν] *Al.* Ὀρσορόνη, et Ὀρθοθύρη. Caeterum hinc *Scholiastes* ad *Euripidis Medeam*, *ver.* 134, vocem ἀμφίπυλον ita exponit; τὸ ἔχον δύο πύλας καὶ εἰσόδους, μίαν μὲν τὴν αὐθεντικήν, ἑτέραν δὲ, ἣν Ὅμηρος λέγει Ὀρσοθύρην. Porro de hoc loco ita *Eustathius*; Ὀρσοθύρη ἐνταῦθα παρὰ τῷ Ποιητῇ, θύρα τις ἐπίσημος ὑψηλοτέραν πρόσβασιν ἔχουσα, εἰς ἣν οὐχ οἷόν τε ἦν ἀνελθεῖν τινα μὴ διὰ κλίμακος ἴσως· ἢ ἄλλως πως ἀνορούσαντα καὶ ἀναθορόντα εἰς αὐτήν· ὅθεν καὶ Ὀρσοθύρη ἐκαλεῖτο, ἤγουν θύρα εἰς ἣν ὄρνυταί τις, θέλων ἰδεῖν ἐκεῖθεν. — Τινὲς δὲ τὴν Ὀρσοθύρην ἐκτομάδα θύραν ἡρμήνευσαν, δι' ἧς εἰς ὑπερῷον ἀναβαίνουσι, ὀρούοντες ἐπ' αὐτῆς. Εἴη δὲ ἂν αὕτη ὁποία ἡ καταῤῥάσσουσα κλιμάκων ἄνω, καὶ δι' αὐτὸ λεγομένη κοινῶς καταράκτης. Ἴσως μέντοι τὴν Ὁμηρικὴν ταύτην στοχάζονταί τινες ἐν γωνίᾳ ἐκ δεξιῶν εἶναι τῷ Ὀδυσσεῖ ἱσταμένῳ ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ τοξεύοντι, οὖσαν ἔν τινι διαχώρῳ τοῦ τοίχου στενωτάτῳ. Ἔφερε δὲ ἡ τοιαύτη Ὀρσοθύρη τὸν ἀνελθόντα εἰς αὐτὴν ἐπὶ τὰς μετὰ τὸν πρόδομον θύρας τῆς αὐλῆς, ἧς τὰς πύλας δεσμῷ βυβλίνῳ Φιλοίτιος ἐπέδησε, [supra φ', 391;] καὶ ἐπὶ λαύραν, τουτέστι δημοσίαν στενωπόν. Vbi et de hac re plura. *Scholiastes* portam hanc in thalamum, ubi arma reposita erant, ducere existimat. Ἐν τῷ τοῦ οἴκου ἐναντίῳ τοίχῳ (inquit) θύρα ἦν, δι' ἧς εἰς τὸν θάλαμον ἀναβῆναι, ἔνθα τὰ ὅπλα ἔκειτο· εἶπεν δὲ οὕτως, ἐπεὶ ὑψηλοτέρα ἦν, ἐφ' ᾗ ἦν ὀρούσαι καὶ ἀναθορεῖν. Verum si in thalamum duxisset porta haec, quam *Vlyssis* iussu custodiebat Subulcus, (*ver.* 129,) adeo ut ea via nullo modo egrediendum esse fateretur *Melanthius*, (*ver.* 136;) non statim deinceps subiecisset ille consilium armorum e thalamo petendorum, (*ver.* 139;) sed potius thalamum alia quadam via adeundum monuisset. Vide et infra ad *ver.* 142. *Clark.* Varias et dissentien-

Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο;
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Οὔπως ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·

Extremum autem ad limen bene-fundatae domus
Erat via in angiportum, tabulae vero *illam* continebant bene-aptatae:
Hanc autem Vlysses custodire iussit nobilem subulcum,
Stantem prope ipsam: unus vero solus erat aditus.
Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
" O amici, nonne iam aliquis ad posticum ascendat,
" Et dicat populis? clamorque citissime fiat?
" Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
" Nullo modo licet, Agelaë Jovis-alumne: prope enim valde
" Aulae pulchrae fores, et angustum os angiporti;

131 Τοῖς δ' Ἀγελάος μετέειπεν] edd. vett. et *Eustath.* ita Ἀγέλαος pro trisyllabo pronunciandum foret.

tes interpretationes veterum Grammaticorum vid. et apud *Etymol.* in h. v. ubi in fin. pro πρόβασιν corrigendum πρόσβασιν ex *Eustathio.* *Pollux* I, 76 ait eandem esse, quae ἀμφίθυρος dicatur, cui ἀντίθυρος alia e regione apposita est, quod h. l. aptum ait *Kuhnius.* Vix certi quid, aut, quod satis perspicuum sit, dici potest. Omnes descriptiones aedificiorum, etiam a peritis artis factae, ambiguae sunt, et vix satis intelligendae. *Ern.*

Ibid. Ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ] In nonnullis legitur, notante *Barnesio*, ἐϋτμήτῳ. Minus recte. Vide supra ad *ver.* 24.

Ver. 128 Λαύρην] Στενὴν ὁδὸν, δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσι καὶ φέρονται, οἱονεὶ ἄμφοδον. *Schol.* et *Eustath.* *Clark.* *Etymol. M.* in Ὀδός. Οὐδὸν ἐς λαύρην, βατῆρα, βαθμόν· σημαίνει δὲ τὴν δημοσίαν ὁδόν· λαύρην δὲ Φιλόξενος τὴν ῥύμην φησί. Καί τινες μὲν ὁδὸν ἀπέδωκαν, τινὲς δὲ τὸν κοπρῶνα, ὡς Ἱππῶναξ. qui locus ad *ver.* 127 et 128 pertinet. Post ἔχον referendum ad ὀρσοθύρην, quae ianua duplices fores habet. *Ern.*

Ibid. Εὖ ἀραρυῖαι] *Al.* ἔντος ἔισαι· et ἔνδον ἔισαι notante *Eustathio.*

Ver. 130 Μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή] Ἔξοδος· ἦν δὲ ἑνὸς μόνου ἔξοδος ἐν τῷ ἀντικρὺς τῆς εἰσόδου τοίχῳ τοῦ ἀνδρῶνος· ἐν τῇ δεξιᾷ γωνίᾳ ἦν ὀρσοθύρα, ἥτις εἰς τὴν λαύραν ἔφερεν· ἡ δὲ λαύρα στενωπός ἐστι παρακείμενος ἔξωθεν τοῦ ἐν δεξιᾷ τοίχου, ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, οὐχ ὁ Πηνελόπης, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ὅπλα ἔκειτο· αὕτη δὲ ἡ λαύρα ἔξοδον ὡς εἰς τὸν πρόδομον εἶχεν· ἑνὸς δὲ ἦν ἔξοδος Ὀρσοθύρα. *Schol.* Vide autem supra ad *ver.* 126.

Ver. 131. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν] In veterum Exemplarium nonnullis legitur hic. (notante *Barnesio*,) Τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν· ut pronuntietur scilicet Ἀγέλεως. Cumque his facit et MSS. a *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 133 Καὶ εἴποι] *Al.* Κὰδ δ' εἴποι.

Ver. 134 Τοξάσσαιτο] Vide supra ad *ver.* 72.

Ver. 136 Ἄγχι αἰνῶς — θύρετρα] Quid est: *prope valde aulae fores.* Immo: *Bene clausa est aulae ianua.* Vid. φ', 391. *Ern.*

Ver. 137 Ἀργαλέον στόμα λαύρης] *Eustath.* Ἤγουν ὁ πρὸς τὴν ὀρσοθύρην ἄγων στενωπός. *Clark.* Immo ab ὀρσοθύρῃ, quae ex ipsis aedibus fert foras in atrium, angustus aditus est in publicum. *Ern.*

Ver.

Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ, (ὀΐομαι,) οὐδέ πη ἄλλη
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ Μελανθεύς.

" Et unus omnes arceret vir, qui scilicet strenuus esset.
" Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,
" Ex thalamo: intus enim, (puto,) neque usquam alibi
" Arma deposuerunt Vlysses et illustris filius.
Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,
In thalamum Vlyssis, per scalas domus:
Inde duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,
Et tot galeas aeratas setis-equinis-densas:
Perrexit vero ire, valdeque cito ferens procis dedit.
Et tunc Vlyssis soluta sunt genua et charum cor,
Vt circumponentes sibi vidit arma, manibusque hastas
Longas vibrantes; magnum autem ipsi apparebat opus.
Statim vero Telemachum verbis alatis allocutus est;
" Telemache, certe omnino iam aliqua in aedibus mulierum
" In nos concitat bellum malum, vel Melanthius.

138 Καὶ εἷς κ'] F. R. A. 1. L. 140 ἔνθεν γὰρ] F. A. L. ut ἔνθεν sit pro ἔνθα. 143 ἀναῤῥῶγας] F. A. L. ἀνὰ ῥῶγας] R. 152 ἡμῖν ἐποτρ.] R.

Ver. 142 Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος] Ἐν τούτοις δέ φασιν οἱ Παλαιοὶ καὶ ἑτέραν ὀρσοθύρην εἶναι, δι' ἧς ἀνελθὼν εἰς τὸ ὑπερῷον Μελάνθιος, ἀνείλετο τὰ ὅπλα. *Eusiath.*

Ver. 143 Ἀνὰ ῥῶγας] Ῥήγματα, [Ita *Barnesius* ex MS. pro vulgato Ῥήματα,] θυρίδας ἢ τὰς τῆς οἰκίας ὑπερῴας διόδους. *Schol.* Οἱ δὲ, τὰς ἀναβάσεις, ἀπὸ τοῦ διεστάναι. *Etymolog. Magn.* ad voces, Ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο. *Al.* ἀναῤῥῶγας.

Ver. 144 Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' *etc.*] Fuerunt qui *Homerum* hic reprehenderint, tot arma ab uno homine ferri non posse contendentes. Eandemque ob causam locum hunc ab *Aristarcho* repudiatum testatur *Eustathius.* Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ περὶ τῶν δώδεκα σακέων καὶ τὸ ἐφεξῆς, Ἀρίσταρχος ἀθετήσας κεχίακεν, ἀδύνατον εἶναι εἰπὼν τοσαῦτα βαστάσαι ἄνθρωπον. Dna Dacier autem et *Barnesius Melanthium* arma haec non omnia simul, sed pluribus subinde vicibus, thalamo extulisse intelligunt; idque confirmari existimant ex *ver.* 161, 183, 184 infra, ubi idem *Melanthius* thalamum iterum adiisse, unamque tantum galeam et unum scutum exportare dicitur. *Clark.* Sed videtur tum unam tantum repetisse galeam et unum scutum. Nam efferebat utrumque vetustate corruptum. *Ern.*

Ver. 148 Χερσὶ δὲ] *Al.* χερσί τε.

Ver. 152 Νῶϊν] Apud *Eustathium,* Ἧμιν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὔμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι, εἴτις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεὺς, τόν περ ὀΐω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θαλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά· νόησε δὲ δῖος ὑφορβὸς,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ, ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ,
Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι·
Ἦέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
« O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
« Reus;) qui thalami ianuam compactam
« Reliqui reclinatam: horum vero speculator erat melior.
« Sed ito, nobilis Eumaee, ianuam claude thalami,
« Et observa, siqua sit mulierum, quae haec faciat;
« An filius Dolii, Melanthius; quem quidem puto.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ivit autem iterum ad thalamum Melanthius, custos caprarum,
Allaturus arma pulchra: animadvertit vero nobilis subulcus;
Statimque Vlyssem alloquebatur prope existentem;
« Generose Laërtiade, solers Vlysses,
« Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,
« Proficiscitur in thalamum; tu vero mihi explicitum dic,
« An ipsum interficiam, si quidem superior fuero;
« An tibi huc ducam; ut iniutias luat
« Multas, quotquot hic molitus est tua in domo.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« Sane ego et Telemachus procos eximios

156 Ἐγκλίνας] F. A. L. 166 ἔνισπες] eaed. perperam. 167 κρείσσων τε] eaed.

Ver. 154 Αὐτὸς ἐγὼ τόδε ἤμβροτον] Ἐμμελὴς δὲ καὶ χαρίεις ὁ λήθην τινὰ καθ' αὑτοῦ λέγων, ἢ ἄγνοιαν, ἢ φιλοτιμίαν. *Plutarch. de Sui Laude.*

Ver. 156 Ἀγκλίνας] Vide supra ad *ver.* 121; item ad *Il.* ά, 309, 338.

Ver. 157 Δῖ'] *Al.* δή.

Ver. 165 Ἀΐδηλος ἀνὴρ] Vide supra ad π', 29.

Ver. 167 Κρείσσων γε] *Al:* κρείσσων τε.

Ver. 168 Ἀποτίσῃ] Vide supra ad *ver.* 64; et ad *Il.* χ', 19, 20.

Ver.

Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε·
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.

" Coercebimus intra aedes, quamtumvis incitatos:
" Vos vero retortis pedibus et manibus desuper,
" In thalamum conicite; fores autem astringite pone;
" Catenam vero plexam ex ipso ubi-nexueritis,
" Columnam in altum trahite, et admovete trabibus;
" Ut diu vivus manens, graves dolores patiatur.
Sic dixit: illi vero ei omnino quidem auscultarunt, et paruerunt:
Iverunt autem ire in thalamum; latuerunt vero ipsum intus existentem.

175 Πειρήναντε] F. A. L. et *Eustath.* quod propter librorum consensum praetulerim, etsi alterum quoque ferri potest. 179 βῆ] A. I. R. male. *ibid.* λαβέτην] F. L. vid. *not.*

Ver. 174 Σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε] Τὸ δὲ, σφῶϊν ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας, εἰς θάλαμον ἐμβάλετε· σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐπ' αὐτῷ πειρήναντε, ἀνὰ κίονα ὑψηλὴν ἐρύσατε, σανίδας δ' ἐκδήσατε, ἢ ὄπισθεν κλείσατε τὰς θύρας μετὰ ταῦτα. *Schol.* Similiter *Eustathius*; Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ σανίδας ἐκδῆσαι ὄπισθεν, ὑστερολογικῶς κεῖται, ἤγουν κατὰ τρόπον πρωθύστερον· οὐ γὰρ μετὰ τὸ σανίδας ἐκδῆσαι, τουτέστι θύρας, κρεμάννυται ὁ Μελανθεὺς, ἀλλὰ στρεφθεὶς χεῖρας καὶ πόδας, καὶ σειρῇ ἐκδεθεὶς, ἀπαιωρεῖται· καὶ οὕτως αἱ σανίδες ἐκδέονται. — Διὸ καὶ πάντα ποιήσαντες οἱ δοῦλοι, θύρην ἐπέθεντο φαεινήν· ὡς ἐν τῇ συμπληρώσει τοῦ διηγήματος (*ver.* 201,) ὁ Ποιητὴς φησίν. Aliam autem porro explicationem affert; Ἰστέον δὲ ὅτι εὑρόντες τινὲς παρὰ Ἡροδότῳ κείμενον τὸ, ζῶντα τὸν δεῖνα πρὸς σανίδα διεπαττάλευσαν, ἐβιάσαντο κἀνταῦθα ὅμοιόν τι νοῆσαι ἐπὶ τοῦ, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθεν· ἐκ εὐοδοῦται δὲ τοῖς οὕτω νοοῦσιν ὁ λόγος, ἀλλὰ κρεῖττόν ἐστι νοεῖν ἁπλούστερον αὐτὸ ἀντὶ τοῦ, τὰς θύρας κλείσαντες, ἐκδῆσαι αὐτὰς μετὰ ταῦτα. Caeterum quidni, servato proprio et simplici verborum ordine, iubere intelligatur [Ulysses] Melanthio in thalamum tracto, primum occludi, nequis ipsos inde exiens impediret; ipsumque deinceps trabe suspendi?

Ver. 175 Πειρήναντες] *Al.* πειρήναντε· Ut ἀποστρέψαντε, *ver.* 173, 190; et μένοντε *ver.* 181. Sed et πειρήναντες recte dicitur. Vide ad *Il.* ά, 566.

Ver. 176 Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι] Virgil. *Et nodum informis leti trabe nectit ab alto. Aen.* XII, 603.

Ver. 177 Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ] Τὸ δὲ, ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν ἄλγεα πάσχῃ, δηλοῖ, τοῖς κακοπραγοῦσιν ἀγαθὸν ὡς ἐν κακοῖς εἶναι τὸ ἀπαλλάττεσθαι τοῦ βίου τάχιον· ὡς τό γε χαλεπὰ ἐπὶ πολὺ πάσχειν ζῶντα, οἰκτιστόν ἐστι. *Eustath.* Haud dissimiliter *Suetonius* de *Tiberio*, notante *Barnesio*: "Mori volentibus, vis adhibita vivendi. Nam mortem adeo leve supplicium putabat, [*Tiberius*,] ut cum audisset unum ex reis, *Carnulium* nomine, anticipasse eam, exclamaverit; *Carnulius me evasit*. Et in recognoscendis custodiis: precanti cuidam poenae maturitatem respondit. *Nondum tecum in gratiam redii.*" *Sueton. Tiber. cap.* 61.

Ver. 179 Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον] ita ex Exemplaribus nonnullis restituit *Barnesius*. Recte, ut videtur. Alii hic habent, Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· Quod de *Melanthio* accipiendum est. Verum ut de Servis *Eumaeo* et *Philoetio* intelligatur hoc, postulant sequentia λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα etc. et *Melanthius* thalamum iamiam (uti notavit *Barnesius*) conscendisse dicitur, supra *ver.* 161, 166. Porro etsi in utraque *Eustathii* Editione male editum sit, ut in Vulgaris, Βῆ δ' ἴμεν· ipse tamen cum *Barnesio* legisse videtur Βὰν δ' ἴμεν· Ita enim in commentario exponit; Καὶ

Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ τεύχε᾽ ἐρεύνα·
Τὼ δ᾽ ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
Εὖθ᾽ ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν
Τῇ δ᾽ ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε·
Δὴ τότε γ᾽ ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δ᾽ ἐλέλυντο ἱμάντων
Τὼ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπαΐξανθ᾽ ἑλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἴσω
Κουρίξ. ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ
Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέϊ δεσμῷ,
Εὖ μάλ᾽ ἀποστρέψαντε διαμπερὲς, ὡς ἐκέλευσεν
Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Sane ille quidem in thalami recessu arma quaerebat:
Hi vero steterunt utrinque ad postes manentes.
Quando super limen ibat Melanthius custos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera vero scutum latum, antiquum, foedatum situ,
Laërtis herois, quod iuvenis ir gestabat;
Tunc sane iamdudum iacuerat, suturae autem dissolutae erant lororum:
Illi utique deinde adorti prehenderunt; traxeruntque ipsum intro
Per capillos; in pavimento vero humi deiecerunt dolentem corde,
Pedes autem manusque colligaverunt acerbo vinculo,
Bene admodum retortos penitus, sicut iussit
Filius Laërtis multa passus nobilis Vlysses.

184 Ῥάκος εὐρὺ] R. 186 δ᾽ ἐλέλυντο] F. A. L. 188 ἀχνύμενοι] eaed. male. 189 τ᾽ ἔδεον] eaed. quod praeferendum videtur, si δ᾽ ἐλέλυντο praefertur, constantiae causa.

αυτοι ευθυς ἐλθόντος εἰς θάλαμον, ἔλαβον τον Μελανθιον. *Clark.* Ἐὰν habent Fl. Ald. 2 3. Lov. *Ern.*

Ibid. Λαβέτην δέ μιν] In nonnullis scribitur, teste *Barnesio*, λαβέτην δέ μιν. Sed, uti et ipse notat, minus recte. Nondum enim prehensum *Melanthium* liquet ex sequentibus, Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο —— Τὼ δ᾽ ἔσταν ἑκάτερθε etc. *Clark.* Enimvero λαβεῖν in hac forma non est *comprehendere*, sed *deprehendere, nancisci*. Veniebant ad thalamum, cum iam intus erat, ut effugere non posset, nec facinus negare. Eaque forma ut exquisitior haud dubie praeferenda. *Ern.*

Ibid. et *ver.* 198 Λαθέτην — Λύσει] Vide supra ad λ', 101.

Ver. 184 Ἄζῃ] Εὐρῶτι, ἢ ξηρασίᾳ. *Schol.*

Ver. 187 Τὼ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπαΐξανθ᾽] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, Τώδ᾽ ἄρ᾽· quod nondum Sensus sit completus. Sed vide ad *Il.* ε', 57.

Ibid. Ἔρυσάν τέ μιν εἴσω Κουρίξ] Τὸ δὲ κουρίξ, τῶν ἅπαξ μὲν παρ᾽ Ὁμήρῳ ῥηθέντων ἐστὶ καὶ αὐτό· δηλοῖ δὲ, κατὰ τοὺς Παλαιοὺς, τὸ νεανικῶς· καὶ γίνεται ἐκ τοῦ ὡς ἐῤῥέθη (*ver.* 185,) κουρίζειν, ὃ μέλλων δωρικὸς, κουρίξω, καὶ ἐξ αὐτοῦ κουρὶξ, τὸ ἀνδρείως, καὶ ὡς πρέπει κούροις. Καὶ οὕτω μέν φησιν ὁ Κράτης· Ἀρίσταρχος δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπιλαβομένους τῆς κόμης· ἵνα ᾖ κατ᾽ αὐτὸν, τὸ Κουρὶξ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς κεφαλῆς. *Eustath.* Quae posterior videtur potior interpretatio. *Clark.* Sed obstat, ut opinor, primum analogia: quod vix dici potest quomodo κουρὶξ possit *per capillos* significare et qua etymologiam, et qua formam: deinde res. Nam per capillos trahi solent abiecti ad terram. At hic intro tractus demum abiicitur in terram. Caeterum eadem varietas interpretationum traditur apud *Hesych.* in ἀπρὶξ κινομένους, ubi vitiose τῆς κόρης λαμβ. editur pro κόμης, vel κόρσης. *Ern.*

Ver. 188 Ἀχνύμενον κῆρ] Editiones nonnullae, notante *Barnesio*, hic legunt ἀχνύμενοι κῆρ. Sed minus recte.

Ver. 190 Ἐκέλευσεν] *Al.* ἐκέλευ...

Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·
Οὐδέ σε γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα, δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεὶς ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινὴν,
Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην·
Ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,

Catenam vero plexam ex ipſo ubi-nexuerant,
Columnam in-altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
Eum autem aſpere-deridens allocutus es, Eumaee ſubulce;
" Nunc quidem demum prorſus omnino, Melanthi, nocte vigilabis,
" Lecto in molli decumbens, uti te decet;
" Neque te ſane aurora ab Oceani fluentis
" Latebit adveniens aureo-ſolio, quando adduces
" Capras procis in domo, ad convivium apparandum.
Sic is quidem illic relictus eſt, extenſus pernicioſo in vinculo.
Illi autem arma induti, ianuaque occluſa ſplendida,
Iverunt ad Vlyſſem prudentem, verſutum:
Ibi robur ſpirantes aſtiterunt: hi quidem ſuper limen,
Quatuor; illi autem intra aedes multique et eximii.
His autem prope filia Iovis advenit Minerva,

192 Πειρήναντα] F. A. L. vid. ad *ver.* 175. 196 ὡς ἐπέοικεν] F. A. L. 198 ἀνερχομένη] A. L. 204 ἔντοσθε δόμου] F. A. L. quod melius puto. *Homerus* in hac tota narratione ſingulari utitur. 205 ἐπαγχίμολον] eaed.

Ver. 192 Πειρήναντες] Vide ſupra ad *ver.* 175.

Ver. 175 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ *etc.*] Ἔστι δέ τι εἶδος Εἰρωνείας καὶ ὁ Σαρκασμὸς, ἐπειδάν τις διὰ τῶν ἐναντίων ὀνειδίζων τινὶ, μεταπείθηται μειδιάματος —. Τούτοις παραπλησίως ἔχει καὶ ἡ Ἀλληγορία, ἥπερ ἕτερον δι' ἑτέρου παρίστησιν· οἷόν ἐστι τοῦτο, Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς ἐπέοικε· τὸν γὰρ ἐν δεσμοῖς ὄντα καὶ ἀνηρτημένον, ἐν κοίτῃ ἁπαλῇ ὑπνώσσειν λέγει. *Dionyſ. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 8, *ſub fine.*

Ver. 196 Ὥς σε ἔοικεν] Apud *Dionyſium*, loco iam citato, ὡς ἐπέοικε. *Clark.* Immo ſic et editiones antiquae. Vid. *Var. Lect.* Idque praetulerim, ut mollius. *Ern.*

Ver. 200 Ἐνὶ δεσμῷ] *Al.* ὑπὸ δεσμῷ.

Ver. 201 Θύρην τ' ἐπιθέντε] *Al.* θύρην ἐπιθέντε.

Ver. 203 Ἐφέστασαν] *Euſtathius* vocem hanc ex ἐφεστήκεισαν contractam vult. Καὶ ἄρα (inquit) τὸ ἐφέστασαν οὐκ ἀπὸ τοῦ ἔστην, ἔστησαν, (οὐ γὰρ ἂν ἐδασύνετο·) ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἐφεστήκεισαν, κατὰ συγκοπὴν, καὶ τροπὴν τοῦ η εἰς α. Sed vide ad *Il.* μ', 55.

Ver. 205 Ἦλθεν Ἀθήνη] Ἀθηνᾶ, — πλαττομένη μὲν μυθικῶς, νοουμένη δὲ καὶ νῦν ἀλληγορικῶς παρεῖναι τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐμφρόνως πάντα ποιοῦντι. *Euſtath.* Vide ad *Il.* ά, 194; et ή, 29, 34.

Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
Μέντορ, ἄμυνον ἀρὴν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ὅς σ' ἀγαθα ῥέζεσκον· ὁμηλικίη δέ μοι ἐσσί.
Ὣς ἔφατ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην.
Μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
Πρῶτος τήν γ' ἐνένιπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεὺς,
Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ·
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω·
Ὁππότε κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱὸν,

Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.
Hanc vero Vlysses gaudebat conspicatus, et verbum dixit;
" Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,
" Qui te bene saepe-faciebam: eadem-aetate autem mecum es.
Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Minervam.
Proci vero ex-altera-parte increpabant in aedibus:
Primus hanc utique obiurgabat Damastorides Agelaus;
" Mentor, ne tibi verbis persuadeat Vlysses,
" Procos ut-oppugnes, auxilierisque sibi ipsi:
" Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto:
" Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,

209 Ὅσσ' ἀγ.] F. A. L. pro magnitudine er multitudine beneficiorum, quae ribi tribui. non male. 211 ὁμόκλεον ἐκ μεγάροιο] F. quod melius puto. nam proci proclamabant sane e triclinio, cum Vlysses et socii foris essent. v. 203. 204. 212 ἐνένιπε] R.

Ver. 208 Ἄμυνον ἀρὴν] Observat *Eustathius* voces ἀρὴ, ἀράομαι, eorumque derivata, *primam* apud *Homerum* producere. Nempe in commentario ad *Iliad.* ι, 31; Τὸ ἀρᾶσθαι (inquit) καὶ ἡ ἀρὰ — φύσει ἐκτείνουσι τὸ ἐν αὐτοῖς ἀρκτικὸν α· ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ (*Iliad.* α, 94,) Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος· καὶ ἐκ τοῦ (ι, 456,) θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς. Et alibi, citante *Barnesio*: Τὴν ἀρὴν ἐπὶ ἱκετείας καὶ βλάβης λέγεσθαι, καὶ ὅτι φύσει μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν· ὡς, [*Il.* ο, 598,] Θέτιδος ἐξαίσιον ἀρήν. Atque hinc dubitat *Barnesius* annon hoc loco scribendum sit ἄρην pro ἄρεα. Cui quidem lectioni nonnihil favet, quod occurrit, *Il.* ξ', 485, — ἄρεως ἀλκτῆρα λιπέσθαι. Observat autem deinde *Barnesius*, voces ἀρὴν, ἀρῆς, alibi apud *Homerum* occurrere *priore* correpta: *Iliad.* σ', 100, *Odyss.* ρ', 538. Immo, (id quod neque ab *Eustathio* neque a *Barnesio* notatum est,) quoties βλάβην, *damnum*, ut hoc in loco, significant hae voces, *priorem* semper corripiunt. Vnde verisimile videtur, alia eas esse ab origine ac vox ἀρὰ, *supplicatio*, quae *primam* semper producit. Vide *Iliad.* μ', 334; π', 512; ω, 489; ο, 378; ψ', 199; *Odyss.* δ', 767. Vide etiam *Porphyrium*, *Quaest. Homeric.* 18. Caeterum quod in versione hic habet *Barnesius*, *Assiste nobis in bello*; ferri, ut opinor, omnino nequit.

Ver. 209 Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον] Ita *Henricus Stephanus*, eumque secutus *Barnesius*. Atque hanc potiorem lectionem contendit *Ritterhusius*, *de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad Cyneg.* I, 36. *Al.* Ὅσσ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον. Quae nec mala Lectio. Caeterum Versiones *Didymi et Stephani* vocem ῥέζεσκον hoc in loco reddunt *Sacrificavi*. Sed, uti notavit *Barnesius*, minus recte.

Ibid. Ὁμηλικίη] Ita *Barnesius*. *Vulgg.* ὁμηλικίη.

Ver. 210 Ὣς ἔφατ', οἰόμενος] *Al.* Ὣς φάτ', διόμενος. *Clark.* Quae lectio fundit sensum commodiorem: *quamquam suspicabatur*, Minervam sub illa specie latere, quod est διόμενος. *Ern*

Ver. 216 Κτέομεν] *Al.* κτέωμεν. Quod pronuntiandum κτῶμεν.

Ver.

Ἐν δὲ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις.
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
Κτήματ', ὁπόσσα τοι ἐστὶ, τά τ' ἔνδοθι, καὶ τὰ θύρηφι,
Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἷας
Ζωειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύγατρας,
Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.
Ὣς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκὴ,
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ, εὐπατερείῃ,
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.

" Cum iis et tu postea interficieris; qualia cogitas
" Facere in aedibus: tuo vero ipsius capite lues.
" At postquam vestras vires abstulerimus aere;
" Possessiones, quotquot tibi sunt, quaeque intus, et quae foris,
" Cum ipsis Vlyssis commiscebimus; neque tibi filios
" Vivere in aedibus sinemus, neque filias,
" Neque uxorem honestam Ithacae in urbe versari.
Sic dixit: Minerva vero irata est ex-corde magis;
Obiurgavitque Vlyssem iratis verbis;
" Non amplius tibi utique, Vlysses, robur integrum, neque ulla fortitudo,
" Qualis, quando pro Helena candida-ulnis, nobili-patre-nata,
" Novem-annis cum Troianis pugnabas assidue semper:
" Multos autem viros interfecisti in gravi pugna;
" Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa.

221 Τοῖσι δ'] F. A. L. *ibid.* οὐδέ οἱ υἷας] F. 222 ἐν μεγάροις] R. 224 ὡς ἔφατ'] F. quas et in *v.* 223 Ἰθάκης omittit.

Ver. 221 Τοῖσιν] *Al.* Τοῖσι δ'.

Ver. 222 Ἐάσομεν] Vide ad *Il.* δ', 42.

Ver. 225, 226, 227 Νείκεσσεν δ' — Οὐκέτι σοί γ' —, Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ] Virgil. *Hic gravis Entellum dictis castigat Acestes. Entelle, heroum quondam fortissime frustra, — ubi fama per omnem Trinacriam, et spolia illa tuis pendentia tectis? Aen.* V, 387, 389, 392.

Ver. 227 Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ] Ἐν δὲ τῷ περὶ Ἑλένης καὶ Τρώων καὶ ἁλώσεως Ἰλίου, ὅρα ὅτι τε πάλιν ἐπιτηδείως ὁ Ποιητὴς Τρωϊκαῖς ἱστορίαις παραρτύει τὴν τῆς Ὀδυσσείας ἀφέλειαν. *Eustath.*

Ibid. Λευκωλένῳ] Sic apud Virgilium: *Niveis — Diva lacertis. Aen.* VIII, 387.

Ver. 230 Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια] Προκατεσκεύασε δὲ αὐτῷ [Ὀδυσσεῖ] ὁ Ποιητὴς τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, ὡς ὀψέ ποτε τοῦ Ὀδυσσέως ἐπινοήσαντος τὴν τοῦ δουρείου ἵππου κατασκευὴν, οὗ εἰσαχθέντος, ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος. *Schol.* ad *Iliad.* β', 278. Vbi hunc versum citat isto modo: Σῇ δ' ἥλω βουλῇ ἄστυ Πριάμοιο ἄνακτος. Porro hinc *Vlyssi* praecipue tribuitur Epitheton πτολίπορθος· Vt *Eustathius*; Φαίνεται δὲ νῦν καὶ πτολίπορθος ὁ Ὀδυσσεὺς, ἤπερ βουλῇ, τῇ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, ἡ Τροία ἥλω. Vide ad *Il.* β', 278. Caeterum *Porphyrius*, *Quaest. Homeric.* I. vocem βουλῇ hoc in loco aliter interpretatur: Καὶ ἡ βουλὴ δὲ, (inquit,) οἷον βολή τις· ὅθεν ἔφη, Σῇ δ' ἥλω βουλῇ etc. ὡς εἰ ἔφη, τοῖς σοῖς ὅπλοις, ἢ βέλεσι. Eademque fere verba affert *Scholiastes* ad β', 319 supra. Verum neque vox βουλὴ ullibi (ut opinor) isto sensu usurpatur; neque profecto ob *vires bellicosas*, sed ob *consilia* et *solertiam* praecipue celebratur *Vlysses*.

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήματ' ἱκάνεις
Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον
Ὄφρ' εἰδῇς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
Ἦ ῥα· καὶ ὔπω πάγχυ δίδε ἑτεραλκέα νίκην,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱȣ̃ κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.
Μνηστῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·
Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο.
Τȣ̀ς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων.
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτȣς·

" Quomodo demum nunc, quum tuas aedes et possessiones advenisti,
" Contra procos molliter-cessas fortis esse?
" Sed age huc, amice, iuxta me sta, et vide opus,
" Vt videas, qualis tibi inter viros inimicos
" Mentor Alcimides ad beneficia rependenda.
Dixit utique; et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;
Sed adhuc sane roburque et fortitudinem experiebatur,
Et Vlyssis, et filii gloriosi.
Ipsa vero splendidae super domus tectum
Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu.
Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,
Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,
Pisanderque Polyctorides, Polybusque prudens:
Hi enim procorum virtute erant longe optimi,
Quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnabant:
Caeteros autem iam domuerat arcus, et crebrae sagittae.
Illis vero Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
" O amici, iam cohibebit vir hic manus indomitas:

231 Σὸν δῆμον καὶ] F. A. L. quod et versio antiquior exprimit: idque forte melius. opponit terram Troianam et patriam, Helenam et sua bona.
247 in edd. F. A. L. et R. est ut supra 131.

Ver. 231 Σόν γε δόμον] *Al.* σὸν δῆμον.

Ver. 232 Ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι] *Schol.* Νῦν, ἀποδειλιᾷς. *Clark.* Nempe ὀλοφύρομαι h. l. pro ἀπολοφύρομαι. Apud Thuc. I. ἀπολοφύρσεις sunt lamentationes desperantium, desperationes. *Ern.*

Ver. 239 Ἀνὰ μεγάροιο] *Al.* ὑπὲρ μεγάροιο.

Ver. 240 Εἰκέλη] Ita recte edidit *Barnesius:* atque ita in Vulgatis scriptum occurrit supra φ', 411. Alii hic ἴκελη quod *primam* corripit.

Ver. 245 Περί τε ψυχέων] Enuntiabatur ψυχῶν. Nam ψυχὴ *priorem* producit.

Ver. 247 Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν] *Al.* Τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν· notante *Barnesio.* Vide supra ad *ver.* 131.

Ver.

Καὶ δὴ οἱ Μεντωρ μεν εβη κενα ευγματα ειπων.
Οἱ δ' οἰοι λειπονται επι πρωτῃσι θυρῃσι.
Τω νυν μη αμα παντες αφιετε δουρατα μακρα.
Αλλ' αγεθ', οἱ εξ πρωτον ακοντισατ', αι κε ποθι Ζευς
Δωῃ Οδυσσηα βλησθαι, και κυδος αρεσθαι.
Των δ' αλλων ου κηδος, επην ουτος γε πεσῃσιν,
Ως εφαθ'· οἱ δ' αρα παντες ακοντισαν, ως εκελευσεν,
Ιεμενοι· τα δε παντα ετωσια θηκεν Αθηνη.
Των αλλος μεν σταθμον ευσταθεος μεγαροιο
Βεβληκει, αλλος δε θυρην πυκινως αραρυιαν.
Αλλου δ' εν τοιχω μελιη πεσε χαλκοβαρεια.
Αυταρ επειδη δουρατ' αλευαντο μνηστηρων,
Τοις αρα μυθων ηρχε πολυτλας διος Οδυσσευς.
Ω φιλοι, ηδη μεν κεν εγων ειποιμι και αμμι,
Μνηστηρων ες ὁμιλον ακοντισαι, οἱ μεμαασιν
Ημεας εξεναριξαι επι προτεροισι κακοισιν.
Ως εφαθ'· οἱ δ' αρα παντες ακοντισαν οξεα δουρα.

" *Atque iam et Mentor quidem abiit inanes iactationes locutus;*
" *Hi autem soli relicti sunt in primis foribus.*
" *Ideo nunc ne simul omnes emittite hastas longas:*
" *Sed agite, sex primum iaculamini, sicubi Jupiter*
" *Dederit Vlyssem percuti, et gloriam nos reportare*
" *Caeterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique ceciderit.*
Sic dixit; illi vero proinde omnes iaculati sunt, sicut iussit,
Connixi: illa autem omnia irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene-fundatae domus
Percussit, alius autem ianuam firmiter aptatam.
Alius vero parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
At postquam hastas evitaverunt procorum,
His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Vlysses;
" *O amici, iam quidem ego dicerem et nobis,*
" *Procorum in turbam ut iaculemur, qui cupiunt*
" *Nos interficere, praeter priora mala.*
Sic dixit; hi autem omnes iaculati sunt acutas hastas;

251 Εφιετε] F. A. L. 254 πεσῃσι] R. male 255 εκελευεν] R. 256 τα δε πολλα] F. male e v. 273.

Ver. 251 Αφιετε] Al. εφιετε. Vide et ad Il. π, 762.
Ver. 252 Οἱ εξ πρωτον ακοντισατ'] Barnesius, Versiones Didymi et Stephani secutus, reddit In eum sex primum iaculamini. Sed minus recte. Ad istum enim sensum, non Dativo casui, sed Genitivo semper apud Poetam iungitur vox ακοντιζω. Vide Iliad. ν 516; ξ. 402; ρ 608.
Ver. 256, 258 Ετωσια θηκεν Αθηνη — Βεβληκει — θυρην] Virgilius: Excepere aurae vulnus: Saturnia Juno Detorsit veniens, portaeque infigitur hasta. Aen. IX. 745.
Ver. 261 Τοις αρα] Al. τοις δ' αρα.
Ver. 264 Επι προτεροισι κακοισι] Ὑβριν, και τοι αυτοι προκαταρξαντες του κακου. Eustath. Rectius autem, et simplicius interpretaris cum Barnesio aliisque, praeter (super) priora mala.

Αντα τιτυσκομενοι· Δημοπτολεμον μεν Οδυσσευς,
Ευρυαδην δ' αρα Τηλεμαχος, Ελατον δε συβωτης,
Πεισανδρον δ' αρ επεφνε βοων επιβουκολος ανηρ·
Οι μεν επειθ' αμα παντες οδαξ ελον ασπετον ουδας.
Μνηστηρες δ' ανεχωρησαν μεγαροιο μυχονδε·
Τοις δ' αρ επηϊξαν, νεκυων δ' εξ εγχε' ελοντο.
Αυτις δε μνηστηρες ακοντισαν οξεα δουρα,
Ιεμενοι· τα δε πολλα ετωσια θηκεν Αθηνη.
Των αλλος μεν σταθμον ευσταθεος μεγαροιο
Βεβληκει, αλλος δε θυρην πυκινως αραρυιαν·
Αλλου δ' εν τοιχω μελιη πεσε χαλκοβαρεια.
Αμφιμεδων δ' αρα Τηλεμαχον βαλε χειρ' επι καρπω
Λιγδην, ακρον δε ρινον δηλησατο χαλκος.

Ex adverso collimantes: Demoptolemum quidem Vlysses,
Euryadem autem Telemachus, Elatum vero subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem deinde simul omnes mordicus prehenderunt immensum solum.
Proci vero recesserunt domus in penetrale:
In eos autem illi irruerunt et a cadaveribus hastas extraxerunt.
Rursus porro proci iaculati sunt acutas hastas
Connixi: illa vero pleraque irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene fundatae domus
Percussit, alius autem ianuam firmiter aptatam.
Alius vero parieti fraxinea hasta incidit aere gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim; extremam vero pellem laesit aes.

270 Δ αρ εχ] F. A. L. male. 271. τοι δ' αρ] R. quod ni fallor, melius est quam τοις, nam hoc ad cadavera esset referendum, quod non commodum est propter το νεκυων: et in hac lectione intelligendus nominativus, quam et expressit in versione Clark. In altera autem lectione τοι δε sunt Vlysses cum sociis. 278 ακρον] A. L.

Ver. 266 Δημοπτολεμον μεν Οδυσσευς, Ευρυαδην δ' etc.] Οτι τεσσαρσιν ενταυθα εφεξης ονομασιν εν ρημα επηγαγεν, ειπων πανυ συντομως, ουτως. Οδυσσευς μεν τον δεινα. Τηλεμαχος δε τονδε. συβωτης δε εκεινον. Φιλοιτιος δε αλλον επεφνε· σπουδη πραξεως και την φρασιν συνεπιτεμων. Eustath.
Ver. 269 Ασπετον ουδας] Vide supra ad v. 395
Ver. 270 Ανεχωρησαν] Al. αρ εχωρησαν.
Ver 271 Τοις δ' αρ επηιξαν] MS. a Tho. Bentleio collatus, τοι δ' αρ επηιξαν. Quae et potior videtur lectio. Clark. Vid. Var. Lect.
Ver. 274. 275. 276 Των αλλος μεν σταθμον etc.] Occurrunt hi tres versus supra ver. 257, 258, 259 iisdem verbis. Διο (inquit Eustathius in commentario ad istum locum) τινες ωβελισαν εκεινους (hosce tres) ως ταυτολογουντας. Clark. Non est hic vitiosa ταυτολογια. Supra v. 256 dixerat παντα iacula irrita cecidisse. Hic v. 273 ait πολλα. Et tria quidem abiere in postem, fores, parietem, duo leviter perstrinxere Telemachum et Eumaeum, sextum in terram cecidisse. Ern.
Ver 275 et 286 Βεβληκει] Vide ad Il. α. 37; et δ', 492.
Ver 277 Βαλε χειρ' επι καρπω Λιγδην] Ωσε επιλιξαι, ο εστιν επιψαυσαι επιπολαιως μονον την εξωθεν επιφανειαν του σωματος. Schol. Similiter ver. 279, 280; — εγχει μακρω ωμον επεγραψεν. Virgilius: Reflexit partim stringentia corpus. Aen. X 331. Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni. Ibid. ver. 478.
Ver. 278 Ακρον δε ρινον] Ita Barnesius et Henricus Stephanus. Al. ακρον δε ρινον.

Ver.

Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκεος ἔγχεϊ μακρῷ
Ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πῖπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
Ὦ Πολυθερσείδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίῃς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, δόμον κατ' ἀλητεύοντι.
Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·

Ctesippus porro Eumaeum super scutum hasta longa
Humerum perstrinxit; ea autem superevolavit, ceciditque humi.
Illi vero ex-altera-parte circum Vlyssem prudentem, versutum,
Procorum in turbam iaculati-sunt acutas hastas:
Tunc denuo Eurydamanta percussit urbium-vastator Vlysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum vero subulcus;
Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir
Percussit ad pectus; et super eum glorians allocutus est;
" O Polytherside convitiorum-amans, nunquam omnino
" Obsequens stultitiae magnifice loquere, sed diis
" Sermonem committe; quoniam multo potentiores sunt.
" Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti
" Deo-pari Vlyssi, per domum vaganti.
Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus: at Vlysses
Vulneravit Damastoridem cominus hasta longa:
Telemachus autem Evenoridem Leiocritum vulneravit
Hasta medio ventre, penitusque aes transegit:

286 Ἐπευξάμενος] F.

Ver. 280 Τὸ δ' ὑπέρπτατο] Virgil. *Tremebunda supervolat hasta. Aen.* X, 522.

Ver. 283 Εὐρυδάμαντα] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Εὐρυμέδοντα.

Ver. 287 Πολυθερσίδη] *Al.* Πολυθερσείδη. *Clark.* Πολυθερσείδη verum est: a Πολυθέρσης fit Πολυθερσείδης· nec penultima in Πολυθερσίδα produci potest. *Ern.*

Ver. 288 Εἴκων ἀφραδίῃς] Vid. ad *Il.* 594.

Ibid. Εἰπεῖν] *Al.* εἰπέμεν.

Ibid. Ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι] Ἀλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν. *Euripid. Phoeniss. ver.* 712.

Ver. 290 Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Τοῦτό σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον εἰς παροιμίαν ὕστερον ἔπεσεν, ἐπὶ τῶν ἀντὶ κακοῦ ἀπολαβόντων κακόν. *Eustath.*

Ibid. Ὅν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ] Supra *v*, 299.

Ver. 293 Οὖτα Δαμαστορίδην] Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ οὖτα κεῖται προπερισπώμενον διὰ ἀπακοπὴν τὴν ἐκ τοῦ οὔτασεν, ὃ σημαίνει τὴν ἐγγύθεν πληγήν. *Eustath.* Vide ad *Il.* δ', 525.

Ibid. Δαμαστορίδην] *Agelaum:* Vide *ver.* 241.

Ver.

Ἤριπε δὲ πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὣς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι,

Cecidit vero *is* pronus, terramque feriit tota fronte.
Tunc demum Minerva mortali*bus* exitiosam Aegida sustulit
Alte ex fastigio: eorum aut*em mentes* perterritae sunt.
Ipsi vero trepidabant per dom*um* boves tanquam armentales,
Quas quidem peruit Asilus ad*ortus* agitavit,
Tempore in verno, quando di*es* lon*g*i sunt.
Hi autem sicut vultures curvis-*ungui*bus, aduncis-rostris,
Ex montibus profecti avibus i*nsiliunt*;

297 Φθισίμβροτος] A. L.

Ver. 297 Φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν] Nonnulli, notante *Barnesio*, hic legerunt Φθισίμβροτος· scilicet ut ad praecedentem Ἀθηναίη referatur. Sed, uti videtur, minus recte. Caeterum de prosodia vocis φθισίμβροτος, vide ad *Il.* ν', 339.

Ver. 298 Ἐξ ὀροφῆς] Apud *Eustathium* in commentario, ἐκ κορυφῆς.

Ibid. Τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν] *Al.* τῶν δὲ φρένας ἐπτοίησεν.

Ver. 299, 302 Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὣς — · Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ] Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν ῥηθεισῶν παραβολῶν ἡ πρώτη μὲν σεμνοτέρους εἶχε τοὺς μνηστῆρας, εἰς βόας αὐτοὺς παραβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγελαῖον τοῦ πλήθους· τοὺς μέντοι πτοοῦντας μικροφυεῖ ζωϋφίῳ τῷ οἴστρῳ εἴκαζε, διὰ τὴν κατὰ πλῆθος τε ὀλιγότητα, καὶ τὸν ἐν τῷ βάλλειν κεντρισμόν. Ἡ μέντοι δευτέρα ἀπεναντίας ἥκει τῇ πρώτῃ πάνυ μὲν σεμνύνουσα τοὺς διώκοντας, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παραβολῇ· ἀχρειοῦσα δὲ τοὺς διωκομένους μνηστῆρας, διὰ τὸ μηδὲ πρὸς ὄνομα μνησθῆναι, οἵοις ὀρνίθεσσιν ἐν τῷ φεύγειν ἐοίκασι. *Eustath.* Importune admodum. Non enim *Vlyssem* Sociosque *Asilo* hic comparat Poëta; sed priori hac similitudine, Procorum solummodo dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, *Vlyssis* Sociorumque vires superiores victoriamque facilem depingit.

Ver. 300 Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν] Ὁ οἶστρος ἀπογεννᾶται ἐκ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλαγίων ζωαρίων τῶν ἐπιπλεόντων τὰ ὕδατα, διὸ καὶ πλεῖστα περὶ αὐτὰ γίνονται. Ὁ δὲ μύωψ ἐκ τῶν ξύλων ἀπογεννᾶται· καὶ Καλλίμαχος περὶ τοῦ μύωπος, Βύσσοον, ὅν τε μύωπα βοῶν καλέουσιν ἀμορβοί. Εἰσὶ δὲ οὗτοι πολέμιοι τοῖς βουσίν· ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπάρην αὐτοὺς δρύψωσιν, εὐθέως ἀπολιμπάνουσι τὴν νομὴν σοβηθέντες. Ἔστι δὲ ὁ μὲν οἶστρος μυίᾳ παραπλήσιος, κέντρον ἔχων εὐμέγεθες ἐκ τοῦ στόματος, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβώδη· ὁ δὲ μύωψ παρόμοιος τῇ κυνομυίᾳ, τό τε κέντρον ἔλαττον ἔχει τοῦ οἴστρου. *Schol.* ad *ver.* 299. Aliter autem *Scholia* ad hunc versum: Οἶστρος, ὁ λεγόμενος μύωψ. Ἔστι δὲ ζῶον ὑπόχαλκον τὴν μορφὴν, ὅπερ ἂν εἰσέλθῃ εἰς τὰ ὦτα τῶν βοῶν, ἐξοιστρεῖν ἀναγκάζει τοὺς βόας. Virgilius: *Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo Romanum est, oestron Graii vertere vocantes, Asper, acerba sonans; quo tota exterrita sylvis Diffugiunt armenta.* *Georgic.* III, 146.

Ibid. Αἰόλος] Vide ad *Il.* β', 816; et 167.

Ver. 301 Εἰαρινῇ] Vide ad *Il.* ε', 5.

Ver. 302 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ] Quoniam Poëta dicit infra *ver.* 306, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ, ideo Dna *Dacier* vultures hosce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consulto emissos intelligit, Poëtamque hic aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis apte congruit istud Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες, *ver.* 303.

Ver. 303 Ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι] Τὸ δὲ ἐπ' ὀρνίθεσσιν (inquit *Eustathius*) ἀντὶ τοῦ, κατὰ ὀρνίθων. Male. Videtur enim non advertisse vir eruditus, ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι, esse ὀρνίθεσσι ἐπιθορῶσι.

Ver.

Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίγνεται, οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·
Ὣς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Οὐ γάρ πω τινά φημὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους

Hae quidem in campo nubes timentes volitant:
Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi - facultas
Fit, neque effugium: gaudent autem et viri captura:
Sic utique hi procos irruentes per domum
Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur foedus,
Capitibus percussis: pavimentum vero totum sanguine undabat.
Leiodes autem Vlyssis advolans prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
" Supplex oro te, Vlysses; tu vero me respice, et mei miserere:
" Nunquam enim cuiquam dico *me* mulierum in aedibus
" Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

304 Τὰς μὲν τ' ἐμπεδίῳ] F.

Ver. 304 Νέφεα πτώσσουσαι] Νέφεα δὲ, ἢ τὸν τῶν νεφῶν τόπον καὶ νῦν λέγει —· ἢ μάλιστα, κατὰ τοὺς Παλαιοὺς, δικτύων εἶδος, ἃ καὶ ὁ Κωμικὸς νεφέλας φησὶν ἐν τῷ, μὰ νεφέλας, μὰ δίκτυα· ἵνα εἰκάζει τοὺς μνηστῆρας ὄρνισιν ἡ παραβολὴ, αἳ, λίνων αὐταῖς ἱσταμένων, ὅ ἐστι δικτύων, εἶτα αἰγυπιῶν ἐπιόντων, πτήξασαι ἐπὶ νέφεα ἵενται, ὅ ἐστι δικτύοις ἐμπελάζουσιν. *Eustath.* Posteriorem vocis huius interpretationem veriorem contendit Dna *Dacier*. Vide autem ad *ver.* 302. *Clark.* Prior interpretatio vera est. Sed parum eleganter vertitur locus: *nubes timentes volitant.* Immo: *nubes fuga* s. *metu petunt.* Caeterum h. l. spectavit *Hesych.* in νέφεα. — λίνα θηρατικά. Locus *Aristoph.* est *Av.* 195. et alius v. 527. *Ern.*

Ver. 306 Χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ] Viri intelligendi pastores vel rustici spectantes illam quasi venationem et capturam delectantur hoc spectaculo. *Ern.*

Ver. 307 Τοὶ] *Al.* τούς. Minus recte.

Ver. 308 Τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ'] Virgil. *Tum vero et gemitus morientum, et sanguine in alto Armaque corporaque.* *Aen.* XII, 633.

Ver. 309 Δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν] Virgil. *Atro tepefacta cruore Terra torique madent.* *Aen.* IX, 333. *Clark.* Caeterum scribendum θῦε, quia sequitur λειώδης. *Ern.*

Ver. 313 Οὐ γάρ πω τινὰ φημὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισι Εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον] *Barnesius* inter varias lectiones retulit, Εἰπεῖν, μ' οὐδέ τι ῥέξαι· τὸ μὲ enim, inquit, omnino necessarium, videtur excidisse. Porro totam sententiam ita reddit Vir eruditus, Versionem Editionis *Didymi* fere secutus; *Nondum enim aliquam dico mulierum in domibus Dicturam, me neque aliquid fecisse iniustum.* Male. Nam ista ratione vox οὐδὲ *neque* plane esset importuna. Sententiam recte (ut opinor) exhibet Versio *Wetsteniana*, quam fere secutus sum; *Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in aedibus Dixisse neque aliquid fecisse mali.* Neque dissimilem phrasin usurpavit Poëta supra δ', 693: Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει. *Clark.* Melior sane sensus foret in priori ratione: nam non modo, quid cum feminis egissent, sed etiam quid in rem Vlyssis et Telemachum, quaerebatur. vid. *ver.* 35 sq. Sed verba *Homeri* vix sinunt. *Ern.*

Ver.

Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργὼς,
Κείσομαι· ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δέ τ' ἀοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν

" Compescebam procos, quicunque talia scilicet faceret.
" Sed mihi non paruerunt, ut a malo manus abstinerent:
" Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.
" At ego inter hos vates, nihil qui patravi,
" Iacebo: ita non est gratia in postetum benefactotum.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Vlysses;
" Siquidem iam inter hos vates profiteris *te* esse,
" Saepe utique necessario soles optare in aedibus,
" Longe mihi reditus finem dulcis fieri;
" Tibi autem uxoremque charam accendere, et filios parere:
" Quare non mortem sane gravem effugies.
Sic utique locutus, ensem cepit manu robusta
Iacentem, quem scilicet Agelaus abiecerat humi
Quum interficiebatur; quo hunc ad cervicem mediam feriit:
Loquentis vero eius caput pulveribus mixtum est.
Terpiades porro cantor declinavit fatum atrum

329 Τοῦ δὴ] R. male. 330 ἀλύσκαζε] edd. vett.

Ver. 315 Παύεσκον] Vide ad *Il.* β', 221.

Ver. 317 et 416 Ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον] Ita supra ad ά, 7; Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

Ver. 318 et 321 Θυοσκόος] Vide supra ad φ', 145.

Ver. 319 Εὐεργέων] Pronuntiabatur εὐεργῶν. Vide ad *Il.* β', 811. *Clark.* Εὐεργεῖς active de benefactoribus iam supra dixit δ', 695, ubi v. *Eustath. Ern.*

Ver. 322 Μέλλεις ἀρήμεναι] Vide supra ad *ver.* 208. *Clark.* Verte: *Saepe utique solebas vota facere et preces* etc. *Ern.*

Ver. 325 Προφύγοισθα] *Al.* προφύγῃσθα.

Ver. 327 Ὅ ῥ'] *Quem scilicet* —. Nonnulli, notante *Barnesio*, scribunt ὃ ῥ' quo modo et ὃ ῥ' pronuntiabatur. Vide ad *Il.* ά, 51; et π', 228.

Ver. 329 Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη] Virgil. *Tum caput orantis nequicquam, et multa parantis Dicere, deturbat terrae. Aen.* X, 554. Vide ad *Il.* κ', 457.

Ver. 330 Ἀλύσκασε] Ita ex Codice *Oxoniensi* restituit *Barnesius.* In Vulgatis scriptum est ἀλύσκαζε. Quod ferri non potest. *Clark.* Ἀλύσκασε ante *Barnesium* iam editum est, v. c. in ed. Amst. 1650. *Ern.*

Ver.

Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ·
Ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·
Ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
Μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας, λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·

Phemius; qui utique canebat inter procos ex-necessitate:
Stetit autem in manibus tenens citharam argutam
Prope ad posticum: bifariam vero mente deliberabat;
Vtrum egressus domo, Iovis magni ad aram
Hercei sederet fabrefactam, ubi utique multa
Laërtes Vlyssesque boum femora comburebant;
An ad-genua precaretur aggressus Vlyssem.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Genua prehendere Laërtiadae Vlyssis.
Sane ille citharam cavam deposuit humi
Medio inter craterem et solium argenteis-clavis-distinctum:
Ipse autem demum Vlyssem aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
" Suplex-oro te, Vlysses; tu vero me respice, et mei miserere:

331 Ἦιδε] F. male. 333 μερμήριξεν] F. A. L. 335 ἕζοιτο] R. A. I. 336 ἔκηαν] R. quod melius puto, ubi Laërtes et Vlysses immolare consueverant quondam: cui rei imperfectum non convenit.

Ver. 331 Μετὰ μνηστῆρσιν] Supra *Odyss.* ε, 154, ubi idem versus occurrit, legitur παρὰ μνηστῆρσιν.

Ver. 333 Ὀρσοθύρην] Vide supra ad *ver.* 126

Ibid. Μερμήριζεν] *Al.* μερμήριξεν.

Ver. 334 Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν Ἑρκείου] Βωμὸς δὲ Ἑρκείου Διὸς, ἔξω που περὶ τὴν αὐλὴν αἴθριος εἶναι δοκεῖ, ὁποῖοι πολλοὶ φαίνονται, ἐν ᾧ ἔθυον Διῒ ἐφόρῳ τοῦ ἕρκεος, ὅ ἐστι τοῦ περὶ αὐλὴν τειχίου· ὥσπερ αὖ πάλιν ἐν τῇ κατ' οἶκον ἑστίᾳ Διῒ ἐγίνοντο θυσίαι, ὃν οἱ μὲν ἄλλοι ἐφέστιον, Ἡρόδοτος δὲ Ἰωνικῶς λέγει ἐπίστιον. *Eustath.* "Iupiter inter "alia multa Epitheta — etiam Ἕρκειος "appellatus est, quod intra septum do-"mus cuiusque coleretur, qui et Pene-"tralis." *Ritterhus. de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad Cyneg.* I, 36. Hinc apud *Euripidem:* Καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον — τοῖσδε δ' οἷ' ον ὄμμασιν Αὐτὴ κατασφαγέντ' ἐφ' Ἑρκείῳ πυρᾷ. *Troad. ver.* 481. Et apud Senecam: *Sparsum cruore regis Herceum Iovem. Agamemn. ver.* 443. Vide et infra ad *ver.* 376.

Ibid. Ποτὶ βωμὸν] *Al.* προτὶ βωμὸν, et παρὰ βωμὸν.

Ver. 335 Ἵζοιτο] *Al.* ἕζοιτο.

Ibid. Τετυγμένον] Vide ad *Il.* ζ, 488.

Ver. 336 Ἔκαιον] *Al.* ἔκηαν et ἔκειαν.

Ver. 338 Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι] Virgil. *Haec alternanti potior sententia visa est. Aen.* IV, 287.

Ver. 342, 343 Λάβε γούνων, Καί μιν λισσόμενος] Virgil. *Et genua amplectens, effatur talia supplex. Aen.* X, 523.

Ver. 344 Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον] Virgil. *Te precor,* hanc

Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραείδειν,
Ὥστε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱός,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας·
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,

" Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem
" Interfeceris, qui diis et hominibus cano.
" Ex-me-ipso doctus sum; deus vero mihi in mente cantus
" Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,
" Tanquam deo: quare ne me cupias obtruncare.
" Et Telemachus haec utique diceret, tuus dilectus filius,
" Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigens,
" Veniebam procis cantaturus inter convivia;
" Sed multo plures et potentiores ducebant me vi.
Sic dixit: eum autem audivit sacra vis Telemachi;

352 Δαῖτα] F. 353 κρέσσονες] R.

hanc animam serves. Aen. X, 525. *Sine hanc animam, et miserere precantis. Ibid.* 598.

Ver. 347 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί] Τουτέστιν αὐτομαθὴς τάγε πρὸς θνητοῦ διδασκάλου. *Eustath.* Ἐκ φύσεως δεδιδαγμένος. *Schol.* Πάντες εἴτε τῶν ἐπῶν Ποιηταὶ οἱ ἀγαθοὶ, οὐκ ἐκ τέχνης, ἀλλ' ἔνθεοι ὄντες καὶ κατεχόμενοι, πάντα ταῦτα τὰ καλὰ λέγουσι ποιήματα. *Plato in Ione*, citante *Barnesio*.

Ibid. Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας] Apud *Iustin. Martyr. de Monarchia Dei*, notante *Barnesio*, legitur Θεὸς δέ μοι ἔμβαλεν οἴμας. Apud *Maxim. Tyrium*, §. 22, Θεοὶ δέ μοι ὤπασαν ὀμφήν. Videntur nimirum illi memoria citasse.

Ver. 348 Ἔοικα δέ τοι παραείδειν, Ὥστε θεῷ] Δεῖγμα δὲ τῆς τοῦ ἀοιδοῦ Φημίου θεόθεν διδαχῆς, καὶ οἱ νῦν λόγοι· οὐ γὰρ ἂν οὕτω ῥᾳδίως ἔννοιαι σεμνότεραι τῶν ἐνταῦθα εὑρεθεῖεν ἁρμοσθεῖσαι τῷ Ὀδυσσεῖ μετὰ τὴν εἰς Ἰθάκην ἔλευσιν· ἐν αἷς προλάμπει γοργῶς τὸ, ἔοικα δέ τοι παραείδειν, Ὥστε θεῷ· πάνυ γὰρ κολακικῶς εἴρηται· καὶ χαίροι ἂν Ὀδυσσεὺς τῇ τοιαύτῃ ἐννοίᾳ. *Eustath.* "*Phemius* vates, — cum iam procorum stragem terribilem vidisset, et suam vitam ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς versari intelligeret; Vlyssi supplex ad genua provolutus, verbis eum placare pro sua virili aggreditur. "Inter alia autem quae sane sunt egregia, et personae convenientia, hoc delinimento utitur; ἔοικα δέ τοι παραείδειν, Ὥστε θεῷ — Hoc autem voluit Phemius dicere, (ut *Eustathius* exponit, et verba ipsa fidem faciunt,) se in hoc suo discrimine Vlyssem spectare tanquam praesentem Deum." *Meric. Casaubon. de nupera Homeri Editione Dissertat.* I. Neuter videtur sensum loci attigisse. Vitam enim sibi ideo (ut opinor) conservandam monet hic *Phemius*, quod idoneus sit qui *Vlyssi*, tanquam deo, accinat.

Ver. 349 Δειροτομῆσαι] Apud *Eustathium* in commentario, δειροτομήσειν.

Ver. 350 Εἴποι] Apud *Eustathium* εἴπῃ.

Ver. 351 Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν] Κἀκεῖνο δὲ παρὰ πᾶσι νενόμισται, τὸ κολάζεσθαι τὰ ἑκούσια ἁμαρτήματα, τὰ δὲ ἀκούσια συγγνώμης τυγχάνειν· τοῦτο πάλιν δείκνυσιν ὁ Ποιητὴς, ἐν οἷς φησὶν ὁ ἀοιδὸς παρ' αὐτῷ, Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱὸς, Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων, Πωλεύμην. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 21.

Ibid. Ἐς σὸν δόμον] *Al.* ἐς ἐὸν δόμον.

Ver. 352 Κατὰ δαῖτας] Apud *Eustathium* in commentario, μετὰ δαῖτα.

Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·
Καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τε μευ αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἠὲ συβώτης,
Ἠέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην.
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἰπὲ δὲ πατρί,
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος· οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδή σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν
Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.

Statimque ſuum patrem alloquebatur prope exiſtentem;
" Contine-te, neque omnino hunc inſontem vulnera aere.
" Et praeconem Medonta ſervabimus, qui ſcilicet me ſemper
" Domo in noſtra curabat, puer cum-eram:
" Si iam non ipſum interfecerit Philoetius, vel ſubulcus,
" Vel tibi *is* occurrerit ruenti per domum.
Sic dixit: eum vero audivit Medon, prudentia doctus:
Stratus enim iacebat ſub ſolio; circum autem pellem
Indutus erat bovis recens-excoriatam, vitans fatum atrum.
Statim vero a ſolio ſurrexit, citoque exuit bubulam-*pellem*:
Telemachum autem deinde aggreſſus prehendit genua,
Et ipſum precans verbis alatis allocutus eſt;
" O chare, ego quidem hic ſum: tu vero contine-te, et dic patri;
" Ne me ferociens laedat acuto aere,
" Virorum procorum *cauſa* iratus; qui ei attondebant
" Poſſeſſiones in aedibus; te autem ſtulti nihil honorabant.
Hunc vero ſubridens allocutus eſt ſolers Vlyſſes;
" Bono-eſto-animo, quandoquidem te hic liberavit et ſervavit;
" Vt noſcas in animo, quin dicas etiam alii,
" Quod maleficio beneficium eſt longe melius.

356 Μηδ' ἔτι] F. A. L. 364 ὑπὸ θρ.] R. male. 372 ἐρύσατο] edd.

Ver. 362 Πεπτηώς] *Barneſius* aliique vertunt, *Expavefactus*. Sed minus recte: ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide ſupra ξ', 354, 474; et infra *ver.* 384 huius libri.

Ver. 364 Ἀπὸ θρόνου] *Al.* ὑπὸ θρόνου.
Ver. 370 Ἐνὶ μεγάροις] *Al.* ἐνὶ μεγάρῳ.
Ibid. Οὐδὲν ἔτιον] *Al.* οὐδὲν ἔτισαν.
Ver. 374 Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων] Τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον. *Theogn.*

Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδὸς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρή.
Ὣς φάτο· τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτεῶτας πολλοὺς· ὥσθ' ἰχθύας, οὕσθ' ἁλιῆες

" Sed egressi ex aedibus, sedete foris
" Ex caede in aulam, tuque et valde-celebris cantor,
" Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me oportet.
Sic dixit: hi autem exiverunt domo profecti,
Sedebantque proinde ipsi Iovis magni ad aram,
Vndique circumspicientes, caedem expectantes semper.
Circumspectavit vero Vlysses per suam domum, si quis adhuc vitorum
Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.
Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus
Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores

384 Πεπτηῶτας] A. R. L.

Theogn. Gnom. Eleg. ver. 548. Εὖ μὲν γὰρ εἴρηται καὶ τοῦτο, τοὺς ἀνθρώπους τότε μάλιστα μιμεῖσθαι τοὺς θεοὺς, ὅταν εὐεργετῶσιν. *Strabo, Geograph. Lib.* X, *pag.* 717, *al.* 467.

Ver. 375 Μεγάρων, ἕζεσθε θύραζε] *Athenaeus, Lib.* V, *cap.* 3, citat, μεγάρων εὖ ναιετάοντων.

Ver. 376 Ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν] Ὅμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων, ἔνθα ἦν ὁ τοῦ Ἑρκείου Ζηνὸς βωμός. Ὁ μέντοι γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται, *Iliad.* λ', 773. Αὐλῆς ἐν χόρτῳ. — Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φήμιον, Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων εὖ ναιεταόντων, Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν. *Athenaeus, Lib.* V, *cap.* 3.

Ibid. Πολύφημος ἀοιδὸς] Πολύφημος δὲ ἀοιδὸς ὁ Φήμιος, ἢ ὡς σοφὸς καὶ πολυΐστωρ, καὶ οὕτω πολλὰς φήμας εἰδώς· ἢ ὡς πολλοὺς φημίζων· ἢ ὡς ὑπὸ πολλῶν τοῦτο πάσχων. *Eustath.* Vide supra β', 150, ubi eadem vox occurrit.

Ver. 379 Ποτὶ] *Al.* προτὶ, et παρά.

Ver. 383 Ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι, Πεπτεῶτας] Vide ad *Il.* ά, 593; et ν', 508. Ἐκ δὲ τοῦ ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι σημειοῦνται οἱ Παλαιοὶ, ὡς οὐ κατέστρωτο λίθοις τὸ τοῦ ἀνδρῶνος ἔδαφος, εἴγε κονίαν εἶχε. *Eustath.*

Ver. 383, 84 Πάντας — πολλούς] Poëta universitatem et multitudinem voluit exprimere. Sed latine rectius vertas: *omnes — magno numero. Ern.*

Ver. 384 Πεπτεῶτας πολλούς] In Vulgatis sctiptum est Πεπτηῶτας. Quod vix ulla licentia excusari potest. *Barnesius* edidit Πεπτεότας· atque ita quidem in Vulgatis legitur, *Iliad.* φ', 503, Πεπτεότ' ἄλλυδις ἄλλα —. Ex analogia tamen verisimilior videtur altera viri eruditi coniectura; nempe legendum Πεπτεῶτας, ut pronuntietur videlicet Πεπτῶτας. Qua enim analogia ex τεθνηότες fit τεθνεῶτες, ex μεμαότες, μεμαῶτες *etc.* eadem plane ex Πεπτηότας fit Πεπτεῶτας· At τεθνεότες, μεμαότες, et similia, nusquam apud *Homerum* reperiuntur. Vide ad *Il.* ά, 265; et ν', 46. Porro cum et MS. unus a *Tho. Bentleio* collatus Πεπτεῶτας hic legit, Textui hanc lectionem inserui. *Clark.* Recte. Sic et ed. Flor. habet, neutri h. l. inspecta: quod in Aldina temere et per errorem mutatum in edd. ceteras fluxit. *Ern.*

Ibid. Πολλούς· ὥστ' ἰχθύας] Fortasse, inquit *Henricus Stephanus*, melius legeretur Πεπτεῶτας, πολλοὺς ὥστ' ἰχθύας, *etc.* Vt vox nimirum, πολλοὺς, ad ἰχθύας, non ad Πεπτεῶτας referatur. Sed praestat, ut opinor, vulgata Lectio.

Ibid. Ὥστ' ἰχθύας *etc.*] Ὅρα δὲ ὅτι μεγαλεῖον

Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος Φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
Ὣς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν.
Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
Ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπῃ.

Cavum in littus, canum extra mare,
Reti extraxerunt multiforo: hi etenim omnes
Vndas maris desiderantes in atenis fusi sunt;
Et hotum quidem sol lucens abstulit animam:
Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.
Tum demum Telemachum allocutus est solets Vlysses;
" Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam;
" Vt verbum dicam, quod mihi in animo est.
Sic dixit: Telemachus vero dilecto obedivit patri;
Motaque ianua allocutus est nutricem Eurycleam;
" Huc iam move-te, anus antiqua, quae utique mulierum
" Famularum inspectrix es in aedibus nostris:
" Veni; vocat te patet meus; ut aliquid dicat.

χαλεῖον πράγματος εἰ καὶ μὴ πολὺ εὐρῶν ὁ Ποιητὴς, ἐπλεόνασε παραβολαῖς· πρὸ ὀλίγων μὲν χρησάμενος τῇ ἀπὸ βοῶν, (ver 299;) ἔτι δὲ καὶ αἰγυπιῶν, (ver. 302;) ἐνταῦθα δὲ τῇ ἀπὸ ἰχθύων· προϊὼν δὲ, λέοντι τὸν Ὀδυσσέα παραβαλεῖ, (infra ver. 402;) ἐρεῖ δὲ ἐφεξῆς καὶ ἀπὸ κιχλῶν καὶ πελειῶν παραβολὴν ἐν τῷ τῶν ἀμφιπόλων θανάτῳ, (ver. 468.) Καὶ νῦν μὲν οὕτως· ἄλλως μέντοι τὸ τῆς Ὀδυσσείας βιβλίον σπανίζει παραβολῶν, ὧν ἡ Ἰλιὰς εἰς πλῆθος μεμέστωται, διὰ τὸ τῶν ἐκεῖ πράξεων πολυμέγεθες, ἐναργείας δεομένων ἄλλης τε καὶ τῆς ἐκ παραβολῶν. *Eustath.* Vide supra ad ά, 1.

Ver. 386 Δικτύῳ ἐξέρυσαν] Σημειοῦνται δὲ οἱ Παλαιοὶ ἅπαξ ἐνταῦθα μνησθῆναι τὸν Ποιητὴν ἰχθύων θήρας τῆς διὰ δικτύων· τὸ γὰρ ἐν Ἰλιάδι [ε, 487,] Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου, ἄδηλον φασὶν, εἴτε ἰχθύων, εἴτε πεζῶν ζώων, εἴτε καὶ πτηνῶν ἄγραν δηλοῖ· τὴν δέ γε δι' ὁρμιᾶς καὶ ἀγκίστρου θήραν πολλάκις εἶπεν. *Eustath.*

Ibid. Πολυωπῷ] Πολλὰς τρύπας ἔχοντι. *Schol.*

Ver. 387, 389 Κέχυνται — κέχυντο] De Tempore praesenti alterum, alterum de praeterito. Quorum utrumque quidem a Latino *fusi sunt* recte exprimi potest; at Graece, si voces hinc illinc transponas, nequaquam constabit Temporum ratio. Vide ad *Il.* ώ, 37. *Clark.* Immo ne latinitas quidem vera hic fertet *fusi sunt*. *Ern.*

Ver. 388 Τῶν μέν τ' ἠέλιος Φαέθων ἐξείλετο θυμόν] Vlyssem vero, inquit *Spondanus*, Soli [comparat;] qui illos Procos interemit, ut Sol illos pisces. Minus recte. Parum enim apta ista comparatio. Poëta autem hac similitudine Procos interfectos, aliosque super alios humi fusos, solummodo describit; *Vlyssem*, infra *ver.* 402, *Leonis* similitudine depingit.

Ver. 394 Κινήσας δὲ θύρην] Κόψας, κρούσας. *Schol.* Ὅτι κινῆσαι θύραν φησὶ τὸ διασαλεῦσαι, ἐπὶ κλήσει τινὸς τῶν ἔνδον. *Eustath.*

Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·
Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένην περ.

Sic utique locutus eſt: ei autem pennarum-expers fuit verbum.
Aperuit vero fores aedium habitantibus-commodarum:
Perrexitque ire; at Telemachus ante praeibat.
Invenit deinde Vlyſſem inter caeſa cadavera,
Sanguine et pulvere inquinatum; tanquam leonem,
Qui ſcilicet paſtus de-bove venit agreſti;
Totum autem ei pectusque, genaeque utrinque
Cruentae ſunt; terribilis vero in vultum aſpectu:
Sic Vlyſſes inquinatus erat pedes et manus ſuperne.
Illa autem ubi cadaveraque et immenſum inſpexit ſanguinem,
Impetum cepit iubilandi, quoniam magnum vidit opus:
Sed Vlyſſes cohibuit et retinuit, cupientem licet;

401 Νέκυσιν] edd. 408 Ἴθυσεν δ' ὀλ.] R. male.

Τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος] Vide ſupra ad ρ', 57.

Ver. 401 Μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν] Occurrit idem verſus infra ψ', 45; et utrobique in Vulgatis ſcriptum eſt μετὰ κταμένοισι νέκυσιν· quod, ut recte obſervat *Barneſius*, ferri non poteſt, niſi duplici σ ſcribas νέκυσσιν. Cum vero vox νέκυσι, aut νέκυσσι, nuſquam apud *Homerum* niſi hiſce duobis in locis, reperiatur, νεκύεσσι autem ſaepius occurrat; edidit Vir ipſe eruditus ex coniectura, μετὰ κταμένοις νεκύεσσι.

Ver. 404 Παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν Αἱματόεντα πέλει] Virgil. *Lavit improba teter Ora cruor. Aen.* X, 727.

Ver. 408, 411 Ἴθυσεν ῥ' ὀλολύξαι, — μηδ' ὀλόλυζε] De vocis, ὀλολύξαι, ſignificatione, ita *Euſtathius:* Νοητέον οὖν, ὅτι τῆς γραὸς ἐν τῷ χαίρειν ὀλολύξαι προθεμένης, ἤγουν τρανοτέρᾳ φωνῇ εὔξεσθαι, καὶ θεοὺς ἐπιβοήσεσθαι διὰ τὴν χαρὰν, κωλύει Ὀδυσσεὺς, παραινέσας ἐν θυμῷ χαίρειν αὐτὴν, σιωπῶσαν δηλαδή· τὸ μέντοι ἐπὶ θρήνῳ τάττειν τὸ ὀλολύζειν νεωτέρων ἐστί. Et *Heſychius* ad vocem Ὀλολυγή· Φωνὴ (inquit) γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι. Ita ſupra δ', 767. Ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς. Et *Iliad.* ζ', 301, Αἳ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Et apud *Aeſchylum:* Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο. *Agamemn. ver.* 596. Et *ibid. ver.* 603, Καὶ γυναικείῳ νόμῳ Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πτόλιν Ἔλασκον, εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις. Vide et *Theocrit. Idyll.* XVII, 64; item *Meric. Caſaub. de nupera Homeri Edit. Diſſertat.* I; et *Duportum Gnomolog. Homeric* ad hunc locum; ubi de hac voce plura. *Clark.* Apud *Euſtathium* eſt Ἴθυσεν ὀλολύξαι, quod et ipſum ferri poteſt, aut ſaltem ſcribendum Ἴθυσε ῥ' ὀλολ. ῥ' poteſt additum eſſe ad explendum verſum, ut infra 499. Caeterum ὀλολύξαι poteſt etiam accipi pro ἀνολολύξαι, quod eſt proclamare vehementius, vel terroris, vel repentini gaudii cauſſa. *Ern.*

Ver.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε·
Οὐχ ὁσίη, κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.
Τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
Αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
" In animo, anus, gaude, et te-contine, neque iubila;
" Non *est* fas, interfectos super viros gloriari.
" Hosce vero fatum domuit deorum, et iniqua opera:
" Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
" Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos perveniret;
" Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.
" Sed age, mihi tu mulieres in aedibus recense,
" Et quae me parum-honorent, et quae culpae-expertes sint.
Illum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
" Enimvero ego tibi, fili, veritatem declarabo;
" Quinquaginta tibi sunt in aedibus mulieres

421 Μεγάροισιν] edd. male, ut passim alibi.

Ver. 411 Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο] Sic apud *Propertium*: *In tacito cohibe gaudia clausa sinu.* II, XXV, 30.

Ver. 412 Οὐχ ὁσίη, κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι] Κἀκεῖνο κέκριται, μὴ 'φυβρίζεσθαι νεκρούς. *Euripid. Phoeniss. ver.* 1657. Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσι. *Archilochus, apud Clement. Alexandrin. Strom.* VI; ubi et hic *Homeri* locus adducitur. Θνητοὺς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα. *Grotius, in Excerpt. ex incertis Auctoribus.*

Ibid. Οὐχ ὁσίη, κταμένοισιν] Ita in *Hymno* in *Apollinem*, *Homero* vulgo ascripto *ver.* 237, Ὡς γὰρ τὰ πρώτισθ' ὁσίη γένεθ'. — Ἐν δὲ τῷ, Οὐχ ὁσίη, λείπει τὸ δίκη, ἢ τὸ εὐχὴ, ληφθὲν ἀπὸ κοινοῦ· ἵνα λέγῃ, ὅτι οὐχ ὁσίη εὐχὴ, τὸ οὕτως εὔχεσθαι. *Eustath.* "Ὁσίη dicitur Poëtae, prout et aliis " nonnullis, quod ὅσιον *Sophocli* in illis; " Οὐ θέμις, οὐδ' ὅσιον· et *Phocylidae*, 125, " Οὐχ ὅσιον κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα " ἄτιτον." *Gataker. de Novi Instrumenti Stylo, cap.* 33. Ipse autem deinde eorum sententiam praefert, qui ὁσίη hic *Substantivum* potius esse censeant. Caeterum *Plinius, Epist.* IX, 1, citat Οὐχ ὅσιον φθιμένοισιν. *Hesychius* autem, notante *Barnesio*, legit, Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Vide et supra ad π', 423.

Ver. 413 Τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν] Τοὺς δὲ ἀναγκασθέντας ἐπαινεῖν αὐτοὺς, ἐλαφροτέρους παρέχει καὶ τὸ μὴ πάντα προσποιεῖν ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὥσπερ φορτικοῦ τῆς δόξης, τὸ μὲν εἰς τύχην, τὸ δὲ εἰς τὸν θεὸν ἀποτίθεσθαι. *Plutarch. de Sui Laude.* Caeterum *Eustathius* in commentario citat, Τοὺς δὲ δίκη ἐδάμασσε.

Ver. 417 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας] Ὅτι εἰ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων (supra τ', 500,) Ὀδυσσεὺς μὴ ἐθέλειν εἶπεν ἐκ τῆς τροφοῦ μαθεῖν τίνες τῶν γυναικῶν φαῦλαι, καὶ τίνες οὐ τοιαῦται, αὐτὸς εἰπὼν φράσασθαι· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἔφη, ὡς μὴ πολλὰς ἐθέλων εἰδέναι χάριτας ἀκαίρως τῇ μαίᾳ· νῦν μέντοι ἐρωτᾷ χάριν ἱστορίας ἀναγκαίας, καὶ προκαλεῖται αὐτὴν καταλέξαι γυναῖκας τὰς ἐν μεγάροις. *Eustath.*

Ver. 418 Νηλητεῖς] Ita *Barnesius*: Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* νηλιτεῖς. *Al.* νηλίτιδες. Vide supra ad π', 317.

Ver. 420 Ἀληθείην] Vid. supra ad η', 297.

Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
Τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν,
Ἐλθέμεν, αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·

" Famulae; quas quidem opera docuimus operari,
" Lanasque carpere, et servitutem sustinere:
" Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,
" Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.
" Telemachus vero recens quidem adolescebat, neque ipsum mater
" Imperare sinebat famulis mulieribus.
" Sed age, ego, conscenso coenaculo splendido,
" Dicam tuae uxori; cui aliquis deus somnum immisit.
Hanc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Nondum eam excita; tu vero huc, dic mulieribus,
" Vt veniant; quae scilicet antea indigna machinabantur.
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit
Nunciatura mulieribus, et hortatura ad veniendum.
At ille Telemachum et bubulcum et subulcum
Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est;
" Incipite nunc cadavera portare, et iubete mulieres;

423 Δουλοσύνην] R.

Ver. 423 Δουλοσύνης ἀνέχεσθαι] In exemplaribus nonnullis legitur, notante *Eustathio*, δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.

Ver. 424 Δώδεκα πᾶσαι] Vide supra ad ι, 244; item ad *Il.* σ', 373, 470.

Ibid. Ἀναιδείης ἐπέβησαν] Ἐπὶ πολὺ τῆς ἀναιδείας ἐπῆλθον. *Schol.* Ita infra ψ', 13, Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν. Et *ver.* 52, Ὄφρα σφῶϊν ἐυφροσύνης ἐπιβῆτον Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ. Et *Iliad.* β', 234, Κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.

Ver. 426 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο] Ἀπολογία δὲ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ παιδὸς, ἵνα μὴ μέμφοιτο αὐτὸν ὁ πατὴρ, ὡς μὴ κωλύοντα τὰς δμωὰς τοιαῦτα ποιεῖν. *Eustath.* Verum, ut opinor, non hoc voluit *Euryclea*; (neque enim quicquam opus:) sed servarum nequitiam simpliciter huic causae tribuit, quod scilicet domino caruerint.

Ver. 427 Σημαίνειν] *Al.* Σημανέειν.

Ver. 429 Ὕπνον ἐπῶρσε] *Al.* ὕπνον ἔχευε.

Ver. 431 Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε] Ἐκώλυσεν γὰρ ἂν κολασθῆναι τὰς δούλας. *Schol.* Οὔπω γὰρ ἐθέλει τὴν Πηνελόπην ἐξεγερθῆναι, πρινὴ καὶ τὸ δῶμα τέλειον διακοσμηθῆναι, καὶ τὰς κακὰς δὲ γυναῖκας ἐπιλιπεῖν. *Eustath.*

Ver. 434 et 496 Ὀτρυνέουσα] Vide ad *Il.* α', 55.

Ver.

Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
Δμῳὰς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,
Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρη.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἰν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,

" At postea solia perpulchra, et mensas,
" Aqua et spongiis multiforis purgate.
" At postquam iam totam domum ordinaveritis,
" Famulas eductas e bene-fundata domo,
" Medio inter tholumque et egregium septum aulae,
" Ferite ensibus longis, donec omnium
" Animas abstuleritis, et oblitae fuerint Veneris.
" Quam scilicet cum procis habebant, miscebanturque clam.
Sic dixit: mulieres autem confertae venerunt omnes,
Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.
Primum quidem cadavera portabant mortua;

440 Κατακοσμήσασθε] F. A. L. 443 πασῶν] R.

Ver. 440 Πάντα δόμον κατακοσμήσησθε] Dubitat *Barnesius* annon potius scribendum, πάντα, δόμον κάτα, κοσμήσησθε· Vt sit; non, *omnem Domum*; sed, *omnia per domum*. Sed praestat, ut opinor, vulgata lectio. Quin et (uti fatetur vir ipse eruditus,) occurrit similis phrasis infra *ver.* 457, ubi nullus istiusmodi coniecturae locus: Πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο. *Clark.* Non animadvertetat *Barnesius*, δόμον ut infra μέγαρον esse triclinium, in quo interfecti proci, ut supra iam monuimus. *Ern.*

Ver. 442 Θόλου] Κυκλοτεροῦς οἰκήματος, ἀπὸ τοῦ περιθεῖν· εἰς ὃ τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς χρῆσιν πίπτοντα ἀπετίθεντο, οἷον κρατῆρας καὶ ἐκπώματα καὶ τὰ ὅμοια. *Schol.*

Ver. 443 Πασέων] Ita edidit *Barnesius*: quocum facit et MS. a *Tho Bentleio* collatus. Atque ita semper alibi apud *Homerum* scribitur haec vox. Vulgati hoc in loco habent πασῶν. Quo modo scilicet et πασέων pronuntiandum. *Clark.* Etiam edd. antiquiores habent πασέων. Vid. *Var. Lect.* *Ern.*

Ver. 444 Ἐξαφέλοισθε] *Al.* ἐξαφέλησθε.

Ver. 445 Μίσγοντό τε λάθρῃ] "Homerum" inquit *Henricus Stephanus* "hic "scripsisse μίσγοντό τε λάθρῃ, in animum "inducere nequeo, ut videlicet dixerit "μίσγεσθαι Ἀφροδίτην, aut ἀνακολούθῳ plane "oratione usus sit; sed potius μίσγονθ' "ὅτε λάθρῃ scriptum reliquisse; quae "lectio illorum incommodorum est ex"pers." Quem reprehendens *Berglerus*; "Non animadvertit," inquit, "subaudiendum esse ibi αὐταῖς, aut αὐ"τοῖς, aut ἀλλήλοις —.. Elliptica simi"lis illi, quam *Stephanus* in dubium vo"cat, in hoc: Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνήρ, "ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ. *Odyss.* ὀ, 429." *Praefat. ad Iliados Editionem Wetstenianam, pag.* 8 Nempe *Stephanum* non recte intellexit vir eruditus. Orationem enim ἀνακόλουθον appellat is, non quia vox αὐταῖς, sive ἀλλήλαις, subintelligenda sit, (id quod aeque necessarium est, si cum ipso legas μίσγονθ' ὅτε) sed quia particula τε vocem μίσγοντο cum praecedente εἶχον non ita cupulet, ut utraque ad eandem voculam ἣν referatur· Cuiusmodi tamen constructio (ut opinor) alibi non inusitata. Vide *Iliad.* γ', 235; ὀ, 33; *Odyss.* β', 202; σ', 324.

Ver. 448 Νέκυας — κατατεθνειῶτας] Vide ad *Il.* ή, 409; et ν', 46.

Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,

Sub porticu vero deposuerunt bene-septae aulae,
Sibi-invicem innitentes: imperabat autem Vlysses
Ipse adurgens: illae vero exportabant etiam ex-necessitate.
Caeterum deinde solia perpulchra, et mensas,
Aqua et spongiis multiforis purgabant.
At Telemachus et bubulcus et subulcus
Scopis pavimentum affabre structae domus
Verrebant; exportabant vero famulae, posueruntque foris.
At postquam totam domum ordinarant,
Famulas eductas e bene-fundata domo,
Medio inter tholumque et egregium septum aulae,
Cogebant in angusto, unde nullo-modo erat effugere.
Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui;
" Non quidem iam pura morte animum auferrem
" Harum, quae dudum meo capiti opprobria offuderunt,

451 Ἐπισείχων] F. vid. not. : 460 Εἷλεον] F. A. L.

Ver. 450 Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι] Τὸ δὲ ἐρείδειν, ἐν τῷ Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι, ἀντίθεσιν δηλοῖ, τὴν καὶ ἀντέρεισιν —. Ἰστέον δὲ ὅτι δύναται εἶναι καὶ, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· ἵνα δηλοῖ στοιβὴν τῶν νεκρῶν ἡ λέξις. *Eustath.* Verior, ut opinor, prior accipiendi ratio; meliusque cum vocis ἐρείδω significatione congruit.

Ver. 451 Ἐπισπέρχων] *Eustathius* in commentario citat, ἐπισείχων. *Clark.* Ἐπισείχων est etiam in ed. Flor. et ex h. l. laudatur apud *Steph.* in Thes. nec spernam hanc lectionem. Latini sic dicunt *obire ipsum,* scil. visendi, urgendi causa. Ἐπισπέρχων alibi *Homerus* dicit *Il.* ψ', 430. *Ern.*

Ver. 455 Λίστροισιν] Τοῖς ξυστῆρσιν, ἀπὸ τοῦ λιαίνειν. *Schol.*

Ver. 456 Ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ] Τὰ ξυόμενα δηλαδή. *Eustath.* Caeterum pronuntiabatur ἐφόρευν, vel ἐφόρευν· uti et notavit *Barnesius. Eustathius* autem in commentario citat, ταὶ δ' ἔφερον δμωαί.

Ver. 458 Δμωὰς ἐξαγαγόντες] *Al.* Δμωὰς δ' ἐξαγαγόντες.

Ver. 462 Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ] *Al.* Μὴ μὴν ἐν καθαρῷ θανάτῳ. Καθαρὸς μὲν ὁ διὰ ξίφους ἐδόκει θάνατος, μιαρὸς δὲ ὁ ἀγχονιμαῖος. *Eustath.* Ita *Euripides:* Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι, Κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται· Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι, καὶ καλόν. *Helena, ver.* 306.

Ver.

Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρώροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἠὲ πέλειαι,
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
Τοῦ ἀπὸ μὲν ῥινάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ

„ Matrique meae; cumque procis concumbebant.
Sic atque dixit: et funem navis prora-coeruleae
Ex columna nexum magna, circumiecit tholo,
Alte extensum, nequa pedibus solum attingeret.
Sicut autem quando vel turdae patulae-alis, vel columbae,
Reti se-impingunt, quod scilicet stabat in fruticeto,
Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile;
Sic hae ordine capita habebant, circum autem omnibus
Colla laquei erant, ut miserrime morerentur.
Palpitabant vero pedibus paululum, nequaquam valde diu.
Educebant porro Melanthium per vestibulumque et aulam:
Eius autem naresque et aures saevo aere

467 Ἐπαντανύσας] F. A. L. sic et habet *Seberus* in Ind. sic ἐπανατείνειν dicitur. Verius videtur. 470 δ'] abest F. A. L. male.

Ver. 465 Πεῖσμα νεὸς κυανοπρώροιο Κίονος ἐξάψας] Virgil. *Et nodum informis leti trabe nectit ab alta. Aen.* XII, 603.

Ibid. Νεὼς] *Al.* νεὸς

Ver. 466 Κίονος ἐξάψας] *Al.* Κίονος ἐξ ἅψας.

Ibid. Περίβαλλε θόλοιο] *Circumiecit tholo* nemo potest intelligere? *Eustath.* σχοῖνον ἐξαρτήσας τινὸς, ἢ κιονοειδοῦς ξύλου πέριξ ἔθετο τῆς θόλου Funem crassiorem nauticum, e columna aptum, circa tholum interiorem duxit, ut ex eo omnes suspendi possent, suo quaeque laqueo. *Ern.*

Ver. 467 Ἵκηται] Apud *Eustathium* in commentario, ἵκοιτο

Ver. 469 Ἕρκει ἐνιπλήξωσι] *Schol.* Νῦν τῷ δικτύῳ. *Eustath.* Μηχανήματι ἀγρευτικῷ ἐγκρούσωσι. Vid. Interpr. ad *Hesych.* in h. v. quem Cel. *Alberti* ex h. l. optime correxit. *Ern.*

Ibid. Ἐνιπλήξωσι] *Barnesius*, versionem Editionis *Didymi* secutus, reddit, *sese conquassant*. Minus recte. Vide *Iliad.* μ', 72; ο, 344.

Ibid. Τό θ' ἑστήκει] *Al.* τό θ' εἱστήκει et τὸ δ' ἑστήκη.

Ver. 470 Αὖλιν ἐσιέμεναι] Κοίτην. *Schol.* *Al.* Αὖλιν ἐς ἱέμεναι.

Ver. 472 Δειρῇσιν βρόχοι] *Eustathius*: δειρῇσι βρόχοι. recte. *Ern.*

Ver. 473 Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν] Palpitantes et convulsas optime depingit et quasi ob oculos ponit hic versus. Vide ad *Il.* γ', 363.

Ver. 474 *etc.* Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον *etc.*] Hinc *Comatas* apud *Theocritum*, *Idyll.* V, ver. 149, Ἀλλὰ γενοίμαν, Αἰ μὴ τὺ φλάσαιμι, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα. Quem ad locum *Scholiastes*, citante *Barnesio*, Ἀλλ' ἐὰν μή σε θλάσω, γενοίμην, ἀντὶ Κομάτα, Μελάνθιος· καὶ κολασθείην, ὥσπερ ἐκεῖνος ὑπὸ Εὐμαίου καὶ Φιλοιτίου, ἐγὼ, ἐν τοῖς Ὀδυσσέως οἴκοις.

Ver. 474 Πρόθυρον τε καὶ αὐλήν] Vide ad φ', *Ern.*

Ver. 475. 477 Ἀπὸ μὲν ῥινάς τε καὶ οὔατα —· Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον] Virgil. *Laniatum corpore toto Deiphobum vidit,*

Τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδ' ἐκίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅ γε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Οἶσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
Πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω·
Μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,

Abſcindebant; genitaliaque evulſerunt, canibus cruda diſtribuenda;
Manuſque et pedes amputabant, irato animo.
Hi quidem deinde ubi-ſe-abluerant manuſque pedeſque,
Ad Vlyſſem in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.
Caeterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam;
" Affer thus, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,
" Vt ſuffiam domum; tu autem Penelopen
" Venire huc iube, cum famulis mulieribus:
" Omnes vero hortare ancillas per domum, ut-veniant.
Eum vero rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea;
" Certe iam haec ſane, fili mi, apposite dixiſti:
" Sed age, tibi laenamque tunicamque, veſtimenta afferam:
" Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros
" Sta in aedibus; indignum nempe foret.
Eam autem reſpondens allocutus eſt ſolers Vlyſſes;
" Ignis nunc mihi primum in aedibus fiat.
Sic dixit: neque inobſequens-fuit chara nutrix Euryclea;

vidit, lacerum crudeliter ora; Ora, manuſque ambas, populataque tempora raptis Auribus, et truncas inhoneſto vulnere nares. Aen. VI, 494.

Ver. 481, 482 Οἶσε θέειον, γρηῦ,—Ὄφρα θεειώσω μέγαρον] Similiter apud *Theocritum:* Καθαρῷ δὲ πυρώσατε δῶμα θεείῳ. *Idyll.* XXIV, *ver.* 94. Ἐδόκουν γὰρ οἱ Ἕλληνες οὕτω τὰ τοιαῦτα μύση καθαίρεσθαι διοπομπούμενα·—Θέειον δὲ θυμιάματος εἶδος καθαίρειν δοκοῦντος τοὺς μιασμούς. *Euſtath.* Sulphur habet et in Religionibus locum, ad expiandas ſuffitu domos. *Plinius* a *Barneſio* citatus.

Ibid. Οἶσε] Ἀπὸ ἐνεστῶτος τοῦ Οἴσω. *Euſtath.* Vide ſupra ad ι, 154.

Ver. 483, 84 Γυναιξίν· Πάσας] Scr. Γυναιξί. *Ern.*

Ver. 486 Ἔειπες] *Al.* Ἔειπας· Vti alibi ſaepe.

Ver. 488 Ῥάκεσιν πεπυκασμένος] Ῥάκεσι κρυφθεὶς, ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς. *Ariſtoph. Veſpae, ver.* 349. *Clark. Euſtathius* rectius ῥάκεσι. *Ern.*

Ver. 489 Ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι] *Al.* Ἵσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· et Ἕσταθι ἐν μεγάροισι.

Ver.

Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῦς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα καλὰ Ὀδυσῆος,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Attulit vero ignem et thus: at Vlyſſes
Bene ſuffivit aedes et domum et aulam.
Anus autem demum aſcendit per aedes pulchras Vlyſſis,
Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum:
Illae vero iverunt ex domo, facem in manibus habentes.
Illae quidem deinde circumfundebantur, et ſalutabant Vlyſſem,
Et oſculabantur amplectentes caputque et humeros,
Manuſque prenſantes; illum autem dulce deſiderium cepit
Fletus et ſuſpirii: cognoſcebat vero animo cunctas.

495 Γρηῦς] F. A. L. male. ut alibi, 498 ἀμφιχέοντο] R. L. ſed alterum conſuetudini *Homeri* in hac compoſitione aptius.

Ver. 494 Μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν] *Euſtathius* ait, diſcrimen videri intelligendum μεγάρου καὶ δώματος. Putat autem μέγαρον eſſe γυναικωνῖτιδα, cuius ſignificationis exempla (χρήσεις) ante poſuerit. Falſo. μέγαρον eſt triclinium, δῶμα eſt πρόθυρον. *v.* 474 Purgaturus erat loca caede inquinata. Caeterum in principio ſcrib. διεθείωσε μεγ. *Ern.*

Ver. 495 Ἀνέβη] *Al.* ἀπέβη.

Ver. 497 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο] Hic ſecundum obſervationem *Euſtathii*, intelligenda γυναικωνῖτις. *Ern.*

Ibid. Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι] Μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλέσας· Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι· ἀφ' οὗ, αἱ δετικαὶ τοῦ φωτὸς, δᾷδες, καὶ δαΐδες. *Porphyr. Quaeſt. Homeric.* 9, ipſo fine.

Ver. 499 Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι] In nonnullis legitur, notante *Barneſio*, Καὶ κύνεόν ῥ' ἀγαπαζόμεναι. Vide autem ad *Il.* ά, 51. *Clark.* Add. ſupra ad 408.

Ver. 500 Τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς] Vide ad *Il.* ψ', 108.

Ver. 501 Γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας] *Al.* γίνωσκεν δὲ φρεσὶ πάσας.

ΤΗΣ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ψ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Ψ΄.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσέως ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως,

Ψῖ, δ᾽ ἀναγνωρίζει πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

Γρηῢς δ᾽ εἰς ὑπερῷ᾽ ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
Γούνατα δ᾽ ἐῤῥώσαντο, πόδες δ᾽ ὑπερικταίνοντο·
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ᾽ ἔλδεαι ἤματα πάντα·
Ἦλθ᾽ Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὀψέ περ ἐλθών·

LIB. XXIII.

Anus vero in coenaculum afcendit exultans,
Herae dictura dilectum maritum intus effe:
Genua autem firmiter-fe movebant, pedefque fubfultabant:
Stetit vero deinde fuper caput, et ipfam fermone allocuta eft;
" Surge, Penelope, chara filia; ut videas
" Oculis tuis, quae utique defideras dies omnes:
" Venit Vlyffes, et domum advenit, fero licet reverfus:

1 Ἀνεβήσατο] F. A. L.

Ver. 1 Ἀνεβήσατο]. *Al.* ἀνεβήσετο. Vide ad *Il.* β΄, 35; et ι, 109.

Ver. 3 Ἐῤῥώσαντο] Ἐῤῥωμένως ἐπορεύοντο. *Schol.* a *Barnefio* ex MS. *Aloyfii* excerpta.

Ibid. Πόδες δ᾽ ὑπερικταίνοντο.] Ἀρίσταρχος, ἀνεπάλλοντο καὶ ἐκινοῦντο, προθυμουμένης αὐτῆς βαδίζειν ταχέως, μὴ δυναμένης δὲ, ἀλλὰ κατὰ βραχὺ, διὰ τὸ γῆρας· οἱ δὲ, ὑπερεξετείνοντο, ἄμεινον δῆθεν ἐκινοῦντο, παρὰ τὸ ἴκταρ, ὅ ἐστιν, ἐγγύς· καὶ γὰρ προείρηκε, Γούνατα δ᾽ ἐῤῥώσαντο· ταχέως οὖν ὑπερικνοῦντο, ὅ ἐστι παρεγίνοντο. *Schol. ibid.*

Ver. 7 Ἦλθ᾽ Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται] Τὸ δὲ καὶ οἶκον ἱκάνεται πρὸς σαφήνειαν ἐπῆκται· οὐ γὰρ πᾶς ὁ ἐλθὼν ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰς πατρίδα, ἤδη καὶ οἴκαδε αὐτίκα ἐστί· καὶ δηλοῖ τοῦτο Ἀγαμέμνων, ἐπιβὰς μὲν τῆς πατρίδος γῆς, τὸν οἶκον δὲ οὐκ ἰδών· ἐπεὶ καὶ ταυτολογία εἶναι δοκεῖ τὸ, Ἦλθεν Ὀδυσσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται. *Euftath.* Vide infra ad

Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵθ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵτε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἵ σε περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
Τίπτε με λωβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἂψ ἔρχευ μέγαρονδε.

" Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
" Contristabant, et possessiones comedebant, violabantque filium.
Illam vero rursus allocuta est prudens Penelope:
" Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt
" Insipientem facere *eum*, qui vel prudentissimus sit,
" Atque etiam mentis-impotentem sapientiae admoverunt:
" Qui te sane laeserunt; antea autem mente integra eras.
" Cur me ludibrio habes, per-tristem animum habentem,
" Haec praeter-*verum* dicens? et ex somno me suscitas
" Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?
" Nondum enim taliter dormivi, ex quo Vlysses
" Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.
" Sed age nunc descende, et retro vade in-domum:

16 Παρεξερέουσα] F. A. L. 20 ἔρχεο] edd. veteres omnes. quod propter consensum librorum praetulerim; Homerus promiscue dicit ἔρχεο et ἔρχευ, totidemque utriusque formae exempla reperiuntur.

ad *ver.* 55. *Clark.* Argutiae sunt istae. Immo in affectu praesertim laetiori tautologiae solennes sunt et probabiles, praesertim in muliercula. *Ern.*

Ver. 8 Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας] Τὸ δὲ ἀγήνορας φανερῶς ἐπὶ ψόγου κεῖται, ὡς δηλοῖ τὸ, οἵπερ οἶκον κήδεσκον, καὶ τὰ ἑξῆς. *Eustath.* Minus recte. Vide supra ad α', 106.

Ibid. Οἵθ' ἑὸν οἶκον] Apud *Eustathium* in commentario, οἵ τέ οἱ οἶκον.

Ver. 11 Οἵ τε δύνανται Ἄφρονα ποιῆσαι etc.] Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα, Δρῶμέν τε τοιαῦθ', ἃ ἂν σὺ τυγχάνῃς θέλων. *Euripid. Suppl. ver.* 734.

Ver. 13 Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν] — Τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν, θεοῦ μέγιστον δῶρον. *Aeschylus Agam. ver.* 936.

Ibid. Χαλιφρονέοντα] Κεχαλασμένας ἔχοντα τὰς φρένας· ἠλίθιον, ματαιόφρονα. *Schol.*

Ibid. Σαοφροσύνης ἐπέβησαν] Vide supra ad χ', 424.

Ver. 14 Περ ἔβλαψαν] *Al.* παρέβλαψαν.

Ver. 15 Λωβεύεις] Χλευάζεις, εἰς λώβην καὶ ὕβριν ἄγεις. *Schol.*

Ver. 16 Παρὲξ ἐρέουσα] Παρὰ τὸ δέον λέγουσα. *Schol.* Vide autem supra ad δ', 348. *Al.* παρεξερέουσα.

Ver. 19 Κακοΐλιον] Vide supra ad σ', 72, et τ', 260.

Ver. 20 Ἔρχευ] Ita edidit *Barnesius*, quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus; atque ita in omnibus Exemplaribus scripta occurrit haec vox infra *ver.* 254 huius libri, et saepe alibi apud Poëtam. Vulgati hic habent ἔρχου. In nonnullis autem scribitur, notante *Barnesio*, ἔρχεο· quod et ipsum pronuntiandum ἔρχευ, vel ἔρχου. Vide infra *ver.* 52, et 78. *Clark.* Ἔρχευ ex h. l. laudat etiam *Seberi* index. Ἔρχου non esse scribendum, certum est: nuspiam

Εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι,
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καί ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηΐ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἧκε·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,

« Siquis enim mihi alia mulierum, quae mihi sunt,
« Haec veniens nunciasset, et ex somno me suscitasset,
« Eo-casu cito graviter ipsam ego dimisissem ut-iret
« Rursus intra aedes: te vero hac quidem in re senectus tua iuvabit.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:
« Nequaquam te ludibrio habeo, filia chara: sed vere tibi
« Venit Vlysses, et domum advenit, sicut dico;
« Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in aedibus:
« Telemachus vero illum dudum noverat intus esse,
« Sed prudentia consilia patris occultabat;
« Vt virorum ulcisceretur violentiam, superborum.
Sic dixit: illa autem gavisa est, et a lecto ubi-prosiluerat
Anum complexa est; a palpebris vero lachrymam misit;
Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est;
« Eia age iam mihi, nutrix dilecta, verum dic,
« Si vere iam domum venit, ut dicis,
« Quomodo demum procis impudentibus manus intulerit,

21 Γε] abest A. 1. R. male. 22 μ'] abest edd. vett. *ibid.* ἀνέγειρεν] F. A. 1. L. male, ut 25 προσέειπεν] A. 28 ἀτίμεον] F. quod ut magis ionicum praetulerim. Sic laudat *Seberus* in Ind. nescio unde.

nuspiam enim hac scriptura utitur *Homerus*. Sed vid. *Var. Lect.* *Ern.*

Ver. 22 Ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε] *Al.* ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε.

Ver. 24 Ἔσω μεγάρων] *Al.* ἔσω μέγαρον.

Ibid. Σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει] Τὸ μὴ μεθ' ὕβρεως ἀποπεμφθῆναι· ἢ οἷον, εἰ καὶ τὰ ἄλλα σοὶ βαρύ ἐστι, τοῦτό γε ὀνήσει. *Schol.*

Ver. 25 Τὴν δ'] Ita recte *Barnesius*. *Henricus Stephanus* aliique male, Τὸν δ'. *Clark.* Quorsum tali notula de manifesto vitio typographico? *Ern.*

Ver. 27 Ἦλθ' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται] Vide supra ad *ver.* 7.

Ver 31 Τίσαιτο] Similiterque infra *ver.* 57, ἐτίσατο. Vide ad *Il.* ι, 508; et χ', 19, 20.

Ibid. Βίην ὑπερηνορεόντων] *Eustathius* in commentario citat, βίας ὑπερηνορεόντων.

Ver. 35 Ἔνισπε] MS. nonnulli a *Tho. Bentleio* collati, ἔνισπες.

Ver.

Μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον
Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν
Ἑσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες,
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλές,
Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.

" Solus cum-esset; hi vero semper frequentes intus manebant.
Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
" Non vidi, non edocta sum; sed gemitum solum audiebam
" Eorum-qui-interficiebantur: nos vero in recessu thalamorum bene-constru-
" Sedebamus turbatae; fores vero *nos* continebant bene-aptatae: [ctorum
" Prius scilicet quam demum me tuus filius a domo vocaret
" Telemachus: hunc enim pater emisit ad-vocandum.
" Inveni deinde Ulyssem inter caesa cadavera
" Stantem; illi vero circum ipsum, solidum pavimentum tenentes,
" Iacebant alii super alios: videns *tu* animo exhilarata fuisses,
" Sanguine et cruore foedatum, tanquam leonem.
" Nunc hi quidem demum omnes ad atrienses fores
" Conferti; at ille domum suffit perpulchram,
" Igne magno accenso: te vero me emisit ut-vocarem.

40 Ἄκουσα] F. A. L. 41 εὐπήκτων] F. bene. 43 κάλεσσεν] A. 2. 3. male. 45 κταμένοισι νέκυσιν] edd. vett. *Eustath.* nempe pronunciando duplicanda litera σ. 48 totus versus abest a Fl. recte, ut mihi videtur. translatus huc est versus sine reliqua comparatione, sine qua commodum sensum non habet. nec est vestigium eius apud *Eustath.*

Ver. 40 Ἄκουον] *Al.* ἄκουσα.

Ver. 42 Ἀτυζόμεναι] Ἐκπληττόμεναι, ταρασσόμεναι. Ἀτύω, ὁ μέλλων ἀτύσω, καὶ κατὰ παραγωγὴν, ἀτύζω, Αἰολικόν. *Schol.*

Ibid. Σανίδες δ' ἔχον] *Scholiastes* interpretatur, κεφαλισμέναι ἦσαν· Quam explicationem secutus *Barnesius*, vertit, *Fores verò claudebantur*. Minus recte. Vide *Iliad.* κ', 264; μ', 8; *Odyss.* δ', 360; item χ', 128, ubi eadem ipsa phrasis occurrit.

Ver. 45 Μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν] Ita hic edidit *Barnesius*; ut et supra χ', 401. *Vulgg.* μετὰ κταμένοισι νέκυσιν· Sive, uti legit MS. a *Tho. Bentleio* collatus, itemque *Eustathius* in commentario, μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν. Vide supra ad χ', 401.

Ver. 46 Ἑσταόθ'] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Ἑστεῶθ'.

Ibid. Κραταίπεδον οὖδας] Τὸ στερεὸν πέδον, ὡς λιθόστρωτον, ἢ μᾶλλον ὡς πεπιλημένον καὶ σεσαγμένον. *Eustath.*

Ver. 47 Ἰάνθης] *Barnesius* edidit, legendumque pronuntiat, ἰανθῇς. Sed nihil opus.

Ver. 47 Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα] Vide supra χ', 402, 403. *Clark.* Vid. de h. v. *Var. Lect.*

Ver. 49 Νῦν οἱ] *Al.* Νῦν δ' οἱ.

Ver. 51 Κειάμενος] *Al.* κηάμενος.

Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σὲ,
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα·
Οἶσθα γὰρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱέϊ, τὸν τεκόμεσθα·
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

« Sed sequere, ut vobismet laetitiae applicetis
« Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.
« Nunc vero iam hoc longum desiderium perfectum est:
« Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem et te,
« Et filium in aedibus; male vero qui ei faciebant
« Proci, hos omnes ultus est sua in domo.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
« Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriare exultans;
« Nosti enim, quod gratus in domo appareret
« Omnibus, maxime vero mihique, et filio, quem genuimus:
« Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:
« Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,
« Iniuriam indignatus acerbam, et mala opera:
« Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
« Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos pervenisset:
« Ideo ob iniquitates passi sunt malum: at Vlysses
« Perdidit longe reditum ab-Achaia, periitque ipse.
Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea;

Ver. 52, 78 Ἕπευ] *Barnesius* inter varias lectiones, ἕπου. Vide supra ad *ver.* 20.

Ibid. Ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον] Vide supra ad χ', 424.

Ver. 53 Πέποσθε] *Eustathius* exponit, πεπόνησθε· *Scholiastes* autem, πεπόνθατε· quod et rectius. Vid. et ad κ', 465.

Ver. 55 Ἐφέστιος] Ἤτοι εἰς τὴν ἑστίαν· ἑστία δὲ ὁ οἶκος· ὃ γὰρ εἶπεν, Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, μεταλαβὼν ἔφη, (supra *ver.* 7 et 27;) Ἦλθ' Ὀδυσσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 2.

Ver. 56 Ἔρεζον] *Al.* ἔρεξαν.

Ver. 63 Κτεῖνε] MSS. nonnulli a *Tho. Bentleio* collati, κτεῖναι.

Ver. 66 Εἰσαφίκοιτο] *Al.* εἰσαφίκηται.

Ver. 67 Τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν] Ita supra χ', 317, 416; Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπεν. Item α', 7; Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

Ver.

Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἣ πόσιν, ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
Οὐλὴν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔθελον δέ σοι αὐτὴ
Εἰπέμεν· ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κεν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν·
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

" Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?
" Quae maritum, intus cum est apud focum, nunquam dicis
" Domum esse venturum? animus nempe tibi semper incredulus.
" Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,
" Cicatricem; quam quondam ei aper inflixit albo dente:
" Hanc abluens agnovi; volebam autem tibi ipsa
" Dicere; sed me ille prehensam ad os manibus,
" Non sinebat dicere, solertia mentis.
" Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsam,
" Si te decipiam; ut-interficias me miserrima morte.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
" Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum
" Consilia scrutari, valde licet multarum-rerum scientem:
" Sed omnino eamus ad filium meum; ut videam
" Viros procos mortuos, et *eum*, qui interfecit.
Sic locuta, descendebat e coenaculo: multa vero ei cor

Ver. 71 Παρ' ἐσχάρῃ] Ἔνθα τὸ πῦρ καίεται, τόπος· ἔστι δὲ βωμὸς ἰσόπεδος, οὐκ ἐκ λίθων ὑψούμενος. *Schol.*

Ver. 75 Σοι αὐτὴ] *Al.* σοι αὐτῇ.

Ver. 76 Ἀλλά με κεῖνος] *Al.* ἀλλ' ἔμ' ἐκεῖνος.

Ver. 77 Πολυϊδρείῃσι] *Al.* πολυκερδίῃσι· Vt infra ω', 166.

Ver. 78 Ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς] Ita *Iliad.* ψ', 485: Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθα, ἠὲ λέβητος. Et apud *Aristophanem*; Ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι. *Equites, ver.* 788.

Ibid. Περιδώσομαι] *Al.* περὶ δώσομαι.

Ver. 81 Χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων Δήνεα εἴρυσθαι] Οὐ γάρ ἔσθ' ὅπως τὰ θεῶν βουλεύματα ἐρευνῆσαι βροτέᾳ φρενί. *Pindar. citatus a Duporto, Gnomolog. Homeric. ad hunc locum.* Μάντις δ' οὐδεὶς ἐστιν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, Ὅστις ἂν εἰδείη Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο. *Hesiod. apud Clem. Alexandrin. Strom.* V. Πάντη δ' ἀθανάτων ἀφανὴς νόος ἀνθρώποισι. *Solon Atheniensis, apud eundem ibid.*

Ver. 82 Εἴρυσθαι] *Hesychius* legit εἰρῦσθαι, exponitque εἰδέναι nempe ad vocem εἰρύσθαι, ubi hunc *Homeri* locum adducit: uti et notarunt *Barnesius*, et *Duportus* in *Gnomologia* ad hunc locum. *Al.* εἰρῦσαι. Conf. ad 151.

Ver. 84 Τεθνηότας] Vide ad *Il.* β', 818.

Ver. 85 Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα] Ὀκνηρίαν δέ τινα δηλοῖ τὸ κατέβαινε παρατατικῶς φρασθέν· Εὐρύκλεια μὲν γὰρ, πιστεύσασα

Ὥρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
Ἢ παρςᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα·
Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν,
Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧςο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τι μιν εἴποι
Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧςο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν·
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσσασκε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

Agitabat, an feorfum dilectum maritum interrogaret,
An aftans ofcularetur caput et manus prehenfas.
Illa vero poftquam ingreffa eft, et tranfivit lapideum limen,
Sedebat deinde Vlyffi ex-adverfo, in ignis fplendore,
Ad-parietem alterum: ille autem ad columnam longam
Sedebat deorfum tuens, expectans, fi quid fibi diceret
Eximia uxor, poftquam vidit oculis.
Haec vero tacita diu fedit; ftupor vero ei cor invafit:
Obtutu autem aliquando quidem eum in-oculos afpectabat,
Aliquando vero non-agnofcebat, mala corpori veftimenta habentem.
Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat;

96 Ἐνένιπεν] R.

σασα ἔνδον εἶναι τὸ φίλον αὐτῇ τέκος, ἐῤῥωμένως ἀνέβαινεν· ἡ δὲ γυνὴ ἐνδοιάζουσα, σχολαίως κάτεισιν. *Eufiath.* Vide ad *Il.* θ', 87; et ν', 84.

Ver. 89 Ἐναντίον] *Al.* ἐναντίη.

Ibid. Ἐν πυρὸς αὐγῇ] Ἐν τῷ πεφωτισμένῳ τόπῳ καὶ πεφλογισμένῳ ἀπὸ τοῦ πυρός. *Schol.*

Ver. 90 Τοίχου τοῦ ἑτέρου] Ita *Iliad.* ι, 218, Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο, Τοίχου τοῦ ἑτέροιο.

Ver. 93 Ἄνεω δὴν ἧςο, τάφος δέ οἱ] Similiter apud Virgilium: *At vero Aeneas afpectu obmutuit amens.* *Aen.* IV, 279.

Ibid. Τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν] Ἔτι γὰρ αὐτῇ (inquit *Euflathius*) τὸ ἄπιςον ἀληθῶς ἄλυτον. Ὡς γὰρ οὐδὲν καινὸν, εἰ καὶ ὅλην δείξει ὁ τῷ Ὀδυσσεῖ εἰκασθεὶς δαίμων, οὕτως οὐδ' εἴπερ τὸ τῆς κλίνης (*ver.* 225, 226,) ἐξείπῃ μυςήριον· οὐ γὰρ ἀδύνατον τὸν τ' ἄλλα εἰδότα θεὸν εἰδέναι καὶ αὐτό. Καὶ τοίνυν εἰ καὶ ὕςερον ὀψέ ποτε συμπεισθῇ, καὶ ἀναγνοῦσα τὰ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς σήματα, (*ver.* 206, 207,) δακρύσασα ἀμφὶ χεῖρας δειρῇ βάλῃ τῷ Ὀδυσσεῖ· οὐδ' οὕτως εὖ συνεπείσθη· καὶ γὰρ ὁ δαίμων, ὃν ὑπόπτευε, καὶ τὰ σήματα πάντως εὖ ᾔδει. Nimis fubtiliter et minute. Cum enim dicat *Penelope* fupra *ver.* 63, Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηςῆρας ἀγαυούς· cumque *Eurycleae* refpondeat, *ver.* 81, — χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων Δήνεα εἴρυσθαι· id folummodo (ut opinor) exprimere vult, nempe prorfus incredibile effe, *Vlyffem* revera rediiffe, procofque interfeciffe.

Ver. 94 Ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν] Τὸ δὲ ἐνωπιδίως, ἀντὶ τοῦ κατ' ὄψιν· ἵνα λέγῃ ὅτι ἄλλοτε μὲν περιεργότερον ἐντρανίζουσα καὶ κατασκοποῦσα ἐπεγίνωσκεν, ἄλλοτε δὲ ἠγνόει. Τὸ δὲ, ἐνωπιδίως, γράφεται μάλιςα ἐνωπαδίως, *Euflath.* Et MS. a *Tho. Bentleio* collatus ἐνωπαδίως legit. *Clark.* Eandem varietatem notat *Etymol. Magn.* in h. v. *Euftathius* videtur ἐνωπαδίως praeferre. *Ern.*

Ver. 96 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν] Ὅτι μεθοδεύσας ὁ Ποιητὴς τὴν κατ' ὄψιν ἐντυχίαν τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τῆς γυναικὸς καινότερον, φυλάττει κἀνταῦθα τὸν Ὀδυσσέα τλήμονα καὶ λαλοῦντα μηδέν· καὶ θέλει μὲν ἡ γυνὴ φανῆναι τοιαύτη. Ἐπεὶ δὲ ἔδει ἦν, οὕτω πεφυλαγμένης ἀμφοῖν τῆς ἐντάσεως, ὁμιλῆσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, πλάττει μεσιτεύοντα τῇ ὁμιλίᾳ τὸν παῖδα, καὶ λαλοῦντα τῇ μητρί· καὶ αὐτὴν αὖθις τῷ παιδί· καὶ τρίτον ἐπ' αὐτοῖς ἀναγκαίως τὸν Ὀδυσσέα. Καὶ ὅτι προβαίνει πιθανῶς

Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Τέκνον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν·
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔστ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν
Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

« Mater mea, infelix - mater, immitem animum habens,
« Cur sic a - parte separaris? neque apud ipsum
« Sedens, verbis percontaris, neque interrogas?
« Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo
« Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
« Venisset vigesimo anno in patriam terram;
« Tibi vero semper cor durius est lapide.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
« Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet;
« Neque aliquod proloqui possum verbum *ad eum*, neque interrogare,
« Neque in vultum intueri ex - adverso: si autem revera demum
« Est Vlysses, et domum venit; certe omnino nos
« Cognoscemus alter - alterum et melius; sunt enim nobis
« Signa, quae scilicet et nos abscondita scimus ab aliis.
Sic dixit: risit vero multa - passus nobilis Vlysses;
Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est;

101 Ὅς τ' οἱ] R. L.

πιθανῶς καὶ εὐμεθόδως τὰ ἐφεξῆς· οὐκ ἄλλως μέντοι προσφθέγξεται τὸν ἄνδρα, εἰ μὴ προλογίσοι ἐκεῖνος πρὸς αὐτὴν, εὐλαβουμένη μὴ καὶ ἄλλῳ θαρσύτητος. *Eustath.*

Ver. 97 Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ] Ἄλλα δὲ εἴωθε συντιθέναι εἰς διαβολήν τινων, ὡς δυσωνύμων· ὡς τὸ Δύσπαρι· καὶ τὸ, Μῆτερ, δύσμητερ. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 16 *sub fine.* Vide *Conrad. Ritterhus. annotat. ad Oppian. Cyneg. Lib.* 1, *ver.* 260

Ver. 101 Ἀφεσταίη] *Al.* ἀποσταίη.

Ibid. Ὅς οἱ] *Barnesius* inter varias lectiones rettulit ὅς ῥ' οἱ. Sed nihil opus. Qua enim ratione vocula ὅς etiam extra caesuram produci possit, vide ad *Il.* α, 51.

Ver. 102 Ἔτεϊ ἐς] Vide supra ad π', 206

Ver. 103 Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο] Ita apud *Hesiodum*: Ἀδάμαντος ἔχων κρατερόφρονα θυμόν. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 146. Et apud *Moschum*: Πέτρης δ' γ' ἔχων νόον ἠὲ σιδήρου Καρτερὸν ἐν στήθεσσι. *Idyll.* IV, 44. Et apud *Aeschylum*: Σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος. *Prometh. Vinct. ver.* 242. Et apud *Plutarchum*, *de capiend. ex Inimic. Vtilitat.* Κεῖνος ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδήρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν. Vide et infra ad *ver.* 172.

Ver. 106 Οὐδέ τι] *Al.* Οὐδ' ἔτι.

Ver. 109 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων] Vide supra ad φ', 36. *Al.* Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.

Τηλέμ', ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι,
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεσθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὧι μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
Ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.

" Telemache, sane matrem in aedibus sine
" Tentare me; cito autem cognoscet etiam melius.
" Nunc vero, quia sordeo, mala ... corpori vestimenta indutus sum,
" Ideo despicatui habet me, ... undum putat ipsum esse.
" Nos vero consultemus, ... cto quam optime fiat:
" Etenim aliquis, etiam ... itum ubi interfecerit in populo,
" Cui non multi sint adjutores po...e,
" Fugit, cognatisque relictis et patria terra:
" Nos autem columen urbis interfecimus, qui longe optimi *erant*
" Juvenum in Ithaca; ideo te consultare jubeo.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Ipse haec sane videas, pater dilecte; tuum enim optimum
" Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum
" Alius vir contenderet mortalium hominum.

122 Τάδε] R. 125 ἀνθρώποισι] F. A. L.

Ver. 113 Ἔασον] *Barnesius* edidit ἔασον et ita semper scribendum statuit. Sed vide ad *Il.* δ', 42.

Ver. 115 Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω] *Al.* Νῦν δ' ὅτι ῥυπόω. Ex τ', 72 supra.

Ver. 119 Ἀοσσητῆρες] Ἀοσσητὴρ δὲ καὶ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καθὰ καὶ ἐν ἄλλοις, ὁ δίχα ὄσσης βοηθῶν, τουτέστιν ὁ ἕτοιμος καὶ ἀπροφάσιστος ἐπίκουρος. *Eustath.*

Ver. 120 Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν] Ἔθος ἦν παρὰ τοῖς Παλαιοῖς, τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργασάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ παραγίγνεσθαι εἴς τινος οἰκίαν ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ καθίζειν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκεκαλυμμένον, καθαρσίων δεόμενον. *Schol.* ad *Iliad.* ω, 480. Τὸ δὲ φεύγεσθαι τὰς πατρίδας ὑπὸ τῶν φονευσάντων, καθωμίληται· οἱ μήτι ἄρα ποινὴν τίσει ὁ φονεὺς τὴν συνδόξασαν· τότε γὰρ ἔξεστι μένειν ἐν δήμῳ. *Eustath.* Vide ad *Il.* σ', 497. *Clark.* In *Schol.* ad *Il.* ω. leg. καθίζειν ἐπὶ τῆς ἑστίας. *Ern.*

Ibid. Πηούς] Τοὺς πόῤῥωθεν συγγενεῖς. *Schol.* Vide supra ad θ', 581.

Ver. 122 Τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα] Apud *Eustathium* in commentario, τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα. Atque ita in omnibus exemplaribus legitur supra ρ', 279. Vide et ad ω, 43.

Ver. 123 Ἀντίον ηὔδα] Sic apud Virgilium: *Aeolus haec contra.* *Aen.* I, 80. *Aeneas contra cui talia reddit* X, 530.

Ver. 125 Ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι] In nonnullis legitur, notante *Barnesio*, ἐπ' ἀνθρώποισι φάσ' ἔμμεναι. Sed male. Nam vox φασὶ, quam saepe in *Iliade* et *Odyssea* occurrit, priorem semper producit. Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet, ἐπ' ἀνθρώπους φάτ' ἔμμεναι.

Ver. 126 Ἐρίσειε] Vide ad *Il.* α', 140.

Ver.

Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', ὐδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Πρῶτα μὲν ἂρ λύσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμωάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι·
Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκύων,
Ἢ ἂν ὁδὸν στείχων, ἢ οἳ περιναιετάυσιν·
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνυ κατὰ ἄστυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ', ὅ, ττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Πρῶτα μὲν ὖν λύσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
Ὥπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς

« Nos vero alacres una sequemur; neque omnino puto *me*
« Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit.
Illum autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum:
« Primum quidem lavamini, et induimini tunicas,
« Famulasque in aedibus iubete vestimenta sibi-sumere:
« Caeterum divinus cantor, habens citharam argutam,
« Nobis praeeat ad lusoriam saltationem,
« Vt aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
« Vel per viam vadens; vel *ex iis* qui circum-habitant:
« Ne prius fama lata caedis per urbem fiat
« Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
« Agrum in nostrum arboribus-abundantem: illic vero postea
« Consultabimus, quicquid utile Olympius praebuerit.
Sic dixit: illi autem ei omnino quidem auscultarunt, et paruerunt,
Itaque primum quidem lavarunt-se, et induerunt-sibi tunicas:
Ornatae autem sunt mulieres; sumpsit vero divinus cantor

137 Πρόσθεν] R.

Ver. 127, 128 Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ' *etc.*] Occurrit idem Distichon *Iliad.* ν', 785, 786, nisi quod ibi legitur, Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες. Atque inde et hic edidit *Barnesius* ἐμμεμαῶτες. Sed et vulgata lectio satis recte se habet. Vide ad *Il.* ά, 51. Porro totum Distichon hoc in loco omittunt Codices nonnulli.

Ver. 128 Ὅση δύναμίς γε πάρεστι] Post hunc versum subnectunt nonnulli, notante *Barnesio*, ex *Iliad.* ν', 787, Πὰρ δύναμιν δ' ὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν.

Ver. 130 Ἄριστα] *Al.* ἄριστον.

Ver. 131 Λύσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε] Similiterque infra *ver.* 142; λύσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο. Vide supra ad ί, 491; et ί, 296.

Ver. 132 Δμωάς τ'] *Al.* Δμωὰς δ'.

Ver. 134 Φιλοπαίγμονος] *Al.* πολυπαίγμονος.

Ver. 136 Περιναιετάυσιν] *Eustath.* Περιναιετάυσι· et mox *ver.* 144. ὦρσε. recte. *Ern.*

Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμον@ ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιςοναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκέων·
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν·
Σχετλίη, ἐδ' ἔτλη πόσιος ἒ κερδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' ἐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρ@ καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα·
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλ@ Ἀθήνη,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα. καδδὲ κάρητ@

Citharam cavam; ipsisque desiderium concitavit
Cantusque dulcis, et egregiae saltationis.
His vero magna domus personabat pedibus
Virorum ludentium, pulchreque cinctarum mulierum.
Sic autem aliquis dicebat aedes extra audiens;
" Certe omnino iam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam reginam:
" Improba, neque sustinuit mariti sui cui-virgo-nupsit,
" Servare magnam domum perpetuo, donec venisset.
Sic utique aliquis dicebat; haec autem non noverunt, quomodo facta erant.
At Vlyssem magnanimum sua in domo
Eurynome peconoma lavit et unxit oleo;
Circumque ipsum pallium iecit et tunicam:
Caeterum capiti affudit multam pulchritudinem Minerva,
Maioremque aspectu *fecit* et crassiorem; a capite autem

146 Περιςεναχίζετο] F. A. L. 151 ἕως ἵκοιτο] R.

Ver. 145 Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο] Ὅρα δὲ ὅτι τε κἀνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Δημόδοκον, πρὸς φόρμιγγα ἡ μολπὴ καὶ ἡ ὄρχησις· ὡς καὶ ἐν τῷ (*Odyss.* ά, 421; σ', 303,) οἱ δ' εἰς ὀρχηςὺν τρέψαντο, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. *Eustath.* Vide supra ad θ', 262.

Ver. 146 Τοῖσιν δὲ] *Barnesius* edidit Τοῖσιν δή. Sed, ut opinor, minus recte.

Ibid. Περιςοναχίζετο] *Al.* περιςεναχίζετο.

Ver. 147 Παιζόντων] Vers. *ludentium.* Non male. At clarius erat, *saltantium.* *Ern.*

Ver. 151 Εἴρυσθαι] *Al.* Εἰρῦσθαι et Ἐρῦσαι.

Ibid. Ὄφρ' ἂν ἵκοιτο] *Eustathius* in commentario citat, ἕως ἵκοιτο. Vt supra δ, 109; et τ', 367.

Ver. 154, 156 Λῦσεν καὶ — χεῦεν πολὺ] *Eustathius*, λῦσε καὶ — χεῦε πολύ. bene. *Ern.*

Ver. 156, 157 Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν —, Μείζονά τ' εἰσιδέειν *etc.*] Ita Editi omnes. Attamen parum apte cum praecedentibus connectitur istud Μείζονά τ' εἰσιδέειν *etc.* Vti observat *Eustathius*; Ἐνταῦθα δὲ ὁ κεῖται ὅλως ῥῆμα προκλητικὸν τῷ Μείζονα καὶ πάσσονα. Quod autem deinceps addit ille: Καὶ ἔςιν ἡ σύνταξις κατ' ἔλλειψιν, ἵνα νοῆται ἔτω πως· ὥςε εἶναι τὸν Ὀδυσσέα μείζονα καὶ πάσσονα· id vero paulo videtur durius. Caeterum occurrunt iidem septem versus supra ζ', 229-235; nisi quod in primo legatur, Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα Μείζονά τ' εἰσιδέειν *etc.* ubi istud Μείζονά τ' εἰσιδέειν *etc.* (uti et notat *Eustathius*,) recte ad praecedentem vocem θῆκεν refertur. Vnde verisimile videtur versum hunc,

Αὐτὰρ

Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
Οὐ μέν κ' ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι· ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
Sicut autem quando aliquis aurum circumfundat argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva
Artem omnigenam; pulchra vero opera is perficit:
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique et humeris:
E balneo vero is egressus est, corpore immortalibus similis;
Iterum autem deinde resedit in solio, unde surrexerat,
Ex-adverso suae uxori; et ipsam sermone allocutus est;
" Infausta, tibi quidem prae mulieribus foemineis
" Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:
" Haud quidem alia sic mulier obfirmato animo
" Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
" Venisset vigesimo anno in patriam terram.
" Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut et ipse
" Decumbam; profecto enim huic ferreus in praecordiis animus.

165 Ἔειπεν] A. 2. 3. La male. 168 ἄλλη γ'] A. 2. 3. 169 ἀποσταίη] F. A. L. 172 σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ] eaed.

Αὐτὰρ κακκεφαλῆς etc. huius loci proprium non esse; sed pro isto, Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν etc. ζ', 229, aut alio quodam simili, per errorem huc irrepsisse. Vide et infra ω, 368. *Clark.* Sed et alterum proclive est suspicari, versus 157—162. esse huc tralatos, omisso primo τὸν μὲν, qui non conveniebat: quod nescio an magis credibile sit. *Ern.*

Ver. 159 Περιχεύεται] *Al.* περιχεύατο.

Ver. 160 Δέδαεν]. Vide supra ad θ', 448; et υ. 72.

Ver. 166 et 264 Δαιμονίη] Similiterque *ver.* 174, Δαιμόνι'. Vide ad *Il.* ω, 194.

Ibid. Περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων Κῆρ ἀτέραμνον] Ἔστιν ἓν ἀστεῖον εἰπεῖν, ὡς μικροῦ δεῖν συντομώτερον ἔσχε τὴν μνηστηροκτονίαν κατεργάσασθαι Ὀδυσσεύς, ἢ τὸν ἀναγνωρισμὸν τῆς γυναικός· οὕτω περίφρων ἡ γυνὴ καὶ στερρὰ καὶ εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι. *Eustath.*

Ver. 168 Οὐ μέν κ' ἄλλη ὧδε] *Al.* Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε· ut supra *ver.* 100. *Al.* οὐ μὴν ἄλλη γ' ὧδε.

Ver. 169 Ἀφεσταίη] *Al.* ἀποσταίη· Ut supra *ver.* 101.

Ver. 172 Ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός] *Al.* σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ. *Al.* σιδήρεος ἔνδοθι θυμός. Similiter *Iliad.* χ', 357, Ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἔνδοθι θυμός. Et ω, 205, 521, Σιδήρειον νύ τοι ἦτορ. Similiter et Tibullus: *Quam ferus et vere ferreus ille fuit.* I, XI, 2. Et Cicero; *O te ferreum, qui illius periculis non moveris!*

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Δαιμόνι', οὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷος ἔησθα
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει.
Ἔνθα οἱ, ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν
Κῶεα, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κεδνὰ ἰδυῖαν·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Generose, neque sane quid magnifacio, neque nihili-habeo,
" Neque admodum admiror; perquam autem bene novi, qualis eras,
" Ex Ithaca in navi proficiscens longis-remis instructa.
" Sed age ei sterne densum lectum, Euryclea,
" Extra bene-fundatum thalamum, quem scilicet ipse fecit:
" Illic ei, exposito denso lecto, inicite, ad-cubandum,
" Pelles, et laenas, et integumenta splendida.
Sic utique dixit, maritum tentans; at Vlysses
Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem;
" O mulier, profecto valde hoe verbum acerbum dixisti:
" Quis vero mihi alibi posuit lectum? difficile nempe esset
" Etiam valde scienti: nisi quando deus ipse aggressus

178 ἐντὸς] F. male. 179 ἔμβαλέ τ'] R. vid. not.

Ad Attic. Lib. XIII, *Epist.* 30, *sub initio.* Vide et supra ad ι, 190; et ad *ver.* 103 huius libri.

Ver. 174 Ἀθερίζω] Τὸ ἐκρίπτω καὶ ἀποβάλλω, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀθέρων τῶν μὴ δυναμένων ἔχεσθαι διὰ σμικρότητα· οἱ γὰρ λικμῶντες ἐκρίπτουσιν αὐτούς. *Schol.* ex MS. *Aloysian.* a *Barnesio* excerpto.

Ver. 177 et 179 Πυκινὸν λέχος] Διὰ τὸ ἐκ πολλῶν ἱματίων τὰ στρώματα συντίθεσθαι. *Hesychius*, ad vocem Πυκινόν. *Eustathius* autem; Πυκινὸν —, ἵνα φέρειν ἔχῃ [ἔχῃ] στεῤῥῶς τὰ ἐπικείμενα.

Ver. 178 Ἐκτὸς] *Al.* Ἐντός.

Ver. 179 Ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν] Vulgati habent ἔμβαλέ τ' εὐνήν· *Barnesius* autem ex Editionibus nonnullis edidit, ἐμβάλετ'. Quod, uti et ipse annotat, cum praecedente ἐκθεῖσαι aptius congruit. Atqui MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit ἐκθέσθαι. Quae si vera lectio, omnino scribendum cum vulgatis ἔμβαλέ τ'. *Clark.* Ἐμβάλετ' exhibet etiam *Ammon.* in χλαῖναν et λέχος. Caeterum si legamus ἐκθεῖσα, quod et ipsum edd. quaedam habent et quod mutari potuit velut fulciendi versus causa, etiam ἔμβαλε locum tueri potest. Sed illud melius. *Ern.*

Ver. 180 Κῶεα, καὶ χλαίνας] Apud *Ammon.* l. c. est δέμνια καὶ χλαίνας· et sic e *Tryphone* laudatur apud eundem in χλαῖναν. *Ern.*

Ver. 184 Ἄλλοσε θῆκε λέχος] *Eustathius* infra *ver.* 204 in commentario citat, ἄλλοσ' ἔθηκε. Atque ita et hic et infra *ver.* 204, edidit *Barnesius*; lectionem *longe potiorem* pronuntiat. At quamobrem longe potiorem existimet vir eruditus, equidem non video. Quin et hoc in loco cum vulgatis ἄλλοσε θῆκε legit ipse *Eustathius*.

Ver. 185 Ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν etc.] Recte observat *Spondanus*, "Difficultatem cuiusvis rei ita solere a Poëta exprimi." Vide et supra ad *ver.* 93.

Ver.

Ρηιδίως εθελων (θειη) αλλη ἐνὶ χώρῃ·
Ανδρων δ' ουκ αν τις ζωος βροτος, ουδὲ μάλ' ἡβῶν,
ν. ἐπεὶ μεγα σῆμα τετυκται
τὸν δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
φυλλος ἐλαίης, ἕρκεος ἐντὸς,
ν· παχετος δ' ἦν, ἠΰτε κίων·
λῶν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
σι; καὶ εὐ καθυπερθεν ἐρεψα·
ηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
κοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
, καὶ ἐπὶ σάθμην ἴθυνα,

« Facile volens poneret alio in loco:
« Virorum autem haud quiſquam vivus mortalis, neque valde pubeſcens,
« Facile amoliretur; quoniam magnum ſignum factum eſt
« In lecto elaborato; eum autem ego feci, neque quiſquam alius.
« Arbor erat patula-foliis olivae ſeptum intra,
« Vigens, floreſcens; craſſa vero erat, tanquam columna;
« Ei autem ego circumdatum thalamum ſtruxi, donec perfeci
« Denſis lapidibus, et bene deſuper texi;
« Conglutinataſque impoſui fores, firmiter aptatas.
« Et tum deinde abſcidi comam patulae-foliis olivae;
« Truncum vero a radice uſque proſciſſum circumdolavi aere
Bene et ſcite, et ad perpendiculum exegi,

188 Μετοχλίσσειεν] R. 192 θάλαμον ἐμὸν] F.

Ver. 187 Οὐκ ἄν τις] *Al.* οὐ κέν τις.

Ibid. Οὐδὲ μάλ' ἡβῶν] Legitur et, οὐδὲ γυναικῶν· notante *Euſtathio*.

Ver. 190 Τανύφυλλος] *Al.* τανυφύλλου· ut infra *ver.* 195.

Ver. 191 Ἀκμηνὸς θαλέθων] Ἀκμηνὸς δὲ νῦν ὀξύνεται· φασὶ γὰρ ὅτι Ἀρίσταρχος ἐνταῦθα μὲν ἐπὶ τοῦ, θάμνος ἀκμηνὸς, ὅ ἐστιν, ἀκμὴν ἔχων τοῦ νεάζειν, ὠξυτόνησεν· ἐν δὲ Ἰλιάδι, (τ', 163, 346,) ἐπὶ τοῦ δηλοῦντος τὸν νῆστιν, ἐβαρυτόνησεν. Ἕτεροι δέ, φασι, καὶ τὰ δύο προπαροξυτόνησαν. *Euſtath.*

Ver. 193 Πυκνῇσιν λιθάδεσσι] Ita reſtituit *Barneſius* ex *Odyſſ.* ξ', 36; ubi, ut ipſe annotat, idem Hemiſtichium occurrit, et in omnibus Exemplaribus hoc modo legitur. Cumque *Barneſio* facit *Phil. Labbe*, *Theſaur. Proſod. pag.* 152; « Legendum » inquit « quavis pactione « contendo, Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, ut ſcri- « ptum extat, *Odyſſ.* ξ', *ver.* 36. » Firmatur porro haec lectio et ex MS. a *Tho. Bentleio* collato, ubi ſcribitur Πυκνῇσιν λιθάκεσσι. Vulgati hic habent Πυκινῇς λιθάδεσσι. Quod vix ulla poteſt licentia excuſari: Nam vox Πυκινῇς duas priores ſyllabas corripit; ut liquet tum ex aliis permultis Poëtae locis, tum ex verſu hunc proxime ſequenti: Θύρας πυκινῶς ἀραρυίας. *Clark.* Supra l. c. eſt πυκνῇσι λιθάδεσσι. *Ern.*

Ver. 196 Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν] Ἀπὸ τῆς ῥίζης κορμὸν ποιήσας. *Schol.* Τὸ δὲ, κορμὸν ἐκ ῥίζης προταμὼν, ὃ δηλοῖ κάτωθεν τὸν κορμὸν ἐκτμηθῆναι· τοῦτο γὰρ ἀπὸ πυθμένος ἐστὶ τμηθῆναι, ὃ μὴν κορμὸν προταμεῖν· διὸ καὶ ἐῤῥέθη κατωτέρω [*ver.* 204,] τὸ, ταμὼν ὑπὸ πυθμέν' ἐλαίης· ἵνα ὑποταμεῖν μὲν νοεῖτο τὸ κάτωθεν ἐκκόψαι τὸ παχὺ τοῦ πυθμένος· προταμεῖν δὲ τὸ ἄνωθέν ποθεν ἐκ κορμοῦ. —Ὥστε οὐχ ὑπέτεμε μὲν Ὀδυσσεὺς κορμὸν ἀπὸ ῥίζης, ἤτοι πυθμένος· ἀλλὰ προέτεμεν κορμὸν, ἤγουν πρὸ τῆς ῥίζης ἔκοψεν, ὡς τὸ μὲν αὐτοῦ τμηθῆναι, τὸ δὲ λιπέσθαι. *Euſtath.*

Ibid. Ἀμφέξεσα] *Al.* ἀμφ' ἔξεσα.

Ver. 197 Στάθμην] Τὴν τεκτονικὴν σπάρτον. *Schol.*

Ver.

Ἑρμῖν᾽ ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ᾽ ἐτέ
Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ᾽ ἐλέφα
Ἐκ δ᾽ ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς, φοίνικι φαει
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι ο
Εἴ μοι ἔτ᾽ ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἠέ
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμὼν ὕπο πυθμέν
Ὣς φάτο· τῆς δ᾽ αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ
Σήματ᾽ ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ᾽
Δακρύσασα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χ ρας

« Fulcro elaborato; terebtaviqoe omnia terebra.
« Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfeci,
« Varie-ornans auroque et argento et ebore;
« Inde vero extendi pellem bovis, purpura splendidam.
« Sic tibi hoc signum dico; neque omnino scio,
« An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis iamiam
« Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivae.
Sic dixit: eius vero ibidem soluta sunt genua et charum cor,
Signa agnoscentis, quae ei accurata dixit Vlysses.
Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus

199 λέχος ἔντυνον] A. 2. 3. 206 ἀναγνούσης] F. A. L. 207 ἔπειτα] eaed.

Ver. 198 Ἑρμῖν᾽ ἀσκήσας] Κλινόποδα· ἕρμα γὰρ τῆς κλίνης. *Schol.* Ἑρμῆς, ὁ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἄτλαντος, παῖς ἔτι ὢν, ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μέγιστα εὕρετο, Γράμματα, καὶ Μουσικὴν, καὶ Πάλαισμαν, καὶ Γεωμετρίαν· ὅθεν καὶ τοὺς Ἕλληνας τετράγωνον αὐτὸν ἀσκῆσαι, καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθεῖναι. Τῷ δὲ Ὀνειροπομπὸν εἶναι, καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῷ εὔχεσθαι, καὶ αὐτὸν ἀναμένειν, εἵλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἐπινοῆσαί τε καὶ ἀσκῆσαι τοὺς τῶν κλινῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πρόσοψιν, ὅπως ἀλεκτόρας ἔχοντες ἰδίας, [*Barnesius* edidit ἰδίους,] τὰ μὲν δείματα μὴ φοβοῖντο, προσδοκῷεν δὲ πλείστην ἐπαφροδισίαν διὰ τῶν ὀνειράτων. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. emendata.

Ver. 199 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος] Τοῦ ποδός. *Schol.*

Ver. 200 Ἠδ᾽ ἐλέφαντι] Vide supra ad δ', 73.

Ver. 201 Ἐκ δ᾽ ἐτάνυσσα] Apud *Eustathium* in commentario, Ἐν δ᾽ ἐτάνυσα. Omnino autem scribendum cum duplici σ, ἐτάνυσσα· penultima enim corripitur. Vide ad *Il.* ρ', 58.

Ibid. φοίνικι φαεινόν] *Al.* ἶφι ἀλαμένοιο.

Ver. 203 Εἴ μοι ἔτ᾽ ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος] Vocem, γύναι, quae in *Henrici Stephani* aliisque editionibus exciderat, recte hic ex *Eustathio* Exemplaribusque nonnullis restituit *Barnesius*.

Ver. 204 Ἄλλοσε θῆκε] Vide supra ad ver. 184.

Ibid. Ὑπὸ] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἀπό.

Ver. 205 Τῆς δ᾽ αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, Σήματ᾽ ἀναγνούσῃ] Ita Vulgati; atque ita *Eustathius*: Σημείωσαι δὲ (inquit) καὶ τὸ, τῆς δ᾽ αὐτοῦ λύτο γούνατα, σήματ᾽ ἀναγνούσῃ, καινότερον φρασθέν· τὸ γὰρ κοινὸν, ἢ, τῆς δὲ ἀναγνούσης, ἤ, τῇ δ᾽ ἀναγνούσῃ. Ὁ δὲ γενικὴν δοτικῇ παρέθηκεν διά τε τὸ μυριαχοῦ φανὲν φύσει ἀσολοίκιστον τοῦ πλαγιασμοῦ, καὶ τὴν συγγένειαν τῶν δύο τούτων πτώσεων. Neque dissimilem syntaxin alibi usurpat Poëta: Vide supra ad ζ', 155, 157; ad ι, 256, 257; et ad *Il.* κ', 187, 188; item infra ad ver. 211 huius libri. *Barnesius* porro, etsi in annotationibus ad ι, 256, citato hoc loco, vulgatam praefert lectionem, elegantiaeque imperitos arguit, qui scribunt ἀναγνούσης· ipse tamen hic, Editionum veterum nonnullos secutus, Σήματ᾽ ἀναγνούσης edidit; alteramque lectionem ex *Odyss.* τ', 249 huc irrepsisse suspicatur.

Ver. 207 Ἔπειτ᾽ ἰθὺς] Ita recte ex Editione *Florentina* restituit *Barnesius*. Cumque eo facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. Vid. supra ad ρ', 33. *Vulgg.* ἔπειτα ἰθύς.

Ibid. Ἰθὺς δράμεν] *Al.* ἰθὺς κίεν.

Ver.

Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
Ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζὺν,
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο, μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα·
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἐῤῥίγει, μή τις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,

Collum iaciebat Vlyssi; caput vero osculata est, et affabatur;
" Ne mihi, Vlysses, irascere; quoniam in aliis quidem *rebus* maxime
" Hominum prudens-eras; dii autem dabant aerumnam,
" Qui nobis inviderunt *nos* una invicem manentes
" Pubertate fruitos esse, et senectutis limen attigisse.
" At ne nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,
" Quod te non primum, postquam vidi, sic amplexa sum;
" Semper enim mihi animus in pectoribus charis
" Horruit, nequis me hominum deciperet verbis
" *Huc*-profectus; multi enim malas astutias cogitant.
" Neque Argiva Helena, e-Iove nata,
" Viro cum alieno mixta fuisset amore et cubili,

208 Πρόσωπα] F.

Ver. 208 Χάρη δ' ἔκυσ'] Vide supra ad π΄, 15; et ρ΄, 39.

Ver. 209 *Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ etc.*] Ὅτι εὐλόγῳ, καθὰ καὶ προεῤῥήθη, λογισμῷ ἡ Πηνελόπη συμπεσοῦσα ἑαυτὴν ἐφ' οἷς ὁ Ὀδυσσεὺς περὶ τοῦ κατὰ τὴν κλίνην σήματος εἶπε, παντοία γίνεται τὰ εἰς τὸν ἄνδρα, χαροῦσα, περιπλακεῖσα, αἰτησαμένη συγγνώμην ἐγκατασκεύως ἐφ' οἷς οὐκ ἐπείσθη ῥᾳδίως· ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ ἐπαινέσασα εἰς βραχὺ, καθάπερ ἐδίδου ἡ ὥρα· ὅτι δὲ οἰκτισαμένη τῆς ἐν τῇ πλάνῃ ὀϊζύος. *Eustath.*

Ver. 210 Θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζὺν] *Al.* θεοὶ δ' ἐπόπαζον ὀϊζύν. Porro Dna *Dacier* hoc ita accipit, ut per ὀϊζὺν id hic infortunium dicere intelligatur *Penelope*, quod scilicet *Vlyssem* non citius agnovisset. "Les Dieux ont voulu ajouter encore "cela à tous les maux que nous avons "soufferts." Ita illa: Sed multo rectius de prioribus *Vlyssis* et *Penelopes* infortuniis dictum hoc intelligetur; atque ita aptius congruent sequentia; Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο *etc.*

Ver. 211 *Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε Ἥβης ταρπῆναι*] De huiusmodi Syntaxi, vide supra ad *ver.* 205. Porro fieri non potuit quin consulto hic ita scripserit Poëta, quum in promptu erat dicere, παρ' ἀλλήλοισι μένουσι. Vti et observat *Eustathius*: Καινὸν δ' ἐνταῦθα (inquit) σχῆμα ἡ ἀπὸ δοτικῆς εἰς αἰτιατικὴν ἀνακόλουθος μετάβασις, ἐν τῷ, οἳ νῶϊν ἀγάσαντο, καὶ ἑξῆς· ἦν μὲν γὰρ ἀκόλουθον εἰπεῖν, οἳ ἡμῖν ἐφθόνησε παρ' ἀλλήλοισι μένουσι τέρπεσθαι· ἵνα ἦν ὁμοιόπτωτον τὸ, ἡμῖν, καὶ τὸ, μένουσιν. Ἡ δὲ Ὁμηρικὴ γυνὴ τὸ σχῆμα ἤλλαξε, καινότερον μὲν, ἀσολοίκως δέ. *Eustath.*

Ver. 213 Χώεο, μηδὲ νεμέσσα.] Δῆλον δὲ ὅτι πολλὴ διαφορὰ τοῦ, χώεσθαι, καὶ τοῦ, νεμεσᾶν. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ εἰκὸς καὶ μὴ δικαίως γίνεσθαι· ἡ δὲ νέμεσις ἀεὶ σὺν τῷ δικαίῳ ἐστί. *Eustath.* Atqui non videtur Poëta hic istiusmodi distinctionem in animo habuisse.

Ver. 216 Ἐῤῥίγει] Vide supra ad ξ΄, 467; et ad *Il.* β΄, 314.

Ver. 217 Πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν] Haud dissimiliter apud *Theognidem*: Πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες. *Gnom. ver.* 959.

Ver. 219 Ἀλλοδαπῷ] *Al.* ἀλλοδαπῶν.

Ver.

Εἰ ἤδη, ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχα
Ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἐ
Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο ...υμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἣ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
Πείθεις δή μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη,

"Si in animo habuisset, quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum
"Reducturi domum dilectam in patriam erant.
"Eam autem profecto ad patrandum deus instigavit opus indignum:
"Noxam vero non ante in suo deposuit animo
"Gravem; ex qua primum et ad nos venit dolor.
"Nunc vero, quandoquidem iam signa manifeste dixisti
"Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,
"Sed soli tuque egoque, et ancilla una sola
"Actoris, quam mihi dedit pater iam huc et proficiscenti,
"Quae nobis custodiebat fores compacti thalami;
"Flectis tandem meum animum, durus licet valde sit.
Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.
Flebat vero tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem.
Sicut autem quando grate terra natantibus apparet.

221 Ἐς πατρίδα γαῖαν] F. 222 τὴν δήτοι] F. A. L. 227 ἐγὼ καὶ] eaed. 231 τῷ δ' ἄρα μ.] R.

Ver. 220 Εἰ ἤδη, ὅ μιν αὖτις *etc.*] Εἰ ἤδη· ἐνταῦθα στικτέον· ἔπειτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς προσενεκτέον, ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν. Ὁ γὰρ λόγος, Οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη παρ' ἀλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη, εἰ προεώρα τὸ μέλλον· διὸ καὶ ἐπανάξειν ἔμελλον αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, ὡς μηδὲν ἡμαρτηκυῖαν. Ita *Schol.* Atque ita Veteres accepisse testatur *Eustathius*. Verum neque vocula ὅ (ut opinor) pro διὸ satis recte dici potest; et sententiam, uti observant *Barnesius* et Dna *Dacier*, multo rectius et facilius secundum vulgatam interpunctionem interpreteris: ut dicat nimirum *Penelope*, *Nequaquam Helenam viro se dedisse alieno, si praevidisset tot ac tanta mala inde esse oritura.* Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος. Infra *ver.* 223.

Ver. 222 Τὴν δ' ἤτοι] *Al.* Τὴν δή τοι.

Ver. 223 Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν] Οὐ πρὸ τοῦ παθεῖν, ἔγνω τὴν φρενοβλάβειαν. *Schol.*

Ver. 225 Ἐπεὶ ἤδη] *Al.* ἐπειὴ δή.

Ibid. Σήματ' ἀριφραδέως] *Al.* σήματ' ἀριφραδέα. Atque ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 226 Τὴν] *Al.* ἥν.

Ver. 228 Μοι δῶκε] *Al.* μοι ἔδωκε.

Ver. 231 Τῷ δ' ἔτι μᾶλλον] *Al.* τῷ δ' ἄρα μᾶλλον.

Ver. 233 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ] Similiter Statius: *Nec minus haec laeti trahimus solatia, quam si Praecipiti convulsa Noto prospectet amicam Puppis humum.* *Thebaïd.* II, 193. Et VII, 143: *Dulcis medii de gurgite ponti Respicitur tellus.*

Ibid. Ἀσπασίως] *Al.* ἀσπάσιος.

Ver.

Ὧν τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἄλμη·
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσορόωσῃ·
Δειρῆς δ' ὄπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
Καί νυ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
; Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵ τ' Ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων

Quorum fcilicet Neptunus bene-fabricatam navem in ponto
Perdidit, agitatam vento et fluctu vafto;
Pauci vero effugerunt e cano mari in terram
Natantes, multa autem circa corpus accrefcit falfugo;
Laeti vero confcenderunt terram, malo evitato:
Sic utique illi gratus erat maritus intuenti;
A-collo autem nondum omnino removebat brachia candida.
Et fane lugentibus apparuiffet rofea-digitis aurora,
Nifi utique aliud cogitaffet dea caefia-oculis Minerva:
Noctem quidem in termino longam tenuit, Aurotam vero contra
Detinuit in Oceano aureum-folium-habentem, neque finebat equos
Iungere veloces, lumen hominibus ferentes,
Lampum et Phaëthonta, qui fcilicet Auroram equuli vehunt.
Et tunc utique fuam uxorem allocutus eft folers Vlyffes;
« O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

Ver. 235 Ῥαίσῃ] Apud *Euftathium*, Ῥαίσει.

Ver. 236, 237 Παῦροι δ' ἐξέφυγον — Νηχόμενοι] Virgil. *Apparent rari nantes in gurgite vafto. Aen.* I, 122.

Ver. 237 Πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἄλμη] Ita fupra ζ', 137; Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἅλμῃ. Virgil. *Et fale tabentes artus in littore ponunt. Aen.* I, 177.

Ver. 240 Ἀφίετο] *Al.* ἀφείετο.

Ver. 241 Καί νυ κ' ὀδυρομένοισι] Virgil. *Et fors omne datum traherent per talia tempus. Aen.* VI, 537.

Ver. 243 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν] Ἤδη πρὸς τῷ πέρατι καὶ τῷ τέλει ἦσαν. *Schol. Euftathius* aliter: Περάτην δὲ (inquit) ἅπαξ ἐνταῦθα φησὶν ὁ Ποιητὴς κατὰ γένος θηλυκόν. Καὶ δηλοῖ ἡ λέξις τὸ πέρας τοῦ Ὠκεανοῦ νῦν, οὐ τὸ ἀνατολικὸν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ δυτικόν· δι' οὗ ἔμελλεν ἡ Νὺξ δῆθεν σωματικῶς κατελθεῖν, ὡς ἂν ἑτέρωθεν ἀνέλθῃ ἡ Ἠώς. Διὸ καὶ ὁ Ποιητὴς εἶπε, Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ σχέθε, τῇ κατὰ δύσιν δηλαδή· Ἠῶ δ' αὖτε ἐπ' Ὠκεανῷ, τῷ κατὰ ἀνατολήν· ὥστε μήτε ταύτην ἀναδῦναι, μήτε ἐκείνην καταδῦναι.

Ibid. Ἐν περάτῃ] *Al.* ἐμπεράτῃ.

Ibid. Δολιχὴν] *Al.* δολιχῇ.

Ibid. et *ver.* 246 Ἠῶ] *Al.* Ἠόα.

Ver. 246 Λάμπον καὶ Φαέθονθ'] Ὅμηρος μὲν οὕτω ξυνωρίδα ὑποζεύγνυσι τῇ Ἠοῖ· Λυκόφρων δὲ καὶ ἕτεροι μονόπωλον τὴν Ἠῶ πλάττοντες, Πηγάσῳ αὐτὴν ἐποχεῖ πτερωτῷ ἵππῳ. *Euftath. Soli* autem (uti notat *Barnefius*) quatuor apud *Ovidium* tribuuntur equi: *Metamorph. Lib.* II, *ver.* 153, 154.

Ver. 248 Οὐ γάρ πω πάντων etc.] Ἴσον δὲ ὡς

Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσαι,
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο,
Ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόςον ἑταίροισιν διζήμενος, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐνὴ μὲν δή σοι γε τότ' ἔσσεται, ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον· ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, (ὀΐω,)
Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐςὶ δαήμεναι ὄτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις

" Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,
" Multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.
" Sic enim mihi anima dixit Tiresiae,
" Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,
" Reditum sociis quaerens, et mihi ipsi.
" Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut et iam
" Somno a dulci delectemur ubi-decubuerimus.
Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
" Cubile quidem demum tibi sane tunc erit, quando animo
" Tuo volueris; quia scilicet te dii fecerunt venire
" Ad domum bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.
" Sed quoniam cogitasti, et tibi deus iniecit animo,
" Dic age mihi hoc certamen; quoniam et postea, (puto,)
" Audiam; statim autem est scire nequaquam peius.
Hanc vero respondens allocutus est solers Vlysses;
" Infausta, cur igitur demum me valde hortans iubes

249 Ἐςὶ] F. quod ferri potest. Sed usitatius est ὄπισθεν futuro iungi, ut mox v. 261. 254 ὄφρα κεν ἤδη] R. 264 τί τ' ἄρ' ἂν] F. A. L.

δὲ ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς ἀρχὴν λόγου θέμενος τὸν γὰρ σύνδεσμον, ἀποδίδωσιν αὐτὸν συνήθως διὰ τοῦ ἀλλά· εἰπών· Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατα καὶ ἑξῆς· εἶτα μετὰ ςίχους δὲ ἐπαγαγὼν, (ver. 254;) Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδε καὶ ἑξῆς. *Eustath.* Vide supra ad κ', 174, 190.

Ver. 249 Ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσαι] Ὀδυσσεὺς δὲ τοῦτο λέγει διὰ τὸν ἐφεξῆς πόνον, ὃν ἀεθλεύσει κατὰ τὴν ἐν ᾅδου μαντείαν τοῦ Τειρεσίου, χάριν τιμῆς τοῦ Ποσειδῶνος· ὡς καὶ τῇ γυναικὶ ἀφηγήσεται. *Eustath.* Vide infra ad *ver.* 267 *etc.*

Ibid. Ἔσαι] *Eustathius* in commentario citat, ἐςί. Vid. *Var. Lect.*

Ver. 251 Μυθήσατο] *Al.* μαντεύσατο.

Ver. 254 Ὄφρα καὶ] *Al.* ὄφρα κεν.

Ver. 255 Ταρπώμεθα] Vide supra ad ι, 491.

Ver. 258 Ἐθέλῃς] Apud *Eustathium* in commentario, ἐθέλεις.

Ver. 260 Καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ] τὸ εἰπεῖν, ὅτι πεῖσαί σέ τι καὶ ἕτερον [*Al.* ὕστερον] δεῖ. *Schol.*

Ver. 262 Δαήμεναι ὄτι χέρειον] Ita supra ρ', 176, οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.

Ver. 264 Τί τ' ἄρ' αὖ] *Al.* τί τ' ἄρ' ἂν.

Ibid. Ὀτρυνέουσα] Apud *Eustathium* in commentario, ὀτρύνουσα. Vtrumque salva prosodia

Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, ὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· ὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄςε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν·
Εἰσόκε τὺς ἀφίκωμαι, οἳ ὐκ ἴσασι θάλασσαν,
Ἀνέρας, ὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδυσιν·
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήυς,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδὲς, (ὐδέ σε κεύσω·)
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμὸν,
Ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,

« Dicere; at ego dicam, neque celabo.
« Haud quidem tibi animus gaudebit; neque enim ipse
« Gaudeo: quoniam admodum multas hominum ad urbes iussit
« Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum;
« Donec ad illos pervenero, qui haud norunt mare,
« Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt;
« Neque sane hi norunt naves rubras-proris,
« Neque fabrefactos remos, qui utique alae navibus sunt.
« Signum vero mihi hoc dixit manifestum, (neque te celabo;)
« Quando demum mihi obviam-factus alius viator
« Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero;
« Vtique tunc me terrae infixo iussit remo,
« Factisque sacris eximiis Neptuno regi,

276 Ἐκέλευσεν] edd. vett.

prosodia. Qua enim ratione ex μαρτύρομαι μαρτύρῶμαι, fit μαρτύρέομαι· ex φίλομαι φἴλῶμαι, φἴλέω· eadem ex ὀτρύνω, ὀτρύνῶ, fit ὀτρύνέω. Vide ad *Il.* ά, 338; κ', 55, et ὀ, 304.

Ver. 266 Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· ὐδὲ γὰρ αὐτὸς Χαίρω] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, ποτὲ δὲ τὸ πλέον. — Τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι, τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν. *Hermogenes*, περὶ μεθόδυ δεινότητος; *cap.* 37. Eadem loquendi ratione usus est Virgilius: *Nec vero Alciden me sum laetatus euntem Accepisse. Aen.* VI, 392. Et Sophocles: Ἀλλ' ὅτι χαίρων, ἦν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος. *Philoctet. ver.* 1292. Vide ad *Il.* ν', 344.

Ibid. Θυμὸς κεχαρήσεται] *Al.* θυμῷ κεχαρήσεαι.

Ver. 267 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄςε' ἄνωγεν Ἐλθεῖν] Supra λ', 120 *etc.* ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 269, 270 Οἳ ὐκ ἴσασι θάλασσαν, — ὐδέ θ' ἅλεσσι] Vide supra ad λ', 121.

Ibid. et *ver.* 271 Ἴσασι] Ita *Barnesius*: atque ita *Eustathius* in commentario. Recte. Ita enim, uti ipse notat *Barnesius*, semper alibi apud *Homerum* scribitur haec vox. Alii hic minus recte scribunt ἴσασι, et ἴσσασι. *Clark.* Edd. vett. habent ἴσασι, praeter R. quae habet ἴσασι, quod temere, non consilio factum patet. *Ern.*

Ver. 270 Ἀνέρας] MS. a *Tho. Bentleio* collatus habet Ἀνέρες. Atque ita in Vulgatis legitur supra λ', 122.

Ver. 271 Νέας φοινικοπαρήυς] Virgil. *Pictasque innare carinas. Aen.* VIII, 93.

Ver. 274 Ὁππότε κεν δή] Vide ad *Il.* ξ', 433 et 504.

Ver. 275 Ἀθηρηλοιγὸν] Vide supra ad λ', 27.

Ver. 276 Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Καὶ τότε δὴ γαίῃ. Vt supra λ', 128.

Ibid. Ἐκέλευεν] *Al.* ἐκέλευσεν.

Ver. 277 Ποσειδάωνι ἄνακτι, Ἀρνειὸν ταῦ-

Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἕρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήρα' ὕπαι λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ γηράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς μὲν κείουσα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα

« Ariete, tauroque, suumque initore verre,
« Domum abite, facereque sacras hecatombas
« Immortalibus diis, qui coelum latum habitant,
...nibus prorsus ordine: mors autem mihi ex mari ipsi
« Lenis admodum talis adveniet, quae me occidat.
« Senectute a molli confectum; circum autem populi
« Felices erunt: haec mihi dixit omnia perfectum-iri.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
« Si quidem demum senectutem dii perficient meliorem,
« Spes tibi deinde malorum effugium fore.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Interea vero Eurynomeque et nutrix instruebant lectum
Veste molli, facibus sublucentibus.
At postquam straverant densum lectum properantes,
Anus quidem decubitura retro in-domum ivit;
Illis vero Eurynome cubicularia praeibat
Euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens:
In thalamum autem ubi-duxerat, retro ivit: illi quidem deinde

279 Ἕρδειν] F. A. I. 283 γήρα ὑπὸ] F. A. L. 286 γῆράς τε] eaed. 292 γρῆυς δὲ μὲν] eaed. 293 τοῖσι δ'] edd.

ρόν τε] Virgil. *Laocoon, ductus Neptuno forte sacerdos, Solennes taurum ingentem mactabat ad aras.* *Aen.* II, 201. *Meritos aris mactavit honores: Taurum Neptuno.* III, 118.

Ver. 281 Θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ Ἀβληχρὸς] Vide supra ad λ', 133, 134.

Ver. 282 Ὅς κέ με] *Al.* ὅς κ' ἐμὲ.

Ver. 283 Γήρα ὕπαι] *Al.* Γήρα' ὕπαι.

Ver. 289 Ἔντυον εὐνὴν] Vide ad *Il.* ι, 720.

Ver. 290 Ὑπολαμπομενάων] *Al.* ὑπὸ λαμπομενάων.

Ver. 294 Δάος] *Al.* φάος.

Ver.

Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Ἡ μὲν, ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον·
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα
Ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς, ὅσα κήδε' ἔθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε,
Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.

Lubentes lecti antiqui titibus accesserunt.
At Telemachus et bubulcus et subulcus
Cessare - fecerunt a - saltatione pedes, cessateque fecerunt mulieres;
Ipsi vero cubabant per aedes obscuras.
Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,
Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulanres:
Illa quidem, quot in aedibus sustinuerat nobilissima mulierum,
Virorum procorum inspiciens perniciosum coetum;
Qui sui gratia mulra, boves, et pinguia pecora
Mactabant; multum autem ex - doliis hauriebatur vinum.
At generosus Vlysses, quot dolores intulerat,
Hominibus, et quaecunque ipse aerumnis - conflictatus exantlaverat,
Omnia dicebat; illa vero delectabatur audiens; neque [illegible]
Incidebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.

308 Ἡ δ' ἄρα τέρπετ'] F. A. L.

Ver. 296 Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο] Σεμνοῖς ῥήμασι κοσμεῖ τὸν λόγον· τὴν γὰρ ἔνδικη καὶ νόμιμον πρᾶξιν ἐνέφηνεν, εἰπὼν, Ἀσπάσιοι λέκτροιο etc. *Aristid. Quintil. de Musica, Lib.* II, *pag.* 82. Hinc A. Sabinus, in *Epistola Penelopes Vlyssi*, 130. *Heu, precor ut properet ille venire dies, Antiqui renovet qui laetus foedera lecti.* Porro *Aristophanes Grammaticus* et *Aristarchus*, notante *Scholiaste*, versum hunc finem faciunt totius *Odysseae*: Cumque iis facit et Codex unus a *Tho. Bentleio* collatus. Qua de re *Eustathius*: Ἰστέον δὲ, inquir, ὅτι κατὰ τὴν τῶν Παλαιῶν ἱστορίαν, Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης, οἱ κορυφαῖοι τῶν τότε γραμματικῶν, εἰς τὸ, ὡς ἐῤῥέθη, Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο, περατοῦσι τὴν Ὀδύσσειαν· τὰ ἐφεξῆς, ἕως τέλους τοῦ βιβλίου, νοθεύοντες. Οἱ δὲ τοιοῦτοι πολλὰ τῶν καιριωτάτων περικόπτουσιν, ὥς φασιν οἱ αὐτοῖς ἀντιπίπτοντες· οἷον τὴν εὐθὺς ἐφεξῆς τῶν φθασάντων ῥητορικὴν ἀνακεφαλαίωσιν, καὶ τὴν τῆς ὅλης, ὡς εἰπεῖν, Ὀδυσσείας ἐπιτομήν· εἶτα καὶ τὸν ὕστερον ἀναγνωρισμὸν Ὀδυσσέως τὸν πρὸς τὸν Λαέρτην, καὶ τὰ ἐκεῖ θαυμασίως πλαττόμενα· καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. Sed et connecti videntur sequentia cum eo quod praecessit *ver.* 137 huius libri; ubi declaravit ipse *Vlysses*, se in agrum suum profecturum, ad evitandam Ithacensium iram, quos Procorum mortem ulciscendam aggressurus suspicabatur: Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται etc.

Ver. 298 Παῦσαν δὲ γυναῖκας] *Al.* γυναῖκες.

Ver. 303 Ἀΐδηλον ὅμιλον] Vide supra ad π', 29.

Ver. 308 Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ'] Vide supra ad λ', 223.

Ἤρξατο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·
Ἠδ' ὡς Αἴολ [illegible] θ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καὶ πέμπ'· [illegible] αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἦην, ἀλλά [illegible] ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνῃ·
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·
Ἠδ' ὡς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,

Incepit autem, quomodo primum Ciconas domuit; at postea
Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
Et quot Cyclops fecit, et quomodo exegit poenam
Ob fortes socios, quos comedebat *is* neque miserabatur:
Vtque ad Aeolum venisset, qui ipsum lubens suscepit,
Et dimittebat; nondum vero fatale dilectam in patriam pervenire
Erat; sed ipsum rursus abreptum procella
Pontum in piscosum tulit valde gementem:
Et quomodo Telepylum Laestrygoniam advenit,
Qui navesque perdiderunt et bene-ocreatos socios
Omnes: Vlysses autem solus effugit nave nigra:
Et Circes enarravit dolum et varium-artificium:
Et quomodo Orci domum adiit squalidam,

316 Αὖ τις] A. R. L. non male. 318 ἀφίκοντο] F. A. L. quod praetulerim.

Ver. 310 Ἤρξατο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ' *etc.*] Ῥητορικὴν — πεποίηκεν ἀνακεφαλαίωσιν καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσείας. *Schol.* Ἀνακεφαλαιοῦται τὴν ὅλην πλάνην ἐν ἔπεσιν ἑνὶ πρὸς τοῖς τριάκοντα, κατὰ φύσιν διηγησάμενος, καὶ ἐκ τῶν πρώτων εὐτάκτως ἐλθὼν πρὸς τὰ ἔσχατα. *Eustath.* Vide et *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 20, *in fine*; item supra ad ι, 39, 84, 104, *etc.*

Ver. 312 Καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν Ἰφθίμων ἑτάρων] Τὸ δὲ ἀπετίσατο ποινὴν ἑτάρων, ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπέτισε ποινὴν ἑτάρων· ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπέτισε ποινὴν ὁ φαγὼν αὐτοὺς Κύκλωψ, τουτέστιν ἀπέδωκεν· ἤ, Ὀδυσσεὺς ἐτίσατο ἐκεῖνον, ἤγουν ἐτιμώρησεν, εἰς ποινὴν τὴν ὑπὲρ τῶν φίλων. *Eustath.* Verior, ut opinor, postrema interpretandi ratio; quia isto sensu semper apud Poëtam usurpatur verbum ἀποτίομαι *media* voce. Vide supra ad ι, 24; ν', 386; et ρ', 540; item ad *Iliad.* ϛ, 116.

Ver. 314 Ἠδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ'] Ita legitur apud *Eustathium*; et in contextu et in commentario. Atque ita infra *ver.* 318, 322, 329, 330, *etc.* *Al.* εἰς Αἴολον· et ἐς Αἴολον. Vide et supra κ', 1 *etc.* *Clark.* Immo sic omnes edd. vett. F. A. R. L. *Ern.*

Ver. 318 Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην] Vide supra ad κ', 82.

Ibid. Ἀφίκανεν] *Eustathius* in commentario videtur legisse ἀφίκοντο. *Clark.* Vid. *Var. Lect.*

Ver. 319 Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν] Ἔνθα ὅρα τό, οἳ νῆας ὤλεσαν, τουτέστιν οἱ Λαιστρυγόνες· ὡς ταυτὸν ὄν, Λαιστρυγονίην, καὶ Λαιστρυγόνας, εἰπεῖν. *Eustath.* Alias, inquit *Barnesius*, facile legerim οἵ, pro οἳ, quod ferri posset, ut Λαιστρυγόνες tamen subaudiatur, vel ναῦται. Atqui vocula οἱ isto sensu nusquam apud *Homerum* (ut opinor) reperietur.

Ver. 322 Εὐρώεντα] Ἤτοι πλατύν, παρὰ τὸ

Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
Νηΐ πολυκληΐδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
Μητέρα θ᾽, ἥ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
Ἠδ᾽ ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν·
Ὥς θ᾽ ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας, δε[illegible] Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ᾽, ἣν οὔ πώποτ᾽ ἀκήριοι [illegible] ἄλυξαν·
Ἠδ᾽ [illegible]ς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνο[illegible]οι·
Ἠδ᾽ ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ᾽ ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς; αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
Ὥς θ᾽ ἵκετ᾽ Ὠγυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψώ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλὰ τῷ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
Ἠδ᾽ ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,

Animam consulturus Thebani Tiresiae,
Navi multis-transtris-instructa; et aspexit omnes socios,
Matremque, quae ipsum peperit, et nutrivit parvulus cum-esset:
Et quomodo Sirenum frequentium vocem audiit:
Quomodoque venit ad erraticas petras, horren[illegible]amque Charybdin,
Scyllamque, quam nondum unquam illaesi viri effugerunt:
Vtique Solis boves interfecerunt socii:
Vtique navem velocem percussit ardenti fulmine
Iupiter altitonans; perieruntque eximii socii
Omnes pariter; ipse vero mala fata effugit:
Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,
Quae demum ipsum detinebat, cupiens *sibi* maritum esse,
In specubus cavis, et alebat, atque dicebat
Redditurum se *eum* immortalem et senectutis-expertem dies omnes;
Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat:
Et quomodo ad Phaeacas pervenit, multa perpessus,

335 Ἐν σπείεσι] R. quod ferri potest, sed σπέσσι Homero solenne.
338 Φαίακας] R.

τὸ εὖρος· ἢ σκοτεινόν. *Schol.* Vir autem eruditus *Gatakerus*, in annotationibus ad *Antoninum, Lib.* IV, §. 6; citato versu isto *Hesiodi*, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. 152. Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ ἀΐδαο· Εὐρώεντα, inquit, malim vertere, *situ obsitum*; quam, cum interpretibus, *latum*.

Ver. 326 Σειρήνων ἀδινάων] Ἔνθα, φασὶν οἱ Παλαιοὶ, τὸ ἀδινάων, ἀντὶ τοῦ ἡδυφώνων, ᾠδικῶν, παρὰ τὸ ᾄδειν, ἢ μᾶλλον παρὰ τὸ ἡδύ. *Eustath.* Atqui eo sensu nusquam (ut opinor) apud Poëtam reperietur haec vox. Vide *Iliad.* β´, 87, 469; π´, 481.

Ver. 327 Πλαγκτὰς πέτρας] Vide supra ad μ´, 61.

Ver. 328 Οὐ πώποτ᾽] Vide ad *Il.* ξ´, 504.

Ver. 330 Ψολόεντι κεραυνῷ] Καυστικῷ· ψόλον γὰρ, τὸ ἄσβολον [Ita ex MS. *Barnesius*, pro vulgato ἄβολον] ποιοῦν. *Schol.* Vide infra ad ω´, 538.

Ver. 334 Ἡ δή μιν κατέρυκε] Hinc Ovidius: *Creditur et Nymphe mortalis amore Calypso Capta, reluctantem detinuisse virum. Amor. Lib.* II, *Eleg.* XVII, 15.

Ver. 338 Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας] Tibullus: *Finis et erroris miseri Phaeacia tellus.* IV, 1, 78.

Οἵ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
Καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά τε δόντες·
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο, ὃν κατὰ θυμὸν
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον Ἠριγένειαν
Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ· ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
Ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνὴν,

Qui sane ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram,
Aereque, auroque affatim, vestituque datis:
Hoc sane ultimum dixit verbum, quando eum dulcis somnus
Membrorum - relaxator invasit, solvens curas animi.
Diversa autem ex parte aliud cogitavit dea caesia - oculis Minerva:
Quando demum scilicet Vlyssem putabat, suo in animo,
Concubitu suae uxoris oblectatum esse, atque etiam somno;
Statim ab Oceano aureo - folio Auroram
Excitavit, ut hominibus lucem ferret: surrexit vero Vlysses
Cubili ex molli; uxori autem verbum mandabat;
" O uxor, iam quidem multis satiati sumus certaminibus
" Ambo: tu quidem hic meum aerumnosum reditum
" Deflens; at me Iupiter doloribus, et dii alii,
" Properantem detinebant mea a patria terra:
" Nunc vero postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,

344 Αὖ ἀλλ'] R.

Ver. 342 Ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ] Ita apud *Moschum*: Ὕπνος ὅτε γλυκίων μέλιτος βλεφάροισιν ἐφίζων Λυσιμελὴς πεδάᾳ μαλακῷ κατὰ φάεα δεσμῷ. *Idyll.* II, *ver.* 3. Et apud *Orpheum*, in *Hymno* εἰς Ὕπνον· 5. Λυσιμέριμνε, κόπων ἡδεῖαν ἔχων ἀνάπαυσιν. Et apud Virgilium: *Placida laxarant membra quiete. Aen.* V, 836. At ad Ovidium denique: *Somne quies rerum, placidissime Somne deorum, Pax animi, quem cura fugit. Metamorph.* XI, 623. Vide et supra ad ϛ, 85.

Ver. 347 Ἠριγένειαν Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ] Virgil. *Aurora interea miseris mortalibus almam Extulerat lucem. Aen.* XI, 182. Vide supra ad β', 1; et ad *Il.* ω, 477.

Ver. 348 Ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς] Virgil. *Tum vero Aeneas — Corripit e somno corpus. Aen.* IV, 572.

Ver. 354 Ἀμφοτέρω] Apud *Eustathium* in commentario, ἀμφότεροι.

Ibid. Πολυήρατον] Vide supra ad λ', 274; et ad *Il.* ε', 512.

Ver.

Κτήματα μὲν, τά μοι ἐςὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
Μῆλα δ', ἅ μοι μνηςῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσεσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλες.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,
Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
Σοὶ δὲ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ ἐέσῃ·
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἀνδρῶν μνηςήρων, ὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν.
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐξέεινε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλά·
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βεκόλον ἠδὲ συβώτην,
Πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.

" Possessiones quidem, quae mihi sunt, curato in aedibus;
" Pecora autem, quae mihi proci superbi consumpserunt,
" Multa quidem ipse ego praedabor, alia autem Achivi
" Dabunt, donec omnia impleverint stabula.
" Sed sane ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,
" Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet;
" Tibi autem, uxor, haec mando, prudens licet sis;
" Statim enim fama ibit simul cum sole orto
" Virorum procorum; quos interfeci in aedibus;
" In coenaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
" Sede, neque quenquam respice, neque interroga.
Dixit utique, et circum humeros induit-sibi arma pulchra;
Incitavit autem Telemachum et bubulcum et subulcum,
Omnesque arma iussit martia manibus sibi-sumere.

357 Ληΐσσομαι] edd. 359 ἀγρὸν ἄπειμι] A.L. ἔπειμι verum est. 361 ἐπισέλλω] F.

Ver. 355 Κτήματα μὲν, τά μοι ἐςὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι] Vel, inquit *Henricus Stephanus*, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι· vel, τά μοι ἐςὶν ἐν μεγάροισι· quod malo. Multo tamen simplicior videtur et facilior prior constructio.

Ver. 357 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι] Vide supra ad γ', 73.

Ibid. Ληΐσσομαι] Ita recte *Barnesius*, pro vulgato ληΐσομαι. Vide supra ad ά, 398.

Ver. 358 Ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλες] Ἤτοι σαθμὲς, αὐλὰς, ἐπαύλεις. Γράφεται δὲ, φασι, καὶ μεσαύλες. *Eustath.*

Ver. 361 Σοὶ δὲ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω] Ita Vulgati. Quae si vera sit lectio, vox ἐπιτέλλω (utpote ex duabus composita,) *secundam* producet eadem ratione ac παρειπὼν, διϊπετέος, ἐπιλίγδην et similia. Vide ad *Il.* ζ', 62; ή, 121; π', 174; et ρ', 599. *Barnesius* autem ex duabus Editionibus edidit, legendumque omnino contendit, ἐπιςέλλω· quam quidem vocem pro ἐπιτέλλω usurpatam reperiri notat *Eustathius* ad *Iliad.* λ', 47: Ipse autem hoc in loco citat, τάδ' ἐπιτέλλω.

Ver. 362 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν] Ἔνθα ὁ γὰρ σύνδεσμος κεῖται συνήθως ἐν ἀρχῇ, ἀντὶ τῦ ἐπειδὴ, ἢ διό· ἀποδιδόμενος εἰς τὸ [ver. 364,] Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα. *Eustath.*

Ver. 365 Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐξέεινε] Ἵνα μηδὲν τῶν πεπραγμένων εἰδέναι δοκῦσα, μὴ δ' ἀδικηθείη ὑπό τινων. Καὶ τῦτο μὲν ὅτως εὐοικονομήτως ἀναπεφώνηται. *Eustath.*

Ver. 366 Καλά] Vide ad *Il.* ι 44.

Οἱ δέ οἱ ὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληος.

Hi vero ei non inobſequentes fuerunt: armabant autem ſe aere:
Aperuerunt vero fores, exibantque; praeibat autem Vlyſſes.
Iamiam quidem lux erat ſuper terram: illos autem Minerva
Caligine coopertos cito eduxit ex urbe.

Ver. 370 Ἐκ δ' ἤϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς] *Al.* ἐξῆρχε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.

Ver. 371 Τὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη Νυκτὶ κατακρύψασα] Virgil. *At Venus obſcuro gradientes aëre ſepſit, Et multo nebulae circum Dea fudit amictu; Cernere ne quis eos, neu quis contingere poſſet. Aen.* I, 415.

Ver. 372 Ἐξῆγε πόληος] *Al.* ἐξ ἦγε πόληος.

ΤΗΣ

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ω.

Ὑπόθεσις τῆς Ῥαψῳδίας Ω.

ΤΑΣ τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει· καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην· καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ διακωλύει.

Ἐπιγραφαί.

Σπονδαί· ἢ, Νεκυία.

Ἄλλως,

Ω, δ' Ὀδυσεὺς, σὺν πατρὶ καὶ υἱέϊ μάρναι' Ἀχαιοῖς *.

[* Ita ex Edit. *Oxon.* *Barnesius*, pro vulgato μάχετ' Ἀχαιοῖς.]

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο

LIB. XXIV.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat

Ver. 1 Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς] Fuerunt, qui totum sequentem locum, ubi Poëta Procorum Animas ad inferos deductas narrat, defunctorumque ibidem colloquia refert, suppositum suspicari sint. Ac videntur quidem nonnulla hic *Homerum* minus sapere. *Scholiastes* et *Eustathius* multas Veterum contra hunc locum obiectiones afferunt; quarum hae sunt praecipuae: Primo, quod nusquam alibi apud Poëtam Animarum defunctarum deductor dicatur *Mercurius*, neque *Cyllenius* appelletur; deinde, quod non sponte hic et sine deductore, (ut in *Iliade*,) ad inferos descendant Animae; dein quod insepulti Orcum intrent; dein quod Musarum numeri alibi non meminerit *Homerus*; cum pluribus aliis obiectionibus minoris momenti. Iidem tamen Veteres, notante *Eustathio*, Προσίενται καὶ τὴν νεκυίαν ταύτην, ἀποδεχόμενοι αὐτῆς, καὶ ὅτι τὰ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀχιλλέως διέξεισι, τὸν ἐν Ἰλιάδι σεσιγημένον· καὶ ὅτι ἐπαναλαμβάνει ὅποσα τῆς ποιήσεως ταύτης ἐκ ὕφθη ὁ Ποιητὴς ἀνακεφαλαιώσασθαι, τὰ κατὰ τὴν Πηνελόπην δηλαδὴ, ὡς ἐῤῥέθη, καὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως λαθραίαν ἐπάνοδον. Et *Scholiastes*; Καὶ ἄλλως δὲ, (inquit,) ἐκ τῆς κατὰ τὴν στιχοποιΐαν δεινότητος, τὸ Ποίημα τοῦτο Ὁμήρου ὁμολογεῖ. Caeterum totum hunc Librum, cum praecedentis parte aliquanto ab *Aristarcho* et *Aristophane Grammaticis* repudiatum testatur *Scholiastes* ad ψ', 296 supra; uti ibi notatum est.

Ibid. Ψυχὰς — ἐξεκαλεῖτο] Τὸν μὲν γὰρ ψυχοπομπὸν Ἑρμῆν, κατὰ τὸ παλαιὸν νόμιμον παρ' Αἰγυπτίοις ἀναγαγόντα τοῦ Ἄπιδος τὸ σῶμα μέχρι τινὸς, παραδιδόναι τῷ περικειμένῳ τὴν τοῦ Κερβέρου προτομήν. Τοῦ δ' Ὀρφέως τοῦτο καταδείξαντος παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τὸν Ὅμηρον ἀκολούθως τούτῳ θεῖναι κατὰ τὴν ποίησιν, Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο Ἀνδρῶν ἡρώων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν *Diodorus Siculus, Bibliothec. Hist. Lib.* I, *haud longe a fine.* Vide et *Phurnutum, de natura Deorum, cap.* 16. Horat.

Ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλ-
γει ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν

Virorum procorum; habebat vero virgam in manibus
Pulchram, auream; qua scilicet hominum oculos mulcet,
Quorum vult; contra vero et dormientes suscitat:
Hac utique ducebat commotas; illae vero stridentes sequebantur.
Sicut autem quando vespertiliones in secessu antri divini
Stridentes volant, postquam aliquis exciderit

rat. *Tu pias laetis animas reponis Sedibus, virgaque levem coërces Aurea turbam.* Carm. I, x, 17.

Ibid. Κυλλήνιος] Ὁ ἐν Κυλλήνῃ ὄρει τῆς Ἀρκαδίας ἀναστραφείς. *Schol.* Κυλλήνιος δὲ Ἑρμῆς μυθικῶς μὲν ἀπὸ Κυλλήνης, ἥτις ὄρος ἐστὶν Ἀρκαδίας — περιᾴδεται δὲ, διαφερόντως ἐν τοῖς περὶ τὸ τοιοῦτον ὄρος τιμᾶσθαι τὸν Ἑρμῆν, κἀκεῖθεν σχεῖν τὸ λεχθὲν ἐπίθετον. *Eustath.* Ita in Hymno isto *Mercurii*, qui *Homero* vulgo adscribitur, *ver.* 1, 2; Ἑρμῆν ὕμνει, Μοῦσα, — Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου. Et apud *Callimachum*: Οὐ πάγος Ἑρμείῃ Κυλλήνιος, *Hymn. in Delum*, *ver.* 272.

Ibid Ἐξεκαλεῖτο] *Al.* ἐξεκάλεσσεν.

Ver. 2 Ἀνδρῶν μνηστήρων] *Diodorus Siculus*, loco supra citato, legit, Ἀνδρῶν ἡρώων.

Ibid. Ἔχε δὲ ῥάβδον etc.] Virgil. *Tum virgam capit: hac animas ille evocat Orco Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit: Dat somnos adimitque, et lumina morte resignat* Aen. IV, 242. Vide et supra ad ver. 1. *Clark.* In fine ser. χερσὶν Ε...

Ver. 4 Ἐθέλει] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐθέλῃ. Caeterum post hunc versum in eodem MS. sequitur; Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων, πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης. Ex ε, 49 supra.

Ver. 5 Ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο. Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες] Similiter *ver.* 7, Τρίζουσαι ποτέονται et *ver.* 9, Ὡς αἱ τετριγυῖαι. Ἰστέον δὲ, ὅτι τε μυθικῶς ταῖς ψυχαῖς ἐπελέχθη τρισμὸς, εἴτ' οὖν λόγῳ μὲν ἐνάρθρῳ ἐστερημέναις, ἄλλως δὲ θορυβούσαις. *Eustath.* Ita Ovidius, de *Vespertilionibus*: *Conataeque loqui, minimam pro corpore vocem Emittunt; peraguntque leves stridore querelas. Metamorph. Lib.* IV, *ver.* 412. Porro ex hoc *Homeri* loco, et ex λ', 43 supra, *Virgilium*, Umbras infernas, *Turbam sonantem* [*Aen.* VI, 753,] appellasse existimat *Turnebus*, *Adversar. Lib.* XXVIII, *cap.* 46, *sub fine.* Uti et notavit *Barnesius*.

Ver. 6 Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες] "Recte" inquit *Barnesius* "*Manium* umbras *Vespertilionibus* confert; quod non nisi "Noctu appareant, quod minime dormiant, quod *Stridorem* edant, quod nec "*Animalia* nec *Inanimata* sint." Earundemque explicationum meminit et *Eustathius*. Atqui videtur Poëta Animarum Stridorem solummodo depingere voluisse.

Ibid. Ἄντρου θεσπεσίοιο] Θεσπέσιον δὲ ἄντρον, οὐχ ἁπλῶς ὅτι παρέλθηπται, ἀλλ' ὅτι θεῖα τὰ ἄντρα ἐνομίζοντο, εἶτα σύμβολα κόσμου, κατὰ Πορφύριον, ὡς καὶ ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἰθακησίου ἄντρου εἴρηται, ὃ καὶ ἐπήρατον ἐῤῥέθη ἐκεῖ. [supra ν', 103] *Eustath.* Vide *Porphyrium*, περὶ Νυμφῶν ἄντρου. Poëtam tamen quicquam huiusmodi in animo habuisse vix crediderim.

Ver. 7, et supra *ver.* 5 Τρίζουσαι] Vide supra ad ι, 394; et ad δ', 455.

Ibid. Ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν] *Barnesius* vocem ἀποπέσῃσιν hoc in loco vertit, *decusserit*; et in annotationibus; "Ἀντὶ" inquit "τοῦ, ἀποπεσεῖν ποιῇ· et *decusserit* "verto. Non enim de una *Vespertilione* "decidente res est, sed de Viatore, qui "simul haerentes plurimas videns decusserit, ut simul plures decidentes stri-"deant." Et *Stephanus* aliique vocem ἀποπέσῃσιν hoc in loco vertunt, *cadere fecit*. Sed errant Viri eruditi. Neque enim unquam (uti observat *Duportus*, in *Praelect.* ad *Theophrasti Charact. cap.* 6,) hanc significationem fert vox πίπτω, aut πέσον· neque quicquam obstat, quominus hoc de uno Vespertilione dictum intelligatur, quem forte delapsum reliqui

omnes

Ορμαθȣ εκ πετρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
Ὣς αι τετριγυιαι ἅμ' ἤϊσαν. ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ερμείας ακακητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
Παρ δ' ισαν Ωκεανȣ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην,
Ηδε παρ Ηελιοιο πυλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων,

Serie ex petra, sibi autem invicem adhaerescunt:
Sic illae stridentes una ibant: praeibat vero ipsis
Mercurius alienus a malo per squalidas vias.
Praeteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram;
Et Solis portas, et populum Somniorum,

omnes stridentes sequantur. Caeterum vox αποπεσησιν primam produc[it] eadem ratione ac αποσκοπιαι αθανατος et similia. Vide ad Il α 398

Ver. 8 Ορμαθȣ εκ πετρης] Ἐκ τȣ ἐπαλ-ληλȣ πετρωδȣς συνθεσεως ατȣ ... νυκτε-ριδων αθροισματος. Hesych ad voces Ὁρμαθȣ εκ πετρης. Ὁρμαθὸς, συνδεσμος, στίχος. *Suidas a Barnesio citatus.* Porro Vespertilionum hoc modo serie catenata pendentium, itemque stridorem maximum edentium, meminit (notante *Barnesio,*) *Gemell. Careri,* in Descriptione Insularum *Philippicarum, Lib.* I, *cap.* 4.

Ver. 9 Ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν] Vituperat hunc locum *Plato:* Δεῖ δὴ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς ἐπιστατεῖν καὶ περὶ τȣ́των μύθων τοῖς ἐπιχειρȣ̃σι λέγειν· καὶ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν ἁπλῶς ȣ̔́τω τὰ ἐν ᾅδȣ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖν· ὡς ȣ̓́τ' ἀληθῆ λέγοντας, ȣ̓́τ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλȣσι μαχίμοις ἔσεσθαι —. Ἐξαλείψομεν ἄρα — πάντα τὰ τοιαῦτα — Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες — · Ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν. *De Republ. Lib.* III.

Ibid. Τετριγυῖαι] Vide ad *Il.* β', 314.

Ver. 10 Ἑρμείας ἀκάκητα] Κοινῶς μὲν γὰρ ἅπαντας [θεȣ̀ς] Δωτῆρας ἐάων ὀνομάζȣσιν [οἱ Ποιηταὶ·] ἰδίᾳ δὲ ȣ̔́τω μόνον τȣ̃τον, καὶ Ἀκάκητά γε, καὶ Ἐριȣ́νιον· ὅτι κακὸν μὲν ȣ̓δὲν ἡ παρ' αὐτȣ̃ δωρεά· ἀγαθὰ δ' ἑξῆς ἅπαντα πορίζει τοῖς ἀνθρώποις, ἐν πολέμοις, ἐν εἰρήνῃ, ἐν γῇ, ἐν θαλάσσῃ, ἐν δυσκολίαις, ἐν εὐφροσύναις, πανταχȣ̃. *Aristid. Orat.* 3, a *Barnesio* citatus. Ἔνιοι, ἀπὸ Ἀκακησίȣ ὄρȣς ἐν Ἀρκαδίᾳ· δοκεῖ γὰρ ὁ θεὸς Ἀρκὰς εἶναι. *Schol.* Vide *Pausan. Arcadic. Lib.* VIII, *cap.* 3, 36; item supra ad θ', 322.

Ibid. Κατ' εὐρώεντα κέλευθα] Vide supra ad ψ', 322.

Ver. 11 Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανȣ̃ τε ῥοὰς *etc.*] *Diodorus Siculus* hunc locum ita exponit: Ὠκεανὸν μὲν ȣ̓̃ν καλεῖν [Ὅμηρον] τὸν ποταμὸν, διὰ τὸ τȣ̀ς Αἰγυπτίȣς κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον, Ὠκεανὸν λέγειν τὸν Νεῖλον. Ἡλίȣ δὲ πύλας, τὴν πόλιν τῶν Ἡλιȣπολιτῶν. Λειμῶνα δὲ νομίζειν καὶ τὴν μυθολογȣμένην οἴκησιν τῶν μετηλλαχότων, τὸν παρὰ τὴν λίμνην τόπον τὴν καλȣμένην μὲν Ἀχερȣσίαν, πλησίον δὲ ȣ̓̃σαν τῆς Μέμφεως, ὄντων περὶ αὐτὴν λειμώνων καλλίστων, ἑλῶν καὶ λωτȣ̃ καὶ καλάμȣ. Ἀκολȣ́θως δ' εἰρῆσθαι καὶ τὸ κατοικεῖν τȣ̀ς τελευτήσαντας ἐν τȣ́τοις τοῖς τόποις, διὰ τὸ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ταφὰς τὰς πλείστας καὶ μεγίστας ἐνταῦθα γίνεσθαι, διαπορθμευομένων μὲν τῶν νεκρῶν διά τε τȣ̃ ποταμȣ̃ καὶ τῆς Ἀχερȣσίας λίμνης, τιθεμένων δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἐνταῦθα κειμένας θήκας. Συμφωνεῖν δὲ καὶ τ' ἄλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησι καθ' ᾅδȣ μυθολογȣ́μενα τοῖς ἔτι νῦν γινομένοις κατ' Αἴγυπτον. *Bibliothec. Hist. Lib.* I, *haud longe a fine.*

Ibid. Ὠκεανȣ̃ τε ῥοὰς] *Al.* Ὠκεανοῖο ῥοάς.

Ibid. Καὶ λευκάδα πέτρην] Πρὸς τοῖς καταχθονίοις μέρεσι. *Schol. Eustathius* duas affert accipiendi rationes: Ἰστέον δὲ, inquit, ὅτι λευκάδα μὲν πέτραν ὁ μῦθος πρὸς τῷ ᾅδῃ πλάττει, ἢ κατὰ ἀντίφρασιν, μέλας γὰρ ἐκεῖ σκότος· ἢ καὶ διὰ τȣ̀ς ἐσχάτȣς τῆς ἐκεῖ γῆς τόπȣς, ȣ̔̀ς εἰκὸς τὸν ἥλιον ἔτι διαλευκαίνειν δυόμενον. Quarum explicationum prior plane inepta.

Ver. 12 Ἠδὲ παρ' Ἠελίοιο πύλας] Τȣ̀ς κύκλȣς, δι' ὧν τὰς πορείας ποιεῖται ... ȣ̔̀ς, ἀλληγορικῶς τȣ̀ς Ὀφθαλμȣ́ς. ... a *Barnesio* citatus. Ita *Diogenes Laertius Lib.* VIII, in *Pythagora*; Ἔστιν, (inquit) ἐν οἷς Ἡλίȣ πύλας καλεῖ τȣ̀ς Ὀφθαλμȣ́ς. *Eustathius* aliter: Πύλας δὲ ἡλίȣ λέγει τὰς οἷον συγκλειȣ́σας ἐκεῖνον κρύψεις, γενόμενον πρὸς δυσμαῖς· ἃς δὴ πύλας εἰσδυόμενος, ὡς ὑπὸ κευθμῶνάς τινας, γίνεται ἀφανής: Quod et verisimilius videtur. Vide autem et supra ad *ver.* 11.

Ibid. Καὶ δῆμον Ὀνείρων] Ita *Orpheus* in *Argonauticis*, 1140. Ἄῤῥηκτοί τ' Ἀΐδαο πύλαι, καὶ δῆμος Ὀνείρων. Porro *Scholiastes* δῆμον Ὀνείρων exponit: Τὴν νύκτα, ἐν ᾗ φαίνονται οἱ ὄνειροι. Vide et *Lucianum, Ver. Histor. Lib.* II.

Ver.

Ἤϊσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λ
Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντω
Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλ
Ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον· ἀγχίμολο ε
Ἤλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος·
Ἀτρείδη, πέρι μέν σε φάμεν Διὶ τερ κεραύνῳ

Praeteribant: ftatimque pervenerunt in herbofum pratum,
Vbi fcilicet habitant animae, fimulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidae Achillis,
Et Patrocli, et eximii Antilochi,
Aiacifque, qui praeftantiffimus erat fpecieque corporeque
Caeterorum Danaorum, poft eximium Peliden.
Sic hi quidem circa illum verfabantur: prope vero
Advenit anima Agamemnonis Atridae
Dolens; circum autem aliae congregatae erant, quotquot una-cum ipfo
Domo in Aegifthi mortui funt, et fatum oppetierunt.
Hunc .ptior anima alloquebatur Pelidae;
" Atride, fupra quidem te putabamus Iovi gaudenti-fulmine

21 'Εγήγεραν'] F.

Ver. 13 Κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα] Ἄκαρπον φυτὸν, ὁ ἀσφόδελος. Νῦν τὸν τόπον λέγει τὸν ἀσφοδελώδη. *Schol.* Προπαροξυτόνως δὲ ἀναγνωστέον· Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ· τὸν δὲ τόπον, ἐν ᾧ φύεται, Ὀξυτονητέον· ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ· κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. *Suidas*, a *Barnefio* citatus. Vide et fupra ad λ', 538.

Ver. 14. Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαὶ] *Barnefius* edidit, legendumque contendit, Ἐνθάδε ναίουσι ψυχαί. Sed mutato nihil opus. Praefertim cum occurrat fimilis phrafis fupra λ', 474, ubi et ipfe *Barnefius* cum vulgatis edidit ἔνθα τε —Ἔνθα τε νεκροὶ Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων.

Ibid. Εἴδωλα καμόντων] Virgil. *Simulacraque luce carentum. Georgic.* IV, 472; *Lucret. Lib.* II, 39.

Ibid. Καμόντων] Vide ad *Il.* γ', 278.

Ver. 15, 18 Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω etc.] Ὅτι πρός τε πλατυσμὸν, πρός τε παραδοξοποιΐαν, πρός τε ποικιλίαν ποιήσεως, τεχνᾶταί τι κἀνταῦθα Ὅμηρος ὃν καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Νεκυΐᾳ πεποίηκε, καὶ πλάττει, ὡς ἐν ἠθοποιΐᾳ εἰδωλοποιητικῇ, Ἀχιλλέα τε τὸν αὐτοῦ φίλον, ὅτι δὲ καὶ τὸν εὐρυκρείοντα Ἀγαμέμνονα, διομιλοῦμένους ἀλλήλοις τὰ εἰκότα βιωτικώτερον. Ἐκ οἷς ἄλλα τε κατορθοῖ ὁ Ποιητὴς, καὶ Τρωϊκαῖς ἱστορίαις ἀρτύει συνήθως τὴν ποίησιν, καὶ μύθοις χρᾶται, ὧν στερουμένη πεζή τις ἂν εἴη ποίησις. *Eufiath.* Vide et fupra ad λ', 466, 469, ubi iidem quatuor verfus occurrunt.

Ver. 18 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα] Vide ad *Il.* β', 673, et 768.

Ver. 20 Ἤλυθ' ἐπὶ ψυχὴ] Vide fupra ad β', 262. *Al.* Ἦλθεν ἐπὶ ψυχή.

Ver. 21 Ἀχνυμένη] Fuerunt, notante *Euftathio*, qui hunc locum vituperarint: Γελοῖον φασὶ μεθ' οὕτω πολὺν χρόνον ἄχνυσθαι τὴν Ἀγαμέμνονος ψυχὴν, ὡς προσφάτως θανοῦσαν, καὶ τοῖς ἑταίροις συνολοφύρεσθαι. Ἡ λύσις, ὅτι πρὸς αὐτῷ τῷ θανάτῳ τοιοῦτος ὢν ὁ Ἀγαμέμνων, φυλάσσει διὰ τέλους τὸ οὕτω φαίνεσθαι· ταῖς γὰρ ψυχαῖς κατὰ τὸν Ποιητὴν, τὰ τῶν ἄνω παθημάτων εἴδωλα, καὶ κάτω διηνεκῶς ἐμφαντάζονται· καθὰ καὶ ἡ πρώτη Νεκυΐα ἐδήλωσεν. Caeterum de profodia vocis Ἀχνυμένη, vide ad *Il.* γ', 260.

Ver.

Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα·
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλοὴ, τὴν ὅτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἧσπερ ἄνασσες,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

" Viros heroas charum esse diebus omnibus;
" Quoniam multisque et fortibus imperabas,
" Populo in Troianorum, ubi patiebamur dolores Achivi.
" Profecto utique et tibi primum adfore decernebatur
" Parca perniciosa, quam nemo evitat, qui natus fit.
" Vt debuisti honore fruitus, quo scilicet imperabas,
" Populo in Troianorum mortem et fatum obiisse:
" Ita tibi sepulchrum quidem fecissent omnes-Achivi,
" Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparasses in posterum:
" Nunc autem sane te miserrima morte fatale erat corripi.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae;
" Felix Pelei fili, diis assimilis Achilles,

29 'Αλεύαται] edd.

Ver. 26 Πολλοῖσίν τε καὶ] *Eustath.* πολλοῖσί τε καὶ. *Ern.*

Ver. 27 et 31 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων] Vide supra ad ά, 203. *Clark.* i.e. in finibus Troianorum, prope Troiam. Virgil. *Aen.* I, 99. *Troiae sub moenibus altis. Ern.*

Ver. 28 Σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε Μοῖρ' ὀλοὴ] *Scholiastes* vocem πρῶτα hoc in loco exponit, πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ· eodemque modo interpretatur et *Eustathius*. Rectius autem fortasse vocem hanc intelliges eandem fere hic vim habere ac vox ταπρῶτα *Iliad.* ζ΄, 489, ubi similis sententia occurrit: Μοῖραν δ' ὄτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν ταπρῶτα γένηται. *Clark.* Nempe πρῶτα iungendum τῷ ἔμελλε. Ab initio vitae destinatum tibi erat, ut te quoque invaderet mors. *Ern.*

Ver. 29 Μοῖρ' ὀλοὴ, τὴν ὅτις ἀλεύεται] Τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγέειν καὶ θεῷ. *Herodot. Lib.* I, §. 91. Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. *Demosthenes, apud Clement. Alexandrin. Strom.* VI. Οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεὼν τ' ἀπαλλαγή. *Euripid. Hippolyt.* 1256. *Inexorabile fatum.* Virgil. *Georgic.* II, 491. *Ineluctabile fatum. Aen.* VIII, 334. *Neque ulla est Aut magno aut parvo leti fuga.* Horat. *Sermon.* II, VI, 94. *Clark.* Locus nobilis *Demosthenis* est ex Or. de Coron. c. 28. *Ern.*

Ibid. 'Αλεύεται] Ita ex *Eustathio* edidit *Barnesius.* Quocum facit et [illegible] a *Tho. Bentleio* collatus. Ita porro [illegible] occurrit haec vox in vulgatis supra ξ΄, 400; similiterque legitur ἀλευόμενος, *Iliad.* π΄, 711. Alii hoc in loco habent ἀλεύαται. *Clark.* Hoc ego non imi[t]er. Vid. ad *Il.* π΄, 711. *Ern.*

Ver. 30 Ὡς ὄφελες [illegible]] Versio: *Vt debuisti* nihili est: *V[t]inam isto honore fruitus, — apud Troiam fatum obisses. Ern.*

Ibid. 'Απονήμενος] Ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν λαβών. *Schol.*

Ver. 33 Ἤρα'] *Barnesius* legendum coniicit ἦρω, ut infra *ver.* 192, ἐκτήσω.

Ver. 34 Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ] Similis versus supra ι, 312.

Ver. 36, 37 Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ, — Ὃς θάνες

Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,
Μαρνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δὲ στροφάλιγγι κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν,
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν,
Ἀγγελίης ἀΐουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς·
Καί νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιά τε, πολλά τε εἰδὼς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

« Qui mortuus es in Troia, longe ab Argo: circum vero te alii
« Interficiebantur Troianorum et Achivorum filii optimi,
« Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris
« Iacebas ingens ingenti-spatio, oblitus equitationis.
« Nos vero toto die pugnabamus, neque omnino
« Cessavissemus a-bello, nisi Iupiter turbine cessare-fecisset.
« At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
« Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
« Aquaque calida et ungento: multas vero te circum
« Lachrymas calidas fundebant Danai, tondebantque sibi crines.
« Mater autem ex mari venit cum immortalibus *deabus* marinis
« Nuntium audiens; clamor vero super mare excitatus est
« Immensus; subtus autem tremor cepit omnes Achivos:
« Et iam impetu-facto conscendissent cavas naves.
« Nisi vir detinuisset, antiquaque, multaque doctus,
« Nestor, cuius et antea optimum ostendebatur consilium:
« Qui ipsis recte-sentiens concionatus est, et dixit;

42 Πολέμου] F. A. L. 53 ὅς φιν] F. A.

θάνες ἐν Τροίῃ] Virgil. *O terque quaterque beati, Queis ante ora patrum, Troiae sub moenibus altis Contigit oppetere. Aen.* I, 98.

Ver. 37 Ἑκὰς Ἄργεος] Τοῦ Θετταλικοῦ δηλαδή. *Eustath.*

Ver. 39 Σεῖο] *Al.* σεῖο.

Ver. 40 Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ] Virgil. *Ingentem, atque ingenti vulnere victum. Aen.* X, 842. Vide ad *Il.* π', 776.

Ver. 41 Οὐδέ κε πάμπαν] *Al.* οὐκέτι πάμπαν.

Ver. 44 Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες etc.] Virgilius: *Corpusque lavant frigentis et ungunt. — tum membra toro defleta reponunt. Aen.* VI, 219. 220.

Ver. 45 Ἀμφὶς] *Al.* ἀμφί. *Clark.* Ἀμφὶ h. l. praetulerim. *Ern.*

Ver. 46 Κείροντο] *Al.* κείραντο

Ver. 48 Ἀΐουσα] Vide ad *Il.* 6, 252.

Ver. 49 Ὑπὸ δὲ] *Al.* ἐπὶ δέ.

Ver.

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν,
Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι·
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς

" Continete-vos, Argivi, ne fugite, filii Achivorum:
" Mater ex mari haec cum immortalibus *deabus* marinis,
" Ventura est, suo filio mortuo occursura.
" Sic dixit: continebant autem se a fuga magnanimi Achivi.
" Circum vero te steterunt filiae marini senis,
" Miserabiliter lamentantes; circum autem immortales vestes *tibi* induerunt.
" Musae vero novem omnes, alternantes voce pulchra,
" Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
" Argivorum: usque-adeo enim increbuit Musa canora.
" Septem autem et decem quidem te pariter noctesque et dies,
" Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
" Octava-et-decima autem dedimus igni; multas vero circa te

59 Ἕσαν] F. A. L. 63 ἑπτακαίδεκα] eaed. 65 δ' ἐπ' αὐτῷ] F. A. L.

Ver. 54 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, *etc.*] Ita *Iliad.* γ', 82, Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.

Ver. 56 Τεθνειότος] *Al.* τεθνηότος.

Ver. 57 Ἔσχοντο] *Al.* ἴσχοντο.

Ver. 59 Περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν] Virgilius: *Purpureasque super vestes, velamina nota, Coniiciunt.* *Aen.* VI, 221.

Ver. 60 Μοῦσαι δ' ἐννέα] Hinc *Achillis Epitaphium* in Πέπλῳ, citante *Barnesio*: Θεσσαλὸς οὗτος ἀνὴρ Ἀχιλλεὺς ἐν τῷδε τέθαπται Τύμβῳ· ἐθρήνησαν δ' ἐννέα Πιερίδες.

Ibid. Ἐννέα πᾶσαι] Vide supra ad ί, 244; et ad *Il.* σ', 373, 470. *Clark.* Hoc uno in loco *Homeri* commemorari numerum Musarum, adnotarunt veteres. Vid. ad *ver.* 1. *Ern.*

Ver. 61 Ἐνόησας] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ἐνόησε. Quod cum praecedenti, ἔνθα κεν, minus convenit.

Ver. 62 Τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια] Ita supra θ', 539; Ἐξ οὗ δορπέομέν τε, καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδὸς, Ἐκ τοῦδ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο. Vnde vocem ὑπώρορε hoc in loco, non, (ut *Barnesius* aliique,) *Animos permoverat*; sed, *Increbuit*, verto. *Clark.* Sed quo sensu dicitur *Musa increbuit?* an intell. *voce? Eusthatius* interpretatur ἐπορνύειν, ὀρίνειν, item ἐρεθίζειν. Caeterum non refragarer, si verteretur: *ita actinebat Musa canora*; talem cantum coeperant Musae, tam ad movendas lactimas efficacém. *Ern.*

Ibid. Ὑπώρορε] Postulat Temporum ratio ut vox ὑπώρορε sit non a *Perfecto* ὑπώρορα, sed ab Aoristo ὑπωρορόν. Vide ad *Il.* ά, 37. Caeterum apud *Eusthathium* in commentario, itemque in MS. a *Tho. Bentleio* collato legitur ἐπώρορε. *Al.* ἐπώρνυε, et ἐπόρνυε. *Clark.* Ἐπόρνυε quoque est ex *Eusthathio*. Sed ibi est interpretatio non lectio. *Ern.*

Ver. 63 Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε] Ita edidit *Barnesius*: Quocum facit et MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* Ἑπτακαίδεκα μέν σε.

Ver. 65 Πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς Μῆλα κατεκτάνομεν] Virgil. *Caedit quinas de more bidentes, Totque sues, totidem nigrantes terga iuvencos. Aen.* V, 96. *Multa boum circa mactantur corpora morti; Setigerosque*

Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐῤῥώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο·
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.

" Oves iugulavimus valde pingues, et camuras-cornibus boves.
" Cremabaris autem in vestitu deorum, et unguento multo,
" Et melle dulci: multi vero heroes Achivi
" Cum-armis agitarunt-se circa pyram ardentis,
" Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est.
" Sed postquam demum te flamma confecerat Vulcani,
" Mane utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,
" Vino in puro et unguento: dedit autem mater
" Auream amphoram, Bacchi vero donum
" Dicebat esse; opus autem inclyti Vulcani:
" In hac tibi iacent alba ossa, illustris Achilles;
" Promiscueque, Patrocli Menoetiadae mortui:
" Separatim vero, Antilochi, quem maxime honorabas omnium
" Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.

que siles, raptasque ex omnibus agris In flammam iugulant pecudes. XI, 197.

Ibid. Πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς] *Al.* πολλὰ δ' ἐπ' αὐτῷ. Vt referatur scilicet ad praecedentem πυρί· Vti notavit *Barnesius.*

Ver. 67 Καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι θεῶν] Ἐσθῆτα δὲ θεῶν λέγοι τὰ μυθικῶς ἄμβροτα εἵματα τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα. *Eustath.* Vide supra ad *ver.* 59.

Ver. 68 Πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ Τεύχεσιν ἐῤῥώσαντο πυρὴν πέρι] Virgil. *Ter circum accensos, cincti fulgentibus armis, Decurrere rogos: ter moestum funeris ignem Lustravere in equis: ululatusque ore dedere. Aen.* XI, 188.

Ver. 69 Ἐῤῥώσαντο] Τεύχεσι ῥώσασθαι, ἤτοι ἐῤῥωμένως κινηθῆναι. *Eustath.* Ita *Iliad.* ώ, 616, Νυμφάων, αἵ τ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο. Vide et *Iliad.* ά, 529; *Odyss.* ψ', 3.

Ver. 71 Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν] Virgil. *Postquam collapsi cineres, et flamma quievit, Relliquias vino et bibulam lavere favillam: Ossaque lecta cado texit Chorinaeus aheno. Aen.* VI, 226.

Ver. 72 Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ'] Virgil. *Tertia lux gelidam coelo dimoverat umbram: Moerentes altum cinerem et confusa ruebant Ossa focis. Aen.* XI, 210.

Ibid. Τοι] *Al.* σοι.

Ver. 73 Δῶκε δὲ μήτηρ Χρύσεον ἀμφιφορῆα] Ita *Iliad.* ψ', 91: Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι, Χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.

Ver. 76, 77 Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, —Μίγδα δὲ Πατρόκλοιο] Ita nimirum praeceperat ipse *Achilles: Iliad.* ψ', 238. 43.

Ver. 78 Τῖες] Vide ad *Il.* δ', 257; et ν', 103.

Ver. 79 Μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα] *Al.* μετ' ἀμύμονα Πατροκλῆα.

Ver.

Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
Ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνταί τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ,

« Circum haec autem postea magnum et insignem tumulum
« Congessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
« Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;
« Vt longe-conspicuus ex ponto viris esset
« Iis, qui nunc nati sunt, et qui in-futurum erunt.
« Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina
« Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
« Iamiam quidem multorum funeri virorum interfui
« Heroum, quandocunque *fit ut* mortuo rege
« Cinganturque iuvenes, et parent certamina;
« Sed illa maxime conspicatus mirabar animo,

90 Καὶ θήσαο θυμῷ] F. A. L.

Ver. 80 Ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον Χεύαμεν] Ita videlicet (uti notavit Dn *Dacier*) Graecis mandaverat *Achilles*, quum *Patrocli* exequias celebrabat, *Iliad.* ψ', 245. Porro *Achillis* tumulum ad *Sigeum* Promontorium extitisse refert *Strabo*: Τοῦ μὲν οὖν Ἀχιλλέως (inquit) καὶ ἱερόν ἐστι καὶ μνῆμα πρὸς τῷ Σιγείῳ· Πατρόκλου δὲ καὶ Ἀντιλόχου μνήματα· καὶ ἐναγίζουσιν οἱ Ἰλιεῖς πᾶσι καὶ τούτοις, καὶ τῷ Αἴαντι. *Geograph. Lib.* XIII, *pag.* 891; *al.* 596.

Ver. 81 Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς] Ἱερὸν δὲ στρατὸν λέγει τὸν Ἑλληνικὸν, ὡς ὑπὲρ ἀρετῆς πολυπονήσαντα τὸν δεκαετῆ ἐκεῖνον πόλεμον. *Eustath.* Videtur autem Epitheton hoc, sicut δῖος, et similia, rem quacunque de causa insignem denotare.

Ver. 82 Ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ] Virgil. *Proiectaque saxa Pachyni.* *Aen.* III, 699.

Ibid. Ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ] De hac phrasi, vide ad *Il.* η', 86; ubi plures vocis πλατεῖ accipiendae rationes afferuntur. Optima autem omnium videtur quae simplicissima; nempe ut *Hellespontus* ideo πλατὺς dictus intelligatur, quod inde Tumuli longe se aperiret prospectus. Quae explicatio omnino firmatur ex hoc loco, ubi addit Poëta: Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη. *Clark.* Vid. et a nobis notata ad l. c. *Ern.*

Ver. 83 Ποντόφιν] Vide ad *Il.* ν', 588.

Ibid. Εἴη] *Eustathius* in commentario legit εἴης.

Ver. 87 Ἀντεβόλησα] *Eustathius* in commentario citat, ἀντεβόλησας· [illegible] lectio (uti notat *Barnesius*) refu[illegible] ex *ver.* 90 infra; Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ· nisi ibi pro ἐτεθήπεα legas vel θηήσαο, uti habet MS. a *Tho. Bentleio* collatus, Editionesque nonnullae; vel ἐτεθήπεο, aut ἐτεθήπεας, (pronuntiando scilicet ἐτεθήπης·) quarum lectionum hic meminit *Eustathius.* Ac similis quidem loquendi ratio occurrit supra λ', 417, Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ.

Ver. 88 Ἀποφθιμένου] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 89 Ζώννυνταί τε νέοι] Ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. *Schol.* Vide ad *Il.* ψ', 710.

Ver. 90 Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ] Apud *Eustathium* in commentario legitur Ἀλλά γε κεῖνα etc. "Quae particula γε," ut recte hic annotat *Henricus Stephanus*, "cum ἐτεθήπεα videri etiam aptior posset quam κε.

Οἳ ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Ὣς σὺ μὲν ὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν, Ἀχιλλεῦ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;
Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ ὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ψυχὰς μνηστήρων κατάγων, Ὀδυσῆϊ δαμέντων·
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὡς ἐσιδέσθην·
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·

" Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,
" Argentea-pedibus Thetis: valde enim charus erat diis.
" Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper
" Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:
" At mihi quae ea voluptas, postquam bellum confeceram?
" In reditu enim mihi Iupiter molitus est grave exitium,
" Aegisthi sub manibus, et perditae uxoris.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,
Animas procorum deducens, ab Vlysse domitorum:
Illi vero proinde attoniti recta iverunt, ut intuiti sunt:
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridae
Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem:
Hospes enim ei erat, in Ithaca aedes habitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridae;

103 Τὸν] abest edd. 104 γάρ τοι ἔην] F. A. L.

" Hanc enim cum ἐτεθήπεα retinentes, " otiosam esse sive παραπληρωματικὴν di- " cemus. At si ἐτεθήπεας legamus, aut " θηήσαο, (ut habet Flor. Editio;) erit " necessaria κε, pro ἄν." Vide supra ad ver. 87.

Ver. 93 Οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας etc.] Vide ad *Il.* ι, 413; item infra ad *ver.* 195 huius libri. Ἀρετὴ δὲ, κἂν θάνῃ τις, ὐκ ἀπόλλυται· Ζῇ δ', ὐκ ἔτ' ὄντος σώματος· *Euripid. Fragmentum, quod inscribitur* Τήμενος, ἢ Τημενίδαι, *ver.* 1. *Nomenque erit indelebile nostrum.* Ovid. *Metam.* XV, 876. *Famam extendere factis, Hoc virtutis opus.* Virgil. *Aen.* X, 468.

Ver. 95 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος] Sed mihi quae *talis* voluptas contigit exantlato bello? *Ern.*

Ver. 97 Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ] Vide supra ad λ', 408 *etc.* ubi historiam hanc fusius *Vlyssi* narrat *Agamemnon.*

Ver. 99 Διάκτορος Ἀργειφόντης] Vide supra ad θ', 338; item *Phurnutum, de Natura Deorum, cap.* 16.

Ver. 101 Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ'] *Achilles* et *Agamemnon.* Vide ad *Il.* ά, 566. *Clark.* Hi autem admirati recta adierunt etc. Admirabantur multitudinem, et quid rei esset scire cupientes, adierunt percunctandi causa. *Ern.*

Ver. 103 Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγάκλυτον] Ita *Barnesius*, pro vulgato Παῖδα Μελανθῆος ἀγάκλυτον Caeterum MS. a *Tho. Bentleio* collatus hic legit Παῖδα φίλον Μελανῆος, ἀγάκλυτον.

Ver. 104 Γάρ οἱ] *Al.* γάρ τοι.

Ver.

Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; ὐδέ κεν ἄλλος
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίςυς.
Ἢ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέυς ἀνέμυς καὶ κύματα μακρά;
Ἤ πυ ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσυ,
Βῦς περιταμνομένυς ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεύμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ ὐ μέμνη, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ,
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι, ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν;

"Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,
"Omnes selecti et coaeranei? neque alius *sic*
"Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.
"Num vos in navibus Neptunus domuit,
"Excitatis saevis ventis et fluctibus ingentibus?
"An alicubi hostiles viti mulcarunt in terra,
"Boves praedantes et ovium greges pulchros?
"An de urbe pugnantes *occubuistis*, et mulieribus?
"Dic mihi interroganti; hospitem autem tibi profiteor me esse.
"An non meministi, quando illuc veni ad vestram domum,
"Hortaturus Vlyssem, cum deo-pari Menelao,
"Ad Ilium una ut-comitaretur, bene-transtris-instructis in navibus?

117 Ἐυσέλμων] edd.

Ver. 106 Τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε] Silius Ital. *Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, fessae Eripuit patriae.* XIII, 450.

Ver. 107 Οὐδέ κεν ἄλλος] MS. a *Tho. Bentleio* collatus, ὐδέ κεν ἄλλως. Cuius lectionis et *Eustathius* meminit. *Clark.* Ego ἄλλως praetulerim. Nec enim temere s. facile legat quis delectum agens tam egregios viros ex universa urbe. Hic est sensus loci, isque commodus. At ἄλλος vix commodam interpretationem habet. Scriptura antiqua τῦ ο pro ω fallere potuit. de ἄλλως supta dictum. *Ern.*

Ver. 112 Βῦς περιταμνομένυς] Ita Vulgati; atque ita MS. a *Tho. Bentleio* collatus. *Barnesius* autem ex coniectura edidit Βῦς περιμαρναμένυς. Sed rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Vide supra ad λ', 401, ubi idem locus occurrit. Nec dissimiliter usurpatur vox ἀπετάμνετο in *Hymno* ad *Mercurium*, *Homero* vulgo ascripto *ver.* 74; Πεντήκοντ' ἀγέλης ἀποτάμνετο βῦς ἐριμύκυς. Porro *Scholiastes* vocem περιταμνομένυς hoc in loco exponit, περιελαύνοντας.

Ibid. Καλά] Similiterque infra *ver.* 205, καλόν. Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 113 Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεύμενοι, ἠδὲ γυναικῶν] Versum hunc ita *interpretatur Spondanus*; *Aut in bello, tuendae civitatis et mulierum causa, occubuerint.* Rectius autem (ut opinor) reddit Dna *Dacier*; "*Ou devant quelque ville que vous ayez attaquée pour la piller, et pour emmener les femmes captives?*" Quo modo accepisse videtur *Eustathius* in commentario ad λ', 402 supra, ubi idem locus occurrit. Hoc nimirum sensu eandem phrasin alibi usurpat Poëta, ubi nec ullus intellectui ambiguo locus; Οὐκ ἐθελήσει Μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ Ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται· Ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἠδὲ γυναικῶν. *Iliad.* σ', 262.

Ver. 115 Ἦ ὐ μέμνη] Vide ad *Il.* δ, 18. Ita apud *Euripidem*: Ἦ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς etc. *Orest. ver.* 596.

Μηνὶ δ' ἄρ' ὅλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)

" Mense autem deinde toto omnem transivimus latum pontum,
" Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori.
" Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis;
" Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
" Memini haec omnia, et accurate enarrabo
" Nostrae mortis malum finem, qualis contigerit.
" Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem;
" Haec autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat;
" Nobis meditans mortem et fatum atrum:
" Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;
" Exorsa magnam telam in aedibus texebat,
" Subtilem et immensam: statim autem inter nos dixit;
" Iuvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
" Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

121 Totus versus abest F. A. L. Consuetudini *Homeri* aptius puto versum hunc servari: nisi sequamur lectionem, quae e *Barnesio* in not. ad h. v. exhibetur, quam sequuntur F. A. L. nobisque melior vulgata videtur. 125 οὔτε τέλεσσα] eaed.

Ver. 118 Μηνὶ δ' ἄρ' ὅλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον, Σπουδῇ παρπεπιθόντες] *Eustathius* istud Μηνὶ δ' ἄρ' ὅλῳ non ad περήσαμεν, sed ad sequentem παρπεπιθόντες, refert. Τοίνυν (inquit) μηνὶ ὅλῳ τὸν Ὀδυσσέα πείσαντες, φησὶν, ἐπεράσαμεν πόντον. Et paulo inferius; Μηνὶ γὰρ ὅλῳ κατειργάσαντο διὰ πειθοῦς ἐκεῖνον. Quod tamen durius videtur.

Ibid. Περήσαμεν] Vide ad *Il.* ά, 67.

Ver. 119 Σπουδῇ παρπεπιθόντες] Οἷα κατὰ σύνεσιν, ἢ καὶ ἐκ μαντείας, εἰδότα τὸ τῆς Τρωϊκῆς μάχης δυσαπότελεστον. *Eustath.* Similiter *Scholiastes*: Ἤθελε δὲ κρύπτειν ἑαυτὸν ὁ Ὀδυσσεὺς, μὴ βουλόμενος στρατεύεσθαι, οὐ διὰ δειλίαν, ἀλλ' ὡς συνετὸς ἀνὴρ, ὁρῶν τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου. Ὅθεν εἰκὸς τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ τῷ Ἀμφιμέδοντι [*Barnesius* ex *Eustathio* legendum vult παρὰ τοῖς τοῦ Ἀμφιμέδοντος] μένειν, καὶ ὁ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. *Scholion*, ex MS. a *Barnesio* suppletum.

Ver. 121, 122 Ἀτρείδη κύδιστε etc.] Fuerunt, notante *Barnesio*, qui versus hosce duos hoc modo legerint: Μέμνημαι τάδε πάντα, Διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις· Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω.

Ver. 128 *etc.* Στησαμένη *etc.*] Occurrit idem hic locus supra β', 94 *etc.* item τ', 139 *etc.*

Ver. 132 Μεταμώλια] *Al.* μεταμώνια.

Ver.

Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη·
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστὸν,
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον, ἠὲ σελήνῃ·

" Laërti heroi sepulchrale; in-tempus quo ipsum
" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
" Si sine vestimento iaceat, multa qui possedit.
" Sic dixit: nobis vero persuasus est animus generosus.
" Tunc interdiu quidem texebat magnam telam,
" Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.
" Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis:
" Sed quando quartus venit annus, et advenerunt horae,
" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;
" Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quae certe norat;
" Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
" Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate.
" Quando illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam telam,
" Et laverat, Soli similem, vel Lunae;

133 Εἰσόκε] F. A. L. 139 ἀλ' ύεσκον] F. A. L. sic et v. 144. L. 142 Μηνῶν &c.] abest versus totus ab F. A. L.

Ver. 133 Εἰσότε] *Al.* εἰσόκε.

Ver. 138 Ἔνθα κεν ἠματίη] Vide supra ad τ', 149.

Ibid. Ὑφαίνεσκεν μέγαν] Supra β', 104. editiones veteres ὑφαίνεσκε μέγαν. quod verum est. *Ern.*

Ver. 139 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν] Vide supra ad τ', 150.

Ibid. et *ver.* 144 Ἀλλύεσκεν — ἀλλύουσαν] *Al.* ἀναλύεσκεν, — ἀναλύουσαν.

Ibid. Παραθεῖτο] *Al.* παραθείη, et παραθῆται.

Ver. 140 Ἔληθε] Vide supra ad λ', 101.

Ibid. Ἔπειθεν] *Al.* ἔθελγεν.

Ver. 142 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη] "Hic versus (inquit *Henricus Stephanus*) in vulg. Edit. non habetur, et ex aliis locis huc irrepsisse videri potest." Ac in omnibus quidem, supra libro β', post *ver.* 107, omittitur hic versus. Occurrit autem τ', 153.

Ver. 146 Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν] Cum primum autem illa vestem detextam et lotam protulit in conspectum et probavit. *Ern.*

Ibid. Ὑφήνασα] *Barnesius* inter varias lectiones retulit ὑφηναμένη· quod et ipse praefert. Sed, ut videtur, minus recte. Nusquam enim apud *Homerum* occurrit verbum hoc voce *media*. Vide et supra ad ε', 491.

Ver. 147 Πλύνασ'] Similiterque infra *ver.* 152, ἀρτύναντε. Vide ad *Il.* α', 309, 338; et χ', 153, 155.

Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγρȣ̃ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλȣ ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ·
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε·
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', ȣ̓δ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἠδὲ βολῇσιν.
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσσεν ὀχῆας·

" Tunc demum Vlyssem malus alicunde duxit deus
" Agri in extremitatem, ubi aedes habitabat subulcus:
" Illuc venit charus filius Vlyssis divini,
" Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra:
" Hi vero procis mortem malam moliti,
" Venerunt ad urbem inclytam; sane Vlysses
" Posterior, at Telemachus ante praeibat:
" Illum vero subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,
" Mendico misero similem, et seni,
" Baculo innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat,
" Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
" Vbi derepente se-ostendit, neque qui maiores-natu erant:
" Sed verbisque malis incessimus et ictibus.
" At ille ad-tempus quidem tolerabat in aedibus suis
" Percussus et obiurgatus, patienti animo:
" Sed quando demum ipsum suscitavit Iovis mens Aegiochi;
" Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata,
" In thalamum deposuit, et obdidit pessulos.

149 Ἐσχατιῆς] F. A. L. 165 ἐκλήϊσεν] edd.

Ver. 149 Ἐπ' ἐσχατιὴν] *Al.* ἐπ' ἐσχατιῆς.

Ver. 150 Ἔνθ' ἦλθεν φίλος] *Eustath.* ἦλθε φίλος. recte. *Ern.*

Ver. 160 Ἐνίπτομεν] *Al.* ἐνίσσομεν. Quo modo et in commentario citat *Eustathius.* Ita infra *ver.* 162; βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος.

Ver. 163 Μιν ἔγειρε Διὸς νόος] Similiter apud Virgilium: *Hominum sator atque Deorum — Tarchontem in praelia saeva Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat iras. Aen.* XI, 725, 727. *Animum viresque Latinis Addidit, et stimulos acres sub pectore vertit. Aen.* IX, 717.

Ver. 165 Καὶ ἐκλήϊσσεν ὀχῆας] Τȣτέστι μοχλȣ̀ς τȣ́ς τε τῆς γυναικωνίτιδος, καὶ τȣ̀ς περὶ τὴν αὐλήν. *Eustath.* Vide supra ad φ', 236, 389.

Ibid. Ἐκλήϊσσεν] Ita recte hic Vulgati. Vide supra ad τ', 30.

Ver.

Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,
Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστούς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τις σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,

" At ipse suam uxorem multo - astu iussit
" Arcum procis ponere, canumque ferrum,
" Nobis infortunatis certamina, et caedis principium.
" Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
" Nervum intendere; valde autem impares eramus:
" Sed quando in manus pervenit Vlyssis magnus arcus;
" Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,
" Arcum ne daret, neque si valde multa *is* diceret;
" Telemachus vero eum solus hortans iussit:
" At ipse accepit manu multa - passus nobilis Vlysses;
" Facileque tetendit arcum, misitque *sagittam* per ferrum.
" Stetit autem deinde super limen profectus, velocesque effudit sagittas
" Horrendum circumspectans; percussit vero Antinoum regem.
" At postea aliis immittebat tela luctuosa,
" Ex - adverso collimans; illi vero conferti cadebant.
" Manifestum autem erat, quod aliquis ipsis deorum adiutor esset:
" Statim enim per aedes sequentes impetum suum,

174 Δέ οἱ οἶος] F.

Ver. 166 Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν] *Eustathius* dictum hoc *Amphimedontis* falsum arguit. Ἔνθα (inquit) οὐ τ' ἄλλα πρὸς ἀλήθειαν εἰπὼν Ἀμφιμέδων, ὑπεψεύδεται. Οὐ γὰρ καλῶς τὸ εἴδωλον τὴν τοῦ τόξου θέσιν οἴεται πολυκερδείαις Ὀδυσσέως γενέσθαι, ὥστε καὶ τ' ἀληθὲς εἰς τὸ πᾶν ἔχειν· ἀλλ' ἐβουλεύσατο μὲν αὐτὸ ἡ Πηνελόπη πρώτη, ἐπέκρινε δὲ Ὀδυσσεύς. Vide supra ad τ', 572, 584. Attamen, ut recte respondet *Barnesius*, "licet hoc non esset verum, verisimile "tamen visum est, ita *Procos* existimare, "quando audirent *Vlyssem* se palam "agnoscentem."

Ver. 167 Πολιόν τε σίδηρον] Vide supra ad φ', 3.

Ver. 172 Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν] Vide supra φ', 360.

Ver. 178 Δεινὸν παπταίνων] *Barnesius* vertit, *Acriter collimans*: Alii, *Recta collimans*. Sed minus recte. Vide ad *Iliad.* δ', 497; λ', 545; ν', 551, 649.

Ver. 179 Ἐφίει] Vide ad *Il.* π', 762.

Ver. 182 Ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ] Vide ad *Il.* ζ, 594.

Κτεῖνον ἐπιςροφάδην· τῶν δὲ ςόνος ὤρνυτ᾽ ἀεικὴς,
Κράτων τυπλομένων, δάπεδον δ᾽ ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ᾽, ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ᾽ ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ᾽ ἑκάςυ,
Οἵ κ᾽ ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν. ὃ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων.
Τὸν δ᾽ αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίυ, ὡς εὖ μέμνητ᾽ Ὀδυσῆος,

" Interficiebant quaquaversum: illorum vero gemitus oriebatur foedus,
" Capitibus percussis; pavimentum autem totum sanguine undabat.
" Sic nos, Agamemnon, periimus; quorum adhuc etiam nunc
" Corpora neglecta iacent in aedibus Vlyssis,
" Nondum enim sciunt amici in aedibus cuiusque,
" Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
" Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae;
" Felix Laërtae fili, solers Vlysses;
" Profecto utique cum magna virtute potitus es uxore.
" Adeo bona mens erat eximiae Penelopae,
" Filiae Icarii; adeo bene meminerat Vlyssis,

193 Ἐχέφρονι Πηνελ.] F. quod praetulerim.

Ver. 184 Δάπεδον δ᾽ ἅπαν αἵματι θῦεν] Virgil. *Atro tepefacta cruore Terra torique madent. Aen.* IX, 333.

Ver. 186 Σώματ᾽ ἀκηδέα κεῖται] Τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων ἀεὶ δέμας προσαγορεύει ["Ομηρος·] ὡς ἐν τύτοις, (*Il.* ά, 115;) Οὐ δέμας ὐδὲ φυὴν, *etc.* — τὸ δὲ ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν, ὐδὲν ἄλλο ἢ σῶμα καλεῖ· ὡς ἐν τύτοις, — Σώματ᾽ ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρυ ποιήσεως, §. 15.

Ver. 188 Μέλανα βρότον] Τὸ μετὰ κόνεως καὶ ἱδρῶτος αἷμα. *Schol.*

Ver. 189 Γοάοιεν] *Al.* γοαῷεν.

Ibid. et *ver.* 295 Ὃ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων] Virgil. *Qui solus honos Acheronte sub imo est. Aen.* XI, 23.

Ver. 190 Τὸν δ᾽ αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο] Quoniam in sequenti oratione nihil *Amphimedonti* respondet *Agamemnon*, sed de *Vlyssis* felicitate *Penelopesque* fidelitate exclamationem solummodo facit; ideo *Barnesius* hic legendum potius coniicit, Τῷ δ᾽ αὖτε ψυχὴ ἐπεφώνεεν. Mutato tamen, ut opinor, nihil opus.

Ver. 191 Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ] Ἀπρεπὲς φασὶν, παρέντα τὸ συμπαθεῖν περὶ τῆς οἰκείας τῦ Ἀμφιμέδοντυ τύχης, ἐπαινεῖν τὸν Ὀδυσσέα· ὐκ ἀπεοικὸς δὲ, διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ τῆς συνοικύσης [Ita ex MS. restituit *Barnesius* pro corrupto νικύσης] τὰ κάκιςα πεπονθέναι. *Schol.* Porro *Barnesius* hic pro πάϊ edidit πάϊς, quod alioqui *importunus* sit *hiatus*. Sed vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 192 Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν] Σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ, τυτέςιν εὐτυχίᾳ, εὐδαιμονίᾳ. *Eustath.*

Ibid. Ἐκτήσω] *Al.* ἐκτήσα᾽. Vide supra ad *ver.* 33.

Ver. 195 Κυρίδιυ] *Al.* κυριδίαιο.

Ibid. Τῷ οἱ κλέος ὔποτ᾽ ὀλεῖται Ἧς ἀρετῆς] Ita *Theognis*; Ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος ὔποτ᾽ ὀλεῖται. *Gnom. Eleg. ver.* 865. Et *Euripides*: Οὔ τοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν Ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος· ἁ δ᾽ ἀρετὰ καὶ θανῦσι λάμπει. *Andromach. ver.* 774. Et Seneca: *Nunquam Stygias fertur ad umbras Inclyta virtus. Hercul. Oetaeus*, 1982. Vide et supra ad *ver.* 94.

Ver.

Ἀνδρὸς κουριδίου. τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κ]είνασα πόσιν· στυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσε
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑσταότ' εἰν ἀΐδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκον]ο
Καλὸν Λαέρ]αο, τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρ]ης κ]εάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·

« Viri cui-virgo-nupserat: ideo ei gloria nunquam petibit
« Suae virtutis: facient autem terrestribus cautilenam
« Immortales amabilem prudenti Penelopae.
« Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
« Cui-virgo-nupserat interfecto marito: odiosa vero cantilena
« Erit inter homines; gravemque famam intulit
« Foemineis mulieribus, etiam *ei*, quae bene-morata fuerit.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
Stantes in Orci aedibus, sub cavernis terrae.
Illi autem postquam ex urbe descenderunt, cito utique in praedium per-
Pulchrum Laërtae, cultum, quod scilicet quondam ipse [venerunt
Laërtes acquisiverat, postquam valde multum laboraverat:

199 Στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ] edd. quod melius.

Ver. 196 Τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν] 'Ρέξαντες καλὰ ἔργα, σοφῶν ἐκύρησαν ἀοιδῶν. *Theocrit.* XVII, 6. *Carmine fit vivax virtus, experfque sepulchri.* Ovid. *ex Pont.* IV, VIII, 47. *Clark.* Ἐπιχθονίοισιν refer ad χαρίεσσαν, Πηνελοπείῃ ad τεύξουσι. *Ern.*

Ver. 197, 370 Ἀθάνα]οι — ἀθανάτοισι] Vide ad *Il.* ά, 398.

Ver. 198 Τυνδαρέου] *Barnesius* edidit Τυνδάρεω. Vide autem supra ad λ', 297.

Ver. 199 Κουρίδιον κ]είνασα πόσιν] Vide supra ad λ', 429.

Ibid. Στυγερὴ δὲ ἀοιδὴ] *Barnesius* edidit στυγερὴ δέ τ' ἀοιδή· Sed nihil opus.

Ver. 200 Χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσε Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ] Vide supra ad λ', 432.

Ver. 204 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν] *Vlysses* videlicet et *Telemachus* cum duobus Servis. Redit enim iam Poëta, ut recte notat *Spondanus*, ad institutam narrationem de Vlysse, (unde digressus est supra libri superioris fine;) cuius adventum in agrum Laërtis exponit.

Ibid. Τάχα δ'] Versio *Wetsteniana* reddit, *citoque*. Sed rectius, ut opinor, sententiae Apodosin hic ad voces τάχα δ' incipere intelliges: Ac proinde vertendum, *cito utique*; vel *cito dein*. Similis enim videtur hic constructio, Οἱ δ' ἐπεὶ —, τάχα δ'· ac supra *Il.* ά, 57, Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν —, Τοῖσι δέ· quem locum vide. *Clark.* Sed unde δὲ habet hanc vim. Immo hic, ut aliis locis interponitur, hiatus ingrati vitandi causa, et simul relationem ad antecedens indicat. Sic est *Il.* ά, 194. ἧος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε — ἦλθε δ' Ἀθήνη. et sic centies. *Ern.*

Ver. 205 Τε]υγμένον] Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ibid. Ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς Λαέρ]ης κ]εάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν] Dna *Dacier* sententiam hanc ita vertit; "*Qu'il avoit* "*augmentées par ses soins, et par son* "*travail.*" Sed potior, ut opinor, altera eiusdem interpretatio: "*Qu'il avoit* "*acquise par ses travaux.*" Hoc nimirum et cum voce κ]εάτισσεν, et cum vocula ποθ' aptius videtur congruere. Caeterum *Scholiastes* vocem κ]εάτισσεν exponit ἔκτισεν· quod, ut opinor, ferri nullo modo potest.

Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο, καὶ ἵζανον, ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῢς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγρῦ, νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέϊ μῦθον ἔειπεν·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅς τις ἄριστος·
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴκ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,

Illic ei domus erat, circumque exedra currebat circumquaque,
In qua comedebant et sedebant et dormiebant
Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.
Inerat vero mulier Sicula anus, quae utique senem
Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.
Ibi Vlysses famulis et filio sermonem dixit;
" Vos quidem nunc ite in bene-aedificatam domum intro;
" In coenam autem statim porcorum mactate, quicunque optimus.
" At ego patrem tentabo nostrum,
" An me agnoscat et discernat oculis,

213 Ἐϋκτίμενον πτολίεθρον] F. A. L. 216 αἴ κέ μ'] R.

Ver. 207 Κλίσιον] Ἅπαξ εἴρηται· σημαίνει δὲ ἐξέδραν τινὰ σιγματοειδῆ, ἐν ᾗ ἔκειντο οἱ κλισμοί· ἢ κρηπίδωμα, ἐφ' ὃ ἐκαθέζοντο, ἢ ἐκοιμῶντο. *Schol.* Κλίσιον σημαίνει τὸν τόπον ἔνθα ἵσταται τὰ ζεύγη· — Τοῦτο παρὰ μὲν Ὁμήρῳ συστέλλει τὸ ι, καὶ προπαροξύνεται· οἷον, — περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ· παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐκτείνεται τὸ ι, καὶ παροξύνεται, ὡς τὸ θηρίον. *Etymolog. Magn.* ad vocem. Κλίσιον δὲ, οἰκετικὸς οἶκος ἐστὶν εὐτελὴς, καὶ οἷόν τις κλισία, περὶ ἣν δμῶες ἴαυον. Παρὰ μέντοι Ἀττικοῖς τὸ κλίσιον ἁμαξῶν καὶ ζευγῶν ἐστι δεκτικόν. *Eustath.* Vbi et plures huius vocis explicationes affert. *Clark.* Res sic intelligenda: Domus ipsa Laërtae erat in medio: eius aream amplectebatur, velut septum quoddam, aedificia tenuiora, in quibus servi essent, etiam pecora etc. Κλισίον idem est quod κλισία, diciturque de omni habitatione tenuiori, s. tenuiorum; quo sensu est etiam apud Demosth. Cor. c. 40 de cellis meretricum s. lupanari. ὡς ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλεισίῳ τῷ πρὸς Καλαμίτῃ Ἥρωι χρωμένη etc. ita recte accipit *Casaub.* ad *Sueton.* Cai. 57. *Ern.*

Ver. 213 Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω] In Vulgatis editum est ἐϋκτίμενον πτολίεθρον· *Barnesius* autem ex utraque *Eustathii* editione restituit ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω. Atque ita habet Editio *Wetsteniana.* Recte: Etenim (uti ipse annotat *Barnesius*,) non ad urbem, sed ad *Laërtis* domum missos liquet ex *ver.* 219 infra; Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον. Et ex *ver.* 357; Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται· Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην Προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα. Porro artificiose hic *Telemachum* et Servos dimissos memorat Poëta, ut locum habeat *Vlysses* patris sui tentandi, (infra *ver.* 239,) sequentisque narrationis inducendae, *ver.* 303 *etc.* Ὁ Ὀδυσσεὺς — οὐδὲ τῷ πατρὶ αὐτόθεν ἐθέλει ἀπεριέργως γνωρισθῆναι· μεθοδεύσας δὲ διάπειραν σχεῖν καὶ αὐτοῦ, τοὺς μὲν ἀμφ' αὐτὸν στέλλει, δεῖπνον ταχὺ συῶν ἱερεῦσαι. *Eustath.*

Ver. 216 Αἴκ' ἔμ' ἐπιγνοίη] *Eustathius* in commentario citat, Εἴ με ἔτι γνοίη. Male autem deinceps addit: Ἐν δὲ τῷ, Εἴ με ἔτι γνοίη, ἀργὸν ἐκ περισσοῦ κεῖται τὸ ἔτι ἐπίρρημα. Etenim si vera sit ista lectio, nequaquam supervacanea erit vocula ἔτι, sed eam habebit vim, ut exploraturus dicatur *Vlysses*, an a patre *iam, post tam diutinam absentiam* agnoscatur.

Ver.

Ἠέ κεν ἀγνοιῆσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
  Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε᾽ ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς, πειρητίζων.
Οὐδ᾽ εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ᾽ υἱῶν· ἀλλ᾽ ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος,
Ὤιχοντ᾽· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ᾽ οἶον πατέρ᾽ εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας

" An ignoret, multo tempore seorsum cum-absuerim.
  Sic locutus, famulis martia arma dedit.
Illi quidem deinde ad domum celeriter iverunt: at Vlysses
Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans;
Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sane illi
Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,
Abiverant; at iis senex viam praeibat.
Solum autem patrem invenit bene-culto in arboreto,
Circumfodientem plantam: squalentem autem indutus erat tunicam,
Sutilem, turpem; circum vero crura bubulas

Ver. 222 Οὐδ᾽ υἱῶν] *Dolii* nempe filiorum, ut teste *Spondanus*. Caeterum *Barnesius* hic inter varias lectiones rettulit υἱέων· Quod pronuntiatu idem.

Ver. 223 Αἱμασιὰς λέξοντες] *Eustath.* Τὰ ἐκ τῶν λεπτῶν λίθων τειχία οἰκοδομήσοντες. *Schol.* Αἱμασιὰ δὲ, κατὰ τὴν τοῦ Ποιητοῦ ἑρμηνείαν, ἀλωῆς ὅρκος· ἴσως μὲν ὡς προδηλώθη, ἐξ ἀκανθῶν οὖσα. *Clark.* Proprie est lecturi lapides ad struendam maceriam, adeoque structuri maceriam. Est enim αἱμασιὰ maceria e lapidibus vulgaribus sine calce et luto structa. Vid. inpr. *Salmasius* de Iur. Att. et R. p. 356. Mox v. seq. ἡγεμόνευε melius. *Ern.*

Ver. 226 Λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα] Observat *Cicero*, *Hesiodum*, cum de cultura agri scriberet, de *Stercoratione* ne verbum quidem fecisse. At Homerus, (addit,) qui multis, ut mihi videtur, ante saeculis fuit, Laërtem lenientem desiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, et eum stercorantem facit. *Lib. de Senectute.* Vbi cum hunc *Homeri* locum respicere videatur, nihil autem hic de *Stercoratione* memoret Poëta; coniicit *Petrus Victorius*, *Var. lect. Lib.* XXVIII, *cap.* 4, *Ciceronem* versum hunc ita legisse; Λιστρεύοντα φυτὸν ῥυπόωντά τε· ἕστο χιτῶνα· vocemque ῥυπόωντα, *Stercorantem*, reddidisse. Quod tamen (uti observat *Victorius*) cum vocis ῥυπόωντα sensu minime congruit; (vide supra ζ', 87; ν', 435; τ', 72; ψ', 115:) Praeterquam quod et Asyndeton istud, ἕστο χιτῶνα, admodum sit inusitatum. Caeterum recte deinde notat *Victorius*, Stercorationem Homero cognitam patere ex ρ', 297 *etc.* supra: Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων Ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ᾽· ὄφρ᾽ ἂν ἄγοιεν Δμῶες Ὀδυσσῆος, τέμενος μέγα κοπρήσοντες. Porro vocem Λιστρεύοντα exponit *Scholiastes*, Περιξύοντα καὶ περισκάπτοντα. Et *Eustathius*; Λιστρεύειν δὲ, (inquit,) τὸ περιξύειν, παρὰ τὸ Λίστρον, ὅ ἐστι ξύστρον —. Αὐτὸ δὲ τὸ, Λιστρεύειν φυτὸν, ὅμοιόν ἐστι τῷ φυτὸν ἀμφιλαχαίνειν· [infra *ver.* 241.] Vide supra ad χ', 455. *Clark.* An *Cicero* in illo ipso λαχαίνειν intellexit stercorationem? quod etiam circumfossis arboribus stercus addi solet. *Ern.*

Ver. 227 Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον] Τὸ δὲ, ῥαπτὸν ἀεικέλιον, inquit *Eustathius*, ὑφ᾽ ἓν ἀναγνωστέον· ἵνα δηλοῖ τὸν ἀεικελίως ῥαπτόν. Sed, ut opinor, minus recte.

Ver.

Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων·
Χειρῖδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.

Ocreas futiles ligaverat sibi, sentium-stricturas vitans;
Chirothecasque super manus, ruborum causa: at superne
Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans.
Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Vlysses
Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
Stans utique sub excelsa pyro lachrymam effundebat.
Cogitavit vero deinde in mente et in animo,
Osculari et amplecti suum patrem, et singula
Dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;
An prius interrogaret, singulaque tentaret.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Primum mordacibus verbis tentare.

233 Εἶβεν] F. A. L. male. 235 κῦσαι] eaed.

Ver. 228 Γραπτῦς] *Schol.* Τὰς τῶν ἀκανθωδῶν φυτῶν καταπεριξύσεις καὶ ἀμυχάς. *Clark.* Nam et γράφειν de laceratione carnis et vulneribus dicitur. *Il.* ρ', 599. γράψεν δὲ οἱ ὀστέον ἄχρις Αἰχμή. *Ern.*

Ver. 229 Χειρῖδας τ' ἐπὶ χερσὶ] Ἤγουν τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα, ἐκ δερμάτων δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ὄντα. *Eustath.* *Casaubonus* quidem huiusmodi chirothecarum usum veteribus *Graecis* et *Romanis* incognitum fuisse contendit, "Neque Graeci," inquit, "neque Romani habuere in usu "manuum tegumenta, quibus etiam ru"stici hodie utuntur." *Annotat. in Athenaeum, Lib.* XII, *cap.* 3. Et paulo inferius: "Graeci veteres, ut diximus, et "horum, et tibialium usum ignorarunt." Ita vir eruditus. Atqui utrisque *Laërtem* usum hic memorat Poëta.

Ver. 230 Πένθος ἀέξων] Vertam: *dolorem fovens.* Indicat poëta, interea dum opus rusticum faceret, indulsisse dolori, cui fovendo apta solitudo agri et labor corporis in tali solitudine. Itaque procul ex ore senis intelligit Vlysses tristitiam animi. *Ern.*

Ver. 233 Ὄγχνην] *Barnesius* edidit ὄχνην. Vide infra ad *ver.* 246. *Clark.* Vide ad *Odyss.* η', 115 *etc.*

Ver. 234 Κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν] Ita apud Virgilium: *Mentem animumque. Aen.* VI, 11.

Ver. 235 Κύσσαι καὶ περιφῦναι] In Vulgatis editum est Κῦσαι· ut et infra *ver.* 319, Κῦσε δέ μιν περιφὺς —. Sed scribendum videtur cum duplici σ', Κύσσαι — Κύσσε· uti et in nonnullis locis apud Poëtam edidit *Barnesius*: nam vox κύσε alibi *priorem* corripit. Vide supra ad π', 15; et ρ', 39.

Ver. 236 et 261 Εἰπεῖν] *Al.* Εἰπέμεν.

Ver. 238 Δοάσσατο κέρδιον εἶναι Πρῶτον κερτομίοις] Προμηθέστατα γὰρ (inquit *Eustathius*) Ὀδυσσεὺς οὐκ εὐθὺς ἑαυτὸν ἀναγνωρίζει τῷ πατρὶ, μή ποτε τῷ αἰφνιδίῳ τῆς χαρᾶς ἀποσβῇ ὁ γέρων. Verum hoc in animo habuisse *Vlyssem*, minime ex ipso Poëta constat. Vide et supra ad *ver.* 213.

Ver. 239 Κερτομίοις ἐπέεσσιν] Vide ad *Il.* ω', 649.

Ver.

Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε,
Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
Οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,

Haec cogitans recta ivit ad eum nobilis Vlysses:
Sane ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodiebat;
Eum autem astans alloquebatur illustris filius;
" O senex, non imperitia te tenet curandi
" Hortum, sed bene tibi cultura habet, neque omnino,
" Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,
" Non pyrus, non area tibi sine cultura in horto.
" Aliud autem tibi dicam; tu vero ne iram induc animo;
" Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
" Gravem habes, squalesque male, et turpiter indutus es.
" Non quidem inertiae sane dominus causa non te curat,
" Neque quid tibi servile conspicuum-est intuentibus
" *In* forma et statura; regi enim viro similis es.
" Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitque,

241 Κατέχων] F. A. L. 246 ὄχνη] eaed. 249 ἕσσαι] edd.

Ver. 241 Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν] Κάτω ἔχων, νενευκώς· δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἓν, τὸ κατέχων. *Schol.* Et *Henricus Stephanus* inter varias lectiones rettulit κατέχων. In annotationibus autem plane mendosam esse lectionem contendit; voculamque κάτ' non pro κατὰ, sed pro κάτω positam intelligit. Quod tamen durius videtur, et sententiae nihil addit.

Ibid. Φυτὸν ἀμφελάχαινε] Vide supra ad *ver.* 226.

Ver. 243 Οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει] Vide supra ad ψ', 266.

Ver. 245 Οὐ συκῆ] Edidit *Barnesius* συκέη. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 246 Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασίη] Ita Vulgati. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit Οὐκ ὄγχν', ηὐ πρασίη· ut *Iliad.* ι, 533; Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν. Et π', 31; Αἰναρέτη· τίς σευ ἄλλος. Vide et ad *ver.* 115 huius libri. *Barnesius* autem ex *Etymolog. Magn.* et Editionibus nonnullis edidit: Οὐκ ὄχνη, οὐ πρασίη —; ut adeo Οὐκ ὄχνη pes sit *dactylus*.

Ver. 250 Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει] *Duportus* in *Gnomologia Homerica* legit ἕνεκέν σε κομίζει. Ad sententiam multo minus recte.

Ver. 253 Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε, Εὑδέμεναι μαλακῶς] Τὸ δὲ, Τοιούτῳ δὲ ἔοικας etc. διττὴν ἔχει ἔννοιαν. Ἢ γὰρ, ὅτι τοιοῦτος εἶ οἷος λούεσθαι, καὶ μετὰ τὸ ἐμφαγεῖν κοιμᾶσθαι, οὐ μὴν καὶ ἔργοις ἐπιπρέπεις ἀνδρικοῖς· ἢ ὅτι τοιούτῳ, ἤγουν βασιλεῖ, ἔοικας, οὐ νῦν οὕτως ὡς ἔχεις, ἀλλ' ὅτε ὁ τοιοῦτος λούσαιτο καὶ φάγοι, ὥστε καὶ ἀναπεσεῖν εἰς ὕπνον. *Eustath.* Verior, ut opinor, prior explicatio; quam et amplectitur Dna *Dacier.* Constructio tamen hic subdifficilis videtur, *Homericamque* perspicuitatem minus sapere: Nisi forte legen-

Εὑδέμεναι μαλακῶς· ἡ γὰρ δίκη ἐςὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τεῦ δμώς εἰς ἀνδρῶν; τοῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαςα
Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζώει τε καί ἐςι,
Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε

" *Debeat* dormire molliter; hic enim mos est senum.
" Sed age mihi hoc dic, et accurate narra,
" Cuiusnam servus es virorum? cuiusnam vero hortum curas?
" Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
" Si revera utique Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit
" Ille vir, iam nunc obviam-factus huc venienti,
" Nequaquam valde sapiens; quoniam non sustinuit singula
" Dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam
" De hospite meo, an alicubi vivatque et existat,
" An iam mortuus sit, et in orci aedibus.
" Edicam enim tibi, tu vero attende, et me audi;
" Virum quondam hospitio-excepi chara in patria terra,
" Ad nostram *domum* ubi-venerat; et nondum quisquam mortalis alius
" Hospitum longinquorum charior meam advenit domum.
" Profitebatur autem se ex Ithaca genere esse; at dicebat

259 Ἐνθάδ' ἐόντι] F. A. L. male. 262 ζώει γε] F. *ibid.* ἐςιν] edd. recte. 268 εὔχετό γ' ἐξ] A. L.

legendum sit, Τοιούτῳ δὲ ἔοικεν, ἐπεὶ λούσαιτο *etc.* Qua ratione perspicua admodum et luculenta erit sententia.

Ibid. Ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε] Apud *Iulianum*, *Orat.* II, (notante *Barnesio*,) λούσῃ τε φάγῃ τε.

Ver. 254 Ἡ γὰρ δίκη ἐςὶ γερόντων] Τὸ δὲ δεύτερον [μέρος τοῦ γήρως,] ἐφ' οὗ τὸ σύμφορον ὄνομα φέρουσιν, αὐτὸ τοῦτο εἶναι, καθ' ὃ λέγουσιν, —ἐπὴν λούσαιτο φάγοι τε, Εὑδέμεναι μαλακῶς —. *Galen. de Sanitate tuend. Lib.* V, *cap.* 12, *sub fine.*

Ver. 257 et 296 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον] Virgil. *Mihique haec edissere vera roganti. Aen.* II, 149.

Ver. 266 Οὔπω τις βροτὸς] *Al.* ὁ τοῖος βροτός.

Ver. 267 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα] Φιλίων, τουτέστι φίλτερος, ἐμὸν ἵκετο δῶμα. Ἐκ τοῦ φίλος δὲ, ὁ φιλίων γίνεται· ἀπ' αὐτοῦ δὲ, ὡς καὶ προεδηλώθη, ὁ φίλιςος, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. *Eustath.* Vide supra ad τ', 351. Quod cum non intellexerit *Spondanus*, sententiam hoc in loco plane pessundat, istud φιλίων vertendo *amicorum:* ac si esset videlicet ex φίλιος. Et in annotationibus; "Docet" inquit "his verbis, se remotam "quandam regionem incoluisse, utpote "ad quam peregrini homines minime "accederent." Eandemque interpretationem sequuntur Versiones pleraeque. Sed et *Barnesius*, qui ad *Odyss.* τ', 351, ubi idem versus occurrit, sententiam et in

Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτȣ̃.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐῴκει·
Χρυσȣ̃ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσȣς δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσȣς δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις, ἣν ἐρεείνεις·
Ὑβρισαὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχȣσι·
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρί' ὀπάζων·
Εἰ γάρ μιν ζωόν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἣ γὰρ θέμις, ὅςις ὑπάρξῃ.

" Laërtem Arcesiadem pattem esse ipsius.
" Hunc quidem ego ad domum ducens bene hospitio-excepi,
" Peramanter tractans, multa in domo *mihi* cum-esseot;
" Et ei dona ptaebui hospitalia, qualia decebat:
" Auri quidem ei dedi bene-elaborati septem talenta,
" Dedi vero ei craterem totum-argenteum floribus-caelatum,
" Duodecimque simplices laeoas, totque tapetes,
" Totidemque pallia pulchra, totidemque ad haec tunicas:
" Separatim vero insuper mulieres eximias, operum scientes,
" Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
Illi autem respoodit deinde pater lachrymas stillaos;
" Hospes, profecto quidem ad terram pervenisti, de-qua interrogas:
" Iniutii autem ipsam et-improbi viri habent.
" Dooa vero irrita haec largiebaris, multa praebens:
" Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacae io populo,
" Eo te bene donis remuoeratus dimisisset,
" Et hospitio bono; hoc enim ius est, quicunque coeperit.

269 Ἔμμεναι αὐτῷ] R. 283 γε κίχεις] edd. 285 ὑπάρξει] R.

in Versione et in Annotationibus recte exposuit; ipse tamen hoc in loco vocem φιλέων *amicorum* mire vertit.

Ver. 269 Αὐτȣ̃] *Al.* αὐτῷ.

Ver. 271 Φιλέων] Vide ad *Iliad.* ν', 304.

Ver. 273 Χρυσȣ̃ μέν οἱ] *Barnesius* inter varias lectiones, Χρυσȣ̃ μὲν οἱ.

Ver. 275 Ἁπλοΐδας χλαίνας] Bene addit, simplices. Nam vulgo duplices erant, cum iis utereotur ad avertendam vim frigoris. Vid. Callim. H. in Dian. 115. *Ern.*

Ver. 278 Εἰδαλίμας] Εὐειδεῖς, εὐμόρφȣς. *Etymolog. Magn.* ad vocem Εἰδαλίμας. Vbi et hic *Homeri* locus adducitur.

Ver. 283 Εἰ γάρ μιν] Refertur istud γὰρ non ad aliquid iam ante dictum, sed ad id quod de egregia Vlyssis benevolentia et hospitalitate elegaotius reticetur. Vide ad *Il.* ἰ, 22.

Ver. 285 Ἣ γὰρ θέμις, ὅςις ὑπάρξῃ] Vocem ὑπάρξῃ (quae apud *Homerum* hoc tantum io loco occurrit,) *Scholiastes* exponit, προκατάρξηται. Similiter *Eustathius*: Δίκαιον, inquit, ἀντιξενίζειν τὸν ὑπάρξαντα. *Pindar.* Ἔκοντι τοίνυν πρέπει

Νόῳ

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πόσον δὴ ἔτος ἐστὶν, ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον,
Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
Δύσμορον; ὅν πȣ, τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἠέ πȣ ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσȣ
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ'· ȣδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιστείλασα πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα·
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπέοικεν,
Ὀφθαλμȣ̀ς καθελȣ̃σα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Καί μοι τȣ̃τ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Πȣ̃ δὲ νηῦς ἕστηκε θοὴ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο,

" Sed age mihi hoc dic, et accurate narra,
" Quotus iam annus est, quando hospitio-excepisti illum,
" Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit,)
" Infortunatum? quem alicubi, procul ab amicis et patria terra,
" Vel in ponto comederunt pisces, vel in terra
" Feris et avibus captura factus est; neque ipsum mater
" Flevit coopertum, paterque, qui ipsum genuimus;
" Neque uxor multum-dotata prudens Penelope
" Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
" Oculos *illius* ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum.
" Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
" Quis? unde es hominum? ubinam tibi utbs et parentes?
" Vbinam autem navis stat velox, quae te vexit huc,

287 'Οτ' ἐξείνισσας] R. ξείνισας] F. A. L. 298 πȣ̃ δαὶ] R. vid. *not.*

Νόῳ τὸν εὐεργέταν Ὑπαντιάσαι —. *Pythior.* V, 57. Sophocl. Χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτȣσ' ἀεί, *Ai.* 522. Caeterum *Eustathius* legit ὑπάρξαι. *Clark.* Huc facit glossa *Hesychii:* ὑπάρξας, κατάρξας. Caeterum haec significatio frequens apud atticos scriptores. *Hoc fas est* contingere ei, *qui prior bene fecerit. Ern.*

Ver. 288 Εἴ ποτ' ἔην γε] Vide ad *Il.* γ', 180. *Clark.* Est formula luctus et desiderii exprimendi: *si tamen fuit. Ern.*

Ver. 289 Δύσμορον, ὅν πȣ τῆλε φίλων etc.] Virgilius: *Heu! terra ignota, canibus data praeda Latinis, Alitibusque iaces: nec te tua funera mater Produxi, pressive oculos. Aen.* IX, 485.

Ver. 290 Ἠέ πȣ ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες] Virgil. *Aut gurgite mersum Vnda feret; piscesque impasti vulnera lambent. Aen.*

Ibid. Ἐπὶ χέρσȣ] *Al.* ἐπὶ χέρσῳ.

Ver. 292 Περιστείλασα] *Schol.* Περικαλύψασα. *Clark.* Verbum proprium de mortuis. Vid. Cuper. Obs. II, 9. qui hoc bene illustrat. *Ern.*

Ver. 293 Ἄλοχος πολύδωρος] Ἡ πολλοῖς δώροις γαμηθεῖσα. *Schol.* Vide supra ad ν', 378.

Ver. 294 Ἐπέοικεν] *Eustathius* in commentario citat ἐπεφύκει. Quae forte potior lectio. Vide ad *Il.* ά, 37. *Clark.* Si refertur ad Penelopen, melius est ἐπεφύκει. Sin ad genus universum, ad officium uxorium, ἐπέοικεν melius est. Mihi posterius placet. Sic enim in talibus *Homerus.* mox, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων etc. *Ern.*

Ver. 295 Ὀφθαλμȣ̀ς καθελȣ̃σα] Verte: *compressis oculis.* quod est proprium latinorum in ea re verbum, ut Graecis καθελεῖν. *Il.* λ', 453. *Ern.*

Ver. 298 Πȣ̃ δὲ νηῦς ἕστηκε] Ita Vulgati. In utraque autem *Eustathii* editione scriptum est, Πȣ̃ δαὶ νηῦς ἕστηκε· quam lectionem et praefert *Stephanus Berglerus,* in Praefatione ad *Iliados* Editionem *Wetstenianam, pag.* 8, pluraque ex *Aristophane* loca adducit, ubi vocula δαὶ occurrit.

Apud

Ἀντιθέους θ' ἑτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Υἱὸς Ἀφειδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος·
Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων
Πλαγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
Δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,

« Deo-paresque socios? an vector venisti
« Navi in aliena; illi autem re-exposito discesserunt?
Illum autem respondens allocutus est solers Vlysses;
« Enimvero ego tibi haec valde accurate narrabo:
« Sum enim ex Alybante, ubi inclytas aedes habito,
« Filius Aphidantis Polypemonidae regis:
« At mihi sane nomen est Eperitus; sed me deus
« Errare-fecit a Sicania, huc ut-venirem nolens.
« Navis vero mihi haec stat ad agrum, seorsum ab urbe.
« At Vlyssi hic iam quintus annus est,
« Ex quo illinc ivit, et a mea discessit patria,
« Infelix: profecto utique ei bonae erant aves eunti,

302 Πάντα μάλ'] F. A. L.

Apud *Homerum* tamen, (uti fatetur vir ipse eruditus,) in vulgatis exemplaribus, nusquam reperitur haec vocula. *Barnesius* ex coniectura edidit, Ποῦ δὴ νηῦς ἕστηκε. At verisimilior altera eiusdem coniectura; Ποῦ δ' ἡ νηῦς ἕστηκε· Quae lectio firmari videtur *ver.* 307 infra; ubi ex ά, 185 restituit ipse *Barnesius*, Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ —. Sed et vulgata lectio hoc in loco qua ratione ferri possit, vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 299 Ἦ ἔμπορος εἰλήλουθας] Ἐνταῦθα Ἔμπορος κεῖται ὁ ἀλλοτρίας νηὸς ἐπιβάτης. *Eustath.* Vide supra ad β', 319.

Ver. 303 Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος] Ἀλύβας, πόλις Ἰταλίας τὸ Μεταπόντιον, ἢ μᾶλλον Μετάποντον· ἥν τινα ἐν τῷ καταλόγῳ [*Iliad.* β' 857.] Ἀλύβην ἔφη. *Schol.* Ἕτεροι δὲ, πόλιν Θρᾳκίαν ταύτην εἶπον. *Eustath.* Quae autem hic affert *Barnesius*; Ἀλύβας ab ἄλη, *Peregrinationem*; Ἀφείδας, *Munificentiam Laërtae* notare; Πολυπημονίδης, eiusdem *Afflictiones*: hae vero merae sunt ineptiae. Quamquam eadem fere annotat et *Eustathius*.

Ver. 306 Σικανίης] Σικελίας· ᾤκισαν γὰρ αὐτὴν Ἴβηρες, ἐλθόντες ἀπὸ Σικανοῦ ποταμοῦ. *Schol.*

Ver. 307 Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν] Ita ex Editionibus nonnullis restituit *Barnesius*. Recte, ut videtur. Ita enim (uti ipse annotat) in omnibus legitur supra ά, 185, ubi idem versus occurrit. Alii hic, omissa vocula ἥδ', legunt Νηῦς δέ μοι ἕστηκεν etc. *Clark.* Hic tamen paullo aliter est ac ά, 185. Nam ibi ante mentio navis, qua se venisse fingit Minerva. Itaque apte: *navis autem illa mihi stat* etc. Hic autem nulla praecessit mentio navis, ad quam ἥδ' referri possit, nisi referre velimus ad *v.* 298, quod durum est. *Ern.*

Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον·
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι,
Κύσσε δέ μιν περιφὺς, ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα·
Κεῖνος μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

« Dextrae; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum:
« Gaudebat autem ille abiens: animusque adhuc nobis sperabat,
« Mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturos.
Sic dixit: illum autem doloris nebula cooperuit atra:
Ambabus vero manibus sumptum pulverem fulvum
Fudit-sibi in caput canum, crebro gemens.
Huius autem commovebatur animus; ad naves vero ei iam
Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
Osculatus vero est ipsum amplectens, insiliens, et alloquebatur;
« Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris,
« Veni vigesimo anno in patriam terram.
« Sed contine-te a fletu, luctuque lachrymoso.

312 θυμὸς δὲ τι] R.

Ver. 311 Δεξιοὶ] Αἴσιοι· ἢ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν. *Schol.*

Ver. 312 Θυμὸς δ' ἔτι] *Al.* θυμὸς δέ τι. *Ibid.* Νῶϊν] *Eustathius* in commentario citat ἡμῖν.

Ver. 314 Τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα] Vide ad *Il.* σ', 22.

Ver. 315 Χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν, Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς] Virgil. *Canitiem immundo deformat pulvere, et ambas Ad coelum tendit palmas. Aen.* X, 844. *Canitiem terra atque infuso pulvere foedans. Catull. de Nuptiis Pelei et Thetidos, Carm.* LXIV, *ver.* 224.

Ver. 317 Ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη Δριμὺ μένος προὔτυψε] Δριμὺ μένος προὔτυψεν, ἤγουν προσενέπεσε ταῖς ῥισίν· ὃ δὴ προσπάσχει, ὡς τὰ πολλὰ, ὁ μέλλων δακρύειν. *Eustath. Aristoteles* autem huiusmodi narium affectionem ab ira proficisci putat; Οἱ ἀνδρεῖοι, inquit, θυμοειδεῖς· ἰτητικώτατον γὰρ ὁ θυμὸς πρὸς τοὺς κινδύνους· ὅθεν καὶ Ὅμηρος, — Δριμὺ δ' ἀνὰ ῥῖνας μένος — . Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἔοικε σημαίνειν τὴν τοῦ θυμοῦ ἔγερσιν καὶ ὁρμήν. *Ethic. Nicomach. Lib.* III, *cap.* 11. Similiterque *Theocritus, Idyll.* I, *ver.* 18; Καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.

Ver. 319 Κύσσε] Vide supra ad *ver.* 235; et ad ρ', 39.

Ver. 320 Κεῖνος μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, πατερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς] Similiter apud Virgil. *Coram, quem quaeritis, adsum Troïus Aeneas, Libycis ereptus ab undis. Aen.* I, 599. Et apud Martialem: *Hic est, quem legis, ille, quem requiris. Lib.* I, *Epigramm.* 1, *ver.* 1.

Ver. 321. Εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς] Vide supra ad π', 206.

Ver. 322 Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο] Pronuntiabatur ἴσχου, vel ἴσχευ· ut recte notavit *Barnesius.* Similiter ἧττεον, infra *ver.* 336, pronuntiabatur ἧττον, vel ἧττευ. Vide ad *Il.* ε, 116.

Ver

Ἐκ γάρ τοι ἐρέω· (μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης·)
Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμά τι μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὄφρα πεποίθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἑλοίμην
Δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν,
Εἴπω, ἅ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ἕκαστα,
Παιδνὸς ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
Ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρεισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,

« Edicam enim tibi; (valde autem oportet festinare omnino:)
« Procos interfeci in nostris aedibus,
« Contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera.
Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque;
« Siquidem revera Vlysses utique, meus filius, huc venisti,
« Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadeat.
Illum vero respondens allocutus est solers Vlysses;
« Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis,
« Quam in Parnasso mihi inflixit sus albo dente
« Peregre-profecto: tu vero me emiseras et veneranda mater
« Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem
« Dona quae huc profectus mihi promiserat, et annuerat.
« Quin age, tibi et arbores, bene-culto in arboreto,
« Dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam a te singulas,
« Puer cum essem, per hortum comitans: per ipsas vero
« Ibamus, tu autem nominasti et dixisti singulas.
« Pyros mihi dedisti tredecim, et decem malos,

325 Τινύμενος] F. Λ. I.

Ver. 323 Μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν] Διὰ τὸ καραδοκεῖσθαι πόλεμον ἐκ τῶν Ἰθακησίων αὐτίκα νῦν. *Eustath.*

Ver. 325 Τινύμενος] Vide ad *Il.* β', 43; γ', 260, et 279.

Ver. 330 Ἔλασεν σῦς] Sic edd. omnes. at scr. puto ἔλασε σῦς, ut supra κ', 390. libri *Fh* et *Eustath.* ἔλασε σιάλοισιν. Conf. τ', 465. *Ern.*

Ver. 331 Τὴν ἐν Παρνησῷ] Vide supra ad τ', 393 *etc.*

Ver. 335 Εἰ δ' ἄγε] Particulae Εἰ, hoc in loco, vis huiusmodi est: *Sin hoc tibi non satis visum fuerit*; Vel, *Sin alia adhuc indicia postules*; *Age, etc.*

Ibid. Καὶ δένδρε' — Εἴπω, ἅ μοι πότ' ἔδωκας] Καὶ τῷ πατρὶ ἰδιαίτατόν τι γνώρισμα παραδεικνὺς οἰκεῖον τῷ τόπῳ περὶ ὃν ἄρτι εὕρηται, ἀπαριθμεῖται καὶ δένδρα τῷ Λαέρτῃ, ἅ μοι ποτέ φησιν ἔδωκας etc. *Eustath.*

Ver. 339 Ὄγχνας] *Al.* Ὄχνας. Vide supra ad *ver.* 246; et ή, 115.

Συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
Ἤην· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
Ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνόντος, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε· τὸν δὲ ποτί οἱ
Εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,

" Ficos quadraginta, vitium-ordines vero mihi hic diserte-dixisti
" Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unusquisque
" Erat; illic nempe uvae omnigenae insunt,
" Quando demum Iovis tempestates incubuerint desuper.
Sic dixit: eius autem ibidem soluta sunt genua et charum cor,
Signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses.
Circum vero filium charum iecit brachia; eum autem ad se
Cepit anima-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.
At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus collectus est,
Iterum verbis respondens allocutus est;
" Iupiter pater, profecto utique adhuc estis dii in magno Olympo,

342 Ἔασιν] R.

Ver. 340 Ὄρχους δέ] Ὀρχὸς γάρ ἐστιν ὁ βόθρος, εἰς ὃν ἐντίθεται τὰ φυτὰ πρὸς μόσχειαν· — Ὁ δὲ Ἡσίοδος ὀρχὸν λέγει τὴν ἐπίστιχον φυτείαν τῶν ἀμπέλων· [Ἀσπὶς Ἡρακλ. ver. 293, 294;] Οἳ δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἔφερον — βότρυας μεγάλων ἀπὸ ὀρχῶν· — καὶ πάλιν, [ver. 296, 297;] — παρὰ δέ σφισιν ὀρχὸς Χρύσεος ἦν. Ἐστὶ δὲ ὅτε δηλοῖ καὶ κῆπον. *Etymolog. Magn.* ad vocem Ὄρχατος.

Ver. 341 Διατρύγιος δὲ ἕκαστος Ἤην] Τὸ δὲ διατρύγιος ἅπαξ μὲν καὶ αὐτὸ εἴρηται τῷ Ποιητῇ, σημαίνει δὲ ἄμπελον, ἧς οἱ καρποὶ ἐν διαφόροις καιροῖς πεπαίνονται· διὸ καὶ ἔφη, ἔνθα σταφυλαὶ παντοῖαι. Ἕτεροι δὲ διατρυγίους φασὶν ὄρχους, οὐ μόνον οἰνικούς, ἀλλὰ καὶ δενδρικάς, τοὺς μὴ πάνυ πυκνούς, ἀλλὰ τοιούτους ὡς μεταξὺ τῶν κατὰ τὰ φυτὰ στοίχων παρεσπάρθαι τι τῶν σπορίμων καὶ οἷον τρυγᾶσθαι. *Eustath.* Rectius autem, ut opinor, vocem διατρύγιος interpreteria, *Penitus-vindemialis*: Ὅτε τρυγόωσιν ἀλωήν. *Iliad.* σ', 566. Ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν. *Odyss.* η', 124. Οἳ δ' ἐτρύγων οἴνας. *Hesiod.* Ἀσπ. Ἡράκλ. 292. *Clark.* Cur autem *penitus vind.*? In διὰ nulla peculiaris vis est. *Ern.*

Ver. 343 Ἐπιβρίσειαν] Vide ad *Il.* ε', 343. *Clark.* Versio: *quando demum Iovis tempestates incubuerint desuper.* Quid hoc est? aut quis hoc potest intelligere? Sensus est: quoties Iovis Horae, quae sunt quasi promaecondae copiarum et fertilitatis, suas copias effuderint. *Il.* σ', 561. est ἀλωὴ μέγα βρίθουσα σταφυλῇσι. *Ern.*

Ver. 345 Πέφραδ'] Vide ad *Il.* β', 314; et ξ', 500.

Ver. 347 Εἷλεν] *Al.* Εἵλκεν.

Ver. 350 Ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ] Ita apud *Euripidem*: Νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγώ, Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς Ἔχειν ἔλασσον, τῶνδε τισάντων δίκην. *Supplices, ver.* 731. Et apud *Livium*; Pro se quisque, *Deos tandem esse, et non negligere humana*, fremunt. *Lib.* III, §. 56. Et *Torquatus*, apud eundem; *Est coeleste numen! Es, magne Iupiter! Lib.* VIII, §. 6. Nec dissimiliter apud Lucanum: *Sunt nobis nulla profecto Numina; cum caeco rapiantur secula casu; Mentimur regnare Iovem. Pharsal. Lib.* VII, 445.

Ver.

Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
Νῦν δ᾽ αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
Ἐνθάδ᾽ ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
Πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Ἀλλ᾽ ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται·
Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Προὔπεμψ᾽, ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ᾽ αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·

" Si revera proci improbi iniuriam luerunt.
" Nunc autem graviter timeo in mente, ne cito omnes
" Huc adveniant Ithacenses, nuncios vero
" Circumquaque expediant Cephallenorum ad urbes.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" Confide, ne tibi haec in mente tua curae sint;
" Sed eamus ad domum, quae hortum prope iacet:
" Illuc vero Telemachum et bubulcum et subulcum
" Praemisi, ut coenam appararent citissime.
Sic utique locuti, iverunt ad aedes pulchras.
Hi autem quando iam pervenerunt ad aedes habitantibus commodas,
Invenerunt Telemachum et bubulcum et subulcum,
Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.
Interim vero Laërtem magnanimum sua in domo
Famula Sicula lavit, et unxit oleo;

351 Ἀτάσθαλον] F. A. L. 354 πολίεσσι] edd. 359 ἐφοπλίσωσι] edd.
363 κρέα καλὰ] F. 365 λοῦσε καὶ] edd.

Ver. 351 Ἀτάσθαλοι] *Al.* ἀτάσθαλον.

Ibid. Ἔτισαν] Vide ad *Il.* ι, 508; et χ΄, 19, 20

Ver. 352 Δείδοικα] Vide ad *Il.* ν΄, 736.

Ver. 353 Ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι] *Barnesius* ex coniectura edidit ἐπέλθωσιν ῥ᾽ Ἰθακήσιοι. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* ά, 51.

Ver. 354 Κεφαλλήνων πολίεσσι] Ita recte ex *Eustathii* commentario et ex *Odyss.* φ΄, 252 restituit *Barnesius*. In vulgatis hic corrupte editum est πολέεσσι· ac si esset videlicet ex πολύς. *Clark.* Eadem varietas supra notata ad φ΄, 252. *Ern.*

Ver. 363 Ταμνομένους] Vide ad *Il.* ν΄, 180.

Ibid. Κερῶντάς τ᾽ αἴθοπα οἶνον] Τουτέστιν, ἐμβάλλοντας εἰς κρατῆρας. *Eustath.* "Τὸ "κερᾷν, sive κεράσαι, licet *miscere* pro"prie significet, usurpatur tamen sim"pliciter ἀντὶ τοῦ ἐγχέειν, καὶ διδόναι πί"νειν· pro *infundere* in calicem scil. sive "cyathum, et *bibendum porrigere.*" *Gataker. Adversar. Miscellan. Posthum. cap.* 5: ubi hunc *Homeri* locum adducit.

Ver. 365 Λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ] Scribendum λοῦσε, ex libris. Vid. *Var. Lect.* *Ern.*

Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισαμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
Μείζονα δ', ἠὲ πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Οἷος Νήρικον εἷλον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφεσάμεναι, καὶ ἀμύνειν
Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

Circumque deinde laenam pulchram iecit: at Minerva
Prope astans membra auctavit pastori populorum,
Maioremque, quam antea, et crassiorem fecit ad-intuendum.
E balneo vero is egressus est; admirabatur autem ipsum charus filius,
Vt vidit immortalibus diis similem coram;
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
" O pater, certe omnino aliquis te deorum sempiternorum
" Formaque staturaque, egregium fecit ad-intuendum.
Eum autem rursus Laërtes prudens contra allocutus est;
" Vtinam, Iupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
" Qualis Nericum cepi, bene aedificatam urbem,
" Littus Continentis, Cephallenibus imperans,
" Talis existens tibi hesternus in nostris aedibus,
" Arma habens humeris, astitissem, et propulsassem
" Viros procos; eo ipsorum genua solvissem
" Multorum in aedibus; tu vero mente intus laetatus fuisses.

368 Μείζονα δὲ] F. A. L. 369 ἐκ δ' ἀσ.] eaed. 373 ἀμείνονα] edd. vett. et *Eustath.* 374 τὸν αὖ] A. 1.

Ver. 366 Αὐτὰρ Ἀθήνη — μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν] Ἤτοι εὐτραφῆ καὶ λιπαρὰ ἐποίει, εὐρύνουσα τὰ μέλη. *Porphyr. Quaest. Homeric.* 10. Vide et supra ad π', 175; et ψ', 156.

Ver. 368 Μείζονα δ'] Apud *Eustathium* in commentario, Μείζονά τ'.

Ver. 373 Ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι] Vera huius loci lectio est ἀμείνονα, vid. *Var. Lect.* Non hic inspectae sunt edd. veteres nec a *Barnesio*, nec a *Clarkio*. *Ern.*

Ver. 375, 376 Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, — Οἷος Νήρικον εἷλον] Virgil. *O mihi praeteritos referat si Iupiter annos! Qualis eram, cum primam aciem Praeneste sub ipsa Stravi. Aen.* VIII, 560.

Ver. 376 Οἷος Νήρικον εἷλον — Ἀκτὴν Ἠπείροιο] Ἡ Λευκὰς, Κορινθίων τὸν ἰσθμὸν διακοψάντων, νῆσος γέγονεν, ἀκτὴ πρότερον οὖσα· περὶ ταύτης γάρ φησι λέγειν τὸν Λαέρτην· Οἷος Νήρικον εἷλον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον, Ἀκτὴν Ἠπείροιο. *Strabo, Geograph. Lib.* I, *pag* 102, *al.* 59. Vide et eundem, *Lib.* X, *pag.* 693, *al.* 451, 452.

Ver.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον. ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος
Ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
Μήτηρ, γρηῦς Σικελή, ἥ σφεας τρέφε· καί ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσσαντό τε θυμῷ,
Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, ἷζ' ἐπὶ δεῖπνον· ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς·
Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθὺς κίε, χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας· Ὀδυσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Illi autem postquam cessarant a labore, apparaverantque convivium,
Ordine sedebant in sedilibusque soliisque:
Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; prope autem
Venit senex Dolius, unaque filii huius senis
Ex operibus fatigati; quippe egressa vocaverat
Mater anus Sicula, quae ipsos nutriebat; et sane senem
Studiose curabat, postquam senectus corripuerat.
Illi vero ut Vlyssem viderunt, agnoveruntque animo,
Steterunt in aedibus attoniti; at Vlysses
Blandis verbis compellans allocutus est;
" O senex, sede ad prandium; oblivíscimini vero stuporis;
" Dudum enim cibo manus-admovere cupientes
" Manebamus in aedibus, vos expectanres semper.
Sic utique dixit: Dolius autem recta ivit, manibus passis
Ambabus; Vlyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum;

387 Προμολῦσ' ἐκάλεσσεν] R. 389 ἔμαρψεν] R. 396 πετάσας] edd. 397 Ὀδυσεὺς] A. L. R.

Ver. 387, 88 Καλέεσκεν Μήτηρ] Scr. καλέεσκε. *Ern.*

Ver. 388 Γέροντα Ἐνδυκέως κομέεσκεν] τὸν Δολίον, ἢ τὸν Λαέρτην. *Eustath.* Sed de *Dolio* omnino intelligendum hoc, liquet ex praecedenti *ver.* 386, Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος.

Ver. 394 Μεμαῶτες] Vide ad *Il.* ν', 46.

Ver. 397 Ὀδυσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ'] In vulgatis scriptum est Ὀδυσεὺς δὲ λαβὼν etc. *Eustathius* autem; Ἐν γενικῇ Αἰολικῇ, (inquit,) ἢ Δωρικῇ, εἴρηται κατὰ κρᾶσιν μετὰ περισπωμένου τόνου τὸ Ὀδυσσεῦς καὶ δηλοῖ ὅτι ὁ Δολίος τὴν τοῦ Ὀδυσσέως λαβὼν ἐφίλησε χεῖρα· ὡς γὰρ πρὸ ὀλίγων, [supra *ver.* 39.] τὸ ἐκλελάθεσθε θάμβεος θάμβευς εἶπεν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ Ὀδυσσέος Ἰωνικὸν συνεῖλεν εἰς τὸ Ὀδυσσεῦς. Recte omnino. Alioqui enim sequens oratio, quae manifeste *Dolii* est, *Vlyssi* tribuetur. Et *Barnesius* ex *Etymologico Magno* Editionibusque nonnullis, Ὀδυσεῦς edidit. Porro Editio *Wetsteniana* habet Ὀδυσέως.

Ibid. Κύσε] Vide supra ad ρ', 39.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδὲ τ' οἰομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
Οὖλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
Νοστήσαντα σε δεῦρ', ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
Ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο·
Ἑξείης δ' ἕζοντο παραὶ Δολίον πατέρα σφῶν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντη,
Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα·

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
" O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valde nobis,
" Non vero et expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi;
" Salveque, et magnopere gaude; dii vero tibi prospera dent:
" Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
" An iam certo norit prudens Penelope
" Reversum te huc, an nuncium expediamus.
Hunc autem respondens allocutus est solers Vlysses;
" O senex, iamiam novit; quid te oportet haec curare?
Sic dixit: ille vero rursus deinde sedit bene-polita in sede.
Sic autem pariter filii Dolii inclytum circa Vlyssem,
Blande-compellabant verbis, et manibus inhaerebant:
Ordine vero sedebant iuxta Dolium patrem ipsorum.
Sic illi quidem circa prandium in aedibus se-occupabant.
Fama vero nuncia cito per urbem ibat undique,
Procorum gravem mortem et fatum indicans:

Ver. 400 Θεοὶ δέ σε ἤγαγον] *Al.* θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον.

Ver. 401 Οὖλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε] Τὸ δὲ Οὖλε, καὶ νῦν ἀντὶ τοῦ ὑγίαινε· τουτέστιν, ὅλος καὶ ὑγιὴς ἔσο. *Eustath.* Οὔλιον δ' Ἀπόλλωνα καλοῦσι τινὰ καὶ Μιλήσιοι, καὶ Δήλιοι, [*Al.* Λύδιοι,] οἷον ὑγιαστικὸν καὶ παιονικόν· τὸ γὰρ οὔλειν, ὑγιαίνειν· ἀφ' οὗ καὶ τὸ οὐλή, καὶ Οὖλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε. *Strabo, Geograph. Lib.* XIV, *pag.* 942, *al.* 635. Similiter et *Macrobius*; " Eundem Deum [*Apollinem*] " praestantem salubribus caussis, Οὔλιον " appellant, id est sanitatis auctorem;" ut ait Homerus: " Οὖλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε." *Saturnal. Lib.* I, *cap.* 17. Apud *Homerum* in *Iliade* et *Odyssea* non alibi occurrit haec vox.

Ibid. Μέγα χαῖρε] *Al.* μάλα χαῖρε. Atque ita citat *Macrobius* loco iam supra adducto.

Ver. 410 Σφῶν] *Al.* σφείων et σφόν.

Ver. 412 Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο] Apud *Eustathium* in commentario, Ὄσσα δὲ ἄγγελος] Virgil. *Extemplo Libyae magnas it fama per urbes; Fama, malum quo non aliud velocius ullum. Aen.* IV, 173. Statius: *Fama Spargitur in turmas, solito pernicior index, Cum lugenda refert. Thebaid. Lib.* IX, 33, 34.

Ver.

Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Μυχμῷ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος·
Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι, θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστατο, καὶ μετέειπεν·
Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοῦ ὅγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιοῖς·
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυρὰς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς·
Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι,
Ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,

Illi autem simul audientes ibant aliunde alius,
Cum strepituque gemituque, aedes ante Vlyssis:
Exportabant vero cadavera aedibus, et sepeliebant singuli:
Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque
Mittebant vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes:
Ipsi vero in concionem iverunt conferti, dolentes corde.
At postquam congregati erant, et frequentes convenerant,
Inter eos utique Eupithes surrexitque, et locutus est;
Ob filium enim ei indelebilis in mente dolor maneat,
Antinoum, quem primum interfecerat nobilis Vlysses:
Ob hunc ille lachrymas-fundens concionatus est, et inter-eos-dixit;
" O amici, certe magnum opus vir hic molitus est Achivis:
" Alios quidem cum navibus ducens multosque et eximios,
" Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos:
" Alios autem reversus interfecit Cephallenorum longe optimos.
" Sed agite, antequam hic vel in Pylum cito iverit,
" Vel et in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,

417 Οἶκόν δὲ ἕκαστος] F. A. L. 425 Ἀχαιοὺς] F. A. L.

Ver. 415 Προπάροιθ' Ὀδυσῆος] *Barnesius* inter varias lectiones, προπάροιθεν Ὀδυσσεῦς. Vide supra ad *ver.* 397.

Ver. 416 Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι] Virgil. *Constituere pyras, huc corpora quisque suorum More tulere patrum.* *Aen.* XI, 185.

Ibid. Ἕκαστοι] Apud *Eustathium* in commentario, ἕκαστον.

Ver. 417 Οἶκόνδε ἕκαστον] *Al.* οἶκόνδε ἕκαστος

Ver. 418 Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι] Ἁλιεῖς δὲ τοὺς πορθμέας δοκεῖ λέγειν, ὧν μάλιστα χρεία ἦν εἰς τὸ νεκραγωγεῖν, ὅπερ ἐστὶ νεκροὺς ἄγειν ἐκφορηθέντας δηλαδή. *Eustath.*

Ver. 419 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι] Virgil. *Olli convenere, fluuntque ad regia plenis Tecta viis.* *Aen.* XI, 236.

Ver. 425 Ἀχαιοῖς] *Al.* Ἀχαιούς.

Ver. 426 Σὺν νήεσσιν ἄγων] *Eustathius* in commentario legit, ἐν νήεσσιν ἄγων.

Ver. 430 Ἐς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί] Vide supra ad ν, 275.

Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί.
Λώβη γὰρ τάδε γ' ἐςὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιςα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὣς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδός,
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεί σφέας ὕπνος ἀνῆκεν·
Ἔςαν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ἕκαςον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα·
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
Ἔγγυθεν ἑςήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐῴκει.

" Eamus; aut et poſtea ignominioſi erimus ſemper:
" Contumelia enim haec ſunt et futuris auditu.
" Si iam non filiorumque fratrumque interfectores
" Vlciſcamur; non mihi quidem in mente dulce fuerit
" Vivere, ſed citiſſime mortuus defunctis interfuero.
" Sed eamus, ne praeveniant tranſgreſſi illi.
Sic dixit, lacrymas-fundens: commiſeratio autem cepit omnes Achivos.
Prope vero ad ipſos venit Medon et divinus cantor,
Ex aedibus Vlyſſis; poſtquam ipſos ſomnus reliquerat;
Steteruntque in mediis: ſtupor autem cepit virum unumquemque.
Inter eos vero locutus eſt Medon, prudentia doctus;
" Audite iam nunc me, Ithacenſes; non enim Vlyſſes
" Immortalibus invitis diis haec molitus eſt opera:
" Ipſe ego vidi deum immortalem, qui ſcilicet Vlyſſem
" Prope ſtetit, et Mentori omnia ſimilis erat.

444 Ὅς ῥ' Ὀδυσῆος] F. A. L.

Ver. 431 Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα] Ἐν δὲ τῷ, Ἴομεν, καὶ, Ἀλλ' ἴομεν, [infra *ver.* 436;] καὶ, Μὴ ἴομεν, [*ver.* 461;] ἀδιαφορία διχρόνων συνήθης φαίνεται· τὸ μὲν γὰρ Ἴομεν ἐκτείνει τὴν ἀρχοῦσαν, τὰ δὲ λοιπὰ συςέλλει αὐτήν. *Euſtath.* Vide autem ad *Il.* ν', 103; et ε, 24.

Ver. 432 Τάδε] *Al.* τόδε.

Ver. 436 Φθέωσι] *Al.* φθῶσι. Quomodo ſcilicet et φθέωσι pronuntiabatur. Similiter σφέας infra *ver.* 439 pronuntiabatur σφᾶς· nam *ultimam* producit.

Ibid. Περαιωθέντες ἐκεῖνοι] Εἰς Πύλον δηλαδὴ, ἢ καὶ εἰς Ἦλιδα. *Euſtath.*

Ver. 442 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο] Ita *Iliad.* ε, 185, Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι Ἕςηκ' ἀθανάτων. Virgil. *Non haec ſine numine Divûm Eveniunt. Aen.* II, 777. Caeterum refertur hic vocula γὰρ, non ad id quod proxime praeceſſit, ſed ad id quod elegantius reticetur; *Cavete quid faciatis, non ENIM etc.* Vide ad *Il.* ε, 22.

Ver. 444 Ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ] *Euſtathius* in commentario citat, ὅς Ὀδυσῆϊ. Quod et ferri poſſet. Vide ad *Il.* α, 51.

Ver.

Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο·
Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων·
Οἳ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι.
Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω·
Μὴ ἴομεν, μή πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ.

" Immortalis vero deus aliquando quidem ante Vlyssem
" Apparebat animans, aliquando autem procos turbans
" Ruebat per domum; illi vero conferti cadebant.
Sic dixit: eos vero omnes pallidus timor subiit.
Inter eos autem et locutus est senex heros Halitherses
Mastorides: is enim solus videbat ante et pone:
Qui inter ipsos recte-sentiens concionatus est et dixit;
" Audite iam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam;
" Vestro vitio, o amici, haec opera facta sunt:
" Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,
" Vt vestros filios desinere-faceretis a stultitiis;
" Qui magnum opus faciebant improbitate mala,
" Possessiones attondentes, et dedecorantes uxorem
" Viri optimi; ipsum vero non amplius putabant rediturum.
" Et nunc sic fiat: parete mihi, sicut dico:
" Ne eamus, nequa aliquis accersitum malum inveniat.

446-47 Ἀσ. ποτε — ποτε] F. A. L. 457 ἔρεξαν] edd.

Ver. 446, 447 Τοτὲ μὲν — τοτὲ δὲ] *Al.* ποτὲ μὲν — ποτὲ δέ. Atque ita edidit *Barnesius*.

Ibid. Προπάροιθ' Ὀδυσῆος] *Al.* προπάροιθεν Ὀδυσσεῦς. Vt supra *ver.* 415.

Ver. 448 Ἀγχιστῖνοι] *Al.* ἀγχηστῖναι, et ἀγχιστῆναι.

Ver. 449 Τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει] Virgil. *Tum vero tremefacta novus per pectora cunctis Insinuat pavor.* Aen. II, 228.

Ver. 451 Ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω] Virgil. *Novit namque omnia vates, Quae sint, quae fuerint, quae mox ventura trahantur.* Georgic. IV, 392.

Ver. 454, 456 Ὑμετέρῃ — Ὑμετέρους] *Henricus Stephanus* inter varias lectiones, Ἡμετέρῃ — Ἡμετέρους. Sed minus recte utrobique. Vti observavit *Barnesius*.

Ver. 456 Καταπαυέμεν] Vide supra ad β', 168 et 244.

Ver. 457 Ἔρεζον] *Al.* ἔρεξαν.

Ver. 461 Ἐπίσπαστον] Καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἑκούσιον, ὅ ἐστιν, ὃ ἑαυτῷ τις ἐπισπᾶται. *Schol.* a *Barnesio* ex MS. *Aloysii Alemanni* excerpt.

Ver.

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ
Ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ᾽ ἀθρόοι αὐτόθι μεῖναν.
Οὐ γάρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ᾽ Εὐπείθει
Πείθοντ᾽· αἶψα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ᾽ Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέῃσιν·
Φῆ δ᾽ ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
Ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ᾽ αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
Ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις; ἢ φιλότητα μετ᾽ ἀμφοτέροισι τίθησθα;
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή;
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.

Sic dixit: hi autem deinde furrexerunt magno cum clamore
Dimidiis plures; illi vero conferti illic manferunt.
Non enim ipfis placuit fermo in mente; fed Eupitheo
Parebant: ftatim autem poftea ad arma ruebant.
At poftquam induerant-fe circum corpus fplendido aere,
Conferti congregabantur ante urbem fpatiofam.
Ipfis autem Eupithes praefuit ftultitiis:
Putabat vero ille ulturum *fe* filii caedem; neque fane erat
Retro reverfurus, fed illic fatum obiturus.
At Minerva Iovem Saturnium allocuta eft;
« O pater nofter, Saturnie, fumme regum,
« Dic mihi interroganti, quid iam tibi mens intus occultat?
« Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem
« Facies; an amicitiam inter utrofque ftatuis?
Illam autem refpondens allocutus eft nubium-coactor Iupiter;
« Filia mea, cur me haec percontaris, et interrogas?
« Nonne enim dudum hoc quidem excogitafti confilium ipfa?
« Vt fane illos Vlyffes ulcifceretur reverfus.

Ver. 463 Αὐτόθι μεῖναν] *Euftathius* in commentario citat, αὐτόθι μίμνον.

Ver. 466 Νώροπα χαλκὸν] Ἐπαφρόδιτος ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς φησὶν, ὅτι γίγνεται ἐν Παιονίᾳ σίδηρος, ὃς ἀκονηθεὶς λαμπρότατός ἐστιν· ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ, νώροπα χαλκόν. *Barnefius* ex *Stephano* περὶ πόλεων. Vide fupra ad ν′, 19. *Clark.* *v.* 468 leg. νηπιέῃσι. *Ern.*

Ver. 469 Τίσεσθαι] *Al.* τίσασθαι. Vide ad *Il.* γ′, 28.

Ver. 470 Αὐτοῦ] *Al.* αὐτόθι.

Ibid. Ἐφέψειν] *Al.* ἐπισπεῖν.

Ver. 472 Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων] Virgil. *O pater, o hominum Divûmque aeterna poteftas.* *Aen.* X, 18.

Ver. 473 Τί νυ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει] Virgil. *Nate Dea, quae nunc animo fententia furgit?* *Aen.* I, 586.

Ver. 478, 479 οὐ γὰρ δὴ *etc.*] Occurrunt iidem duo verfus fupra ε, 23, 24.

Ver.

Ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὡς ἐπέοικεν.
Ἐπειδὴ μνηςῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὅρκια πιςὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεί·
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἔκλησιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων
Ὡς τοπάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔςω.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες·
Ὣς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκέλευεν·

" Fac, quomodo vis? dicam vero tibi, ficut decet.
" Poftquam iam procos ultus eft nobilis Vlyffes;
" Foederibus fidis ictis, hic quidem regnet femper;
" Nos autem ex-altera-parte filiorumque fratrumque caedis
" Oblivionem faciamus; illi vero fe-invicem diligant
" Sicut antea: divitiae autem et pax abunde fit:
Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam:
Defcendit vero *ea* ab Olympi verticibus impetu-facto.
Illi autem poftquam cibi dulcis defiderium exemerant,
Ipfis deinde fermonem exordiebatur multa-paffus nobilis Vlyffes;
" Egreffus aliquis videat, ne iam prope fint venientes.
Sic dixit: egreffus eft autem filius Dolii, ficut jubebat:

484 Θεῖμεν] F. A. L.

Ver. 481 Ἐπειδὴ μνηςῆρας] Vide fupra ad μ', 423; et ad *Il.* ψ', 2. *Al.* Ἐπεὶ δὴ μνηςῆρας.

Ver. 482 Ὅρκια πιςὰ ταμόντες] Τουτέςι, διὰ θυσιῶν ποιήσαντες, ὡς πολλαχοῦ καὶ τῆς Ἰλιάδος φράζεται. *Euftath.* Virgil. *Foedufque ferit. Aen.* X, 154.

Ibid. Ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω] De huiusmodi Syntaxi ἀνακολούθῳ, vide fupra ad μ', 73; et ap *Il.* γ', 211. Καινὸν δέ τι σχῆμα τὸ, Ὅρκια πιςὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω ἀεὶ, Ἡμεῖς δὲ ποιήσομεν τόδε· καὶ ἑξῆς. Καὶ ἔςι πως ὅμοιον καὶ αὐτὸ, τῷ, Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν etc. *Euftath.*

Ver. 483 Φόνοιο Ἔκλησιν θέωμεν] Similiter *Cicero*, apud *Dion. Caff. lib.* 44; Τὰ μὲν γεγενημένα ταῦτα, χαλάζης τε τινὸς καὶ κατακλυσμοῦ τρόπον συμβεβηκέναι νομίσαντες, λήθῃ παράδοτε. Et *Valerius Maximus*, de *Thrafybulo*; "Plebis enim "fcitum interpofuit, nequa praeterita-"rum rerum mentio fieret. Haec obli-"vio, quam Athenienfes ἀμνηςίαν vocant, "concuffum et labentem civitatis ftatum, "in priftinum habitum revocavit." *Lib.* IV, *cap.* 380. "Omnem memoriam "difcordiarum oblivione fempiterna de-"lendam cenfui." *Cic. Orat. Philippic.* I, *fub initio.*

Ver. 484 Θέωμεν] *Al.* θέομεν.

Ver. 485 Πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔςω] Ita apud *Theognidem* v. 881. Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν.

Ver. 487 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα] Virgil. *Illa viam celerans — cito decurrit tramite virgo. Aen.* V, 609. *At illa leves coeli demiffa per auras.* XI, 595.

Ver. 488 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο etc.] Nequaquam hic fupervacanea eft vocula ifta οὖν. Sententiam enim connectit cum eo quod praeceffit *ver.* 361—411; ubi Poëta *Vlyffem Laërtem*, caeterofque coenantes depingebat: ad quos iam redit.

Ver. 491, 92 Ὣς ἐκέλευεν. Στῆ] Scr. ἐκέλευε. *Ern.*

Ver-

Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας·
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο,
Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἓξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί·
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ᾔιον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.

Stetitque proinde ad limen profectus; illos vero prope vidit omnes;
Statimque Vlyssem verbis alatis allocutus est;
« Hi iam prope sunt: sed armemur ocyus.
Sic dixit: illi vero exurgebant, et arma sibi-induebant
Quatuor circum Vlyssem; sex autem filii Dolii:
Inter eos vero deinde Laërtes Doliusque arma induebant,
Etiam cani licet essent, necessarii bellatores.
At postquam induerant-se circum corpus splendido aere,
Aperuerunt utique fores, exieruntque; praeibat autem Vlysses.

496 'Οδυσῆα] F. A. L. vid. *not.* 500 ὤϊξάν ῥα] R.

Ver. 493 'Οδυσσῆα ἔπεα] Nulla analogia produci hic potest ultima vocis 'Οδυσσῆα. Sequi enim debet *Accusativus* iste *Genitivi* 'Οδυσσῆος analogiam, ac proinde ultimam corripere. Vide ad *Il.* ά, 265. Vnde haud absimile videtur, mendosi hic aliquid latere. Occurrunt quidem nonnunquam apud Poëtam Vocales breves hoc modo, extra omnem analogiam, productae; (vide supra ad κ', 246, 520; π', 206; et ρ', 37:) Verum istiusmodi exempla admodum sunt rara. *Clark.* Sed cur in istis raris non et hoc ponatur? Et alibi de hac forma iam monuimus, produci brevem vocalem a caesura et hiatu. Conf. ψ', 102. ἔπεϊ ἐς. *Ern.*

Ver. 496 Τέσσαρες ἀμφ' 'Οδυσῆ', ἓξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο] *Henricus Stephanus* aliique hic legunt, Τέσσαρες ἀμφ' 'Οδυσῆ', ἓξ δ' υἱεῖς Δολίοιο· ubi liquet syllabam aliquam intercidisse. Ad quam quidem supplendam plures ab aliis coniecturae afferuntur, uti videre est apud *Barnesium.* Verum cum hae omnes nulla auctoritate firmantur, voculam οἱ ex MS. *Collegii Corporis Christi Cantabr.* hic inserui. *Clark.* At hoc οἱ haud dubie est ab correctore explere cupiente versum. Sequar lectionem edd. veterum Vid. *Var. Lect.* quam et *Eustathius* habet in Comm. *Ern.*

Ibid. Υἱεῖς] Apud *Eustathium* in commentario, υἱοί.

Ver. 497 Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον, Καὶ πολιοί περ ἐόντες] Virgil. *Nec tarda senectus Debilitat vires animi, mutatque vigorem: Canitiem galea premimus. Aen.* X, 610. Ovid. *Nunc senior gladioque latus scutoque sinistram, Canitiem galeae subiicioque meam. Trist.* IV, 1, 73.

Ver. 498 'Αναγκαῖοι πολεμισταί] Lucan. *Fortis virtute coacta. Pharsal.* IV, 798.

Ver. 499 'Ρ'] *Vt iam dictum est.*

Ibid Νώροπα χαλκὸν] Vide supra ad *ver.* 466; et ν', 19.

Ver. 500 Ὤϊξαν δὲ θύρας] In utraque *Eustathii* Editione legitur, notante *Barnesio*, Ὤϊξάν ῥα θύρας. Quod perinde est. Neque, si vulgatam lectionem retineas, τὸ δὲ (uti hic commentus est *Barnesius*,) est loco τοῦ, καί· et Comma ponendum ad 'Οδυσσεὺς, ut adeo scilicet sequens Τοῖσι δὲ *etc.* sententiae intelligatur ἀπόδοσις· nam et Ὤϊξαν δὲ sententiae intelligi potest Apodosis, ac proinde reddi, *Aperuerunt utique*; vel, *Aperuerunt deinde.* Vide ad *Il.* ά, 57; et ή, 148, 149. *Clark.* Verba eadem sunt ψ', 370. sine varietate. *Ern.*

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
Μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρος περ
Ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ
Οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὣς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·
Τίς νυ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι, ἦ μάλα χαίρω·
Υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.

Ad eos vero prope filia Iovis accessit Minerva,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.
Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Vlysses;
Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium;
" Telemache, iam quidem hoc sane in-animo-habebis ipse praesens-factus,
" Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,
" Ne quid dedecores maiorum genus, qui antea scilicet
" Roboreque et fortitudine excelluimus totam super terram.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
" Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo,
" Nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicis.
Sic dixit: Laërtes vero gavisus est, et sermonem dixit;
" Quaenam mihi dies haec, dii chari? profecto valde gaudeo:
" Filiusque nepósque de virtute litem habent.

503 Τὴν δὲ ἰδὼν] F. 511 οἷ' ἀγορεύεις] R.

Ver. 502 et 547 Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν] Similiter apud Virgilium: *Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque. Aen.* IV, 558. *Omnia longaevo similis, vocemque coloremque.* IX, 650.

Ver. 503 Πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς] *Patientis Vlyssei. Epist.* I, VII, 40.

Ver. 507 Μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος] Ita *Iliad.* ζ', 209: Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν —. Et apud Virgil. *In antiquam virtutem animosque viriles Et pater Aeneas, et avunculus excitat Hector. Aen.* III, 342. Et iterum, *Aen.* XII, 439; *Sis memor; et te animo repetentem exempla tuorum Et pater Aeneas, et avunculus excitet Hector.* Τούς τε νεωτέρους, πατέρων τῶν τότε ἀγαθῶν γενομένων παῖδας, πειρᾶσθαι [χρὴ] μὴ αἰσχῦναι τὰς προσηκούσας ἀρετάς. *Thucydides, Lib.* IV, *pag.* 314, *al.* 151: Vbi *Scholiastes* locum istum *Homericum, Il.* ζ', 209, adducit.

Ver. 511 Ὡς ἀγορεύεις] *Eustathius* in commentario citat, οἷ' ἀγορεύεις.

Ver. 513 Τίς νυ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι] Similiter *Cicero, Orat.* in *Pisonem*, citatus a *Quintiliano, Lib.* IX, *cap.* 4: "Proh Dii immortales, quis hic illuxit "dies!" Porro gaudium et admirationem *Laërtis*, Asyndetis istis, Τίς νυ μοι —; ἦ μάλα — · Υἱός θ' υἱωνός τ' — · optime depingi notat *Eustathius*.

Ibid. Ἦ μάλα χαίρω] *Al.* ἦ μέγα χαίρω· ut supra *ver.* 401.

Ver. 514 Υἱός θ' υἱωνός τε] Οὐκ ἔστι μείζων ἡδονὴ ταύτης πατρὶ, Ἢ σωφρονοῦντα καὶ φρονοῦντ' ἰδεῖν τινα Τῶν ἐξ ἑαυτοῦ. *Menander, apud Stobaeum, Serm.* 73.

Ibid.

Τὸν δὲ παριςαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι, καὶ Διῒ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρῄου·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καί νυ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόςους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἤϋσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα.

Eum autem aſtans allocuta eſt caeſia-oculis Minerva;
« O Arceſiadae, omnium multo chariſſime ſociorum,
« Precatus filiam caeſiam-oculis, et Iovem patrem,
« Statim valde vibratam emitte longam haſtam.
Sic dixit; et inſpiravit robur magnum Pallas Minerva.
Precatus autem *is* deinde Iovis filiam magni,
Statim valde vibratam emiſit longam haſtam,
Et percuſſit Eupithem, galeam per aereis-munitam-malis;
Ea vero non haſtam inhibuit; penitus autem tranſiir aes:
Fragorem vero edidit *is* lapſus, reſonueruntque arma ſuper ipſo.
Irruerunt autem primis-pugnatoribus Vlyſſes et illuſtris filius;
Feriebantque enſibuſque et haſtis ancipiribus
Et ſane iam omnes perdidiſſent et feciſſent reditus-expertes,
Niſi Minerva, filia Iovis Aegiochi,
Clamaſſet voce, cohibuiſſetque populum omnem;

529 Ἤϋσε φωνῇ] R. bene.

Ibid. Ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι] "Et "cerramen honeſtum, et diſputatio "ſplendida; omnis eſt enim de virtutis "dignitate contentio." *Cicero, de Finibus, Lib.* II, §. 21.

Ver. 519 Ἔμπνευσε μένος μέγα] Vide ad *Il.* ϐ, 110; et ι, 185.

Ibid. Παλλὰς Ἀθήνη] *Al.* ποιμένι λαῶν.

Ver. 520 Μεγάλοιο] *Al.* Διΐ τ' αὐτῷ· ut ſupra *ver.* 517, καὶ Διῒ πατρί.

Ver. 521 Ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος] Virgil. *Ferro praefixum robur acuto — diu librans iacit.* *Aen.* X, 479.

Ver. 522 Εὐπείθεα] *Al.* Εὐπείθη. Quo modo et Εὐπείθεα pronuntiabatur. *Al.* Εὐπείθην.

Ver. 523 Ἔρυτο] *Barneſius* inter varias lectiones, ἐρῦτο. Vide ad *Il.* ν́, 555: et ώ, 1.

Ver. 528 Ἀθηναίη] Ἡ ἡρωϊκὴ δηλαδὴ φρόνησις. *Euſtath.* Et in commentario ad *ver.* 544 infra; Πείθεται Ἀθηνᾷ τῇ παρ' αὐτῷ φρονήσει. Vide ad *Il.* ά, 194; et β', 169.

Ver. 529, 530 Ἤϋσεν φωνῇ, — Ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι] Virgil. *Significatque manu, et magno ſimul incipit ore; Parcite iam Rutuli, et vos tela inhibete, Latini.* *Aen.* XII, 692.

Ἴσχεσθε πτολέμε, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
Ὥς κεν ἀναιμωτεί γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τὰς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε·
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνὸν,
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρόσθεν γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐε πολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς.

" Abstinete a bello, Ithacenses, gravi;
" Vt sine-cruore utique dirimamini citissime.
Sic dixit Minerva: illos autem pallidus timor cepit:
Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma;
Omniaque in terram cadebant, dea vociferata:
Ad urbem vero convertebant-se cupidi vitae *conservandae*.
Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Vlysses;
Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolans.
Tum vero demum Saturnius misit ardens fulmen;
Decidit autem *id* ante Caesiam-oculis forti-patre-natam.
Et tunc Vlyssem allocuta est caesia-oculis Minerva;
" Generose Laërtiade, solers Vlysses,
" Contine-te, compesceque contentionem aeque-gravis belli;
" Nequa tibi Saturnius irascatur late-sonans Iupiter.

537 Οἴμησεν] F. R. *ibid.* ἀλεὶς] A. 2. 3. L. vid. et *Il.* χ', 308.
542 πτολέμοιο] F. A. L.

Ver. 531 Ἀναιμωτεί γε] Apud *Eustathium* in commentario, ἀναιμωτί γε. *Clark.* De hac scriptura supra dictum ad *Il.* ρ', 363. *Ern.*

Ibid. Διακρινθεῖτε] Τὸ δὲ διακρινθεῖτε συγκέκοπται ἀπὸ τοῦ διακρινθείητε ἤ, διακρινθεῖεν τὸ τρίτον πρόσωπον. *Eustath.* Vide supra ad φ', 195. *Al.* διακρινθῆτε Quod autem inter varias lectiones habet *Henricus Stephanus* διακριθῆτε, id vero ferri non potest. Vide ad *Il.* ὑ, 141.

Ver. 533 Ἔπτατο] *Al.* πίπτετο.

Ibid. Τεύχεα] Pronuntiabatur τεύχη· uti et scribi postea coeptum est.

Ver. 537 Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς' αἰετὸς] Vide ad *Il.* χ', 308. *Al.* Οἴμησεν δέ.

Ver. 538 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει] *Al.* Αὐτίκα δὲ Κρονίδης ἧκε. Vide supra ad ὑ, 113.

Ibid. Ψολόεντα κεραυνὸν] Καυστικὸν ἄσβολην ποιοῦντα· ψόλον γὰρ τὴν ἄσβολην λέγει· τοιοῦτον δὲ ἀφίησιν ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. *Schol.* Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν, καταιβάται· οἱ δὲ, ψολόεντες, οἱ δὲ, ἀργῆτες καλοῦνται ὡς Ὅμηρος ὠνόμασεν. *Scholiastes* ad Aristophanis Equites, a *Barnesio* citatus.

Ver. 539 Ἔπεσεν πρόσθεν] *Eustath.* habet ἔπεσε πρόσθεν. recte. *Ern.*

Ver. 540 Καὶ τότ'] *Al.* Δὴ τότ'.

Ver. 542 Ὁμοιΐε πολέμοιο] Vide supra ad γ', 236.

Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Sic dixit Minerva: ille vero parebat, gaudebatque animo.
Foedera autem demum in-futurum inter utrosque fecit
Pallas Minerva, filia Iovis Aegiochi,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 544 Ὁ δ' ἐπείθετο] Vide supra ad *ver.* 528.

Ver. 546, 547 Παλλὰς Ἀθηναίη, — Μέντορι εἰδομένη] Ἔοικε γὰρ ὁ Ἰθακήσιος Μέντωρ παρὼν μεσολαβῆσαι τοῖς ὅρκοις, καὶ σπεῦσαι τὰ εἰρηνικά. *Eustath.*

Τέλος τῆς ὁμήρου ὀδυσσείας.

ΒΑΤΡΑ-

BATPAXOMYOMAXIA

SIVE

RANARVM ET MVRIVM

PVGNA

AD FIDEM VETERVM LIBRORVM

RECENSVIT

VAR. LECT. ET NOTAS

ADDIDIT

IO. AVGVSTVS ERNESTI

PRAEFATIO

De auctore huius Carminis aut indole dicere, post tot in utramque partem disputationes, nihil, ut opinor, attinet. De textu ipso, qua est Criticae subiectus, pauca monere, non alienum videtur, quae ab aliis non satis diligenter notata videantur. *Demetrii Chalcondylae* querela est, textum huius Carminis valde corruptum esse, non modo in singulis verbis, sed etiam in serie ipsa orationis; quod iam a *Barnesio* notatum videmus. Id quale sit diligentius explicandum est. Res autem sic habet. Libri Manuscripti non consentiunt in numero versuum, saepe nec in ordine. Liber Manuscriptus Bibliothecae nostrae Paullinae plures habet versus, quam sunt in editis exemplis, et interdum alio ordine, ut varietas Lectionis indicabit. Habeo exemplum Batrachomyomachiae (Erfurti, ni fallor) editum an. 1515 a *Thilonino Cunrado*, poëta laureato, qui ante Erfurti egerat, et ibi literas graecas primum didicerat, post in Italia earum praeceptores *Bapt. Pium, Iac. Cruceum, Egnatium, et Philippum Beroaldum* habuerat, tum autem in nova Academia Vitembergica vivebat, vocatu, ut opinor, Principis. Is ait, sibi cum a quibusdam suis et Musarum amicis oblata esset Batracho-

myomachia, ut ederet, opinor, et interpretaretur, fragmenta se potius quam integrum Carmen agnovisse. Nam animadvertisse, multa deesse, quae olim legerit in Codice Homeri scripto apud *Hieron. Balbum*, poëtam et oratorem in urbe Praga, quamquam non nimis emaculato. Itaque se editurum ex oblato sibi libro non fuisse, nisi studiosi graecarum literarum institissent, ut ederet. Istud igitur exemplum, rudibus admodum literarum figuris et vitiosissime expressum, adiuncta versione poëtica non contemnenda, versus modo CCXXIV habet; estque inprimis in loco de Concilio Deorum valde mutilum. In numero versuum consentiunt editiones antiquae, nec admodum dissentiunt in verbis: ut facile appareat e Florentina omnes fluxisse. At Lipsiae an. 1566 quaternis edita est Batrachomyomachia a *Leonhardo Lycio*, Collegii principalis minoris Sodale, e *Voegelini* officina, cum versione prosaica ipsius, ut opinor, et altera poëtica *Simonis Lemnii*. Eius editionis exempla habent versus CCCX. cum cetera habeant CCXCIV. Et tituli ipsius professio est, multis in locis auctius et castigatius hoc Carmen factum: et in epistola, qua hoc opusculum dedicat *Badhornii*, Consularis, filiis, discipulis suis, sibi occasionem et incitamentum edendi,

di, ait, fuiſſe librum perquam vetuſtum, in quo plura eſſent graecorum poëtarum Carmina: quod eo cum editis Batrachomyomachiae exemplis comparando intellexerit, ex eo libro Carmen hoc et plenius et emendatius fieri poſſe. Noſter autem ille magnus *Camerarius* in brevi Carmine graeco, quod eſt de laudibus *Lycii* et editionis huius, iubet lectores gratias agere *Lycio*,

— — ὃς νῦν ἐξεπόνησεν
Ὡς πολὺ πάντ' ἄρ', ἔχειν βέλτιον ἢ πρότερον.

Ac profecto in hoc contextu adeo melius omnia cohaerent, ut facile appareat, librum, unde ductus eſt, antiquiorem et meliorem eo fuiſſe, e quo *Chalcondylas* ſumſit. Huius igitur exempli textum baſin huius noſtri exempli eſſe volui, ſed ut numeri antiqui verſuum manerent, et notarentur verſus, qui in vulgatis non reperirentur, ut diſcernere Lyciana a ceteris liceret iis, quibus haec ratio non placeret. Neque enim omnibus omnia probare poſſumus: nec id ſperamus, aut valde cupimus. Varias lectiones in notas, quia noſtrae ſunt, coniecimus: eademque ratione utemur in hymnis et epigrammatis, quae in quintum Tomum reiicere neceſſe fuit, in quo et Indices et alia ſtudioſis *Homeri* non inutilia D. V. exhibebimus.

ARGVMENTVM BATRACHOMYOMACHIAE

Cum mus insequentem mustelam effugisset, et ad paludem sitis levandae caussa cucurrisset, colloquio orto inter eum et ranam, de utriusque vitae genere, mus invitatus a rana conscendit eius tergum, ut per mare vectus cognosceret bona ranarum. Natantibus cum hydrus apparuisset, rana prae terrore oblita hospitis, defertur in profundum, atque ita mus perit in undis. Eius casus spectator mus alius, defert rem ad mures, qui a patre suffocati muris incitati bellum adversus ranas parant. Ranae fama primum, deinde denunciatione belli incitati, pariter se ad bellum comparant. Pugnae signo dato, acriter concurrunt exercitus. Sed cum multi utrinque caderent, victoria tamen ad mures inclinavit. Qui cum ad internecionem ranarum pugnarent, Iupiter primum fulmine eos deterrere tentat. Ea res cum mures non coërceret, misit cancros, a quibus mures mutilati fugiunt et pugnandi finem faciunt.

ΟΜΗ-

ΟΜΗΡΟΥ
ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

Αρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην. τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον

HOMERI POEMA
DE RANARVM CVM MVRIBVS PVGNA.

Ordiens, primum Musarum chorum ex Helicone
Venire in meum pectus exopto, gratia carminis,
Quod nunc in tabellis super genua impofiris instituo:
Pugnam immensam, bellistrepum opus Martis,
Cupiens homines omnes audire,
Quomodo mures ranas strenue aggressi sint,
Terrigenarum imitantes facinora Gigantum,
Vt sermo inter mortales erat. Tale autem habuit principium.
Mus olim sitibundus, mustelae periculum cum evitasset,
Propinquae paludi molle immisit mentum

Ver. 3 Ἣν νέον — θῆκα] Sensus est, quod carmen recens instirui, vel nunc instituo scribere. Ἐμοῖς retulerim potius ad γούνασι, quam cum versione vulgata ad δέλτοισιν, praesertim cum δέλτος cum genere masculino incertum sit, certe vix istius aetatis. Et sic cepit auctor Scholii e MS. antiquo apud *Lycium*: ἣν ἐν ταῖς βίβλοις ἐγγράφων καὶ χαρτῶν δηλονότι, ἔθηκα ἐν τοῖς ἐμοῖς γούνασι etc.

Ver. 6 Ἀριστεύσαντες ἔβησαν] Est periphrasis, pro ἠρίστευσαν. Mures inter ranas fortissime, et victores pugnavere, gigantum more.

Ver. 9 Γαλέης κίνδυνον] *Barnesius* ad v. 51 frustra obloquitur *Perizonio* ad *Aeliani* V. H. XIV, 4 *mustelam* intelligenti, non *felem*. In agris mures non timent feles, sed mustelas. Et sic accepere *Thilonius Conradus* et *Lycius*, qui id a *Nic. Perrotto* bene demonstratum admonet. Caeterum, γαλέης κίνδυνον dictum pro κ. ἐκ vel ἀπὸ γαλέης, sua sponte quemque intelligere arbitror.

Ver. 10 Ἁπαλὸν γένειον] MS. *Oxon.* λίχνον, quod placet *Barnesio*, qui comparat *Callimachi* εἵματα λίχνα, fr. 19. quomodo et *Gregor. Naz.* locutus est. Probarem et ipse, si de cupediis et esculentis esset sermo, quae ligurriret musculus: de barba bibentis aquam durius mihi videtur: etsi fatendum est, vix intelligi posse, quomodo pro ἁπαλὸς in mentem venire potuerit librario λίχνος.

Ὕδατι τερπόμενος, μελιηδεῖ· τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις, πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
Ξεῖνε τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήια πολλὰ καὶ ἐσθλά·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα·
Καί με πατὴρ Πηλεύς ποτε γείνατο Ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
Καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο φώνησέν τε.
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς, φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;

Aqua se oblectans dulci. Hunc autem conspexit
Limnocharis, garrulus, verbumque locutus est tale.
Hospes, quis es? unde venisti ad littus? ecquis te procreavit?
Omnia autem vere dicito, ne mentiri te sentiam.
Si enim te cognovero amicum dignum, domum deducam,
Muneraque tibi dabo hospitalia multa, et praeclara.
Sum autem ego rex Physignathus, qui per paludem
Color, ranis imperans diebus omnibus.
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromedusae
Mixtus amore iuxta ripas Eridani.
Sed et te video praestantemque et robustum prae aliis,
Sceptrigerum regem, et in bellis pugnatorem
Esse. Sed age ocius tuum genus narra.
Huic autem contra Psicharpax respondit dixitque;
Quid genus meum quaeris, amice, notum universis
Hominibusque, Diisque, et coelestibus volucribus?

Ver. 12 Λιμνόχαρις] *Barnesius* scribi malit λιμνοχαρὴς, ut habet ex h. l. *Stephanus* in Thes. idque sane analogia desiderat. E χάρις nulla huius formae vocabula et nomina fiunt, nec possunt significare, quod hic res desiderat, nempe lacubus gaudens.

Ibid. Ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον] MS. *Lips.* ἔπος δ' ἔφατ' ἐκ δ' ὀνόμαζεν. Sic erat et in *Lycii* MS.

Ver. 19 Ποτε γείνατο] MS. *L.* ἀνεθρέψατο. item in Cod. *Lycii* sic fuit.

Ver. 20 Παρ' ὄχθας] Sic edidi pro ὄχθαις, quod et ipsum rectum est, quia sic semper est in hoc Carmine, et h. l. in MS. *Lips.*

Ver. 21 Καί σε δ' ὁρῶ] MS. *L.* Καί σε βλέπω.

Ver. 23 Ἐὴν γενεὴν] Pro σὴν vel τεὴν, de qua ratione dictum ad *Odyss.* 6.

Ver. 25 Φίλε, δῆλον ἅπασιν] MS. *L.* δῆλόν γ' ἐν πᾶσιν, quod non displicet. conf. 15. 31.

Ver. 26 Ἀνθρώποις *etc.*] *Barnesius* e Versione Graeco-Barbara *Demetrii Zeni* (apud *Crusium* in *Turco-Graecia*) ex uno versu facit duos: Ἀνθρώποις, Ἀσίης τε καὶ Εὐρώπης ναέτῃσι, Ἀθανάτοις τε θεοῖσι καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς. Sed illa versio, quae interdum παραφραστικὴ videri potest, non videtur satis auctoritatis habere ad versum inserendum, cuius in nullo alio libro vestigium est.

Ver-

Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι· εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος, ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε,
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος. Οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἐπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολὺ σησαμότυρον,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,

Psicharpax ego vocor. sum autem filius
Troxartae patris magnanimi. mater vero
Lichomyle filia Pternotroctae regis.
Genuit autem in tugurio me, et enutriit cibis,
Ficubus et nucibus et eduliis variis.
Quomodo autem amicum facias me, natura neutiquam similem?
Tibi enim vita est in aquis: sed mihi
Quaecunque suppetunt hominibus, rodere consuetudo. Neque me latet
Panis bene coctus in rotundo canistro,
Neque placenta lata, habens multum sesamini casei,
Non particula resecta de perna, non iecora alba tunica inducta,
Non caseus recens pressus ex dulci lacte,
Non bona ex melle placenta, quam et beati appetunt:

Ver. 27 Κοῦρος] MS. *L.* κῦρος.

Ver. 31 Σύκοις etc.] Hic versus deest in MS. *Lips.* et habet aliquid, quod redolet paraphrasin τοῦ βρωτοῖς, et ταυτολογίαν in βρωτοῖς et ἐδέσμασι.

Ver. 35 Ἄρτος τρισκοπάνιστος] MS. *L.* δυσκοπάνιστος, vitiose pro δισκ. quod e duobus MSS. profert *Barnesius*, et fuit in MS. *Lycii*. Est autem non *bis* aut *ter pistus*, sed mollior et delicarior, e farina tenuissima, aut exquisitiori artificio factus, ut bene *Lycius* capit.

Ver. 36 Οὐδὲ πλακοῦς] *Barnesius* de coniectura οὐ πλακόεις. Πλακοῦς τανύπεπλος est aut simpliciter *lata*, aut condimentis, saccharo tecta et velut involuta et loricata.

Ibid. Πολὺ σησαμότυρον] Sic MS. *L.* et ed. *Lycii*. *Alii*: πολλὴν σησαμίδα, quod est nomen placentae, quae hic describitur. Vid. *Etym. Magn.* in πυραμίς. Id fortasse in margine scriptum venit post in contextum. *Lycius* non dubitabat πολὺ σησαμότυρον, quod in suo Codice reperat, esse verum. nam alterum orthographiam non rueri.

Ver 37 Ἥπατα λευκοχίτωνα] *Iecinora* ad verbum, *albam tunicam habentia*, ut vulgo vertunt, utque cepit *Lycius*, intellecto peritonaeo, s. ἐπίπλῳ, quo involvi solita iecinora, cum assarentur vel coquerentur, tradit *Athenaeus* III, 24. Ἔθος τῷ ἐπίπλῳ περικαλύπτεσθαι ἡπάτια: unde iocus meretriculae, reperto pulmone pro iecinore in omento, exclamantis: ἀπόλωλα πέπλων μ' ὤλεσαν περιπτυχαί; itemque *Creobyli* Comici ratio, αἰσχυνόμενον, *verecundum* vocantis tale iecur. Sed nil impedit intelligi *iecinora alba*, anserina, ut opinor, vel suilla, quae sunt in deliciis, et sunt coloris huiusmodi, bene pastis animalibus. MS. *L.* perperam εἵματα. Ἧπαρ Graeci etiam interpretantur genus placentae, iecori similis.

Ver. 38 οὐ τυρὸς] Sic bene e MSS. dedit *Barnesius*, quod est et in MS. *L.* Sed sic iam ediderat e MS. *Lycius*.

Ver. 39 Τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν] *Barnesius*

Οὐδ᾽ ὅσα πρὸς θοίνας μερόπων τεύχουσι μάγειροι
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέποτ᾽ ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφευγον ἀϋτήν,
Ἀλλ᾽ εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι᾽ ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα·
Ἀλλ᾽ ἐπὶ λέκτρον ἰὼν καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἄνδρα ἵκανεν,
Νήδυμος οὐκ ἀπέφευγ᾽ ὕπνος δάκνοντος ἐμοῖο.
Ἀλλὰ δύο μάλα πάντα, τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύνθας,

Neque quaecunque ad epulas hominum parant coqui
Instruentes ollas condimentis variis.
Nunquam ex bello malam fugi pugnam:
Sed recta praelium iniens primis pugnatoribus misceor.
Non metuo hominem, quamvis magnum corpus habentem:
Sed ad lectum iens summum digitum admordeo,
Et calcaneo prehendo. nec dolor invadit virum.
Aut profundus fugit somnus, mordente me.
Verum duo valde omnino metuo omnem super terram,
Circum et mustelam, qui mihi magnum luctum ferunt,
Et tendiculam lamentabilem, ubi dolosa est mors.
Plurimum sane mustelam extimesco, quae est praestantissima,
Quae etiam cavernam subeuntem, in ipsa caverna quaeritat.
Non comedo raphanos, non brassicas, non cucurbitas:

nesius in notis dubitat, Dii an divites intelligendi sint? At τὸ καὶ videtur pro Diis decernere.

Ver. 40 Πρὸς θοίνας] Sic *Lycius* e MS. post *Barnes.* e duobus. MS. L. edd. ceterae in θοίνην consentiunt.

Ver. 42 Ἀπέφευγον] Sic bene restituit *Barnesius.* MSS. edd. ἀπέφυγον contra metrum.

Ver. 43 Εὐθὺς μετὰ μῶλον] Scribendum puto εὐθὺ, *recta*, quod sensus desiderat: ultima producitur a caesura.

Ver. 44 Φοροῦντα] *Barnesius* φορεῦντα, e coniectura: si scriptura vulgata non placet, potest etiam scribi φορέοντα, quod pronunciandum φορεῦντα vel φορεῦντα.

Ver. 45 Καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον] Sic edidit *Barnesius*, quem sequor. MSS. et edd. omnes ordine inverso.

Ver. 46 Ἄνδρα ἵκανεν] Sic malim, ordine verborum inverso, ut in v. praeced. quam cum *Barnesio* de coniectura ἵκετο φῶτα. Forte et melius foret ἱκάνει.

Ver. 47 Οὐκ ἀπέφευγ᾽ ὕπνος] Sic cum *Barnesio* placet pro ἀπέφυγεν ὕπνος. Si quis tamen malit ἀπέφευγεν ὕπνος, ut prima in ὕπνος corripiatur, sicut infra in ἄϋπνος, *ver.* 190. non repugnem.

Ver. 48 Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα, τὰ δείδια] Si haec lectio genuina est, intelligenda sic, *sed duo sunt omnino*, quo sensu πάντα adiectum numeris dici, supra a *Clarkio* demonstratum est, et ab aliis alibi. Sed valde blanditur lectio duorum Codd. apud *Barnesium*: ἀλλὰ δύω πάντων πέρι δείδια.

Ver. 52 Τρωγλοδύοντα] Libri omnes ante *Barnes.* male τρωγλοδύνοντα.

Ver. 53, 55 Οὐ τρώγω] Suspicatus aliquando sum, hos versus, ut alios huius carminis, in libris loco motos et post v. 40 reponendos esse.

Ver.

Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμέτερ' ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἐστὶ καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι,
(Στοιχείοις δυσὶν μεμερισμένα δώματα ναίειν.)
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
Βαῖνέ μοι ἐν νώτοισι, κράτει δέ με, μήποτ' ὄληαι.
Ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου. ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ.
Καὶ τὸ πρῶτον ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,

Non betis viridibus pascor, neque apiis.
Haec enim vestra sunt edulia, qui paludem incolitis.
Ad haec subridens Physignathus contra dixit:
Hospes, nimis gloriaris ventre. Sunt et nobis
Multa valde in palude, et super terra mirabilia visu.
Ancipitis enim vitae pastum dedit ranis Saturnius.
Salire per terram, et sub aquis corpus occulere,
(Elementis duobus distinctas domos habitare.)
Quod si vis et haec nosse, facile est.
Conscende meum dorsum, prehendeque me, ne forte pereas,
Vtque laetus meam domum pervenias.
Sic quidem dixit, et dorsum praebuit. Ille vero ascendebat celerrime,
Manibus tenens tenerum collum, saltu levi.
Et primum gaudebat, cum videret vicinos portus,
Natatione oblectaos se Physignathi: sed cum iam
Fluctibus purpureis obruebatur, multum lacrimans
Inutili poenitentia querebatur, vellebatque pilos,

Ver. 54 Οὐ τεύτλοις] MSS. *Oxon.* et *Lips.* item Codex *Lycii* οὐδ πράσοις.

Ver. 55 Ὑμῶν] Sic *Lyc.* MSS. *Ox. L.* ὑμέτερ' ἐστι. male.

Ver. 56 Μειδήσας] Μειδιάσας *iid.* male. *Lips.* etiam addit ὁ φυς.

Ver. Στοιχείοις] Hunc versum primus edidit *Lycius*; secutus est *Barnesius*, qui in MSS. tribus reperit, sed posuit ante versum σκιρτῆσαι. Ego versum spurium puto, et propterea uncis inclusi. Est enim nimis frigida ταυτολογία. Nec mihi persuadeo, στοιχεῖα hoc sensu tam antiqua esse et poëtae apta.

Ver. 61 Εἰ δ' ἐθέλεις] MS. *Lips.* εἰ δὲ θέλεις.

Ver. 62 Βαῖνέ μοι] Sic MSS. *Ox. L.* et antiquus *Lycii*, unde et sic edidi. Ceterae edd. αἶρε σ' ἐν.

Ver. 63 Ὅππως] MS. *L.* ὅπως.

Ver. 65 Ἁπαλοῖο] MS. duo *Ox.* et *Lips.* τρυφεροῖο.

Ver. 69 Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο] Non est malus sensus: accusabat iteram suam et propterea inutilem poenitentiam: sed vide an melius sit, intelligere κατ' ἀχρ. μετάνοιαν, ut μέμφεσθαι sit sine regimine, *queri*.

Ver.

Καὶ πόδας ἔσφιγγε κατὰ γαστέρος· ἐν δὲ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλεθ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ·
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις· ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας,
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμενον καταλείπειν.
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐφ' ὕδωρ,
Χεῖρας δ' ἔσφιγγε, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε. μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Οὐρὴν πρῶθ' ἥπλωσεν ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων, εὐχόμενος τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβώστρει,

Et pedes stringebat sub ventrem, inque eo cor
Saliebat insolentia, et in terram cupiebat redire.
Vehementer autem suspirabat metus frigidi vi.
Hydrus enim de improviso apparebat, horrendum spectaculum
Ambobus, erectumque super aquam habebat collum.
Hunc conspicatus aquam subiit Physignathus, nequaquam cogitans,
Quod sodalem esset pereuntem relicturus.
Subiit igitur profunditatem paludis, et vitavit mortem atram.
Ille autem postquam relictus est, cecidit supinus statim in aquam,
Manusque stringebat, et periens stridebat.
Saepe quidem mergebatur sub aqua, saepe vero rursum
Calcitrans emergebat. mortem autem non licebat subterfugere.
Caudam primum exporrexit super aquis, tanquam remum
Trahens, oransque Deos, in terram ut rediret.
Aquis purpureis alluebatur, multumque clamabat,

Ver. 70 Ἔσφιγγε κατὰ] MS. *Lips.* bene. Caeteri libri ἔσφιγγεν. Sic et mox v. 87.

Ver. 71 Βούλεθ' ἱκέσθαι] Sic MSS. duo *Ox.* et *Lips.* ed. *Lyc.* alii ἰδέσθαι, quod defendit *Barnesius*, quia mox sequitur ἱκέσθαι. Explicasset potius, quid hic esset ἐπὶ γαῖαν ἰδέσθαι.

Ver. 72 Ἐπεστονάχιζε] MS. *Lips.* ὑπεστονάχιζε. Sic et *Oxon.* Nihil refert. Vtroque verbo utitur *Homerus*, et confusio utriusque solennis est, omninoque istarum praepositionum in compositis.

Ver. 73 Ὕδρος δ' ἐξαπίνης] Hoc magis poëticum quam ἐξαίφνης, quod Lips. et alii quidam habent.

Ver. 76 Ἀπολλύμενον καταλείπειν] Hoc melius, ut opinor, quam quod habent vulgg. ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην. In illo consentiunt MSS. *Ox.* *Lips.* ed. *Lycii.*

Ver. 82 Οὐρὴν πρῶθ' ἥπλωσεν] Sic *Lycius* e MS. edidit, idque verum puto, nec displicet *Barnesio.* Ἔπλασε, quod vulgo habent, nimis generale est: sequentia ἠΰτε etc. illustrant τὸ ἥπλωσεν, *porrexit.* Conf. v. 108. Caeterum versus hic cum sequentibus septem in edd. vulgg. post v. 73 reperitur. - Ego MS. *Lips.* et *Lycium* secutus sum, quibus res magis favet. Versus 77 sq. 81. οὐχ οὕτω etc. non possunt in tergo ranae dicti esse, ut facile patet e verbis ὥς μ' ἦγεν ἐς οἶκον βάτραχος.

Ver. 84 Πολλὰ δ' ἐβώστρει] Ita e MSS. restituit *Barnesius.* MS. *L.* et edd. omnes ἐβόα, quod versum perimit.

Ver.

Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν·
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος ἀμπετάσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕστατα δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις δολίως, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἔῤῥιψας· ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα,
Ποινὴν αὐτίκα καὶ τίσιν ὀρθὴν ὅς κ' ἀποδώσει,

Et talem dixit sermonem, expediteqne locutus est:
Non ita dorso portavit pondus amoris
Taurus, quando Europam per fluctum vexit in Cretam:
Vt me innatans super dorso duxit domum
Rana, cum expandisset pallidum corpus in aqua alba.
Madentes autem pili maximum pondus attrahebant.
Postremo autem periens tales edidit sermones:
Non latebis, dolose, Physignathe, his perpetratis,
Naufragum quod deiecisti de corpore, tanquam de petra.
Hand me in terra praestantior eras, pessime,
Pancratioqne, luctaque, et ad cursum. Sed cum seduxisses,
In aquam me deiecisti: Habet Deus vindicem oculum,
Poenam statim et ultionem meritam qui tetribuet,

Ver. 85 Ἀπὸ στόματος ἀγόρευεν] MS. *L.* ἀγόρευσεν.

Ver. 89 Ἀμπετάσας] Ita ex ed. *Lycii* et MS. *L.* dedi, quibus duo *Oxon.* consentiunt. *Vulg.* ὑψώσας. Vtrum sit ab auctote, vix pro certo dicam.

Ver. 91 Ὕστατα δ' ὀλλύμενος] Haec est haud dubie vera lectio, quam *Lycius* e MS. antiquo dedit. Caeteri scr. et edd. ὕδατι, vel ὕδατι e *v.* 89.

Ver. 92 Δολίως, φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας] In hac lectione MSS. consentiunt cum ed. *Lycii*. Edd. vulg. γε θεός. Sed hoc post minatur, et doli factam mentionem arguunt sequentia: οὐκ ἂν μου *etc.* quibus dicit vi supetiorem ranam futuram non fuisse.

Ver. 93 Ὡς ἀπὸ πέτρης] MS. *L.* ὥς' ἀπὸ πέτρης.

Ver. 97 *etc.* Ποινὴν *etc.*] Exhibui lectionem, quam e MS. antiquo dedit *Lycius*, nisi quod e MSS. *Oxon.* duobus et *Lipſ.* in quibus et ipsis hi duo versus sunt, sed valde corrupti, dedi τίσιν, pro τίσεσιν. In *vulgg.* tantum est unus versus, isque vitiosus ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ οὐδ' ὑπαλύξεις, quem *Barnesius* ex ingenio correxit ποινὴν αὖ τίσεις σὺ μυῶν στρατῷ. Sane si uno versu defunctus esset, aptius fuisset breviloqnentiae precum, inprimis in moriente, essetque simile illi *Iliad.* α, 42. Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι. Itaque si bonus versus ex bono libro proferretur, libenter praeferrem. In MS. est ἀντίκτισιν ὀρθήν. *Barnesius* hoc e scholio natum ait. Ἀντίτισις est sane glossa τῆς ποινῆς etiam apud *Hesych.* Sed ὀρθὴν non videtur esse glossatoris.

Ibid. Ποινὴν — ὅς κ' ἀποδώσει] Videtur sapere scriptotem Christianum. In *Novo Testamento* Deus dicitur ἀποδώσειν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Sed etiam bene graece sic. *Lysias* Or. I. p. 3. ἡ αὐτὴ τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδίδοται, *eadem poena s. ultio humillimis contra potentissimos redditur*, sc. a republica. Intelligendum igitur in verbis poëtae mox τῷ ἀδικουμένῳ.

Ibid.

(Ταῖς δὴ τίσουσί σε μυῶν στρατὸς, οὐδ' ὑπαλύξεις.)
Ταῦτ' εἰπὼν ἀπέπνευσεν ἐν ὕδατι· τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ ὄχθησιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
(Καί ῥα κραιπνότατος μοίρης μυσὶν ἄγγελος ἦλθε)
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας,
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν, ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν, ἐς δώματα Τρωξάρταο,
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸς δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ·
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δὲ νῦν ἐλεεινὸς, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.

(Quibus ſane ulciſcetur te murinm exercitus, neque ſubterfugies.)
Haec locutus expiravit in aqua. Illum autem conſpexit,
Lichopinax ripis inſidens mollibus,
(Et velociſſimus mortis muribus nuntius venit,)
Miſereque eiulavit, currenſque nunciavit muribus.
Vt autem cognoverunt mortem, invaſit ira gravis univerſos,
Et tunc praecones ſuos iuſſerunt, ſub diluculum
Advocate concionem in aedes Troxartae,
Patris luctuoſi Pſicharpagis, qui in palude
Supinus porrigebatur, mortuo corpore, neque iuxta ripas
Erat iam miſer: medio ſed innatabat ponto.
Vt autem venerunt feſtinantes cum aurora, primus ſurrexit
Troxarta ob filium iraſcens, dixitque ſermonem.
O amici, etſi ſolus ego mala multa paſſus ſum
A ranis: mors mala omnibus parata eſt,
Sum autem nunc, miſerabilis, ſiquidem tres filios perdidi.

Ibid. Τίσις ὀρθὴ] Eſt *poena iuſta.*

Ver. 98 Ταῦτ' εἰπὼν] MS. *L.* ὡς εἰπὼν, ut et MSS. duo *Oxon.*

Ver. Καί ῥα κραιπνότατος etc.] Hic verſus a *Lycio* primum editus eſt, totidemque literis extat in MS. *Lipſ.* et duobus *Ox.* Recepit et *Barneſius*, ſed mutatum ſic: Κραιπνότατος δ' αὐτοῦ μοίρης etc nulla idonea de cauſa. Illa forma connectendi καί ῥα uſitatiſſima *Homero* tali in re ac loco. μοίρης mutandi ratio eſt, quod *Homero* in dativo μοίρῃ potius uſurpatur quam μοίρᾳ. Caeterum ſuſpectum verſum facit ταυτολογία. Nam in ſequenti idem dicitur, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν. Et δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, *graviter ingemuit*, vel *exclamavit prae dolore*, ab ſpectaculo ſcil. tam triſti et acerbo, aptius cohaeret cum κατεῖδε etc.

Ver. 105 Ὕπτιος ἐξήπλωτο] Egregia pictura natantis cadaveris. Natat mortuus mus ſupinus, et porrectus a ſolutione membrorum. conf. 82.

Ibid. Νεκρὸς δέμας] Sic MS. *Lipſ.* ed. *Lycii.* at edd. caeterae νεκρὸν δέμας, quod et ipſum rectum eſt. quod nos praetulimus, magis poëticum eſt.

Ver. 106 Ἐπενήχετο] MS. *L.* ὑπενήχετο. male. vid. ad *v.* 72.

Ver.

Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἔχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ᾽ ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλοῦσι, μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ·
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽ ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ᾽ αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ᾽ εἰπὼν ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ᾽ ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖτ᾽ ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
Θώρηκας δ᾽ εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,

Et primum quidem occidit arreptum
Odiosissima mustela foramen extra deprehensum.
Alterum vero deinde viri crudeles ad mortem traxerunt,
Novis artibus ligneum dolum cum excogitassent,
Quam tendiculam vocant, murium illam perditricem.
Tertius erat dilectus mihi et matri venerandae;
Hunc suffocavit Physignathus, in profundum deiectum.
Sed agite, armemur et egrediamur contra illas,
Corporibus instructis armis pulcris.
Haec locutus persuasit, ut armarentur, universis,
Atque illos quidem incitavit Mars, cui bellum cordi.
Ocreas quidem primum cruribus circumdederunt,
Frangentes fabas virides, apteque elaborantes,
Quas ipsi per noctem assidue devorarant.
Thoraces autem habebant de coriis, culmeo vinculo munitis,

Ver. 112 Πρῶτόν γε] Sic ed. *Flor. Lycii*, et hoc volebat Cod. vetus apud *Barnesium*, qui habet τε. Id, ut melius τῷ ῥα, praetuli. Edd. *Ald.* et *Lov.* neutrum habent.

Ver. 113 Ἔκτοσθεν] MS. *L.* ἔντοσθεν. male.

Ver. 114 Ἦξαν] MS. *L.* et alius apud *Barnesium* ἔκταν.

Ver. 115 Δόλον] MS. *L.* et duo apud *Barnesium*, item *Schol. Soph.* Antig. 100. μόρον.

Ver. 117 Ὁ τρίτος ἦν] *Barnesius* correxit ὃς, quod non arbitror necessarium. Nam apud *Homerum* ὁ pro ὃς Ionice saepe occurrit.

Ver. 119 Ὁπλισόμεσθα καὶ] MS. *Lips.* ὁπλιζώμεθα καὶ, ed. *Lycii* ὁπλισόμεθα κ᾽ ἐξ. An fuit: ὁπλισσώμεθα κ᾽ ἐξελθ. Sed versus foret parum concinnus.

Ver. 120 Σώματα etc.] Hic versus abest MS. *L.*

Ver 121 Ταῦτ᾽] Τοῦτ᾽ edd. *F. Lyc.*

Ver. 122 Καὶ τοὺς μὲν etc.] Hic versus abest MS. *L.* et duobus *Oxon.* nec sane placet.

Ver. 124 Εὖ τ᾽ ἀσκήσαντες] MS. *L.* κνήμας ἐκάλυπτον Haec lectio est e confusione diversarum lectionum. Sunt in duobus MSS. apud *Barnesium*, loco huius versus duo alii, quorum alter habet hanc clausulam.

Ver. 126—130 Θώρηκας etc.] Hi versus quinque sunt in MS. *L.* hoc ordine: Ἀσπὶς — Εὐμήκης — Ἡ δὲ κ. — Θώρηκας — Οὓς —.

Ver. 126 Καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν etc.] Hunc locum nunquam satis concoquere potui. Vnde mustela muribus? an for-

Οὓς γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δέ νυ λόγχη
Εὐμήκης βελόνη, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοις καρύοιο.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι· ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος· εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὅμιλος·
Κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος, Ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν· εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.

Quos, de mustela excoriata, scienter fecerant.
Scutum autem erat lychni medius umbo. Sed lancea,
Bene longa acus, aereum opus Martis.
Galea vero cortex in temporibus, nucis.
Ita quidem mures erant armati. Vt autem intellexerunt
Ranae, emerserunt ex aqua, inque unum locum
Profectae consilium inierunt de bello malo.
Cogitantibus autem illis, unde seditio, aut quae turba:
Praeco accessit gestans sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi, Embasichytrus,
Nuntians belli malum nuntium, dixitque sermonem:
O ranae, mures vobis minati miserunt
Dicere, ut armemini ad bellumque pugnamque.

te in cadaver mustelae inciderant? Sed ex una mustela quomodo tot muribus thoraces? nam pluralem βυρσῶν in una mustela non urgeo. Conieci θυρσῶν, intelligens caules, in qua significatione θυρσὸς scribi, Eustathius tradit. Caules plantarum demorsos stramineis vinculis iunxere. Hi essent commode καλαμοστρόφεις θυρσοί. Atque hoc genus thoracis apte conveniret ceteris generibus armorum. Tales et thoraces ranarum v. 161. Sed ita alter versus delendus esset. Obiter noto, apud Hesych. esse θύρσου κυνῆ ex Aristophanis Νήσοις, quod fragmentum praetermissum est a Cantero et Coddaeo.

Ver 129 Εὐμήκης βελόνη] Sic ed. *Lycii*, e MS. ut opinor. Et hoc melius, quam cum *Barnesio* de coniectura dare, αἱ δέ νυ λόγχαι, Εὐμήκεις βελόναι. Etiam ante singularis est. MSS. et edd. aliae ἡ δέ νυ λόγχη εὐμήκεις βελόναι. male.

Ver. 130 Κροτάφοις καρύοιο] Sic pro κροτάφοισι καρύου bene dedit *Barnesius*. MS. *Lips.* κροτάφοις ἐρεβίνθου, cum tribus MSS. *Oxon.*

Ver. 131 Ἔνοπλοι] *Barnesius* edidit ἐνόπλιοι, ut et infra.

Ver. 132 Ἐξανέδυσαν] F. A. L. et *Lycius* ἐξανέδυσσαν, quod non necesse est.

Ver. 135 Μετὰ χερσὶ] Sic *Lycius* dedit. Sic habet MS. *Lips.* et sic dedit *Barnes.* de coniectura. Caeteri libri κατά.

Ver. 134 Ἢ τίς ὅμιλος] Servavi lectionem *Lycii*, quam et e vetere libro profert *Barnesius*. MS. *Lips.* et duo *Oxon.* ὁ μῦθος. edd. ὁ θρύλλος.

Ver. 135 Σκῆπτρον] In MS. *Lycii* fuit ῥαβδόν.

Ver. 136 Τυρογλύφου] *Barnesius* e versione barbara reposuit Τυροφάγου, idque et metro consentire. Frustra. Versio sensum expressit. Τυρογλύφος melius, non qui caseos vorat, sed rodit, et paullatim, velut scalpendo, minuit. Notus est καρδαμογλύφος. Nec metrum repugnat.

Ver. 137 Εἶπέ τε μῦθον] MS. *L.* τοῖα. Illud melius, simile τῷ ἔπος ἔφατο.

Ver.

Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὅνπερ ἔπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος· ἀλλὰ μάχεσθε,
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριςῆες γεγάατε.
  Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε, λόγος δ' εἰς ὦατα μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναςάς·
  Ὦ φίλοι, ὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, ὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον· πάντως δ' ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς βατράχων μιμύμενος· οἱ δὲ κάκιςοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε βυλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίυς μύας ἐξολέσωμεν.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριςα·
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ὅπλοις ςῶμεν ἅπαντες,
Ἄκροις πὰρ χείλεσσιν, ὅπυ κατάκρημνος ὁ χῶρος.
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅςις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτὺς σὺν ἐκείναις εὐθὺ βάλωμεν.

Viderunt enim in aqua Psicharpagem, quem occidit
Vester rex Physignathus. Sed pugnate
Quaecunque inter ranas fortes natae estis.
  Sic locutus rem exposuit. Sermo autem in aures murium,
Ingressus, perturbavit animos ranarum praestantium.
Conquerentibus autem illis, Physignathus dixit, cum surrexisset:
  O amici, non occidi ego murem, neque conspexi
Pereuntem. Omnino autem suffocatus est ludens in palude
Natationes ranarum imitando. Pessimi vero
Nunc me accusant, extra culpam qui sum. Sed age consilium
Quaeramus, ut dolosos mures extirpemus.
Itaque ego dico, ut mihi videtur esse optimum.
Corpora postquam armaverimus, stemus universae
Summas iuxta oras, ubi praeceps locus.
Quando autem impetu facto contra nos egressi fuerint,
Prehensos galeis, quicunque forte obviam venerit,
In paludem eos, cum illis, recta deiiciamus.

Ver. 140 Ὅνπερ ἔπεφνεν] Sic *Lyc.* MS. *L.* et tres *Oxon.* at *vulgg.* ὃν κατέπεφνεν.

Ver. 143 Λόγος δ' εἰς ὦατα μυῶν] Sic MSS. et edd. ante *Barnesium*, qui de coniectura dedit μυῶν δ' εἰς ὦατα μῦθος, quod recipere non sum ausus: etsi concedo versum esse vitiosum, qui et hoc nomine non placet, quod in hac collocatione mures videri possint audisse eam orationem.

Ver. 147 Πάντως δ' ἐπνίγη] Sic ed. *Lycii* cum duobus MSS. *Ox.* idque verum. Caeteri libri delent τὸ δ'.

Ver. 152 Ἐν ὅπλοις ςῶμεν] Sic cum *Barnesio* rescripsi e MS. *Lips.* cui et MS. *Oxon.* adstipulatur, quamquam et ἔνοπλοι ςῶμεν bene dicitur, et ἐνοπλισθῶμεν, quorum illud ed. *Lycii* et MS. *Ox.* hoc edd. vett. habent, *F. A. L.* Ἐν ὅπλοις autem retulerim potius ad κοσμήσαντες, quam ςῶμεν, ex *v.* 12.

Ver. 155 Ὅςις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι] MS. *L.* ὅπως σχεδὸν ἦλθον ἐφ' ἡμέας. Edd. *Fl. L.* ἀντίοι.

Ver. 156 Αὐτὺς σὺν ἐκείναις εὐθὺ] Servavi veterem et librorum scripturam, quam habent MSS. *Oxon.* duo et *Lips.* et ed. *Lycii.* Ceterae edd. ἔντεσι habent.

Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν·
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων·
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν·
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει·
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κράατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῆσι,
Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατεροὺς τε μαχητάς,

Ita enim si suffocaverimus in aquis natandi impetitos,
Statuemus laeto animo occisorum murium hic tropaeum.
Sic ergo locutus armis induit universas.
Foliis quidem malvarum crura sua contexuerunt.
Thoraces autem habuerunt e viridibus et latis betis.
Folia autem brassicarum in scuta belli aptarunt.
Hasta autem, acutus iuncus unicuique longus, aptata erat,
Et galeae cochlearum tenuium, capita cooperiebant.
Munitae autem armis steterunt in ripis altis
Vibrantes lanceas, iraque plena erat unaquaeque.
Iupiter autem Deos cum vocasset in coelum stellatum,
Et belli copias ostendisset, robustosque bellatores,

Nulla autem necessaria de caussa *Barnesius* fecit αὐτοῖσι σὺν ἔντεσι, etsi eleganter sic dicitur. Nam pluralis hic commode locum habet. Εὐθὺ autem non est *statim*, ut vertunt vulgo, sed *recta*: quamquam non praefracte negem, pro *statim* poni, de quo ad *Callimachum* dixi. Nam hoc loco *recta* verum sensum exprimit: *Wir wollen sie gerades Weges ins Wasser schmeissen.* De εὐθὺ et eius constructione egregie dixere Viti Celeb. *Hemsterhusius* ad *Lucian.* T. I. p. 437, et *Valkenarius* ad *Ammon.* p. 90, 91.

Ver. 157 Ἐν ὕδασι] MS. *L.* ἐκείνους, quod e versu superiori natum est.

Ver. 159 Ὣς ἄρα φωνήσας *etc.*] In MSS. *L.* et *Oxon.* versus hic sic est: ὡς εἰπὼν ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας e *v.* 12. Et sic fuit in Cod. *Lycii.*

Ver. 160 Μαλαχῶν κνήμας ἑὰς] Sic MSS. et edd. *Barnesius* de coniectura correxit μαλάχης σφὰς κνήμας. Ἑὰς monosyllabice efferendum.

Ver. 161 Χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων] MSS. *Lips.* *Oxon.* καλῶν χλοερῶν ἀπὸ τεύτλων. Vulgata melior, quam rursus de coniectura mutavit *Barnesius* in πλατέας χ. ἀ. τ. At latos thoraces hic non commode dixisset poëta: nec rarum est apud graecos poëtas, duo epitheta sine copula iungi. Alioqui proclive foret scribere πλατέων τ'. Betae sunt aptae loricis, quia latae sunt.

Ver. 164 Καὶ κόρυθες *etc.*] MSS. tres *Oxon.* et *Lips.* hunc versum sic exhibent: Καὶ κέρα κοχλιῶν λεπτῶν ἐκάλυπτε κάρηνα, quod non displicet *Barnesio*, si modo corrigatur κοχλιέων, ut versus constet. Sane κέρα κοχλιῶν non sapit ingenium glossatoris. Quod autem *Barnesius* in vulgato malit κρᾶτ' quam κράατ' nihil est. quamquam prima natura longa est, tamen, ut alia centies, propter sequentem vocalem corripi potest.

Ver. 165 Ἐπ' ὄχθαις] MS. *L.* ὄχθης.

Ver. 166 Θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος] Sic rescripsi e MSS. qui ἔπλησντο vel ἐπίπλησντο, saltem pluralem habent, qui certe elegantior est.

Ver.

Πολλὰς καὶ μεγάλας, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος Κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε· τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
Ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους, εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν·
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα,
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους· τοῦτο χάριν ἐξώργισμαι.

Multos et magnos, atque haftas longas ferentes,
Qualis Centaurorum exercitus incedit atque Gigantum,
Suaviter ridens, interrogavit: quinam ranis auxiliarii erunt
Aut muribus immortalium? et Minervam allocutus eft:
Mea filia, muribus anne opem latura vades?
Etenim tuum per templum femper faltant univerfi,
Nidore cum delectentur et eduliis ex factificiis.
Sic quidem dixit Saturnides. Hunc vero allocuta eft Minerva:
Mi pater, nunquam ego muribus, fi affligantur,
Venerim auxiliatrix, quia mala multa mihi intulerunt.
Coronas violantes, et lychnos, caufa olei.
Hoc autem meum valde momordit cor, quod fecerunt.
Peplum meum corroferunt, quod detexui labore multo
Ex fubtemine molli, et ftamen fubtile nevi;
Foraminaque in eo fecerunt. Textor autem mihi inftat,
Et exigit a me ufuras. Huius caufa irritata fum.

Ver. 172 Ἢ μυσὶν ἀθανάτων] MS. *L.* ἢ μυσὶ τειρομένοισι. male.

Ver. 173 Ἦρ' ἐπαλεξήσουσα] MSS. *Ox. L.* ἄρα βοηθήσουσα, illud perperam, hoc e gloffa. πόρευσῃ, MS. *L.*

Ver. 175 Ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων] MSS. *O. L. B.* παντοδαποῖσιν e *v.* 31.

Ver. 180 Οἷον ἔρεξαν] MS. *L.* οἷά μ' ἔοργαν e v. 178.

Ver. 181 Ὃν ἐξύφηνα] Productae fyllabae fecundae in ἐξύφηνα exemplum aliud adfert *Barnefius.*

Ver. 182 Ἐκ ῥοδάνης] Gloff. *Philox. fubtemen* κρόκη, ῥοδάνη.

Ver. 183 Τρώγλας τ' ἐμποίησαν] MS. *L.* καὶ τρώγλας ἐτέλεσσαν, alii aliter. Perperam omnes.

Ver. 184 Καὶ πράσσει με τόκους] MS. *L.* καὶ πολύ με πράσσει. Sane, quid hic fibi velint τόκοι, quos exigat *textor,* (ita enim forte optimum, ἠπητὴν intelligere) non video. Si a textore aliquo mutuata eft licia: (quid enim aliud?) ea reddere debet, non ufuras folvere. Nec, ut opinor, *Homeri* tempore ufitatae fuere ufurae. Haec difficultas tollitur lectione MS. *Lipf.* fed ea mihi tamen non fatisfacit. Venit aliquando in mentem pro ἠπητὴν legendum effe χρήστην *creditorem.* Ita certe bene convenirent τόκοι. De formula πράττειν τινά τι, pro exigere, repofcere ab aliquo aliquid, centies dictum a recentioribus philologis.

Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι· ἀλλά με πρώην
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μή κε τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι,
(Καὶ μή τις λόγχῃ φι τυπῇ δέμας, ἠὲ μαχαίρῃ·)
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, εἰ καὶ θεὸς ἀντίον ἔλθοι.
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες· ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
Καδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε·
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες

Mutuata enim texui, et non possum reddere.
Sed ne sic quidem ranis opem ferre velim.
Sunt enim neque ipsae animis graves: sed me nuper
Ex bello redeuntem, cum valde defatigata essem,
Somni indigentem, non siverunt tumultuantes
Ne parum quidem oculos claudere. Ego vero insomnis decubui,
Caput dolens, donec cecinit gallus.
Sed age mittamus Dii illis auxiliari,
Ne quis vestrum vulneretur telo acuto,
(Et quis lancea percutiatur corpus, aut gladio.)
Eunt enim cominus pugnantes, quamvis Deus obviam veniret.
Omnes autem coelitus delectemur pugnam videntes.
Sic quidem dixit. Huic autem tum paruerunt Dii alii
Omnes, simulque frequentes venerunt in unum locum.
Descenderunt autem praecones duo, signum belli ferentes:
Et tum culices magnas buccinas habentes

Ver. 187 Ἀλλά με πρώην] Sic MSS. *Oxon. Lips.* ed. *Lycii*, quod recte recepit *Barnesius.* *Vulgg.* πρῶτον.

Ver. 189 Οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες] Εἴασαν bene MS. *L.* et ed. *Lycii*, nec in h. v. opus duplici sigmate, ut *Clarkius* monuit dudum. *Vulgg.* εἴασσαν.

Ver. 193 Ἡμείων] Ed. *Lyc.* ὑμμείων.

Ver. Καὶ μή τις] Hunc versum, qui in MSS. apud *Barnes.* sed varie, et in ed. *Lycii* legitur, quia spurium puto, uncis inclusi.

Ver. 193 Ἀντίον ἔλθοι] Sic MS. *L.* et ed. *Lycii*, ut supra v. 155. Itaque ita exprimi jussimus. *Al.* ἀντίος, ut supra sola ed. *Fl*,

Ver. 196 Αὖτ' ἐπεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι] MSS. et edd. αὖτε πεπ. Sed secuti sumus *Barnesium*, quo monente et *Odyss.* β', 103. sic editum est, ubi vid. *Clarkium.* Idem h. l. etiam edidit ἐπεπείθοντ' οἱ θεοὶ ἄλλοι. quod est melius, sed tamen non necessarium. Nam ultima in verbo produci potest e caesura: nec articulus est in hac forma necessarius.

Ver. 197 Πάντες ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον] *Barnesius* e vestigiis MSS. concinniorem versum facit: Πάντες ὁμῶς δ' εἰσῆλθεν ἀολλέες, Vox εἰσῆλθεν est etiam in MS. *Lips.*

Ver. 198 Καδδ' ἦλθον] Hunc versum non habet MS. *Lips.* abestque et ab duobus *Oxon.*

Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ,
Ἑσταότ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα, εἰς μέσον ἧπαρ·
Καδδ' ἔπεσε πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
(Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.)
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη·
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,

Horrendum burrinarunt belli strepitum. Caelitus autem
Iupiter Saturnides tonuit, signum belli mali.
Primus igitur Hypsiboas Lichenorem pupugit hasta
Stantem inter primarios pugnatores, per ventrem in medium hepar,
Conciditque pronus teneroisque foedavit cincinnos,
(Insonuitque lapsus, strepueruntque arma in ipso.)
Troglodyta autem post eum iaculatus est Pelionem
Impegitque pectori firmam hastam. Illum vero lapsum
Cepit nigra mors, animaque ex corpore volavit.
Sevtlaeus autem occidit icto corde Embasichytrum.
Artophagus autem Polyphonum secundum ventrem percussit,
Ceciditque pronus, animaque ex membris evolavit.
Limnocharis autem ut vidit pereuntem Polyphonum,

Ver. 200 Δεινὸν ἐσάλπιζον] MSS. *Ox. L.* ἐσάλπιγξαν, quod bene consentit τῷ ἐβρόντησε.

Ver. 204 Καδδ' ἔπεσε πρηνὴς] *Vulgg.* καδδέπεσεν.

Ibid. Ἐκόνισεν ἐθείρας] Sic recte edd. *Lycii*, *Fl. Aldd. Lov.* non ἐκόνισσεν, ut aliae et *Barnes.* quamquam et *Il.* ξ', 145 editur κονίσουσι, cum in κονίω sit iota longum ut *Il.* ν', 820.

Ver. Δούπησεν τε etc.] Hunc versum e duobus MSS. *Oxon.* inseruit primus, ut opinatus est, *Barnesius*. Sed eum iam e suo Codice addidit *Lycius*. Nec tamen eum genuinum puto. In *Iliade* non solet post sententiam poni, quae in versu praecedente expressa est.

Ver. 207 Ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη] MSS. *Lips. Oxon.* ψυχὴ σώματος ἐξ ἔπτη. Codd. *Ox.* addunt etiam δ' ἐξ.

Ver. 208 Σευτλαῖος — Ἐμβασίχυτρον] MSS. *L. O.* Σευτλαῖον — Ἐμβασίχυτρος, quae lectio male se habet, si veri sunt versus sequentes duo apud *Barnesium* Ἀρτοφάγος Σευτλαῖον ἐνήρατο, χωόμενος κῆρ, καὶ Πολύφωνον ἄνακτα, μέσην κατὰ γαστέρα τύψας. Omnino in hac narratione proelii non consentiunt libri scripti et editi. Potuit interpolari textus, dum similia dictis conarentur homines et margini adscriberent. Sane in vulgato secunda in πολύφωνον non bene producitur. In MS. *Lips.* non sunt quidem hi duo versus, ut nec alter Ἀρτοφάγος etc. Sed statim post 208 Σευτλαῖος ponuntur hi quinque, quos et e MSS. indicavit *Barnesius*: Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξέϊ σχοίνῳ Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι' αὐχένος· ἤριπε δ' εὐθύς. Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον· ὡς δ' ἐνόησε Κοστοφάγον φεύγοντα, βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις. Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης, ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν. Contra in MS. *Lips.* non sunt versus octo Ἤριπε — ἤλασε δ' αὐτόν. Nos edita tenebimus, et maxime a *Lycio*, qui antiquissimo Codice usus est.

Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
Αὐχένα παρ μέσσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν·
(Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔσπασεν ἔγχος ἐφορμηθέντος ἐπ' αὐτῷ,
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος, ἐναντίον ἤριπε δ' εὐθύς.)
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἧπαρ· ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθῃσι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν· ἤλασε δ' αὐτόν·
Κάππεσε δ' οὐδ' ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσιν ἐπορνύμενος λαγόνεσσι.
Τυρογλύφον δ' αὐτῇσιν ἐπ' ὄχθαις ἐξενάριξε.
Πτερνοφάγον δ' ἐσιδὼν Καλαμίνθιος εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τ' ἔπεφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.

Troglodytam saxo molari vulneravit occupans
Cervicem circa mediam: ipsum vero caligo oculos texit.
(Ocimiden autem dolor cepit, et sauciavit acuto iunco.
Sed ille traxit hastam eius, qui impetum fecerat in se:
Non tamen extraxit hastam, coram sed cecidit statim.)
Lichenor autem in illum collimabat hastam splendidam,
Et vulneravit, nec aberravit, iuxta iecur. Vt autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis insiliit fugiens.
Sed neque sic evasit in aquis. Percussit enim ipsum,
Conciditque, nec respiravit: tingebatur autem sanguine palus
Purpureo. Ipse vero iuxta littus porrectus iacuit,
Intestinis pinguibus intumescens circa ilia.
Tyroglyphum autem in ipsa ripa interfecit.
Pternoglyphum autem conspicatus Calaminthius in metum venit.
Saliitque in paludem fugiens scuto proiecto.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Lapide cum percussisset in sinciput: Cerebrum autem
Ex naribus stillabat, polluebaturque sanguine terram.

Ver. Ὠκιμίδην — εὐθύς] Hi tres versus non sunt in aliis edd. aut MSS. qui quidam noti sint, nec sunt ultima saltem parte admodum venusti.

Ver. 216 Κραμβοφάγος ὄχθαισι] *Barnesius* de coniectura dedit δίνῃσι, quod non imiter. Pro ὄχθαισι melius fuerit ὄχθῃσι. In versu seq. pro αὐτὸν reponit ἐχθρὸν, nullo auctore.

Ver. 220 Λαγόνεσσι] Sic MS. *L.* Alii λαγόνεσσιν.

Ver. 221 Τυρογλύφον etc.] Sic edidi cum *Barnesio* e MSS. *Oxon.* et *L.* nisi quod Τυρογλύφον servavi, ut supra, pro quo est in istis libris Τυροφάγον, de quo supra vidimus. *Vulgg.* λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρογλύφον ἐξενάριξε, qui versus est vitiosus: melius *Lyc.* Τυρόγλυφον δ' ἐπ' ὄχθαις λιμνήσιον ἐξενάριξε, in quo metrum salvum est.

Ver.

Λιτραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνεν ἀμύμων Βορβοροκοίτης.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα,
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πρασσοφάγον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Αἰδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον, ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερὴ, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἐκχύντο ἅπαντα

Liſtraeum autem occidit praeclarus Embaſichytrus.
Licnopinax autem interfecit praeclarum Borborocaetam
Haſta adortus: ipſum vero caligo oculos texit.
Praſophagus autem conſpicatus pede traxit Cniſſodioctam,
In paludeque ſuffocavit, cum prehendiſſet manu cervicem.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocios mortuos,
Et iaculatus eſt Praſophagum per ventrem in medium iecur.
Cecidit autem ante illum animaque ad orcum deſcendit.
Pelobata autem conſpicatus, luti pugillum iecit in illum,
Et frontem oblevit, et excaecavit propemodum.
Excanduit igitur ille, cumque arripuiſſet manu robuſta
Iacentem in campo lapidem, praegrande pondus arvi,
Eo percuſſit Pelobatam ſub genua: totumque fractum eſt
Crus dextrum, ceciditque ſupinus in pulveribus.
Craugaſides autem ultum venit, et contra aggreſſus illum,
Percuſſit medium illum ſecundum ventrem, totuſque ei intro
Acutus iuncus ſubibat, humique effundebantur omnia

Ver. 227 Λιτραῖον etc.] In hoc ſecutus ſum *Barneſii* rationem, qui primo dat λιτραῖον e veſtigiis MSS. qui habent φιτραῖον, quod eſt et in *Lipſ.* cum ed. *Lyc.* habeat λιτραῖον, deinde pro ἐμβασίχυτρος, quem omnes libri habent, βορβοροκοίτης, et tandem verſum ponit hoc loco, cum in libris ſit poſt ἥλατο. Nam ἐμβασίχυτρος, hic loco eſt alieno, et ſequitur mox caedes βορβοροκοίτου. Caeterum in MS. *Lipſ.* verſus Ὑδροχαρις non eſt.

Ver. 232 Καὶ βάλε Πρασσοφάγον] Ita *Barneſius* bene, ut opinor, reſtituit pro Πηλόσιον, quod perimit verſum, et natum eſt ex initio verſus mox ſequentis. Quidam MSS. habent Πρασσαῖον, quod fortaſſe rectum eſt, nam et ante pro Πρασσοφάγος eſt in MSS. *Oxon.* et *Lipſ.* Πρασσαῖος. *Lipſ.* etiam habet, μήπω γαίης ἐπιβάντα.

Ver. 233 Πρόσθεν] MS. *Lipſ.* προπάροιθε.

Ver. 234 Πηλοβάτης] MSS. *Ox. Lipſ.* et *Al.* Κραμβοβάτης, ut et poſt

Ver. 242 Ἔδυνε] Sic MSS. duo apud *Barneſ. Lipſ.* ed. *Lycii.* *Al.* δῦνε. *Barneſ.* etiam e MS. *Ox.* et fr. *Steph.* ἐκέχυντο.

Ver.

Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσι ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Εὐθὺς ἐπέδραμεν αὐτὸν ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
(Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
Δῖος Ὀριγάνων μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ' ὅμιλον.
Ὥρμησαν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ' ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατεροὺς, κατέδυ δ' ὑπὸ βένθεσι λίμνης.)

Intestina, cum extraheretur hasta manu robusta.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recessit, cruciatu cum gravi:
Saliitque in fossam, ut fugeret magnam perniciem.
Troxarta autem iaculatus est Physignathum in pedem extremum,
Celeriterque dolens in paludem salit fugiens.
Troxarta autem ut vidit adhuc semivivum prolapsum:
Statim accurrit illum interficere gestiens.
Prasaeus autem ut vidit etiam dum semivivum prolapsum,
Venit per principes praelii, et iaculatus est acuto iunco.
Neque perrupit scutum, tenebatur enim ipsius hastae acies.
(Illius autem percussit galeam,
Dius Origanon, imitans ipsum Martem,
Qui solus inter ranas strenue se gerebat per turbam.
Irruerunt autem in illum. Qui ut vidit, non expectavit
Heroas fortes: sed subiit sub profunda paludis.)

Ver. 244 Σιτοφάγος] MS. *Ox. Lipf.* Τρωγλοδύτης. ὄχθῃσι MS. *Lipf.* bene. *Al.* ὄχθῃσιν.

Ver. 247 Τρωξάρτης *etc.*] MS. *Lipf.* ἔβαλε. *Barnef.* e MS. dedit ἐς ποδὸς ἄκρον.

Ver. 248 Ὦκα δὲ *etc.*] Abest MS. *L.* nec sane videtur stare posse. Nam si in stagnum insiluit, quomodo potuit eum aggredi mus. Nec video, quomodo ἡμίπνους modo sit, qui tantum in pede extremo percussus sit. Nec intelligi potest, qui sit alter ἡμίπνους προπεσὼν, quem Πρασσαῖος vidit. Locus hic totus valde est interpolatus, aut mutilus: et valde variant hic MSS. apud *Barnesium* itemque *Lipf.*

Ver. Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν] Hic versus cum sequentibus quatuor est in sola ed. *Lycii.* Habet vero etiam MS. *Lipf.* Duo priores etiam sunt in MSS. *Oxon.* quartus et quintus etiam in duobus *Oxon.* sed paullo aliter. Varietates omnes referre vix est tanti. Adeat *Barnesium*, qui volet.

Ibid. Ἔβαλε] MSS. ed. *Lyc.* ἔβαλεν.

Ibid. Τετράχυτρον] Sic ed. *Lyc.* MSS. τετράχυτον et τετράχυτον. *Lycius* fecit nomen viri, et interpunxit post τρυφάλειαν. Videtur esse epitheton galeae corruptum. an ἀμύμονα τετραφάληρον?

Ver.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων·
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν·
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμοκλόνον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ' Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμόεργον

Erat autem quidam inter mures adolescens excellens alios,
Cominus pugnans, dilectus filius inculpati Artepibuli,
Dux, ipsum Martem referens, fortis Meridarpax,
Qui solus inter mures strenuum se praebebat pugnando.
Stabat autem iuxta paludem superbiens solus ab aliis:
Asseverabatque, se perditurum ranarum genus bellatricum.
Et certe perfecisset: quoniam magnum ei robur erat:
Nisi celeriter sensisset pater hominumque Deorumque.
Et tunc petitutas ranas miseratus esset Saturnius,
Moto autem capite, talem edidit vocem:
Pro! Dii, certe magnam rem oculis intueor.
Non parum me movet Meridarpax iuxta paludem,
Trucidare ranas gestiens. Quin celerrime
Minervam mittamus bellistrepam, atque etiam Martem,
Qui ipsum retrahant pugna, robustus quamvis sit.
Sic quidem dixit Saturnides. Mars autem respondit sermone;
Neque sane Minervae, Saturnides, robur, neque Martis
Valebit rania arcere gravem perniciem.
Quin age omnes eamus auxiliarii: vel tua arma
Moveantur magna, Titanum victricia, magnifica,

Ver. 254 Εἰνὶ μύεσσι] Ita *Barnesius* correxit pro ἐν μύεσσι. bene. nisi quis malit ἐν μυσὶ δὴ, ut est in MSS. quibusdam.

Ver. 255 Ἀγχέμαχος] MSS. quidam, in his *Lips.* Κρείοντος vel Κρείωνος.

Ver. 268 Ἀποσχήσουσι] Ita *Barnesius* edidit. *Al.* ἀποσχήσωσι. MS. *L.* ἐπισχήσουσι.

Ver. 270 Οὔτε γ' Ἄρηος] Sic de coniectura *Barnesius*. Et sic est in MS. *Lips.*

Ver. 273 Κινείσθω etc.] Hunc versum spurium puto, et in eo variant libri, ut

et

Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσι ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Εὐθὺς ἐπέδραμεν αὐτὸν ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
(Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
Δῖος Ὀριγάνων μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ' ὅμιλον.
Ὥρμησαν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ' ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατερούς, κατέδυ δ' ὑπὸ βένθεσι λίμνης.)

Inteftina, cum extraheretur hafta manu robufta.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello receffit, cruciatu cum gravi:
Saliitque in foffam, ut fugeret magnam perniciem.
Troxatta autem iaculatus eft Phyfignathum in pedem extremum,
Celeriterque dolens in paludem faliit fugiens.
Troxatta autem ut vidit adhuc femivivum prolapfum:
Statim accurrit illum interficere geftiens.
Prafaeus autem ut vidit etiam dum femivivum prolapfum,
Venit per principes praelii, et iaculatus eft acuto iunco.
Neque perrupit fcutum, tenebatur enim ipfius haftae acies.
(Illius autem percuffit galeam,
Dius Origanon, imitans ipfum Martem,
Qui folus inter ranas ftrenue fe gerebat per turbam.
Irruerunt autem in illum. Qui ut vidit, non expectavit
Heroas fortes: fed fubiit fub profunda paludis.)

Ver. 244 Σιτοφάγος] MS. *Ox. Lipf.* Τρωγλοδύτης. ὄχθῃσι MS. *Lipf.* bene. *Al.* ὄχθῃσιν.

Ver. 247 Τρωξάρτης *etc.*] MS. *Lipf.* ἔβαλε. *Barnef.* e MS. dedit ἐς ποδὸς ἄκρον.

Ver. 248 Ὦκα δὲ *etc.*] Abeft MS. *L.* nec fane videtur ftare poffe. Nam fi in ftagnum infiluit, quomodo potuit eum aggredi mus. Nec video, quomodo ἡμίπνους modo fit, qui tantum in pede extremo percuffus fit. Nec intelligi poteft, qui fit alter ἡμίπνους προπεσὼν, quem Πρασσαῖος vidit. Locus hic totus valde eft interpolatus, aut mutilus: et valde variant hic MSS. apud *Barnefium* itemque *Lipf.*

Ver. Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν] Hic verfus cum fequentibus quatuor eft in fola ed. *Lycii.* Habet vero etiam MS. *Lipf.* Duo priores etiam funt in MSS. *Oxon.* quartus et quintus etiam in duobus *Oxon.* fed paullo aliter. Varietates omnes referre vix eft tanti. Adeat *Barnefium,* qui volet.

Ibid. Ἔβαλε] MSS. ed. *Lyc.* ἔβαλεν.

Ibid. Τετράχυτρον] Sic ed. *Lyc.* MSS. τετράχυτον et τετράχυτον. *Lycius* fecit nomen viri, et interpunxit poft τρυφάλειαν. Videtur effe epitheton galeae corruptum. an ἀμύμονα τετραφάληρον?

Ver.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων·
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν·
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμοκλόνον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ' Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμόεργον

Erat autem quidam inter mures adolescens excellens alios,
Cominus pugnans, dilectus filius inculpati Artepibuli,
Dux, ipsum Martem referens, fortis Meridarpax,
Qui solus inter mures strenuum se praebebat pugnando.
Stabat autem iuxta paludem superbiens solus ab aliis:
Asseverabatque, se perditurum ranarum genus bellatricum.
Et certe perfecisset: quoniam magnum ei robur erat:
Nisi celeriter sensisset pater hominumque Deorumque.
Et tunc perituras ranas miseratus esset Saturnius,
Moto autem capite, talem edidit vocem:
Pro! Dii, certe magnam rem oculis intueor.
Non parum me movet Meridarpax iuxta paludem,
Trucidare ranas gestiens. Quin celerrime
Minervam mittamus bellistrepam, atque etiam Martem,
Qui ipsum retrahant pugna, robustus quamvis sit.
Sic quidem dixit Saturnides. Mars autem respondit sermone;
Neque sane Minervae, Saturnides, robur, neque Martis
Valebit ranis arcere gravem perniciem.
Quin age omnes eamus auxiliarii: vel tua arma
Moveantur magna, Titanum victricia, magnifica,

Ver. 254 Εἰνὶ μύεσσι] Ita *Barnesius* correxit pro ἐν μύεσσι. bene. nisi quis malit ἐν μυσὶ δὴ, ut est in MSS. quibusdam.

Ver. 255 Ἀγχέμαχος] MSS. quidam, in his *Lips.* Κρείοντος vel Κρείωνος.

Ver. 268 Ἀποσχήσουσι] Ita *Barnesius* edidit. *Al.* ἀποσχήσουσι. MS. *L.* ἐπισχήσουσι.

Ver. 270 Οὔτε γ' Ἄρηος] Sic de coniectura *Barnesius*. Et sic est in MS. *Lips.*

Ver. 273 Κινείσθω etc.] Hunc versum spurium puto, et in eo variant libri, ut

et

Ἔγκατ᾽ ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ᾽ ὡς εἶδεν ἐπ᾽ ὄχθῃσι ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ᾽ αἰνῶς.
Ἥλατο δ᾽ ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ᾽ ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
Εὐθὺς ἐπέδραμεν αὐτὸν ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ᾽ ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ᾽ αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
(Τοῦ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
Δῖος Ὀριγάνων μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ᾽ ὅμιλον.
Ὥρμησαν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ αὐτόν· ὁ δ᾽ ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατεροὺς, κατέδυ δ᾽ ὑπὸ βένθεσι λίμνης.)

Intestina, cum extraheretur hasta manu robusta.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recessit, cruciatu cum gravi:
Saliitque in fossam, ut fugeret magnam perniciem.
Troxarta autem iaculatus est Physignathum in pedem extremum,
Celeriterque dolens in paludem saliit fugiens.
Troxarta autem ut vidit adhuc semivivum prolapsum:
Statim accurrit illum interficere gestiens.
Prasaeus autem ut vidit etiam dum semivivum prolapsum,
Venit per principes praelii, et iaculatus est acuto iunco.
Neque perrupit scutum, tenebatur enim ipsius hastae acies.
(Illius autem percussit galeam,
Dius Origanon, imitans ipsum Martem,
Qui solus inter ranas strenue se gerebat per turbam.
Irruerunt autem in illum. Qui ut vidit, non expectavit
Heroas fortes: sed subiit sub profunda paludis.)

Ver. 244 Σιτοφάγος] MS. *Ox. Lips.* Τρωγλοδύτης. ὄχθῃσι MS. *Lips.* bene. *Al.* ὄχθησιν.

Ver. 247 Τρωξάρτης *etc.*] MS. *Lips.* ἔβαλε. *Barnes.* e MS. dedit ἐς πόδας ἄκρον.

Ver. 248 Ὦκα δὲ *etc.*] Abest MS. *L.* nec sane videtur stare posse. Nam si in stagnum insiluit, quomodo potuit eum aggredi mus. Nec video, quomodo ἡμίπνους modo sit, qui tantum in pede extremo percussus sit. Nec intelligi potest, qui sit alter ἡμίπνους προπεσὼν, quem Πρασσαῖος vidit. Locus hic totus valde est interpolatus, aut mutilus: et valde variant hic MSS. apud *Barnesium* itemque *Lips.*

Ver. Τοῦ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν] Hic versus cum sequentibus quatuor est in sola ed. *Lycii.* Habet vero etiam MS. *Lips.* Duo priores etiam sunt in MSS. *Oxon.* quartus et quintus etiam in duobus *Oxon.* sed paullo aliter. Varietates omnes referre vix est tanti. Adeat *Barnesium,* qui volet.

Ibid. Ἔβαλε] MSS. ed. *Lyc.* ἔβαλεν.

Ibid. τετράχυτρον] Sic ed. *Lyc.* MSS. τετράχυτον et τετράχυτον. *Lycius* fecit nomen viri, et interpunxit post τρυφάλειαν. Videtur esse epitheton galeae corruptum. an ἀμύμονα τετραφάληρον?

Ver.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ᾽ ἄλλων·
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν·
Εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ᾽ ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ᾽ ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμοκλόνον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ᾽ ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ᾽ Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμόεργον

Erat autem quidam inter mures adolescens excellens alios,
Cominus pugnans, dilectus filius inculpati Artepibuli,
Dux, ipsum Martem referens, fortis Meridarpax,
Qui solus inter mures strenuum se praebebat pugnando.
Stabat autem iuxta paludem superbiens solus ab aliis:
Asseverabatque, se perditurum ranarum genus bellatricum.
Et certe perfecisset: quoniam magnum ei robur erat:
Nisi celeriter sensisset pater hominumque Deorumque.
Et tunc perituras ranas miseratus esset Saturnius,
Moto autem capite, talem edidit vocem:
Pro! Dii, certe magnam rem oculis intueor.
Non parum me movet Meridarpax iuxta paludem,
Trucidare ranas gestiens. Quin celerrime
Minervam mittamus bellistrepam, atque etiam Martem,
Qui ipsum retrahant pugna, robustus quamvis sit.
Sic quidem dixit Saturnides. Mars autem respondit sermone;
Neque sane Minervae, Saturnides, robur, neque Martis
Valebit ranis arcere gravem perniciem.
Quin age omnes eamus auxiliarii: vel tua arma
Moveantur magna, Titanum victricia, magnifica,

Ver. 254 Εἰνὶ μύεσσι] Ita *Barnesius* correxit pro ἐν μύεσσι. bene. nisi quis malit ἐν μυσὶ δή, ut est in MSS. quibusdam.

Ver. 255 Ἀγχέμαχος] MSS. quidam, in his *Lips.* Κρείοντος vel Κρείωνος.

Ver. 268 Ἀποσχήσουσι] Ita *Barnesius* edidit. *Al.* ἀποσχήσουσι. MS. *L.* ἐπισχήσουσι.

Ver. 270 Οὔτε γ᾽ Ἄρηος] Sic de coniectura *Barnesius*. Et sic est in MS. *Lips.*

Ver. 273 Κινείσθω etc.] Hunc versum spurium puto, et in eo variant libri, ut

et

Ἔγκατ᾽ ἐφελκομένῳ ὑπὸ δȣ́ρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ᾽ ὡς εἶδεν ἐπ᾽ ὄχθῃσι ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμȣ ἀνεχάζετο, τείρετο δ᾽ αἰνῶς.
Ἥλατο δ᾽ ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ᾽ ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνȣν προπεσόντα,
Εὐθὺς ἐπέδραμεν αὐτὸν ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνȣν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξεῖ σχοίνῳ.
Οὐδ᾽ ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ᾽ αὐτȣ̃ δȣρὸς ἀκωκή.
(Τȣ̃ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
Δῖος Ὀριγάνων μιμȣ́μενος αὐτὸν Ἄρηα,
Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ᾽ ὅμιλον.
Ὥρμησαν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ αὐτὸν· ὁ δ᾽ ὡς ἴδεν, ȣ̓χ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατερȣ̀ς, κατέδυ δ᾽ ὑπὸ βένθεσι λίμνης.)

Inteſtina, cum extrahetetur haſta manu tobuſta.
Sitophagus autem ut vidit in tipis fluminis,
Claudicans ex bello receſſit, cruciatu cum gravi:
Saliitque in foſſam, ut fugeret magnam petniciem.
Ttoxarta autem iaculatus eſt Phyſignathum in pedem exttemum,
Celetiterque dolens in paludem ſaliit fugiens.
Troxarta autem ut vidit adhuc ſemivivum ptolapſum:
Statim accurrit illum interficete geſtiens.
Praſaeus autem ut vidit etiam dum ſemivivum ptolapſum,
Venit per principes ptaelii, et iaculatus eſt acuto iunco.
Neque perrupit ſcutum, tenebatur enim ipſius haſtae acies.
(Illius autem percuſſit galeam,
Dius Origanon, imitans ipſum Mattem,
Qui ſolus inter ranas ſtenue ſe gerebat pet tutbam.
Irruerunt autem in illum. Qui ut vidit, non expectavit
Heroas fortes: ſed ſubiit ſub ptofunda paludis.)

Ver. 244 Σιτοφάγος] MS. *Ox. Lipſ.* Τρωγλοδύτης. ὄχθῃσι MS. *Lipſ.* bene. *Al.* ὄχθησιν.

Ver. 247 Τρωξάρτης *etc.*] MS. *Lipſ.* ἔβαλε. *Barneſ.* e MS. dedit ἐς ποδὸς ἄκρον.

Ver. 248 Ὦκα δὲ *etc.*] Abeſt MS. *L.* nec ſane videtur ſtare poſſe. Nam ſi in ſtagnum inſiluit, quomodo potuit eum aggredi mus. Nec video, quomodo ἡμίπνȣς modo ſit, qui tantum in pede extremo percuſſus ſit. Nec intelligi poteſt, qui ſit alter ἡμίπνȣς προπεσὼν, quem Πρασσαῖος vidit. Locus hic totus valde eſt interpolatus, aut mutilus: et valde variant hic MSS. apud *Barneſium* itemque *Lipſ.*

Ver. Τȣ̃ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν] Hic verſus cum ſequentibus quatuor eſt in ſola ed. *Lycii.* Habet vero etiam MS. *Lipſ.* Duo priores etiam ſunt in MSS. *Oxon.* quartus et quintus etiam in duobus *Oxon.* ſed paullo aliter. Varietates omnes referre vix eſt tanti. Adeat *Barneſium,* qui volet.

Ibid. Ἔβαλε] MSS. ed. *Lyc.* ἔβαλεν.

Ibid. Τετράχυτρον] Sic ed. *Lyc.* MSS. τετράχυτον et τετράχυτον. *Lycius* fecit nomen viri, et interpunxit poſt τρυφάλειαν. Videtur eſſe epitheton galeae corruptum. an ἀμύμονα τετραφάληρον?

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων·
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν·
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμοκλόνον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ' Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμόεργον

Erat autem quidam inter mures adolescens excellens alios,
Cominus pugnans, dilectus filius inculpati Artepibuli,
Dux, ipsum Martem referens, fortis Meridarpax,
Qui solus inter mures strenuum se praebebat pugnando.
Stabat autem iuxta paludem superbiens solus ab aliis:
Asseverabatque, se perditurum ranarum genus bellatricum.
Et certe perfecisset: quoniam magnum ei robur erat:
Nisi celeriter sensisset pater hominumque Deorumque.
Et tunc perituras ranas miseratus esset Saturnius,
Moto autem capite, talem edidit vocem:
Pro! Dii, certe magnam rem oculis intueor.
Non parum me movet Meridarpax iuxta paludem,
Trucidare ranas gestiens. Quin celerrime
Minervam mittamus bellistrepam, atque etiam Martem,
Qui ipsum retrahant pugna, robustus quamvis sit.
Sic quidem dixit Saturnides. Mars autem respondit sermone;
Neque sane Minervae, Saturnides, robur, neque Martis
Valebit ranis arcere gravem perniciem.
Quin age omnes eamus auxiliarii: vel tua arma
Moveantur magna, Titanum victricia, magnifica,

Ver. 254 Εἰνὶ μύεσσι] Ita *Barnesius* correxit pro ἐν μύεσσι. bene. nisi quis malit ἐν μυσὶ δὴ, ut est in MSS. quibusdam.

Ver. 255 Ἀγχέμαχος] MSS. quidam, in his *Lips.* Κρείοντος vel Κρείωνος.

Ver. 268 Ἀποσχήσουσι] Ita *Barnesius* edidit. *Al.* ἀποσχήσωσι. MS. *L.* ἐπισχήσουσι.

Ver. 270 Οὔτε γ' Ἄρηος] Sic de coniectura *Barnesius.* Et sic est in MS. *Lips.*

Ver. 273 Κινείσθω *etc.*] Hunc versum spurium puto, et in eo variant libri, ut et

Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
Αὐχένα πὰρ μέσσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν·
(Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔσπασεν ἔγχος ἐφορμηθέντος ἐπ' αὐτῷ,
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος, ἐναντίον ἤριπε δ' εὐθύς.)
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἧπαρ· ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθῃσι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν· ἤλασε δ' αὐτόν·
Κάππεσε δ' οὐδ' ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσιν ἐπορνύμενος λαγόνεσσι.
Τυρογλύφον δ' αὐτῇσιν ἐπ' ὄχθαις ἐξενάριξε.
Πτερνοφάγον δ' ἐσιδὼν Καλαμίνθιος εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τ' ἔπεφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.

Troglodytam ſaxo molari vulneravit occupans
Cervicem circa mediam: ipſum vero caligo oculos texit.
(Ocimiden autem dolor cepit, et ſauciavit acuto iunco.
Sed ille traxit haſtam eius, qui impetum fecerat in ſe:
Non tamen extraxit haſtam, coram ſed cecidit ſtatim.)
Lichenor autem in illum collimabat haſtam ſplendidam,
Et vulneravit, nec aberravit, iuxta iecur. Vt autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis inſiliit fugiens.
Sed neque ſic evaſit in aquis. Percuſſit enim ipſum,
Conciditque, nec reſpiravit: tingebatur autem ſanguine palus
Purpureo. Ipſe vero iuxta littus porrectus iacuit,
Inteſtinis pinguibus intumeſcens circa ilia.
Tyroglyphum autem in ipſa ripa interfecit.
Pternoglyphum autem conſpicatus Calaminthius in metum venit.
Saliitque in paludem fugiens ſcuto proiecto.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Lapide cum percuſſiſſet in ſinciput: Cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, polluebaturque ſanguine terram.

Ver. Ὠκιμίδην — εὐθύς] Hi tres verſus non ſunt in aliis edd. aut MSS. qui quidam noti ſint, nec ſunt ultima ſaltem parte admodum venuſti.

Ver. 216 Κραμβοφάγος ὄχθαισι] *Barneſius* de coniectura dedit δίνῃσι, quod non imiter. Pro ὄχθαισι melius fuerit ὄχθῃσι. In verſu ſeq. pro αὐτὸν reponit ἐχθρὸν, nullo auctore.

Ver. 220 Λαγόνεσσι] Sic MS. *L.* Alii λαγόνεσσιν.

Ver. 221 Τυρογλύφον *etc.*] Sic edidi cum *Barneſio* e MSS. *Oxon.* et *L.* niſi quod Τυρογλύφον ſervavi, ut ſupra, pro quo eſt in iſtis libris Τυροφάγον, de quo ſupra vidimus. *Vulgg.* λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρογλύφον ἐξενάριξε, qui verſus eſt vitioſus: melius *Lyc.* Τυρόγλυφον δ' ἐπ' ὄχθαις λιμνήσιον ἐξενάριξε, in quo metrum ſalvum eſt.

Ver.

Λιτραῖον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνεν ἀμύμων Βορβοροκοίτης.
Λειχοπίναξ δ᾽ ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ᾽ ἐσιδὼν ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην
Ἐν λίμνῃ δ᾽ ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα,
Ψιχάρπαξ δ᾽ ἤμυν᾽ ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πρασσοφάγον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πῖπτε δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ᾽ αἰδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ᾽ ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ᾽ αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ᾽ ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον, ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ᾽ ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερὴ, πέσε δ᾽ ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ᾽ ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ᾽ αὐτὸν,
Τύψε μέσην δ᾽ αὐτὸν κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ᾽ ἐκχυντο ἅπαντα

Listraeum autem occidit praeclarus Embasichytrus.
Licnopinax autem interfecit praeclarum Borborocaetam
Hasta adortus: ipsum vero caligo oculos texit.
Prasophagus autem conspicatus pede traxit Cnissodioctam,
In paludeque suffocavit, cum prehendisset manu cervicem.
Psicharpax autem ulrus est socios mortuos,
Et iaculatus est Prasophagum per ventrem in medium iecur.
Cecidit autem ante illum animaque ad orcum descendit.
Pelobata autem conspicatus, luti pugillum iecit in illum,
Et frontem oblevit, et excaecavit propemodum.
Excanduit igitur ille, cumque arripuisset manu robusta
Iacentem in campo lapidem, praegrande pondus arvi,
Eo percussit Pelobatam sub genua: totumque fractum est
Crus dextrum, ceciditque supinus in pulveribus.
Craugasides autem ultum venit, et contra aggressus illum,
Percussit medium illum secundum ventrem, totusque ei intro
Acutus iuncus subibat, humique effundebantur omnia

Ver. 227 Λιτραῖον etc.] In hoc secutus sum *Barnesii* rationem, qui primo dat λιτραῖον e vestigiis MSS. qui habent φιτραῖον, quod est et in *Lips.* cum ed. *Lyc.* habeat λιτραῖον, deinde pro ἐμβασίχυτρος, quem omnes libri habent, βορβοροκοίτης, et tandem versum ponit hoc loco, cum in libris sit post ἥλατο. Nam ἐμβασίχυτρος, hic loco est alieno, et sequitur mox caedes βορβοροκοίτου. Caeterum in MS. *Lips.* versus Ὑδροχαρις non est.

Ver. 232 Καὶ βάλε Πρασσοφάγον] Ita *Barnesius* bene, ut opinor, restituit pro Πηλόσιον, quod perimit versum, et natum est ex initio versus mox sequentis. Quidam MSS. habent Πρασσαῖον, quod fortasse rectum est, nam et ante pro Πρασσοφάγος est in MSS. *Oxon.* et *Lips.* Πρασσαῖος. *Lips.* etiam habet, μήπω γαίης ἐπιβάντα.

Ver. 233 Πρόσθεν] MS. *Lips.* προπάροιθε.

Ver. 234 Πηλοβάτης] MSS. *Ox.* *Lips.* et *Al.* Κραμβοβάτης, ut et post

Ver. 242 Ἔδυνε] Sic MSS. duo apud *Barnes.* *Lips.* ed. *Lycii.* *Al.* δῦνε. *Barnes.* etiam e MS. *Ox.* et fr. *Steph.* ἐκέχυντο.

Ver.

Ἔγκατ᾽ ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ᾽ ὡς εἶδεν ἐπ᾽ ὄχθῃσι ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ᾽ αἰνῶς.
Ἥλατο δ᾽ ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ᾽ ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
Εὐθὺς ἐπέδραμεν αὐτὸν ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ᾽ ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ᾽ αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
(Τοῦ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
Δῖος Ὀρειγάνων μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ᾽ ὅμιλον.
Ὥρμησαν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ αὐτὸν· ὁ δ᾽ ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατεροὺς, κατέδυ δ᾽ ὑπὸ βένθεσι λίμνης.)

Inteſtina, cum extraheretur haſta manu robuſta.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello receſſit, cruciatu cum gravi:
Saliitque in foſſam, ut fugeret magnam perniciem.
Troxarta autem iaculatus eſt Phyſignathum in pedem extremum,
Celeriterque dolens in paludem ſaliit fugiens.
Troxarta autem ut vidit adhuc ſemivivum prolapſum:
Statim accurrit illum interficere geſtiens.
Praſaeus autem ut vidit etiam dum ſemivivum prolapſum,
Venit per principes praelii, et iaculatus eſt acuto iunco.
Neque perrupit ſcutum, tenebatur enim ipſius haſtae acies.
(Illius autem percuſſit galeam,
Dius Origanon, imitans ipſum Martem,
Qui ſolus inter ranas ſtrenue ſe gerebat per turbam.
Irruerunt autem in illum. Qui ut vidit, non expectavit
Heroas fortes: ſed ſubiit ſub profunda paludis.)

Ver. 244 Σιτοφάγος] MS. *Ox. Lipſ.* Τρωγλοδύτης. ὄχθῃσι MS. *Lipſ.* bene. *Al.* ὄχθῃσιν.

Ver. 247 Τρωξάρτης *etc.*] MS. *Lipſ.* ἔβαλε. *Barneſ.* e MS. dedit ἐς πόδας ἄκρον.

Ver. 248 Ὦκα δὲ *etc.*] Abeſt MS. *L.* nec ſane videtur ſtare poſſe. Nam ſi in ſtagnum inſiluit, quomodo potuit eum aggredi mus. Nec video, quomodo ἡμίπνους modo ſit, qui tantum in pede extremo percuſſus ſit. Nec intelligi poteſt, qui ſit alter ἡμίπνους προπεσὼν, quem Πρασσαῖος vidit. Locus hic totus valde eſt interpolatus, aut mutilus: et valde variant hic MSS. apud *Barneſium* itemque *Lipſ.*

Ver. Τοῦ δ᾽ ἔβαλε τρυφάλειαν] Hic verſus cum ſequentibus quatuor eſt in ſola ed. *Lycii.* Habet vero etiam MS. *Lipſ.* Duo priores etiam ſunt in MSS. *Oxon.* quartus et quintus etiam in duobus *Oxon.* ſed paullo aliter. Varietates omnes referre vix eſt tanti. Adeat *Barneſium*, qui volet.

Ibid. Ἔβαλε] MSS. ed. *Lyc.* ἔβαλεν.

Ibid. Τετράχυτρον] Sic ed. *Lyc.* MSS. τετράχυτον et τετράχυτον. *Lycius* fecit nomen viri, et interpunxit poſt τρυφάλειαν. Videtur eſſe epitheton galeae corruptum. an ἀμύμονα τετραφάληρον?

Ver.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ᾽ ἄλλων·
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν·
Εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ᾽ ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ᾽ ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμοκλόνον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ᾽ ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ᾽ Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμόεργον

Erat autem quidam inter mures adolescens excellens alios,
Cominus pugnans, dilectus filius inculpati Artepibuli,
Dux, ipsum Martem referens, fortis Meridarpax,
Qui solus inter mures strenuum se praebebat pugnando.
Stabat autem iuxta paludem superbiens solus ab aliis:
Asseverabatque, se perditurum ranarum genus bellatricum.
Et certe perfecisset: quoniam magnum ei robur erat:
Nisi celeriter sensisset pater hominumque Deorumque.
Et tunc perituras ranas miseratus esset Saturnius,
Moto autem capite, talem edidit vocem:
Pro! Dii, certe magnam rem oculis intueor.
Non parum me movet Meridarpax iuxta paludem,
Trucidare ranas gestiens. Quin celerrime
Minervam mittamus bellistrepam, atque etiam Martem,
Qui ipsum retrahant pugna, robustus quamvis sit.
Sic quidem dixit Saturnides. Mars autem respondit sermone;
Neque sane Minervae, Saturnides, robur, neque Martis
Valebit ranis arcere gravem perniciem.
Quin age omnes eamus auxiliarii: vel tua arma
Moveantur magna, Titanum victricia, magnifica,

Ver. 254 Εἰνὶ μύεσσι] Ita *Barnesius* correxit pro ἐν μύεσσι. bene. nisi quis malit ἐν μυσὶ δή, ut est in MSS. quibusdam.

Ver. 255 Ἀγχέμαχος] MSS. quidam, in his *Lips.* Κρείοντος vel Κρείωνος.

Ver. 268 Ἀποσχήσουσι] Ita *Barnesius* edidit. *Al.* ἀποσχήσουσι. MS. *L.* ἐπισχήσουσι.

Ver. 270 Οὔτε γ᾽ Ἄρηος] Sic de coniectura *Barnesius.* Et sic est in MS. *Lips.*

Ver. 273 Κινείσθω *etc.*] Hunc versum spurium puto, et in eo variant libri, ut

et

Ὢι Τιτάνας ἐπέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
(Ὢι ποτὲ καὶ Καπανῆα κατέκτανες ὄβριμον ἄνδρα,)
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων,
(Κινείσθω· οὕτω γὰρ ἁλώσεται ὅστις ἄριστος.)
Ὣς ἄρ' ἔφη, Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον,
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον, Διὸς ὅπλον,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Εἰ μὴ ἀπ' Οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι.
Ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισσοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες· οἱ δὲ καλεῦνται
Καρκίνοι· οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον

Quibus Titanas occidisti praestantissimos longe omnium,
(Sicut olim et Capaneum interfecisti fortem virum,)
Enceladumque ligasti, atque agrestia genera gigantum,
(Moveatur. Ita enim distinebitur quisque praestantissimus.)
Sic quidem dixit. Saturnides autem deiecit ardens fulmen.
Primum quidem tonuit magnumque commovit Olympum:
Sed postea fulmen horrendum, Iovis arma,
Misit contorquens; hocque volavit e manu regis.
Omnes equidem terruit iaculatus ranasque muresque:
At neque sic quiescebat murium exercitus: sed adhuc magis
Cupiebat extirpare ranarum genus bellatricum,
Nisi de Olympo ranarum misertus fuisset Saturnius,
Qui quidem tunc ranis auxiliarios statim misit.
Venerunt enim de improviso incudes in tergo habentes, incurvis brachiis,
Oblique incedentes, oculis distortis, forficulos in ore gerentes, cutem testaceam
Natura ossei, latis dorsis, renidentes in humeris, [habentes,
Distortis crutibus, manibus extentis, ex pectoribus aspicientes,
Octipedes, bicipites, intractabiles. Hi vero vocantur
Canceri: qui utique murium caudas ore abscindebant,

et in sqq. atque hoc malim, quam alterum, qui ab hoc verbo incipit, quem *Lycii* ed. et MSS. *Oxon.* habent. Ita tollitur etiam tautologia.

Ver. Ὢι ποτε] Sic rescripsi pro ὡς. Caeterum hic versus est in sola ed. *Lycii.* MSS. in hoc versu variant.

Ver. 282 Ἵετο] MSS. O. L. Ἤπετο

Ver. 283 Ἐλέησε] MSS. O. L. ᾤκτειρε.

Ver.

Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι·
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν·
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύσετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Atque pedes et manus: flectebantur autem lanceae.
Quos et subveriti sunt miseri mures: neque substiterunt,
Sed in fugam versi sunt. Occidebat autem sol iam,
Et belli expeditio uno die perfecta est.

Ver. 291 'Ανεγνάμπτοντο] Edd. *F. A. L. Lycii.* ἀνεγνάμπτοντο, solenni variatione. quamquam et hoc rectum est: tamen illa forma in libris *Homeri* recepta est. Itaque praetuli.

Ver. 293 'Εδύσετο] Sic *Barnesius* eddit et MS. *Ox.* lectione ἐδύσσετο. MS. *Lips.* ἐδύσατο.

FINIS VOLVMINIS QVARTI.

